

༡༡། །ཤེས་རབ་གྱི་པ་རིལ་ཏུ་སྤྱོན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་

མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་སྤྱི་དོན་

བརྒྱགས་སོ།།

ཨ་ཁྱུང་མཐོ་སྒོ་མདོ་ཐགས་ཡིག་པའི་ཁྱུང་གནས་ཤིང་།

ཨ་ཁྱུང་ཁྱུང་པའི་རྒྱ་པའི་སྒོ་མཐོ་མཐོ་།

༡༡། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་
མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་སྤྱི་དོན་
བཞུགས་སོ།།

མཇེད་པ་པོ། ཨོ་རྒྱན་འཛིགས་མེད་ཚེས་ཀྱི་དབང་པོ།

༡༡། །སྤྱ་འགྲུར་རིག་མཛོད་ཅིས་འབྲུལ་སྤེ་ཆན་གྱིས་སྒྲིག་སྦྱོར་བྱས།

Published by: *NRCS*

Ngagyur Rigzod Computer Section

Contact Address:

Ngagyur Nyingma Institute (NNI)
(Higher Buddhist Studies & Research Center)
P.O. Bylakuppe 571104 Mysuru District,
Karnataka State, South India

Ngagyur Rigzod Computer Section (NRCS)

(NNI) Library

website: <https://nni.bt>

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལོའི་སྤྱི་འགྲུར་མཐོ་སྤྱོད་ཆེན་མོའི་སྤྱོད་ཆེན་
འཕུལ་དེབ་སྒྲིག་སྒྲུབ་བ།

ཐོ་བ་བསྟན་འཛིན་ཤར་བ། ལོ་རིམ་དགུ་བ།
རག་དབང་འཛིགས་མེད་གུ་རུང་། ལོ་རིམ་དགུ་བ།
ཐོགས་མེད་སྒོ་གྲོས་རོ་ག་ཡ། ལོ་རིམ་བརྒྱད་བ།
སྒོ་བཟང་བསྟན་འཛིན། ལོ་རིམ་བརྒྱད་བ།
འཛིགས་མེད་དོ་ཇེ། ལོ་རིམ་བདུན་བ།

E-mail: rigzodc2025@gmail.com

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལོའི་སྔ་འགྲུར་རིག་མཛོད་ཅིས་འབྲུལ་སྡེ་ཚན་གྱི་ཚོགས་མི།

འགན་འཛིན།

སློབ་དཔོན་བཟང་གིས་རྗེ་བསམ་རྗོད།

ལས་རོགས།

ལྷ་བ་བརྟན་འཛིན་གར་བ།

བག་དབང་འཛིགས་མེད་བྱ་བྱང་།

རིག་འཛིན་ལྷ་མ། བསོད་ནམས་རྩ་དམག་

བསོད་ནམས་བྱམ་ཚོགས། རིག་འཛིན།

ལྷོ་བཟང་བརྟན་འཛིན། རིགས་ཚོགས།

ཐོགས་མེད་ལྷོ་ཕྱོས་རོ་ཀ་ཡ། བརྒྱ་ཆེ་དབང་།

འཛིགས་མེད་རྩ་རྗེ། ཆེ་དབང་མགོན་པོ།

རྒྱལ་བཟང་རྟོག་པ། བྱང་པ་ཆེ་རིང་།

ཀམ་ཕྱིན་ལས་བཟང་པོ། ཆེ་དབང་བྱ་མཚོ།

སྒྲེང་བརྗོད།

རང་ཉིད་ཅམ་མ་ཟད་འགོ་བ་སྤྱི་ཡི་འཕལ་ཕུགས་ཀྱི་བདེ་སྤྱིད་
ལ་དགོངས་པ་བཞེས་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན། དེ་སྤྱིབ་ཚུལ་གྱི་
ཐབས་ལམ་རྣལ་མ་ཞིག་ཤེས་པར་བྱ་རྒྱུ་ནི་གནད་ཀྱི་དོན་པོ་ཉག་
གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད།

དེར་བརྟེན་སྟོན་པ་ཆད་མའི་བཀའ་དང་། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་
དུ་གྱུར་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་
གནང་དགོས་རྒྱུ་ནི་དཔྱད་ལྡན་ཀྱན་གྱི་དགོངས་མངའ་ལྟར་ལགས།
རྒྱ་མཆན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིབས་ཇེ་གྲུབ་དབང་ཡིད་བཞིན་
འོར་བུ་མཆོག་གིས་ཀྱང་བསྟན་འགོ་སྤྱིའི་བདེ་ཅེར་དམིགས་ཏེ་
དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མས་དཔལ་གསང་ཆེན་ལྷ་འགྱུར་རྟེང་མའི་
བཤད་བྲ་ཆེན་མོ། ལྷ་འགྱུར་མཐོ་སློབ་མདོ་ཕྲགས་རིག་པའི་འབྱུང་
གནས་སྤྱིང་འདི་ཉིད་ཕྱག་བཏབ་གནང་ཞིང་། བཤད་བྲ་འདིའི་སློབ་
ཆན་དུ་ཐུན་མོང་མིང་ཆོག་ཀྱན་གྱི་ཚོམ་གཞིར་གྱུར་པ་བརྟེན་སྤྱོད་
རིག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཐུན་མིན་ནང་དོན་རིག་པའི་གཞུང་ཕུགས་

དབྱུང་བ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་བློ་མ་མེད་པ་དང་།

དེའི་དགོངས་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་འགྲེལ་བ་རྒྱན་དུག་མཆོག་གཉིས་གཉིས་གཙོས་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་གྲུབ་རྣམས་དང་། བསེལ་ལྷན་གངས་རིའི་ལྗོངས་ཀྱི་བསྟན་པའི་སྤྱི་མོ་དཔལ་གསང་ཆེན་ལྷ་འགྲུར་བའི་ཤིང་ཏྲ་ཆེན་པོ་ཀུན་མཁྱེན་རོང་སྟོང་རྣམ་གཉིས། འཇམ་མགོན་མི་པམ་རྒྱ་མཆོས་གཙོས་རིག་འཛིན་གོང་མ་རྣམས་གྱིས་མཛད་པའི་འཆོས་སྟོབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྷན་པའི་མདོ་སྟགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས། དེར་དུས་ཀྱི་འགྲོས་དང་མཐུན་པར་ཅ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་སྟོབ་ཆོན་དུ་གཏན་འབེབས་མཛད་པ་ལྟར་སྒྲུབ་ནས་དཔེ་རིང་ཐོག་པར་སྦྱོན་ཁྲུས་ཟེན་ཀྱང་། དགོ་སྟོབ་མང་པོ་ཞིག་གིས་སྟོབ་ཆོན་རྣམས་དེབ་གཟུགས་ཐོག་པར་འབྲེམས་གནང་ཐུབ་ཆེ་དགོ་མཆོན་ཆེ་ཚུལ་དགོངས་འཆར་ཡང་ཡང་བཏོན་པ་ལྟར་རྒྱན་ལས་ལྷན་རྒྱས་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དགོས་རྒྱའི་བཀའ་ཕེབས་གཤེས། ད་ལམ་ངེད་ཅག་སྤྱི་འགྲུར་རིག་མཛོད་ཅིས་འཕྲུལ་སྤེ་ཆོན་གྱི་ལས་མི་ཐུན་མོང་ནས་ལས་རིམ་འདིའི་ཁུར་སྒྲངས་ཏེ་སྟོབ་ཆོན་དུ་གཏན་འབེབས་ཡོད་པའི་གཞུང་ཕྱགས་རིགས་ལྷ་དག་

དང་འབྲེལ། གཞུང་ཙུ་བ་དང་ས་བཅད་དཀར་ཆག་སོགས་སྤར་
མ་འཁོད་པ་རྣམས་གསར་དུ་བཅུག་སྟེ་དེ་བ་གཞུགས་ཐོག་པར་
སྤྱན་ཞུས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་གུས་པ་རྣམས་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཚུ་ཆད་
དམའ་བ་དང་། ཉམས་སྤྱོད་གི་བོད་ཆད་ནར་མ་སོན་སྟབས་ནོར་
འཁྱལ་ཅི་རིགས་ཡོད་སྟེ་དཔས་ཡེ་ཤེས་སྤྱན་སྤྱན་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་
བཅས་པའི་སྤྱན་སྤར་བཤགས་སྟོམ་དང་གཞུང་གནས་གཟིགས་པ་
པོ་ཡོངས་ལའང་དགོངས་སེལ་ཞུ་བ་ལགས། ལས་རིམ་འདིའི་ཐོག་
མཐའ་བར་གསུམ་དུ་བཅོན་པ་རྒྱུན་སྦྱོང་བྱས་པའི་ནམ་དཀར་གྱི་
དགེ་ཙུ་ཅི་མཆིས་པ་དེ་ཉིད་རྒྱལ་བ་སྤྱན་དར་ཞིང་འགྲོ་རྣམས་ཆོས་
འབྱོར་བདེ་སྦྱིད་གྱི་དཔལ་ལ་རྟག་དུ་འཆོ་བའི་རྒྱར་འགྱུར་བ་དང་།
ཁྱད་པར་དུ་སྤྱབས་རྗེ་ཞིང་གཤེགས་དམ་པ་གྲུབ་དབང་ཡིད་བཞིན་
ནོར་བུའི་ཐུགས་དགོངས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མཆོད་སྦྱིན་དུ་
འགྱུར་བའི་སྟོན་འདུན་དང་བཅས།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལོའི་སྤྱི་འགྱུར་མཐོ་སྟོབ་ཆེན་མོའི་རིག་མཛོད་ཅིས་འཕྲུལ་སྟེ་ཆོན་ནས།

དཔེ་བསྐྱར་གསལ་བཤད།

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྐྱན་བཙུག་མངོན་པར་རྟོགས་
པའི་རྒྱན་གྱི་སྦྱོར་ལོ་ཉིད་དཔེ་བསྐྱར་དང་ཁྱད་གཤམ་བྱས་སྟོགས་ཀྱི་བརྒྱན་
རིམ་ཅུང་ཙམ་སྐྱེད་ན། མ་ཕྱི་གཙུག་པོ་བོད་ཀྱི་ནང་བསྐྱན་དཔེ་ཆོགས་ལྟེ་གནས་
ཀྱི་བརྒྱུད་རིམ་བརྒྱན་ལམ་ནས་པ་བ་ལེན་བྱས་པའི་མགོན་པོ་གང་གི་གསུང་
འབྲུག་ཉིད་པར་གཞི་དག་པར་སྦྱང་བས། དེར་ཁུངས་གཏུགས་ཏེ་དཔེ་
བསྐྱར་དང་ཁྱད་གཤམ་གང་སྟོགས་བྱས་ཤིང་། དམིགས་བསལ་གྱི་རྩ་འགྲེལ་གྱི་
འགྲེལ་དང་མཐུན་མིན་དང་། ཆོག་འབྲུའི་ཞལ་ཁ་མི་གསལ་ཞིང་དོགས་གནད་
ཡོད་པའི་རིགས་རྣམས་ལེགས་བཤད་གསལ་སྤྱོད་དང་དཔེ་བསྐྱར་གཟབ་ནན་
བཟུངས་ཏེ་བཀོད་བསྒྲིགས་བྱས་ཡོད།

དེ་བཞིན་དོན་གཉེར་ཅན་ཆོར་ལྷ་སྟོག་བདེ་བའི་ཕྱིར་ས་བཅད་རྣམས་ཀྱི་
དཀར་ཆག་དང་། རྫོང་བྱེད་རྣམས་སྐྱབས་དོན་གྱི་བརྫོང་བྱེད་འགྲོས་རིམ་དང་
བསྐྱན་ཏེ་ཆོན་པ་སོ་སོར་ཁ་གསལ་བཀོད་པ་མ་ཟད། སུམ་རྟགས་ཀྱི་འགྲོས་
རིམ་དང་བསྐྱན་ཏེ་གང་སྟོགས་བཙུག་ཡོད།

ཁྱེད་ཀྱི་

ཚུམ་སྒྲིག་པའི་ངོས་ནས་ཁྱེད་ཀྱི་སྒྲིག་སྐྱོར་གྱི་ཐད་ནས་
འཁྱུལ་འབྱུང་ངེས་པས། མཐུན་དཔྱད་ཡངས་པའི་རྒྱ་ཆེན་གྲོག་
པ་པོ་རྣམས་ལ་དགོངས་སེལ་ཁྱེད་ཀྱི་སྐྱོར་གྱི་
ཆར་བྱེད་རྣམས་ལ་གཞུགས་འཁོད་འབྲེལ་མཐུད་ཁ་བྱང་ཐོག་ལོ་
བསྐྱང་ལེགས་བཅོས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་ལྟར་པོར་སྦྱུང་བཞུགས་ཡོང་
བའི་རེ་སྐུལ་བཅས།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལོའི་སྤྱི་འགྱུར་མཐོ་སློབ་ཆེན་མོའི་

རིག་མཛོད་རྒྱུ་འབྱུང་སྤེལ་ནས།

E-mail: rigzodc2025@gmail.com

NRCS

ལྷོག་པ་པོར་བྱ་བ།

མཁན་ཆེན་གཞན་དགའི་རྣམ་ཐར་དུ།⁽¹⁾ “ཐ་ན་དཔེ་ཆའི་ས་བཅད་
དང་རྩ་འགྲེལ་སོགས་ལ་ཆོན་རྟགས་འདེབས་སྟངས་ཚུན་ལ་
ཡང་ཐུན་མོང་ས་ཡིན་པའི་སྲོལ་གཏོད་ཡོད་པ་ནི། རི་སྐད་དུ། ས་
བཅད་སྐག་ལ་རྩ་བ་སེར། །ལུང་ཁུངས་དམར་ལ་ལུང་འབྲེན་
ལ། །སྒྲ་ཆོལ་སྒྲ་ལ་མཆོམས་སྒྲོར་ལྗང་། །འདི་དག་ནན་གྲིས་ལག་
ལེན་གཅེས། །”ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྩ་ཆེ་བའི་ལྷོག་པ་པོས་
ཆོན་བྱ་གསུངས་ཅོམ་ལ་གཟིགས་ནས་ཀྱང་རྩ་བ་དང་ས་བཅད།
ལུང་ཁུངས་དང་ལུང་འབྲེན་སོགས་རྟོགས་སྒྲ་ལ་འཆོལ་བདེ་བར་
དམིགས་ནས། བོད་དུ་གསུངས་པ་བཞིན། རྩ་བ་དང་ས་བཅད།
ལུང་ཁུངས་དང་ལུང་འབྲེན་བཅས་ལ་ཆོན་ཁ་བཀོད་ཡོད།

(1) རྟོགས་ཆེན་གཞན་དཔེ་གསར་རྒྱན་ཁང་ནས་ཐུག་ཕྱིན་མཇུག་ཅིང་། ཐུན་མོན་ནང་པའི་ཤེས་
ཡོན་པདྟེ་རྩ་རྟོག་ཆོགས་ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༤ ལོར་པར་རྒྱན་བྱས་པའི་མཁན་ཆེན་གཞན་དགའི་
གསུང་འབྲུམ། ཡོད་དང་ལོ། བོག་མང་ ༥༩ ནང་གསལ།

དཀར་ཆག

ངོས་སྒྱུར།

སྒྲུང་བརྗོད།

དཔེ་བསྐྱར་གསལ་བཤད།

མཛད་པ་པའི་མཛད་ཀླུ།

༄ ལྷ་བས་དང་པོ།

ཀ བཤད་བྱ་གཞུང་གི་རང་བཞིན་ངོས་བཟུང་བ། 1

ཁ གཞུང་དོན་གཏན་ལ་དབབ་བ། 6

 ༡ རྒྱུང་བྱེད་དོན་ལྡན་གྱི་མཆན། 6

 ༡ རྒྱུང་བྱེད་དོན་ལྡན་གྱི་མཆན། 6

 ༡ མཆན་བསྐྱར་བ། 6

 ༡ མཆན་བཤད་བ། 7

 ༡ མཆན་གྱི་དགོས་ཆེད། 8

 ༡ ཞུང་ལས་བྱུང་བ། 8

༡༩༽ བརྗོད་བྱ་དེ་ལྟན་གྱི་གཞུང་བཤད་པ།	9
གཅིག་ སྤྱི་འཛུགས།	9
གཉིས། གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ།	11
༡༩༽ ཚུམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ།	11
༡༽ གཏུལ་བྱ་དྲང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་མཆོད་བརྗོད།	11
༡༽ རྟོག་ལྟན་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་དགོས་འབྲེལ་བཤད་པ།	33
༡༽ དགོས་པ།	33
༡༽ བསྐྱེད་པ།	34
༡༽ དགོས་འབྲེལ་བཞི་དོས་བཟུང་།	34
༡༽ ངག་ཅུམ།	34
༡༽ དགོས་འབྲེལ་ངག་.....	35
༡༽ བསྟན་བཅོས་ལུས་ལ་ཡོད་པའི་དགོས་འབྲེལ།	35
༡༽ ངག་གི་བསྟན་པའི་ཚུལ།	35
༡༽ བསྟན་བྱ་བཞིར་གངས་ངེས་པ།	36
༡༽ ཆོག་དོན།	37
གཅིག་ དགོས་སོགས་བཞི་དང་ལྟན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རང་བཞིན།	37

༡༽ ལུགས་གཞན་བསྟན་པ།	37
༡༽ འཐད་ཕྱོགས་ངོས་བཟུང་པ།	38
༡༽ བཀའ་མཆན་གཞི།	38
༡༽ བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཆན་གཞི།	40
གཉིས། སྒྲ་བཤད་པ།	41
གསུམ། ཆོག་གི་དོན་དངོས།	42
༡༽ བཅའ་བྱ་གཞུང་གི་རང་བཞིན་བཤད་པ།	43
༡༽ རྒྱས་པ་ལ་དད་པ་ལ་བརྟུན།	43
༡༽ ལུས་རྣམ་པར་གཞག་པ།	43
༡༽ སྤྱིའི་དོན།	43
༡༽ དགོས་པ།	43
༡༽ མཆན་ཉིད།	44
༡༽ དབྱེ་བ།	44
༡༽ དེས་ཆོག།	44
༡༽ ཡན་ལག་གི་དོན།	44
༡༽ ལུས་མདོར་བསྟན་པ།	44

༡༡༽ གངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡུམ་གྱི་དབྱེ་བ།	44
༡༽ ཆིག་གི་དོན་བཤད་བ།	44
༣༽ བརྒྱད་ཚན་གསུམ་གྱི་བྱད་པར་ལ་དབྱད་བ།	45
༣༽ བེར་ཕྱིན་གྱི་དངོས་བཅགས་ལ་དབྱད་བ།	45
༡༽ འདོད་པ་དགོད་བ།	45
༣༽ དེའི་འཐད་ཕྱོགས་བསྟན་བ།	47
༡༡༽ དབྱེ་བ་མིང་གིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཚུལ།	49
༡༽ དངོས་བརྒྱད་ཀྱི་མཚན་ཉིད།	49
༣༽ གངས་ངེས་བ།	52
༣༽ གོ་ངེས་ངེས་བ།	55
༤༽ ས་མཚམས།	55
༥༽ རྒྱུ་སྤྱོད་བ།	56
༣༽ ལུས་རྒྱས་པར་བཤད་བ།	58
༡༡༽ ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་བ།	68
༡༽ བེས་བྱ་མཁྱེན་བ་གསུམ།	68
༡༽ འཕྲོ་བྱ་རྣམ་མཁྱེན།	68

༩༡ ལམ་གྱི་རང་བཞིན་སེམས་བསྐྱེད་པ།	68
༡༥ སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེ་བའི་རྟེན།	68
༡༥ ལུས་རྟེན།	68
༡༥ སེམས་རྟེན།	70
༡༥ བརྟེན་པ་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་རང་བཞིན།	70
༡༥ མཚན་གཞི།	70
༡༥ མཚན་ཉིད།	73
༡༥ རབ་དབྱེ།	73
༡༥ རོ་བོའི་སྒྲོན་ནས་དབྱེ།	73
༡༥ སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བ།	76
༡༥ ས་མཚམས་གྱི་དབྱེ་བ།	78
༡༥ བཞེད་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བ།	80
༡༥ རང་བཞིན་དེས་བསྐྱེད་གྱི་ཕན་ཡོན།	80
༩༢ སེམས་བསྐྱེད་དག་གྱེད་གདམས་ངག་འོད་པ།	81
༡༥ འོད་པའི་རྟེན།	81
༡༥ རྒྱ་གང་ལས་འོད་པ།	82

3 རྟེ་ཡུལ་གང་ལས་ནོད་པ།	83
༤ རྟེ་ནོད་བྱའི་ངོ་བོ།	83
༥ རྟེ་ས་མཁའ་ས།	84
13 རྟེ་གདམས་པའི་འབྲས་བྱ་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་	148
1 རྟེ་སྦྱར་ལམ་སྦྱི་བའི་རྟེན་བཤད་པ།	148
3 རྟེ་བརྟེན་པ་སྦྱར་བའི་ལམ་བཤད་པ།	149
1 རྟེ་ངོ་བོ།	149
1 རྟེ་སྦྱར་མོང་གི་ངོ་བོ།	149
3 རྟེ་སོ་སའི་ངོ་བོ།	149
3 རྟེ་དབྱེ་བ།	151
3 རྟེ་བྱེ་བའི་སྒོ་གང་ཡིན་བརྟགས་པ།	151
༤ རྟེ་ཐེག་ཆེན་སྦྱར་ལམ་གྱི་བྱང་པར་བཤད་པ།	154
1 རྟེ་དམིགས་ནམ་རྒྱ་གསུམ་གྱི་བྱང་པར།	154
3 རྟེ་མཚུངས་ལྡན་རྟེན་པའི་བྱང་པར།	155
1 རྟེ་སྦྱང་བྱ་རྟེན་པ།	155
1 རྟེ་གང་གིས་རྟེན་པའི་ངོ་བོ།	155

༡༽ སྤྱིར་བསམ་པ།	155
༡༽ བྱེ་བྲག་རྩ་བསམ་པ།	156
༡༽ གང་ལ་རྟོག་པའི་ཡུལ།	156
༡༽ རི་ལྷར་རྟོག་པའི་ཚུལ།	158
༩༽ རྟོག་པ་དེའི་རབ་དབྱེ།	159
༥༽ གངས་ངེས་པ།	162
༦༽ གོ་ངེས་ངེས་པ།	162
༧༽ ལུ་བཞི་བཅི་བ།	163
༡༽ སྤོང་བྱེད་གཉེན་པོ།	164
༡༽ ཡོངས་འཛིན་དགེ་བའི་བཤེས་ཀྱི་བྱང་པ།	164
༡༽ གདམས་པའི་དོན་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྦྱབ་པ།	166
༡༽ སྦྱབ་པའི་རྟོག་པ།	166
༡༽ རྟོག་རིགས།	166
༡༽ རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ།	166
༡༽ ཉན་ཐོས་སྡེ་བའི་ལུགས།	166
༡༽ སེམས་ཅན་པའི་ལུགས།	168

3 ི དབྱ་མ་བའི་ལུགས།	171
3 ི དེགས་སུ་འགྱུར་ཚུལ།	173
3 ི དེགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ།	175
༤ ི དེགས་ཀྱི་ངེས་ཚིག།	176
3 ི བཏེན་ཚོས་སྐྱབ་པ་བཅུ་གསུམ་བཤད་པ།	176
1 ི སྐྱབ་པ་བཅུ་གསུམ་སྒྱིར་བསྟན་པ།	176
3 ི སྐྱབ་པ་བཅུ་གཉིས་པ་བྲེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།	177
3 ི སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ།	185
1 ི རབ་དབྱེ།	185
3 ི ཇི་ལྟར་དམིགས་ཚུལ།	188
3 ི སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྲུ་བ།	189
༤ ི སྐྱབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ།	193
1 ི སྐྱའི་ངོ་བོ།	193
1 ི ལུལ་བཤད་པ།	193
3 ི སྒྱོར་བའི་སྐྱབ་པ།	193
1 ི སོ་སོའི་ངོ་བོ།	194

གཅིག་ཟེག་ཆེན་ལ་གོ་བཤོས་པ།	194
གཉིས། འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ།	201
༡༽ འཇུག་སྐྱབ་དངོས་བཤད་པ།	201
༡༽ རྟོགས་དཀའ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།	202
༡༽ བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད།	202
༡༽ གང་གིས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ།	202
༡༽ བསམ་གཏན་དང་མེད་ཐོབ་བྱེད་བཤད་པ།	202
༡༽ ལྷག་མ་དེ་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པ།	206
༡༽ ལམ་དགུ་པ་གང་དུ་གཏོགས་བསམ།	207
ཁ༽ གང་ཞིག་ཐོབ་བྱེད་ངོ་བོ།	209
༡༽ འཇིག་རྟེན་པ།	209
༡༽ རྟོན་མོངས་ཅན།	209
༡༽ དག་པ་པ།	211
༡༽ འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་བཤད་པ།	212
༡༽ དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།	213
༡༽ བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་	213

༡ རྒྱུ་འཕྲུལ་གྱི་བྱེད་པ།	213
༡ ཡན་ལག་གི་ངོ་མོ།	214
༡ བསམ་གཏན་དང་མེད་ཡན་ལག་ལྔ།	214
༡ བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཡན་ལག་བཞི།	217
༢ བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ཡན་ལག་ལྔ།	217
༤ བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ཡན་ལག་བཞི།	218
༣ གངས་ངེས་པའི་ཚུལ།	218
༡ གཞུགས་མེད་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་བཤད་པ།	220
༣ དེ་དག་བསྐྱེམས་པའི་འབྲས་བྱ་བཤད་པ།	221
ག དེ་ལྟར་ཐོབ་པའི་རྟགས།	222
ང ཐོབ་པ་མེད་གང་ཟག་.....	222
༡ ཚད་མེད་ཁྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།	223
༡ རྒྱ།	223
༡ ངོ་མོ།	224
༡ སྤྱི་བཤད་པ།	224
༡ ཁྱེ་བྲག་བཤད་པ།	224

༣༥ དཔྱེ་བ།	226
༤༥ སྒྲ་བཤད།	227
གསུམ། ཆོགས་ཀྱི་སྒྲ་བ་བ།	228
༡༥ སྒྲིང་བསྟན་བ།	228
༡༥ རྟོགས་དཀའ་བྱེ་བཀའ་ཏུ་བཤད་བ།	229
༡༥ གཞུངས།	229
༡༥ རོ་བོ།	229
༡༥ ཐུན་མོང་གི་རོ་བོ།	229
༡༥ ཐུན་མིན་གྱི་རོ་བོ།	229
༡༥ བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་གྱུར་བ།	229
༡༥ གསང་སྒྲགས།	230
༣༥ ཆོག་གམ་ཆོས།	231
༤༥ རོན་གྱི་གཞུངས།	231
༡༥ དཔྱེ་བ།	231
༣༥ བྱེད་ལས།	232

༤༽ ས་མཚམས།	232
༡༽ ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚྭ་ས་བཤད།	233
༡༽ ཡུལ་སྟོང་ཉིད་བཤད་པ།	233
༡༽ སྤྱི་འོ་རྟོ།	233
༡༽ རོན་སྤྱ།	233
༡༽ ཐེག་ཆེན་བའི་ལུགས།	233
༡༽ རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྤྱ་བའི་ལུགས།	233
༡༽ རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྱ་བའི་ལུགས།	234
༡༽ ཡན་ལག་གི་རོན།	235
༡༽ ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་བཤད་པ།	242
༡༽ སའི་ཚྭ་ས་རྟོགས་དཀའ་བ་བཤད་པ།	246
༡༽ བྱད་པར་གྱི་གཞི་སའི་རོ་བོ།	246
༡༽ སའི་རང་བཞིན།	246
༡༽ དབྱེ་བ།	246
༡༽ བྱད་པར་གྱི་ཚྭ་ས་སའི་རྣམ་གཞག།	247
༡༽ བས་ཆེ་བ།	247

༡༽ ཀུན་རྫོབ་པའི་ཡོན་ཏན།	248
༢༽ སྐྱེ་བ་འཛིན་ཚུལ།	250
༡༽ དབང་པོའི་སྐྱེ་བ།	250
༡༽ རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྐྱེ་བ།	251
༩༽ གཉེན་པོ་རྟོགས་པ།	251
༡༽ རྟོགས་ཚུལ།	251
༡༽ དེ་མཉམ་རྗེས་གང་ཡིན་བསྟན་པ།	253
༡༽ འཐད་པའི་ཕྱོགས་དགོད་པ།	253
༡༽ དེ་མི་འཐད་པར་འདོད་པ་དགག་པ།	255
༡༽ ལྟར་སྒྲུང་གི་ཚོད་པ་དགོད་པ།	255
༡༽ ཡང་དག་གི་ལན་གྱིས་དགག་པ།	257
༥༽ སྤང་བྱ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བཤད་པ།	259
༡༽ ཤེས་སྤྲིབ་པལ་ཆེ་བསྟན་པ།	259
༡༽ ཉོན་སྤྲིབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ།	261
༡༽ མཐོང་སྤང་ལོག་ཞུགས།	261
༡༽ སྤྱིའི་གངས།	261

༡༽ རོག་པར་འབྲུག་ཚུལ།	263
༡༽ སྒོམ་སྤང་སའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ།	266
༡༽ མཚན་ཉིད།	266
༡༽ དབྱེ་བ།	267
༡༽ ཀྱན་བརྟམ་གྱི་ལུགས།	267
༡༽ མཛོད་གྱི་ལུགས།	267
༣༽ དེ་ལྟར་བྱེ་བའི་ནམ་གཞག་ལ་དབྱེ་བ།	268
༤༽ ཇི་ལྟར་སྤོང་ཚུལ།	269
༡༽ མཐོང་སྤང་ཇི་ལྟར་སྤོང་ཚུལ།	269
༡༽ སྒོམ་སྤང་སྤོང་ཚུལ།	270
༡༽ ཆོས་མཛོན་བ་ནས་གསུངས་བའི་ཚུལ།	270
༡༽ དེའི་དགོངས་བ་གང་ཡིན་བརྟགས་བ།	271
༣༽ སྤང་གཉེན་གྱི་བྱང་པར་གཞན་བསྟན་བ།	272
༡༽ རིམ་དང་ཅིག་ཁར་དུ་སྤོང་བ།	272
༡༽ སྤང་བྱའི་ངོ་བོ།	273
༣༽ སྤངས་ཤིང་སྒོལ་བའི་ངོན་གང་ཡིན་བརྟགས་བ།	273

༤༽ ས་ཐོབ་པའི་རྟགས།	274
༥༽ འབྲས་བུའི་བྱང་པ།	277
༦༽ བྱང་པར་དེ་ལྡན་གྱི་སའི་ངེས་ཆེག་.....	277
༧༽ གཉེན་པོའི་ཆོག་ས་རྟོགས་དཀའ་བ།	284
བཞི། ངེས་འབྱུང་སྐབ་བ།	284

༥ སྐབས་གཉིས་བ།

༡༩༽ ཐོབ་བྱེད་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་བ།	287
༡༽ ལམ་གྱི་ཡན་ལག་བཤད་བ།	287
༢༽ བརྟེན་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་བྱང་པ།	287
༣༽ སྐྱེ་ཚུ་ལ།	287
༤༽ རོ་བོའི་བྱང་པ།	303
༥༽ བྱེད་ལམ་གྱི་བྱང་པ།	312
༢༠༽ ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལམ་དངོས།	312
༡༽ ཉན་ཐོས།	312
༢༽ ཤེས་པར་བྱ་བའི་ལམ།	312

༡༽ གུན་ཚོན།	312
༡༽ སོ་སོ་བའི་རྣམ་པ།	312
༡༽ སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ།	312
༡༽ གུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ།	313
༡༽ བྱུང་མོང་གི་རྣམ་པ།	313
༡༽ རྣམ་བྱུང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམ་པ།	314
༡༽ འགོག་བདེན་ཀྱི་རྣམ་པ།	314
༡༽ ལམ་བདེན་ཀྱི་རྣམ་པ།	315
༡༽ ཤེས་བར་བྱེད་བའི་ཚུ་ལ།	315
༡༽ རང་རྒྱལ།	316
༡༽ རིགས།	316
༡༽ ལམ་ལ་སློབ་ཚུ་ལ།	317
༡༽ འབྲས་བུ་བྱུང་ཚུ་ལ།	319
༢༽ ཚོགས་གསོག་པ།	320
༣༽ གནས་པ།	321
༤༽ རྒྱ་བ།	321

པ། སྒྲ་བཤད་པ།	322
ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ལེས་བཤད་པ།	322
༡། མཐོང་ལམ།	322
༡། མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བའི་རྟེན།	322
༡། ལུས་རྟེན།	322
ན། སེམས་རྟེན་བཤད་པ།	323
ན། བརྟེན་པ་མཐོང་ལམ།	323
༡། སྐད་ཅིག་མ་དུར་བཤད་པ།	323
ན། མཐོང་སྤང་སྤོང་ཚུལ་བསྟན་པ།	324
ན། སྐད་ཅིག་མ་དུར་སྐྱེ་བ་བཤད་པ།	325
༡། འདོད་པ་དགོད།	325
༡། ལུགས་དང་བོ།	325
ན། ལུགས་གཉིས་པ།	326
ན། འཐད་ཕྱོགས་འགོད་པ།	327
ན། ལུང་ནས་བཤད་པ།	329

༡༽ སྒོམ་ལམ།	332
༡༽ སྒོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་བ།	332
༡༽ བྱེད་བ་ཅན་གྱི་སྒོམ་ལམ།	333
༡༽ ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ།	333
༡༽ ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ།	333
༡༽ དབྱེ་བ་དངོས།	333
༡༽ ས་མཆོམས།	334
༡༽ བྱེ་བ་སོ་སོའི་རང་བཞིན།	334
༡༽ མོས་བ།	334
༡༽ དངོས།	334
༡༽ མོས་བའི་ཡུལ།	334
༡༽ མོས་བའི་ངོ་བོ།	335
༡༽ མོས་བའི་རྒྱ།	336
༡༽ མོས་བའི་བྱེད་ལས།	336
༡༽ མོས་བའི་བན་ཡོན།	336
༡༽ ངོ་བོ།	336

༡༽ དབྱེ་བ།	337
༡༽ བསྐྱོ་བ།	337
༡༽ བྱད་པ་བ།	337
༡༽ བྱེད་བ།	338
༡༽ རོ་བོ།	338
༡༽ ཡི་རང་སྐྱོམ་ལམ།	338
༡༽ གང་ལ་ཡི་རང་།	338
༡༽ ཚུལ་རིམ་ཡི་རང་།	339
༡༽ བྱེད་ལས་ཀྱི་སྐྱོན་སྤོང་བསྐྱེད་བ།	339
༡༽ ཟག་མེད་སྐྱོམ་ལམ།	340
༡༽ སྐྱབ་པ་སྐྱོམ་ལམ།	341
༡༽ གང་གིས་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན།	341
༡༽ གང་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྐྱོམ་པའི་རྣམ་པ།	341
༡༽ རྣམ་དག་སྐྱོམ་ལམ།	342
༡༽ རྣམ་དག་གི་རྒྱ།	342
༡༽ སྐྱེ་བའི་རྒྱ།	342

༡༽ མི་སྤྱི་བའི་རྒྱ།	342
༡༽ རྣམ་དག་དངོས།	343
༡༽ རྣམ་དག་སྤྱིར་བསྟན་པ།	343
༡༽ རྣམ་དག་གྲེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།	345
༡༽ ལམ་གྱི་དགྲེ་བ་དངོས།	345
༡༽ མཐར་ཐུག་ལམ་གྱི་བྱང་པར།	345

༥ སྐབས་གསུམ་པ།

༼ག༽ སྤང་བྱ་གཞིཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	348
༼༡༽ གཞིཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན།	348
༡༽ རྗེས་འགྲོའི་སློན་ནས་བསྟན་པ་ཐེག་ཆེན་གཞིཤེས།	348
༡༽ ལྷོག་པའི་སློན་ནས་བསྟན་པ་ཐེག་དམན་གཞིཤེས།	348
༼༡༽ ཉེ་རིང་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན།	349
༼༢༽ སྤང་བྱ་དང་གཉེན་པོའི་རབ་དབྱེ།	360
༡༽ གཞི་ལམ།	360
༡༽ སྤང་བྱ།	360
༡༽ གཉེན་པོ།	360

༡ རྒྱུད་པ།	361
༡ སྤང་བ།	361
༡ གཉེན་པོ།	362
༢ འབྲས་བུ།	362
༡ སྤང་བ།	362
༡ གཉེན་པོ།	363
༡ རྩ་ལྷན་ཉམས་སྤྱོད་པའི་ཚུལ།	363
༣ རྒྱུད་པའི་འོ་པོ།	363
༡ རྩོམ་པའི་ཚུལ་དཔེ་རྣམས་འབྱོར།	363
༡ རྩོམ་པའི་ཚུལ་དཔེ་རྣམས་འབྱོར།	369
༤ རྒྱུད་པའི་ཚུལ་དཔེ་རྣམས་འབྱོར།	369
༡ རྩོམ་པའི་ཚུལ་དཔེ་རྣམས་འབྱོར།	370
༥ རྩོམ་པའི་ཚུལ་དཔེ་རྣམས་འབྱོར།	370
༡ རྩོམ་པའི་ཚུལ་དཔེ་རྣམས་འབྱོར།	370
༡ རྩོམ་པའི་ཚུལ་དཔེ་རྣམས་འབྱོར།	371
༦ རྩོམ་པའི་ཚུལ་དཔེ་རྣམས་འབྱོར།	371

༡༤༽ མཁུན་པ་གསུམ་གྱི་མཐུག་བསྟུ་བ། 373

༥ སྐབས་བཞི་པ།

༡༽ འཐུག་པ་སྦྱར་བ་བཞིའི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 377

༡༽ དབང་དུ་བྱ་བ། 377

༡༽ དབང་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་རྩ་ཀླ། 377

༡༡༽ སྦྱར་བ་ཁྲད་པར་ཅན་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་པ། 377

༡༽ སྦྱར་ས་རྩ་པ་བཤད་པ། 377

༡༽ སྦྱིའི་དོན། 377

༡༽ རྩ་པའི་དོས་འཛིན། 377

༡༽ མདོ་ནས་གསུངས་ཚུལ། 378

༡༽ བསྟན་བཅོས་སྤྱོད་ཚུལ། 379

༤༽ རི་ལྟར་སྒྲོམ་ཚུལ། 379

༡༽ ཡན་ལག་གི་དོན། 381

༡༽ གཞི་ཤེས་གྱི་རྩ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 381

༡༽ བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་རྩ་པ། 381

༡༽ ལམ་བདེན་གྱི་རྩ་པ། 383

ཀ་ཤེ་རྟེན་ལམ་གྱི་རབ་དབྱེ།	383
ཀ་ཤེ་ལམ་གྱི་རབ་དབྱེ་དངོས།	383
ཁ་ཤེ་མཐའ་དབྱེད་པ།	383
ཁ་ཤེ་བརྟེན་པ་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ།	385
ཁ་ཤེ་ལམ་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	387
ཀ་ཤེ་ཀུན་འབྱུང་སྤང་གཉེན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ།	387
ཁ་ཤེ་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ།	389
ཁ་ཤེ་སྤྱག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ།	391
ལ་ཤེ་འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ།	391
ཁ་ཤེ་རྣམ་མཐེན་གྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	395
ཀ་ཤེ་མདོར་བསྟན་པ།	395
ཁ་ཤེ་རྣམ་མཐེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་མཐེན་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན།	396
ཁ་ཤེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	398
ཀ་ཤེ་གཞི་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	398
ཀ་ཤེ་སྤྱི་དོན།	398
ཀ་ཤེ་ལམ་གང་དུ་སྒོམ་པ།	398

३) རྩ་བཏགས་ཀྱི་བྱང་པ།	400
३) སྤྱ་བཤད།	400
३) ཡན་ལག་གི་དོན།	401
१) དངོས་པོ་ལ་རྟོག་པ།	401
३) ཚེ་ལ་བ་ལས་བྱུང་བ།	406
३) ཉིང་རེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ལམ།	409
༤) མཛོན་པར་རྟོགས་པར་སྦྱོར་བའི་ལམ།	413
༥) མཛོན་པར་རྟོགས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ།	415
༦) མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ།	416
༧) རྣམ་དག་ངེས་པར་འབྱེན་པའི་ལམ།	419
३) ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	424
१) གཉེན་པོའི་ལམ།	424
३) སྤྱུལ་བའི་ལམ།	425
१) གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ།	425
१) རྟོན་གང་གིས།	425
३) ས་གང་ལ་བརྟེན་པ།	426

3 ཡུལ་གང་ལ་ལྟ་བུ།	426
༤ ཇི་ལྟར་ལྟ་བུ་བའི་ཚུ་བ།	427
༥ ཇེ་ངེས་ཆེ་བ།	428
༦ ཇེ་དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་ལྟ་བུ།	428
3 གཞུགས་མེད་གཞུགས་ལ་ལྟ་བུ་བའི་རྣམ་ཐར།	428
3 ལྷག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་བ།	429
༤ ལེགས་ཉེན་ལས་འདས་པ།	433
༥ ལྷོང་བའི་ལམ།	440
༦ སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ལམ།	440
3 རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	442
1 ཡོན་ཏན་གྱི་རབ་དབྱེ།	442
3 ཇེ་དག་གི་རང་བཞིན།	452
3 ཇེ་དག་གང་གི་ཡིན་པ།	453
༤ གང་གི་ཆེད་དུ་ཡིན་པ།	454
3 ལྷོང་པ་ལོ་གང་ཟག།	455
1 ཉན་པའི་སྣང།	455

३) ལེན་པའི་སྒྲོད།	455
३) འཛིན་པའི་སྒྲོད།	456
༤) ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྒྲོད།	456
३) སྦྱར་བ་རང་གི་ངོ་བོ།	456
१) སྦྱར་བ་སྦྱེད་ཚུལ།	456
३) སྦྱེས་པའི་སྦྱར་བ།	459
༤) སྦྱར་བའི་སྦྱོན་འགྲེལ་ཆོས།	461
१) འཕོ་བ་བྱ་ཡོན་ཏན།	461
३) རོར་བྱ་སྦྱོན།	465
१) སྦྱོན་དངོས།	465
३) སེལ་བྱེད་གཉེན་པོ།	475
३) བེས་བྱ་མཆོན་ཉིད།	476
१) མཆོན་མཆོན་གྱི་རྣམ་གཞག།	476
१) སྦྱིའི་རྣམ་གཞག།	476
३) བྱེད་པར་གྱི་མཆོན་ཚུལ།	477
१) བྱེད་སྦྱབ་དང་ལས་སྦྱབ་གྱི་དོན།	477
३) བྱུན་པོང་མ་ཡིན་པའི་མཆོན་ཚུལ།	478

༡༽ མཚན་ཉིད་ཤེས་པ་སྒྲིབ་དུ་འགྲོ་ཚུལ།	480
༢༽ དེའི་ས་མཚམས་བསྟན་པ།	481
༤༽ མཚན་ཉིད་ལས་འགྲོས་པའི་དོན།	481
༥༽ རྒྱད་ལ་བརྟེན་བྱ་ཐར་པ་ཆ་མ་བྱུག།	488
༡༽ གང་ལ་སྐྱེ་བའི་རྟེན།	488
༡༽ ལུས་རྟེན།	488
༡༽ སེམས་རྟེན།	489
༡༽ བརྟེན་པ་ལས་གྲིང་བོ།	489
༢༽ ཉགས་དང་སྒྲ་དོན།	489
།༡༽ སྒྲིབ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་པའི་སྒྲོམ་རིམ།	491
༡༽ སྒྲིབ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེས་པའི་དུས།	491
༡༽ དངོས་བཤད་པ།	491
༡༽ སྒྲོམ་བ་སྤང་བ།	492
༡༽ སྐྱེས་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག།	496
༡༽ ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་གང་ཟག།	496
༡༽ ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དོན།	498
༢༽ ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཉགས།	498

༤༥ ཉགས་ལས་བྱིར་མི་ལྷོག་ཏུ་མཆོན་ཚུལ།	499
༤༦ ཉགས་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་བཤད་པ།	500
༡༽ སྒྱུར་ལམ་པའི་ཉགས་ལས་འཕྲོས་པ།	500
༢༽ མཐོང་ལམ་པའི་ཉགས་ལས་འཕྲོས་པ།	502
༣༽ སྒྲོམ་ལམ་པའི་ཉགས་ལས་འཕྲོས་པ།	511
༤༧ གང་ཟག་དེའི་སྒྲོམ་རིམ།	512
༡༽ བརྟེན་པ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ།	512
༢༽ རྟེན་ཁིང་གཉིས་དག་པར་བྱེད་པ།	513
༣༽ སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁིང་དེར་དོན་མཛད་པའི་རྒྱ།	513
༤༨ སྒྱུར་པའི་ཡུལ།	513
༤༩ ཡུལ་ཅན་སྒྱུར་པའི་ངོ་བོ།	514
༥༠ སོ་སའི་དབྱེ་བ།	515

༥ སྐབས་ལྔ་པ།

༥༡ དབང་དུ་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་ཅེ་སྒྱུར་གྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	526
༥༢ སྒྱུར་ལམ་ཅེ་མོ།	526

༡༽ རོད་ཀྱི་ཅེ་མོ།	526
༡༽ ཅེ་མོ་འི་ཅེ་མོ།	528
༡༽ བཟོད་པའི་ཅེ་མོ།	530
༡༽ ཆོས་མཆོག་གི་ཅེ་མོ།	531
༡༽ མཐོང་ལམ་ཅེ་མོ།	532
༡༽ སྤང་བྲ།	532
༡༽ གཟུང་རྟོག་	532
༡༽ རྟོག་པའི་ངོ་བོ།	532
༡༽ མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱལ་བ།	533
༡༽ དབྱེ་བ།	533
༡༽ འཁྲུལ་པར་སྐྱབ་བ།	533
༡༽ གཉེན་པོ།	534
༡༽ འཛིན་རྟོག་	539
༡༽ རྟོག་པ་དངོས།	539
༡༽ རྟོག་པའི་ངོ་བོ།	539
༡༽ སྤང་བྲ་བསྐྱལ་བ།	539

3 རྟེན་གྲུབ་།.....	539
༤ རྟེན་གྲུབ་པར་སྦྱབ་པ།.....	539
1 རྟེན་གྲུབ་པར་སྦྱབ་པ།.....	540
1 རྟེན་གྲུབ་།.....	540
2 རྟེན་གྲུབ་པར་སྦྱབ་པ།.....	540
3 རྟེན་གྲུབ་པར་སྦྱབ་པ།.....	542
2 རྟེན་གྲུབ་པ།.....	543
2 རྟེན་གྲུབ་པར་སྦྱབ་པ།.....	548
3 རྟེན་གྲུབ་།.....	548
3 རྟེན་གྲུབ་པར་སྦྱབ་པ།.....	548
4 རྟེན་གྲུབ་པར་སྦྱབ་པ།.....	549
4 རྟེན་གྲུབ་པར་སྦྱབ་པ།.....	549
4 རྟེན་གྲུབ་པར་སྦྱབ་པ།.....	549
5 རྟེན་གྲུབ་པར་སྦྱབ་པ།.....	549
5 རྟེན་གྲུབ་པར་སྦྱབ་པ།.....	550

༡༽ རྟོག་པས་བཏགས་པའི་བྱང་ཆེན་དགག་པ།	553
༡༽ དངོས་པོར་སྤྲོ་བའི་ལུགས་དགག།	553
༡༽ བྱེད་མ་དམིགས་པ།	553
༡༽ ཁས་སྒྲང་ནང་འགལ་གྱིས་དགག་པ།	554
༡༽ ཁས་སྒྲང་འགལ་བའི་རྒྱ་མཆོན།	554
༡༽ དབྱ་མ་པས་སྤྱིབ་བ་རྩོགས་པར་སྤང་བྱས་པ།	554
༡༽ དངོས་སྤྲོ་བའི་ལྷ་བས་སྤང་མི་བྱས་པའི་རྒྱ་མཆོན།	557
༡༽ ཁས་སྒྲང་འགལ་བ་དངོས།	557
༡༽ སྟོང་བར་སྤྲོ་བའི་ལུགས་བཞག་པ།	557
༡༽ དཀྱུས་མའི་དོན་མཐོང་ལམ་དངོས་བཤད་པ།	558
༡༽ དངོས་བཤད་པ།	558
༡༽ དེའི་བྱེད་པ།	559
༡༽ ཇི་ལྟར་སྟོམ་ཚུལ།	560
༡༽ སྟོམ་ལམ་ཅེ་མོ།	579
༡༽ རྟོན་སྟོམ་ལམ།	579
༡༽ རྟོན་སྟོམ་ལམ་དངོས།	579

༡༽ སྐྱུང་བ་སེལ་ཆུང་བ་སྐྱུང་སྤྱོད།	579
༡༽ དངོས་གཞི་ཐོད་ཆུང་གི་ཉིང་འཛིན།	580
༡༽ སོང་བ།	580
༡༽ འགོག་བ་དང་མ་སྤེལ་བ།	580
༡༽ འགོག་བ་དང་སྤེལ་བ།	580
༡༽ འོང་བ།	580
༡༽ ཚོད་སྐྱུང་།	581
༡༽ སྐྱུང་བྱ་ཆུང་རྟོག་།	582
༡༽ གཞུང་རྟོག་།	582
༡༽ འཇུག་བ་གཞུང་རྟོག་།	582
༡༽ སྐྱོག་བ་གཞུང་རྟོག་།	585
༡༽ འཛིན་རྟོག་།	587
༡༽ རྩམ་འཛིན་རྟོག་།	587
༡༽ བཏགས་འཛིན་རྟོག་།	588
༡༽ བཞེན་བ་སྐྱོམ་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན།	590
༡༽ བར་ཆད་མེད་བའི་ཆེ་མོ།	592

༡༽ བར་ཆད་མེད་ཅིའི་ངོ་བོ།	592
༡༽ བར་ཆད་མེད་ཅིའི་རྒྱ།	592
༡༽ དངོས་ཀྱི་དོན།	594
༡༽ བསལ་བྱ་ནམ་རྟོག་།	594
༡༽ ཡུལ་གང་ལ་རྟོག་པ།	594
༡༽ ཚུལ་ཇི་ལྟར་རྟོག་པ།	594
༢༽ དེ་ལྟར་རྟོག་པའི་རྒྱ་མཚན།	595
༤༽ ལོག་པར་རྟོག་མཁན་གྱི་གང་ཟག་།	596
༡༽ སེལ་བྱེད་ལན།	605
༡༽ བསལ་ནས་ཉིང་འཛིན་བསྐྱེད་ཚུལ།	607
༡༽ དེས་ཟབ་པར་འཕངས་པ།	608

༥ རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ།

༡༽ བརྟན་པ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	609
༡༽ བརྟན་པའི་རྒྱ་མཐར་གྱིས་པ།	609
༡༽ ལམ་མཐར་གྱིས་པ།	609

༡ རལ་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་མཐར་གྱིས་པ། 611

༢ རལ་དག་བྱེད་ཀྱི་མཐར་གྱིས་པ། 613

༥ སྐབས་བརྟན་པ།

༡ བརྟན་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་བཤད་པ། 615

 ༡ ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་བྱེད་པ། 615

 ༡ རྣམ་སྤྲིན་མ་ཡིན་པ། 615

༢ རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྐྱད་ཅིག་མ། 616

 ༡ ལུས་གྱི་རང་བཞིན་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྐྱད་ཅིག་མ། 617

 ༡ མཚན་ཉིད་མེད་པའི་སྐྱད་ཅིག་མ། 617

༣ གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐྱད་ཅིག་མ། 618

༥ སྐབས་བརྟན་པ།

༡ འབྲས་ཚོས་སྦྱའི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 619

༡ སྦྱའི་དོན། 619

 ༡ བྱེད་པ་པོ་སྒྲ། 619

༡ ལྷའི་གངས།	619
༡ གཉིས་སྤ།	619
༡ གསུམ་དུ་དབྱེ་བ།	620
༢ ལྷ་དབྱེ་བ།	621
༣ བཞིར་དབྱེ་བ།	622
༡ ལྷའི་ངོ་བོ།	622
༡ ལྷ།	622
༡ ངོ་བོ་ཉིད་སྤ།	622
༡ ཡེ་ཤེས་ཚུལ་སྤ།	624
༢ རྣམས་སྤྱོད་རྣམས་སྤ།	624
༣ ལྷལ་སྤ།	625
༡ ཡེ་ཤེས།	626
༡ ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ།	626
༡ ཡེ་ཤེས་དེ་དག་གི་རྒྱ།	630
༢ དེ་སྤར་བསྟན་བ།	630
༡ བྱ་བ་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན།	631

༡༩༽ ཡན་ལག་གི་དོན།	632
༡༽ སྒྲ།	632
༡༽ རོ་བོ་ཉིད་སྒྲ།	632
༡༽ དོན་དངོས།	632
༡༽ དེས་ཆོག་	633
༡༽ འཕྱོང་ཚུལ།	633
༡༽ ཆོས་ཅན་གསུམ་དང་ཐ་དང་ཡིན་མིན།	634
༡༽ ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲ།	635
༡༽ ཡེ་ཤེས་ཐ་དང་པའི་སྒྲ་བསྟན།	635
༡༽ ཡོན་ཏན་སོ་སོར་བསྟན་པ།	635
༡༽ བསྐྱེམས་ཏེ་སྒྲར་བཞག་པ།	654
༡༽ ཐ་མི་དང་པར་འདོད་པ་དགག་པ།	654
༡༽ འདོད་པ་བརྗོད་པ།	655
༡༽ དེ་དགག་པ།	656
༡༽ ཐ་དང་པ་ལ་ཚོད་པ་སྒྲོང་པ།	658
༡༽ རོངས་སྒྲོད་རྫོགས་སྒྲ།	659

༡༽ རང་བཞིན་མདོར་བསྟན་པ།	659
༡༽ ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	661
༡༽ མཚན་དཔེའི་བྱད་པ།	661
༡༽ མཚན་དཔེ་དངོས།	663
༡༽ མཚན།	663
༡༽ དཔེ་བྱད།	671
༤༽ སྤྱལ་པའི་སྤྱ།	682
༡༽ མཛད་པའམ་བྱ་བ་ཐིན་ལས།	684
༡༽ ལམ་གྱི་རྟེན་ལ་འགོད་པ།	684
༡༽ ལམ་ལ་འགོད་པ།	685
༡༽ ཆོགས་ལམ་ལ་འགོད་པ།	685
༡༽ སྦྱོར་ལམ་ལ་འགོད་པ།	686
༡༽ མཐོང་ལམ་ལ་འགོད་པ།	686
༤༽ སྦྱོམ་ལམ་ལ་འགོད་པ།	687
༡༽ ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་འགོད་པ།	694
༡༽ བར་མ་ལ་དད་པ་ལ་བྱག་ཏུ་བྱེ་བ།	695

༼༣༽ བསྐྱུལ་པ་ལ་དང་པ་ལ་མངོན་ཏོགས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ། 697

༼༣༽ གང་གིས་བསྐྱུར་བའི་ལྷགས་བྱང་བཤད་བ། 699

པར་བྱང་སློན་ཆོག

༡༡། །དཔལ་སྤུལ་ཨོ་རྒྱན་འཛིགས་མེད་ཆོས་ཀྱི་དབང་པོའི་
མཛད་ནུས་མདོར་བསྟུས་སུ་བཀོད་པ་
བཞུགས་སོ།།

དཔལ་སྤུལ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འཛིགས་མེད་ཆོས་ཀྱི་དབང་པོ་ནི། དེ་ཡང་
འཕགས་མཆོག་མིག་མི་འཇུག་པ་མངོན་སུམ་དགེ་བའི་བཤེས་ཀྱི་རོལ་གར་
དུ་བྱོན་པའི་རྒྱལ་སྤྲུལ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ནི། རི་སྐད་དུ། མཁྱེན་བཙེ་
ཏེ་རུ་ཀའི་ཞལ་ནས། བྱི་ལྟར་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་པོ་ཞི་བ་ལྟ། །ནང་ལྟར་གྲུབ་
པའི་དབང་རྒྱལ་ལྟ་བུ་བ་རི། །གསང་བ་འཕགས་མཆོག་སྤྲུག་བསྐྱེད་རང་
མྱོལ་དངོས། །འཛིགས་མེད་ཆོས་ཀྱི་དབང་པོར་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་རྒྱལ་སྤྲུལ་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྟ་
དང་། གྲུབ་ཆེན་ལྟ་བུ་རི། གངས་ཅན་བོད་ཡུལ་དུ་ཨ་རོ་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་
གནས་ལ་སོགས་པའི་འབྱུངས་རབས་ཀྱི་སྤང་བ་དུ་མ་ཞིག་འཇུག་དབྱངས་
མཁྱེན་བཙེའི་དབང་པོའི་ཟབ་གཏེར་འགོ་འདུལ་འཕགས་པ་སེམས་ཉིད་ངལ་
གསོའི་ཆོས་སྐོར་ན་གསལ་བ་དང་། གཞན་ཡང་ཆོད་མའི་སྤྲེས་ཆེན་དུ་མའི་

རྫོང་ལྷན་ལས། རིག་འཛིན་འཛིགས་མེད་གླིང་པའི་སྐྱུ་ཡི་སྐྱུལ་པ་འཇམ་
 དབྱངས་མཁུན་བཅེད་དབང་ལོ། གསུང་གི་སྐྱུལ་པ་དཔལ་སྐྱུལ་འཛིགས་མེད་
 ཆོས་ཀྱི་དབང་ལོ། ཐུགས་ཀྱི་སྐྱུལ་པ་མཁུན་བཅེ་ཡེ་ཤེས་རྫོང་། ཡོན་ཏན་གྱི་
 སྐྱུལ་པ་མི་འགྱུར་ནམ་མཁའི་རྫོང་། ཐིན་ལས་ཀྱི་སྐྱུལ་པ་རྒྱལ་སྐུ་ཞན་པན་
 མཐའ་ཡས་བཅས་བྱོན་པ་ལས་རྗེ་འདི་གསུང་གི་རྣམ་སྐྱུལ་དུ་བསྐྱབས་པ་
 དང་། རྗེ་དཔོན་བསྟན་འཛིན་ཞོར་བུས་པད་དཀར་ནང་བཞུགས་སྐབས་རྗེ་
 ཉིད་ལ་འི་བ་ཞུས་ཆོ། ཁོང་རིག་འཛིན་འཛིགས་མེད་གླིང་པ་ཡིན་པའི་མངོན་
 ཏགས་གསལ་ལེ་ཞེས་ཞལ་གྱི་བཞེས་པ་སོགས་གཅིག་དང་དུ་མའི་རོལ་གར་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་སྐྱུ་འབྲུལ་རོལ་གར་ཆད་མེད་པ་སྣང་བ་ནི་རྒྱལ་པ་
 རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ། དེ་ཞིག་མཐུན་སྣང་ཐོང་བའི་སྣང་ངོ་སྣང་ན་བྱང་
 རྒྱུད་རྗེ་ཆུང་སྟོང་ཕྱོགས་ཀྱི་གླ་མ་དཔལ་དགོ་བསམ་གཏན་ཐུན་ཆོགས་
 ཀྱི་སྐྱུ་ཐེང་གསུམ་པ་སྟེ། བཤེས་གཉིན་དེ་ནི་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་
 དབྱངས་ཐུགས་དམ་གྱི་ལྷར་མཛད་ཅིང་མཆོན་བརྗོད་འབྲུམ་སྐྱུ་ལྷག་ཞལ་
 འདོན་གནང་བ། དུལ་ཁམས་ཀྱན་དགོ་བའི་ལས་ལ་བསྐྱུལ་ཏེ་དཀར་པོར་
 བསྐྱུར་པ་དང་། བྱང་པར་དུ་མོག་གྲུབ་ཐོབ་ནམ་མཁའ་ཆོས་དབང་རྗེ་སྟོང་

མ་མའི་ཐང་དུ་ཕེབས་སྐབས་ས་ཕྱོགས་འདིར་འཕགས་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་
 བོའི་སྤུལ་པ་ཞིག་ཕྱོན་ནས་ཡི་གེ་དུག་མའི་དོ་འབྱུང་དོ་མཆར་ཅན་བཞེངས་
 པར་འགྲུང་ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར། དཔལ་དགའི་དོ་རིང་མར་གྲགས་པའི་
 རྟན་བཞེངས་ཆེན་པོ་མཛད་དེ་མཐོང་ཐོས་དུན་རེག་གི་འགྲོ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་
 པ་ཐར་པ་དང་རྣམ་མཁུན་གྱི་ས་ལ་འགོད་པར་མཛད་པ་པོ་དེ་ཉིད་སྐྱེ་རབས་
 དང་པོ་དང་། དེའི་ཡང་སྲིད་རྒྱ་སྤེའི་ནང་ར་ལོ་ཆང་ལ་འབྱུངས་པ་རྫོགས་ཆེན་
 གསུམ་པ་དེས་དོན་བསྟན་འཛིན་བཟང་པོས་དོས་འཛིན་མཛད་དེ་གོང་མའི་
 གདན་ཁྲིར་བཀོད། དམ་པ་དེས་ཁྲོམ་བཟའ་གོང་མའི་ནང་ཁྲོམ་དབང་ཞིག་
 གནང་སྐབས་བུ་མོ་ཆུང་ཆུང་ཞིག་གི་པང་དུ་དབུ་ལྷ་ལྷུང་བས་སྐྱེ་བ་སྤྱི་མར་ང་
 འདིའི་བུར་སྐྱེ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་དགྲུང་ལོ་ཉིར་ལྷའི་སྐབས་ལྷ་ལྷན་
 དུ་ཕེབས་ལམ་ནས་རྒྱལ་ཐོག་ཆང་སར་ཕེབས་སྐབས་མཆོད་ཆ་ཞིག་ལུས་
 པ་ཡར་ལུལ་ཆོ། ད་སྐབས་ང་ལ་མི་དགོས་ཞེས་གསུངས་ནས་མ་བཞེས།
 དེ་ཉིད་དབུས་ཕྱོགས་སེ་ལེ་ཁྲོད་ཆང་གི་ཉེ་འདབས་སུ་དོ་མཆར་བའི་རྟགས་
 མཆན་དུ་མ་དང་བཅས་སྐྱེ་གཤེགས་སོ།།

དེ་ནས་སྐྱེ་རབས་གསུམ་པ་ཆོས་རྗེ་དཔལ་སྤུལ་འཛིགས་མེད་ཆོས་གྱི་

དབང་པོ་ནི། རྒྱུང་སྤོན་མོ་དལ་གྱིས་འབབ་པའི་ཉེ་འགམ་ལྷ་གཉན་ཆེན་པོ་དོ་
 རྗེ་འཕན་སྤྲུག་ཅུལ་གྱིས་བསྐྱང་བའི་ཡུལ་གྱ། བྱང་ཐང་མེ་ཏོག་གི་དོ་ར་ཉམས་
 དགའ་བ་དཀར་ཆུང་གོ་མོ་འོར་ལུ་ཞེས་གྲགས་པའི་ནོར་འཛིན་གྱི་ཐེག་ལེར།
 སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༩ བ་ལྷེ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་བ་གསར་ཆོས་གྱི་རབ་ཡིད་རྣམ་བྱུང་
 ཞེས་པ་ས་པོ་འབྲུག་གི་ལོར། བོད་གྱི་རུས་ཆེན་བཞི་འཛིན་ཆོན་ལྷོང་སྤྲུག་པོ་འཛི
 རིགས་གྱི་བྱེ་བྲག་དགེ་ཅེད་རྒྱལ་ཐོག་ལྷ་དབང་ཟེར་བ་བསྐྱེད་ཡབ་དང་། ཡུམ་
 ཁྲོམ་བཟའ་རྗེས་དངོས་བྱ་མོ་སྤྲོལ་མ་ཟེར་བའི་སྲས་སུ་མཆོན་དཔའི་མེ་ཏོག་
 གསར་དུ་བཞད། ཐོག་མར་སྤྱི་འབྲུངས་པའི་ཆེ་འཇམ་འོད་དཀར་པོ་ཞིག་གིས་
 ཁྲིམ་ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་དང་། དེ་བྱུང་ཞལ་ནས་ཨ་དང་ཨོ་ཆ་མ་ཆོད་པ་འགའ་
 དང་། ཨོ་དོ་མ་ཡང་འགའ་རེ་གསུངས་ཤིང་བྱེ་བྲག་ནས་ཨོ་མ་ཞི་བཞེ་རྩྱུ་ཞེས་
 གསལ་བར་གསུངས་པ་དང་། བྲུག་སྐྱེ་ལ་མ་ཞི་འབྲུ་བྲུག་གསལ་བར་འདོད་
 བ། ལྷགས་ལ་རྩྱེ་ཡིག་དམར་པོ་རང་འབྱུང་དུ་ཡོད་པ་བྱིས་སུ་འང་མཇལ་དུ་
 ཡོད་པ་སོགས་དོ་མཆོར་བའི་ཉམས་སྦྱང་མཐའ་ཡས་ཀྱང་བསྐྱེད་ཡུམ་གྱིས་
 མ་ཁ་མཁས་མའི་བྱ་སྤྲུལ་སྤྱི་ཞེས་པའི་དབེ་ལྷར་འབྱུང་དུ་དོགས་ནས་སུ་
 ལའང་མ་སྤྲུལ་བར་གྲགས། རྗེ་འཛིན་ཞལ་ནས། ང་རང་གི་ཨ་མ་དེ་ནི་ཆོས་ལ་

དཀར་བ་དང་། ངང་རྒྱད་བཟང་ཞིང་ཁོག་ཡངས་ལ་ཆོག་བཅུན་པ། ང་དང་པོ་
 ཆོས་ལམ་ལ་ཞུགས་པ། བར་དུ་སྒྲ་ཆེན་དང་དཀོར་ལ་མི་འབགས་པ། ཐ་མ་
 འགོ་དོན་ལ་བར་ཆད་མི་བྱེད་པ་སོགས་ཤིན་ཆེན་མ་ཞིག་ཡིན་གསུངས། ལྷ་
 རྒྱུད་དུ་ནས་སྦྱེ་མཆེད་དྲངས་ཤིང་། ལྷ་བཟོད་བདེ་བ། རིག་པ་གསལ་བ། ལྷ་
 རྩེ་ཆེ་བ། སྦྱོབས་པའི་གཟེངས་མཐོ་བ་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་འཕྲོར་བ་ཆད་མེད་
 པས་སྤྲུག་པ་ཞིག་བྱུང་། རྒྱུད་ཟད་ནར་སོན་པའི་ཆེ་དོ་སྒྲ་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་
 འཛིགས་མེད་སྐལ་བཟང་གིས་དབལ་དགའི་ཡང་སྤྱིད་དུ་ངོས་བཟུང་ཞིང་།
 གྲུབ་དབང་འཛིགས་མེད་ཐོན་ལས་འོད་ཟེར་ལ་དེ་ཚུལ་ཞུས་པས། ཁོང་གི་
 ཞལ་ནས་ཀྱང་། དེ་བྱིད་ཀྱིས་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་ལྟར་ཡིན་ངེས། ངས་ཀྱང་སྦྱོང་
 ཆེན་སྙིང་ཐིག་གི་བསྟན་པ་ཡོངས་རྫོགས་དགོངས་གཏད་སྟོན་ལམ་དང་བཅས་
 དེ་ལ་གཏད་ཅིང་། ཨོ་རྒྱན་འཛིགས་མེད་ཆོས་ཀྱི་དབང་པོར་མཆོན་གསོལ་བ་
 ཡིན་ཞེས་བྱི་མཐའ་གཟིགས་པའི་ལུང་བསྟན་སྟུལ། དེ་ནས་དབལ་དགའི་
 དཔོན་པོ་དཀོན་མཆོག་གིས་སྒྲ་བྲང་དུ་སྤྱན་བྲངས་ཏེ་གོང་མའི་གདན་ཁྲིར་
 མངའ་གསོལ། སྦྱེས་ཐོབ་ཀྱི་མཁུན་རབ་ལུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་། ལྷག་པའི་ལྷས་
 བྱིན་སྐབས་རྗེས་བཟུང་གི་མཐུས་ཡོངས་འཛིན་བཞེས་གཉེན་དག་ལས་དམ་

བའི་ཆོས་ཀྱི་བདུན་ཅི་ཐོབ་པ་རྣམས་ཆེ་གས་ཆུང་དུས་མཁུན་ཞིང་། བྱང་པར་
 དེག་འཛིན་འཛིགས་མེད་སྤྱིང་པའི་ཐུགས་སྤྲོས་འཛིགས་མེད་རྒྱལ་བའི་ལྷ་གྲུ་
 ལས་ཀྱན་མཁུན་ཡབ་སྤྲོས་ཀྱི་གསུང་བཀའ་པལ་མོ་ཆེ་དང་། སྤྱོད་ཆེན་སྤྱིང་
 ཐེག་གི་སྤྱོད་འགྲོའི་ཟབ་བྱིད་ཁོ་ན་ཆར་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྷ་གསན་བཞེས་མཛད་ཅིང་
 བྱིད་སྤྱང་ཡང་དེ་སྤྱིང་གྲུབ་པར་མཛད། གཞན་ཡང་ཅུ་རྒྱུད་དང་རྫོགས་ཆེན་ཀྱི་
 བྱིད་སོགས་འོད་གསལ་སྤྱིང་པའི་ཆོས་སྐྱོར་རྣམས་གདམས་པའི་གཏང་རྒྱ་
 དང་བཅས་ལྷག་མེད་བུམ་པ་གང་ཤུས་སུ་རྫོགས་པར་གནང་ནས་དོན་བརྒྱད་
 འཛིན་པའི་རྒྱལ་ཆབ་ཏུ་དབང་བསྐྱུར། དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ཁོ་པོ་
 རྩེ་ཆུ་ཁར་སྤྱོད་པ་དཔལ་དགེ་སྤྱུལ་སྤྱུ་གཅིག་པོ་འདིའི་དོན་ཡིན་ཞེས་སྤྱོད་གན་
 སངས་རྒྱུས་དཔལ་བཟང་ལ་གསུངས། གཞན་ཡང་། རྩེ་ཆུ་མ་འཛིགས་མེད་དོ་
 མཆར་དང་། རྒྱལ་སྤྲོས་གཞན་པན་མཐའ་ཡས། འཛིགས་མེད་སྤྱུལ་བཟང་
 སོགས་ལས་ངལ་གསོ་སྐྱོར་གསུམ་དང་། སྤྱོད་འབྲུག་ཅུ་རྒྱུད་གསང་བ་སྤྱིང་
 པོ། དེག་གནས་སྐྱོར་འགའ་ཞིག་དང་། ཞེ་ཆེན་དཔོན་སྤྱུལ་མཐུ་སྤྱོད་པས་རྣམ་
 རྒྱལ་ལས་བཀའ་འགྱུར་ཀྱི་ལུང་དང་སྤྱོད་དེག་གསན། དེ་ལྟར་གང་གསན་
 ཐམས་ཅད་ལན་རེ་ཅམ་གྱིས་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པའི་མཁུན་རབ་ཀྱི་རྒྱལ་འབར་

ཞིང་། གཙོ་བོ་བཀའ་བསྟན་འགྱུར་རོ་ཚིག་དང་ཀུན་མཁྱེན་ཡབ་སྤྱལ། རྗེ་ཙོང་
 ཁ་བ་ས་བཏ་སོགས་རིས་མེད་སྤྱེས་ཆེན་རྒྱལ་ས་ཀྱི་ལོགས་བཤད་ལ་དཔེ་
 གཞིགས་ཏྲག་འགྲུས་སུ་མཛད་པས་ཉིན་རེ་བཞིན་མཁྱེན་རྟོགས་སྒྲིབ་པ་ཡར་རོ་
 ལྷར་གོང་འཕེལ་དུ་གྱུར། ཐ་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཤོ་སྒྲོའང་འགྲན་སྒྲིབ་མེད་པ་ཞིག་
 ཟླ། ལྷན་ཤིན་དུ་རྒྱུང་བའི་དུས་ཤིག་དབལ་དགོ་དཔོན་པོར་བཅན་པོས་གཉའ་
 གཞོན་ལྟ་བུའི་ཁ་མཆུ་ཞིག་སོག་པས་སྡེ་དགའི་སྤྱུ་ཆ་བ་རྩར་གཏུག་གཤེར་
 རྱེད་སྐབས། རྱང་སྡེ་རྩ་ཆུ་ཁ་ན་པོ་ཁོད་ཡ་མེད་དུ་གྲགས་པའི་འབྲུམ་ལུམ་མཐུ་
 ལྷོབས་མགོན་པོ་བྱ་བ་དེ་ལན་གཅིག་མིན་པར་ཤགས་ཀྱིས་པམ་བར་བྱས་
 བས་རྒྱལ་ཁ་སྒྲུངས་པས། དབལ་དགོ་དཔོན་པོ་མགུ་སྟེ་སྤྱལ་སྤྱུ་ཡིན་རུང་མིན་
 རུང་རོ་མ་ལོ་སྤྱད་ཅིག་རེད་ཅེས་སྤྱུས། མདོ་མཁྱེན་བཅེ་འཛིགས་མེད་ཡེ་ཤེས་
 རྗེ་རྗེ་རིག་པ་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མཛད་ཅིང་ཤེས་སྐབས། རྗེ་འདིའི་ཉེ་
 ལྷོར་དུ་བྱོན་ནས་དབལ་དགོ་ཞེས་བོས་ཏེ། རྱེད་དབའ་སྟོང་ཅི་འདྲ། བཟང་ན་
 འདིར་ཤོག་གསུངས་པར། ལྷུ་རྩར་བྱིན་པ་དང་སྤྱུ་ནས་བཟུང་སྟེ་ས་ལ་
 བརྒྱབས་ཤིང་དུད་དེ་བྱོན་པས་མཆོམས་ཤིག་ན་ཆང་གི་དྲི་མ་ཞིག་ཆེལ་གྱིས་
 རྒྱུང་། དབལ་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆའི་ཐུགས་དགོངས་ལ་ཁོང་གིས་ཆང་གསོལ་ཡོད་

བ་འབྲ་བྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོ་འདི་འབྲ་ཡིན་ཡང་ཆང་བཟིའི་འཆོལ་སྲོད་མཛད་ན།
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆང་གི་ཉེས་དམིགས་མང་པོ་བཀའ་སྤུལ་བ་ཐོག་ཏུ་
 བབ་སྦྱུང་བའི་ཆེ་ཕྱག་གིས་བཏང་སྟེ་ཁྱོད་རྟོག་གི་བྱ་བ་འདི་འབྲའི་རྣམ་རྟོག་
 ངན་བ་འཆར་བ་པལ། ཁྱོད་ཁྱི་ཀན་རེད་ཅེས་གདོང་ལ་ཞལ་མཆིལ་བཏབ།
 མཚུ་གུ་ཚུང་བསྟན་ནས་ཤེབས། དེ་འཕྲལ་ག་རེ་ང་རེ་འཁྱལ། དེ་རོ་སྲོད་ཅིག་
 ཡིན་པར་འདུག་སྟེ་ལྷན་ནས་ལུས་གནད་བཅོས་ཏེ་བཞུགས་པས་བཟང་ཐལ་གྱི་
 རིག་བ་ནམ་མཁའ་གཡའ་ཐག་ཆད་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་མཛོན་དུ་གྱུར་ཏེ། སྟོན་
 འཛིགས་མེད་རྒྱལ་བའི་སྒྲ་གུས་རིག་པོ་སྤྲད་བ་དེ་ནམ་ལངས་བའི་སྟེང་དུ་ཉི་མ་
 ཤར་བ་བཞིན་སོང་ཞེས་དང་། སྤྱིས་སྒྲ་ཡང་ཁྱི་ཀན་ཟེར་བ་འདི་སྒྲ་ཞབས་
 མཁྱེན་བཅེས་ང་ལ་གསང་མིང་བཏགས་པ་ཡིན་ཞེས་ཞལ་ཅིང་གནང་། སྤྱས་
 བའི་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་བསོད་ནམས་དཔལ་དགོ་དང་ལྷན་ཅིག་གློང་སྟོང་ཅ་
 ཚུང་གི་ཁྱི་སྤྲང་ཤིན་ཏུ་རྒྱུན་རིང་བསྐྱེད་སྤྲང་། དཔལ་དགོ་དཔོན་པོ་འདས་ནས་
 གཤེགས་རྗེས་ཀྱི་བྱ་བ་རྣམས་རྫོགས་འཕྲལ་སྒྲ་བྲང་བསྐྱས་ནས་ཀུན་སྤང་བྱ་
 བཏང་གི་རྣལ་འབྱོར་བ་མཛད་དེ་མདོ་ཁམས་རྫོགས་ཆེན་དུ་ཤེབས། མཁན་
 ཆེན་ཤེས་རབ་བཟང་པོ་འཕམ་སེང་ཕྱག་པུ་བཟ་ཤིས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་

འཛིགས་མེད་དགོ་བའི་འགྲུང་གནས་ཞེས་མཚན་གསོལ་བ་དང་། དམ་པ་འདི་
 ལས་བཀའ་མའི་དབང་ལུང་ཡོངས་རྫོགས་གསལ་བས་མཁན་པོ་བདེ་
 གཤེགས་ཆང་ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཐུགས་ཅིས་ཆེན་པོ་མཛད། གྲུབ་དབང་མི་
 འགྲུར་ནམ་མཁའི་དོ་རྗེ་དང་། རྒྱལ་སྤྱུ་གཞན་པན་མཐའ་ཡས་ཡལ་སྤྱུ་
 ལས་སྤྱ་འགྲུར་བཀའ་གཏེར་གྱི་སྤྲིན་གྲོལ་དུ་མ་དང་། རྫོགས་ཆེན་སྙིང་ཐིག་
 གོང་ལོག་གི་གདམས་ཁྲིད་ཡང་དུ་གསལ་ནས་རྫོགས་པའི་སོགས་འབྲིན་
 མཛད། རུ་དམ་གཤེན་རྗེ་སྐྱབ་ཕྱག་དང་། ཆེ་རིང་ཕྱག་ལྷེ་སང་རི་དོགས་གྱི་
 དབལ་སྤྱལ་ཕྱག་པ་སོགས་སུ་ལོ་ངོ་བཅུ་ལྷག་ཏུ་བཞུགས་ནས་བྱང་ཆུབ་
 གྱི་སེམས་གཉིས་དང་། རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཐུགས་དམ་ཉམས་
 བཞེས་ཅི་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བས་གནས་ཕྱགས་གྱི་རྫོགས་པ་ནམ་མཁའ་དང་
 མཉམ་པ་བརྟེས། གྲོང་ཆེན་སྙིང་ཐིག་གི་སྤྲིན་འགྲོའི་ཁྲིད་ཡིག་ཀྱན་བཟང་ཞལ་
 ལུང་དང་། ཐེག་ཆེན་མདོ་སྤེལ་མཐོང་བའི་པན་ཡོན་སོགས་ལེགས་བཤད་གྱི་
 རྩོམ་པའང་མང་དུ་མཛད། དགྲུང་ལོ་སུམ་ཅུའི་རྫོང་ཨ་མདོ་བ་ཞབས་དཀར་
 ཆོགས་དུག་རང་གྲོལ་གྱི་སྤྲིན་པ་གསལ་བས་ཅིས་ཀྱང་མཛལ་བར་བྱེད་
 དགོས་དགོངས་ཏེ་ཤར་ཁ་ཕྱོགས་སུ་བྱོན། ལམ་བར་ཞིག་ནས་རྗེ་དེ་ཉིད་ཞིང་

ཁམས་གཞན་དུ་གཤེགས་པའི་སྐད་ཆ་གསན་པས་གདུང་དབྱངས་ཀྱི་ཆོགས་
 བཅད་འགའ་མཛད་དེ་རྒྱལ་སྤྱི་གཞན་པན་མཐའ་ཡས་ཀྱི་ཞབས་གཡ་དུ་
 གསེར་ཐར་ཡར་ལུང་བརྒྱ་བཀོད་དུ་ཕེབས། དེར་རྒྱལ་སྤྱི་གཞན་པན་མཐའ་
 ཡས་ཀྱིས་གསང་བ་སྙིང་པོའི་རྒྱད་བཤད་གནང་བའི་ཁྱིད་དཔོན་མཛད། དེ་
 རྗེས་ལོ་གཉིས་ཅུ་ལ་དེ་གར་བཞུགས་ནས་ཞག་ཞེ་ལྷ་རེའི་རིང་རྒྱད་བཤད་
 ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་རེ་གནང་བ་སོགས་སྙིང་པོའི་ཆོས་ཆར་པཔས་པས། དུལ་
 གསེར་སྟོད་དུ་སྙིང་པོའི་བསྟན་པ་དང་། ཞེས་པའི་ལུང་བསྟན་ཐོག་ཏུ་ཁེལ་ལོ་
 ཞེས་ཕྱོགས་ཀུན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་བྱུང་། གཞན་ཡང་གསེར་རྟ་ཆོ་མ་ལག་
 བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་སྐྱ་སེར་ཀུན་ལ་སྟོད་འབྲུག་དང་། མ་ཁི་བཀའ་འབུམ། བདེ་སྟོན་
 སོགས་ཀྱི་ཆོས་སྦྱོར་བསྟུལ་ཅིང་བདེ་སྟོན་དང་ཡི་གེ་དུག་མའི་ཕྱིན་ལས་ཁྱབ་
 བཅུ་དུ་སྟེལ། གསོན་རིམ་དང་གཤིན་ཆོག་ལ་སྐུ་ལུག་མང་པོ་བསད་དེ་
 དགོ་འདུན་ལ་དམར་སྟོན་བྱེད་པའི་སྟོལ་ངན་རྒྱུན་བཅད་ཅིང་ཐག་རྒྱ་རྒྱན་
 གླིམས་བཞག་སྟེ་དུལ་ཁམས་དཀར་པོར་བསྐྱུར། དེ་ནས་ཤུག་རྩེ་དགོན་
 སོགས་སུ་ཆོས་བཀའ་ཅི་རིགས་གསུངས་ནས་ཕེབས་ཤིང་། ཤུག་ཆེན་དགོན་
 དུ་རྒྱལ་བཀའ་དིན་པོ་ཆེ་ཞིབ་གཟིགས་མཛད་ནས་ཡུན་རིང་བཞུགས་པས་དེ་

སྐབས་མདོ་ཕྱེ་མང་པོ་ཐུགས་ལ་ཐེན་པ་བྱུང་གསུངས། ཨ་རིའི་ནགས་སམ་རྩི་
 རྩེད་ནགས་སུ་ཡུན་རིང་བཞུགས་ཤིང་དེ་དུས་ཞལ་སློབ་སློལ་ཤུལ་ལུང་
 རྩིགས་དང་ཁོང་རྒྱལ་གཉིས་ལ་གསོལ་ཆོགས་རྩམ་པ་ཁྲག་མ་གང་ཡོད་པ་
 ཉིན་པར་སྡོན་ཤིང་གི་ཡལ་ག་ལ་བཏགས། ཨ་བྱ་ཆང་གིས་ལྷ་བ་དཀར་པོ་
 ཞིག་ཡོད་པ་མཉམས་ཏེ་དབྱུག་པ་རིང་པོ་ཞིག་ཐོགས་ནས་ཏ་ཏ་ཞེས་གསུང་
 གྲུ་ཆེན་པོ་མཛད་ནས་ནགས་ནང་དུ་བྱོན། ཉིན་གྲང་སྡོལ་ཤུལ་ལུང་རྩིགས་ལ་
 སྡོད་འབྲུག་ཆོག་བཞི་རེ་གསུངས་པར་མཛད། དེ་འབྲལ་འཛིན་གར་དུ་ཐེབས་
 བས་མ་ཉི་བཀའ་འབུམ་སོགས་གསུངས་ཤིང་ཡི་གེ་དུག་གི་ཐིན་ལས་རྒྱས་
 པར་མཛད། རམ་ཐང་ཆོས་སྡེ་དུ་ཀུན་མཁྱེན་དོལ་པོའི་འགྲེལ་བའི་སྟེང་ནས་
 རྒྱུད་ཐྲ་རྒྱས་ཁྱིད་མཛད་པས་མཁས་པའི་གྲགས་པ་ཕྱོགས་སུ་རྒྱས་ཤིང་
 བསྐྱས་དོན་ཡང་བཅུམས། སྤྲས་པའི་ནལ་འབྱེར་གཅོང་པ་དགེ་སྦྱོང་དག་
 དབང་ཆོས་འབྱེར་ལས་སྦྱོར་དུག་གསན་ནས་ཉམས་བཞེས་མཛད། ཕྱོགས་
 དེའི་སྤྲང་ཁོག་སྟོད་སྤྲད་དུ་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་ཆར་པལ་སྟེ་བ་སྤང་ལྷ་བྱའི་ལྷན་
 པོ་རྒྱལ་ལ་འཕང་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ས་བོན་བསྐྱུན། དད་པ་དང་
 སྟོང་རྩེ་རྩེད་བ་དཀར་ཕྱོགས་ལ་སྤང་ཞིང་སྟེག་ལ་འཛེམ་མེད་དུ་སྦྱོད་པའི་མི་

དཔོན་དང་ཇག་དཔོན་ང་རྒྱལ་ཅན་ལིན་ཏུ་གདུལ་དཀའ་བ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱི་
 རྒྱུ་དཀའ་ཐུབ་ཐུབ་པའི་གསུང་གི་མཆམས་ལས་འདའ་བར་མ་རྩམ་ཏེ་རྒྱན་
 རྒྱ་ཇག་ཁྲིམས་དང་རྩོན་པ་མང་པོའི་སྤྲིག་འཕྲོ་བཅད་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་
 དུལ་ཁམས་དཀར་པོར་བསྐྱུར། སྤར་རོང་ཞེས་གྲགས་པའི་མཐའ་ཁོབ་དེར་
 ཡིག་རྩལ་འདོན་པ་ལྟ་ཅི་བཟང་འཕྲེང་འཛིན་པའི་སྒྲོལ་ཅམ་ཡང་མེད་པར་མ་
 ཞི་འདོན་པའི་སྒྲོལ་ལམ་ཆེན་པོ་བཏོད་པས་མཆོན་འདུལ་དཀའ་འདུལ་པའི་
 སྤོན་ལས་བསམ་གྲིས་མི་བྲལ། དེ་བཞིན་མི་ཉག་གི་དུལ་དུ་བྱོན་ནས་རྒྱལ་
 ཁམས་ཆོས་ལ་བཅུད་ཅིང་རྒྱལ་འབགས་དེ་ཁྲོད་སོགས་སུ་ཡུན་རིང་སྐྱབ་ལ་
 བཞུགས། འདྲ་བ་དགོ་བཤེས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་རྒྱལ་ལ་པར་བྱིན་སྒྲོར་གྱི་དྲི་བ་
 མང་པོ་ཞུས་པས་ཁྲོད་སུ་ཡིན་གང་ནས་འོང་གསུངས་པར། དཔལ་དགོ་ཟེར་
 བ་ཁམས་རྩ་རྒྱུ་ཁ་བ་ཞིག་ཡིན་ཞུས། སྤར་ཐེབས་རྗེས་དགོ་བཤེས་ཆེན་པོ་
 དེས་ཉེ་གནས་ལ་དེ་སུ་ཡིན། ཁོ་དཔལ་དགོ་བྱ་བ་ཡིན་ཟེར་ཏེ་རྒྱལ་ཁམས་ན་
 ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་མཁས་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་འོས་སུ་འདུག་གསུངས། སྤར་
 རོ་དུལ་དུ་བྱོན་ནས་རྩི་རྒྱུད་སྤྲུག་ཏུ་བཞུགས་སྐབས་སྐྱེ་ཞབས་མཁུན་བཅེ་
 དེན་པོ་ཆེའི་སྤར་བ་དང་ཅེ་མདོ་བྱོགས་ནས་བཏེགས་ཏེ་གཉན་པོ་གཡུ་ཅེའི་

གནས་མདུན་སྡོ་མཆོའི་ཁར་ཐེབས་པ་གསན་པས་དེར་ཆེད་གཏད་ཀྱིས་བྱོ།
 སྤྱི་ཞབས་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་དགྲེས་ནས་ཆོས་ཀྱི་གསུང་གྲེང་མང་དུ་མཛད།
 མཁའ་འགྲོ་བདེ་ཆེན་རྒྱལ་མོའི་དབང་ཞིག་གནང་བར་ཞུས་པས། དེ་ངས་
 གསང་རྒྱས་བཏབ་ནས་སྤྱི་ལའང་མ་བྱིན་པར་ལོ་མང་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། ད་ངས་
 བྲིད་ལ་སྟེར་ཞེས་དགྲེས་བཞིན་གནང་། དགྲུང་གངས་བརྒྱད་ཅུར་འཆོ་བའི་
 ལུང་བསྟན་དང་འབྲེལ་ཆད་དོན་ལྡན་གྱི་དབུགས་དབྱུང་བ་སོགས་བྱི་ནང་
 གསང་བའི་བཀའ་ལུང་མང་སོ་སོར་ནས་སྤྲར་དོ་ཡུལ་དུ་ཆགས་ཐེབས། དེ་
 ནས་བྱུང་དབང་མི་འགྲུར་ནས་མཁའའི་དོ་རྩེ་དང་རྒྱལ་སྤྱས་གཞན་པན་མཐའ་
 ཡས་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་གསུང་ལྟར་དུ་དམ་རྩོགས་ཆེན་དུ་ཐེབས། དབལ་
 སེངྒེ་རིའི་ཆོས་གྲུ་ཆེན་མོའི་མཁན་རབས་གསུམ་པའི་གསེར་བྲིར་བཞུགས་
 ནས་མདོ་སྤྲུགས་གཞུང་ལུགས་ཆེན་མོ་སྤྱི་དང་། མདོན་རྩོགས་རྒྱ། ཅ་བ་
 ཤེས་རབ། འབྲུག་པ། མདོ་སྤེ་རྒྱ། རྒྱད་ཁྲ་མ། མདོན་པ་མཛོད། ཡོན་ཏན་
 མཛོད། སྡོམ་གསུམ་རྣམ་ངེས་སོགས་ཀྱི་རྒྱས་བྲིད་དང་། བར་བྱིན་ཐེག་པའི་
 ལྟ་སྟོམ་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་ལམ་གནད་བསྟན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའི་སྤྱོད་
 འབྲུག་དང་། དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་རྒྱད་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དབལ་གསང་བ་

སྤྲོད་པོ་གཉིས་ལ་ཐུན་མེད་ཅུང་འདོན་གྱི་འཆད་ཁྲིད་རྒྱ་ཆེར་གནང་བས། སྤྲོད་
 འཇུག་མཆོད་པའི་སྐབས་སུ་སྤྲོགས་འདིའི་རི་ལུང་ཀུན་ཏུ་མེ་ཏྲོག་སེར་ཆེན་
 འདབ་མ་བརྒྱ་ཕྲག་ནས་ལྷ་བཅུའི་བར་ཅན་སྤར་མེད་པ་མང་དུ་སྐྱེས་པ་སྤྲོད་
 འཇུག་མེ་ཏྲོག་ཏུ་གྲགས། སྐབས་དེའི་གསུང་སྐྱེས་ཞལ་སྒོའི་གཙོ་བོ་མཁའ་
 ཆེན་པུལ་བཟང་དང་། གཏོ་རུ་མཁའ་པོ་སྐལ་ལྷན་རྒྱ་མཚོ། འཇམ་མགོན་མི་
 པམ་རྣམ་རྒྱལ། མི་ཉག་ཀུན་བཟང་བསོད་ནམས། ཨོ་རྒྱན་བསྟན་འཛིན་འོར་
 བུ། སྤོས་ལུལ་ལུང་ཏྲོགས། མཁའ་ཆེན་དགོན་མཆོག་འོད་ཟེར་སོགས་རྒྱུད་པ་
 ཟེན་ངེས་ཀྱི་ཐུགས་སྤྲས་དུ་མ་བྱུང་། ཆོས་མཆོམས་ཐུན་གསེར་རྣམས་སུ་
 ཤེར་ཕྱིན་མཛོད་ཏྲོགས་རྒྱན་གྱི་སྤྱི་དོན་དང་། ཆོག་འགྲེལ། སྒྲིམ་རིམ། གཞུང་
 ཆེན་ཁག་གི་འཆད་ཐབས་དང་ས་བཅད། ཨོན་ཏན་མཛོད་ཀྱི་དཀའ་འགྲེལ་
 སོགས་འགྲན་རྒྱ་དང་བལ་བའི་གཞུང་ཉིག་དུ་མ་བཅམས་ཏེ་ཆོས་སྤེལ་འདིའི་ཕྱི་
 རབས་ཀྱི་བསྟན་པའི་བགོ་སྐལ་དུ་བཞག་པར་མཛད་པ་འདི་བཞིན་ལགས་ན།
 རང་རེ་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་གྲལ་མཐར་སྐྱེས་པ་དག་གིས་འཆད་ཉན་ཐོས་
 བསམ་གྱིས་འཛིན་སྤྲོད་སྤེལ་བ་ཅིས་ཀྱང་འོས་སུ་ཆེ་བར་སེམས་སོ་ཞེས་
 ཆོས་ཀྱི་མཆོད་པོ་དག་ལ་ནང་ལུགས་སུ་སྐུལ་བཤོ།

གཞན་ཡང་ནགས་རྩེ་རི་ཁོང་དང་། སྤྲེའི་ཐང་། གཤེན་རྩེའི་སྤྱབ་ཕྱག་
 སོགས་སུ་ལོ་ངོ་བཅུ་ལྷག་ལྷག་བཞུགས་ནས་ཆོས་ལཁོར་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱར་བས་
 རྩོགས་ཆེན་དབལ་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་མཆན་དུ་གྲགས། གཤེན་རྩེ་སྤྱབ་
 ཕྱག་ཏུ་སྤྱོད་ལུ་ལུང་རྟོགས་སོགས་སྟོད་ལྷན་དུ་མ་ལ་རྩོགས་པ་ཆེན་པོའི་སྟོན་
 འགྲོ་དང་དངོས་གཞིའི་བྱིད་སྤྱང་ཐེངས་མང་མཛད་པ་དང་། དེར་པ་བོང་ཞིག་
 གི་ཅར་སྤེབས་ཆེ་བྱང་རྩེ་གི་སེམས་འབྲུག་དགོས་ཞེས་འབྲུག་ཏེན་དུ་བཞག་
 ནས་པ་བོང་དེའི་སྤྱོད་བཞུགས་ནས་ཆོས་བྱིད་གསུངས་སྐབས་རྩེ་དང་རྩེ་
 ཆར་བྲག་པོ་རྩེ་ལྷར་བྱང་ཡང་སྤྱོད་ཅམ་ཡང་མི་མཛད། ཉེན་གུང་གི་
 སྐབས་སྤྱོད་ལུས་གཅེར་བྱང་བྱང་ནས་སྤྱང་མ་ལ་ལུས་སྤྱོད་མཛད་པ་སོགས་
 བྱང་རྩེ་སེམས་དབའི་སྤྱོད་པ་བྱ་དཀའ་བ་དུ་མ་དང་དུ་བཞེས། དེ་སྐབས་
 ཤིག་ན་མཐུན་བཅེ་ཡེ་ཤེས་རྩི་རྩེ་དུ་དམ་དུ་ཐེབས་ཏེ་རྩི་འདིའི་སྤྱབ་ཕྱག་གི་ཕྱི་
 རོལ་ནས་སྤྱོད་ཕྱག་འཆལ་བཞེན་ཕྱི་ལྷར་རྒྱལ་བའི་སྤྱེས་པོ་སོགས་ཀྱི་གསོལ་
 འདེབས་ཆོགས་བཅད་མ་དེ་ཞལ་གསུང་གནང་ཆོ། རྩི་འདིས་སྤྱབ་ཕྱག་ནང་
 ནས་གསན་མ་ཐག་ཏུ་མཛོན་རྩོགས་ཞིང་ན་ཐྱག་འཕུང་ཏེ་དུ་ག་སོགས་ཀྱི་
 གསོལ་འདེབས་ཆོག་བཞི་གསུང་ལན་དུ་མཛད། སྤྱབ་དབང་བཞི་པ་མི་འགྱུར་

p

རྒྱལ་སྤྱིའི་པའི་མདུན་ནས་སྤྲོ་མ་དགོངས་འདུས་ཐོབ་པའི་སྤྲུལ་བཟང་བྱུང་
 བ་རེད་པས་ཀུན་གྱིས་བསྟོན་སྤྲུལ་རེ་གྱིས་ཞེས་ཐུགས་དགུས་དགུས་མཛད།
 བར་ལམ་སྤྲུལ་ཚུལ་གྱི་བརྟུལ་ཞུགས་སུ་ཡིན་ངོ་ཐག་མི་ཆོད་པ་མཛད་ནས་
 ཀུམ་ཐོག་རྩོམ་གདན་དུ་ཞབས་གྱིས་བཅགས། དམ་གཅིང་བྱམས་གསུམ་གྱི་
 གདུང་འབུམ་ལ་བྱུག་སྒྲོར་མང་དུ་མཛད་ཅིང་བཞུགས། དེ་ཞིག་ན་དཔལ་སྤྲུལ་
 རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་པ་གོ་ཐོས་བྱུང་བས་སི་དུ་མཆོག་སྤྲུལ་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་གྲོས་སོགས་
 གྱིས་བསྟོན་བཀུར་མཛད་ཅིང་། གསོལ་བཏབ་པ་ལྟར་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་
 མོར་འདུས་སྡེ་ཡོངས་ལ་སྦྱོད་འདུག་རྒྱུས་པར་གསུངས། ཞིང་སྦྱོང་རིན་པོ་
 ཆོས་ཀྱང་ཆོས་ཐུན་གཅིག་ཅུམ་གསན། གཞན་ཡང་དགེ་ཅེར་སེར་ཤུལ་
 དགོན། ལའ་ཁྱི་འདུ་དགོན། ཚུ་ཉོར་དགོན་སོགས་རི་པོ་དགེ་ལྡན་པའི་དགོན་
 ཆེན་མང་པོར་བྱོན་ནས་སྦྱོད་འདུག་སོགས་ཀྱི་བཤའ་པ་རྒྱ་ཆེར་བསྟུལ། དེ་
 དག་གི་ཆེ་གསར་རྩིང་གི་བྱུབ་མཐའི་ཕྱོགས་འཛིན་དང་དགག་བཞག་གི་ཟེར་
 སྒྲོས་ཚུན་ཆགས་སྤང་གི་རྒྱར་འགྲོ་བའི་གཏམ་རྒྱལ་ས་ཆལས་ཅུམ་ཡང་མ་
 འདེས་པར་འགྲེལ་བ་མཁན་པོ་རང་རང་གི་ལུགས་ལྟར་བཤའ་པ་ཁ་གསལ་
 ལ། རྒྱལ་བསྟུས་འཆོམས་པ། རོན་གྱི་གནད་ཐོག་དུ་བྲིལ་བ་ཉམས་ལེན་

དང་སྦྱར་ནས་གསུངས་པས་སྣ་ལྔ་སྟོན་ལས་རབ་འབྱམས་པ་མང་པོས་ཀྱང་
 ཡི་རང་གི་མེ་ཏོག་འཛོར་ཞིང་གྲུས་པས་བརྟུང་། ཅུ་དམ་དུ་བཞུགས་སྐབས་
 རྟོར་ཁང་གསར་སྐྱབས་མགོན་ཕྱོན་ནས་གདོལ་བའི་བྲང་སྟོང་གི་གཏམ་དུ་
 གྲགས་པ། གང་གིས་ཁམས་གསུམ་ཁམས་བས་སུ། །ཞེས་པའི་དབུ་ཅན་དེ་
 བཤད་ཁྲིད་ཀྱི་ལུགས་སུ་གསུང་བར་ཞུས་པས་སྦྱིདོན་བཀོད་ནས་བཀྲལ་ཏེ་
 གསུངས་པས་ངོ་མཆར་བར་གྱུར། གདན་བརྒྱ་རི་མཐོའི་ཤེལ་དཀར་ཆེ་བའི་
 ལུག་ཏུ་བཞུགས་སྐབས་སྡེ་དགའི་གཟེམ་དཔོན་བཀྲ་ཤིས་དགའ་ལེགས་ཀྱིས་
 ཞུས་ངོར་སྣ་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་གཏམ་བརྒྱའི་ཆལ་གྱི་རྒྱུ་གར་ཞེས་བྱ་
 བ་ཡ་མཆོན་ཅན་དེ་དང་། སྦྱ་ཞབས་མཁྱེན་བཙུང་གསོལ་འདེབས་བཀྲ་ཤིས་
 དགའ་ལེགས་མཛད། སྤྱི་རྒྱལ་ལུགས་རྩོམ་མཛད་པའི་ཆོས་ཆོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་
 ཀྱང་དགྲུང་གངས་ཉི་ཤུའི་ཡན་སྡེ་དགའ་ནས་བཟང་ཇ་བག་བརྒྱད་ཀྱིས་ཉོས་པའི་
 ལོག་སྒྲུབ་ལ་འདྲ་མིན་སྣ་ཆོག་གསུམ་གྱིས་ནས་ཟད་སོང་གསུངས་པས་མཆོན་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཡོད་པར་མངོན་ཡང་། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ལུགས་གཅིག་གས་
 མི་མཛད་པར་ནམ་རྒྱུན་མེལ་སྡེ་གཅི་བྱུང་མཛད་པ་དང་། ཞལ་སྟོབ་དག་གིས་
 ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་སུ་བྱེད་བ་རྣམས་དད་ཅེན་དུ་ཉར་ནས་གཞན་ལ་གཡུང་

སྟོན་སོགས་མི་བྱེད་པ་བཅས་ཀྱིས་མང་དག་ཅིག་དཔེ་རྒྱན་ཉམས་པས་ད་ལྟ་
 མི་བཞུགས་ཀྱང་། ཨོ་རྒྱན་བསྟན་འཛིན་ནོར་བུས་བསྟུ་ཚོལ་མཛད་ནས་ལྷོ་
 སེང་གདན་སར་པར་དུ་བརྒྱུ་པའི་བཀའ་འབྲུམ་སྟེགས་བཅ་ཕྱིན་བྲག་གི་
 གངས་དང་ལྷན་པ་ད་ལྟ་ལང་བསོད་ནམས་ཀྱི་དབལ་དུ་བཞུགས་ཤིང་། དེ་དག་
 གི་ཆོག་དོན་གྱི་ཆ་གང་ནས་ཀྱང་འཕགས་བོད་གཉིས་ན་འགྲན་ཆེ་དང་བྲལ་
 བའི་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཤ་སྟག་སྟེ། མཁྱེན་བཅེའི་དབང་པོས་མཛད་པའི་
 སྐུ་བསྟོད་ལས། །གང་གི་སྟོང་རྗེས་བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ནི། །ཆ་ཅམ་
 རྣ་བར་སོན་དང་ཆབས་ཅིག་པར། །དེས་འབྲུང་ཡིད་ཀྱིས་ཐར་ལམ་ལ་བརྩོན་
 པ། །རབ་དགའི་ཚུལ་འདི་རྒྱལ་གསུང་ལས་ཀྱང་ལྷག །ཅེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་མཁས་པས་བརྟག་ན་དོན་བཟང་བ། ལྷན་པོས་ཉན་ཡང་གོ་སླ་བ། གནད་
 འདུས་ལ་འཛིན་བདེ་བ། རན་ལ་འབྲེལ་ཆགས་པ། སྟན་ལ་རོ་ཉམས་ལྡན་
 པ། མཆར་ལ་བཞད་གད་ཐོན་པ། འཇམ་ལ་འཛིགས་ཟེལ་ཆེ་བ་བཅས་དག་
 གི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་ཆངས་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ལུས་པ་ཡོངས་
 སུ་རྟོགས། སྐུ་ཆེའི་སྤྲད་དུ་ཆེ་མ་འཛིགས་མེད་རྒྱལ་བའི་རྩ་གྲུའི་གདན་ས་
 རྩ་རྒྱལ་དགོན་དུ་བཞུགས་ནས་བྱམས་ཆོས་སྟེ་ལྟ་དང་། ཅུལ་སྟེ། ལུང་རྟ་

མི་ཉ། སྤྱོད་འབྲུག་ ཡོན་ཏན་མཛོད། བཟང་སྤྱོད་སོགས་ཅི་རིགས་པའི་ཆོས་
 སྤྱོན་གནང་། དཔལ་དགོ་སྤྱོད་ཐོང་མ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་མཛད་རྒྱུ་མ་ཉི་འོ་
 འབྲུམ་ཆེན་མོ་སྤར་ལས་ལྷག་པའི་ཞལ་གསོས་རྒྱ་ཆེན་མཛོད། རྫོགས་ཆེན་
 མཆོག་སྤུལ་ལྷ་བ་དང་། མཁན་ཆེན་བསྟན་བཟླ། དགོ་མང་སྤྱོད་ཞབས་སྤུལ་སྤྱ།
 མཁན་དཀོན་མཆོག་འོད་ཟེར་སོགས་ཀྱིས་གསང་བ་སྤྱོད་པོད་རྒྱུད་བཤད་
 གསན་ནས་ཕྱིར་མེད་སྤྱོད་ཐོང་མ་རྣམས་མཛོད། སྤར་ཡང་
 འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བཅེད་མདུན་དར་དང་དབྱུག་ཏུ་མིག་གི་འཁྱེད་བཅས་
 ལུལ་ནས་རབ་གནས་མཛོད་པའི་འཁྱེད་ལུལ་ཆོ། རྒྱ་སྤྱོད་རྒྱ་བའི་ཆོས་བཅུར་
 རབ་གནས་མཛོད་རྒྱའི་ཞལ་བཞེས་ལྷར་རྫོ་འབྲུམ་ཀྱི་སྤྱོད་པོད་བར་གསུམ་
 ཡོངས་རྫོགས་སུ་ལྷག་པར་གནས་པའི་མེ་ཉིག་གིས་བྱུང་བའི་དོ་མཆར་
 བསྟན། རྫོགས་ལུང་དུ་དཔོན་ཨོ་རྒྱུན་བསྟན་འཛིན་ཞོར་དུ་སོགས་སྤྱོད་ལྷན་
 འགའ་ཞིག་དང་ལྷན་ཅིག་འཁོར་འདས་རུ་འགན་ནས་བཟུང་། རྫོགས་ཆེན་
 སྤྱོན་མིན་ཀྱི་སྤྱོན་འགོ་དང་དངོས་གཞི་ཁྲིགས་ཆོད་ཐོད་ཀྱིས་ཡོངས་རྫོགས་
 ཀྱི་ཁྲིད་སྤྱོད་ལུན་རིང་དུ་གནང་བས། དཔོན་རིན་པོ་ཆེད་ཞལ་ནས། སྤྱོན་
 ཆད་དེད་ཆོས་རྫོགས་ཆེན་གོ་ལོ་ཐོས་ལོ་ངང་བཤད་འདོགས་བྱས་ཆད་ཆོག་

སྤྱི་ཡམ་མེ་བ་ཅམ་ལས་ཆེར་ཤེས་མ་བྱུང་། ཁྲ་མ་ལུང་དུ་ཉམས་ཁྲིད་བཀའ་
 དེན་བསྐྱེད་ས་བ་ནས་བཟུང་ཆོས་འདི་ལ་གོ་རྟོགས་མཐིལ་ཕྱིན་བ་ཞིག་ཐོབ་
 ལྷན་བྱུང་གསུངས་། ཆོས་རྗེས་ཞལ་ནས། རྫོགས་ཆེན་ལམ་སྐབ་བ་པོ་རིག་
 པར་རང་སྤང་གི་སྒོ་ཅན་ཡིན་ཡང་བརྟུལ་ཞུགས་ཅུ་ཤིན་གྱི་སྤྱོད་བ་དང་མོས་
 གུས་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱེལ་ནས་ཉམས་སུ་སྤངས་ན་ཤིན་དུ་བོགས་ཆེ་ཞེས་
 གསུངས་བ་དང་། རྗེ་ཉིད་ཅུ་དམ་དུ་བཞུགས་སྐབས་གངས་ཁོད་དང་ཉེ་བའི་
 རྫོགས་པེ་ཏུ་ཅུ་ཤིན་ཉག་པར་མཛད་བ་དང་། ཕྱིས་སྐྱུ་ན་མཐོན་པོར་ཐེབས་
 སྐབས་ཀྱང་མཆན་མའི་རིང་སྒོར་སྤྱིང་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཐུགས་དམ་
 མཛད་དེ་སྤྱོད་དང་ནམ་གྱུང་རྣམས་སུ། རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོ་བད་འབྱུང་མཁུན།
 ཞེས་གཤུང་དབྱངས་མཛད་བ་སོགས་སྐྱད་ཅིག་ཅམ་ཡང་གཡེངས་བ་མེད་
 པར་ཉམས་བཞེས་ཁོ་ན་མཛད་དོ།

དེ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་ཅ་བ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ལ་སྒོ་འབྱོངས་ཤིང་།
 གསང་སྤྲུགས་རྫོ་རྗེ་ཐེག་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་གྱི་ལམ་གྱི་གདེང་ཆད་མཐར་
 ཕྱིན། རྫོགས་བ་ཆེན་པོ་རང་སྤང་རིས་མེད་གྱི་དགོངས་བ་མངོན་དུ་གྱུར་
 བས་ཆོས་ཐད་སྒོ་འདས་གྱི་རྒྱལ་སར་ཕྱིན་ཚུལ། རྗེ་ཉིད་གསང་བ་བསྐྱུང་བ་ལ་

ཐུགས་སྐམ་ཞིང་གཏིང་དཔོག་དཀར་བས་རི་བཞིན་གསུང་བར་མི་མཛད་
 ། གྲངས་སྐབས་སྐབས་སུ་གསུང་འཕྲོས་ལས་ཅུང་ཟད་བྱུང་བ་ནི། ཐུགས་ཟེན་གྱི་
 ཞལ་སློབ་སློབ་ལུང་རྟོགས་ལ། ལུང་གཅེས་ཁྱོད་གྱིས་སྒྲ་མ་སུ་ལ་གསོལ་
 བ་འདེབས་གྱིན་ཡོད་གསུངས་པར། གསོལ་འདེབས་ཀྱང་ཆེར་སྤུང་མི་
 འདུག་ཞུས་པས། མི་སྤུང་དུས་དེར་ཟད། སྤུང་དུས་སུ་ལ་འདེབས་གསུངས།
 ཁྱོད་ལ་གསོལ་བ་རེ་འདེབས་པ་ཡིན་ཞེས་འདྲིགས་བཞིན་གཙམ་ཆུང་དུས་
 ཞུས་པར། རྒྱལ་ཁབས་ན་སྒྲ་མ་འདིའི་མང་ཅུང་ལ་ང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་
 པ་ཅི་ཡིན་གསུངས། རང་ལ་དགེ་སེམས་སྐད་ཅིག་མ་རེ་སྐྱེས་སྐབས། འདི་
 ཅི་ལས་བྱུང་བསམ་ཅ་ན་ཁྱོད་གྱིས་ཆོས་རེ་བཤད་བསྟད་པའི་མཐུ་ཁོ་ན་
 རེད་འདུག་པས་ཐིག་ཆེ་སྟམ་པ་ལགས་ཞུས་པས། དེ་ཡིན་ན་ཨ་ཟོ་བདེན་ཐང་
 ད་ནི་གསོལ་བ་རེ་བཏབ་ཀྱང་བྱུང་བ་འདྲ། འདི་རྒྱད་འདི་ན་ཉོན་མོངས་ཟེར་
 རྒྱ་དེ་ཆོ་གཏན་ནས་སྐྱེ་རྒྱ་མི་འདུག་ཅེས་གསུང་མཐོན་པོ་བྱོན་པ་དང་། དེ་
 བཞིན་བསྐྱེད་རྫོགས་དང་ཅ་རྒྱུང་ལ་རང་དབང་འབྱོར་བའི་རྟགས་སུ་གསུང་
 འཕྲོས་ལས། ངས་རྟ་བབ་ཞོན་གྱི་ཡུན་ཅམ་ལ་བདེ་གཤེགས་སྤྱབ་པ་བཀའ་
 བརྒྱད་ལྟ་བུན་བརྒྱ་ཉེར་ལྟ་སྐད་ཅིག་ཟན་རྫོགས་སུ་གསལ་བྱས་ཀྱང་། དེ་

བསྐྱེད་རིམ་ཡིན་སྟེ་ཡིད་ལ་མེད། རྒྱུ་ཁྱུ་ལ་རིག་འཛིན་འབྲུལ་
 འཁོར་སོགས་སྒྲིང་སྒྲིང་འབྲུལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚན་ཆེ་རྒྱལ་མཚན་ལྷན་
 གྲང་། དེ་རྒྱུ་གི་ཆད་ཡིན་སྟེ་ཡིད་ལ་མེད་ཅེས་སོགས་དང་། འཁར་ཇམ་
 ཐང་དུ་དུས་འཁོར་སྒྲིང་དུག་སྒྲིང་སྒྲིང་སྒྲིང་གཞུགས་ཆད་
 དུ་འབྲུལ་བས་སྒྲིང་གཞུགས་ཀྱི་ལྷ་མོ་རྒྱལ་མཚན་སྒྲིང་གས་དངས་ཆོག་པ་
 དེ་བྱུང་ཡང་། འདི་རྒྱལ་མཚན་ཡིན་སྟེ་ཡིད་ལ་མེད་ཅེས་སོགས་བསྐྱེད་
 རྒྱལ་མཚན་ལ་མཐར་ཐྱིན་པ་དེ་གྲིས་གསུངས། ཡང་ངས་མི་ཉག་དང་མི་ཐང་
 སོགས་སུ་གཉན་ས་འགྲིམ་སྒྲིང་སྒྲིང་ཆོ་འབྲུལ་སྒྲིང་ཆོག་ཀྱི་འཕྲུལ་སྒྲིང་ཆད་
 མེད་པ་དེ་བྱུང་། དེ་དུས་འོད་གསལ་སྒྲིང་ཐིག་གི་རིག་འཛིན་བསྐྱེད་པ་སྒྲིང་།
 ཀུན་མཁྱེད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་འཕྲུལ་སྒྲིང་རང་མཁའ་
 དུ་ཞི་ནས་བྱིན་རྒྱལ་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ལ་ཞིག་རྒྱེད་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་མཁྱེད་བཅེ་ཡེ་
 ཞེས་དོ་རྒྱལ་ལ་ཞུས་པས། རྒྱུ་ཀྱི་བདུད་བཞི་ཅིག་ཆར་དུ་ཆོད་ནས་མཆོག་
 གི་དངོས་སྒྲིང་བཞེས་པ་དེ་གསུངས། དེ་ལྟར་ང་ལ་དགེ་མེད་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་
 ཆར་སྒྲིང་མ་སྒྲིང་གསུངས། ཡང་ཉིན་ཞིག་ལུང་གཅེས། ངས་ད་ཅེས་ན་ངན་
 སོང་གསུམ་ཀྱི་སྒྲིང་བསྐྱེད་ཀུན་ནས་བསམ་མི་ཤོད་པ་འདུག་སྒྲིང་སྒྲིང་དུས་

མཐོ་རིས་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཅེས་བསམ་པ་ཡིན་ཞེས་དོན་དུ་ངེས་འབྱུང་གི་སྒོ་
 འབྱོངས་པའི་ཆད་དུ་གསུངས། དེ་བཞིན་རུ་དམ་གཤིན་རྗེའི་སྤྱད་བསྐྱེད་
 མར་བཞུགས་སྐབས། སྤྱད་པ་གོང་མའི་ནང་དུ་རྒྱལ་མོ་རོང་པའི་ཆོས་པ་སློན་
 པ་ཞིག་ཡོད་པར། ཉིན་གཅིག་རྗེའི་ཞལ་ནས། འདི་ལྟར་དབེན་པའི་གནས་སུ་
 དགོ་སྦྱར་བྱས་ཏེ་བསྐྱད་ན་རྣམ་གཤེད་མེད་ཅིང་རིག་པ་ངང་གིས་དྲངས་པས་
 སྦྱོན་གནས་རྗེས་བྱ་སོགས་འོང་བ་ལ་ཆགས་མེད། ཁྱོད་ལ་དེ་འདྲ་ཅི་ཨི་བྱུང་
 གསུངས་པར། ཁོས་ཅི་ཡང་མ་བྱུང་ཟེར། ངས་ནི་ངེས་འགའ་སྤྱེལ་མའི་ཆེ་རབས་
 བརྒྱ་ཐལ་ལྷག་པ་ཡང་བྱུང་། སྦྱོན་དུས་བྱུང་ཆེན་ནག་པོ་སྦྱོད་པ་གོང་
 ཁྱེད་དུ་ཕྱོན་དུས་ཤིག་ང་རང་གོང་ཁྱེད་ཀྱི་སྦྱད་འཆོང་མར་གྱུར་པས་གསེར་
 ཀྱི་གདུ་བུ་ཞིག་སྤུལ་བ་དེ་ཚུན་ཆད་དུ་སྦྱོན་ཆོངས་པག་འཕྲོམ་ལྟ་བུར་ནས་
 ཡང་མ་སྐྱེས་པ་བྱུང་ཞེས་གསུངས། དེ་བཞིན་མངོན་པར་གཤིས་པ་མངའ་བའི་
 གསུང་སྒྲོས་སུ་གཏོགས་པ་དོ་སྦྱོད་ཀྱི་སའི་ཆ་ནི་རྒྱུད་སྤྱད་བཞུགས་དུས་
 ཤིག་པོ་ད་རྒྱུད་ཀྱི་གདུ་བུ་ཞིག་ཆོང་ལ་འགྲོ་བའི་ལམ་དུ་རྒྱས་ཁྱེད་ནས་
 ཤིག་བ། ལྷ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་རོ་བཀལ་ནས་སྤྱད་པ་དང་ཉེ་བའི་ཕྱོགས་སུ་ཕྱིན་ཏེ་
 འཕོ་བ་ཞུས་པས་ཆོས་ཞུ་ཞལ་སྒོ་བ་མང་པོ་དང་བཅས་པས་འཕོ་བ་གསུངས།

མཆམས་ཤིག་ནས་རྩེ་སྒྲ་མ་ཉིད་ཏེ་བགད་མཛད་དེ་འཕོ་ལུང་གསུང་འཕྲོར་
 ལུས་ཀྱང་འཁོར་རྒྱལ་ས་ཀྱིས་མཐུག་རྩོགས་པར་བཏོན། དེ་སྐབས་ཅི་ཡང་
 མ་གསུངས་ཀྱང་། ཕྱིས་རྩོམ་དུ་བཞུགས་སྐབས་འཁོར་འགའ་ལ་དེའི་ལོ་
 རྒྱུས་གསུངས་ནས། དེ་དུས་ཀྱང་པོ་ཤི་བ་དེ་ལུས་ཅུ་ཙུ་གསུམ་པའི་ལྷ་ཡུལ་དུ་
 ལྷའི་བྱིས་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་སྐབས་པ་ཞིག་མཛོང་ནས། མདུན་དེར་ཀྱང་པོ་
 རོ་མགོ་སེ་རེ་པ་འདུག་པ་ལ་བལྟས་པས། ཀྱང་པོ་སེ་པོ་འདིའི་མཁྱེགས་པ་ལ་
 ཡང་སྐྱམ་ནས་ང་དགོད་ཁ་ཤོར་ཏེ་འཕོ་ལུང་འདོན་འཕྲོ་ཆད་པ་ཞིག་བྱུང་ཞེས་
 གསུངས། ཡང་སྒྲོན་ང་རང་ག་ཤིན་རྩེའི་བྱག་པར་འདུག་སྐོར་ཞིག་ལ་གཞན་
 འགའ་རེས་ཁྱོད་ཀྱི་ལ་མདོག་སོགས་ལ་བལྟས་ན་མཛེ་ནད་ཀྱི་དོགས་པ་ཞིག་
 འདུག་ཟེར། རང་ལ་འང་སྐྱ་གདོན་གྱི་རྟགས་མཆན་འགའ་རེ་བྱུང་བར། རྩ་
 སྒྲིང་པའི་གཏེར་ཁའི་རྟ་ནག་དེའི་བསྐྱོམ་བསྐྱུས་བྱས་པས་རང་གི་ལུས་ལས་
 སྐྱལ་ཆེན་པོ་ཕྱིར་ཐོན་པ་རལ་གྱིས་དུམ་བུར་བཅད་པ་སོགས་མི་ལྟས་ཡ་
 མཆན་ཆེ་བ་དང་བཅས་ཞག་བདུན་ཁོ་ནས་ནད་དེ་ཡུལ་བྱུང་སོང་གསུངས།
 ཡང་མཆོག་གྱུར་སྒྲིང་པའི་རིགས་གསུམ་སྒྲིང་ཐིག་གི་འཇམ་དབལ་རྩོགས་
 ཆེན་དེ་ལ་ངས་བསྟེན་སྐྱབ་ཅིག་བྱས་པས་དེའི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་མི་

ལྷ་མ་ཆོ་གསལ་པོ་བྱུང་། མཆོག་གྱུར་བདེ་ཆེན་གྲིང་པ་དེ་གཏེར་སྟོན་བདེན་
 པ་ཞིག་རེད་ཅེས་གསུངས་པས་མཆོན་བྱུང་པའི་ཅེ་མོར་སོན་པའི་རྣམ་ཐང་
 བསམ་གྲིས་མི་བྲལ། དུས་ནམ་དུ་ཡང་བྲམས་སྟོང་རྗེ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་
 ཁོ་ན་ཐུགས་དམ་དགེ་སྦྱོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་འཛིན་ཅིང་། སྦྱེ་བོ་མཆོག་
 དམན་ཐམས་ཅད་ལ་བསམ་པ་བཟང་པོ་དེ་གྲིས་དང་འདི་ལས་གལ་ཆེ་བ་མེད་
 ཅེས་དང་། བསྟོན་སྐྱབ་བྱེད་པ་དང་། སྡེ་སྟོད་མང་པོ་ཤེས་པ། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་
 བ་སྟོམ་པ། ལྷ་བསྟོམ་ཐུགས་བརྒྱས་ཀྱིས་ལོ་རྒྱུ་མང་པོ་སོང་བ་སོགས་ཀྱང་
 བསམ་པ་ངན་པའི་དབང་གིས་གདུག་འབྱེར་སྦྱོས་པ་མང་། སྟོང་རྗེ་ཡིད་དམ་
 ཀྱི་མཐེལ་དུ་འཛིན་པ་ལ་གདུག་འབྱེར་སྦྱོས་པ་གཅིག་ཀྱང་མི་སྲིད་པས་འདི་
 ཁོ་ན་གད་མེད་གཡང་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་གསུངས། རྒྱན་དུ་ཆོས་གང་གསུང་
 ཡང་མཁས་པ་ལྷོས་ཀྱི་སྦྱོས་པ་གང་མང་ཅམ་མིན་པར་གདུལ་བྱའི་སྟོ་ཆོད་དང་
 བསྟོན་ནས་པན་གང་ཆེ་མཛད་པས། འཇམ་རྩུབ་རི་ལྟར་བཤད་ཀྱང་གདམས་
 དག་གི་རོ་གཅིག་ཏུ་མཐུན་པར་བྱང་བས་མཁས་སྟུན་བར་མའི་སྦྱེ་བོ་མཐའ་
 དག་གི་ཡིད་འཕྲོག་དགྲུང་གངས་བདུན་ཅུ་སྟོར་ཞིག་ཏུ་རྩ་སྟོད་མ་མའི་ཐང་དུ་
 ཁོམ་ཆོགས་སྟོང་ཕྲག་ལ་བདེ་སྟོན་ཀྱི་ཁྲིད་རྒྱས་པ་ཞིག་བསྐྱལ། དེ་ཕྱིན་ཆོས་

ཆེར་མ་གསུངས་ཤིང་ཆོས་ཁུར་འོང་བ་རྣམས་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་བསྟན་འཛིན་
 འོར་བུའི་བྱང་དུ་གཏོང་ཞིང་། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟུང་མར་ལོ་ལྷ་ལྷག་ལ་མཆོམས་
 པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་གཏུང་གི་བྱང་དུ་དོང་སྐུགས་ཀྱི་སྐུ་བ་མཆོད་རྒྱན་ཆགས་སུ་
 མཛད་དེ་གཏུལ་བྱ་དཔག་མེད་བྱང་གོལ་ལ་བཀོད་དོ།

དེ་ནས་རབ་ཆོས་ཐམས་ཅད་འདུལ་ཞེས་བ་མེ་པག་ལོའི་ལོ་སྟོད་སྐུ་
 ཁམས་ཅུང་ཟད་རྟོག་ཚུལ་བསྟན། དེ་སྐབས་བསྟུན་གཡོག་ལ་སྤྱིང་སྤྱེའི་དཔོན་
 པོ་འཇམ་དཔལ་ཟེར་བའི་སྟོན་བ་དེ་བྱངས་པས། དེས་ཨ་བྱ་ཆང་ལགས།
 བྱིད་ཀྱི་སྤྱི་ཕྱིའི་གསུང་སྟོས་གང་ལ་བསམས་ཀྱང་དེད་རང་ཆོས་ཆེ་ཕྱི་མའི་
 དོན་དུ་སྟོན་ལམ་འདེབས་པའི་མཐེལ་རྒྱབ་ཕྱོགས་བདེ་བ་ཅན་ཁོན་ལ་གཏད་
 དགོས་བ་ཨེ་ཡིན་ཞུས་པས། ཅུང་ཟད་བཞུགས་ནས་འོ་ཁྱིད་རྒྱབ་ང་ཤར་
 རེད་ཅེས་བཀའ་སྩལ། ཡང་སྟོན་དུས་སྟོད་འཇུག་གསུང་བའི་ཞོར་དུ་བདེ་བ་
 ཅན་ཀྱི་ཞིང་གི་ཆེ་བ་བཤད་པའི་འཕྲོས་སུ། དག་པའི་ཞིང་ཁམས་ཡོན་ཏན་
 མཐའ་ཡས་ཀྱང་སྟོན་ལམ་བཏབ་ན་སྤྱི་སྤྱི་བ་ཞིག་ལ་ཤར་ཕྱོགས་མཛོན་པར་
 དགའ་བ་འགྲན་ཆེ་མེད། དེ་ཡི་འོག་ན་བདེ་བ་ཅན་བྱང་པར་དུ་འཕགས་
 ཞེས་གསུངས། ཡང་ནངས་མོ་ཞིག་ལ་གསུང་འཕྲོས་སུ། སྤར་དུས་དེད་ཆོས་

གཞན་ལ་བདེ་སློན་བཤད་ཅིང་རང་གིས་ཀྱང་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་དེར་སློན་
 ལམ་འདེབས་མདོག་བྱས་པ་ཡིན་ཡང་། བྱིད་ཅག་ནི་ཨེ་སྐྱེ་མི་ཤེས། ང་རང་
 བྱི་མི་སྐྱེ་ངོ་མ་རེད། མདང་སྐྱམ་ནགས་དང་ཁང་པ་མང་པོ་རྗེས་པ་དང་། ཀོ་མོ་
 འོར་ལུ་ན་སྤར་དུས་བཞིན་བསྐྱད་ཡོད་པའི་ཉིང་འབྲུལ་ཁོ་ནས་མཆོན་ཐོག་ཐག་
 ཡོལ་བ་བྱུང་བས་ད་དུང་ཡང་དེར་ལན་ཅིག་ཡོང་དགོས་པ་མིན་ནམ་གསུངས།
 ཡང་སྐབས་དེར་ཐུགས་སྐྱེས་འགས་སྐྱེ་མཐུན་ནས་གནས་བརྟན་ཕྱག་མཆོད་
 ཞབས་བརྟན་དུ་གསུང་སྐབས་ཞལ་ནས། ད་རེས་ང་གཉིད་སྤང་ཤར་ཡང་
 སངས་རྒྱ་ཞིག་འདུག བྱིད་ཅག་གིས། འཕགས་པའི་གནས་བརྟན་ཡན་ལག་
 འབྱུང་། །ཞེས་པའི་ཆོགས་མཆོམས་སུ། ང་རང་གི་ན་ལམ་ནས་ཨ་བྱའི་
 གདུལ་བྱ་ཤར་ན་ཡོད་ཅེས་གྲག་ཤིང་། དེ་མིན་འགའ་ཞིག་ཀྱང་གྲག་གསུངས།
 ཅི་ཡིན་ན་ཞུས་པར། ཇི་ག་ཡིན་གསུངས། ང་འདྲ་བ་ལ་གདུལ་བྱ་ཞིག་ཅི་ག་
 ཡོད་གསུངས། མོ་དེའི་ས་གཤི་ཆེས་བརྩ་བདུན་ཉིན་གསོལ་ཆོགས་མཇོད་
 བས་བཤགས་རྒྱུད་གསུངས་ཏེ་རྒྱུད་ཕྱག་ཁ་ཤས་ཕྱལ། ཅ་རྒྱུད་གི་ཡན་ལག་
 ལྷ་སྐྱུངས་དང་སྙིང་གི་ཅ་མཐུད་གོལ་བའི་འབྲུལ་འཁོར་ཞིག་མཇོད། ཆེས་
 བཙོ་བརྒྱུད་ཉིན་གྱི་ལྷ་མོ་ཞོགས་ར་གསོལ་ནས་ཉི་ཤོས་གྱི་ཆ་ལ་གཟིམས་མལ་

ནས་བཞེངས། སྤྱ་གཅེར་བྱར་བྱང་ཞིང་ཞབས་སྦྱིལ་གྱང་། སྤྱག་གཉིས་ཀྱིས་
 སུས་མོ་བཀའ་སྟེ་བཞུགས། ཅུང་ཞིག་ནས་སྤྱན་གཉིས་ཆོས་སྦྱིལ་ལྷ་སྦྱངས་
 དང་། སྤྱག་གཉིས་སེ་ཤོལ་ཞིག་མཛད་ནས་ཀ་དག་གཏོད་མའི་གཞི་དབྱིངས་
 ཅང་གསལ་ཆེན་པོར་རེ་ཞིག་གཞིམས་པར་མཛད་དོ།

དམ་པ་འདིའི་སྤྱགས་སྤྱས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་དབྱིག་
 གཉེན་ལྷར་རང་ལས་ལྷག་པའི་སློབ་མ་བཞི་སྟེ། ལྷ་བ་རང་ལས་ལྷག་པའི་
 སྤྱོད་ལུ་བྱང་རྟོགས་བསྟན་པའི་ཉི་མ། བཤད་པ་རང་ལས་ལྷག་པ་ཨོ་རྒྱན་
 བསྟན་འཛིན་འོར་བུ། ཆད་མ་རང་ལས་ལྷག་པ་རས་པ་བསྟན་འཛིན་གྲགས་
 བ། སྤྱོད་པ་རང་ལས་ལྷག་པ་མི་ཉག་ཀུན་བཟང་བསོད་ནམས་བཅས་འགྲན་
 རྒྱ་དང་བལ་བའི་སྤྱེས་བུ་བཞི་དང་། གཞན་ཡང་གྲུབ་དབང་རྟོགས་ཆེན་ལྷ་པ་
 སྤྱབ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་དོན་། མཁན་ཆེན་བསྐྱེད་པོ། ཀུན་ཐོག་སི་ཏུ་མཆོག་སྤྱུལ་
 ཆོས་ཀྱི་སློབ་ཤོས། སྤྱིང་སྤྱུལ་སྤྱབ་བསྟན་ཉིན་བྱེད་རྒྱལ་མཆོན། འངས་མགོན་
 མི་པམ་རྒྱལ་རྒྱལ། རྒྱལ་རོང་ནམ་སྤྱུལ་ཀུན་བཟང་ཐེག་མཆོག་དོན་། རོ་གྲུབ་
 གཉིས་པ་འཛིགས་མེད་སྤྱན་ཆོགས་འབྱུང་གནས་དང་ངི་མེད་གྲགས་པ། རོ་
 སྤྱབ་གསུམ་པ་འཛིགས་མེད་བསྟན་པའི་ཉི་མ། སྤྱ་ར་བསྐྱེད་པོ་ཆེན་བཟང་པོ།

རྒྱལ་སྤྱི་བདེ་ཆེན་རིག་པའི་རལ་གྱི། གྲུ་བཟང་ཐེག་མཆོག་དོན་ལྡན། མཁས་
 མཆོག་གཞན་པན་སྤང་བ། མཁན་དཀོན་མཆོག་འོད་ཟེར། ཨ་འཛོམས་འབྲུག་
 པ་འགོ་འདུལ་དཔལ་འབྱོར་དོན་ལྡན། གཏེར་སྟོན་ལས་རབ་སྒྲིང་བ། སེར་ཤུལ་སྟོ་
 རམས་པ་ཐུབ་བསྟན་རྒྱལ་མཆོན། དཔལ་སྤྱངས་སྒྲ་མ་བཀྲ་ཤིས་འོད་ཟེར།
 འབྲུག་སྒྲ་གཤམ་པ་རྒྱལ་མཆོན། མཁན་ཆེན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། མཁན་ཀུན་
 བཟང་དཔལ་ལྷན་སོགས་རྒྱལ་བསྟན་རིས་མེད་ཀྱི་བསྟན་འཛིན་ཆེན་པོ་དུ་
 མ་བྱོན་ནས་དམ་པ་གང་གི་བཤད་སྟུབ་ཀྱི་ཐོན་ལས་རི་སྒྲིབ་བར་ཉམས་པ་
 མེད་པའི་ས་ལ་བཀོད་པར་མཛད་དོ།

༡༡། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་
མངོན་པར་ཆོག་པ་པའི་རྒྱན་གྱི་སྤྱི་དོན་
བཞུགས་སོ།།

༡༢། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་
བཅོས་མངོན་པར་ཆོག་པ་པའི་རྒྱན་འདི་འཆད་པ་ལ། བཤད་བྱ་
གཞུང་གི་རང་བཞིན་ངོས་བཟུང་བ་དང་། གཞུང་དོན་གཏན་ལ་
དབབ་པ་གཉིས། དང་པོ་བཤད་བྱའི་གཞུང་ངོས་བཟུང་བ་ནི།

འདིར་ཁམས་གསུམ་ན་རྒྱ་བའི་འགོ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས་དང་།
མགོན་དང་། དབྱུང་གཉིན་གྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་བདག་ཅག་གི་སྟོན་
པ་དེས། སྤིད་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་བ་རྒྱ་ཕྱག་གཞོམ་པའི་ཐབས་སུ་སྐྱལ་
བ་དང་ལྡན་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་ཅི་ངེ་
སྟེད་ཅིག་སྐྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཐབ་པ་དང་ལྡན་
པ་ནི། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་བགོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཡིན་ལ། འདིའི་དགོངས་པ་

འགྲེལ་བའི་བསྟན་བཅས་ལ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། གཙོ་བོར་གྱུར་
 པ་ནི་ཤིང་རྩི་སྒོལ་འབྱེད་ཆེན་པོ་བཞི་ཞེས་སྡེ་མ་རྣམས་ལ་གྲགས་
 སོ། །དེ་ཡང་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཞབས་ཀྱིས་ནི། བསྐྱབ་བྱ་
 བདེན་དངོས་དང་། སྐྱབ་བྱེད་རྟོག་གའི་རིགས་པ་འགོག་པ་གཉིས་
 ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས། དབུ་མ་རིགས་པའི་ཚོགས་ལྷ་ལ་སོགས་པ་
 མཛད་དེ། ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྷ་བའི་ཤིང་རྩི་སྒོལ་ཆེན་པོ་འབྱེད་པར་
 མཛད། སྒོལ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤང་བོས་ནི་ཡུམ་བསྐྱས་པའི་
 གཙོ་བོའི་དོན་སོ་གཉིས་སུ་བསྐྱས་ནས་འཆད་དེ། དེ་ཡང་།

རྩི་དང་དབང་དུ་བྱ་བ་དང་།

ལས་ནི་སྒློམ་པ་དང་བཅས་དང་།

རབ་དབྱེ་རྟགས་དང་ལྷུང་བ་དང་།

ཕན་ཡོན་བཅས་པར་ཡང་དག་བཟོད། །ཅེས་པ་ལྟར་ལས།

རབ་དབྱེ་ལ་སྒྲོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དང་། སྒློམ་པ་ལ་རྣམ་གཡེང་གི་རྟོག་
 པ་བཅུ་འགྲེལ་པོ་བཅུ་དྲུག་སྐྱེ་བས་སོ་གཉིས་སོ། །ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་

གཉིས་དང་ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་གི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ཡུམ་གཞུང་འགྲེལ་
གཞོན་འཛེམས་ལས་ནི་སྟོ་གསུམ་རྣམ་གངས་བཅུ་གཅིག་གི་སྟོ་
ནས་ཡུམ་དོན་འགྲེལ་པར་བྱེད་དོ།

སྟོ་གསུམ་ནི། མགོ་སྟོས་པས་གོ་བ་རྣམས་ལ་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་
པའི་སྟོ། སྟོས་ནས་གོ་བ་རྣམས་ལ་འབྲིང་དུ་བསྐྱུས་པའི་སྟོ། ཆོག་
ལ་འཆེལ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་རྒྱས་པར་བསྐྱུས་པའི་སྟོ་དང་གསུམ།
རྣམ་གངས་བཅུ་གཅིག་ནི། ¹ དང་པོ་ཤུ་རིའི་བྱ་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། ²
དེ་ནས་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཤད་པ། ³ དེ་ནས་བརྒྱ་བྱེད་དང་། ⁴ རབ་
འབྱོར་དང་། ⁵ བྱམས་པ་དང་། ⁶ རབ་འབྱོར་དང་། ⁷ བརྒྱ་བྱེད་དང་།
⁸ རབ་འབྱོར་དང་། ⁹ བྱམས་པ་དང་། ¹⁰ རབ་འབྱོར་དང་། ¹¹ དེ་ནས་
ཀུན་དགའ་བོ་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་ནས་ཡོངས་སུ་གཏད་པའོ། །རྒྱལ་བ་
མ་པམ་པས། ཡུམ་གྱི་ལུས་དངོས་བརྒྱད་དང་དོན་བདུན་ཅུར་བྲིལ་
ཏེ་རྣམ་འབྱོར་པའི་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་དང་སྐར་ནས་མངོན་
པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་མཛད་དོ།

དེ་ལྟར་ན་བཞི་པོ་འདིས་དགོངས་འགྲེལ་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་
 དུམ་གྱི་དགོངས་པ་རེ་འགྲེལ་བས་ཤིང་ཉི་མོ་ལ་འབྱེད་དོ་ཞེས་
 འཆད་ཀྱང་། བརྒྱད་ཉིང་དོན་བསྟུས་སུ་ནི་རྣམ་གཡེང་གི་རྟོག་པ་
 བཅུ་ལྔ་གཉིད་པོར་སྐྱབ་པ་ལ་གདམས་པས་མདོའི་འགྲེལ་ཚུལ་དང་།
 རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་མདོ་འགྲེལ་ཚུལ་རྣམས་དབུས་མཐའ་དང་
 ཐེག་བསྟུས་རི་ལྷ་བ་བཞིན་སྤང་བས། བྱམས་ཆོས་ལས་ལོགས་སུ་
 སྟོལ་བཏོད་པ་མིན་ལ། གཞུང་འགྲེལ་ནི། ཉིང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དང་། རྩེ་
 འགགས་ཀྱན་བྱང་མེད་པའི་སྐབས་སུ་ཅ་ཤེད་ལྷང་བྲངས་ནས། རྩེ་
 སྐྱབ་ཞབས་ཀྱི་རིགས་པ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་འཆད་འདོད་པར་འདུག་
 པས་རིགས་ཆོགས་ལས་བཤད་སྟོལ་བྱུང་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

དེའི་ཕྱིར་སྟོབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉིན་བཞེད་པ་ལྟར་དུམ་
 ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ལ་སྟོང་པོའི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་མདོན་
 རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་རིགས་ཆོགས་དང་། གཉིས་
 པ་རྒྱན་གྱིས་བཀྲལ་བ་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟར་རེ། ཡང་ན་དངོས་བསྟན་

སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་རིགས་ཆོགས་དང་། རྒྱགས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་བཤད་
 པ་ན་གདུལ་བྱའི་རྒྱད་ལ་མངོན་ཏོགས་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་ནམས་རྒྱན་
 གྱིས་བཀའ་བས། རྗེ་བཙུན་དང་སྐྱེས་པ་ཐམས་གཉིས་ཀྱི་ཤེར་བྱིན་
 འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་སུ་བྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་གནས་སོ།།

དེ་དག་ལས་མངོན་པར་ཏོགས་པའི་རྒྱན་ནི་འདིར་གང་བཤད་
 པར་བྱ་བའི་ཆོས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཡུམ་གྱི་རྒྱན་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་
 བའི་འགྲེལ་པ་ལ་ཡང་མདོ་དང་སྐུར་བའི་འགྲེལ་པ་བཙུ་གཉིས། མ་
 སྐུར་བ་དགུ་ཉེ་རྒྱ་འགྲེལ་ཉེར་གཅིག་ཡོད་ལ། མདོ་སྐུར་ནམས་གྱིས་
 གང་ལ་སྐུར་བ་ཅ་བའི་མདོ་ནི། ཡུམ་རྒྱས་པ་འབྲུམ། འབྲིང་པོ་ཉི་མེ།
 བསྐྱུས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་གསུམ། སྤྱད་པ་དང་བཞི་པོ་ལ་ཅི་རིགས་
 པར་སྐུར་བ་ཡིན་ལ། གཞན་དུ་སྤྱད་པ་དང་སྐུར་བས་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་
 པར་དོན་གྱིས་སྐུར་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། ཤེས་རབ་ཁྲི་བ་དང་ཡང་
 སྐུར་དུ་ཡོད་པར་མངོན་ནོ། །འགྲེལ་བྱེད་དེ་དག་ལས་འདིར་གང་གི་
 རྗེས་སུ་འབྲང་ནས་འཆད་ཅེ་ན། གཙོ་བོར་འཕགས་སེང་གཉིས་

ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འཆད་ལ། འབྲེལ་བ་འད་གཞན་ལས་ཀྱང་
ལེགས་པའི་ཆ་ཅི་རིགས་པ་སྤངས་ཏེ་འཆད་པར་བྱེད་དོ།

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་སྤྱིའི་དོན་གསུམ་སྟེ།
རྫོང་བྱེད་དོན་ལྡན་གྱི་མཆན། བརྫོང་བྱ་དེ་ལྡན་གྱི་གཞུང་། གང་གིས་
བསྐྱར་བའི་འབྲུར་བྱང་བ་འད་པའོ། །དང་པོ་མཆན་བ་འད་པ་ལ་
དངོས་དང་ཞར་ལས་བྱང་བ་གཉིས། དང་པོ་མཆན་བ་འད་པ་དངོས་
ལ་གསུམ། མཆན་བསྐྱར་བ། མཆན་འད་བ། མཆན་གྱི་དགོས་ཆེད་
དོ། །དང་པོ་མཆན་བསྐྱར་བ་ནི།

རྒྱ་གར་ཞེས་པ་འདུལ་བ་ཆོག་ལེ་ལས།

མཉན་ཡོད་གནས་བཅས་ཅམ་པ་ག།

སྒྲ་རྩ་ཏ་སི་ཡངས་པ་ཅན།

རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ནི་བྱག་པ་སྟེ།

འདི་དག་གོང་བྱེད་ཆེན་པོར་ཞེས། །ཞེས་པ་ལྟར་གོང་བྱེད་ཆེན་
པོ་བྱག་གནས་པའི་ཕྱོགས་ལ་འདོད་རྒྱལ་བྱ་བར་བྱས་པ་སྟེ། ཡུལ་དེ་

པ་ནམས་ཀྱི་སྐད་དུ་བསྟན་བཅས་འདིའི་མིང་ལ། ཨ་ཟླ་ནས་ཤུ་ལྷེ་
 བར་རོ། །དེ་བོད་ཀྱི་སྐད་དུ་བསྟུང་ན། ཤེས་ནས་ཞེས་བྱ་བའི་བར་
 རོ། །ཨ་ཟླ་ས་མ་ཡ་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པ། ཨ་ལི་ཀླ་ར་ནི་རྒྱ། ལྷ་
 མ་ནི་ཞེས་བྱ་བ། དཔྱུ་བ་ར་མི་རྩ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའོ།
 ལྷ་པ་དེ་ཤ་ནི་མན་ངག་གི་ཤུ་ལྷེ་ནི་བསྟན་བཅས་སོ།།

གཉིས་པ་མཚན་བཤད་པ་ནི།

ཤེས་ཕྱིན་ནི་འདིའི་རྩ་བའི་མདོའོ། །མན་ངག་ནི་མདོའི་དོན་བདེ་
 བླག་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའོ། །བསྟན་བཅས་ནི། འཆོས་སྟོབ་ཀྱི་ཡོན་
 ཏན་གཉིས་དང་ལྡན་པའོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་
 ཀྱི་དོན་ཐབ་མོ་ནམས་ལ་སྒོ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པས་དོན་མ་ནོར་བར་
 རྟོགས་པ་སྟེ་མངོན་རྟོགས་བརྒྱུད་དོ། །རྒྱན་ནི། རང་བཞིན་གྱི་རྒྱན་
 ཡུམ་གྱི་ལུས་བཟང་པོ་ལ། མཛེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་དོན་བདུན་ཅུ་བཟླ་
 བཉིད། གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་བསྟན་བཅས་འདིར་སྣང་བ་ན་མཁས་པ་
 ནམས་དགའ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། གཟུགས་རྒྱན་རང་བཞིན་ཡོན་ཏན་ལྡན་
 བ་མེ་ལོང་ནང་སོང་ན། །མཐོང་བའི་དབང་གིས་མི་རྒྱལ་ས་རབ་ཏུ་
 དགའ་བའི་མཆོག་སྐྱེད་པ། །དེ་བཞིན་ལེགས་གསུང་ཏྲག་ཏུ་རང་
 བཞིན་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་ཡི། །ཆོས་ཀྱང་དོན་རྒྱལ་ས་སྤེ་བས་མཁས་
 རྒྱལ་ས་འདི་ན་དགའ་མཆོག་སྐྱེད། །ཅེས་བ་ལྟར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 མིང་དོན་འབྲེལ་བ་བརྗོད་པ་ལོ།

གསུམ་པ་མཆོན་སྐད་གཉིས་ཤན་སྦྱར་ཏུ་བཞག་པའི་དགོས་པ་ནི།
 ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་སྐྱེ། སྐད་ལ་བག་ཆགས་འདྲིལ་བྱུང་ལ་བྱིན་རྒྱལ་ས་
 འབྱུང་བ་ལོ།

གཉིས་པ།

ཞར་བྱང་འགྱུར་མཐར་བྱིན་པའི་བྱིར་ཡན་ལག་འགྱུར་ཕྱག་
 མཛད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་
 ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་བ་སྟེ། སྐབས་འགྲོ་བདུན་ཅུ་པ་ལས།

མ་རིག་གཉིད་ནི་རྒྱན་བཅད་ཅིང་།

ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་ངེས་འབྱུང་བའི།
གང་ཞིག་ནམ་མད་དེ་སངས་རྒྱས།
སྐྱེས་བུ་གཉིད་སངས་ཇི་བཞིན་མོ། །ཞེས་བ་ལྟར་མ་རིག་པའི་
གཉིད་རྒྱན་ཆད་པས་སངས་བ་སྟེ་གཉིད་སད་བ་ལྟ་བུ་དང་།
ཤེས་བུ་ལ་ནི་སྟོ་ནམས་རྒྱས།
མོངས་པའི་བྱམ་བ་བཅོམ་པས་ན།
སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ལྟར་ནམ་རྒྱས། །ཞེས་བ་ལྟར་ཡང་དག་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མི་ཤེས་པའི་བྱམ་བ་བཅོམ་ཞིང་། ཤེས་བུ་ལ་སྟོ་རྒྱས་
བ་བད་འདབ་རྒྱས་བ་བཞིན་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཆའ་བའོ།
གཉིས་བ་བརྗོད་བུ་དེ་ལྟར་གྱི་གཞུང་བཤད་པ་ལ། སྤྱིའི་ཆེངས་
དང་གཞུང་དངོས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མདོའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ན་དོན་དུ་

ཞིག་གིས་བཀྲལ་ཞེན།

དེ་ཡང་རྣམ་བཤད་རིག་པར།

མདོ་དོན་སྒྲུབ་བ་དག་གིས་ནི།

དགོས་པ་བསྐྱུས་པའི་དོན་བཅས་དང་།

ཆིག་དོན་བཅས་དང་མཆམས་སྒྱུར་བཅས།

བཀྲལ་ལན་བཅས་པར་བསྐྱད་པར་བྱ། །ཞེས་བཤད་ཐབས་

ཀྱི་ཡན་ལག་ལྔས་མདོ་བཤད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་སྟེ། འདི་ཡང་བྱམས་

པ་ཉིད་ཀྱི་མན་ངག་བརྒྱད་པའོ། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་བ་བྱམས་པས་ཀྱང་

མདོ་འཆད་པ་ན་བཤད་ཐབས་ལྔ་ཡིས་འཆད་པར་མཛད་དེ། དགོས་

འབྲེལ་གྱིས་དགོས་དོན་དང་། ལུས་རྣམ་གཞག་གིས་བསྐྱུས་དོན་

དང་། ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་ཀྱིས་ཆིག་གི་དོན་དངོས་སུ་བསྟན་

ཅིང་། མཆམས་སྒྱུར་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་དང་། བཀྲལ་བ་དང་ལན་

ནི་པལ་ཆེར་ཤུགས་ལ་བསྟན་ནོ།

དེ་ལྟར་ཡན་ལག་ལྔས་བཤད་པའི་དགོས་པ་ནི།

ནམ་བཤད་རིག་པར།

མདོ་དོན་ཆེ་བ་ཉིད་ཐོས་ནས།།

ཉན་པ་དང་ནི་འཛིན་པ་ལགས།།

ཉན་པ་པོ་ནི་གྲུས་བྱེད་པས།།

ཐོག་མར་དགོས་པ་བརྗོད་པར་བྱ།།

དེ་འགྲུབ་དེ་ནི་བསྐྱས་དོན་ལས།།

བསྐྱས་པའི་དོན་ནི་ཆེག་དོན་ལས།།

གོ་རིམ་རིག་པ་སྔ་ཕྱི་དག །

མི་འགལ་བ་ནི་གཉིས་ལས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཚུམ་པ་
ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ། བརྩམ་བྱ་གཞུང་གི་རང་བཞིན། བརྩམས་
པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ཚུམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་
བ་ལ་གཉིས། གདུལ་བྱ་དྲང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་མཆོད་

བརྗོད། རྟོག་ལྡན་བསྟན་བཅས་ལ་འབྲུག་པའི་ཡན་ལག་དགོས་
འབྲེལ་ལོ། །དང་པོ།

མཆོད་པར་བརྗོད་པའི་དོན་འདི་བཤད་ཐབས་ལྟའི་སློ་ནས་
བཟུལ་ཏེ། དང་པོ་མཆོམས་སྦྱོར་གྱི་དོན་ནི།

བསྟན་བཅས་འདི་ཉིད་རྩོམ་པའི་དང་པོར་འཕགས་པ་བྱམས་
པས་རང་དོན་དང་གཞན་དོན་གྱི་དགོས་པ་བྱུང་པར་ཅན་གཟིགས་
ནས་སྤྲས་བཞིའི་ཡུམ་ལ་བྱུག་འཆོལ་བའོ།

གཉིས་པ་དགོས་པའི་དོན་ལ།

རང་དོན་གྱི་དགོས་པ་དང་། གཞན་དོན་གྱི་དགོས་པ་གཉིས།
དང་པོ་རང་དོན་གྱི་དགོས་པ་ནི། རང་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོང་བ་སྦྱིས་བྱ་དམ་པ་
རྣམས་ཀྱི་སྦྱོང་བ་དང་མཐུན་པར་སྦྱོན་པའི་བྱེད་རོ།

གཉིས་པ་གཞན་དོན་གྱི་དགོས་པ་ནི། གཤམ་བྱ་གཞན་དག་
ལ་རབ་རྩ་བ་བསྦྱོང་པའི་ཆེད་དུ་སྦྱེ། འདི་ལའང་།

གནས་སྐབས་ཀྱི་དགོས་པ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་དགོས་པ་

དང་། དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་དང་གསུམ། དང་པོ་གནས་
སྐབས་ཀྱི་དགོས་པ་ལ་ཡང་། ཐོས་པ་དང་། བླ་བ་དང་། གུས་
པའི་དགོས་པ་ལོ།

དང་པོ་ཐོས་པའི་དགོས་པ་ནི་བླ་བ་སྐྱེ་བ་སྟེ། འདི་ལ་སྐྱེ་ཚུལ་
གཉིས་ལས། གང་ཟག་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་འཇུག་པའམ་ཆོག་
ཅམ་ལས་ཡིད་ཆེས་སྐྱེ་བའི་དབང་རྒྱལ་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་
ནམས་ནི། རྒྱ་ཡུལ་འདིས་སྤྲས་བཞིའི་བཞེད་པ་སྐྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་
ཀྱི་བདག་ཉིད་ཐོས་ནས། ཚུལ་བརྟག་དབྱེད་མ་བྱས་པར་ཆོག་ཐོས་
མ་ཐག་ཏུ་སྤྲར་དུ་ཡུལ་རྒྱལ་བའི་ཡུལ་ལ་ངོ་བོ་བླ་བ་རབ་ཏུ་ཆེན་
པོ་སྐྱེ་བའོ། །གཉིས་པ་ཆོས་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་འཇུག་པའམ།
དོན་ལ་བརྟག་དབྱེད་བྱས་ནས་འཇུག་པའི་དབང་རྣོན་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་
འབྲང་ནམས་ནི། རྒྱ་དང་ཡུལ་སྤར་དང་འབྲ་བ་ལས་ཚུལ་དེ་ལྟར་
བརྟན་པ་ལ་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་གཞོད་པ་ཡོད་མེད་སྟོན་དུ་
བཏང་ནས་གཞོད་པ་མ་མཐོང་ན་དེའི་རྗེས་སུ། ངོ་བོ་རབ་ཏུ་མི་

འཕྲོག་པའི་དྲང་བ་སྐྱེ་བའོ།

གཉིས་པ་དྲང་བའི་དགོས་པ་ནི། རྒྱ་རབ་ཏུ་དྲང་བ་སྐྱེས་པ་དེ་
ལས། མཁྱེན་གསུམ་དེ་ཡུམ་གྱི་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པའི་གསུང་རབ་
ཡུམ་གྱི་མདོ་དང་། མདོ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་གསུང་རབ་བསྟན་བཅས་
ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་གཟུང་བ་དང་། བཅང་བ་དང་། བཟླག་པ་
དང་། ཀྱན་ཚུབ་པར་བྱ་བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་ཏུ་བྱ་བའི་དོན་ཏུ་གུས་
པའོ། དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་རབ་ཏུ་བཀའ་སྐྱེའོ།

གསུམ་པ་གུས་པའི་དགོས་པ་ནི། དེ་ལྟར་དོན་ཏུ་གཉེར་བའི་
རྗེས་ལ། ཐོས་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། བསྐྱེམས་པ་ལས་བྱུང་
བའི་ཤེས་རབ་གསུམ་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་ནས་འདུག་པར་འགྱུར་
ངོ། །ཤེས་རབ་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་བྱེ་སྤྲོ་རྣམས། ཐོས་སོགས་ལས་
བྱུང་སྒོ་རྣམས་ནི། །མིང་དང་གཉིས་ཀ་དོན་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་འདོད་
ཀྱང་། དུས་གཅིག་ཏུ་མིང་དོན་གཉིས་ཀ་དམིགས་པ་མི་སྲིད་པས།
བསམ་བྱུང་མེད་པར་འགྱུར་ཕྱིར་འདིར་གསུང་རབ་མཉན་པ་ལས་
སྐྱེས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཐོས་བྱུང་། དེ་དོན་རིགས་པས་བརྟགས་པ་

ལས་ངས་པ་རྟེན་པའི་ཤེས་རབ་ནི་བསམ་བྱང་། ངས་པ་རྟེན་པ་དེ་
ཉིད་ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱང་བ་ནི་
སྐྱོམ་བྱང་གི་ཤེས་རབ་ཏུ་འདོད་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་གི་དགོས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཞུགས་པ་ལས་
ལེགས་པའི་མཆོག་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ།

གསུམ་པ་དེ་དག་གི་བྱུང་དོན་ནི། རྒྱང་བ་ལས་གྲུས། གྲུས་
པ་ལས་ཞུགས། ཞུགས་པ་ལས་ལེགས་པའི་མཆོག་ཐོབ་པ་
དེའི་ཕྱིར། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ལ་རབ་ཏུ་རྒྱང་བ་ནི་ལེགས་པ་
ཐམས་ཅད་འཐོབ་པའི་རྒྱ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་བྱུང་བོ།

གསུམ་པ་བསྐྱེད་པའི་དོན་ནི། སྤྱིར་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་དང་།
དེ་ལ་བསྟོད་ཚུལ་ལ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་
བརྗོད་བྱ་བསྟོད་ཐུག་གི་ཡུལ་ཡིན་ཞིང་། བསྟོད་ཚུལ་ཡང་ཡུམ་
དེའི་སྤྱིས་བཞིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཞེད་དོན་སྐྱབ་པའི་སྐོ་ནས་
བསྟོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཡུམ་མཆོག་པ་གསུམ་པོ་དེས་ཀྱང་། ཉན་རང་།

བྱང་སེམས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་མཐའ་དག་ཡིན་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་བསྐྱུས་པས་མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་ཀ་བསྟོད་ཕྱག་གི་ཡུལ་
 ཀྱི་ཡུམ་ཡིན་ནོ། །སྐབས་འདི་དག་ཏུ། ཡུམ་དང་ཤེར་ཕྱིན་བྱང་མེད་
 ལྟ་བུར་བཤད་པ་ནི། དེ་གཉིས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྐྱེད་པ་དང་གསོ་
 བའི་སློན་པ་བྱེད་ལས་མཚུངས་པ་ཅམ་དུ་བཞག་གི། གཞན་དུ་ན།
 ཡུམ་མཆན་ཉིད་པའི་དོན་སྲས་ཀྱི་བཞེད་པ་སྐྱབ་པ་ཡིན་པ་དང་།
 ཤེར་ཕྱིན་མཆན་ཉིད་པའི་དོན་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་སློང་མ་པ་
 ཡིན་པས་དེ་གཉིས་བྱང་མེད་པ་མིན་ནོ། །

བཞི་པ་ཆོག་གི་དོན་ནི། ཀླང་པ་དང་པོ་གསུམ། སློབ་དཔོན་ཨ་
 དུ་ལ་བཞེད་པ་ལྟར། ཉེན་ཐབས་འབྲས་བུ་གསུམ་དང་། དེའི་འཐད་
 པ་བསྐྱེད་ནས་བཞི་པའི་སློན་པ་འཆད་དོ། །ཀླང་པ་དང་པོ་ལ་ཉེན་ནི།

བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤེ་སྟོད་ལས།

ཉན་ཐོས་རྒྱལ་པ་ཀྱི་རྒྱལ་གྲོལ་སྐྱ་ཕྱིར་འགོ། །

རང་རྒྱལ་རྒྱལ་པ་ནི་རྒྱེན་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ལྡན། །ཞེས་པ་ལྟར་རང་

ཉིད་ཀྱིས་བྱང་སྤྱོད་བཅས་སུ་ཉན་དགོས་ཤིང་། གདུལ་བྱ་ལ་འང་སྤྱོད་
 བཅས་སུ་སྤོས་པར་བྱེད་པའི་ཉན་སྤོས་དང་། དེའི་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱུར་
 པ་ཉན་འབྲེལ་རྟོགས་པའི་སྤྱོད་ཅམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སྤོབ་ཀྱི་ཆོས་
 བཤད་པ་དང་ཉན་པ་སྤྱོད་ལ་མི་སྤོས་པའི་རང་སངས་རྒྱས་ཏེ། བསམ་
 པ་རང་ཉིད་གཅིག་ཕྱུ་ཞི་བ་ཐུ་ངན་ལས་འདས་པ་སྤོབ་པར་འདོད་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །ཐབས་ནི། བྱིས་པས་བདག་དང་བདག་གིར་
 འཛིན་པ་དང་། འཕགས་པས་བདག་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་
 བདག་འཛིན་སྤོང་བའི་གཞིར་གྱུར་པས་གཞི་སྟེ། སྤང་པོ་ཁམས་
 དང་སྤྱོད་མཆེད་ཐམས་ཅད། གང་ཟག་གི་བདག་དང་། གཟུང་བས་
 གདོད་མ་ནས་སྤོང་པར་ཤེས་པའི་གཞི་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །

འབྲས་བྱ་ནི་སྤང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་དང་། སྤང་པོ་
 ལྷག་མ་མེད་པའི་ཐུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཉན་མོངས་པ་དང་། སྤྱག་
 བསྐྱེལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཉེར་ཞི་རྣམ་པ་གཉིས་པའོ། །འོ་ན་དེ་གཉིས་
 ཀྱི་བྱང་པར་ཅི་ལྟ་བུ་ཞི་ན།

འདྲིའི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ། ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་དང་། སེམས་
ཅམ་བ་དང་། དབྱུ་མ་པའི་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལུགས་ལ།
ལྷག་མ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན། སྤང་འདས་གང་ལ་འདོད་པའོ། །དང་པོ།

ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་ཀྱི་བྱེད་པར་ནི། ཁ་ཅིག་ཀུན་འབྱུང་
མ་ལུས་པར་སྤངས་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱེད་མ་སྤངས་བ་དང་། སྤྱག་
བསྐྱེད་ཡང་མ་ལུས་པར་སྤངས་བ་ནི་བྱེད་པར་ཡིན་ཞེས་འཆད་
བ་ནི་མི་འཐད་དེ། དག་བཅོམ་ལ་ཡང་སྤྱིད་འཕེན་ངེས་ཀྱི་ལས་ཉོན་
མ་ལུས་པར་བྱེད་ཀྱང་། སོ་སྤྱིའི་གནས་སྐབས་ན་བྱེད་པའི་ལས་
དག་བཅས་མི་དག་བ་དུ་མ་ཡོད་པར་གཞུང་ཆེན་པོ་རྒྱལ་ལས་
བཞད་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེས་ན་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྤངས་ཀྱང་། སྤང་པའི་རྒྱུ་མ་
ལོག་བ་དང་། སྤང་པའི་རྒྱུ་ཆད་བ་གཉིས་བྱེད་པར་དུ་འདོད་དེ་རིགས་
བ་དུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པར་སྤྱོད་སྤངས་པར་ལྟར་རོ། །སྡེ་བ་
གཉིས་ཀས་ཀྱང་དག་བཅོམ་བ་ཆེའི་འདུ་བྱེད་བཏང་ནས་རིག་བ་སྤྱི་

མར་མཆོམས་མི་སྐྱོར་བར་ཞི་བའི་དབྱིངས་འབའ་ཞིག་པར་འདོད་དོ།

གཉིས་པ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ནི། འདུས་བྱས་མ་བྱས་གཉིས་
 ལས། འདུས་མ་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཁ་ཆེ་བྱེ་སྤྱོད་ནམས་འགོག་པ་
 གཉིས་དང་ནམ་མཁའ་སྟེ་འདུས་མ་བྱས་གསུམ་དུ་འདོད། ཡུལ་
 དབུས་ཀྱི་བྱེ་སྤྱོད་ནམས་དེ་བཞིན་ཉིད་བསྒྲུབ་ནས་བཞིར་འདོད། དེ་
 ལྟར་འདུས་མ་བྱས་བཞི་ལས། གཉིས་ཀས་ཀྱང་སྤྱང་འདས་གཉིས་
 ཀ་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དུ་འདོད་ཅིང་། བྱང་པར་ནི་བྱེ་སྤྱོད་མ་
 ཡིན་དགག་གི་ངོ་བོར་འདོད་པས་རྩས་ཡོད་དང་། མདོ་སྟེ་པས་
 མེད་དགག་གི་ངོ་བོར་འདོད་པས་བརྟགས་ཡོད་དུ་འདོད་དོ།

གཉིས་པ་སེམས་ཅམ་བའི་ལུགས་ནི།

ལྷག་མ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན་སྤར་དང་འབྲེལ། ངོ་བོ་ནི། བསྐྱ་
 བར་ཆོས་དབྱིངས་ཤིན་དུ་དག་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་བཤད་ཅིང་། བྱེ་
 བཤད་འབྲེལ་པར་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དུ་བཤད་དོ། །ལུགས་
 འདིས་ཀྱང་ལྷག་མེད་ཀྱིས་ཆེ་རིག་པ་རྒྱུན་ཆད་དུ་འདོད་ཅིང་། དེའི་

ཆེ་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ལམ་གྱིས་སྤངས་པའི་ཟད་པ་མེད་ཀྱང་། ཉེ་
མེད་པས་རང་གི་རང་གིས་དེ་དག་ལོག་པ་ཡོད་པས་ཐེག་པ་ཆེ་
ཆུང་གི་མྱང་འདས་ལ་སྤངས་པའི་བྱད་མེད་ཀྱང་སྒྲོན་ལམ་གྱི་
སྟོབས་དང་། རིགས་ཀྱི་བྱད་པར་ལས་གཞན་དོན་བྱེད་མི་བྱེད་ཀྱི་
བྱད་པར་ཡོད་པར་འདོད་དོ།

གསུམ་པ་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ནི།

སྤྱིར་མྱང་འདས་བཞིར་གསུང་རབ་ལས་འབྱུང་སྟེ། རང་བཞིན་
དང་། མི་གནས་པ་དང་། ལྷག་བཅས་དང་། ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་
སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་རང་བཞིན་སྟོས་པ་མཐའ་
དག་དང་བྲལ་བའོ།

གཉིས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་མྱང་འདས་
སོ། །ཐ་མ་གཉིས་ལ་གཉིས་ལས། ཐེག་དམན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
པ་ནི། དབྱ་བཅོམ་པ་ཆེའི་འདུ་བྱེད་མ་བཏང་བ་ན་ཉོན་མོངས་
པ་སྤངས་ཀྱང་ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་པའི་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་
ལྷག་མ་ཡོད་པ་ནི་ལྷག་བཅས་ཡིན་ལ། སྐྱེ་ཆེའི་འདུ་བྱེད་བཏང་

བ་ན། ལྷག་བསྐལ་གྱི་ཕྱང་པོ་རགས་པ་འདྲོང་ཞིང་དག་པའི་ཞིང་
ཁམས་སུ་བསྐྱའི་སྤྲུལ་ས་སུ་ཡིད་གྱི་ལུས་ཀྱིས་གནས་པ་ན་ལྷག་
མེད་དུ་བཞེད་པར་མངོན་ནོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི།

སྐྱ་གསུམ་ལ་འབྲུག་པའི་སྒོར།

ཕྱང་པོར་བཅས་པའི་ཕྱང་ངན་འདས།།

ཐུབ་སྐྱ་གཉིས་ལ་བཞག་པ་ཡིན།།

ཕྱང་པོ་ཀུན་དང་གྲོལ་བའི་ཕྱིར།།

ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ལ་ཕྱང་པོ་མེད། །ཅེས་སྐྱ་གསུམ་ལ་ལྷག་བཅས་དང་
ལྷག་མེད་དུ་བཞག་པ་ནི་གསེར་འོད་གྱི་ཕྱང་དོན་དང་ཡང་མཐུན་ནོ།།

བཞི་པ་དེའི་འཐད་པ་ནི།

གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ནི་ཉོན་མོངས་དང་སྤྲུག་བསྐལ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་ཡིན་ལ། གཞི་ཤེས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
རྟོགས་པས་བདག་འཛིན་འཛོམས་ཤིང་དེ་ལོག་པས་སྤྲུག་བསྐལ་
ཀུན་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱང་འདས་ཐོབ་པ་འཐད་དོ། །རྐང་པ་གཉིས་པ་
ལ་ཡང་བཞི་ལས། ཉེན་ནི།

ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས།

བདུད་ཅི་ཐོབ་བྱེད་ལམ་ནི་འདི་ཡིན་གྱི།

ལམ་ངན་སྤོངས་ལ་ལམ་ལ་མཐོང་ཤིག་ཅས།

ལྷ་ངན་སེམས་ཅན་མཐོང་ནས་གོ་བྱེད་དེ།

རྒྱ་དེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་པ་ལྷ་རྩ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གདུལ་བྱའི་འཁོར་བ་ཇི་སྤྱད་པར་འགོ་བའི་
དོན་བྱེད་པར་འདོད་པ་རྣམས་སོ། །ཐབས་ནི། ལམ་གསུམ་པོ་
ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པར་དང་། ཐ་སྙད་དུ་རྒྱ་རོ་བོ་
འབྲས་བུ་རྣམས་ཉོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །འབྲས་བུ་ནི། འགོ་
བ་མཐའ་དག་གི་འདོད་པའི་དོན་མཛོད་མཐོང་ངེས་ལེགས་སོ། །འཐད་
པ་ནི། གཞན་ལ་ལམ་མཐོར་བར་སྟོན་པ་ལ་རང་གིས་ལམ་ཅི་ལྟ་བ་
བཞིན་ཉོགས་པ་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་ཏེ། **རྣམ་འགྲེལ་ལས།**

ཐབས་བྱང་དེ་རྒྱ་སྒོག་གྱུར་པས།

དེ་འཆད་པ་ནི་དཀའ་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྷ་རོ།

ཀྱང་པ་གསུམ་པ་ལ་ཡང་སྒྲར་ལྟར་བཞི་ལས། རྟེན་ནི། སྤྱི་གསུང་
 ཐུགས་ཉེས་སྤྱོད་མཐའ་དག་ལས་ཡང་དག་པར་བསྐྱམས་པས་ཐུབ་
 པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་སོ། །ཐབས་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱི་
 བ་མེད་པར་ཐུགས་སུ་ཚུད་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གང་དང་ཡང་དག་པར་
 ལྡན་པ་དེ་ཡིས་སོ། །འབྲས་བུ་ནི། བཟློན་བྱ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཀྱན་དང་
 ལྡན་ཞིང་རྟོག་བྱེད་ཆོག་གི་སྤྱོས་པ་སྣ་ཆོགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་
 གྱི་འཁོར་ལོ་འདི་གསུངས་པའོ།

འདིར་ཆོས་འཁོར་གྱི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་བཞི། ཆོས་འཁོར་གྱི་ངོ་
 བོ། དེས་ཆོག་དབྱེ་བ། ཆད་དོ། །དང་པོ་ངོ་བོ་ལ།

བྱེ་སྤྱོད་རྣམས་མཐོང་ལམ་ཁོ་ན་ཆོས་འཁོར་དུ་འདོད་དེ། ལྷ་སྤྱེ་
 ལ་སྤྱོད་རྣམས་སྤྱོད་ཆོས་བསྟན་པས་མཐོང་ལམ་སྤྱོས་པ་ན་གཞིན་སྤྱོད་
 རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་རོ་ཞེས་བསྐྱབས་པ་དང་།
 འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་མཐོང་ལམ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 ཉེ། མཐོང་ལམ་གྱིས་བདེན་པ་ལྟར་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པས་ལྟར་དུ་

འགྲོ་བ་དང་། བདེན་པ་སྤྲ་མའི་དམིགས་རྣམ་འདོར་བ་དང་། བྱི་མ་
ལ་འཇུག་པ་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤང་བུའི་ཐོབ་པ་གཙོད་
བས་མ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་གྱིས་
སྤང་བུ་དང་བུལ་བའི་བུལ་ཐོབ་འདྲེན་བས་རྒྱལ་བ་རྣམ་ཏུ་འགོད་པ་
དང་། །ཐམས་གོང་གི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་བས་འཕར་བ་དང་། །འོག་
མའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་བས་འབབ་བའི་ཆོས་མཐུན་པ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་འདོད་དོ།

བཅུན་པ་དབྱངས་སྒྲོགས་གྱིས། འཕགས་ལམ་ཡིན་ལག་བརྒྱད་
ཆོས་འཁོར་ཡིན་ཏེ། དག་ལས་མཐའ་འཆོ་བ་གསུམ་ཚུལ་བྲིམས་
ཡིན་བས་ཉིང་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་བས་རྟེན་བའི་ལྟེ་བ་
དང་མཚུངས། ལྟ་བུ་ཉོག་པ། ཚོལ་བ་རྣམས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་
ཡིན་བས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཙོད་བའི་བྱིར་གཙོད་བའི་རྩིས་དང་
ཆོས་མཚུངས། དན་པ། ཉིང་འཛིན་ནི། ལྟ་སོགས་རྩེ་གཅིག་བའི་
ཚུལ་གྱིས་དམིགས་པ་ལ་འཛིན་བའི་བྱིར། སྤྱད་བའི་ལྷ་བྱེད་དང་

ཆོས་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་འཁོར་ལོ་དང་ཆོས་མཐུན་ནོ་ཞེས་
 འདོད། དེ་དག་ནི་སྤྱབ་བྱེད་ཕྱོགས་རེ་བ་ལ་འབྲུལ་པས་ལྷགས་
 དེ་དག་དོར་ལ་འདིར་ནི་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་
 འཁོར་དུ་འདོད་པར་བྱ་སྟེ། ཆོས་འཁོར་གསུམ་གྱིས་གསུང་རབ་
 ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པ་དང་། ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཆོས་འཁོར་གྱི་
 རོན་དམིགས་པའི་བྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ཆོས་འཁོར་གྱི་ངེས་ཆོག་ནི།

ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་
 དང་། རྒྱད་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་དེ་མཐུན་པར་བསྐྱོར་བའི་
 རོན་གྱིས་ཆོས་འཁོར་རོ།

གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ནི།

རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་དང་ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་གཉིས། རྟོགས་
 པའི་ཆོས་འཁོར་ལ་ལམ་ལྔ། ལུང་གི་ཆོས་ལ་དབྱེ་ན་**ཇི་སྐད་དུ།**

མདོ་སྡེ་དབྱངས་བསྟན་ལུང་བསྟན་དང་།

ཆོག་མ་བཅད་ཆེད་བཟོད་ཉོག་མ་པ་བཟོད།།

དེ་ལྟར་བྱུང་དང་སྤངས་གཞི་དང་།།

ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་སྤྱིས་རབས་བཅས།།

གཏན་ལ་པབ་མད་བྱུང་ཆོས་ཏེ།།

དེ་ལྟར་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་གསུངས། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡན་ལག་
བཅུ་གཉིས་སོ། །དེ་ཡང་བསྟན་སྡེ་སྟོན་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། མདོ་སྡེ་
སོགས་དང་པོ་ལྟ་ཉན་སོས་ཀྱི་མདོ་སྡེ་ལྟོས་ཏེ། གཙོ་བོ་སྤངས་གཞི།
འཁོར་ཉོག་མ་བཟོད། དེ་ལྟར་བྱུང་། སྤྱིས་རབས་དང་བཞི་འདུལ་བའི་
སྡེ་སྟོན། དཔེ་གཅིག་ལ་སྤྱིས་རབས་ནི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་འདུལ་བའི་སྡེ་
སྟོན་ཟེར་བ་ཞིག་འདུག མཆམས་འདིར་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་
གཉིས་དང་། ཆོས་བཅུ་ལྔ་དེ་བུ་ལས་ལྟར་ཉོག་མ་གཉིས་སུ་བསྟན་
ཚུལ་དཀའ་འགྲེལ་སོ། །མད་དུ་བྱུང་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་གཉིས་
བྱུང་སེམས་ཀྱི་མདོ་སྡེ་ལྟོས་ཏེ། གཏན་ལ་དབབ་པར་བསྟན་པའི་སྡེ་
ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀའི་མདོན་པའི་སྡེ་སྟོན་དོ།།

དེ་ནི་ཀུན་བདུས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་ལ། གཞི་བསྐྱ་བར་ནི། འིན་
 དུ་རྒྱས་པ་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་དང་། གཞན་ནམས་ཉན་ཐོས་དང་
 ལྷན་པའི་སྡེ་སྣོད་དུ་བྱས་ནས་གཉིས་ཀ་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་དུ་འཆད་
 དེ་འདི་དང་མི་མཐུན་ནོ། །དེ་ལས་སྦྱང་གཞི་གཙོ་འཁོར་བཞི་གཅིག་
 དུ་བྱས་ན་གསུང་རབ་ཡན་ལག་དགུ་ཡིན་པར་ལང་ག་ཞེགས་
 འབྲེལ་བ་ལས་བཤད་དོ།

བཞི་པ་ཆད་ནི།

ཁ་ཅིག་ཤུ་རིའི་བྱས་བྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤང་པོ་ཞེས་པའི་
 བསྟན་བཅོས་ལ་ཤུ་ལོ་ཀ་བྱུག་སྟོང་ཡོད་པས་དེ་ཅུ་མོ་བེད། ལ་
 ལ་སྤང་པོ་ཁམས་སྦྱེ་མཆེད་བདེན་པ་རྟེན་འབྲེལ་ལ་སོགས་པ་
 ལས་བརྩམས་ནས་གཏམ་རྒྱུད་ཆང་བ་རེ་དང་། གཞན་སྤང་བྱ་
 རེའི་གཉིན་པོ་རྫོགས་པ་རེ་ལ་འདོད་པ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ཐེག་པ་
 ཐུན་མོང་བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་གཉིས་ལས། དང་
 པོ་ལྟར་ན། ཆོས་སྤང་རེ་ལ་ཤུ་ལོ་ཀ་སྟོང་སྤྱུག་རེར་འདོད་དེ་ཀུན་

བརྟུས་འབྲེལ་པའི་ཕྱགས་སོ།།

གཉིས་པ་ལྟར་ན། དབང་པོའི་སྤངས་པོ་ཆེ་རབ་བརྟན་གྱིས་བཀྱར་
བར་འོས་པའི་སྒྲག་ཆས་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གཅིག་འབྲི་བར་རྒྱས་
སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་**འིན་ལུག་བསམ་བ་པ་ལས**
འཕགས་པ་ལྟས་བྱིན་གྱིས། སྤངས་པོ་ཆེ་ལྟ་སྤྲོད་གིས་བཀྱར་བར་བྱ་
བའི་སྒྲེགས་བམ་རྣམས་ཁ་ཉོན་དུ་རྫོང་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་ཡང་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཆོས་ཕུང་དེ་སྟེད་ཡོད་ན་འཛམ་
བུའི་གླིང་ན་དེ་ཙམ་མི་སྤང་བ་ཅི་ཞེ་ན། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་
དང་། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ན་པལ་ཆེར་ཡོད་དེ། **སྟོབ་སྟོབ་ལས།**

བསྟན་པ་རིན་ཆེན་མཆོག་ལྟར་བཟང་ལ་འཕན་མེད་པ།།

རྣམ་པར་དག་ཚུལ་གང་ཡིན་སྟུ་མགོ་གདེངས་ཀ་ཅན།།

ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གཙུག་གི་རྒྱན་བཞིན་གྱས་མཆོད་དེ།།

ས་ཡི་གཉིད་ན་གནས་པའི་རབ་རིབ་སེལ་བར་མཛད།།

ཅས་པ་ལྟར་རོ།།

བཞི་པ་དེའི་འཐད་པ་ནི།

རི་ལྷ་རི་སྟེད་ཀྱི་ནམ་མཁྱེན་སྟོན་དུ་སོང་ན་གདུལ་བྱའི་ཁམས་
 དང་། བསམ་པ་བག་ལ་ཉལ་ནམས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཆོས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བྱས་ལ། དེ་སྟོན་དུ་མ་སོང་ན་འདི་ལྟོག་པའི་ཕྱིར།
 ཆོས་འཁོར་མ་ལུས་པ་བསྐྱོར་བ་ནམ་མཁྱེན་ཀྱི་འབྲས་བུར་གྱུབ་སོ།

རྒྱུ་པ་བཞི་པའི་དོན་བཤད་པ་ལ་དངོས་དང་། དུམ་སྤྲུམ་སུ་
 འགྱུར་ཚུལ་གཉིས།

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ཉན་ཐོས་དང་དེའི་ཤུགས་བསྟན་རང་སངས་
 རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོགས་དང་བཅས་པ་སྟེ། དེ་
 དག་གིས་བསྐྱོར་བའི་སངས་རྒྱས་ནམས་ཀྱི་ཡུམ་དེ་ལ་བྱུག་འཆའ་
 ལོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུམ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སྤྲུམ་
 ཀྱི་གཙོ་བོ་བསྟན་པར་བཞེད་ནས་ཡིན་ཀྱི། དོན་དུ་འཕགས་པ་བཞི་
 ཀའི་ཡུམ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ཡུམ་སྲས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི།

འདིར་མངོན་རྟོགས་ཡུམ་དང་། གང་ཟག་སྲས་སུ་འཛོག་པ་ནི།
མ་དང་བུ་ལྟར་ངོ་བོ་བསྐྱེད་པས་ཡུམ་སྲས་སུ་འཛོག་པ་མིན་ནོ།།

འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འཛོག་རྟོགས་སྐྱེས་བུ་འགའ་ཞིག་ལ་པན་ཆེན་པོ་
འདོགས་པ་དེ་ལ་འདི་ནི་བདག་གི་མའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར་གང་ཟག་
གསུམ་གྱི་མངོན་རྟོགས་ཀྱིས་ཀྱང་། རང་རང་གི་མཐར་ཐུག་གི་བཞེད་
དོན་གསུམ་རྫོགས་པར་སྐྱབ་པས་གང་ཟག་དེ་དག་གི་ཡུམ་ཡིན་ནོ།།

གཞན་ཡང་ཡུམ་འདིས་སྲས་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་གནས་སྐབས་
ཀྱི་བཞེད་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་
ཟེན་རྒྱན་གནས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡང་ཡུམ་ཡིན་ནོ། །མཐར་ཐུག་
གི་འདོད་པ་རྫོགས་པར་སྐྱབ་པ་ལ་གནས་སྐབས་སུ་ཟག་མེད་ཀྱི་
ཕུང་པོ་སྐྱེད་པ་དང་གསོ་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
ལྟར་མཐར་ཐུག་དང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་བཞེད་པ་སྐྱབ་ཚུལ་ལས་
ཡུམ་དུ་བཞག་ཅིང་། འོན་ཀྱང་རྣམ་མཁྱེན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་

ཁོ་ནར་ཡོད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསོ་བའི་ཡུམ་ཙམ་དུ་རུང་ཡང་།
སྐྱེད་པའི་ཡུམ་དུ་མི་བབྱུང་ངོ་།།

ལྷ་པ་བཀའ་ལན་ཀྱི་སྒྲོན་ས་འཆད་པ་ལ། དང་པོ་བཀའ་བ་ནི།

མཆོད་བཟློག་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཐུན་གསུམ་ཀྱི་སྒྲོན་ས་བསྟོད་
པས་བཟློག་བྱ་དང་མཐུན་པའི་བསྟོད་བྱ་གཡེན་པའི་ཕྱིར། འུགས་
ལ་དེ་གསུམ་བཟློག་བྱར་བྱེད་པའི་བསྟོན་བཅོས་ཤིག་བཅུམ་པར་
ཁས་སྒྲུང་བ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མཐུན་གསུམ་བཟློག་བྱར་བྱེད་པའི་
བསྟོན་བཅོས་ཤིག་ཙམ་པར་བྱེད་པ་ལ། མཐུན་གསུམ་ངོ་བོའི་སྒྲོ་
ནས་མཆོན་མི་རྒྱས་པས་ཡུལ་དང་འབྲེལ་བར་བསྟོན་དགོས་ལ། དེ་
ཡང་ཆོས་རབ་ཏུ་རྒྱུ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་གཞི་སྤང་
ཁམས་སྐྱེ་མཆོད་ཀྱི་གངས་རབ་དབྱེ་ཙམ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་
སྟོང་བ་ཙམ་ཀྱི་ཕྱིར་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་མ་ལུས་བའམ་བྱང་ཆུབ་
གསུམ་ཀྱི་ལམ་ཙམ་དང་། ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་གངས་མ་ལུས་
བ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཐུགས་བཏགས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་པའི་རབ་

དབྱེ་ཅམ་ཞིག་བརྗོད་བྱར་སྤྱད་པ་འདི་གསུམ་ལས་གང་ཡིན།

དང་པོ་ལྟར་ན། མངོན་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་རྫོགས་པར་འགྱུར་
 ཞིང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན་སྤང་བྱ་གང་གི་གཉེན་པོ་གང་ཡིན་པ་མི་
 ཤེས་པས་བསྟན་བཅོས་བརྩམ་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ལ།
 གསུམ་པ་ལྟར་ན་རྒྱལ་པ་གཞི་བཅས་ཤིག་སྟོན་ནམ་གཞི་མེད་ཅིག་
 སྟོན། དང་པོ་རྒྱལ་པ་སྟོན་པ་ན་གཞི་ཡང་སྟོན་དགོས་པས་མངོན་
 པ་དང་རྫོགས་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་གཞིའི་དོན་རྟོགས་
 པ་མེད་པར་ཐལ་ཏེ། རྒྱལ་པ་གཞི་མེད་པ་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་
 ཞིག་བསྟུས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་དེའི་ལན་ནི།

འདིར་ནི་དེ་ལྟར་གཞི་གཉེན་རྒྱལ་པ་ཕྱོགས་རེ་བརྗོད་བྱར་
 བསྟུས་ནས་ཡུམ་ཕྱོགས་རེ་བའི་རྒྱན་དུ་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
 གཞི་གཉེན་རྒྱལ་པའི་ཕྱོགས་གསུམ་ཆར་གྱི་དོན་རྒྱལ་པ་བརྗོད་
 བྱར་བསྟུས་པའི་སྐོ་ནས་ཀྱང་མཁྱེན་པ་གསུམ་ཀའི་རྒྱན་དུ་བྱེད་

པའི་ཕྱིར་བཤད་དགོས་མ་བཤད་པའི་སྐྱོན་ཡང་མེད་ལ་དགོས་པ་
 དུལ་ཅན་མཁྱེན་པ་གསུམ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ། ཚུལ་གོལ་ས་དང་
 རྒྱ་དང་ཐོབ་བྱར་བསྟན་པས་མངོན་པའི་བསྟན་བཅས་དང་སྒྲོས་
 པའི་སྐྱོན་ཡང་མེད་དོ།

དེ་ལྟར་མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱི་རྒྱ་དུ་བྱལ་ན་མཁྱེན་པ་གསུམ་
 གྱིས་ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་
 མཐའ་དག་བསྟུས་པས་ཡུམ་མཐའ་དག་གི་རྒྱ་དུ་བྱལ་བ་ཡིན་
 ཏེ། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་ལས་གང་ཟག་
 བཞིའི་མངོན་རྟོགས་ནམས་མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་པར་
 བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་རྟོག་ལྡན་བསྟན་བཅས་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་
 དགོས་འབྲེལ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། དགོས་པ་དང་། བསྟུས་པ་དང་།
 ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་དགོས་པ་ནི།

བསྟན་བཅས་འདི་ལ་བརྗོད་བྱ། དགོས་པ། ཉིང་དགོས། འབྲེལ་

བ་བཞི་པ་ལ་ཆེར་མེད་དམ་སྟུང་པའི་དོན་མི་འགྱུར་གྱི་དོགས་པ་བཞི་
 བསལ་ནས། དེ་བཞི་པ་ལ་ཆེར་ཡོད་ལས་ཆེ་སྟུང་པའི་དོན་འགྱུར་
 གྱི་ཐེ་ཆོམ་བཞི་བསྐྱེད་དེ་རྟོག་ལྡན་བསྟན་བཅས་ལ་འཇུག་པ་སྟེ།
 གང་སྤྱིར་འཇིག་རྟེན་དོན་གཉིད་ནི། རེ་ཆོམ་ལས་ཀྱང་འཇུག་སྤྱིར་
 རོ། །ཞེས་པ་སྟར་རོ། །དེ་ཡང་དབང་རྒྱལ་ལ་ངེས་པ་དང་། དབང་རྣོན་
 ལ་ཐེ་ཆོམ་དུ་སྐྱེ་ཞིང་། ཐེ་ཆོམ་ལས་བསྟན་བཅས་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་
 ཡང་། བསྟན་བཅས་ལུས་ཀྱི་སྡོན་དུ་དགོས་འབྲེལ་གྱི་དག་བཀོད་པ་
 ར་དག་འདིས་ངེ་སྟར་དམ་བཅས་པ་སྟར་བསྟན་བཅས་ལ་ཞུགས་ཏེ་
 ཡོད་མེད་བརྟགས་ལ་ཡོད་ན་ནི་འཇུག་ཅིང་མེད་ན་ནི་སྟོག་པར་བྱའོ་
 སྟུང་དུ་བསམས་ནས་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་བསྟུང་པའི་དོན་ལ་གསུམ། དགོས་འབྲེལ་བཞི་ངོས་
 བཟུང་། དེ་དག་གིས་བསྟན་པའི་ཚུལ། བསྟན་བྱ་བཞིར་གྲངས་ངེས་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དག་ཅེས་དང་། དགོས་འབྲེལ་དག་དང་།
 བསྟན་བཅས་ལུས་ལ་ཡོད་པའི་དགོས་འབྲེལ་ལོ། །དང་པོ་དག་ཅེས་

ལ་ཡོད་པའི་དགོས་འབྲེལ་ནི།

བདེན་ཆོག་ཐམས་ཅད་ལ་དགོས་འབྲེལ་བཞི་ཅིར་བྱང་སྟེ། འོན་
བདེན་པ་སྟོན་པའི་དག་གིས་བསྟན་བྱ་ནི་བཟོད་བྱ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་
དེ་ཉིད་ཀྱིས་པ་ནི་དགོས་པ། དེ་ལས་སྐྱེས་བྱའི་དོན་གྲུབ་པ་ཉིད་དགོས།
དེ་དག་སྔ་ཕྱི་འབྲེལ་བ་ནི་འབྲེལ་བའོ།

གཉིས་པ་དགོས་འབྲེལ་དག་ལ་ཡོད་པའི་དགོས་འབྲེལ་བཞི་ནི།

བསྟན་བཅས་ལུས་ལ་ཡོད་པའི་དགོས་འབྲེལ་ནི་བཟོད་བྱ། དག་
ལས་ཉིད་ལྡན་ལ་ཐེ་ཆོམ་མམ་ངེས་པ་སྐྱེས་པ་དགོས་པ། དེ་ལས་
བསྟན་བཅས་ལ་འབྲུག་པ་ཉིད་དགོས། དེ་དག་སྔ་མ་མེད་ན་ཕྱི་མ་
མི་འབྱུང་བའི་ཆ་ནི་འབྲེལ་བའོ།

གསུམ་པ་ནི་གཞུང་དུ་སྟོན་ནོ།

གཉིས་པ་དག་གིས་བསྟན་ཚུལ་ནི།

གཙོ་བལ་ལ་དངོས་བསྟན་དང་། རྒྱལ་ས་བསྟན་དུ་བྱེད་ན་ཉིད་
དགོས་དངོས་དང་གཞན་ནམས་རྒྱལ་ས་ལ་བསྟན་ནོ། །སྤྱི་ཐེབ་

མ་ཟིན་ལ་བྱེད་ན་འབྲེལ་བ་བྱུགས་ལ་དང་། གཞན་གསུམ་དངོས་
སུ་བསྟན་ཏོ།

གསུམ་པ་གངས་ངེས་ནི།

རྟོག་ལྟར་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་གོགས་བཞི་སྟེ། འདི་
ལྟར་འདི་ལ་དགོས་པ་མེད་པ་དང་། ཡོད་ཀྱང་དེ་སྐབ་མི་རུས་པ་
དང་། རུས་ཀྱང་དེ་དམ་པས་འདོད་བྱ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡིན་ཀྱང་
དེ་སྐབ་པའི་ཐབས་སྒྲ་བ་གཞན་ཡོད་སྟུང་པའམ་ཡང་ན་དེ་འདི་ལ་མ་
འབྲེལ་ལོ་སྟུང་པའོ།

དེ་ལ་རིམ་པ་ལྟར་བྱ་རྒྱུ་སོ་རྟོག་ལྟ་བུ་མིན་པར་སྦྱར་དགོས་
པ་ཡོད་པ་དང་། དགོས་པ་དེ་ཡང་འཛོག་པའི་གཙུག་སྒྲུབ་ལེན་པའི་
བསྟན་བཅོས་ལྟ་བུ་མིན་པར་སྐབ་རུས་པ་དང་། སྐབ་རུས་ཀྱི་
དགོས་པ་དེ་ཡང་མ་བག་མར་ལེན་པ་ལྟ་བུ་མིན་པར་སྦྱེས་བྱའི་དོན་
མཆོག་དང་། དགོས་པ་མཆོག་དེ་སྐབ་པའི་ཐབས་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་
ལ་མ་འབྲེལ་བ་མཐོང་ངེས་ཀྱི་དོན་དུ་བྱུགས་ཀྱི་མཆོད་སྦྱོན་བྱེད་པ་ལྟ་

བྱ་མིན་པར་བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་འབྲེལ་བར་མཐོང་བ་ཅེས་གྱིས་
 འཇུག་པས་བཞིར་གྱངས་ངེས་ཏེ། དེ་ལས་མང་མི་དགོས་ལ་ཉུང་ན་མི་
 ཟུས་པས་སོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། བདེ་མཆོག་སྟོང་འབྲེལ་དུ་རྫོང་བྱེད་ཕྱན་
 སུམ་ཆོགས་པ་དང་ལྷ་གསུངས་པ་དང་། ཀལེས་བརྫོང་བྱ་དགོས་པ་
 འབྲེལ་བ་གསུམ་དུ་བསྟན་པས་མང་ཉུང་ཁེགས་པ་འདི་གྱངས་ངེས་
 མིན་ཞེས་འཆད་ཀྱང་། མི་འཐད་དེ། རྟོག་ལྡན་གྱི་འཇུག་པ་ལ་རྫོང་
 བྱེད་སྒྲིགས་ལེགས་པ་ཅེས་གཙོ་བོ་མིན་པ་དང་། གསུམ་དུ་བསྟན་
 པ་ནི་དགོས་པ་གཉིས་བསྟུས་ནས་བསྟན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ཆོག་དོན་ལ་གསུམ། དགོས་སོགས་བཞི་དང་ལྡན་
 པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རང་བཞིན། དེའི་སྤྱོད་བཤད། ཆོག་དོན་དངོས་
 སོ། །དང་པོ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ། ལུགས་གཞན་བསྟན་
 པ་དང་། འཐད་ཕྱོགས་ངོས་བཟུང་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

མཐོང་ལས། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྱིམ་དག །གང་རྣམས་སྤུང་
 པས་གསུངས་དེ་དག །ཆོག་གམ་མིང་ཡིན་དེ་དག་ནི། །གཟུགས་

དང་འདྲ་བྱེད་དག་ཏུ་འདུས། །ཞེས་པའི་དོན་ཆོག་གས་གསུམ་བཀའི་
 རང་བཞིན་དུ་འདོད་པ་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀ་མཐུན་ཡང་། བྱེ་སྐྱས་
 ཆོག་གས་གསུམ་སྐྱ་སྐྱའི་བྲེང་བར་འདོད་པས་ལྷན་མིན་དང་། མདོ་
 སྒྲེ་པས་དེ་གསུམ་དག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་རང་མཆོན་ལ་འདོད་
 པས་གཟུགས་ཀྱིས་བསྐྱས་པར་འདོད་པས་ལུགས་དེ་གཉིས་
 ཀྱིས་ནི་བསྟན་བཅོས་བཅ་པོའི་ངོ་བོར་འདོད་ལ། རྟོག་གི་བ་རྒྱལ་ས་
 བོ། དངོས་ཀྱི་རྫོད་བྱེད་སྐྱ་སྐྱ་དང་། ཞེན་པའི་རྫོད་བྱེད་སྐྱ་རང་
 མཆོན་པར་འདོད་དོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཆོན་
 གཞིའོ། །དང་པོ་ནི།

ཆོས་སྟོན་པ་པོར་སྤང་བ་གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་དང་། དེས་
 བསྟན་པར་སྤང་བ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ལྟ་བུ་ནི།
 གཏུལ་བྱའི་གཞན་སྤང་འབའ་ཞིག་ལ་འཛོག་པས་བཀའ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱ་མ་ལྟ་བུས་བདག་རྟེན་

དང་གཏུལ་བྱའི་རྒྱུད་དག་པས་རྒྱའི་རྒྱུན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 གཏུལ་བྱ་དེའི་ཤེས་པ་མིང་ཆོག་ཡི་གེའི་ནམ་པ་དེ་དང་དེར་སྤང་
 བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉན་པ་པོའི་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 རྒྱུད་དང་མ་འབྲེལ་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སངས་རྒྱས་ལ་ནང་གི་ཤེས་པ་
 བྱི་རོལ་གྱི་སྤྱར་ཞེན་པའི་མ་རིག་པ་ཡོད་པས་སྤྱིབ་པ་མ་ལུས་པ་
 སྤངས་པ་མི་སྤིད་པས་སོ།།

ཉན་པ་པོའི་ནམ་པ་རིག་དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུ་ལས་བྱུང་བའི་
 བྱིར་དེས་བྱས་པར་བཞག་སྟེ། དཔེར་ན་མི་ལམ་ན་སྤྲུགས་ལ་སོགས་
 བ་ལྟའི་མཐུས་རྟེན་པའི་ནམ་པ་རིག་ཉིད་རང་གི་ཤེས་པ་ཡིན་ཡང་ལྟས་
 བྱས་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་བཤད་སྤྱད་དང་། རྒྱུན་སྤང་
 དང་། ཉི་ཤུ་པའི་འབྲེལ་བཤད་དང་། རྒྱུད་གཞན་གྲུབ་པའི་འབྲེལ་བ་
 སོགས་ལས་བཤད་པ་ལྟར་མིང་ཆོག་ཡི་གེའི་ནམ་པར་སྤང་བའི་ཤེས་
 པ་ཉན་པ་པོའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ཉིད་ལུང་དུ་འདོད་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཆན་གཞི་ནི།

དབུས་མཐའི་འགྲེལ་བ་འདད་ལས། མིང་དང་ཆོག་དང་ཡི་གའི་ཆོག་ས་སུ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་རྣམས་ནི་བསྟན་བཅོས་སོ། །ཡང་ན་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་སྤྱི་བྱད་པར་དུ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་རྣམས་ནི་བསྟན་བཅོས་སོ། །ཞེས་གཉིས་འབྱུང་བའི་སྤྱི་མ་ནི་བསྟན་བཅོས་ཅམ་ཞིག་དང་། བྱི་མ་ནི་བྱད་པར་ཅན་གྱི་ངོས་འཛིན་ནོ། །དེ་ཡང་སོ་སྟེ་དང་ས་བཅུ་བ་ལ་ཐུག་གི་འཕགས་པ་ལ་ནི་གདུལ་བྱ་དང་གཉིས་ཀའི་སྒྲུང་བ་ལ་བསྟན་བཅོས་བཞག་སྟེ། ས་བཅུ་བ་ལ་ཡང་རང་གི་ཤེས་པ་ཉིད་ལོངས་སྤྱོད་སྒྲུང་བ་ལ་བྱི་རོལ་གྱི་སངས་རྒྱུས་དང་མིང་ཆོག་སོགས་སུ་སྒྲུང་བ་ལ་བྱི་རོལ་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་དུ་ཞེན་པ་ཡོད་པས། ཞེན་པ་སྤྱོད་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་ཉན་པ་སོ་ལ་མིང་ཆོག་རི་ལྟར་སྒྲུང་བ་ལྟར་འཆད་པ་སོ་ལ་ཡང་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བྱུང་བས་སོ། །དེས་ན་སྤྱི་བྱད་བཅུ་བ་ལ་འདོད་

ན་བསྟན་བཅས་དངོས་མེད་དུ་གྱུར་པས་སྐྱེས་བུས་མ་བུས་པར་
 གྱུར་པས་རིག་བྱེད་པའི་སྤྲོ་བ་ཁས་བླང་དགོས་སོ། །དག་གི་སྤྲོ་
 རང་མཆན་པ་ལ་འདོད་ན་ཡང་། དག་ཏུ་མ་ཐོན་ན་བསྟན་བཅས་
 མ་བཅུམས་པ་དང་། བསེ་རུ་ཉལ་བུས་གྱུར་གསུལ་བྱ་ལ་ཆོས་མ་
 བསྟན་པར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་སྤྲོ་བ་འདད་པ་ནི།

ཅིའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སྤྲོ་བ་མའི་རྒྱུད་འཆོས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡང་སྤྲོ་བ་མའི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་སྐྱེད་ནས་
 ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་ཆོགས་པར་དབྱུང་དུ་མི་རུང་བ་ལས་བསྐྱོག་
 པ་དང་། དབྱུང་དུ་རུང་བའི་ལས་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཉལ་
 ན་ལུང་རྣམ་འབྱེད་དང་། རྣམ་བཤད་རིག་པར་ཡང་བཤད་པ་ཉལ་
 དེས་ཆོག་འདི་དག་ཆང་བས་ན་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ཡང་བསྟན་
 བཅས་སུ་འདོད་པར་བྱའོ།

གསུམ་པ་ཆོག་གི་དོན་ལ་བཞི་ལས།

བརྗོད་བྱ་ནི། ལྷོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡུམ་འདི་ལས་བཤད་
 པའི་རྒྱལ་མཁྱེན་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་ལམ་ཡིན་པ་གང་དང་། དེས་
 མཆོན་པའི་ལྷག་མ་བདུན་དང་བཅས་པའོ། ཉིང་དགོས་ནི། བྱང་
 སེམས་ལས་གཞན་ཀྱིས་སྤྱིང་བ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱལ་མཁྱེན་དེ་སྟོ་
 དང་ལྡན་པ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཡུམ་གྱི་མདོ་ཡི་དོན་དངོས་བརྒྱད་རི་
 བཞིན་དུ་དེས་པའི་བདག་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ཆོས་
 སྐབས་པའི་སྤྱིད་པ་པར་སྤྱོད་བཅུ་ཤེས་བཞིན་དང་བཅས་པའི་བྲན་
 པ་ལ་བཞག་ནས་ས་བཅུ་བཅོད་དེ་མཐོང་བ་སྟེ་མདོན་དུ་བྱེད་པར་
 འགྱུར་བའོ། །དགོས་པ་ནི། ཉིང་དགོས་ཀྱི་སྤྱིར་དུ་མདོ་ཡི་བརྗོད་
 བྱ་རྒྱལ་ས་རྒྱན་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་སྒྲག་ཏུ་སྟེ་ཆོགས་རྒྱུད་དུས་
 ཉོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱན་ཚུལ་པའི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །འབྲེལ་བ་
 བྱི། རྒྱགས་ཀྱིས་ཉེ་དེ་ཡང་རྩོམ་པའི་དགོས་པ་ཞེས་པས་དགོས་པ་
 དང་བསྟན་བཅོས་འབྲེལ་བ་དང་། སྤྱིར་ཞེས་པས་དགོས་པ་གཉིས་
 འབྲེལ་བར་འཕངས་སོ། །

གཉིས་པ་བརྩམ་བྱ་གཞུང་གི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ལ་གསུམ།
 རྒྱས་པ་ལ་དད་པ་ལ་བརྒྱད། འབྲིང་ལ་དད་པ་ལ་བྱུག་བསྟུས་པ་ལ་
 དད་པ་ལ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་རྒྱས་པ་ལ་དད་པ་ལ་བརྒྱད་
 དུ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། ལུས་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། ཡན་ལག་རྒྱས་
 པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལུས་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 སྤྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །སྤྱིའི་དོན་ལ་བཞི་སྟེ། དགོས་
 པ། མཆོད་ཉིད། དབྱེ་བ། དེས་ཆོག་གོ། །དང་པོ་དགོས་པ་ནི།

འཆད་ཉན་སྒྲ་བའི་སྤྱིར་ཏེ་དེ་ཡང་དགྲུ་ས་བསྟན་པའི་རྟ་ཆམ་ཆོམ་
 མེད་པར་རྒྱག་པ་ལྟར་ཉན་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་
 དོན་ཆོན་རྣམས་མ་འཛིངས་པའི་སྒྲོ་ནས་བདེ་སྒྲག་ཏུ་ཉོགས་པར་བྱ་
 བའི་སྤྱིར་དང་། དགྲུ་ས་མཐོང་བའི་ཁ་ལོ་བས་རྟ་ལེགས་པར་ཆར་
 གཅོད་བྱས་པ་ལྟར། རྒྱས་བཤད་དུ་བསྟན་བཅས་ཀྱི་དོན་རྣམ་པར་
 དབྱེ་བར་བྱས་པས་མ་འཛིངས་པའམ་མ་འབྱུགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཆད་
 པ་པོས་བཤད་པར་བྱ་སྒྲ་བར་བྱམས་པས་གཟིགས་ནས་སོ།།

གཉིས་པ་ལུས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི།

ཡན་ལག་དུ་མ་ཆོགས་པ་སྟེ། རི་སྐད་དུ།

ཆོགས་དང་ལུས་དང་འདུས་པ་ནི།

རྣམ་གངས་དག་སྟེ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ།

གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ནི།

ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བཅོ་ལྔ་ནི་རྫོད་བྱེད་སྒྲིའི་ལུས་དང་། དངོས་
བརྒྱད་དམ་དོན་བདུན་ཅུ་ནི་བརྫོད་བྱ་དོན་གྱི་ལུས་སོ།

བཞི་པ་ངེས་ཆོག་ནི།

ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་དང་། བསགས་པ་དང་། ཡན་ལག་ལ་བྱུང་
བ་དང་། དེའི་རྟེན་བྱེད་བསམ་ལུས་སོ།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ། ལུས་མདོར་བསྟན་པ་དང་།
རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་མདོར་བསྟན་པ་ལ་ཡང་གཉིས་
ཏེ། གངས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ལུས་ཀྱི་དབྱེ་བ། དབྱེ་བ་མིང་གིས་བྱེད་པར་
དུ་གྲུས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་གངས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ལུས་ཀྱི་དབྱེ་བ་
ལ་གསུམ། ཆོག་གི་དོན་བཤད། བརྒྱད་ཆོན་གསུམ་གྱི་བྱེད་པར་

དབྱད། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དངོས་བཀྱགས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

མཆོད་བཙོན་དུ་བཙོན་བྱ་ལ་བསྟོན་ཕྱག་བྱས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་དེ་
ཇི་ལྟར་བྱས་པས་འཆད་ཅེ་ན། ཤེར་ཕྱིན་དོན་དངོས་པོ་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་
བའི་ཚུལ་གྱིས་སོ།།

གཉིས་པ་བརྒྱད་ཚན་གསུམ་གྱི་བྱད་པར་ནི།

དོན་བསྟན་སྟོན་མེད།

མངོན་རྟོགས་ཤེས་རྒྱུ་རིམ་པ་སྟེ།

དངོས་པོ་བརྒྱད་ནི་བཙོན་བྱ་ལ།

སྐབས་ནི་རྫོང་བྱེད་ལྷན་གསུངས། །ཞེས་པ་ལྷན་པའི་གཞུང་
ལ་གསལ་ཁ་མི་སྤང་ཡང་། དེ་བཞིན་དུ་འདོད་པར་བྱའོ།

གསུམ་པ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དངོས་བཀྱགས་དབྱད་པ་ལ་གཉིས།
འདོད་པ་དགོད་པ་དང་། དེའི་འཐད་ཕྱགས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་
འདོད་པ་དགོད་པ་ནི།

སྤྱིར་འདི་ལ་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་ལྟ་སྟེ། ཡུམ་གསུམ་གཞོད་
འཛེམས་ལས་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་མཉམ་བཞག་དོར་ཉིང་

སྒྲིབ་མེད་ནི་ཤེར་བྱིན་དངོས་དང་། རྗེས་ཐོབ་སྒྲིབ་བཅས་ཀྱི་ངོ་བོ་
 རྟོག་བཅས་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བཞི་ནི་ཤེར་བྱིན་བཏགས་
 པ་བ་དང་། ཉན་རང་དབང་བཅོམ་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ཤེར་བྱིན་
 ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་གཞུང་རྣམས་རྒྱ་ཡིན་པས་བཏགས་པ་བ་དང་།
 མོས་སྦྱོད་དང་ས་བཅུའི་རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤེར་བྱིན་ཀྱི་
 མིང་ཅམ་འཇུག་པས་བཏགས་པ་བར་བཞེད། **སྦྲོབ་དཔོན་སྦྱོགས་**

སྒྲིབ་གི་ཞལ་སྒྲ་ནས་ནི།

ཤེར་རབ་པ་རོལ་བྱིན་གཉིས་མེད།།

ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ།།

བསྐྱབ་བྱའི་དོན་དེ་དང་ལྡན་པས།།

གཞུང་ལམ་དག་ལ་དེ་སྦྱས་བསྟོད། །ཞེས་བཤད་དེ། འདིའི་དོན་

སྒྲིབ་རབས་པ་པལ་ཆེད། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་
 ཤེས་རྒྱ་མ་ལུ་བྱ་ནི་དངོས་དང་། གཞུང་ལམ་གཉིས་བཏགས་པ་བར་
 འདོད། དག་ལྡན་ལས་ནི། ས་བཅུའི་མཉམ་བཞག་རྣམས་ཤེར་བྱིན་

མཆན་ཉིད་པ་དང་། སོ་སྤྱོད་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་གཉིས་དེའི་རྒྱ་དང་
འབྲས་བྱ་ཡིན་པས་བཏགས་པ་བར་བཞེད། དེ་ལྟར་བཞེད་པའི་རྒྱ་
མཆན་ཡང་ཡུམ་མདོ་ལས། རྣམ་གཡང་གི་རྟོག་པ་བཅུ་ཉེ་གཉིས་པོ་
བྱེད་པ་ཞིག་ཤེར་བྱིན་ལ་བཙོན་པར་གསུངས་པས། མོས་སྤྱོད་ཀྱིས་
དེའི་གཉིས་པོ་བྱེད་མི་བྱས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་ལ་ཡང་གཉིས་པོའི་བྱ་
བ་དང་བྲལ་བས་བཏགས་པ་བའོ་སྙམ་དུ་དགོངས་སོ།།

ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་ནི། ཤེས་རབ་ནི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་
དང་། བ་རོལ་ནི་མོས་སྤྱོད་ཀྱི་དུས་ན་བདག་མེད་པར་ཡིད་ཆེས་
བ་དང་། ས་ཐོབ་ལ་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབེན་པ་ལ་གསུངས་
སོ། །བི་མ་ལ་མི་ཏུས་ནི། དོན་དམ་པའི་ཤེར་རབ་ཀྱི་བ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་དང་། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་ངེས་འབྱུང་སྤྱོད་པའི་
མཆན་ཉིད་ཀྱི་བར་ནི་རྒྱ་ཡི་ཤེར་བྱིན་དུ་བཞེད་དོ།།

གཉིས་པ་དེའི་འཐད་སྤྱགས་བསྟན་པ་ནི།

སྤྱོད་དབེན་སྤྱགས་ཀྱི་སྤྱང་པོའི་གསུང་དེ་དགོངས་པ་བཙལ་

ན། རྒྱལ་སྤང་དང་། བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྐྱུས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལས་
 བཤད་པ་ལྟར་གཙོ་བོ་དང་པལ་བ་ལ་བཞེད་པར་སྤང་ལ། དེ་ལྟ་
 བ་ཡང་། གཞུང་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་བ་ལྟ་བུ་ནི། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་
 གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་རིག་མིང་ཆོག་ཏུ་སྤང་བ་ཅམ་ཡིན་པས་
 ཤེས་ཕྱིན་མཆོན་ཉིད་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་ལམ་ནི་པལ་བ་ཡིན་
 གྱུང་མཆོན་ཉིད་པར་མི་འགལ་ཏེ་མི་པལ་བ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་ལམ་
 རི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་འདོད་ཅེ་ན།

འདི་ལ་བཞི། མཆོན་གཞི། མཆོན་ཉིད། ས་མཆོམས། དེས་ཆོག་གོ།
 དང་པོ་ནི།

ཐེག་ཆེན་འཕགས་ལམ་གསུམ་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་
 བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཆ་རྣམས་མཆོན་གཞི།

གཉིས་པ་ནི།

ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོས་བྲལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་
 གང་མི་གནས་པའི་ཡུང་འདས་སུ་ཕྱིན་པའམ་ཕྱིན་བྱེད་དོ། །

གསུམ་པ་ས་མཆོམས་ནི།

མཆོན་ཉིད་པ་ཐེག་ཆེན་འཕགས་ལམ་གསུམ་ན་ཡོད་ལ་
བཏགས་པ་བ་ཆོགས་སྒྲུབ་ནས་ཡོད་དོ།

བཞི་པ་ངེས་ཆོག་ནི།

ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རབ་ཡིན་པས་ན་ཤེས་རབ་སྟོདོན་དམ་
བ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམ་པ་
ཡིན་པས་ན་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟེ་མི་གནས་པའི་བྱང་འདས་སུ་ཕྱིན་
བཤམ་ཕྱིན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་མིང་གིས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་ཚུལ་ལ་ལྷ།
དངོས་བརྒྱད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། བྱངས་ངེས་པ། གོ་རིམ་ངེས་པ། ས་
མཆོམས། རྫོས་པ་སྟོང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

རི་ལྷ་རི་སྟེད་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་
སུམ་མཐུན་པ་རྣམ་མཐུན་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན་རི་ལྷ་རི་སྟེད་ཀྱི་རྣམ་
མཐུན་གཉིས། ལམ་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ཤིང་རྟོགས་

སྒྲིན་སྤྱངས་ནས་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་སྒྲོབ་ལམ་ལམ་
ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། འདིའི་སྐབས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་སྒྲོན་ལམ་རྫོགས་
པ་དང་། སྒྲིན་པ་ནི་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་སྒྲིན་པ། སྤྱོད་བཞི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཞིང་སྤྱོད་བ་གསུམ་ཡིན་ལ། ཡང་དག་མཐའ་ནི། དབུས་མཐའ་དང་།
ཀུན་བདུས་དང་། ཡུམ་མདོ་དང་། རྒྱན་སྤང་རྣམས་ལས་དེ་བཞིན་ཉིད་
དམ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་བཤད་ལ།

རྒྱུད་སྒྲོབ་ལས།

ཡང་དག་མཐའ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱིས།

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དབེན་པ་སྟེ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་སྒྲོས་
པ་དང་མཆོན་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་ཞི་བའི་དབྱིངས་སྤང་
འདས་ཅིམ་ལ་བྱའོ།

དེ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་དོན་ཡང་ཐབ་མོ་བརྒྱུད་ཀྱི་གསུམ་པར་
བཤད་པ་ལྟར་ནི་བ་རྫོགས་གཅིག་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཆེད་ཆེར་བྱས་ནས་
ཉག་ཏུ་དེ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་གནས་པ་ཡིན་གྱི་དེ་མངོན་དུ་

བྱས་པ་ཅམ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སྒོ་བ་ལམ་དུ་དེ་ལྟར་ཞུགས་ན་ཆད་
 བའི་མཐར་ལྷང་སྟེ་ཆོགས་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པར་རང་ཉིད་ནི་བའི་
 དབྱིངས་སུ་ཉག་ཏུ་གནས་པ་ན། རེས་ཐོབ་ལ་གཟུགས་སྐྱ་སྤང་ནས་
 དོན་མཛད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྫོགས་སྒྲིབ་སྤངས་ན་ནི་ནི་བའི་
 དབྱིངས་ལ་ཉག་ཏུ་གནས་ཀྱང་ལྷན་བྱུང་ཏུ་གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་ཀྱིས་
 གཞན་དོན་མཛད་པའི་ཕྱིར་ནི་བར་མི་ལྷུང་ངོ་། །

དེས་ན་ས་བརྒྱད་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་
 བསྐྱལ་ན་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་གསུངས་པ་ཡང་དེ་ལ་དགོངས་
 མོ། །ལམ་ཤེས་ལ་དབྱེ་ན་ལམ་ཤེས་གསུམ། གཞི་ཐམས་ཅད་གང་
 ཟག་གི་བདག་གིས་སྟོང་པར་རྫོགས་པའི་ཉི་ཆེ་བའི་མཐུན་པ་གཞི་
 ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན་ཉན་རང་གི་གཞི་ཤེས་གཉིས། མཐུན་
 གསུམ་ཀྱི་རྫོགས་པ་ལ་རང་དབང་འཕྲོ་བ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྐྱེ་མེད་
 གསུམ་བསྐྱས་ཏེ་སྒྲོམ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམ་རྫོགས་
 སྦྱར་བའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན་སྦྱར་བ་ཉི་ཤུ།

རྣམ་རྟོགས་སྦྱོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱེ་མེད་གསུམ་བཟུས་ཏེ་
 སྒྲོམ་པ་ལ་དབང་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཅེ་མའི་སྦྱོར་
 པའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན་བདུན། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཤེས་རྣམ་ཅིག་
 ཆར་དུ་སྦྱེ་བའི་རྟོགས་པ་བརྟེན་པོར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་
 རྣམ་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྒྲོམ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་
 གྱིས་པའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན་བཅུ་གསུམ། མཁྱེན་གསུམ་རིམ་
 གྱིས་སྒྲོམ་པ་མཐར་ཐུག་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་སྐད་ཅིག་
 མའི་མཆན་ཉིད། ལྷོག་པས་དབྱེ་ན་བཞི། སྦྱོར་བ་བསྒྲོམ་པའི་འབྲས་
 བྱ་མཐར་ཐུག་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དུ་མ་དང་ལྗན་པ་ཆོས་སྦྱེའི་
 མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན་སྦྱེ་བཞིའོ།

གཉིས་པ་གངས་ངེས་པ་ནི།

གང་ཟག་གཅིག་འཆང་རྒྱ་བ་ལ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་།
 ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ལམ་དང་། ཐོབ་པར་བྱ་བའི་འབྲས་བྱ་གསུམ་དུ་
 གངས་ངེས་པས་དང་པོ་ལ་མཁྱེན་གསུམ། གཉིས་པ་ལ་སྦྱོར་བཞི།

གསུམ་པ་ལ་ཆོས་སྐྱར་ངེས། ཤེས་བྱ་མཐུན་གསུམ་དུ་ངེས་པ་ཡང་།
 ཆོང་པ་ཆོང་གི་ཁོ་ཐོས་ན་དེའི་ཐབས་ལ་འཇུག་པ་ལྟར། དང་པོ་འབྲས་
 བྱ་ལ་བྲོད་པ་སྐྱེད་པའི་དོན་དུ་རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་
 རྣམ་མཐུན་བསྟན། དེ་ཐོས་ན་དེའི་ཐབས་ལ་འཇུག་པས་དེའི་ཐབས་
 ལ་ལམ་ཤེས་དང་། དེའི་གོལ་ས་ཤེས་པ་ཡང་གཞི་ཤེས་ལ་རག་ལས་
 བས་དེ་ནས་གཞི་ཤེས་བསྟན་རྟོ།

ཉམས་ལེན་སྐྱར་བ་བཞིར་ངེས་པ་ནི། མཐུན་གསུམ་གཏན་ལ་
 བབ་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པས་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལ་
 ཡང་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་རང་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་།
 སྐྱེས་ཟིན་བྱེད་པར་བྱེད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པས་བཞིར་གྲངས་ངེས་
 ཏེ། རྣམ་ཀུན་ནི་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་བྱེད་དང་། ཅེ་མོ་ནི་ཐོབ་པའི་སྐབས་
 དང་། མཐར་གྱིས་པ་ནི་ཐོབ་ཟིན་བྱེད་པར་བྱེད་བྱེད་དང་། སྐད་
 ཅིག་མ་ནི་དེ་གྲུབ་པའི་སྐབས་ཅམ་ཡིན་པས་སོ།

འོན་ཀྱང་འབྲས་སྐྱར་གཅིག་གིས་ཆོག་མོད། གཉིས་གྱིས་ཅི་བྱ་ཞེ་

ན། དབང་དུ་བྱེད་པ་རྒྱ་འབྲས་མེད་ན་འབད་མེད་ལྟན་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེ་
 མི་འཐོབ་ལ། བརྟན་པ་རྒྱ་འབྲས་མེད་ན་ཆོས་གཅིག་མཛོན་དུ་བྱས་པ་
 ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་རྣམ་མཁྱེན་མི་ཐོབ་པས་གཉིས་
 ཀ་དགོས་སོ། །མཐར་གྱིས་པས་མཁྱེན་གསུམ་རིམ་གྱིས་སྒོམ་པའི་
 རོན་ནི། སྐྱེན་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཀྱང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་དཀར་
 ཆོས་གཞན་དང་རིམ་པ་ལྟར་སྤྲེལ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའོ། །

སྐད་ཅིག་མ་ནི། དེ་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རིང་དུ་འབྲིས་པས་ཐག་
 མེད་གཅིག་མཛོན་དུ་བྱས་པ་ན། ཐམས་ཅད་མཛོན་དུ་བྱེད་ཀྱས་པ་སྟེ་
 མཐར་ཐུག་པའི་སྐབས་སོ། །རྣམ་ཀྱན་ནི། གཙུ་བོར་མཉམ་བཞག་ན་
 སྟོང་པའི་དོན་ལ་གོམས་པར་བྱས་ནས་མཛོན་རྟོགས་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་
 ལ། མཐར་གྱིས་པ་ནི་གཙུ་བོར་རྗེས་ཐོབ་ན་སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་
 མཛོན་རྟོགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྒོམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཐོས་བསམ་
 གྱིས་གཏན་ལ་པབ་ནས་སྦྱོར་བས་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པའི་འབྲས་བུ་
 བེ་ཆོས་སྐྱེ་གཅིག་ལྟར་ཐད་པས་གངས་རེས་སོ། །

གསུམ་པ་གོ་རིམ་ངེས་པ་ནི།

མཐུན་གསུམ་ནི་དེ་ལྟར་བཤད་ན་ཉན་པ་པོས་རྟོགས་སྒྲ་
བས་བཤད་པའི་གོ་རིམ་ཡིན་ལ། སྒྲུང་བཞི་ནི་རྒྱ་འབྲས་དོན་གྱི་
གོ་རིམ་ཡིན་ནོ།

བཞི་པ་ས་མཆམས་ནི།

མཐུན་གསུམ་ནི་རྟོན་ངེས་པ་ཅན་ཡིན་པས། སངས་རྒྱས་
བྱང་སེམས་ཉན་རང་རྣམས་ལ་སོ་སོར་ཡོད། དེ་ཡང་གཞི་ཤེས་
ལམ་ཤེས་གཉིས་ནི་ཆོགས་ལམ་ནས་མི་སྒྲོབ་པའི་བར་ན་ཡོད་
དོ། །ནམ་ཀྱན་ཆོགས་ལམ་རྒྱུ་དུ་ནས་ས་བརྒྱ་རྒྱན་མཐའི་བར་
ན་ཡོད། ཅེ་མོ་བྱོད་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་ན་ཡོད། རིམ་གྱིས་པ་
ཆོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་ན་ཡོད། དེ་ཡང་ཐོས་བསམ་གྱིས་
ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་མངོན་རྟོགས་རིམ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རིམ་
གྱིས་པ་ནི་ཆོགས་ལམ་ནས་གཙོ་ཆེ་བར་ཡོད་ལ། བསྐྱོམས་བྱུང་
གིས་ཉམས་སུ་སྒྱུར་བའི་མངོན་རྟོགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་མཐར་

གྱིས་པ་ནི་དོད་ནས་ཡིན་ནོ། །སྐད་ཅིག་མ་ནི་ས་བཅུའི་ཐ་མ་ན་ཡོད།
 ཆོས་སྐྱ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ན་ན་ཡོད་དོ། །

ལྷ་པ་རྫོས་སྤྱོད་ལ་བཞི་སྟེ།

དང་པོ་མཁྱེན་གསུམ་དང་རྣམ་ཀུན་ཏུ་བཤད་པའི་མཁྱེན་
 གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་རྫོས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྒྱ་མཆོན་གསུམ་གྱིས་
 མི་རྫོས་ཏེ། མཁྱེན་གསུམ་ནི་རྣམ་པ་སོ་སོར་ངེས་པ་དང་། རྣམ་
 ཀུན་གྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མཁྱེན་
 གསུམ་ནི་མཆོན་བྱེད་དང་མཆོན་བྱའི་སློན་ནས་ཤེས་བྱར་བསྟན་
 པས་མཆོན་ཉིད་པ་དང་། རྣམ་ཀུན་ནི་ཉམས་ལེན་གྱི་སློན་ནས་
 བསྟན་པས་སྤྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མཁྱེན་གསུམ་ཏུ་བཤད་པ་
 བཤེས་བསམ་གྱི་ཡུལ་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་ཀུན་ཏུ་བཤད་པ་
 བཤེས་སྤྱོད་པའི་གཉེན་པོའི་ཕྱིར་སྤྱེད་པ་ཡིན་པས་མི་རྫོས་སོ། །

གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་དང་། རྣམ་མཁྱེན་རྫོས་པར་འགྲུར་ཏེ།
 སའི་ཆོག་ལ་སོགས་པར་མཐོང་སློམ་གཉིས་བཤད་པ་དེ་ཉིད་

ལམ་ཤེས་སུ་ཡང་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། རྣམ་མཐུན་དུ་བཤད་པ་
 བློ་དང་འབྲས་བུའི་ཆོས་མ་ལུས་པ་མཐུན་པ་གཅིག་རྣམ་
 མཐུན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དེ་མཆོན་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ལ། ལམ་ཤེས་སུ་
 བཤད་པ་བློ། རྒྱལ་སྐས་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ནི་རྣམ་མཐུན་དུ་
 བཤད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་སྐྱམ་པའི་དོགས་པ་བསལ་བ་དང་། ལམ་
 གསུམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཡུལ་གྱིས་མཆོན་ནས་བསྟན་པའི་
 ཕྱིར་མི་སྒྲོས་སོ།།

གསུམ་པ་ནི། ལམ་ཤེས་དང་གཞི་ཤེས་སྒྲོས་ཏེ། སྐབས་གཉིས་
 བར་ཉན་རང་གི་ལམ་ཡང་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། སྐབས་གཉིས་བར་
 བཤད་པ་ནི་ཡུལ་ཅན་ལམ་ཤེས་མཆོན་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ལ། གསུམ་
 བར་བཤད་པ་ནི། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་དང་བལ་བ་
 གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་སུ་བསྟན་པས། དེས་འཕངས་པའི་ལྷོག་ཕྱོགས་
 རྣམས་ཉན་རང་གི་ལམ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། དེའི་ལམ་ལོགས་
 སུ་རང་དབང་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་མི་སྒྲོས་སོ།།

བཞི་པ་ནི། རྒྱལ་མཁྱེན་དང་ཆོས་སྐྱོ་སྒྲིལ་ཏེ། གཉིས་ཀར་
གཉིས་ཀ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་སྒྲིལ་ཏེ། དང་པོར་ནི་ཡུལ་
དང་བརྒྱད་པར་ནི་འབྲས་བུའི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་
མཆོན་བྱེད་དང་ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་པས་སོ།།

གཉིས་པ་ཡུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བརྒྱད།

དང་པོ་རྒྱལ་མཁྱེན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། རྒྱས་འབྲས་བུའམ།
ཡུལ་གྱིས་ཡུལ་ཅན་ནམ། ཤེས་བྱ་གཙོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་མཆོན་པར་
བྱེད་པའི་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་ལྟེ། དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་
མཆོན་ཉིད་དང་ས་མཆོས་ས་འོག་ཏུ་འཆད། ཐེག་ཆེན་སེམས་
བསྐྱེད་ཀྱི་དོན་ཏུ་གཉེར་བྱ་ཐོབ་པའི་ཐབས་མ་ནོར་བར་འདོམས་
པའི་རྫོད་བྱེད་གདམས་ངག་གི་མཆོན་ཉིད། ས་མཆོས་ས་འོག་ཏུ་
འཆད། ཐེག་ཆེན་ཆོག་ལས་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་མངོན་རྟོགས་
གང་མོས་སྐྱོད་ཀྱི་སས་བསྐྱས་པ་ཐེག་ཆེན་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་
གི་མཆོན་ཉིད། དབྱེངས་གང་འདིར་སྒྲོས་སྐྱབ་པའི་རྟོན་གཞི་བྱེད་

བ་རིགས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད། སྐྱབ་པོའི་ཤེས་བྱར་གྱུར་བ་དམིགས་
 བའི་མཆོད་ཉིད། གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བྱང་སེམས་སྐྱབ་པ་
 ལ་འདུག་པར་འགྱུར་བའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་
 མཆོད་ཉིད། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་མེད་བྱང་
 རྒྱལ་གྱི་ཆེད་དུ་དོན་གཉིས་སྐྱབ་པའི་བྱ་བ་སྐྱབ་པ་སྤྱིའི་མཆོད་ཉིད་
 དེ། དེ་ཀྱུན་ལ་སྐྱར་ནས་དེ་གང་ཞིག་པར་སྤྱོན་རེ་རེའི་ནང་དུ་བྱག་
 བྱག་ཆང་བར་བསྐྱས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་གོ་སྐྱབ་ཀྱི་མཆོད་ཉིད།
 སྒོ་མ་བྱང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒོ་ནས་ཐེག་ཆེན་ལ་འདུག་པའི་བྱ་བ་
 འདུག་སྐྱབ་ཀྱི་མཆོད་ཉིད། བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོར་དངོས་སུ་འབྲིན་པ་
 ཆོགས་སྐྱབ་ཀྱི་མཆོད་ཉིད། འབྱུང་ས་མཐར་ཐུག་ཏུ་གདོན་མི་ཐ་
 བར་འབྲིན་བྱེད་ངེས་འབྱུང་སྐྱབ་པའི་མཆོད་ཉིད་དོ།།

དེ་དག་གི་དབྱེ་བ་དང་ས་མཆོམས་ནི། ངེས་འབྱེད་བཞི་སྦྱར་
 ལམ་དུ་ཡོད། རིགས་ལ་རྟེན་ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་ན་བཅུ་གསུམ་བྱོད་ནས་
 རྒྱན་མཐའི་བར། དམིགས་པ་བཅུ་གཅིག་ལ་ས་མཆོམས་མེད།

ཆེད་དུ་བྱ་བ་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན། གོ་སྐྱབ་དུག་ཆོགས་
 ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར། འདུག་སྐྱབ་དགུ་འོད་ནས་རྒྱན་མཐའི་
 བར། ཆོགས་སྐྱབ་བཅུ་བདུན་ལས་བཙེ་ལྷ་སྦྱར་ལམ་ཆོས་མཆོག་
 དང་། ས་དང་གཉེན་པོའི་ཆོགས་གཉིས་མཐོང་ལམ་དང་སྒྲོམ་ལམ་
 དུ། དེས་སྐྱབ་བརྒྱད་ས་བཅུ་པའི་བྱེད་པར་ལམ་ན་ཡོད་དོ།

གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ལུས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ལམ་ཤེས་
 མཆོན་པའི་ཆོས་བཅུ་གཅིག་སྟེ།

ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བྱེད་གི་རྟེན་ང་རྒྱལ་བཙེམ་པ། སྐྱེ་བའི་ཡུལ་དེས་
 བ་དང་མ་དེས། རང་བཞིན་འཁོར་བ་མི་འདོར་བ། བྱེད་ལས་གཞན་
 འཁོར་དུ་སྐྱེད་པ་སོགས་ཏེ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་བཞི། གང་ཟག་
 གི་བདག་མེད་ཅམ་རྟོགས་པའི་ཉི་ཆེ་བའི་མཁྱེན་པ་སྒྲོབ་མ་ཉན་ཐོས་
 ཀྱི་ལམ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན་འཕགས་ལམ་དང་སྦྱར་ལམ་གཉིས།
 བདག་མེད་བྱེད་དང་གཉིས་རྟོགས་པའི་ཉི་ཆེ་བའི་མཁྱེན་པ་བསེ་བྱེད་
 རང་རྒྱལ་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ་སྤར་དང་འབྲ། ཟག་མེད་

སྒྲོམ་ལམ་མ་སྒྲུབ་གོང་གི་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པའི་འཛིག་རྟེན་
 ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་
 བ་བཅུ་དྲུག་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་པན་ཡོན་སྒྲོམ་ལམ་
 གྱེད་པའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ་དྲུག་ཟག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་གང་ཡུམ་
 ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་པ་ལ་དེ་ལྟར་ངེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་པ་མོས་
 པ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ་ཉེར་བདུན། མོས་པ་གསུམ་
 སྒྲོམ་པའི་བྱང་སེམས་ལ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་གོང་མ་རྣམས་
 ཐུགས་དབྱེས་པའི་ཆ་དང་དེའི་དོན་གནས་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་ཆ་
 གང་རུང་བསྟོད་བཀྱར་བསྐྱུགས་གསུམ་གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ་ཉེར་
 བདུན། ཟག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་གང་གཞན་དོན་དུ་དགོ་བ་རྫོགས་པའི་
 བྱང་ཚུབ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱེད་པ་བསྟོད་བ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད།
 དབྱེ་བ་བཅུ་གཉིས། ཟག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་གང་རང་གཞན་གྱི་དགོ་
 པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ཡི་རང་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ་
 ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡི་རང་གཉིས། ཟག་མེད་སྒྲོམ་

ལམ་གང་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་གི་རྒྱུར་རྒྱུར་པ་སྦྱབ་པ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་
མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན་ལྟ། ཐེག་ཆེན་ཟག་མེད་སྒྲོམ་ལམ་གང་སྤངས་པ་
མཐར་ཐུག་གི་རྒྱུར་རྒྱུར་པ་རྒྱལ་དག་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་
ན་སྒྲོམ་སྤང་དགའེ་གཉེན་པོ་དགའེ།

གསུམ་པ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ལུས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཞི་ཤེས་
མཆོན་པའི་ཆོས་དགུ་སྟེ།

རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྲིད་པའི་རྒྱད་
པ་བསྒྲོག་པའི་མཁྱེན་པ་ཤེས་པས་སྲིད་ལ་མི་གནས་པའི་གཞི་
ཤེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། སེམས་བསྐྱེད་བྱུང་ཅན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞི་
བའི་རྒྱད་པ་བསྒྲོག་པའི་མཁྱེན་པ་སྦྱིང་རྗེས་ཞི་ལ་མི་གནས་པའི་
གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། ཤེས་བྱ་ལམ་འབྲས་གསུམ་ལ་མཆན་
མར་འཛིན་པས་བཅེངས་ཤིང་དེའི་གཉེན་པོ་བྱེད་མི་རྣམས་པའི་
གཞི་ཤེས་ཐབས་མ་ཡིན་པས་རིང་བའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད།
ཐབས་ཤེས་བྱུང་ཅན་དང་ལྡན་པའི་མཁྱེན་པ་ཐབས་ཀྱིས་རིང་བ་
མ་ཡིན་པའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། གཞིའི་གནས་ལུགས་ལ་

ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པའི་འཛིན་པས་བཅིངས་པས་བྱང་སེམས་
 ཀྱི་སྤང་བྱར་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་གཞི་
 ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། གཞི་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པས་དེ་ལ་
 མཆོན་མར་འཛིན་པའི་གཉེན་སོ་བྱེད་རུས་པའི་མཐུན་པ་གཉེན་
 སོ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། གཞི་གཟུགས་སོགས་ལ་ཞེན་པ་
 བཀག་ནས་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གང་ཉན་རང་གི་སྦྱར་བ་ཤུགས་ལ་
 འཕེན་བྱེད་གཞི་ཤེས་སྦྱར་བའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན་བཅུ། གཞི་
 ཤེས་ཀྱི་སྦྱར་བ་སྒྲོམ་པའི་རྣམ་པ་གང་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུ་རྒྱུ་
 པ་ལ་འགོག་བྱེད་སྦྱར་བ་དེའི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན་
 བཞི་བཅུ། སྒྲོ་འདོགས་སོ་གཉིས་དང་བུལ་བའི་བདེན་པ་གསར་
 མཐོང་གང་ཐེག་དམན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཤུགས་ལ་འཕེན་བྱེད་མཐོང་
 ལམ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དོ།

བཞི་པ་རྣམ་ཀུན་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་བཅུ་གཅིག་སྟེ།

ཡུལ་ལམ་མཐུན་པའི་བྱང་པར་གང་སྦྱར་བའི་བསྒྲོམ་བྱར་བྱུར་
 པ་རྣམ་པའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན་བཅུ་དང་དོན་གསུམ། དབང་དུ་བྱ་

བའི་ཕྱིར་མཁྱེན་གསུམ་བསྐྱུས་ཏེ་སྒྲོམ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་
 འབྱོར་སྦྱོར་བའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེན་ཉི་ཤུ། སྦྱོར་བ་བསྒྲོམས་པས་
 གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་ཏུ་ཐོབ་བྱ་ཡོན་ཏན་གྱི་མཆོན་ཉིད།
 དབྱེན་བཅུ་བཞི། སྦྱོར་བ་སྦྱེས་པ་དང་བྱུང་པར་དུ་འགྲོ་བ་ལ་བར་
 དུ་གཙོད་པའི་བདུད་ལས་སྦྱོན་གྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེན་ཞེ་དུག་སྦྱོར་
 བའི་ངོ་བོ་འཕམ་རྒྱས་པ་མཆོན་བྱེད་གྱི་མཁྱེན་པ་མཆོན་ཉིད་གྱི་མཆོན་
 ཉིད། དབྱེན་གོ་གཅིག་བྲལ་བའི་བྱུང་པར་ལ་པན་འདོགས་བྱེད་
 གང་རྣམ་བྱང་དབང་པོའི་ངོ་བོར་མ་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་གྱི་ལམ་
 ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་མཆོན་ཉིད། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ནི། ལྷ་མེད་
 བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱོད་པའི་གོ་སྐབས་ཕྱེ་ཤུལ་ཞེས་སྦྱར། སེམས་ཅན་
 ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་བྱུང་པར་བ་དང་ལྡན་ཞིང་བསྒྲོམས་སྦྱང་
 གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མོས་སྦྱོད་གྱི་ཡེ་ཞེས་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་
 མཆོན་ཉིད། སྤྱི་ཞེ་གང་དུ་ཡང་མི་སྦྱང་བར་ངེས་པའི་རྟགས་དང་
 ལྡན་པའི་སེམས་དཔའ་ཕྱིར་མི་སྦྱོག་པའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེན་སྦྱོར་

མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་ལ་གནས་པ་གསུམ། ལའོར་འདས་གཉིས་རང་
 བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ནས་སྒྲོམ་པའི་སྦྱར་བ་སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་
 སྦྱར་བའི་མཆན་ཉིད། རང་གི་སྦྱོད་བཅུད་ཀྱི་ཞིང་གཉིས་ཉེས་པ་
 དང་བལ་བར་བྱེད་པའི་སྦྱར་བ་ཞིང་དག་སྦྱར་གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་
 བ་སྦྱོད་བཅུད་ཀྱི་ཞིང་དག་སྦྱར་གཉིས། ཐབས་མཁས་ཀྱི་ཡུལ་བཅུ་
 མངོན་དུ་བྱ་བ་ལ་དུས་དང་དུས་མིན་ཤེས་པའི་སྦྱར་བ་ཐབས་མཁས་
 སྦྱར་བའི་མཆན་ཉིད།

ལྷ་པ་ཅེ་མོའི་ཆོས་བརྒྱད་དེ།

བསྐྱུས་སྒྲོམ་རབ་ཏུ་གྱུར་པར་མཆོན་བྱེད་གང་བོད་ཀྱིས་བསྐྱུས་
 པ་རྟོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ་བཅུ་གཉིས། བསྐྱུས་སྒྲོམ་རབ་ཏུ་
 གྱུར་པ་འཕེལ་བའི་ཆ་གང་སྦྱར་ལམ་ཅེ་མོས་བསྐྱུས་པ་ནམ་འཕེལ་
 ཀྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ་བཅུ་དུག་མཐུན་གསུམ་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཅི་
 རིགས་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མི་གཏོང་བ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་
 ཅེ་མོ་གང་བཟོད་པས་བསྐྱུས་པ་ངེས་བརྟན་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ་

བརྟན་པ་གཉིས། བྱང་སེམས་བཞིའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཡི་རང་བའི་
 དོན་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཅེ་མོ་གང་ཆོས་མཆོག་གིས་
 བསྐྱུས་པ་སེམས་ཀྱན་ཏུ་གནས་པའི་མཆོན་ཉིད། བསྐྱུས་སྒྲོམ་རབ་
 གྱུར་གང་མཐོང་སྤང་རྟོག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་
 མཐོང་ལམ་ཅེ་མའི་མཆོན་ཉིད། བསྐྱུས་སྒྲོམ་རབ་གྱུར་གང་སྒྲོམ་སྤང་
 རྟོག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་སྒྲོམ་ལམ་ཅེ་མའི་
 མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན་རྣམ་པ་བཞི་བཞི། བསྐྱུས་སྒྲོམ་རབ་གྱུར་གང་
 རྣམ་མཁྱེན་གྱི་དངོས་གྱུར་གྱུར་པ་བར་ཆད་མེད་ཅེའི་མཆོན་ཉིད།
 བདེན་གཉིས་འགལ་བར་འཛིན་པའི་མི་ཤེས་པ་ལོག་སྐྱབ་གྱི་མཆོན་
 ཉིད། དབྱེ་ན་བཅུ་དྲུག་གོ།

དུག་པ་མཐར་གྱིས་པའི་ཆོས་བཅུ་གསུམ་སྟེ།

མཐར་གྱིས་པ་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་སྦྱར་ནས། སྤྱིན་པ་རིམ་ལྡན་དུ་
 སྒྲོམ་པ་སྤྱིན་པའི་མཐར་གྱིས་པའི་མཆོན་ཉིད། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་
 ལྔ་ལ་ཡང་འགྲོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་དོན་དམ་བར་

མི་དམིགས་ཤིང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རིམ་ལྔ་ན་དུ་བྱན་
 པ་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བྱན་པའི་མཆོན་ཉིད། དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཞེས་པའི་གནས་སུ། དགོ་མི་དགོ་ལུང་མ་
 བསྟན་གྱི་ཆོས་དང་། སྟོབ་པ་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཆོགས་དང་། སྟོམ་
 པ་གསུམ་དང་། ཆོས་དང་ཟང་ཟེང་གི་སྦྱིན་པ་དང་། ལྷར་སྦྱེས་པའི་
 འཕགས་པ་ཞེས་སྦྱར་བ། ཆོས་དང་དགོ་འདུན་དང་། ཚུལ་བྲིམས་
 དང་། གཏོང་བ་དང་། ལྷ་རྗེས་སུ་བྱན་པའི་མཐར་གྱིས་པ་རྣམས་
 གྱི་མཆོན་ཉིད། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་
 ཉོགས་ནས་རིམ་གྱིས་སྟོམ་པ་དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཐར་གྱིས་
 པའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ནོ།།

བདུན་པ་སྐད་ཅིག་མ་ལ་ལྟོག་པས་བྱེན་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ།

ནམ་པར་སྦྱིན་པ་མིན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། རྣམ་སྦྱིན་
 གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཆོན་ཉིད་མེད་པ་
 དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་གཉིས་སུ་མེད་པར་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་

ལ་རྟོགས་པ་བཞིའོ།

བརྒྱད་པ་ཆོས་སྐྱེ་ཆོས་བཞི་ནི།

དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་ལ་སྒོ་བྱར་གྱི་ངི་མ་མ་ལུས་
 བས་ཀྱང་དག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་མཆན་ཉིད། གདུལ་བྱའི་ནང་
 བས་བྱང་སེམས་འབའ་ཞིག་ལ་སྤང་བའི་གཟུགས་སྐྱ་གང་སྐྱལ་
 སྐྱེ་བདག་རྒྱུ་དུ་གྱུར་པ་ལོངས་སྐྱེ་མཆན་ཉིད། ལོངས་སྐྱེ་
 བདག་རྒྱུ་ལས་གྱུར་བའི་སྐྱ་གང་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་འགྲོ་བ་
 དུ་མའི་འདུལ་བྱེད་སྐྱལ་སྐྱེ་མཆན་ཉིད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་
 ཡོངས་སུ་གྱུར་བའི་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་མཆན་ཉིད།
 ཆོས་སྐྱེ་བདག་རྒྱུ་བྱས་པ་ལས་བྱང་བའི་རྣམ་པར་དཀར་བའི་
 ཡོན་ཏན་མཛད་པའི་མཆན་ཉིད་དེ། དེ་ཡན་གྱིས་ལུས་རྣམ་པར་
 གཞག་པ་དེ་སོང་ངོ་།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཞག་པ་ལ་གསུམ། ཤེས་བྱ་
 མཁྱེན་པ་གསུམ། ཉམས་ལེན་སྦྱར་བ་བཞི། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱེ་

ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ཤེས་བྱ་མཆོད་པ་གསུམ་
 བཤད་པ་ལ་གསུམ། འཛོལ་བྱ་རྣམ་མཆོད། རོབ་བྱེད་ལམ་ཤེས།
 སྤང་བྱ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་རྣམ་
 མཆོད་བཤད་པ་ལ་བཞི། ལམ་གྱི་རང་བཞིན་སེམས་བསྐྱེད་པ།
 སེམས་བསྐྱེད་དག་བྱེད་གདམས་དག་འོད་པ། གདམས་པའི་འབྲས་
 བྱ་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་གདམས་པའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
 སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་གསུམ།
 སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེ་བའི་རྟེན། བརྟེན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན།
 རང་བཞིན་དེས་བསྐྱེད་ཀྱི་པན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་རྟེན་ལ། ལུས་རྟེན་
 དང་སེམས་རྟེན་གཉིས།

དང་པོ་ལུས་རྟེན་ནི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མདོ་ལས་ལྷའི་བྱ་དུ་མས་
 བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། ལྷའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མཆོས་ཞུས་
 པ་ལས་ལྷ་ཉི་མེ་ཆེག་སྟོང་གིས་སེམས་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་ལྟར་
 ཡིན་པས་སོ་ཐར་རྟེན་དང་། མི་ཁོམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་

དགོས་པ་མིན་ནོ།

གཉིས་པ་སེམས་རྟེན་ནི།

རྒྱལ་བ་ལ་དམིགས་པའི་དད་པ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་
སྙིང་རྩེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་པན་ཡོན་ཐོས་པ་དང་གསུམ་ཡིན་ཏེ།

དགོན་མཆོག་སློན་མེད། རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བའི་ཆོས་ལ་དད་
གྱུར་ཅིང་། །རྒྱལ་སྐས་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོད་ལ་དད་བྱེད་པ། །བྱང་
ཆུབ་ཐོབ་མེད་ལ་དད་གྱུར་ན། །སྤྲེལ་བྱ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་
སེམས་སྦྱོལ། །ཞེས་དང་། རྒྱན་ལས། དེ་ཡི་རྩ་བ་སྙིང་རྩེར་
འདོད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ།

གཉིས་པ་བརྟེན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ། མཆོན་
གཞི། མཆོན་ཉིད། རབ་དབྱེད།

དང་པོ་མཆོན་གཞི་ལ་བཞེད་ཚུལ་ལྟ་སྟེ། སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་
ནི་སློན་ལམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ངོ་བོར་བཞེད་དེ། བྱང་ས་ལས། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དབའ་རྣམས་ཀྱི་སློན་ལམ་ཀྱི་མཆོག་ནི་སེམས་བསྐྱེད་

པའོ། །ཞེས་འབྱུང་། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ནི། སེམས་བསྐྱེད་
 གྱི་ངོ་བོ་སེམས་པ་ལ་བཞེད་དེ་རྒྱན་འབྲེལ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས།
 འོན་ཀྱང་རྒྱན་ལས། བརྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་སློན་ལམ་ནི། །སེམས་
 པ་འདུན་དང་བཅས་པ་སྟེ། །ཞེས་གྲོགས་འདུན་པ་དང་བཅས་པའི་
 སེམས་པ་སློན་ལམ་དུ་གསུངས་པས་སྐྱེ་མཆེད་དགོངས་པ་གཅིག་
 དུ་འབབ་པའོ།

སློབ་དཔོན་འཕགས་པས་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སེམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། ཞེས་ངོ་བོ་སེམས་ལ་བཞེད་ཅིང་།
 དེ་ཡང་སློ་ལྷའི་རྣམ་ཤེས་ཁ་བྱིར་བལྟས་འབའ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་།
 ཀུན་གཞི་དང་། ཉོན་ཡིད་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས།
 དེ་དག་ལ་མ་བཞག་པར་དཀར་ཆོས་ཀུན་གྱི་རྟེན་དུ་རུང་བ་ཡིད་ཀྱི་
 རྣམ་ཤེས་ལ་མཆོན་གཞིར་བཤད་དོ།

དེ་བཞིན་དུ་སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་ཀྱང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་
 ལས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་སྟོན་པ་ན། སློབ་ཆེ་དང་རྩོམ་

བ་ཆེ། །དོན་ཆེ་བ་དང་འབྱུང་བ་ཆེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 སེམས་པ་སྟེ། །དོན་གཉིས་ལྡན་པའི་སེམས་བྱུང་བ། །ཞེས་པའི་
 ཀླང་བ་ཐམས་སེམས་སྟུ་བཤད་པར་འདུག་སྟུམ་དུ་དགོངས་ཤིང་
 དེ་ཡང་སེམས་པ་གྲོགས་སྟུ་ཡོད་པའི་སེམས་ཤིག་སེམས་བསྐྱེད་
 དུ་བསྟན་སྟུམ་དུ་དགོངས་སོ། །དེ་ལ་སྟོབ་ཆེ་བ་ནི་གོ་ཆའི་བཙུན་
 འབྲས་ཀྱིས་ལུན་རིང་པོར་དཀའ་བ་སྟོད་པ་ལ་མི་སྟོབ་པའོ། །རྩོམ་པ་
 ཆེ་བ་ནི་སྟོར་བའི་བཙུན་འབྲས་ཀྱིས་གོ་ཆ་རི་བཞིན་དུ་སྟོབ་པའོ། །

དོན་ཆེ་བ་ནི་བདག་གཞན་ལ་ཕན་པའི་ཆེད་དོ། །འབྱུང་བ་ཆེ་བ་
 ནི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་འབྲས་པའོ། །དེ་ཡང་ཆོག་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་
 སྐྱེས་བུ་བྱེད་པ་དང་། དེའི་འོག་མ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་བྱེད་པ་དང་།
 འབྲས་བུ་ཡོངས་སྟུ་འཛིན་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་ཏོ། །དོན་གཉིས་ནི་
 བྱང་ཆུབ་དང་གཞན་དོན་ལ་དམིགས་པའོ། །སྟོབ་དཔོན་བུལྟོ་ལྟེ་
 དོན་གཉིས་ཀྱི་འདུན་པ་ཉིད་སེམས་བསྐྱེད་དུ་འདོད་ཅིང་སེམས་དང་
 སེམས་བྱུང་རྩིས་གཅིག་ཏུ་འདོད་དོ། །སྟོབ་དཔོན་ལྟེ་པ་ནི་ཡིད་དང་

འདུན་པ་གཉིས་ཆར་ལ་འདོད་དེ། དག་ལྷན་ལས།

སེམས་བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སེམས་ནི་ཡིད་དང་

འདོད་པ་སྟེ། ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་མཆོག་ཉིད་ནི།

གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་དང་མཆོངས་ལྷན་
དུ་འབྱུང་བའི་སེམས་སོ།།

གསུམ་པ་རབ་དབྱེ་ལ་བཞི་སྟེ། ངོ་བོ། སྤྱི་ཚུལ། ས་མཆོམས།
བཞེད་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན་
སྒྲོན་པ་དང་། འཇུག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས། འདི་ལ་གཉིས།
འཇུག་པ་གཞན་དགོད་པ་དང་། འཐད་སྤྱོད་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་
བཞེད་ཚུལ་མི་འབྲ་བ་བཞི་སྟེ།

ཡེ་ཤེས་ཞབས་ནི། སྒྲོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་འཛིག་རྟེན་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིན་ལ། འཇུག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་རབ་རྟེན་
དགའ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ་འོ། །ཞེས་ས་ཐོབ་མ་ཐོབ་ལ་འདོད་ཅིང་།

ཆོག་གསལ་ལས་ཆོག་སྒྲངས་མ་སྒྲངས་ལ་བཤད་ཅིང་། གཞན་
ཡང་བྱིར་མི་ལྟོག་ཐོབ་མ་ཐོབ་དང་། འབྲས་བྱ་དང་རྒྱ་ལ་དམ་བཅའ་
བ་ལ་འདོད་པ་རྣམས་སོ།།

གཉིས་པ་འཐད་ཕྱོགས་བསྟན་པ་ནི།

བསྐྱབ་བརྟམ་སྟུ།

བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སློན་
པའི་སེམས་དང་། བྱང་རྒྱལ་ཏུ་འབྱུག་པའི་སེམས་སོ།།

སྤྱིང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ།

རིགས་ཀྱི་བྱ་སེམས་ཅན་གང་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་སློན་པ་དེ་དག་ཀྱང་དཀོན་ནོ། །དེ་
བས་ཀྱང་གང་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་
ཏུ་ཆས་པའི་སེམས་ཅན་ཤིན་ཏུ་དཀོན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟ་
བུའོ། །ཞེས་དང་། སྤྱིད་འབྱུག་ལས།

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དེ་མདོར་བསྟན་ན། །རྣམ་པ་གཉིས་སྟུ་ཤེས་

བྱ་སྟེ། །བྱང་ཆུབ་སྒྲོན་པའི་སེམས་དང་ནི། །བྱང་ཆུབ་འཇུག་པ་
 ཉིད་ཡིན་ནོ། །འགྲོ་བར་འདོད་དང་འགྲོ་བ་ཡི། །བྱེ་བྲག་རི་ལྟར་
 འཕེས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་མཁས་པས་འདི་གཉིས་ཀྱི། །བྱེ་བྲག་
 རིམ་བཞིན་འཕེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནམས་དགོངས་པ་
 གཅིག་པས་དེ་ལྟར་དུ་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་འཕྲུང་གིས་ལུང་
 འདི་བྲངས་ནས་གཞན་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 འདོད་པ་ཉིད་ལས་མི་འདའ་ཡང་། ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་
 ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལས་མཆོན་ཉིད་ཐ་དད་པར་རྫོགས་པར་བྱ་ཞེས་
 བ་ལྟར་ཡིན་པས། དང་པོར་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེ་
 ཆེན་པོ་སྟེ་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་མཐའ་དག་སྟོང་པ་ལས་བསྐྱལ་
 བའི་ཕྱིར་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྟུང་པའི་བསམ་པ་རྒྱང་བ་
 སྟེས་པ་སྒྲོན་པ་དང་། དེ་ནས་སྟོང་པ་བཟུང་བ་ལ་སོགས་པས་སྒྲོན་
 མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོང་པ་ཕྱིན་དུག་སྟེ་གཅིག་ལ་ཞུགས་ན་ཡང་
 འཇུག་པའི་གོ་ཆོད་དོ། །དེས་ན་སྒྲོན་འཇུག་གཉིས་ངོ་བོ་གཞན་དོན་

དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་བསམ་པ་ཅན་དུ་མཚུངས་
 །ཡང་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པའི་བྱ་བས་ཟིན་མ་ཟིན་ཡོད་པས་འདི་གཉིས་
 འགལ་ཉེ། དཔེར་ན་ཡུལ་དེར་འགྲོ་འདོད་པའི་སློ་སྤྱུས་པ་ཅམ་
 དང་། དེའི་རྗེས་སུ་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་འགྲོ་བའི་བྱ་བས་ཟིན་པ་ལྟ་
 བུའོ། །དེའི་ཕྱིར་སློན་པ་ནི་དང་པོའི་སེམས་ཁོ་ནའོ།

དེ་ལྟར་ཡང་སློམ་རིམ་དང་པོ་ལས།

འགྲོ་བ་དེ་དག་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་ཅིག་ཅས་
 གང་ཐོག་མར་དོན་དུ་གཉེར་བ་དེ་ནི་སློན་པའི་སེམས་སོ། །གང་
 པན་ཆད་སློམ་པ་བཟུང་བ་སྟེ་ཆོག་པ་རྒྱལ་པ་ལ་ཞུགས་པ་དེ་ནི་
 འཇུག་སེམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་སྤྱི་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། བརྟེན་ལས་བྱུང་བ་དང་། སློམ་
 ཉོབས་ཀྱིས་སྤྱིས་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི།

རྒྱུ་ལས། གོགས་སྟོབས་རྒྱ་སྟོབས་ཅ་བའི་སྟོབས། །ཐོས་
 ཉོབས་དགོ་བ་གོམས་པ་ལས། །མི་བརྟན་པ་དང་བརྟན་འབྱུང་

བ། །གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བཤད། །ཅེས་སོ།།

དེ་ལ་གཞན་གྱིས་བསྟན་ཅིང་གཞན་གྱི་ངག་གི་རིག་བྱེད་ལས་
 སེམས་བསྐྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྒྲུང་བ་བདུ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་
 བསྐྱེད་ཡིན་ལ། དེ་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་ནམ་པ་མང་སྟེ། གོགས་སྟོབས་ལས་
 སྐྱེ་བ་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལས་སོ། །རྒྱ་སྟོབས་ལས་ནི་རིགས་
 ཀྱི་མཐུ་དང་། དགེ་ཅིའི་སྟོབས་ལས་ཏེ་རིགས་རྒྱས་པ་ལས་དང་།
 མང་དུ་ཐོས་པའི་སྟོབས་དང་། དགེ་བ་གོམས་པའི་སྟོབས་ལས་ཏེ་
 ཆོ་འདི་ལ་རྟག་ཏུ་ཉན་འཛིན་འཆད་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་
 ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་མི་བརྟན་ལ་ལྷག་མ་བཞི་བརྟན་པའོ།

གཉིས་པ་ནི།

རྒྱན་ལས། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རབ་མཉེས་བྱས། །བསོད་
 ནམས་ཡེ་ཤེས་ཆོགས་རབ་བསགས། །ཆོས་ལ་མི་རྟོག་ཡེ་
 ཤེས་ནི། །སྐྱེས་སྤྱིར་དེ་ནི་དམ་པར་འདོད། །ཆོས་དང་སེམས་
 ཅན་ནམས་དང་ནི། །དེ་ཡི་བྱ་བ་སངས་རྒྱས་ཉིད། །མཆོག་

ལ་སེམས་མཉམ་རྟེན་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཡིས་རབ་དགའ་བྱད་པར་
འཕགས། །ཞེས་སོ།།

དེ་ལ་ཆོགས་བཅད་དང་པོའི་རྒྱུ་ལ་དང་པོས་ལུང་དམ་པ་
མཐོས་པ་དང་། གཉིས་པས་རྒྱ་དམ་པ་བསྐྱབ་པ་དང་། གསུམ་པས་
ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དམ་པ་རྟོགས་པའི་བྱད་པར་བསྟན་ཏེ། བྱད་པར་དེ་
གསུམ་གྱིས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དོན་དམ་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་ཏོ། །དེ་ཡང་
ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཐོབ་པས་དེའི་རབ་དགའ་བྱད་པར་དུ་འཕགས་
པའི་རྒྱ་སྟོན་ཏེ། དེ་ལ་ཆོས་དང་། སེམས་ཅན་དང་། སངས་རྒྱས་
དང་སེམས་ཅན་གྱི་བྱ་བ་ལ་སེམས་མཉམ་པ་རྣམས་ནི་རིམ་པ་
ལྟར་ཆོས་བདག་མེད་པ་དང་། བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་དང་།
སངས་རྒྱས་དང་རང་གི་ཆོས་དབྱིངས་དབྱེར་མེད་པར་རྟོགས་པ་
དང་། བདག་གི་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་འབྲས་བུ་གཞན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་
ཡང་ཟད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་ས་མཆོམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི།

མོས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་ལ་མོས་པས་བྱང་བ་དང་། ས་དང་པོ་བདུན་ལ་
ལྷག་བསམ་དག་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པ་སོགས་གསུམ་ལ་ནམ་པར་སྤོན་
བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་སྤྱིབ་པ་སྤངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དོ།

ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་ལ་སེམས་བསྐྱེད་མེད་དེ། ཡོད་ན་སྤོན་ལྟ་བུ་
ཡོད་དགོས་པ་ལ་དེ་མེད་དེ། **རྒྱན་ལས།**

རྒྱལ་སྤྲས་ནམས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ།

སྤོན་དང་འདྲ་བར་བཤད་པ་ཡིན། | ཞེས་བཤད་པས་ཤེ་ན་ཉེས་
བ་མེད་དེ། རྒྱལ་སྤྲས་ལ་ཡོད་པས་སངས་རྒྱས་ལ་ཡོད་པ་མི་ཁྲིགས་
ལ། རྒྱལ་སྤྲས་ནམས་ཀྱིས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་
ཀྱང་དགོངས་པ་བརྟགས་བྱས་ཏེ། དེ་ལྟ་མིན་ན་སྤྱར་གྱི་ས་མཆོམས་
དང་འགལ་ཞིང་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་མེད་པར་ཏ་ཅང་ཐལ་
ལོ། | འོ་ན་སངས་རྒྱས་ལ་འདོད་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེ་
རྟོག་པ་ཡིན་པས་མི་རྟོགས་ཤེ་ན། དེ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་མེད་དེ།

ཟླ་འོད་ལས། སངས་རྒྱས་ལ་དོན་དུ་གཉེར་བྱེད་ཀྱི་སེམས་རྟོག་

བཅས་མེད་ཀྱང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སེམས་རྟོག་མེད་ཡོད་པ་དང་།
 ཡང་ན་འདུན་པ་སློབ་ལམ་དུ་རྟོག་པ་ཡིན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་
 རྟོག་མེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་གཉིས་གང་ལྟར་ཡང་ཁས་སྐྱེད་རུང་
 བས་མི་འགལ་ལོ།།

བཞི་པ་བཞེད་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི།

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ས་ལ་བཀོད་ནས་རང་ཉིད་
 འཆང་རྒྱ་བར་འདོད་པ་ལྷན་སྦྲེལ་བྱ་དང་། བདག་གཞན་ཐམས་
 ཅད་དུས་མཉམ་དུ་འཆང་རྒྱ་བར་འདོད་པ་མཉམ་པ་ལྷན་བྱ་དང་། རང་
 ཉིད་སངས་རྒྱས་ནས་གཞན་གྲོལ་བར་འདོད་པ་རྒྱལ་པོ་ལྷན་བྱའི་
 སེམས་བསྐྱེད་དང་གསུམ་མོ།།

གསུམ་པ་པན་ཡོན་ནི།

སྦྱོང་འཇུག་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་སྦྱེས་བྱུར་ན་སྐད་ཅིག་
 གིས། །འཁོར་བའི་བཅོམ་རར་བསྐྱམས་པའི་ཉམ་ཐག་རྒྱམས། །བདེ་
 གཤེགས་རྒྱམས་ཀྱི་སྤྲིམ་ཞེས་བརྗོད་བྱ་ཞིང་། །འཛིག་རྟེན་ལྷ་

མིར་བཅས་པས་ཕྱག་བྱར་འགྱུར། །ཞེས་དང་།

སེམས་འགྲེལ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་མ་བསྐྱེད་
 པར། །སངས་རྒྱས་ནམ་ཡང་མི་ཐོབ་ཅིང་། །འཁོར་བར་གཞན་དོན་
 སྦྱབ་པ་ཡི། །ཐབས་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པའི་
 གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བྱ་དང་། མདོར་ན་དཔལ་
 བྱིན་གྱིས་ཞུས་པར། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་། །གལ་
 ཉི་དེ་ལ་གཟུགས་མཆིས་ན། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཀུན་བཀང་
 ཟླ། །དེ་ནི་དེ་བས་ལྷག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་སེམས་བསྐྱེད་དག་བྱེད་གདམས་ངག་ནོད་པ་ལ་ལྟ།
 རོད་པའི་ཉེན། རྒྱ་གང་ལས་རོད་པ། ཡུལ་གང་ལས་རོད་པ། རོད་
 བྱའི་ངོ་བོ། ས་མཚམས་སོ། །

དང་པོ་ནི་སྤྱིར་གདམས་ངག་ཉན་པ་ཅམ་ཞིག་ཉན་རང་ལ་
 ཡང་ཡོད་ལ། རྩེ་བྲག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གདམས་ངག་ལ་ཡང་པལ་
 པ་དང་བྱེད་པར་ཅན་གཉིས་ལས་འདྲིར་བསྟན་པ་ནི་བྱི་མ་ཟླ། དེ་

ཡང་སངས་རྒྱས་དངོས་ལས་ཉན་ན་ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོར་སོན་པ་
 ཞིག་དགོས་སྟེ། རྒྱན་ལས། བསམ་གཏན་ལས་ཐོབ་མངོན་པར་
 ཞེས། །མངོན་པར་བསྐྱབས་པའི་སྒྲོན་ས་ཏེ། །སངས་རྒྱས་དཔག་
 ཏུ་མེད་པ་ལ། །མཆོད་པའི་ཕྱིར་དང་མཉན་པའི་ཕྱིར། །འཛིག་
 ཏེན་ཁམས་ནི་རྣམས་སུ་འགྲོ། །ཞེས་སོ།

གཉིས་པ་རྒྱ་གང་ལས་ནོད་པ་ནི།

རྒྱན་ལས།

དེ་ཆོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱན་ལས་ནི།

སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་ཞི་གནས་དང་།

ཡེ་ཞེས་ཡངས་པ་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར།

གདམས་ངག་རྒྱ་ཆེན་རྟེན་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་ཆོས་
 རྒྱན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསྟེན་ནས་སོ། །འདི་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་
 མཆོན་ཉིད་ནི། གང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ན་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལས་
 གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོག་དོན་བགྲངས་པ་ལས་འདས་པ་འཛིན་པར་བྱས་

པའི་བློ་ཤེས་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་མཚུངས་ལྡན་ནོ།

གཉིས་པ་སྐྱབ་བཤད་པ་ནི། ཆོས་གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོག་དོན་རྒྱན་
ནམ་བར་མ་ཆད་དུ་འཛིན་པར་བྱས་པ་ལོ།

གསུམ་པ་ས་མཆོམས་ནི། བྱད་པར་ཅན་ཆོས་མཆོག་ན་ཡོད་ལ་
སྤྱིར་ཆོག་ས་ལམ་ཆེན་པོ་ན་ཡོད་དོ།

གསུམ་པ་ཡུལ་གང་ལས་ནོད་པ་ནི།

ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ཞེས་འདོད་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཐུགས་བརྩ་
ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་
དང་ཐེག་ཆེན་གདམས་ངག་སྟོན་བྱས་ཀྱི་དགོ་བཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་
ཆོག་སྟེ། ཡུམ་གྱི་མདོ་ལྟ་བུའི་གདམས་པ་ལྟར་སྐྱབ་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་
གདམས་ངག་ལ་ཡང་སྟོན་པ་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱང་དུ་མ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་དོ།

བཞི་པ་ནོད་བྱའི་ངོ་བོ་ནི།

ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དངོས་སུ་འདོམས་པའི་ངག་ཅེས་པ་མི་
འཐད་དེ། གདམས་ངག་བྱད་ཅན་ལ་ཡང་སྟོན་པ་པོ་སངས་རྒྱས་སུ་མ་

ངེས་པ་སྤར་བསྟན་ལ། སྤྱིར་བཀའ་ཡིན་པར་ཡང་མ་ངེས་ཏེ། མངོན་
 ཉོག་ས་རྒྱན་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་གདམས་ངག་བྱང་ཅན་གྱི་དོན་ལེགས་
 པར་ཆང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་འཆང་
 རྒྱ་བའི་ལམ་ཆ་ཆང་སྟོན་པའི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་
 གདམས་ངག་བྱང་ཅན་ཡིན་རོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་འདོམས་པའི་ངག་
 དང་གདམས་པ་ལྟར་སྦྱབ་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་གདམས་ངག་ཏུ་འདོད་པ་
 ཡོད་ཀྱང་གདམས་ངག་ནི་རྫོད་བྱེད་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ་བསྟན་པ་
 ལྟར་སྦྱབ་པ་ནི་གདམས་ངག་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་རོ། །

ལྷ་པ་ས་མཆོམས་ནི།

ལས་དང་པོ་པའི་ས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད་པར་
 ཤེར་འབྱུང་གིས་བཤད་ལ། ཆོག་གསལ་ལས་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 ལ་དེ་དོན་དུ་གཉེར་བ་མེད་དེ། རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་སྦྱེད་ཀླས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་ཀྱང་། གདམས་ངག་ངེས་པར་ཉན་དགོས་
 པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྤྱི་མ་ལྟར་དང་། སྟོན་པ་པོའི་ས་མཆོམས་

འཛིན་ན་སྤུ་མ་ལྟར་རོ།

དེ་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག་གི་དོན་དེ་ལ་ཡང་། གདམས་ངག་
 དངོས་བསྟན་པ་དང་། རྟོགས་དཀར་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས།
 གདམས་ངག་དངོས་ལ་བཞི། སྐྱབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ། དམིགས་ལུལ་
 བདེན་པ་བཞི། རྟོན་དཀོན་མཆོག་གསུམ། སྐྱབ་པ་སྤུན་ཆོགས་ཀྱི་
 རྒྱལ་གདམས་པའོ། །དང་པོ་སྐྱབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ནི།

སྦྱར་བ་ཕྱིན་དུག་གིས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 དོན་དུ། རྟོགས་བྱ་ཆོས་སྦྱ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་
 སྐབས་སུ་མདོ་ལས་བཤད་པའི་དཀར་ཆོས་རྣམས་སྐྱབ་པའི་ཐབས་
 ཡིན་པས་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་རྣམས་དང་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པ། དེ་
 དག་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ།

མདོ་ལས། ལྷ་རིའི་བྱ་གལ་ཏེ་འཛམ་བུའི་གླིང་འདི་དག་སྦོང་
 ལྷ་རིའི་བྱ་དང་མོ་ཁྱུ་འགལ་ཀྱི་བྱ་ལྟ་བུ་ལ་སྤུག་གིས་འདི་ལྟ་སྟེ་
 དཔེར་ན། འདམ་བྱ་ལམ། འོད་མ་ལམ། བྱར་ཤིང་ངམ། སྤྱིག་མའི་
 ཆོལ་ལམ། འབྲས་ཀྱི་ཞིང་ངམ། ཉིལ་ཀྱི་ཞིང་ལྟར་ཡོངས་སུ་གང་

བར་གྱུར་གྱང། དེ་དག་གི་ཤེས་རབ་དེས་ནི་བྱང་ཆེན་ཡུམ་ལ་སྦྱོད་
 བའི་ཤེས་རབ་ཉིན་གཅིག་བསྒྲུབས་པའི་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་
 འགྲོ། སྦྱོང་གི་ཆ་དང། བརྒྱ་སྦྱོང་ནས་བྱེ་བ་བརྒྱ་སྦྱོང་གི་ཆ་དང།
 གྲངས་སྟུ་དང་ཆར་ཡང་བགྲང་བར་ཡང། རྒྱར་ཡང། དཔེར་ཡང་
 ཉེ་བར་མི་འགྲོ་ལོ། །ལྷ་རིའི་བྱ་དེ་ལྟར་ཡུམ་ལ་སྦྱོད་པའི་བྱང་ཆེན་
 གྱིས་ཤེས་རབ་ཉིན་གཅིག་བསྒྲུབས་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་ནི་ཉན་
 རང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་
 ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། ལྷ་རིའི་བྱ། འདི་ལྟར་བྱང་ཆེན་གྱི་ཤེས་རབ་ནི་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྟུ་སྟུ་ངན་ལས་འདའ་བའི་དོན་དུ་
 ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་ཤེས་རབ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ།

གཉིས་པ་དམིགས་ཡུལ་བདེན་པ་བཞི་བཤད་པ་ལ་ལྟ། སྒྲ་
 བཤད། རང་བཞིན། གཅིག་ཐ་དད། གྲངས་ངེས་པ། གོ་རིམ་ངེས་
 པའོ། །དང་པོ་བདེན་པའི་སྒྲ་དོན་ནི།

བསྟུ་བ་ལས། བདེན་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན་སྒྲས་པ། བསྟུན་

བ་དང་མི་མཐུན་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་མཐོང་
ན་ནམ་པར་དག་པའི་རྒྱར་འགྱུར་བའི་དོན་ནི་བདེན་པའི་དོན་
ལོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོའི་དོན་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མི་
རྟག་སོགས་སུ་ངེ་ལྟར་དུ་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་དུ་གནས་པས་བདེན་
པ་ཞེས་པ་སྟེ་ཡུལ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་ངེ་ལྟར་གནས་པ་དེ་ལྟར་མཐོང་
ན། རྩོམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་པ་སྟེ་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྟངས་
ཡིན་ཏེ་འདི་ནི་བདེན་པ་ཅུང་གི་སྒྲ་དོན་ལོ། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་
ཞེས་པའི་དོན་ནི། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་པ་རྣམས་ངེ་ལྟར་
བདེན་པ་དེ་ལྟར་གཟིགས་པས་རྩོད་དང་དོན་གཉིས་ཀས་བདེན་པའི་
ཕྱིར་འཕགས་པའི་ཡིན་ལ། ཕྱིས་པ་རྣམས་ལ་དོན་ལ་བདེན་ཀྱང་རྩོད་
དོར་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པས་དེའི་བདེན་པར་མ་བཞག་གོ།

དོན་དེ་ཡང་མཛོད་འགྲེལ་ལས། འཕགས་པས་བདེ་བར་
གང་གསུངས་པ། །དེ་ནི་གཞན་གྱིས་སྟུག་བསྐྱེད་རིག་ །གཞན་
གྱིས་བདེ་བར་གང་འཛིན་པ། །དེ་ནི་འཕགས་པས་སྟུག་བསྐྱེད་

རིག། ཅེས་སོ།།

གཉིས་པ་རང་བཞིན་ལ་མཆོན་གཞི་དང་། མཆོན་ཉིད་དོ། །དང་
པོ་མཆོན་གཞི་ནི།

མ་དག་པའི་སྒོ་ད་བཅུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གཉིས་ནི་སྤྱག་བདེན་
དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཉོན་ཐམས་ཅད་ཀྱན་འབྱུང་གི་མཆོན་
གཞི། འགོག་བདེན་ཀྱི་མཆོན་གཞི་ནི། ཀྱན་བཏུས་ལས་དུ་མ་ཞིག་
བཤད་ཀྱང་བསྐྱུ་ན་བརྟ་དང་དོན་དམ་པའི་འགོག་པ་གཉིས་སོ། །དེ་
གཉིས་ཀྱི་དོན་ཡང་བརྟས་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་
ས་བོན་ཉམས་སྦྱང་པས་འགོག་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ་ཞེས་དང་། དོན་
དམ་པས་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ས་བོན་ཀྱན་
ཏུ་བཅོམ་པའི་འགོག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ་སྟེ་
ལ་སྦྱངས་པ་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་འགོག་བདེན་བཏགས་པ་བ་ལས་མེད་
དེས་བོན་བྱངས་མ་སྦྱང་བས་སོ།།

ཁ་ཅིག་འགོག་བདེན་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བར་འདོད་ཅིང་།

གཞན་དག་ལྷོག་སྟེ་འདོད་པ་ནི་གཉིས་ཀས་ཀྱང་ཞིབ་ཏུ་མ་བརྟགས་
 པ་སྟེ། **ཀུན་བརྩས་ལས།** མཆན་ཉིད་ཀྱིས་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེན། **དེ་བཞིན་**
ཉིད་དང་ལམ་དང་ཉོན་མོངས་པ་མི་འབྱུང་བ་སྟེ་གང་དུ་འགོག་པ་
དང་། **གང་གིས་འགོག་པ་དང་།** **གང་འགོག་པ་**ཞེས་དེ་བཞིན་ཉིད་
 དགག་གཞི། **སྤང་བུ་ལམ་གྱིས་བཅོམ་པའི་ཆ་གང་འགོག་པའི་རང་**
བཞིན་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་། **ཡང་དེ་ཉིད་ལས་རྣམ་གྲངས་འདིས་**
ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་གང་དུ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་དངོས་
པོ་འགགས་པ་དེ་འགོག་པའི་མཆན་ཉིད་དོ། །ཞེས་སྤང་བུ་ལམ་
 གྱིས་བཀག་ཆ་ལ་ཡང་འགོག་བདེན་དུ་བཤད་པས་མེད་དགག་སོ་
 སོར་བརྟགས་འགོག་གི་རང་བཞིན་ཡང་དེར་འདོད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ།
 དཔེར་ན་བུམ་པས་དབེན་པའི་ས་ཕྱོགས་དང་དེའི་སྟེང་གི་བུམ་པ་
 བཀག་ཆ་གཉིས་ཀ་བུམ་མེད་ཡིན་པ་ལྟར། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་བཞིན་
 ཉིད་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་ལམ་གྱིས་སྤང་བུ་བཀག་ཆ་གཉིས་ཀའང་
 འགོག་བདེན་ཡིན་པས། འགོག་བདེན་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུང་བ་

ཅིང་། འགོག་བདེན་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་ན་འདས་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱའི་
ས་བོན་དུངས་སྤང་བ་དགོས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱའི་
ས་བོན་ཉམས་སྤང་བ་ཡང་འགོག་བདེན་བཏགས་པ་བར་གསུངས་
པའི་སྤྱིར་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འགོག་བདེན་གྱིས་མ་བྱལ་བོ།

གཞན་ཡང་རྒྱུད་སྤྲ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་རང་
བཞིན་ནི་བྲལ་དུ་གནས་སྤྱར་པའང་འགོག་བདེན་དུ་འདོད་དགོས་
སོ། །ལམ་བདེན་ནི། **ཀུན་བརྟུས་ལས།** ལམ་གང་གིས་སྤྱད་
བསྐྱལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་སྤོང་བ་དང་། འགོག་
བ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་ལམ་སྒྲོམ་པ་སྟེ་འདི་ནི་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་
མདོར་བསྡུས་པའོ། །ཡང་ལམ་ལྔ་སྟེ། ཆོགས་ཀྱི་ལམ་དང་།
སྦྱར་བའི་ལམ་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་དང་། སྒྲོམ་པའི་ལམ་དང་།
མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་མོ་ཞེས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ལམ་ལྔ་ཀ་
ལ་ལམ་བདེན་དུ་འདོད་ལ། ཁ་ཅིག་ཆོགས་སྦྱར་ནི་ལམ་བདེན་
ཀྱི་འཁོར་ཅམ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་སྐད་དུ་གསུངས་ཏེ། **ཀུན་**

བདུས་འགྲེལ་བར། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་འདི་ཡང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་
འཁོར་དང་བཅས་པའི་སྐབས་ཀྱིས་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ།།

གཞན་དག་ལམ་གྱི་ཆོས་བཞི་དང་། དག་གསལ་གཉིན་པོའི་
ཕྱོགས་ནམས་མ་ཆང་བས་མི་སྟོབ་ལམ་དང་ཆོགས་སྟོར་ལམ་
གྱི་འབྲས་བུ་དང་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་ལམ་མཆོན་ཉིད་པ་མིན་པས་
མཐོང་སྟོམ་གཉིས་ཁོ་ན་ལམ་མཆོན་ཉིད་པའོ། །ཞེས་སྟེ་བ་ཡང་
ལྷ་དགའ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། རྒྱུད་ཐ་མའི་འགྲེལ་བར། འདིས་ནི་སྤར་
བཞད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟེ་བ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་མེད་པས་རབ་
ཏུ་བྱེ་བའི་བྱུང་བ་ནམ་པར་བྱང་བའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མཆོན་
ཉིད་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྟེ་ཅན་ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱིར་དང་། གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདུས་བྱས་རྟོགས་པ་
དེ་དག་ལམ་མིན་ན་བདེན་པ་བཞི་གང་དུ་ཡང་བཞག་ཏུ་མེད་པས།
བདེན་བཞི་གང་ཡང་མིན་པའི་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་ཡོད་པར་
འགྱུར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སྤང་བྱ་དངོས་སུ་སྟོང་བ་དང་

དེ་ལས་གོང་དུ་འགྲོར་མེད་ཀྱང་། སྤང་བྱ་འཛོམས་པའི་མཐུ་ཐོགས་
 པ་མེད་པ་མངའ་ཞིང་། གདུལ་བྱ་ཐར་པར་འབྱེན་པའི་མཐུ་ཐུན་
 ཆོགས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་དང་། སེམས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་ཡོད་
 ལ། ཐེག་པ་དང་ལམ་གཉིས་ཀ་ལ་ཆེན་པོ་དག་གིས་འདིས་འགོ་བ་
 དང་འདིར་འགོ་བ་གཉིས་གསུངས་པ་དང་། འདིར་ཡང་རྣམ་པ་སོ་
 དགུ་ལམ་བདེན་དུ་གསུངས་པས་མི་སྟོབ་ལམ་ལམ་བདེན་དུ་འཐད་
 ལ། ཆོགས་སྒྱུར་ནི་ཐེག་པ་རང་རང་གི་བྱང་ཆུབ་དུ་བསྐྱོད་པར་བྱེད་
 པའི་མངོན་རྟོགས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པས་ལམ་
 མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་ནོ།

གལ་ཏེ་དེ་དག་གིས་སྤང་བྱའི་ས་བོན་དུངས་འབྱེན་མི་རུས་ཤིང་
 བདག་མེད་དོན་སྤྱི་ཙམ་དུ་འཇལ་བའི་ཕྱིར་ལམ་མིན་ཞེས། དེ་ལྟ་
 བ་མངོན་རྟོགས་ཡིན་ན་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་དགོས་ཏེ། གཉེན་པོ་ཡིན་
 བ་ས་བོན་འབའ་ཞིག་འཛོམས་དགོས་པས་སོ། །སྟོག་གྱུར་ཡིན་
 བ་མ་རྟོགས་པས་བྱུང་དགོས་ཏེ། དོན་སྤྱིའི་ཆུལ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་དེ་
 མ་རྟོགས་པས་བྱུང་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱང་འཕེན་པ་བཞིན་ཡུལ་

རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་ལ་མངོན་སུམ་གཅིག་ཕྱེ་ལས་མེད་པ་དང་།
གཞན་ཡང་སོ་སྤྱེ་ལ་ལམ་ཞུགས་དང་། ཐབས་ཤེས་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་
ཉམས་ལེན་དང་། རྟོགས་བྱུང་ལས་སྤྱིར་མི་ལྟོག་ཀྱང་མེད་པར་ཁས་
ལྷན་དགོས་པར་འགྱུར་དོ།

གཉིས་པ་མཆོད་ཉིད་ནི།

བདེན་པ་རེ་རེ་ལ་ནམ་པ་བཞི་བཞི་སྟེ་བཅུ་དྲུག་གོ། རྟོག་པ་དང་།
ཞེ་ན། བདེན་པ་དང་པོ་ལ། མི་རྟག་པ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་པ་དང་།
སྟོང་པ་དང་། བདག་མེད་པའོ། གཉིས་པ་ལ། རྒྱ་དང་། ཀྱན་འབྱུང་
བ་དང་། རབ་ཏུ་སྤྱེ་བ་དང་། རྒྱུ་ལོ། གསུམ་པ་ལ། འགོག་པ་དང་།
ཞི་བ་དང་། བྱ་ལོ་མ་པ་དང་། དེས་འབྱུང་དོ། བཞི་པ་ལ། ལམ་དང་།
རིགས་པ་དང་། སྤྱོད་པ་དང་། དེས་འབྲེན་ལོ། བཅུ་དྲུག་པོ་འདི་
ཡི་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་ནི་གཞུང་ལས་འཆད་པས་མི་བརྟོག་དོ།

འོ་ན་བཅུ་དྲུག་ཏུ་འཛོག་པ་ཅི་ཞེ་ན། རྟག་པ་དང་། བདེ་བ་དང་།
བདག་གི་བ་དང་། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་སྤྱོད་པ་ནམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་རིམ་པ་
བཞིན་དང་པོའི་བཞིའོ། རྒྱ་མེད་པ་དང་། རྒྱ་གཅིག་ཕྱེ་དང་། འགྱུར་བ་

དང་། གློ་སྤར་བཏང་བ་ལྟ་བུ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་གཉིས་པའི་
 བཞིའོ། །ཐར་པ་མེད་པ་དང་། སྤྱག་བསྐལ་ལ་ཐར་པ་ཡིན་པ་དང་།
 བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་གྲུ་ལོ་མ་པ་ཡིན་པ་དང་། ཐར་པ་ནི་གཏན་དུ་
 མི་ལྡོག་པ་མིན་ལོ་སྤུང་བུ་ལྟ་བུ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་གསུམ་
 པའི་བཞིའོ། །ལམ་མེད་པ་དང་། ལམ་འདི་ངན་པ་དང་། གཞན་ཡང་
 ལམ་ཡིན་པ་དང་། ལམ་འདི་ཡང་ལྡོག་གོ་སྤུང་བུ་ལྟ་བུ་སྤྱོད་པ་རྣམས་
 ཀྱི་གཉེན་པོར་བཞི་པའི་བཞིའོ། །དེས་ན་ལྟ་བུ་སྤྱོད་པ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་
 དག་གི་སྤྱིར་དུ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་པོ། །གཞན་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་ལས་
 བྱུང་བའི་འདུ་བྱེད་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་མཆོན་ཉིད། སྤྱག་བསྐལ་གྱི་བདེན་
 པ་སྤྱོད་པ་ཀུན་འབྱུང་གི་མཆོན་ཉིད། དེ་གཉིས་ཀ་ཉི་བར་ཞི་བ་འགོག་
 པའི་མཆོན་ཉིད། དོན་གསུམ་པོ་སྐྱབ་པ་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། ཅེས་གྲང་
 བསྟུ་བ་ལས་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་གཅིག་ཐ་དད་ནི།

འགོག་བདེན་དང་གཞན་གསུམ་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་
 ཡིན་ལ། གཞན་གསུམ་ནི་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་ལམ་

བདེན་དང་སྤྱག་ཀུན་གཉིས་རྗེས་ཐ་དད་ལ། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ལམ་བདེན་
 བེ་སྤྱག་བདེན་དང་མི་ལག་ལ་ལོ། །སྤྱག་ཀུན་གཉིས་ཀྱང་ཀུན་འབྱུང་
 ལ་སྤྱག་བདེན་གྱིས་བྱབ་ལ་སྤྱག་བདེན་ལ་དེས་མ་བྱབ་སྟེ། དཔེར་
 བ་ཀུན་གཞི་དང་། སྟོང་གི་འཛིག་ཉིན་དང་། དབང་པོ་ལྡན་དང་། གཞན་
 ཡང་མ་བསྐྱབས་ལུང་མ་བསྟན་ཐག་བཅས་རྣམས་ལྟ་བུའོ།

བཞི་པ་གངས་ངེས་པ་ནི།

ཅིའི་ཕྱིར་བདེན་པ་བཞིར་གངས་ངེས་ཤིང་། ཉོག་ལྡན་གྱིས་སྒང་
 ཁོར་བྱ་བའི་ཡན་ལག་ལ་ནག་ཕྱོགས་དང་དཀར་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་
 ངེས་ལ་དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེ་ཡང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བདེན་བཞིར་འདུས་པ་ནི་མ་ཡིན་
 ཉི། དེ་བཞིན་ཉིད་བདེན་བཞིར་མ་འདུས་པར་བཤད་ཅིང་། སོ་སོར་
 བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་འདུ་བྱེད་ཉི་བར་ནི་བ་ཡིན་ཀྱང་འགོག་
 བདེན་མིན་པར་བཤད་ལ་གཞན་དུ་ཡང་མ་འདུས་པས་སོ།

ལྷ་པ་ནི།

དང་པོར་ལམ་སྒྲོམ་པ་པོས་རི་ལྟར་གཏན་ལ་འབབས་པའི་རིམ་
 པ་དང་བསྐྱར་པ་སྟེ། རྒྱུད་ལྷ་ལས། བད་ནི་ཤེས་བྱ་བད་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་སྤང་
 བྱ་ལ། །བདེར་གནས་ཐོབ་བྱ་སྤྲོད་ནི་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ལྟར། །སྤྲུག་
 བསྐྱེལ་རྒྱུ་དང་དེ་འགོག་པ་དང་དེ་བཞིན་ལས། །ཤེས་བྱ་སྤང་བྱ་
 རིག་པར་བྱ་ཞིང་བསྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་སོ།།

གསུམ་པ་རྟེན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་བཤད་པ་ལ་བཞི། སྐྱབས་
 གསུམ་སོ་སའི་ངོ་བོ། གནས་སྐབས་ཀྱི་སྐྱབས་གསུམ། མཐར་ཐུག་
 གི་སྐྱབས་གཅིག་དཀོན་མཆོག་གི་སྐྱབས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་སྐྱབས་
 གསུམ་སོ་སའི་ངོ་བོ་ལ་གཉིས། ཉན་ཐོས་སྟེ་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་པའི་
 ལུགས་སོ། །དང་པོ་ཉན་ཐོས་པའི་ལུགས་ནི།

མཛོད་ལས། གང་ཞིག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་དེ།

སངས་རྒྱས་དགེ་འདུན་བྱེད་པའི་ཆོས།

མི་སྟོབ་པ་དང་གཉིས་ཀ་དང་།

ལྷ་འདས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ། །ཞེས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱུས་
ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་སངས་རྒྱུས་སུ་བྱེད་པའི་ཆོས་མི་སྟོབ་པ་
ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་ཟད་པ་དང་མི་སྟེ་བ་
ལེས་པ་ཡིན་ལ་འཁོར་དང་བཅས་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྟེ། །དག་
འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི། དག་འདུན་དུ་བྱེད་པའི་ཆོས་སྟོབ་པ་
དང་སངས་རྒྱུས་མ་གཏོགས་པའི་མི་སྟོབ་པ་ལ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་གང་
ཞིག་ཐོབ་པས་གང་ཟག་བརྒྱད་པོ་ལྟ་དང་བཅས་པས་ཀྱང་ལམ་ལས་
མི་བྱེད་པས་དག་འདུན་ཞེས་བརྗོད་པ་སྟེ། གང་ཟག་བརྒྱད་པའི་
རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྟེ། །ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི། སོ་
སོར་བརྟགས་འགོག་ཕྱང་འདས་ལ་ཡིན་ཏེ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་
ཕྱང་འདས་གཉིས་སོ། །

དེ་ལ་བྱེ་སྤྱིའི་ཕྱགས་ཀྱིས་སངས་རྒྱུས་དང་དག་འདུན་གཉིས་
ཀའི་རྟེན་ཕྱས་ནི་སྤྲུག་བདེན་ཡིན་པས་སངས་རྒྱུས་དང་དག་འདུན་
མིན་པར་འདོད་ལ། འོ་ན་སངས་རྒྱུས་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཐྲག་

བྱུང་བས་མཆམས་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཞེས་སྟེ་བ་ལ། རྟེན་ལ་གཞི་
 བ་བྱས་བས་བརྟེན་བ་ལ་ཡང་གཞི་བས་མཆམས་མེད་དུ་འགྱུར་
 ཞེས་ལན་འདེབས་ཤིང་། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བསྟན་བཅས་ལས་
 སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་སུ་བྱེད་པའི་ཆོས་ཞེས་འབྱུང་བས་མི་
 སྟོབ་པ་ཁོ་ན་སངས་རྒྱས་ཞེས་མི་འབྱུང་ཞིང་། རྟེན་སངས་རྒྱས་སུ་
 མ་བཀག་པས་དེ་བསྟན་བཅས་ལ་ལྟན་ཀར་མི་རུང་བར་གསུངས་
 སོ། །བསྟན་བཅས་ཀྱི་དགོངས་པ་དེ་ལྟ་མིན་ན། སངས་རྒྱས་དང་
 དགོ་འདུན་གྱིས་འཛིག་རྟེན་པའི་ཡིད་མངོན་དུ་བྱས་པ་ན་སངས་
 རྒྱས་དང་དགོ་འདུན་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ་སྟོབ་པ་དང་མི་སྟོབ་པ་ཟག་
 མེད་ཡིན་པས་དེ་དང་འཛིག་རྟེན་པའི་ཡིད་གཉིས་མངོན་གྱུར་དུ་ལྟན་
 ཅིག་ཏུ་མི་གནས་པས་དེའི་ཆེ་སྟོབ་མི་སྟོབ་མེད་ལ་རྟེན་ཡང་དེ་དག་
 མིན་པས་སོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་རྟེན་སངས་རྒྱས་
 སུ་བཤད་པ་ནི་མདོ་སྡེ་པས་ཀྱང་འདོད་པར་མངོན་པས་བྱུང་དེ་ཅུ་
 མ་གཏོགས་མཐུན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་པའི་ལུགས་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་
སངས་རྒྱས་ནི།

རྒྱུད་ལྷ་མ་ལས།

འདུས་མ་བྱས་ཤིང་ལྷན་གྱིས་བྱབ།

གཞན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྟོགས་མིན་པ།

མཐུན་དང་བཅེ་དང་རྣམ་པར་ལྡན།

དོན་གཉིས་ལྷན་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཅེས་སོ། །དེ་ཡང་
འཇིག་རྟེན་གྱི་ལྷ་མ་ལས། སྐྱེ་འཇིག་གནས་གསུམ་གྱིས་སྟོང་བ། འབད་ཚེ་ལ་
དང་ནམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་ཉི་མར་ཞི་བ། སྐྱེ་དང་རྟེན་ལ་སོགས་
པའི་གཞན་རྒྱུན་གྱིས་རྟོགས་པ་མིན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རང་
བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་སྟེ་གསུམ་དང་། གསུམ་པོ་
དེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐུན་པ་དང་། མཐུན་པ་ལྟར་གཞན་ལ་སྟོན་
པའི་བཅེ་བ་དང་། བསྟན་པས་གདུལ་བྱའི་འབྲས་བྱ་སྟུག་བསྟུང་
དང་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་གཉིས་སྟོང་པའི་རྣམ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་

གསུམ་རང་དོན། ཕྱི་མ་གསུམ་གཞན་དོན་ཏེ་དབྱེ་གཞི་གཉིས་
ཀྱང་བགྲང་བས་བརྒྱད་དོ།

གཉིས་པ་ཆོས་ནི།

རྒྱུད་ཟླ་ལས། བསམ་མེད་གཉིས་མེད་རྟོག་མེད་པ། །དག་
གསལ་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཉིད་ཀྱིས། །གང་ཞིག་གང་གིས་ཆགས་
བྲལ་བ། །བདེན་གཉིས་མཆོན་ཉིད་ཅན་དེ་ཆོས། །ཆགས་བྲལ་
ཉིད་ནི་འགོག་པ་དང་། །ལམ་གྱི་བདེན་པ་དག་གིས་བསྐྱུས། །གོ་
རིམ་ཇི་བཞིན་དེ་དག་ཀྱང་། །ཡོན་ཏན་གསུམ་གསུམ་གྱིས་རིག་
བྱ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་རིམ་པ་ལྟར། སྤྱོད་གི་ཡུལ་མིན་ཞིང་
འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་
ལས་ཉོན་ཅི་རིགས་པ་སྒྲིང་བ། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་གཙང་བདེ་ཉག་
བདག་སོགས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་སྒྲོ་སྤང་བ་གསུམ་ལས་སྤྲ་མ་རང་
བཞིན་རྣམ་དག་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་སྒྲོ་བྱུང་བྱི་བྲལ་གྱི་ཆའོ། །ཡང་
ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་ཉོན་གྱིས་དག་པ། ཤེས་བྱའི་དེ་ཁོན་

ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ། རྟག་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་ཐུན་པ་རྣམས་
 རྣམ་པར་འཛེམས་པ་གསུམ་མོ། །དེ་ལྟར་གསུམ་ཆེན་གཉིས་ལས་
 དང་པོ་འགོག་བདེན་དང་ཕྱི་མ་ལས་བདེན་ཡིན་ལ་དབྱེ་བ་རྟག་
 དབྱེ་གཞི་གཉིས་དང་བརྒྱད་དོ། །འདིར་འགོག་ལས་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 འགོག་ལས་ལ་བརྩུང་དགོས་ལ་ལས་བདེན་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
 སྒོམ་གཉིས་ཁོ་ནར་འགྲེལ་བ་ལས་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་དགེ་འདུན་ནི།

རྒྱད་སྟེ་ལས། རི་ལྟ་རི་སྟེད་ནང་གི་ནི། །ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་
 དག་པའི་ཕྱིར། །སྒོ་ལྡན་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཆོགས། །སྒྲ་མེད་ཡོན་
 ཏན་དང་ལྡན་ཉིད། །ཅེས་སོ། །དེ་ཡང་རིམ་པ་ལྟར། ཆོས་དང་གང་
 ཟག་ཞེས་བྱ་བའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་བདག་གཉིས་ཉི་བར་ཞི་བའི་
 བདག་མེད་པའི་མཐའ་རྟོགས་པའི་རི་ལྟ་བ་རིག་པ། བདག་གཉིས་
 གྱིས་སྟོང་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བར་
 མཐོང་བའི་རི་སྟེད་པ་རིག་པ། ཡེ་ཤེས་དེ་གཉིས་རང་རིག་པའི་ཚུལ་

གྱིས་རྟོགས་པའི་ནང་གི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པའི་རིག་པ། ཆགས་པ་
 ཉོན་སྐྱེབ་དང་། རོགས་པ་ཤེས་སྐྱེབ་གཉིས་ཅི་རིགས་པར་དག་
 པའི་གཟིགས་པ་དེ་དག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་བཞི་ལྡན་ནོ།

གཉིས་པ་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྐབས་གསུམ་ནི།

རྒྱུད་ལྗང་ལས། སྟོན་པ་བསྟན་པ་སྟོབ་དོན་གྱིས། ཐེག་པ་
 གསུམ་དང་བྱེད་གསུམ་ལ། མོས་པ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་དབང་བྱས་
 བས། །སྐབས་གསུམ་རྒྱལ་པར་གཞག་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་
 ཐུན་མོང་གི་མདོ་ལས་དགོས་པ་གསུམ་གྱི་ཕྱིར། གང་ཟག་བྱག་
 གི་དབང་བྱ་བྱས་ནས། ཀྱང་གཉིས་རྒྱལ་ས་ཀྱི་མཆོག་སངས་རྒྱས་
 དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་མཆོག་ཟུང་འདས་ལ་ཆོས་
 དང་། ཆོགས་རྒྱལ་ས་ཀྱི་མཆོག་སྐྱེས་བྱ་བྱང་བཞི་ལ་དགོ་འདུན་བྱ་
 བཞག་གོ། དེ་ཡང་དགོས་པ་གསུམ་ནི་སྐབས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། གང་ཟག་བྱག་ནི་སྐབས་གསུམ་གྱི་ནང་
 བས་རིམ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཆོས་དགོ་འདུན་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པར་

འདོད་པའི་གང་ཟག་དང་ཐེག་ཆེན་རང་རྒྱལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་
ཅན་གསུམ་མོ།

དེ་ཡང་རྒྱུ་ལྷུ་སྐྱབས་འགྲོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རིགས་ཅན་རེ་རེས་
ཀྱང་གསུམ་ཀ་ལ་སྐྱབས་སུ་བྱེད་ཀྱང་འདི་ནི་རང་རང་གི་ཐུན་མོང་
མ་ཡིན་པའི་ཐོབ་བྱ་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་འགྲོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཚུལ་འདི་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་གནས་པ་རྣམས་
རིམ་གྱིས་ཐེག་ཆེན་ལ་བྱང་བའི་ཆེད་ཡིན་པས་བྱང་དོན་ནོ།

གསུམ་པ་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་གཅིག་ནི།

སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ལྷ་ལས། དམ་པའི་དོན་དུ་འགྲོ་
བ་ཡི། །སྐྱབས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཡིན། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་
མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་ལ་སྐྱབས་གསུམ་མ་ཆང་བར་འགྱུར་ཞེ་ན།
ཉེས་པ་མེད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་ལམ་ཆོས་
ཡིན་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ཐོབ་པ་ན་ཐེག་གསུམ་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱང་མཐར་
ཕྱིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྒྱུད་ལྷ་ལས། ཐུབ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ཅན་

ཕྱིར། །ཆོགས་ཀྱང་དེ་ཡི་མཐར་ཐུག་ཕྱིར། །ཞེས་སོ།།

བཞི་པ་དགོན་མཆོག་གི་སྐྱབ་བཤད་ནི།

རྒྱུད་སྒྲ་ལས། །འབྱུང་བ་དགོན་ཕྱིར་བྱི་མེད་ཕྱིར། །མཐུ་
ལྷན་ཕྱིར་དང་འཛིག་ཉེན་གྱི། །རྒྱན་གྱུར་ཕྱིར་དང་མཆོག་ཉིད་
ཕྱིར། །འབྱུང་བ་མེད་ཕྱིར་དགོན་མཆོག་ཉིད། །ཅེས་སོ།།

བཞི་པ་སྐྱབ་པ་ཤུན་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་གདམས་པ་ལ་བཞི། སྐྱབ་
པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་སྟོང་བ་དང་། སྐྱབ་པ་ལ་གཞན་བྱིང་མི་འཛིག་
བ་དང་། སྐྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་དང་། སྐྱབ་པ་
མཐར་ཐུག་པའི་རྒྱུ་ལ་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

སྐྱབ་པའི་གཙོ་བོ་བཙུན་འགྲུས་ཡིན་ལ། དེའི་སྤང་བྱ་ཡང་། **སྦྱིད་**
འཇུག་ལས། །ལེ་ལོ་ངན་ལ་ཞེན་པ་དང་། །སྦྱིད་ལུག་བདག་ཉིད་
བརྟམ་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྦྱོམ་ལས་འཛིན་
པ་སྟོང་བྱེད་མ་ཞེན་པའི་བཙུན་འགྲུས་ལ་གདམས་པ། གཉིས་པ་
སྦྱིད་ལུག་པའི་ལེ་ལོ་སྟོང་བྱེད་མི་ངལ་བའི་བཙུན་འགྲུས་ལ་གདམས་

པ། གསུམ་པ་བདག་ཉིད་བརྟན་པའི་ལེ་ལོ་སྤྲོད་བྱེད་ལམ་ཡོངས་སུ་
འཛིན་པའི་བཙུན་འབྲས་ལ་གདམས་པ་དང་གསུམ་མོ།

གཉིས་པ་སྐྱབ་པ་ལ་གཞན་དྲིང་མི་འདྲིག་པ་སྐྱབ་ལྔ་བཟོད་བྱར་
བྱས་པ་ལ་འདོམས་ཏེ་འདི་ལ་བཞི། མཆན་ཉིད། ས་མཆམས། རྒྱ།
དགོས་པའོ། །དང་པོ་མཆན་ཉིད་ནི།

དཔག་ཆད་བརྒྱནས་སྟོང་གསུམ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་
སོ་སོར་ངེས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཤིའི་སྐྱུན། རྩོགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདི་ནས་གཞན་དུ་འཆི་འཕོ་བ་དང་གཞན་ནས་འདིར་
སྐྱེ་བ་མཐོང་བའི་ཡུལ་ཅན་ལྟའི་སྐྱུན། འདུས་བྱས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ལ་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྐྱུན།
འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་པོ་རྣེ་རྒྱལ་ལ་སོགས་
པ་རྣམས་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུན། ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྟེད་
ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཛོན་དུ་རྩོགས་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་
སྟེ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུན་ནོ། །སྐྱུན་དང་པོའི་

ཡུལ་སྟོང་གསུམ་ཚུན་ཆད་དུ་ངེས་སམ་ཞེན། ཉི་སྤང་ལས། དེ་ནི་
 རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཉིད་
 ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཤེའི་མིག་ནི་བདག་པོའི་འབྲས་བུའི་ཡུལ་ཅན་
 ཡིན་ལ་དེ་ཡང་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
 ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་ཡུལ་ངེས་པར་གསུངས་
 སོ། །འདི་ལྟར་ན་ཤེའི་སྤྱན་ནི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྦྱིན་ལས་བྱུང་བའི་མིག་
 དབང་བྱུང་པར་ཅན་ཞིག་ལ་འདོད་ཅིང་། ལྷའི་སྤྱན་ཡང་དགེ་བའི་
 ལས་ཀྱི་རྣམ་སྦྱིན་ཅམ་ལས་བྱུང་བར་བཞེད་དེ་འདི་ནི་འཕགས་པ་
 དང་སྟོབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པའོ།

གསུམ་གྱི་གཞོན་འཛོམས་ལས་ནི། གཟུགས་ཐམས་ཅད་ལ་
 འཇུག་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཤེའི་མིག་ ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་སྟོམས་པར་
 འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ནི་ལྷའི་མིག་ ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་ གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་
 མཁྱེན་པ་མ་གཏོགས་པའི་ཤེས་པ་དགྲུ་པོ་ནི་ཆོས་ཀྱི་མིག་རྟོ་རྟེ་ལྟ་

བྱེ་ཉིད་དེ་འཛིན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་སངས་རྒྱུ་གྱི་སྤྱན་ཡིན་ནོ་ཞེས་
གསུངས། **འགྲེལ་ཆེན་ལས།**

རྩ་འཁྲུལ་གྱི་རྒྱ་པ་བསྐྱེམས་པའི་མཐུས་སྟོང་གསུམ་གྱི་
གཟུགས་ཆེ་ཆུང་ཐམས་ཅད་མཐོང་བའི་ནམ་སྤྱིན་གྱི་མིག་གྲུབ་པ་
ཤིང་སྤྱན། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེམས་པས་གྲུབ་
པ་ཕྱོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་གྱི་གཟུགས་ཆེ་ཆུང་ཐམས་ཅད་མཐོང་
བ་འཁྲུལ་གྱི་སྤྱན་ནམ་ལྟའི་སྤྱན། ནམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་
ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱན། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་
མེད་དུ་འཇུག་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ལ་སོགས་
པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་ནི་སངས་རྒྱུ་གྱི་སྤྱན་ནོ་
ཞེས་འཆད། **གཞན་ཡང་འགྲེལ་ཆེན་ལས།** འཁྲུལ་གྱི་སྤྱན་ལ་ལས་
དང་། བསྐྱེམས་པའི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ནི་ལྷ་རྣམས་ལ་རང་
གི་ལས་ཀྱི་མཐུས་དབང་པོ་དྲུངས་པའི་མིག་ཐོབ་ནས་གཟུགས་
སོགས་མེད་དུ་མཐོང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཉིད་

དེ་འཛིན་བསྐྱོམས་པའི་མཐུས་ཐོབ་སྟེ་དེས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
 འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་མཐོང་བར་ཡང་བཤད་དོ། །འདིར་འབྲུལ་གྱི་
 སྤྱན་ནི་ལྟའི་སྤྱན་ནོ། །ཀ་ཤེས་མདོར་བསྐྱས་ན་སྤྱན་རྣམ་པ་བཞི་
 སྟེ། གཟུགས་འཛིན་པ་དང་། རོན་དམ་པའི་བདེན་པ་འཛིན་པ་དང་།
 ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་འཛིན་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་
 བྱ་འཛིན་པ་ལོ། །གཟུགས་འཛིན་པ་འང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ལས་ཀྱི་
 འབྲས་བྱ་དང་བསྐྱོམས་པའི་འབྲས་བྱ་ལོ། །ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་ས་མཆོམས་ནི།

དང་པོ་གཉིས་ཆོགས་ལམ་ནས་ཡོད། གསུམ་པ་མཐོང་ལམ་
 མཉམ་བཞག་བཞི་པ་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ། ལྷ་པ་ལ་རྗེས་མཐུན་པ་ས་
 བདུན་པ་ནས་དང་། མཆོན་ཉིད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ནར་ཡོད་དོ།།

གསུམ་པ་རྒྱ་ནི།

ཕྱིན་དུག་ལ་སྟོབ་པ་དང་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱ་པ་སྟོམ་པ་ལོ།།

བཞི་པ་འབྲས་བུ་ནི།

མཐར་ཐུག་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཛང་རྒྱ་བ་དང་། གནས་སྐབས་སུ་གཞན་དོན་སྦྱབ་པ་ན་རང་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་ཐབས་རྣམས་ཤེས་པས་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའོ།

གསུམ་པ་སྦྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ་བྱུག་ལ་གདམས་པ་སྟེ། འདི་ལ་ལྷ། རྟེན་གྱི་ས། བརྟེན་པའི་མཚན་ཉིད། བྱང་པར། ས་མཚམས། དགོས་པའོ། །དང་པོ་རྟེན་གྱི་ས་ནི།

མངོན་ཤེས་དང་པོ་ལྷ་བསམ་གཏན་བཞིའི་དངོས་གཞི་དག་པ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱབ་ལ་བྱུག་པ་ནི་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱབ་པོ། །དེ་ཡང་ཀུན་བཏུས་པའི་ལུགས་ཀྱི་བསམ་གཞུགས་བརྒྱད་ཀའི་དངོས་གཞི་ལས་ཡོན་ཏན་བྱང་པར་ཅན་གྱི་རྟེན་བྱ་རུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་དང་གཞུགས་མེད་བྱ་འདོད་དོ། །མངོན་ལས། ཐག་

ཟད་མངོན་ཤེས་སྟོབས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟག་པ་ཟད་པའི་སྟོབས་
 དང་ཟག་ཟད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་འདྲ་བར་ས་ཐམས་ཅད་པར་བཤད་པ་
 བེ་བྱེ་སྤྲིའི་ལུགས་ཡིན་པས་མི་གཞོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་མདོ་སྡེ་རྒྱན་
 ལས། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཤིན་ཏུ་དག་ཐོབ་ནས། །མི་རྟོག་ཡེ་
 ཤེས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་། །རི་ལྟར་རྣམ་གནས་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པ་ལས། །མཐུ་གྲུབ་པ་ཡི་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་རྟོན་
 བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་གནས་ཡེ་ཤེས་མི་རྟོག་པ་དང་ནི་ལྟན།
 རི་ལྟར་རྣམ་པར་གཞག་པའི་ཆོས་ཡིད་ལ་བྱས་ན་མཐུ་འགྲུབ་པར་
 གསུངས་སོ། །འོ་ན་མངོན་ཤེས་སྟོབ་པའི་རྣམ་གནས་སམ་ཡིད་
 བྱེད་གང་ཞེ་ན། དང་པོའི་རྣམ་གནས་ནི་ལུས་ཡང་བ་དང་། གཉིས་
 པ་ནི་སྦྱས་བྱུང་བ་དང་། གསུམ་པ་ནི་བདག་ལུས་འདི་འདྲ་བ་ལ་
 སེམས་འདི་ལྟ་བུ་སྦྱང་བས་གཞན་ལ་ཡང་ལུས་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་
 པས་སེམས་འདི་འདྲ་བར་ཡོད་ཅེས་མོས་བཤོ། །བཞི་པ་ནི་ཡིད་
 ཤེས་འགགས་མ་ཐག་པའི་མཆོན་མ་བཟུང་ནས་ལུགས་ལྟོག་

དུ་ཉིད་མཆོན་ས་སྤྱོད་པའི་བར་ནམས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ལྷ་པ་ནི་
 སྤྱོད་ས་ནམས་སྤྱང་བས་བྱབ་པ་དང་། སྤྱོད་པ་ནི་ཆོས་ནམས་ལ་
 བདག་མེད་དོ་ཞེས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །འོ་ན་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་
 འགྱུར་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདི་ནི་མཁར་གཞོང་ལ་རྒྱུག་བརྟེན་
 པ་དང་། ས་སོན་ལས་སྤྱུ་གུ་སྤྱེ་བ་ལ་དེ་ལ་བརྟེན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡང་
 མིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། བརྟེན་པར་བཤད་པ་དེ་ནམས་ས་གང་དང་
 གང་གི་དོ་བོར་སྤྱེས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཐ་སྙད་བྱས་པ་སྟེ། ཚུལ་འདི་
 བྱི་ལམ་གྱི་སེམས་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་རིག་པར་བྱ་སྟེ་ཆོས་མངོན་པ་
 བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདེའོ།

གཉིས་པ་བརྟེན་པའི་མཆོན་ཉིད་ནི།

ས་གཡོ་བ་དང་། གཅིག་དུ་གྱུར་ནས་མང་བོ་དང་། མང་བོ་གྱུར་
 བས་གཅིག་དུ་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་དང་། དེ་དག་རི་ལྟ་བུ་
 བཞིན་དུ་རྟེན་པར་བྱེད་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་གི་ཉིད་དེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་
 བྱི་མངོན་ཤེས་ཡིན་ཏེ་རྩ་འབྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་

ཁམས་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པའི་སྐྱེ་ཆུང་དུ་དང་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་
 རྩོམ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ནི་ལྟའི་
 རྒྱ་བའི་མངོན་ཤེས། སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་
 བཅས་པ་དང་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་སོགས་ཤེས་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་གི་
 ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས།
 རང་གཞན་གྱི་ཆེ་རབས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྗེས་སུ་བྲན་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་
 གི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་སྡོན་གནས་རྗེས་བྲན་གྱི་མངོན་ཤེས།
 རྟོགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་དང་དེ་
 དག་གི་གཟུགས་མཆོག་དམན་འབྲིང་ཐམས་ཅད་མཐོང་བར་བྱེད་པའི་
 སྒྲོམ་བྱུང་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ལྟའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས།
 ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་དང་གཟུང་འཛིན་དུ་རྟོག་པའི་ཤེས་སྐྱིབ་
 སོགས་ཀྱི་ས་བོན་སྤངས་པའམ་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་གི་ཉིང་
 དེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཟག་པ་ཟད་པའི་མངོན་ཤེས་ཡིན་ནོ། །ལྟའི་
 རྒྱ་བའི་སྐབས་སུ་མདོ་ལས་མི་ལས་འདས་པ་ཞེས་པ་ནི་བསམ་གཏན་

གྲིས་བསྐྱབས་པ་ལ་རྒྱ་མཚོ་སྤྲོན་གྲིས་བཤད། གཞན་སེམས་ཤེས་
 བའི་མངོན་ཤེས་གྲིས་སེམས་བྱང་ཡང་ཤེས་ཀྱང་དང་པོ་སྒྲོམ་དུས་ཀྱི་
 འཕེན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སེམས་ཤེས་ཞེས་བཤད། སྤྲོན་ལྗེ་ནང་ཚན་
 ལྗེ་མིག་དང་མིག་གི་མངོན་ཤེས་གཉིས་སྔ་མ་སྔོན་གྱི་ལས་དང་ཕྱི་
 མ་ཆེ་འདྲིར་བསམ་གཏན་བསྒྲོམས་པ་ལས་བྱང་བའི་བྱང་ཡིན་པར་
 འཕགས་སེང་བཞེད། **མངོན་ལས།** མིག་དང་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་
ནི། །ལྱང་དུ་མ་བསྐྱར་ལྷག་རྣམས་དགོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། ཀུན་
 བུས་ལས་བྱག་ཀ་ཡང་ངོ་བོ་ཤེས་རབ་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་དུ་བཞེད།
 མིག་རྣ་གཉིས་དབང་པོ་དང་ལྷག་མ་བཞི་ཡིད་ལ་བརྟེན་ནོ།

གསུམ་པ་བྱང་པར་ནི།

འཛིག་རྟེན་པ་དང་ཉན་རང་གི་མངོན་ཤེས་ནི་རང་དང་མཚུངས་
 བ་དང་། རང་བས་དམའ་བ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པར་
 ཟད་ཀྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡོངས་སུ་དག་པ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་
 བར་ཤེས་པས་ནི་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་སོགས་གོང་མ་

རྣམས་ཀྱི་སྤྱགས་ལ་སོགས་པ་ཤེས་སོ་ཞེས་གཞིན་འཛེམས་ལས་
གསུངས་ཤིང་། སྤྱིར་མངོན་ཤེས་རྣམས་ས་གང་ལ་བརྟེན་པའི་ས་
དེ་དང་འོག་སར་རྩུ་འབྲུལ་སོགས་སྟོན་བྱས་ཀྱི་གོང་སར་མི་བྱས་ཞེས་
མངོན་ལས་གསུངས་སོ།།

བཞི་པ་ས་མཆོམས་ནི།

མངོན་ཤེས་དང་པོ་ལྷ་སྤྱི་རོལ་བ་དང་ཡང་སྤྱན་མོང་ཡིན་ལ་ཐེག་
ཆེན་ཀྱི་ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ནས་ཅི་རིགས་པར་ཡོད་དོ། །ཟག་ཟད་
ཀྱི་མངོན་ཤེས་ནི་སྤྱིར་ཉན་རང་ལ་ཡང་མཆོན་ཉིད་པ་ཡོད་ཀྱང་འདི་
ནི་སྤྱིབ་པ་གཉིས་ཀའི་ཟག་པ་ཟད་པ་ཡིན་པར་འགྲེལ་བས་བཤད་
ཅིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་དང་ཟག་ཟད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་གཉིས་ཀ་ས་
བརྒྱད་པ་ལ་འཐོབ་ཅིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་
དག་ལྡན་ལས་བཤད་དོ།།

ལྷ་པ་དགོས་པ་ནི།

སེམས་ཅན་རྣམས་ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་དགོད་པ་དང་།

འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་བྱམས་པ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བའི་
ཡུལ་དང་འབྲད་པ་དང་། ལྷ་ནམས་ཀྱིས་བྱག་བྱ་བར་འོས་པ་དང་།
ལུང་བསྟན་པ་ཐོབ་པའི་ཞེས་མདོའི་དོན་འཕགས་པས་གསུངས་སོ།།

བཞི་པ་སྐྱབ་པ་མཐར་ཐུག་པའི་རྒྱལ་གདམས་པ་ནི།

མཐོང་ལམ་དང་སྒྲོམ་ལམ་གཉིས་ལ་གདམས་པ་གཉིས་ཏེ་ལམ་
འདི་གཉིས་ཀྱང་སྤང་བ་ལ་བྱད་ཡོད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་ལ་
བྱད་མེད་དེ་དཔེར་ན་བུ་བལལ་གྱི་ཆུ་ཕྲ་ཕྲི་གཉིས་ཆུའི་ངོས་ནས་
བྱད་མེད་ཀྱང་བྲི་མ་དག་ཚུལ་ལ་བྱད་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི།

རྟོན་དགོན་མཆོག་ལ་གདམས་པའི་སྐྱབས་སུ་དག་འདུན་དགོན་
མཆོག་གི་མདོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དག་འདུན་གྱི་དབྱེ་བ་མང་པོ་
ཞེག་གསུངས་པ་དེ་དག་ཤེས་སྤྲོ་བའི་བྱིར་བཤད་པ་སྟེ་འདི་ལ་གཉིས།

མཆོན་བྱེད་དཔེའི་དག་འདུན་དང་། མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་དག་
འདུན་ནོ། །དང་པོ་མཆོན་བྱེད་དཔེའི་དག་འདུན་ལ་གསུམ། སྤྱིའི་

རྣམ་པར་གཞག་པ། སོ་སའི་རང་བཞིན་བསྟན་པ། འབྲས་བུ་
བཞིར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་
ལ་བཞི། དག་འདུན་གྱི་གངས། བད་སྟོར་བའི་ཚུལ། ལྷགས་གནས་
གང་ལ་བཞག འབྲས་བུ་རྣམས་འཐོབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་དག་
འདུན་གྱི་གངས་ནི།

སྐྱེས་བུ་ཟུང་བཞིའམ་གང་ཟག་ཡ་བརྒྱད་དེ། རྒྱུན་དུ་ལྷགས་
པ་དང་། ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་།
དག་བཅོམ་པ་བཞི་ལ་རེ་རེར་ལྷགས་པ་དང་གནས་པ་གཉིས་
རེ་ཕྱེན་བརྒྱད་དོ།

གཉིས་པ་བད་སྟོར་ཚུལ་ནི།

འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླལ་བ་དང་། རིམ་གྱིས་པ་དང་། སྤང་བྱ་ཅིག་
ཆར་བའོ། །འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླལ་བ་འདི་ལ་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཚུལ་གྱི་སྒོ་
ནས་ཐོད་ཀླལ་བ་ཞེས་བྱ་ལ། སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཆགས་
བྱལ་སྟོན་སོང་ཞེས་བྱ་འོ། །རིམ་གྱིས་པ་ནི། སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་དང་

འབྲས་བུ་ཐོབ་ཚུལ་གཉིས་ཀ་རིམ་གྱིས་པ་ཡིན་ནོ། །ཅིག་ཆར་བ་ནི་
སྤང་བུ་སྤོང་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཅིག་ཆར་བར་བཞག་གོ།

གསུམ་པ་ཞུགས་གནས་གང་ལ་བཞག་པ་ནི།

ཐོད་ཀླུ་བ་ལ་འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་ཀྱི་ཞུགས་གནས་བཞི་
སྤོང་གྱི་གཞན་མི་སྤོང་དོ། །རིམ་གྱིས་པ་ནི་ཞུགས་གནས་བརྒྱད་ཀ་
ལ་བཞག་གོ། ཅིག་ཆར་བ་ནི། རྒྱན་ཞུགས་དགྲ་བཅོམ་གཉིས་ལ་
གདགས་པར་ཀུན་བརྩས་ཅ་འགྲེལ་ལས་བཤད་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་
ཞུགས་པ་ལ་ཡང་བཅིས་ན་སྤྱར་བྱུང་དོ། །

བཞི་པ་འབྲས་བུ་རྣམས་ཐོབ་ཚུལ་ལ་གསུམ། འབྲས་བུ་དེ་དག་
ལམ་གང་གིས་དང་། ཏུས་ནམ་གྱི་ཆེ་དང་། ས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་
འཐོབ་པའོ། །དང་པོ་ལམ་གང་གིས་འཐོབ་པ་ནི།

འབྲས་བུ་དང་མཐའ་གཉིས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ན་འདས་
ལམ་ཡིན་པས་བྱུང་། འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་ཐོད་ཀླུ་བས་འདས་
ལམ་གྱིས་ཐོབ་ཅིང་། རིམ་གྱིས་པས་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་དང་

འདས་ལམ་གཉིས་ཀས་ཐོབ་པོ།

གཉིས་པ་དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་ཐོབ་པ་ནི།

རྒྱན་ཞུགས་དང་ཐོད་ཀླུ་བའི་འབྲས་བུ་གཉིས་བཅུ་དུག་པ་
 ཐོབ་པ་དང་མཉམ་དུ་ཐོབ་པས་བྲལ། མཐར་གྱིས་པའི་འབྲས་བུ་བར་
 པ་གཉིས་བཅུ་དུག་པ་ཐོབ་ཇེས་སུ་མངོན་དུ་བྱེད་པས་བྲལ་པོ།

གསུམ་པ་ས་གང་ལ་བརྟེན་པ་ནི།

རྒྱན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ན་བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་ཉིར་བསྐྱེད་ལ་བརྟེན་པས་བྲལ་ལ་མཐར་གྱིས་
 པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡང་དེ་དང་འབྲ། ཐོད་ཀླུ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་
 བྱེད་ཀྱི་ལམ་ནི་བསམ་གཏན་ས་དུག་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ཅིང་། དག་
 བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ནི་ཟག་མེད་ས་དགུ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་
 མངོན་དུ་བྱེད་དོ།

གཉིས་པ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། ཐོད་ཀླུ་བ།
 དེམ་གྱིས་པ། ཅིག་ཆར་བའོ། །དང་པོ་ཐོད་ཀླུ་བ་ལ་ཞུགས་པ་དང་

གནས་པའོ། །དང་པོ་ཞུགས་པ་ལ་གཉིས་ལས།

ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་ནི། མཐོང་ལམ་གྱི་སྡོན་དུ་འཛིག་ཏེན་པའི་
ལམ་གྱིས་འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་དུག་པ་སྤངས་ལ་བདུན་བརྒྱད་
སྤངས་པའམ་མ་སྤངས་ཀྱང་རུང་། དགུ་པ་མ་སྤངས་པ་དང་།
སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་ཆོས་བཅོད་ནས་ལམ་རྗེས་བཅོད་ཀྱི་བར་གང་
ཡང་རུང་བ་ལ་གནས་པ་རྟོགས་པའི་བྱད་པར་ཏེ་སྤངས་རྟོགས་དེ་
གཉིས་དང་ལྡན་པའོ།

གཉིས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ནི།

མཐོང་ལམ་གྱི་སྡོན་དུ་འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་དགུ་པ་སྤངས་ལ།
བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་གོང་མ་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ལ་ཆགས་
པ་དང་བྲལ་བའམ་མ་བྲལ་ཡང་རུང་བའི་སྤངས་པ་དང་། རྟོགས་
པའི་བྱད་པར་སྤྲ་མ་ཉྩ་བུ་དང་ལྡན་པའོ། །ཁ་ཅིག་ཀྱན་བརྟུས་སུ་
ཞུགས་པ་དང་པོ་སྦྱར་ལམ་ནས་བཟུང་བའི་རིགས་པ་འདི་ལ་ཡང་
བསྐྱེས་ནས་སྦྱར་ལམ་ནས་དང་པོའི་མཆོམས་འཛིན་པའང་ཡོད་དོ།

གཉིས་པ་གནས་པ་ནི།

སྤར་གྱི་ཁྱལ་ས་པ་དེས་ཕྱིས་བཅུ་དྲུག་པ་ཐོབ་པ་དང་ཕྱིར་འོང་
དང་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་སུ་འགྱུར་ཞིང་སྤར་གྱི་ཁྱལ་ས་པ་
དབང་རྒྱལ་དད་པ་དང་། དབང་རྣོན་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གཉིས་ལ།
ཕྱིས་འབྲས་བྱ་ཐོབ་པ་ན་དད་མོས་དང་། མཐོང་ཐོབ་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་
དང་ལྷན་པར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་རིམ་གྱིས་པ་ལ་བཞི། རྒྱན་ཁྱལ་ས། ཕྱིར་འོང་། ཕྱིར་
མི་འོང་། དག་བཅོམ་མོ། །དང་པོ་རྒྱན་ཁྱལ་ས་ལ། ཁྱལ་ས་པ་དང་
གནས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཁྱལ་ས་པ་ནི།

མཛོད་ལྟར་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་བཅོད་ནས་ལམ་རྗེས་
བཅོད་ཀྱི་བར་ལ་གནས་པ་དང་། གྲུན་བཏུས་ལྟར་ན་སྤྱིར་ལམ་
ནས་ལམ་རྗེས་བཅོད་ཀྱི་བར་ལ་གནས་པ་སྟེ་གང་ལྟར་ཡང་འདོད་
ཉོན་དྲུག་པ་མ་སྤངས་པའོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན་མཐོང་ལམ་གྱི་སྟོན་དུ་
སྟོམ་སྤང་གཅིག་གྱུར་མ་སྤངས་པ་དང་། གཅིག་ནས་ལྷའི་བར་

གང་རུང་སྤངས་པ་གཉིས་སོ།

གཉིས་པ་གནས་པ་ནི།

སྤང་གི་སྤངས་པ་དེ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སྤང་དུ་བརྟུག་པ་ཐོབ་
 པའི་ཉན་ཐོས་སོ། །དེའི་བྱང་པར་ལ་རེ་ལྟར་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ་
 དང་། རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། སྤངས་པའི་
 བྱང་པར་འདོད་པའི་སྐྱོམ་སྤང་གཅིག་ཀྱང་མ་སྤངས་པ། རྟོགས་པའི་
 བྱང་པར་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ། སྐྱེ་བའི་བྱང་
 པར་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་བདུན་ལེན་པའོ།

སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་ཡང་མིའི་རྟེན་ལ་རྒྱན་ཞུགས་ཐོབ་ན་མིར་ལན་
 རྟུག་ལྟར་ལན་བདུན་སྤངས་ཤིང་མཐར་མིར་སྐྱེས་ནས་འདའ་ལ།
 ལྟའི་རྟེན་ལ་ཐོབ་ན་འདའ་ལྟར་ལན་རྟུག་མིར་ལན་བདུན་སྐྱེས་ནས་
 མཐར་ལྟའི་རྟེན་ལ་འདའོ། །དེ་ལྟར་ན་ལྟ་མིའི་སྐྱེ་སྤྱང་བརྟུ་བཞི་བར་
 སྤྱང་བརྟུ་བཞི་སྟེ་ཉེར་བརྒྱད་ལེན་ཀྱང་བདུན་ཚན་དུ་འབྲས་པའི་ཕྱིར་
 ལན་བདུན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གནས་བདུན་ལ་མཁས་པའི་དགེ་སློང་

དང་ཤིང་འདབ་མ་བདུན་པ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་ཡང་བྱུང་བར་གསུམ་ལྟན་ཏེ།

འདོད་ཉོན་གསུམ་མཁ་བཞི་སྤངས་ལ་ལྟ་བུ་མ་སྤངས་པའི་
 སྤངས་པ་དང་། དེའི་གཉིན་པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་ཐོབ་པའི་
 ཉོགས་པ་དང་། འདོད་པའི་ལྟ་མི་རིགས་མཐུན་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་
 གཉིས་སམ་གསུམ་ལེན་པའོ། །ལྟ་བུ་མ་སྤངས་པ་ནི། ལྟ་བུ་
 སྤངས་ན་ཁམས་ལས་འདའ་མི་དགོས་པས་དྲུག་པ་ཡང་སྤང་བར་
 འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཕྱིར་འོང་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་སྒྲོམ་
 སྤང་སྤངས་པ་རྒྱམས་བཅུ་དྲུག་པའི་སྒྲོན་དུ་སྤངས་པ་དང་རྗེས་སུ་
 སྤངས་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དོ།

གཉིས་པ་ཕྱིར་འོང་ལ་ཞུགས་གནས་གཉིས། ཞུགས་པ་ནི།

རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་དེས་ཕྱིར་འོང་ཐོབ་ཕྱིར་བཅོན་པ་
 བ་སྒྲོམ་སྤང་ལྟའི་བར་གང་ཡང་མ་སྤངས་པའམ་དྲུག་པ་སྤྲོང་བ་ལ་
 བཅོན་པའི་བར་རོ།

གཉིས་པ་སྤྱིར་འོང་གནས་པ་ནི།

ཞུགས་པ་དེས་འདོད་ཉོན་དྲུག་པ་སྤངས་པ་ན་སྤྱིར་འོང་ཡིན་
ལ། དེ་ཡང་དྲུག་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་བཞིན་པ་
ན་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་དང་། དགྲུ་པའི་བར་སྤོང་བ་ལ་བཙོན་ན་
བྱུང་པར་ཅན་ནོ། །སྤྱི་མའི་བྱུང་པར་ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་
ནི། ཉོན་མོངས་པ་བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པ་སྤངས། དེའི་གཉིན་པོ་ཟག་
མེད་ཀྱི་དབང་པོ་ཐོབ། གླེ་བ་ལྷག་མ་གཅིག་ལུས་པའོ།

གསུམ་པ་སྤྱིར་མི་འོང་ལ། ཞུགས་པ་དང་གནས་པ་གཉིས།

དང་པོ་ཞུགས་པ་ནི། སྤྱིར་འོང་དེ་ཉིད་བདུན་པ་ནས་དགྲུ་པའི་
བར་སྤོང་བ་ལ་བཙོན་པའོ།

གཉིས་པ་གནས་པ་ནི།

ཞུགས་པ་དེས་སྒྲོམ་སྤང་དགྲུ་པ་སྤངས་པ་ན་སྤྱིར་མི་འོང་ཡིན་
ཏེ། འདི་ལ་ཁམས་གོང་མར་འགོ་བ་དང་། རྟེན་དེ་ཉིད་ལ་འདའ་བ་
གཉིས། དང་པོ་ལ་གསུམ། གཟུགས་དང་། གཟུགས་མེད་དུ་ཉར་
འགོ་དང་། དེ་དག་གི་རྟེན་བསམ་པའོ། །དང་པོ་གཟུགས་སུ་ཉར་

འགོ་ལ། བར་དོར་དང་། རླེས་ནས་འདའ་བ་དང་། གོང་དུ་འཕོ་བ་
 རྟེན་གསུམ་མོ། དང་པོ་ནི་ཆངས་ཆེན་མ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་
 བར་དོ་བཅུ་དྲུག་གང་རུང་དུ་རླེས་ནས་རྟེན་དེ་ལ་འདའ་བའི་ཕྱིར་མི་
 འོང་སྟེ་འདི་ལ་བར་སྲིད་གྲུབ་མ་ཐག་དང་། གྲུབ་ནས་རླེ་སྲིད་འཆོལ་
 བའི་སྣང་བ་མ་བྱུང་ཅིང་དང་། རླེ་སྲིད་དུ་འགོ་བར་སེམས་པའི་ཆོ་
 ལྷག་མེད་དུ་འདའ་བ་གསུམ་མོ།

གཉིས་པ་རླེས་ནས་འདའ་བ་ནི།

གཟུགས་ཀྱི་གནས་རིགས་བཅུ་དྲུག་གི་རླེ་སྲིད་དུ་གཅིག་ཁོན་ཉིང་
 མཆོམས་སྐྱར་ནས་རྟེན་དེ་ལ་ལྷག་བཅས་སུ་འདའ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་
 རྟེ། འདི་ལ་རླེས་ཅིང་ནས་འདའ་བ་དང་། མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་
 མེད་པས་འདའ་བ་དང་། མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་གང་ཅང་དུ་དང་བཅས་
 པས་འདའ་བ་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པར་ནི་འབད་མི་
 དགོས་པར་ལམ་ངང་གིས་འབྱུང་བ་དང་། མི་འབྱུང་བའི་བྱེད་ཡིན་ལ།
 དང་པོ་ནི་ལམ་ཆེས་ངང་གིས་འབྱུང་ཞིང་ཕྱ་རྒྱས་ཆེས་ཆུང་བ་ཡིན་
 པས་གཉིས་པ་དང་བྱེད་པར་ཡོད་ཅེས་སྟོབ་དཔོན་བཞེད་དེ་ཀུན་

བདུས་ཀྱང་དེ་ལྟར་རོ། །གནས་གཙང་ལྔ་སྐྱེས་པའི་སྐྱེས་འདའ་བ་
 བེ་སྤེལ་མ་ནམས་བསྐྱེལ་དགོས་སོ།

གསུམ་པ་གོང་དུ་འཕོ་བ་ནི།

གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་སྐྱེ་སྤྱང་དུ་ལན་གཉིས་བརྒྱད་ནས་འདའ་
 བའི་སྤྱིར་མི་འོང་སྟེ། འདི་ལ་རྒྱུའི་སྐྱོན་ནས་བསམ་གཏན་སྤེལ་མ་སྤེལ་
 དང་། འབྲས་བུའི་སྐྱོན་ནས་འོག་མིན་དང་སྤྱིར་ཅེར་འགྲོ་བ་གཉིས་
 སོ། །དང་པོ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྤྱང་དུ་སྐྱེ་བ་གཉིས་བརྒྱད་ནས་འོག་
 མིན་གྱི་ཉེན་ལ་འདའ་བའི་སྤྱིར་མི་འོང་སྟེ། འདི་ལ་འཕར་བ། བྱེད་
 འཕར། གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆེ་འཕོ་བ་གསུམ། དེ་ལ་འཕར་བ་
 བེ་སྤེལ་མ་ལྔ་བསྐྱེལ་ས་སྤྱིར་མི་ཆེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་རོ་
 མུངས་ཏེ་བསམ་གཏན་སྤྱི་མ་གསུམ་ལས་ཉམས་པ་ཆངས་རིས་
 སུ་སྐྱེས་ནས་སྤོན་གོམས་པའི་མཐུས་བསམ་གཏན་བཞི་བ་སྤེལ་
 བ་བར་པ་ནམས་དོར་ཏེ། འོག་མིན་དུ་སྐྱེས་ནས་འདའ་བའོ།

བྱེད་དུ་འཕར་བ་ནི་སྤྱིར་ལྟར་ཆངས་རིས་སུ་སྐྱེས་ནས་བར་པ་
 ནམས་དོར་ཏེ་གནས་གཙང་ནམས་སུ་སྐྱེས་ནས་གཞན་འགའ་ཞིག་

དོར་ཏེ་འོག་མིན་དུ་འདའ་བའོ།

གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་ནི། སྤར་ལྟར་ཆངས་རིས་སུ་
སྐྱེས་ནས་ཆངས་ཆེན་མ་གཏོགས་པའི་གནས་གཞན་ཐམས་ཅད་
དུ་བརྒྱད་ནས་འོག་མིན་དུ་འདའ་བའོ། །གཙུག་གཅིག་དུ་ཟད་པས་
འགྲན་ཆེ་མེད་པའི་ལས་བསགས་པ་དང་། འོག་ལྟའི་གནས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཆངས་ཆེན་དུ་འཕགས་པ་མི་སྐྱེའོ་ཞེས་མཛོད་འགྲེལ་ལས་
བཤད་དོ། །ཐེག་ཆེན་པ་ལྟར་ན་རྒྱ་མཚན་དེ་མ་ངེས་ཏེ། མི་ཐོབ་པའི་
བྱང་ཆེན་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྐྱེ་བ་འཆད་པར་གྱུར་པས་ཤེས་སོ། །

འདི་དག་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་སྤེལ་མ་སྒྲོམ་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཞེས།
འདིའི་མཐའ་དབྱུད་པ་ལ་གཉིས། སྒྲོམ་པའི་རྟེན། བརྟེན་པའི་
སྒྲོམ་མོ། །དང་པོ་སྒྲོམ་པའི་རྟེན་ནི།

དག་བཅོམ་དང་ཕྱིར་མི་འོང་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སེམས་ཐོབ་
པས་བསྒྲོམ་ལ། དེ་ཡང་དང་པོར་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྤྱིང་གསུམ་
དག་དུ་སྤེལ་བར་བྱེད་ལ། ཕྱིས་ནི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་གཟུགས་

ཁམས་སུ་སྤེལ་བར་བྱེད་དོ།

གཉིས་པ་བརྟེན་པའི་སྒྲོམ་ལ་གསུམ། སྤེལ་བའི་སྦྱར་བ། བྱ་བའི་ཆད། སྤེལ་མ་དངོས་སོ།

དང་པོ་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་བ་རྒྱན་ལྡན་དང་། དེ་ནས་དེ་ཉིད་ཟག་བཅས་རྒྱན་ལྡན་དང་། དེ་ནས་ཟག་མེད་རྒྱན་ལྡན་ལ་འཇུག་ལ། དེ་ནས་རྒྱན་སྤེལ་ནས་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་ལ་སྤེལ་ལོ། །དེ་ལྟར་དང་པོ་བཞི་བ་སྤེལ་བ་ནི་བཞི་བ་དེ་ཡང་། རྟོག་དཔྱད་ཡིད་བདེ་མེད་དཔྱགས་འབྱུང་བུ་བདེ་ལྟག་སྦྱོར་བརྒྱད་ལས་གྲོམ་བས་ལས་སུ་རུང་ཞིང་ཉིང་དེ་འཛིན་གསལ་བའི་བྱིར་རོ།

གཉིས་པ་བྱ་བ་པའི་ཆད་ནི།

བྱེ་སྤེལ་ལུགས་སྐད་ཅིག་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱ་བ་ཅས་བཤད་ཀྱང་། སྒྲོམ་དཔོན་གྱི་རང་འབྲེལ་ལས། སངས་རྒྱས་མ་གཏོགས་སྐད་ཅིག་སྤེལ་མི་རུས་པས། རྒྱན་ཆགས་གསུམ་ལ་ངེ་སྤྱིད་འདོད་བར་སྒྲོམས་བར་འཇུག་པའི་སྒྲོ་ནས་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་

སོ། །དེ་ལྟར་དང་པོ་བསམ་གཏན་བཞི་བ་སྟེ་ལ་ནས་བྱིས་ནི་བསམ་
གཏན་གཞན་དང་ཡང་སྟེ་ལོ།

གསུམ་པ་སྟེ་ལ་མ་དངོས་ནི།

འབྲས་བུ་གནས་གཙང་ལྟར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་སྟེ་ལ་མ་སྟོམ་པ་ལྟ་སྟེ།
གསུམ་སྟེ་ལ་ནས་བཙུག་སྟེ་ལ་གྱི་བར་དོ། །སྟེ་ལ་སྟོམ་ལ་འདི་ལྟར་
ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་བཞི་བ་ཁོ་ན་སྟེ་ལ་བ་ཡིན་ལ་གཞན་
དང་ཡང་སྟེ་ལ་བར་བཞུགས་སོ། །འདི་དག་གི་སྟེ་ལ་ཚུལ་ནི། ཟག་
མེད་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཟག་བཅས་གཅིག་ཚུད་པ་གསུམ་སྟེ་ལ། དེ་
ནས་དེ་འདྲ་བ་བསྐྱར་བས་འབྲིང་དུ་གསུམ་ལ། ཆེན་པོ་དགུ་སྟེ་ལ། འིན་
ཏུ་ཆེ་བ་བཅུ་གཉིས་སྟེ་ལ། འིན་ཏུ་ཆེས་ཆེ་བ་བཙུག་སྟེ་ལ་ལོ།

དེ་ལྟར་ན་ལྟག་མ་རྣམས་ལ་འང་སྟེ་ལ་ལྷགས་ཁྱད་མེད་པས་
གསུམ་སྟེ་ལ་རྒྱས་ན་ཐམས་ཅད་རྒྱས་པར་འགྱུར་སྟེ་ལ་ན། དཀྱུས་
ཐོག་རེ་ལ་གསུམ་སྟེ་ལ་ལ་སོགས་པ་ཆེན་པ་རེ་སྟེ་ལ་རྒྱས་ཀྱང་
གཞན་སྟེ་ལ་མི་རྒྱས་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །དེ་ལ་གནས་གཙང་དུ་

སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི་ཟག་བཅས་ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་ནི་སྲིད་པ་གཙོད་པས་
སོ། །ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ནི་ཟག་མེད་བདེན་པའི་ནམ་པ་ཅན་དང་།
ཟག་བཅས་འཛིག་ཉེན་པའི་དགེ་བ་དག་པ་བ་ཡིན་པ་ཅམ་སོ། །

གཉིས་པ་སྲིད་ཅེར་འགྲོ་ནི།

སྟོམས་འཇུག་ནམས་ཀྱི་རོ་ཐུང་ཞིང་འབྲས་བུ་ཆེའི་བར་དུ་སྐྱེ་
ཞིང་གནས་གཙང་བོར་ཏེ་གཟུགས་མེད་དུ་རིམ་གྱིས་སྐྱེས་ནས་སྲིད་
ཅེར་འདའ་བའོ། །

གཉིས་པ་གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྲོ་ནི།

གཟུགས་ཀྱི་ཀུན་སྐྱོར་ཟད་པའི་མཐུས་འདི་ནས་གཟུགས་སུ་མི་
འགྲོ་བར་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའོ། །འདིར་སྐྱེ་བ་ལ་བར་དོ་
མེད་པས། སྐྱེ་ཅམ་ནས་འདའ་བ་དང་། བྱེད་བཅས་དང་། བྱེད་མེད་
དང་། གོང་འཕོ་དང་བཞི་ཡོད་དོ། །དབྱེ་བ་འདི་དག་འདོད་པར་ཆེ་
གྱུར་གྱི་བྱེར་མི་འོང་ལ་མི་རུང་སྟེ། འདོད་པར་ཆེ་གྱུར་ཞེས་པ་ནི་ཆེ་
སྒྲ་མ་ལ་འབྲས་བུ་དང་ཕོ་གཉིས་གང་རུང་ཐོབ་ནས་འདིར་བྱེར་མི་

འོང་ཐོབ་པ་ལོ།

གཟུགས་པ་དེ་དག་གི་རྟེན་བསམ་པ་ནི།

གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ་ལྟ་དང་གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྲོ་བཞི་པོ་དེ་
འདོད་ཁམས་དང་ཁམས་གོང་མ་གང་གི་རྟེན་བྱེད་ཅེ་ན། འདི་དག་
གི་རྩྭ་པ་དང་པོ་འདོད་རྟེན་པ་ལ་བྱེད་དགོས་སོ།

གཉིས་པ་རྟེན་དེ་ཉིད་ལ་འདའ་བ་ནི།

གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་དུ་ཉེར་འགྲོ་ལས་གཞན་པའི་ཕྱིར་
མི་འོང་སྟེ། འདི་ཁམས་གོང་མར་མི་སྐྱེ་ཞིང་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་པས་
འདོད་པར་ཡང་མི་སྐྱེ་བས་སོ། །འདིས་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་
ཐོབ་ན་ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་ཀྱིས་མཛོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ།

བཞི་པ་དག་བཅོམ་པ་ལ་གཉིས། དང་པོ་ཞུགས་པ་ནི།

ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲོམ་སྤང་དང་
པོ་སྤངས་པ་ལ་བཅོམ་པ་ནས་སྤིད་ཅེ་འདི་དག་པའི་བར་སྤོང་བ་ལ་
བཅོམ་པ་ལོ།

གཉིས་པ་འབྲས་གནས་ནི།

ཞུགས་པ་དེས་སྲིད་ཅེའི་སྒྲོམ་སྤང་དགུ་པ་སྤང་བ་ན་དག་བཅོམ་
 བ་ཡིན་ལ། འདི་ལ་སྒྲིབ་པ་སྤྲོད་ཚུལ་གྱིས་བྱེ་ན། ཉོན་མོངས་དང་
 སྒྲོམས་འཇུག་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀ་ལས་གྲོལ་ན་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་
 རྣམ་གྲོལ་དང་། ཉོན་སྒྲིབ་ཁོ་ན་ལས་གྲོལ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ལས་
 རྣམ་གྲོལ་ལོ། །དེ་གཉིས་ལ་རྒྱན་ཅན་དང་། རྒྱན་མེད་ཅེས་ཀྱང་
 ཟེར་རོ། །དབང་པོས་བྱེ་ན་དད་མོས་དང་མཐོང་ཐོབ་གཉིས་ཏེ།
 བྱེ་བྲག་སྤྲོ་བ་རྣམས་དབང་རྒྱལ་འདི་དག་བཅོམ་ལས་ཉམས་ནས་
 རྒྱན་ཞུགས་བར་དུ་འགྲོ་བར་ཡོད་པར་འདོད་ལ། མདོ་སྡེ་པས་དག་
 བཅོམ་ལས་ཉམས་མི་སྲིད་ཅིང་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་གནས་ཅམ་
 ལས་ཉམས་པ་ཡོད་པར་འདོད་དེ། སྒྲོབ་དཔོན་སྤྱི་མཆོད་ཀྱང་དེ་ཉིད་
 ལེགས་པར་མཛད་དོ། །

གསུམ་པ་གཅིག་ཆར་བ་ནི།

བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་མ་ཐོབ་གོང་དུ་མཐོང་ལམ་མངོན་དུ་
 བྱས་ནས་ཉེར་བསྟོགས་དང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་འདས་ལམ་གྱིས་

ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲོམ་སྤང་རྒྱལ་ས་དགྲུང་བྱིས་ནས་སྤྱོད་བཤོ། །དེ་
 ཡང་འཆི་དུས་ཀྱི་སྤྲོན་ནམ་དེ་ལ་ཉེ་བའི་ཆེ་པལ་ཆེར་དགྲ་བཅོམ་
 དུ་འགྱུར་ལ། དེ་མ་ཐོབ་ན་འདོད་པར་སྐྱེས་པའི་ཉེན་ལ་འདའ་ཞིང་།
 ལུང་གི་བསྟན་པ་རྒྱབ་པ་དང་འདོམས་ན་སྤིད་པ་ཐ་མའི་ཆེ་སྟོབ་
 དཔོན་ལ་མ་སྟོས་པར་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་ནས་རང་རྒྱལ་དུ་འགྱུར་ཏེ་སྟོབ་
 པའི་དུས་ན་འང་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་མ་བྱུབ་པ་འདིས་ཤེས་པར་བྱའོ།

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་བཞིར་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི།

མཐོང་སྤང་སྤངས་ཅམ་གྱིས་རྒྱན་ཞུགས་དང་། སྒྲོམ་སྤང་ལ་
 གཉིས་ལས་འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་དུག་པ་སྤངས་པ་ཕྱིར་འོང་དང་།
 དགྲ་པ་སྤངས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་དུ་བཞག་གོ། །གོང་མའི་སྒྲོམ་སྤང་
 སྤངས་པ་ནི་དགྲ་བཅོམ་ཡིན་ལ། འདོད་པ་ལ་གཉིས་བཞག་པ་ནི་
 དེ་ལས་སྦྱར་དུ་འདའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་འདི་དག་དང་པོར་
 ཁམས་གང་དུ་ཐོབ་ཚུལ་ཡང་མཛོད་ལས།

འདོད་པར་གསུམ་ཐོབ་ཐ་མ་ནི། །གསུམ་དུ་འོ་ཞེས་སོ།

གཉིས་པ་མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་དགེ་འདུན་བཤད་པ་ལ་ལྟ། གང་
ལས་དབྱེ་བའི་གཞི། རི་ལྟར་བྱེ་བའི་གངས། བྱེ་བ་སོ་སོའི་རང་
བཞིན། དེ་དག་གང་གིས་མཆོན་བསམ་པ། བྱད་པར་གྱི་ཆོས་
གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་ནོ།

གཉིས་པ་རི་ལྟར་བྱེ་བའི་གངས་ལ།

སྤྱིར་མདོ་ལས་རྒྱལ་སྤྱུལ་ཞེ་བརྒྱད་གསུངས་ཀྱང་མདོ་དང་རྒྱན་
སྤྱིར་བའི་དབང་དུ་ན་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་འབྲེན་ཏེ།

འདི་ལ་སྤྱི་རི་བཞིན་པ་དང་། རི་བཞིན་མ་ཡིན་པར་འབྲེན་པ་
གཉིས། དང་པོ་ནི།

བུ་རྩེ་ལྷོ་དང་ལྷོ་རི་པ་སྟེ་ཅ་བའི་སྤྱི་རི་བཞིན་དུ་ཉི་ཤུ་འབྲེན་པས་སོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས།

འཕགས་པ་དང་། སྟོབ་དཔོན་གྱི་ལུགས་སོ། །འདི་གཉིས་ནི་ས་
བཅད་གསུམ་བའི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།

གསུམ་པ་བྱེ་བ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་ནི། སློབ་དཔོན་འཕགས་པའི་
 རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འཆད་ན་འདི་ལ་བཞི། བརྒྱད་པ། ཆགས་བྲལ་
 སྡོན་སོང་། མཐར་གྱིས་པ། རང་རྒྱལ་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་
 སོ། །དང་པོ་བརྒྱད་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་བཙུ་གང་རུང་ལ་
 གནས་པའི་བྱང་སེམས་དབང་རྒྱལ་དད་པའི་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་
 བ་གཞན་དོན་གྱི་དབང་གིས་བསམ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པར་
 ལས་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་དབང་གིས་མིའི་ནང་ནས་མི་རྣམས་ཀྱི་
 བྱང་དུ་སྐྱེས་པའོ།

གཉིས་པ་རྟོགས་པ་སྤྲ་མ་ལྟ་བུའི་དབང་རྣོན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལམ་
 གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་དང་། དགའ་ལྡན་
 གྱི་ལྟའི་རིས་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་འདིར་སྐྱེས་པའོ།

གཉིས་པ་ཆགས་བྲལ་སྡོན་སོང་ལ།

ཞུགས་པ་དང་གནས་པ་གཉིས། དང་པོ་བྱིར་འོང་དང་བྱིར་མི་
 འོང་ལ་ཞུགས་པ་དད་མོས་དང་རིགས་མཚུངས་པའི་དབང་རྒྱལ་ནི།

བྱང་ཆེན་ཐབས་མི་མཁས་པས་བསམ་གཏན་དང་པར་བྱིན་སྒྲུབ་
 ཅིང་ལྷ་ཆེ་རིང་པོར་སྐྱེས་ནས་དེ་ནས་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་དང་
 མིར་སྐྱེས་པའོ། །གཉིས་པ་འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་ལ་ཞུགས་པ་
 མཐོང་ཐོབ་དང་རིགས་མཚུངས་པའི་དབང་ཚོན་ནི། ཐབས་ལ་མཁས་
 པའི་སློ་ནས་བསམ་གཟུགས་ལ་སྟོམས་པར་འབྲུག་ཅིང་བསམ་
 གཏན་གྱི་དབང་གིས་མ་ཡིན་པར། གང་ན་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྷན་
 འདས་བཞུགས་པ་དེ་དག་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་བསྐྱེད་པ་བཟང་པོ་
 འདི་ལ་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་འཆང་རྒྱ་བའོ། །འདིར་ཞུགས་པ་བཞི་
 དབང་པོའི་སློ་ནས་བསམ་ཏེ་གཉིས་གཉིས་སུ་བགྲང་བ་ནི། དབང་པོ་
 ཚོ་རྩལ་གྱི་མདོ་རེ་རེ་ལས་མེད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་འབྲས་གནས་ལ་གཉིས།

དང་པོ་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་བྱིར་འོང་དད་ཐོབ་གཉིས་
 ཀྱི་སེམས་དབའ་ནི། བྱང་ཆེན་ཆེ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་བསམ་
 གཟུགས་ཆད་མེད་སོགས་ལ་སྟོམས་པར་འབྲུག་ཅིང་། སངས་
 རྒྱས་བཞུགས་པའི་ཞིང་རྣམས་སུ་སྐྱེས་ནས། སྤར་ཡང་དགའ་ལྷན་

ཀྱི་ལྷ་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པར་སྐྱེས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ལྷ་
 ཆོག་ས་སུ་འཆང་རྒྱ་བ་སྟེ། འདི་ནི་འཛིག་རྟེན་འདིར་ལན་གཅིག་
 འོངས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་དུ་སྤྱངན་ལས་འདའ་བས་
 ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་ངོ་།།

གཉིས་པ་དེའི་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་དད་ཐོབ་གཉིས་ཀྱི་
 སེམས་དཔའ་ནི། བྱང་ཆེན་མངོན་ཤེས་བྱུག་ཐོབ་པ་གང་དག་གཟུགས་
 དང་གཟུགས་མེད་དུ་མི་སྐྱེ་ཞིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ནས་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་འགྲོ་ཞིང་སངས་རྒྱས་རྒྱལ་པ་མཉམ་པར་བྱེད་པ་སྟེ་
 འདི་གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེར་མི་འོང་བས་ཕྱིར་མི་འོང་ངོ་།།

གསུམ་པ་མཐར་གྱིས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་ལ་གསུམ།
 རྒྱུན་ཞུགས། ཕྱིར་འོང་། ཕྱིར་མི་འོང་གི་མིང་ཅན་གྱི་དགེ་འདུན་ལོ།།
 དང་པོ་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་མིང་ཅན་ལ་གཉིས། རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་
 གནས་མིའི་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེའི་སེམས་དཔའ་ནི།

བསམ་གཟུགས་ཆད་མེད་རྒྱལ་པ་བསྐྱེད་ནས་སེམས་ཅན་
 ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རྒྱལ་རིགས་བྲམ་བེ་བྱིམ་བདག་

གི་རིགས་ཤིང་སྤྱ་ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བའོ། །ལྟའི་རིགས་
ནས་རིགས་སྐྱེའི་སེམས་དཔའ་ནི་སྤར་ལྟར་ལས་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་
བཞི་ནས་གཞན་འབྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་ལྟ་རྣམས་དང་སྐལ་བ་
མཉམ་བར་སྐྱེ་བའོ།

གཉིས་པ་སྤྱིར་འོང་གི་མིང་ཅན་བར་ཆད་གཅིག་པའི་སེམས་
དཔའ་ནི།

བྱང་ཆེན་བསམ་གཏན་བཞི་ཐོབ་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཆོས་མ་འདྲེས་པའི་བར་དུ་ཐོབ་ནས། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་
པོ་རྣམས་ཐོབ་པ་ཡིན་ཀྱང་དེ་དག་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་ཆེ་གཅིག་
གིས་ཐོགས་པའོ།

གསུམ་པ་སྤྱིར་མི་འོང་གི་མིང་ཅན་ལ་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་སྤྱིར་
མི་འོང་བར་དོར་འདའ་བའི་སེམས་དཔའ་ནི།

བྱང་ཆེན་བསམ་གཟུགས་མི་འཛིགས་སོགས་ནས་མ་འདྲེས་
པའི་བར་ཐོབ་པ་གང་དག་ཆངས་རིས་ནས་འོག་མིན་ཀྱི་ལྟའི་བར་

དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེར་སངས་རྒྱས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་
 རོན་བྱེད་པའོ། །འདི་ཁམས་གསུམ་གྱི་བར་པ་གཟུགས་ཁམས་
 གྱི་གནས་གང་རུང་གཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ནས་འདིར་བྱང་ཆུབ་པ་
 སོགས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་བར་དོར་འདའ་བའོ། །

གཉིས་པ་སྐྱེས་ནས་འདའ་བའི་སེམས་དཔའ་ནི།

བྱང་ཆེན་གང་དག་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་
 ཏུ་འཁོར་བྱ་ཞིང་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། འོག་མིན་ནས་དགའ་
 ལྡན་དུ་དེ་ནས་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་དུ་གཤེགས་ནས་བྱིམ་ནས་ངེས་པར་
 འབྱུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དུ་དུ་སྐྱེལ་གྱུང་བཅས་མ་ཐག་ཏུ་སེམས་
 བསྐྱེད་པ་སྟེ་ཕྱང་པོ་ལྷག་བཅས་ཀྱིས་འདའོ། །

གསུམ་པ་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་པས་འདའ་བ་ནི།

བྱང་ཆེན་ཕྱིན་བྱུག་ལ་སྦྱོད་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ནས་འཇིག་
 རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་འདོང་ཞིང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་རྟག་ཏུ་བརྩོན་
 པའོ། །འདི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་བརྩོན་པའི་ཕྱིར་འདུ་བྱེད་དང་

བཅས་ཏེ་འདའ་བའོ།

བཞི་པ་འདྲ་བྱེད་མེད་པར་འདའ་བའི་སེམས་དཔའ་ནི།

བྱང་ཆེན་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སྐྱོན་མེད་པ་ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་ཞིང་། ཕྱིར་མི་ལྟོག་
པའི་ས་ལ་ཡང་ངེས་པར་གནས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །འདི་རིགས་ཀྱི་བྱང་པར་ལས་ཆེས་ལྷན་
བར་བྱང་ཆུབ་པའི་ཕྱིར་བྱེད་མེད་དུ་འདའ་བའོ།

ལྷ་པ་ལ་གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་འོག་མིན་
འགྲོ་ལ་འཕར་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་འཕར་བའི་སེམས་དཔའ་ནི།

བྱང་ཆེན་བསམ་གཏན་བཞི་བསྐྱབས་ཏེ་བསམ་གཏན་ལས་
ཡོངས་སུ་ཉམས་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་བསྐྱབས་ཏེ་ཆངས་
རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་ཞིང་བསམ་གཏན་རྣམས་བསྐྱབས་ནས་
འོག་མིན་ཉིད་དུ་སངས་རྒྱས་ནས་ཞིང་ལྷ་ཆོགས་སུ་ལྷ་མེད་རྫོགས་
བྱང་དུ་འཆང་རྒྱ་བའོ།

བྱེད་དུ་འཕར་བའི་སེམས་དཔའ་ནི།

ཆངས་པའི་འཇིག་རྟེན་ནས་ཞི་འཕོས་ནས་གནས་གཙང་
གཅིག་གམ་གཉིས་ལས་བཞུལ་ཏེ་འོག་མིན་དུ་སྐྱེས་ནས་སོགས་
སྤར་ལྟར་རོ།

གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆེ་འཕོ་བའི་སེམས་དཔའ་ནི།

བྱང་ཆེན་གང་དག་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
སྐྱེ་ལྟ་བུར་བསྟན་ནས་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་སྤངས་ནས་ཆངས་རིས་
ནས་འོག་མིན་གྱི་ལྟའི་བར་དུ་སྐྱེས་ཏེ་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ངན་
སོང་གི་འགོ་བ་ལ་ཆོས་སྟོན་བའོ།

གཉིས་པ་སྤྲིད་ཅེའི་མཐར་ཐུག་འགོ་བའི་སེམས་དཔའ་ནི།

བྱང་ཆེན་བསམ་གཟུགས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དག་ཆངས་
རིས་ནས་དགོ་རྒྱས་ཀྱི་བར་དང་། རྒྱལ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ནས་
སྤྲིད་ཅེའི་བར་དུ་སྐྱེ་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྣ་ཆོགས་སུ་སྐྱེ་
བར་འགྱུར་བའོ།

དུག་པ་གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཅོམ་གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྲེལ་
སེམས་དཔའ་ནི།

བྱང་ཆེན་བསམ་གཟུགས་ལ་སྟོམས་པར་འདུག་ཅིང་ནམ་
མཁའ་མཐའ་ཡས་ནས་སྤིང་ཅིའི་བར་དུ་སྐྱེ་ཞིང་། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཞིང་སྤྱ་ཆོགས་སུ་སྐྱེ་བའོ། །འདི་ནི་འདི་ནས་ཞི་འཕོས་ནས་
གཟུགས་སུ་མ་སོང་བར་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེའོ།

བདུན་པ་མཐོང་ཆོས་ཆེ་འདི་ལ་ཞི་བ་ཟུང་ན་ལས་འདའ་བའི་
སེམས་དཔའ་ནི།

བྱང་ཆེན་ཕྱིན་དུག་ལ་སྟོང་པའི་ཆེ་ལུས་ལ་སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་
མཆན་སོ་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱན་ཞིང་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྤྱ་
ན་མེད་པ་དང་ལྡན་ཏེ། ནམ་ཡང་ངན་སོང་སོགས་སུ་མི་སྐྱེ་ཞིང་།
སེམས་ཅན་གང་གིས་བྱང་ཆེན་དེ་མཐོང་བ་དེ་དག་ཀྱང་སེམས་རབ་
ཏུ་དྲང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རིམ་གྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟུ་
ངན་ལས་འདའ་བར་བྱེད་པའོ། །འདི་བྱང་ཆེན་དེ་གང་གིས་མཐོང་བ་

དེ་ལྟར་ལས་འདའ་བས་མཐོང་ཆོས་ཞིའོ།

བརྒྱད་པ་ལུས་མངོན་བྱེད་ཀྱི་སེམས་དབའན།

བྱང་ཆེན་ཡུམ་ལ་བཙོན་པ་གང་བསམ་གཟུགས་ཆད་མེད་ནས་
འགོག་པའི་བར་ལ་སྟོམས་བར་འབྲུག་ཅིང་ཐོད་ཀླལ་ལ་སྟོམས་བར་
ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྤྱོད་ཆོགས་སུ་འཁོང་རྒྱ་བའོ། །ཅིའི་
ཕྱིར་ལུས་མངོན་བྱེད་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། བྱང་འདས་དང་འབྲུ་བའི་འགོག་
སྟོམས་སེམས་མེད་པའི་ལུས་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྐྱེད་པས་སོ་ཞེས་འཆད་
དེ་བྱེ་སྤྱད་དང་མཐུན་ལོ། །སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ནི།

འགོག་པ་ལས་འང་བ་ན་འགོག་པ་ནི་བྱང་འདས་དང་འབྲུ་བར་
ཆེས་ཞི་བ་ཡིན་ལོ་སྟམ་དུ་སེམས་པས་རྣམ་ཤེས་དང་བཅས་པའི་
ལུས་ཉོན་མོངས་ཞི་བ་སྟོན་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པས་ལུས་མངོན་བྱེད་དོ་
ཞེས་བཞེད་དོ།

བཞི་པ་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་ནི།

བྱང་ཆེན་གང་དག་སངས་རྒྱས་མི་བཞུགས་ཤིང་ཉན་ཐོས་
རྣམས་ཀྱང་མེད་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་རང་བྱང་ཚུབ་ཏུ་

མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་ཁིང་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
 ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱས་ནས་སྒྲ་མེད་རྫོགས་
 བྱང་དུ་འཆང་རྒྱ་བའོ། །ཞེས་སོ།།

དེ་ལྟར་ན་དབང་པོ་རྒྱལ་དང་རྣམས་པོ་དག་ཅེས་པས་ཞུགས་
 པ་དང་པོ་ཆགས་བྲལ་སྒྲིན་སོང་གི་ཞུགས་པ་གཉིས་དང་གསུམ་
 བསྟན་ཅིང་། དད་དང་མཐོང་ཐོབ་ཅེས་པས་ཆགས་བྲལ་སྒྲིན་སོང་གི་
 འབྲས་གནས་གཉིས་ཀ་བསྟན་ལ། འོག་མིན་འགྲོ་འཕར་གསུམ་གྱི་
 དབྱེ་གཞི་ཡིན་པས་དོར་ལ་གཞན་རྣམས་སྒྲ་རི་བཞིན་དུ་བགང་ངོ་།།

སྒྲིན་དཔོན་སང་གི་བཟང་པོའི་བཞེད་པ་ལྟར་ན།

རྒྱུན་ཞུགས་ལ་ཞུགས་གནས་གཉིས། ཞུགས་པ་ལ་དབང་པོ་
 རྣམས་གཉིས། གནས་པ་ལ་ཅམ་བྱད་གཉིས། བྱད་པར་ཅན་ལ་
 དེགས་སྒྲི་གཉིས། བྱིར་འོང་ལ་ཞུགས་གནས་གཉིས། གནས་པ་
 ལ་ཅམ་བྱད་གཉིས། བྱིར་མི་འོང་ཞུགས་གནས་གཉིས། གནས་
 པ་ལ་བར་དོར་སྒྲིས་ནས་བྱེད་བཅས། བྱེད་མེད་གྱིས་འདའ་བ་བཞི།
 གོང་འཕོ་དང་ལ། གོང་འཕོ་ལ་འོག་མིན་འགྲོ་དང་། སྒྲིན་ཅེར་འགྲོ་

བའི་གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཅོམ་གཉིས། འོག་མིན་འགྲོ་ལ་འཕར་
 བ་གསུམ། གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཅོམ་ལ་མཐོང་ཆོས་ཞི་དང་ལུས་
 མངོན་བྱེད་གཉིས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱན་ཞུགས་ལ་ལྷ། ཕྱིར་འོང་
 གསུམ། ཕྱིར་མི་འོང་བཅུ། དེའི་སྤྲེང་དུ་དག་བཅོམ་ཞུགས་པ། རང་
 རྒྱལ་དང་ཉི་ཤུའོ། །དེ་ཡང་རྩ་བར་བསྟན་པ་བཅུ་བདུན་རྒྱན་ཞུགས་
 འབྲས་གནས་ཅམ་ལོ་བ། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཅམ་ལོ་བ། དག་
 བཅོམ་ཞུགས་པ། ཁ་སྐྱོང་གསུམ་བྱེད་པ་འབྲེལ་པ་དོན་གསལ་
 དང་རྒྱན་སྒྲིང་གི་དགོངས་པའོ། །འདིའི་སྤྲེང་རྩེར་འགྲོ་བའི་དབྱེ་
 བ་ལ་མཐོང་ཆོས་ཞི་དང་། ལུས་མངོན་བྱེད་བྱས་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་
 བ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་བདེན་ལ། བྱང་སེམས་ནི་བསམ་
 གཟུགས་བརྒྱད་ཀ་བསྐྱེམས་པས་སྤྲེང་རྩེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོ་ཞེས་
 བྱ་ལ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་འཇུག་བྱས་པས་གཟུགས་
 ཀྱི་ཆགས་བཅོམ་ཞེས་བཤད་པ་ཅམ་ཡིན་པས་མི་འགལ་ལོ་ཞེས་
 འབྲམ་ཐུག་གསུམ་པ་གསུངས་པར་བྱང་ཡེ་འཆད་དོ།

བཞི་པ་དེ་དག་གང་གིས་མཆོན་བསམ་པ་ནི།

དགེ་འདུན་འདི་དག་འདྲ་བ་རྒྱ་མཆོན་དུ་བྱས་ནས་ཐེག་ཆེན་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་བསྟན་ན་གང་དཔེར་བྱེད་ཅེ་ན། འཕགས་པས་ནི་ཐོད་ཀླུ་བ་དང་རིམ་གྱིས་པ་གཉིས་དང་མཚུངས་པར་བཤད་ཅིང་། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཐམས་ཅད་རིམ་གྱིས་བ་དང་མཚུངས་པར་བཤད་ལ། ཅིག་ཆར་བ་དང་སྐར་བ་ནི་འགྲེལ་བ་སྤྱད་ཀྱང་མ་བཤད་དོ། །འོ་ན་དེ་དག་དང་ཆོས་མཚུངས་དུ་ཞིག་གིས་སྐར་ཞེ་ན། སྤངས་ཏོགས་དང་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་དང་གསུམ་གྱིས་སྐར་དོ། །འོན་ཀྱང་སྤང་བ་ལ་སྟོས་ནས་བྱང་སེམས་ལ་ཉན་ཐོས་གྱིས་རྒྱན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་ལ་སོགས་པར་བཞག་པ་ནི། དེ་དག་ལ་དེ་དག་གི་མིང་གིས་འདོགས་པའི་ཆོས་མཐུན་པའི་རྒྱ་མཆོན་བྱུང་པར་ཅན་བསྟན་པར་འདོད་ནས་ནམ་གཞག་བྱས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤངས་པའི་རིམ་པ་ཇི་བཞིན་དུ་འདོད་ནས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ངས་སོ་ཞེས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ།

ལྷ་པ་བྱུང་པར་གྱི་ཆོས་གཞན་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། མདོའི་
དགའ་གནས། དགོ་འདུན་གྱི་ས་མཆོམས། མཆོན་ཉིད་པ་དང་
བཏགས་པ་བ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ལྷ་ཆེ་རིང་པོར་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་ཅེན། དེ་
ནི་ཆེ་ལྷ་མ་ཞིག་ལ་དེར་སྐྱེས་ཕྱིས་མིའི་ནང་དུ་འཕགས་ལམ་ཐོབ་
པ་ན་དེ་དབང་རྒྱལ་དུ་བཞག་པས་སོ། །ཡང་སྲིད་ཅེར་འགྲོ་དང་
གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཅོམ་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་དང་།
སྤྱད་པ་སོགས་ལས་བྱང་སེམས་གཟུགས་མེད་དུ་མི་སྐྱེ་བར་བཤད་
པ་འགལ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ། སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་དེར་སྐྱེ་བའི་
རྒྱ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འདུག་ཐོབ་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་པའོ། །

ཡང་འཕར་བ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ།

བསམ་གཏན་དང་པོའི་རོ་ཐུངས་ནས་ཕྱི་མ་གསུམ་ཉམས་པ་
དང་། བསམ་གཏན་གྱི་དབང་གིས་ལྷ་གནས་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བར་
བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། ས་མཐོན་པོར་ཆུད་པའི་བྱང་སེམས་ལ་དེ་
དག་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ། དང་པོ་བྱང་འཕགས་དབང་

རྒྱལ་ཐབས་མི་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་བསམ་བཤམ། ཡང་ན་སོ་
སྤྱིའི་དུས་སྤྱོད་མཁས་པ་ལ་དགོངས་ལ། གཉིས་པ་ནི་འདོད་བཞིན་
དུ་སྦྱོམས་འབྲུག་གི་སེམས་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱེས་པས་སོ།།

གཉིས་པ་ས་མཚམས་ནི།

འཕགས་པའི་བཞེད་པས་རྗེས་འབྲང་གཉིས་མཐོང་ལམ་པ་དང་།
ལྷག་མ་རྣམས་སྒྲོམ་ལམ་པ་ཡིན་ལ་བྲད་པར་དུ་ཞུགས་པ་བཞི་པ་
ས་བཅུ་པ་ལས་གསུངས་སོ། །སྟོབ་དཔོན་ནི་རྒྱུན་ཞུགས་ཅམ་པོ་
མཐོང་ལམ་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་སྒྲོམ་ལམ་པར་བཞེད་དོ། །གང་
ལྟར་ཡང་འདི་དག་ས་རིམ་ཅན་ལ་སྦྱར་བ་མི་འཐད་པར་གོ་སྟེ། ཚས་
འབྲང་དང་བར་ཆད་གཅིག་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་མདོ་ལས་དེ་དག་
སྦྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པར་བཤད་པས་སོ།།

གསུམ་པ་མཚན་བཏགས་བསམ་པ་ནི།

འོ་ན་འདིར་རྒྱུན་ཞུགས་སོགས་བཤད་པ་འདི་དངོས་ཀྱི་སྤྱའམ་
འོན་ཏེ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། བཏགས་པ་བ་ཡིན་ཏེ། དགོངས་
གཞི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་འཁོར་ལོའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱུན་

རང་འགྲེལ་ལས། གསུམ་ནི་མི་དག་གི་ནང་ཁོ་ན་དང་སྤིང་
གསུམ་དུ་སྦྱེད་པར་བྱེད་དོ། །སྟོན་བསྦྱེད་པ་རྣམས་ནི་ལྟ་དག་གི་
ནང་དུ་འང་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །བཞི་པ་ནི་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཡང་
སྦྱེད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །དེས་ན་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་

ལ་སྐྱེ་དགོས་སོ། །སེམས་རྟེན་ནི། གཙོ་བོར་བསམ་གཏན་ས་བྱག་
གང་ཡང་བྱང་བ་ལ་བརྟེན་ནོ།།

གཉིས་པ་བརྟེན་པ་སྦྱར་བའི་ལམ་ལ་བཞི། ངོ་བོ། དབྱེ་བ། བྱེ་
བའི་སྒོ་གང་ཡིན་བརྟགས་པ། བྱང་བར་རོ། །དང་པོ་ངོ་བོ་ལ་གཉིས།
ཐུན་མོང་དང་། སོ་སའི་ངོ་བོ་འོ། །དང་པོ་ཐུན་མོང་གི་ངོ་བོ་ནི།

ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་སྒྲོམ་བསམ་ངེས་པར་རྟོགས་པ་སྟེ། དེ་
ཡང་སྒྲོམ་བྱུང་གཙོ་ཆེ་བའོ།།

གཉིས་པ་སོ་སའི་ངོ་བོ་ནི།

བྱང་སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པས་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་ལས་
མ་གཏོགས་པར་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྣམས་མ་མཐོང་གི་
ཡིད་ཀྱིས་བརྗོད་པ་ཁོ་ན་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དུ་སྒྲུང་བར་མཐོང་བ་
སྒྲུང་བ་ཐོབ་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནམ་ཆོས་ལ་ངེས་རྟོག་གི་བཟོད་པ་
དང་པོ་ནི་བྱོད་དོ། །བྱོད་དུ་ཐོབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་དེ་ཉིད་རི་ཆར་
འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མི་གནས་པའི་བྱེད་པས་བཙོན་འགྲུས་

བརྟན་པོ་རྩོམ་པ་ནི་སྣང་བ་མཆེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཏེ་ཅེ་མོའོ། །དེ་
 ལྟར་བརྟན་འབྱུས་བརྩམས་པས་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་ཤས་ཆེར་འཕེལ་
 བས་སེམས་ཅོམ་ལ་གནས་ཏེ་ཡུལ་དུ་སྣང་བ་འདི་ནི་ནང་གི་སེམས་
 ཁོ་ནར་ཟད་དོ་ཞེས་རྟོགས་པའོ། །དེ་ནས་དོན་དུ་སྣང་བ་རྣམས་ནི་
 སེམས་ཁོ་ནར་ཟད་ཀྱི་སེམས་ལས་གཞན་མིན་ནོ་ཞེས་མཐོང་སྟེ་
 དེའི་ཆེ་ནི་གཟུང་བའི་གཡེང་བ་སྤངས་ལ་འཛིན་པའི་གཡེང་བ་འབའ་
 ཞིག་ལུས་སོ། །འདི་ནི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཞུགས་
 པ་དང་། འཛིན་པ་མེད་པའི་རྗེས་སུ་སོང་བའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་
 ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཞུགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནམ་བཟོད་པའོ། །

དེ་ལྟར་གཟུང་བའི་གཡེང་བ་སྤངས་ནས་འཛིན་པའི་གཡེང་བ་
 ཅོམ་ལ་གནས་པ་དེ་ཡང་འདི་སྟམ་དུ་དེ་ལྟར་གཟུང་བ་མེད་ན་འཛིན་
 པ་ཡང་ཡོད་པར་མི་རིགས་སོ་ཞེས་འཛིན་པའི་གཡེང་བ་ལ་ཆགས་
 པ་ཡང་དེ་མ་ཐག་དུ་སྤངས་ནས་དེ་མ་ཐག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་རེག་
 པར་བྱེད་དེ་འདི་ནི་དེ་མ་ཐག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ནི་

འདིའི་མཐུག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ས་དང་པོར་འཐུག་པས་དེ་མ་ཐག་པའི་
 ཉིང་རེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཆོས་མཆོག་གོ། །དེ་ལྟར་ན་དང་པོ་གསུམ་
 གྱིས་གཟུགས་མེད་ལ་སྒྲོམ་བྱུང་གི་ངེས་པ་རྟེན་ཀྱང་སེམས་ཙམ་དུ་
 ཞེན་པས་འཛིན་པའི་གཡིང་བ་མ་ཞི་ལ། བཞི་པས་ནི་སེམས་ཙམ་
 དུ་ཡང་མི་འཛིན་པས་འཛིན་མེད་ལ་སྒྲོམ་བྱུང་གི་ངེས་པ་རྟེན་དོ། །དེ་
 ལྟར་བཞི་པོ་འདི་དག་ནི་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་ལྷག་པར་མོས་པས་
 མོས་སྟོད་ཀྱི་ས་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ།

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི།

ངོ་བོས་བྱེན་ཟོད་ཅེ་བཟོད་མཆོག་བཞི་ཡོད་ལ། ཆེ་འབྲིང་གིས་བྱེ་
 བ་བཅུ་གཉིས་ཉེ་རེ་རེ་ལ་གསུམ་གསུམ་ཡོད་པས་སོ། །གཞན་ཡང་
 ཟོད་ཅེ་གཉིས་དང་། བཟོད་པ་དང་ཆོས་མཆོག་ལ་ཆོས་ལ་ངེས་
 སེམས་ཀྱི་བཟོད་པ་ཆེ་འབྲིང་ཚུང་གསུམ་དུ་བཤད་དོ།

གསུམ་པ་བྱེ་བའི་སྒྲོ་གང་ཡིན་བརྟགས་པ་ནི།

སྒྲུར་ལམ་མཉམ་བཞག་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་མངོན་སུམ་དུ་

བེ་མི་འདོད་དེ། སོ་སྤྱིའི་རྒྱུད་ལ་ཉོན་ཡིད་མངོན་གྱུར་དུ་མི་འཇུག་པའི་
 སྐབས་སྲིད་པར་ཐལ་བའི་སྤྱིར་ཏེ། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པའི་སློ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོ་བདག་ལྟ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་འགལ་བས་
 སོ། །དེས་ན་སྤྱིར་ལམ་དུ་བདག་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་ནི་བདག་མེད་
 གྱི་དོན་སྤྱི་རང་ལ་སྤྱང་བ་ལ་དེར་མོས་ནས་འཛིན་པའི་དོན་སྤྱི་འཇུག་
 པའི་སློ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་སྤྱོད་སྤྱང་བའི་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། ཆོགས་ལམ་དུ་
 བདེན་བཞིའི་དོན་རིག་པས་ངེས་པའི་འདུ་བྱེད་མ་ཉམས་པ་ལ་དེ་ལྟར་
 རྒྱུ་པའི་བཅད་ཤེས་ཀྱང་ཡོད་ཅིང་། བདག་མེད་ཀྱི་བྱེད་པར་འགལ་
 ཞིག་ལ་རྗེས་སྤྱིར་ལམ་དེ་གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་ཀྱི་རྟོགས་ལ་བརྟེན་
 པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་ཟེར་བ་ཡོད་དཔག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །

དེ་ལྟར་ན་སྤྱིར་ལམ་རང་གི་ངོ་མོ་འབྱུང་ཤེས་ཡིན་ཀྱང་ཐ་མལ་
 པའི་སློ་ལྟར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འབྱུང་ཤེས་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱ་མཐུན་པ་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་བརྟན་
 པས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དོན་གྱི་དབང་འདི་གཟིགས་ནས། རྗེས་སུ་

མཐུན་ལ་བྱིན་ཅི་ལོག་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བཅས་བསྒྲིག་པ་དང་། །བྱིན་ཅི་
 མ་ལོག་བྱིན་ཅི་ལོག་རྗེས་སུ་འབྲེལ་མེད་སྒྲོམ་པའོ། །ཞེས་རྗེ་བཙུན་
 གྱིས་གསུངས་པའི་དོན་འབྲེལ་བ་ན་མཁའ་མཆོག་དབྱིག་གཉིས་
 གྱིས་མ་འཁྱུལ་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འཁྱུལ་ཤེས་ནི་སོ་སྐྱེ་རྣམས་
 གྱི་སྒྲོམ་ལམ་དང་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒྲོམ་སྤང་དང་འབྲེལ་བ་རང་གི་ངོ་བོ་
 མ་འཁྱུལ་པ་ནི་འཕགས་པ་སྒྲོབ་པའི་སྒྲོམ་ལམ་དང་། བྱིན་ཅི་ལོག་དང་
 རྗེས་འབྲེལ་གཉིས་ཀ་མེད་པ་ནི་མི་སྒྲོབ་པའི་སྒྲོམ་ལམ་ལ་གསུངས་
 ་ཤིང་། འབྲེལ་བ་ཤད་དུ་ཡང་དང་པོ་དན་ཉེ་ནས་སྒྲོབས་སྒྲོམ་པའི་བར་
 དང་། གཉིས་པ་བྱང་ཚུབ་ཡན་ལག་བདུན་དང་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་
 སྒྲོམ་པའི་བར་ལ་གསུངས་སོ།།

དེས་ན་ལྷ་རྒྱུ་མཐོང་གིས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པ་
 ཡོད་པར་འདོད་པར་ནི་མཁའ་པ་རྣམས་གྱིས་མཉན་པ་ཅམ་ཡང་
 སྤངས་ཏེ། **ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞི་བ་འཆོས། ལྷ་རྒྱུ་མཐོང་བ་**
ཐམས་ཅད་ཀྱི། །སེམས་ནི་དེ་ལ་རྟོར་བའི་བྱིར། །ཡང་དག་དངོས་

པོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་། །མདོན་སྤྲུལ་དག་གིས་གྲུབ་པ་མེད། །ཅེས་དང་།
 རྒྱལ་པའི་རྒྱལ་ཆ་བ་ཀྱིས། བ་ཕྱིར་ཐོས་པའི་ཡུལ་མིན་ཕྱིར། །དོན་
 དམ་ཡིན་ཕྱིར་བསམ་བྱ་མིན། །ཆོས་ཉིད་ཟབ་ཕྱིར་འཛིག་ཏེན་
 པའི། །སྒྲོམ་པ་ལ་སོགས་ཡུལ་མ་ཡིན། །གང་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་
 དཔྱུས་ལོང་བཞིན། །བྱིས་པས་དེ་སྡོན་མཐོང་མ་སྤྱོད། །ཞེས་པ་
 ལྟར་ཁས་སྤྲང་ངོ།།

བཞི་པ་ཐེག་ཆེན་སྤྱོད་ལམ་ཀྱི་བྱང་པར་ལ་གསུམ། དམིགས་
 རྒྱལ་རྒྱ་གསུམ། མཚུངས་ལྡན་ངེས་འབྱེད་བཞིའི་གངས་བཞིན་སྤང་
 བྱ་བཞི་རྟོག་པ། ཡོངས་འཛིན་དག་པའི་བཤེས་ཀྱི་བྱང་པར་ངོ།།

དང་པོ་དམིགས་རྒྱལ་རྒྱ་གསུམ་ཀྱི་བྱང་པར་ནི། དམིགས་པ་
 མི་རྟོག་སོགས་ཀྱི་བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་བདེན་བཞི་རྒྱལ་པ་མདོན་
 པར་ཞེན་པ་ཐམས་ཅད་འགོག་པ་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་
 མཐུན་པའི་རྒྱལ་པ། རྒྱ་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་ཆང་
 བར་སྦྱེད་པའི་རྒྱལ་པོ།།

གཉིས་པ་མཚུངས་ལྡན་རྟོག་པའི་བྱང་པར་ལ་གཉིས། སྤང་བྱ་
 རྟོག་པ། སྤང་བྱེད་གཉིན་པོའོ། །དང་པོ་སྤང་བྱ་རྟོག་པ་བཤད་པ་ལ་
 བདུན། གང་གིས་རྟོག་པའི་ངོ་བོ། གང་ལ་རྟོག་པའི་ཡུལ། ཇི་ལྟར་
 རྟོག་པའི་ཚུལ། རྟོག་པ་དེའི་རབ་དབྱེ། གངས་ངེས་པ། གོ་རིམ་ངེས་
 པ། ལུ་བཅི་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་རྩ་བསམ་
 པའོ། །དང་པོ་སྤྱིར་བསམ་པ་ནི།

མཛོད་ལས། རྟོག་དང་དཔྱེད་པ་ཅིང་ཞིབ་ཉིད། །ཅེས་ཅིང་
 བའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཤེས་གང་གང་ལ་སྤྱོ་
 དོན་འཛིན། །དེ་ནི་དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན། །ཞེས་མིང་དོན་འབྲེས་རྩང་
 དུ་འཛིན་པ་དང་། དབྱུས་མཐའ་ལས། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀྱན་རྟོག་
 ནི། །སེམས་དང་སེམས་བྱང་ཁམས་གསུམ་པ། །ཞེས་གཉིས་སུ་
 སྤང་བའི་ཁམས་གསུམ་པའི་སྒོ་ཐམས་ཅད་ལ་རྟོག་པར་བཤད་པ་
 རྣམས་ལས་འདི་བར་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསམ་པ་ནི།

འོ་ན་རྟོག་པ་འདི་དག་དགག་པ་འཇམ་སྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གང་
 ཡིན་ཞེ་ན། སྒྲ་རབས་པ་པལ་མོ་ཆེས་དགག་རྟོག་ཏུ་འདོད་ཀྱང་ཅ་
 འབྲེལ་གང་ལས་ཀྱང་དགག་རྟོག་ཏུ་བསྐྱབ་པ་མེད་པས་སྐྱབ་རྟོག་
 ཏུ་འདོད་པར་བྱའོ། །དགག་རྟོག་མིན་ན་འདི་བྱད་པར་བྱེད་ཆོས་
 སུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། རྟོག་པ་བྱེད་ཆོས་སུ་འགོ་བ་དགག་པའི་
 རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་མིན་གྱི་རང་གིས་སྐྱེད་པའི་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་
 ལམ་གྱིས་ཟད་པར་བྱ་བྱས་པས་རང་འབྲས་ཀྱི་སྤང་བྱར་ལྡན་པའི་
 སྒོ་ནས་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་གང་ལ་རྟོག་པའི་ཡུལ་ནི།

གཟུང་བ་དང་། འཛིན་པ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་འདིའི་གཟུང་
 འཛིན་གང་ལ་བྱེད་ཅེ་ན། སྤྱིར་སངས་རྒྱས་པ་ལ་གཟུང་འཛིན་གྱི་
 འཛིན་ཚུལ་གསུམ་སྟེ། སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་དང་།
 བདག་དང་བདག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དང་པོ་ལྟར་ན་ཡུལ་ཐུག་

གཟུང་བ་དང་། དབང་པོ་དྲུག་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་
 ར་བཅ་པོ་ཐམས་ཅད་གཟུང་བ་དང་། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་འཛིན་
 པའོ། །གསུམ་པ་ལྟར་ན་བདག་ནི་འཛིན་པ་དང་བདག་གི་བ་ནི་
 གཟུང་བའོ། །དེ་ལ་འདིར་ནི་སྤྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ་གཟུང་བ་ནི་
 རྩམ་བཏགས་ཀྱི་བདག་གིས་སྤྱད་པར་བྱ་བ་སྟེ་བཟའ་བྱའོ། །འཛིན་
 པ་ནི་དེ་ལ་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་པོ་སྟེ་ཟ་བ་པོའོ། །སྤྱི་མ་འདི་བདག་གམ་
 སེམས་ཅན་དུ་རྟོག་པར་བཤད་ཀྱང་དེ་དག་དངོས་མིན་གྱི་དེ་དག་ཏུ་
 སྟོ་བཏགས་པའི་གཞི་ཤུང་པོ་ཁམས་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་ཆོས་ཙམ་ཞིག་ལ་
 བཟུང་ངོ། །དེ་ཡང་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཡུལ་ལ་
 འཛིན་པ་པོར་མི་ཞེན་ཀྱང་བདག་དེས་དབེན་པའི་ཆོས་ཙམ་ཞིག་
 ལ་འཛིན་པ་པོ་སྟོ་འདོགས་སྟེ་ལ། ཆོས་དེ་ལ་ཡང་དོན་དམ་རྩམ་
 གྲུབ་ཀྱི་དངོས་པོར་བཟུང་ནས་ཞེན་པ་དང་། དོན་ལ་མ་གྲུབ་པའི་
 བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བཟུང་ནས་དེ་ལྟར་རྟོག་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ངོ། །

གསུམ་པ་ཇི་ལྟར་རྟོག་པའི་ཚུལ་ནི།

ཡུལ་དེ་དག་ལ་རྟོག་པས་ཇི་ལྟར་ཞེན་ཞེན། གུན་བྱང་གི་
 གཟུང་བ་ལ་དམིགས་ནས་རིམ་བུ་ལྟར་འདི་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དོར་
 བྱའི་གཟུང་བའོ་སྟམ་དུ་མི་མཐུན་པར་འཛིན་པ་དང་། འདི་ནི་མཐའ་
 གཅིག་ཏུ་སྒྲང་བྱའི་གཟུང་བའོ་སྟམ་དུ་མཐུན་པར་འཛིན་པ་གཟུང་
 རྟོག་དང་པོའི་ཞེན་ཚུལ་ལོ། །འདི་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་ཡིན་པས་
 འདི་ལས་ལྡོག་པ་དང་། འདི་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཡིན་པས་འདི་ལ་
 འཇུག་པར་བྱའོ་སྟམ་དུ་ཞེན་པ་ནི་གཟུང་རྟོག་གི་གཉིས་པའི་ཞེན་
 ཚུལ་ཅེ་མོའི་སྐབས་ཀྱིས་སོ་ལོ། །གང་ཟག་ཏུ་བཏགས་པའི་གཞི་
 རྒྱས་སུ་བྱུབ་པ་དང་། དེར་བཏགས་པའི་གཞི་བཏགས་པ་ཙམ་
 འདི་ནི་ཡུལ་རྒྱལ་གྱི་འཛིན་པ་པོ་ལམ། ལོངས་སྤྱོད་པ་པོའོ་སྟམ་
 དུ་ཞེན་པ་ནི་འཛིན་རྟོག་གཉིས་ཀྱི་ཞེན་ཚུལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་འདིར་
 སེམས་ཅན་དང་སྐྱེས་བུ་ཞེས་པ་ནི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་ཀྱི་
 བྱང་ནས་གང་ཟག་འབའ་ཞིག་ལ་བསམ་པ་ནི་མིན་གྱི་ཡུལ་འཛིན་པ་

པོ་ཅམ་གྱི་མཆོན་བྱེད་དོ།

བཞི་པ་རྟོག་པ་དེའི་རབ་དབྱེ་ནི།

ཅ་བ་གཟུང་རྟོག་དང་འཛིན་རྟོག་གཉིས། གཟུང་རྟོག་ལ་ཀུན་
ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་གཟུང་རྟོག་དང་། རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་
ཀྱི་གཟུང་རྟོག་གཉིས། འཛིན་རྟོག་ལ་རྩལ་འཛིན་རྟོག་པ་དང་།
བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་གཉིས། དེ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་དགྲུ་རེ་སྟེ།
ལས་རྒྱ་འབྲས་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མོངས་པའི་མ་རིག་པ་དང་། མ་
རིག་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་གཟུགས་
སོགས་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་། མིང་བཞི་གཟུགས་དང་བཅས་
པ་ལ་བདག་དང་བདག་གི་བར་ཞེན་པ་དང་། འཛིག་ལྟས་ཞེན་པའི་
ཡུལ་ལ་མཐར་ལྟས་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་སུ་ཞེན་པ་དང་། དེ་
ལྟར་ཞེན་པས་ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱང་གི་སྦྱོར་ཡོན་མི་ཤེས་པ་དང་།
དེ་ལྟར་མ་ཤེས་པས་སྦྱོན་པ་ནས་མ་འདྲེས་པའི་བར་གྱི་འཕགས་
ལམ་ལ་མི་གནས་པ་དང་། དེ་ལྟར་ལམ་ལས་གོལ་བས་ཆོས་རྣམས་

ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་དམིགས་པ་དང་། དེ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་དམིགས་
 པས་བདག་གི་ཆ་ལ་ཆགས་པ་དང་གཞན་གྱི་ཆ་ལ་སྤང་བ་དང་།
 རྒྱལ་པར་དག་པ་སྤང་འདས་བརྒྱད་ནས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱད་པ་སྤེལ་ཏེ་
 མཐོང་ཤིང་སྐྱེད་པའི་ཟག་བཅས་རྒྱལ་ས་ཀྱང་སྐྱོ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དགུ་
 བེ་གཟུང་རྟོག་དང་པོའི་ཞེན་ཡུལ་ལོ།

རྒྱལ་བྱང་དུ་མ་སྤང་པའི་ཕྱང་པོ་དང་། སྐྱེ་བའི་སྐྱེའི་དོན་སྐྱེ་
 མཆེད་དང་། དིགས་ཀྱི་དོན་ཁམས་དང་། སྐྱེ་བའི་དོན་རྟེན་འབྲེལ་
 མ་བྱང་བ་ལས་བྱང་བ་སྟེ་ལུགས་ལྟོག་དང་། ཟབ་མོ་སྦྱོས་པ་དང་
 བྲལ་བའི་སྟོང་ཉིད་དང་། དོན་གཉིས་ཕྱན་ཆོགས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
 བྱེད་པར་ཕྱིན་དང་། མཐོང་སྤང་གི་སྤང་བྱ་དང་འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་
 མཐོང་ལམ་དང་། བསམ་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྦྱོམ་ལམ་དང་། བསྐྱེད་
 པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མི་སྦྱོབ་པའི་ལམ་དང་དགུ་བེ་གཟུང་རྟོག་
 གཉིས་པའི་ཞེན་ཡུལ་ལོ།

བདག་སྟེ་ཡུལ་གྱི་འཛིན་པ་པོ་གཞན་ལ་མ་སྟོལ་པའི་རང་

དབང་ཅན་དང་། བདག་སྐྱེ་མེད་པའི་གཅིག་ཕྱི་དང་། བདག་རྣམ་
ཤེས་ཀྱི་གོ་འབྱེད་པའི་རྒྱ་དང་། བདག་ལྟ་བུ་པོ་ནས་ཤེས་པ་པོའི་
ཐུང་དང་། བདག་མ་རིག་པ་ནས་ཀླ་ཤིའི་བར་གྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་པ་གསུམ་དང་། བདག་འཛིག་ཉོན་པའི་བསམ་གཟུགས་
ཀྱི་འགོག་པ་ལས་འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་དང་། བདག་བདེན་བཞིའི་
མཆན་ཉིད་མཛོན་དུ་མཐོང་བའི་མཐོང་ལམ་དང་། བདག་རྣམ་ཐར་
མཐར་གནས་ཀྱི་ངོ་བོ་གྲུར་པའི་སྒྲོམ་ལམ་དང་། བདག་དེ་ཡང་
དག་པར་དགོས་པ་བསྐྱབས་ཐེན་པའི་མི་སྒྲོབ་ལམ་གྱི་ཉོན་ཐུང་
སྤྱོད་པ་ནི་འཛིན་ཉོན་དང་པོ་དགུའོ། །གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྤང་
པོ། མིག་སོགས་ཀྱི་སྤྱེ་མཆེད། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སོགས་ཁམས་
བཅོ་བརྒྱད། མ་རིག་སོགས་ཉོན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས། རྟོགས་མཐུན་
སོ་བདུན་གྱི་རྣམ་བུར་། རྣམ་ཐར་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་མཐོང་ལམ།
བསམ་གཏོན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ། ཉན་ཐོས་སོགས་ལས་
སྤུང་དུ་བྱུང་བའི་སྤྱོད་ཉིད་ཉོན་པའི་བྱུང་བར་གྱི་ལམ། སྒྲོབས་

ལ་སོགས་པ་མི་སྟོབ་པའི་ལམ་རྒྱལ་སྤྱི་ཁྲིམ་བཏགས་པ་ཅམ་གྱི་
འཛིན་པའོ་སྟམ་དུ་ཞེན་པ་དང་དགུ་ནི་འཛིན་རྟོག་གཉིས་པའོ། །དེ་
ལྟར་རྟོག་པ་སྟམ་ཅུ་ཅ་དུག་པོ་དེ་ཁམས་ཀྱིས་དབྱེ་ན་ཁམས་
གསུམ་རེ་རེ་ལ་སོ་དུག་རེ་བཅིས་པས་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་དོ།

ལྷ་པ་གྲངས་ངེས་པ་ནི།

བཏགས་བྱ་ལ་གཞུང་འཛིན་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པས་དེ་ལ་
རྟོག་པ་ཡང་གཉིས་ཡིན་ལ། གཞུང་བ་ལ་ཡང་ཀུན་བྱང་ངམ་ཐེག་པ་
ཆེ་ཆུང་གི་རྒྱལ་བྱང་གཉིས་སུ་ངེས་པས་གཞུང་རྟོག་གཉིས་དང་།
འཛིན་པར་ཞེན་པའི་ཡུལ་ལ་ཡང་རྣམས་བཏགས་སུ་ངེས་པས་དེའི་
ཡུལ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་སོ། །རེ་རེ་ལ་དགུ་དགུར་
བྱེ་བ་ནི་གདུལ་བྱ་འཁོར་དུ་ཉེ་བའི་བསམ་པ་ཅན་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་
གྱི་དངོས་པོ་ལ་གནས་པའི་གྲངས་ངེས་མིན་ནོ།

རྒྱག་པ་གོ་རིམ་ངེས་པ་ནི།

ཅ་བའི་རྟོག་པ་ནི་ངེས་འབྱེད་བཞིའི་གོ་རིམ་དང་བསྟན་ལ་

ཡན་ལག་དགུ་དགུར་སྟེ་བ་ནི་བརྗོད་འདོད་ཅམ་དུ་ཟད་ཀྱི་རྒྱ་
མཆན་མེད་དོ།

བདུན་པ་ཐུ་བཞི་བཅི་བ་ནི།

གཟུང་རྟོག་ཡིན་ལ་འཛིན་རྟོག་མ་ཡིན་པའི་ཐུ་ཡུལ་དུག
འཛིན་རྟོག་ཡིན་ལ་གཟུང་རྟོག་མ་ཡིན་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་
དང་ལྡན་པའི་རྣམ་རིག་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གི་
རྣམ་རིག་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པ་དེ་དག་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྟོན་པའོ། །དེ་ཡང་ཐུ་དང་པོ་ནི་སེམས་བྱུང་མ་
གཏོགས་པའི་ཆོས་དང་བཅས་པའི་ཡུལ་དུག་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་ལ།
གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་བྱུང་ནི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་
ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པ་དང་བྱས་པའོ། །འདི་ནི་ཉི་མྱང་ལས་འབྱུང་བ་
ལྟར་བཀོད་པ་སྟེ། གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་བཤད་པའི་ཁར་ལ་སྟེ་
སྐད་ལ་གྲགས་ཆོད་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་ལ་ཐུ་བཅིས་པ་ཡིན་ཏེ་སྐབས་
འདིའི་གཟུང་འཛིན་དང་མི་གཅིག་གོ།

གཉིས་པ་སྤོང་བྱེད་གཉེན་པོ་ནི།

ཅེ་སྤྱིར་དུ་འཆད་དོ།

གསུམ་པ་ཡོངས་འཛིན་དགེ་བའི་བཤེས་ཀྱི་བྱེད་པར་ནི།

སྤོབ་དཔོན་འཕགས་པའི་བཞེད་པ་ལྟར་བཤད་ན། ཅེ་བའི་རྒྱུ་
བ་དང་པོས་ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་ཐབས་མཁས་དང་། གཉིས་པས་
ཕྱིའི་ཡོངས་འཛིན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་། གསུམ་པས་དེ་
གཉིས་ཀའི་མི་མཐུན་སྤྱོད་པས་བསྟན་ཏེ།

དང་པོ་ནི།

སྐྱེ་བ་དང་། དངངས་པ་དང་། འིན་ཏུ་དངངས་པ་སྟེ་སྐྱེ་བ་
ཁྱུང་འབྱེད་ཆེ་གསུམ་ཀྱི་གཉེན་པོར། སེམས་མི་འགོང་། ཡང་དག་
པར་མི་འགོང་། ཡང་དག་པར་འགོང་བར་མི་འགྱུར་བའི་རྒྱ་རྒྱུ་
མཁྱེན་ཡིད་བྱེད་དང་ལྡན་པས། བྱུང་སོགས་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་
ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་ཤིང་གཞན་ལ་
སྟོན་པའི་སྤྱིན་པ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ལ་མཆོག་འཛིན་མེད་པའི་

ཚུལ་ཁྲིམས། དེ་ལྟར་འདོད་ཅིང་བཟོད་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་བཟོད་
 པ། དེ་ལྟར་རྟོག་ཅིང་ནམ་མཐུན་ཡིད་བྱེད་མི་འདོར་བའི་བཙོན་
 འབྲུས། ཐེག་དམན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་མི་འབྱེད་པའི་བསམ་
 ཀའ་ལ། སྤང་སོ་ནས་མ་འདྲེས་པའི་བར་གྱི་ཆོས་ནམས་རང་རང་གི་
 སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་མི་སྟོང་ཞིང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་པར་ཤེས་
 པའི་ཤེས་རབ་ནམས་སོ།།

གཉིས་པ་ཕྱི་ཡོངས་འཛིན་ནི།

གཟུགས་ནས་མ་འདྲེས་པའི་བར་གྱི་ཆོས་ནམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
 པར་སྟོན་པ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་། བདུད་ཀྱི་ལས་ནམས་
 སྟོན་པ་དང་། དགོ་ཅ་ནམས་ཉན་རང་གི་སར་བསྐྱར་མི་འཇུག་པའི་
 དགོ་བའི་བཤེས་གཉན་ནོ།།

གསུམ་པ་དེ་གཉིས་ཀའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ནི།

ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་ཐབས་མཁས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 ནམ་མཐུན་ཡིད་བྱེད་དང་བྲལ་བས་པར་བྱེན་ནས་མ་འདྲེས་པའི་

བར་རྣམས་སྒྲིམ་པ་ན་དེ་དག་ཏུ་རྫོམ་པས་དངངས་པ་སོགས་སུ་
 འགྱུར་བའོ། །ཕྱིའི་ཡོངས་འཛིན་དག་བཞེས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 བོ། ཕྱིན་དུག་སྟོན་པའི་གཞུང་ལ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུངས་པ་
 མ་ཡིན་ཀྱི་སྟན་དངགས་མཁན་ཀྱི་རང་བཟོའོ་ཞེས་གཞུང་སྟོང་བ་
 དང་། ཕྱིན་དུག་ལས་བསྐྱོད་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྟོང་ལ་སྦྱར་བར་
 བྱེད་པ་ལམ་སྟོང་བ་དང་། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་བར་རྣམས་
 བདག་དང་བདག་གིས་སྟོང་ན་སངས་རྒྱས་ནས་ཅི་བྱ་ཞེས་འབྲས་
 བུ་སྟོང་བའི་སྡིག་གོགས་སོ། །དེས་ན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དེ་གཉིས་
 བོར་བ་ནི་ཡོངས་འཛིན་ཡིན་ནོ།

བཞི་པ་གདམས་པའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་བཞི།
 སྐྱབ་པའི་ཉེན། སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ། སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ། སྐྱབ་
 པ་རང་གི་ངོ་བོའོ། །དང་པོ་སྐྱབ་པའི་ཉེན་ལ་གཉིས། ཉེན་རིགས་
 དང་བཟློན་ཆོས་སྐྱབ་པ་བཅུ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། རིགས་ཀྱི་
 ངོ་བོ། རིགས་སུ་འགྱུར་ཚུལ། རིགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ། རིགས་ཀྱི་ངེས་

ཆོག་གོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ། སེམས་ཅམ་པ། དབྱ་
མ་པའི་ལྷགས་སོ། །དང་པོ་ཉན་ཐོས་པའི་ལྷགས་ནི།

འདུལ་བ་ལས། ཆོས་གོས་དང་། བསོད་སྦྱོམས་དང་། གནས་
མལ་ངན་དོན་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པ་འཕགས་པའི་རིགས། སྔོང་བ་
དང་སྒྲོམ་པ་ལ་དགའ་བ་འཕགས་པའི་རིགས་ཏེ་བཞི་བཀའ་སྩལ་
ལ། ངོ་བོ་ནི་སེམས་བྱུང་འདོད་ཆགས་མེད་པའོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་
གསུམ་གྱིས་ལམ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་བསྟན་ལ། ཕྱི་མས་ལམ་དངོས་
བསྟན་ཞིང་དེ་གཉིས་གྱིས་རིམ་བཞིན་སྔ་མས་བདག་གི་བའི་དངོས་
པོ་ལ་སྟེང་བ་དེའི་ཆེ་ཞི་བར་བྱེད་ལ། ཕྱི་མས་བདག་དང་བདག་གི་
བ་གཉིས་ཀ་ལ་སྟེང་བ་གཏན་དུ་ཞི་བར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་རིགས་
སུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། **རང་འགྲེལ་ལས།** འདི་དག་ལས་འཕགས་
བ་ནམས་སྐྱེ་བས་ན་འཕགས་པའི་རིགས་ཏེ་ཞེས་སོ། །དབང་
པོ་ནི་རྒྱལ་གྱི་བྱུང་བར་ལ་ཡང་རིགས་སུ་འཛོག་སྟེ། **མཛོད་ལས།**
ཁ་ཅིག་དང་པོ་ནས་དེའི་རིགས། །ཁ་ཅིག་སྐྱབས་པ་ལས་གྱུར་

ཏྲོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་རིགས་ཅམ་ཞིག་གྲགས་ཀྱང་རིགས་གཉིས་
 གི་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་ནི་མེད་དོ།

གཉིས་པ་སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་ལ་འདུས་བྱས་ལ་རིགས་
 ལྷ་འདོད་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ལ་རིགས་སྤྱུ་འདོད་པ་གཉིས། འདུས་
 བྱས་ལ་རིགས་སྤྱུ་འདོད་པ་ལ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་
 མ་བཞག་པ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་གཞག་པའི་
 རིགས་ནི། རོན་གསང་ལས། ཡོངས་སྤྱུ་གྲུབ་པ་ཡང་རྣམ་པ་
 གཉིས་ཏེ། ཉག་པ་དང་མི་ཉག་པའོ། །མི་ཉག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 བྱི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དང་ས་
 བོན་ཀྱི་བདག་ཉིད་དོ། །ས་བོན་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱང་རང་བཞིན་དུ་
 གནས་པ་དང་། ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་པ་གཉིས་ཏེ་ཞེས་རང་
 བཞིན་གནས་རིགས་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་ཟག་མེད་སྟེང་པའི་རུས་པ་
 ལ་གསུངས་པ་དང་། ཐེག་བསྐྱུས་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་ཐོས་པའི་བག་
 ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་ཆུང་དུ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་

སྒྱུ་འེ་ས་ཐོན་དུ་བལྟ་སྟེ། གུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གཉེན་པོ་
 ཡིན་པས་གུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན། ཞེས་
 གུན་གཞི་ལ་འོ་ཚུ་བཞིན་ལྟན་ཅིག་གནས་པ་དེ་ཅི་ཙམ་འཕེལ་བ་དེ་
 ཙམ་གྱིས་ས་ཐོན་རྣམས་ཟད་ནས་གནས་འགྱུར་བར་གསུངས་སོ།།

གཞན་ཡང་མདོ་རྒྱན་དང་བསྟུ་བ་ལས་ཀྱང་གསུངས་པ་ལྟར།
 གུན་གཞིའི་སྟེང་གི་ཟག་མེད་བསྐྱེད་རུས་ཀྱི་ས་ཐོན་ལ་རིགས་སུ་
 བཞེད། གུན་གཞི་རྣམ་པར་མ་བཞག་པ་ནི། **བྱང་ས་ལས།** དེ་ལ་
 རིགས་གང་ཞེ་ན། མདོར་བསྟུ་ན་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་
 གནས་པ་དང་ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་པའོ། །དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་
 གནས་པའི་རིགས་ནི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་
 རྒྱལ་གི་བྱུང་པར་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་
 དེ་འོང་བ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་དེ་ཡིན་
 བོ། །དེ་ལ་ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་པའི་རིགས་ནི་སྔོན་དགེ་བའི་
 ཅ་བ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་པ་ལྟར་

ཡིན་ལ་འདིའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་བྱད་པར་ཞེས་པ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་ཤེས་རྒྱུད་ཁམས་དང་སྐྱེ་གནས་སོགས་གང་དུ་ཡང་བར་མ་ཆད་དུ་འདྲུག་པའི་སྟངས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ནུས་པ་དོན་བྱེད་པའི་རྣམས་སུ་ཡོད་ཀྱང་། གུང་དུ་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་མིན་པས་གདགས་གཞི་དང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཞིག་ལ་འདོད་པས་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ཉིད་ཀྱང་རིགས་མིན་ལ་དེ་ལས་གཞན་པ་ཡང་མིན་ནོ།།

རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ནི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་དེ་ཉིད་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱིས་བརྟས་པར་བྱས་པས་ན་མིང་གཞན་རྒྱས་འགྱུར་ཞེས་བཏགས་པ་ཅུ་མོ། །གཞན་ཡང་རྒྱ་མཚོ་སྤྱིན་ལས་ངེས་མ་ངེས་དང་། དམན་ལམ་སྤྱོན་དུ་མ་སོང་བ་དང་སོང་བའི་རིགས་ལ་ཡང་རང་བཞིན་དང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡོད་དོ། །ཆོས་ཉིད་ལ་རིགས་སུ་འདོད་པ་ནི། རྒྱན་འདིར་ཆོས་ཉིད་རིགས་སུ་བསྟན་པ་ལ་ལྷན་པས་ཀྱང་དེ་ལ་རིགས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་དབྱ་མ་པའི་ལྷགས་ནི།
ཆོས་བརྩ་པའི་མདོ་ལས།
དུ་བ་ལས་ནི་མེར་ཤེས་དང་།
ཅུ་སྐར་ལས་ནི་ཅུར་ཤེས་ལྟར།
བྱང་ཅུབ་སེམས་དབའ་སྒོ་ལྡན་གྱི།
རིགས་ནི་མཆོན་མ་དག་ལས་ཤེས། །ཞེས་པ་དང་མཐུན་པར་
དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས།
ས་སའི་སྐྱེ་ལོ་དུས་ནའང་སྟོང་ཉིད་ཐོས།
ནང་གི་དགའ་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་ལྡང་།
དགའ་བ་ལས་བྱང་མིག་ནི་མཆི་མས་བརྒྱན།
ལུས་ཀྱི་སྤྱ་ལྡང་བ་ཡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར།
དེ་ལ་རྫོགས་སངས་རྒྱས་སྒོའི་ས་བོན་ཡོད། །ཅེས་ལུས་ཀྱི་
མཆོན་མ་དེ་དག་གི་རྒྱ་ལ་བཞད་པ་དང་།
སལ་ལོ་ཆེ་ལས། གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་བྱང་ཅུབ་སེམས་དབའི་

རིགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལྟར་ལེན་པ་ནས་མཁའ་ལྟར་
 ཡངས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་སྟེ། ཞེས་པ་དང་མཐུན་
 བར་རྒྱན་འདིར་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་རིགས་སུ་གསུངས་སོ།།

དེ་བཞིན་དུ་རྒྱད་སྟེང་ཡང་། སྤྱིར་རིགས་ལ། དཀོན་མཆོག་གི་
 གསུམ་པོ་འདི་ཡི་རིགས། །ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་
 ཡུལ། །དེ་ཡང་རྣམ་བཞི། ཞེས་ཁམས་བྱང་རྒྱབ་ཡོན་ཏན་ཐིན་
 ལས་བཞི་ཀ་རིགས་སུ་བཤད་པ་ཡང་ཡོད་ལ། བྱེ་བྲག་རྩ། གཏེར་
 དང་འབྲས་བུའི་ཤིང་བཞིན་དུ། །རིགས་དེ་རྣམ་གཉིས་ཤེས་བྱ་
 སྟེ། །ཐོག་མེད་རང་བཞིན་གནས་པ་དང་། །ཡང་དག་སྦྲང་བ་
 མཆོག་ཉིད་དོ། །ཞེས་རིགས་གཉིས་སུ་གསུངས་པའི་གཏེར་གྱི་
 དཔེས་མཆོན་པའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ནི། དེ་བཞིན་ཡིད་ཀྱི་
 བྱང་རྒྱུད་རིན་ཆེན་གཏེར། །དྲི་མེད་བསལ་དང་བཞག་མེད་ཆོས་
 ཉིད་ཀྱང་། །མ་རྟོགས་པས་ན་དབུལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ནི། །རྣམ་
 མང་རྒྱན་དུ་སྟེ་རྒྱ་འདིས་སྦྱོང་དོ། །ཞེས་བསལ་བཞག་དང་བྲལ་

བའི་ཆོས་ཉིད་ལ་གསལ་བར་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་རིགས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི།

སྒྲིབ་སེམས་ཅན་གྱི་ཤེས་རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་སྒྲིབ་རུང་ཞིང་།
 སྒྲིབ་པ་སྤང་དུ་རུང་བའི་རྒྱ་ཅམ་ཞིག་ལ་རིགས་སུ་འཛོག་པར་དབྱ་
 སེམས་གཉིས་ཀ་མཐུན་ཞིང་སྤང་དུ་རུང་ཡང་ངེ་མ་སྒྲོ་བྱར་བར་
 སོང་བས་ཡིན་ལ། སྒྲོ་བྱར་བའི་དོན་ལ་མི་མཐུན་ཏེ་འདི་ལྟར་དབྱ་མ་
 པ་རྣམས་ནི་ངེ་མ་ཞེས་པ་སྒྲོས་བཏགས་ནས་བཞག་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་
 དོན་ལ་རྩས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པས་སྒྲོ་བྱར་བར་འཛོག་
 གོ། སེམས་ཅམ་པ་རྣམས་ནི་ངེ་མ་ནི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་
 བ་གཞན་དབང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་རྩས་སུ་བདེན་ཡང་། སྤང་པའི་
 གནས་ལུགས་ལ་གོལ་བའི་གཙང་བདེ་ཏྲག་བདག་ཏུ་འཛོན་པའི་
 ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པས་དེ་ལྟལ་སུན་སྤང་བའི་སྒྲོ་ནས་
 བསྒྲོག་པར་རུས་ལ། དེ་ལོག་པ་ན་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཆགས་
 སོགས་ཀྱང་རང་གི་རང་གིས་ལྟོག་པར་འགྱུར་བའི་སྒྲིབ་འབྲལ་རུང་

ཡིན་པས་སྒྲོ་བྱར་བར་འདོད་དོ།

དེས་ན་དབྱུ་མ་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཤེས་ལ་ཅིར་ཡང་
མ་གྲུབ་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཉོག་པས་པ་ན་ཐ་སྙད་དུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་འཛིན་པ་
མཐའ་དག་ཞི་བར་འགྱུར་ཞིང་། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་གཉེན་པོ་མཐའ་དག་
སྒྲེ་བར་གྱུར་པས། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ངོས་
ནས་སྒྲོ་བཏགས་ཏེ་འདི་ནི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་སོ་ཞེས་
འཛིན་གོ། །སེམས་ཅམ་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་དེ་
གཤེས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་གྲུབ་ཅིང་བློ་མ་དེ་དག་དེ་
ལ་གཉེན་པོས་འབྲལ་དུ་རུང་ལ། ཅི་ཅམ་བྲལ་བ་དེ་ཅམ་དུ་ཡོན་ཏན་
མཐའ་དག་སྒྲེད་པར་གྱུར་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་བྱེད་པས་ཆོས་ཉིད་
རིགས་སུ་འདོད་དོ།

དེ་ལྟ་ན་ཆོས་ཉིད་རིགས་སུ་འདོད་པར་མཚུངས་ཀྱང་བློ་མའི་སྒྱུང་
གཞི་བདེན་པར་འདོད་མི་འདོད་མི་འདྲ་བས་རིགས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་
མཚན་མི་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་སེམས་ཅམ་ཀྱི་སྐབས་སུ་བློ་མ་

གདོད་ནས་ཟད་པར་གསུངས་པ་ནམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྒྱ་མཚན་
 གྱིས་བསྐྱེད་པས་གནས་ལུགས་ལ་མ་ཁྱུགས་པ་ཅམ་ལ་བཤད་ཀྱི།
 རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲ་བ་ལྟར་སྒྲོས་བཏགས་པའི་མིང་ཅམ་དུ་མི་བཤད་
 དེ་འདྲིས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། འི་མ་ཟད་མེད་སྐྱེ་མེད་ཀྱང་ལུགས་
 ཕྱི་མ་འདིའི་བྱད་ཆོས་ཡིན་པས་འདི་ལྟར་ན་སྤང་བྱ་རང་བཞིན་མེད་
 པར་ཤེས་པ་ཅམ་ལ་སྤངས་པའི་ཐ་སྟད་འདོགས་ཀྱི་སྤང་གཉེན་རྩས་
 ཐ་དད་དུ་བདེན་པར་མི་འདོད་དེ། རྒྱ་མའི་སྤང་པོས་རྒྱ་མའི་སྤང་པོ་
 གཞན་ཞིག་པམ་པར་བྱས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་འདུས་བྱས་ལ་
 རིགས་སུ་འཛོག་པ་ནི་དེས་ཟག་མེད་སྐྱེད་པས་ཡིན་ལ་ཆོས་ཉིད་
 རིགས་སུ་འཆད་པ་ནི། དེ་ལ་དམིགས་པས་ཡིན་ཏན་སྐྱེད་པ་ཅམ་ལ་
 རིགས་སུ་འཛོག་གོ། །དེ་ལྟར་དམིགས་སྐྱེན་དང་རྒྱུ་ལྱེ་སྐྱེན་གཉིས་ཀྱི་
 སྒོ་ནས་རིགས་སུ་འགྱུར་རོ།

གསུམ་པ་རིགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ནི།

ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱི་རིགས་དང་མ་དེས་པའི་རིགས་དང་རིགས་

ཆད་པ་ལྡར་ལང་གཤེགས་ལས་གསུངས་ཏེ། སྤྱི་མ་ནི་གྲོལ་དཀའ་
 བ་ཅམ་ལ་དགོངས་ཀྱི་རིགས་གཏན་ཆད་མི་སྲིད་དེ། བྱི་མ་སྤང་དུ་
 མི་རུང་ན་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྲིད་
 པ་ལས་བརྒྱལ་བ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ་མེ་ལ་མེའི་ཆ་བ་བཞིན་ནོ།།

བཞི་པ་རིགས་ཀྱི་ངས་ཆོག་ནི།

རྒྱན་ལས། ཡོན་ཏན་ནི། སྦྱོལ་བའི་དོན་དུ་ཞེས་ས་བརྒྱད་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར་འདི་ལས་ཡོན་ཏན་དག་
 སྤྱེ་ཞིང་བྱང་བས་རིགས་སོ། །མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི། བྱང་ས་ལས།
 རིགས་དེ་ནི་གཞི་ཞེས་ཀྱང་བྱ། རྟོན་པ་དང་། རྒྱ་དང་། རྟེན་དང་། རིར་
 གནས་དང་། རྩོན་དུ་འགྲོ་བ་དང་། གནས་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་བརྟེན་ཆོས་སྐྱབ་པ་བཙུ་གསུམ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
 སྐྱབ་པ་བཙུ་གསུམ་སྦྱིར་བསྟན་པ་དང་། སྐྱབ་པ་བཙུ་གཉིས་པ་བྱེ་
 བྱག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་སྐྱབ་པ་བཙུ་གསུམ་སྦྱིར་བསྟན་པ་ནི།
 བདག་མེད་པ་རྟོགས་པའི་ཆོས་ངས་འབྱེད་བཞི་དང་། མཐོང་

སྒོམ་གཉིས་ཏེ་རྟོགས་པའི་ཆོས་དྲུག་དང་། གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་དང་། སྤོང་བ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་དང་། སྤང་གཉེན་གྱི་རྣམ་རྟོག་
 དེ་དག་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པ་སྟེ་སྤོང་བ་དང་། སྤིང་ཞི་གཉིས་ཀར་
 མི་གནས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་སྟོང་རྗེར་བཅས་པ་དང་། སྟོབ་མ་
 ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་མེན་པའི་ལམ་དང་དགྲུ་པ་དང་། སྐལ་བཅུ་པའི་
 རྗེས་ཐོབ་བ་དང་འཆམ་པར་གཞན་དོན་གོ་རིམ་བཞིན་སྐྱབ་པ་དང་།
 རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་རྩོལ་བ་མི་མངའ་བར་འབྱུག་པ་དང་བཅུ་གསུམ་
 གྱི་རྟེན་ལ་རིགས་ཞེས་བྱའོ།

གཉིས་པ་སྐྱབ་པ་བཅུ་གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི།

གཞན་དོན་གོ་རིམ་བཞིན་སྐྱབ་པ་ནི་རང་རང་གི་སྐལ་བ་མཐུན་
 པར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་འགོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཐབས་གང་གིས་
 འགོད་ན། ལྷེམ་དགོངས་བཞི་དང་དགོངས་པ་བཞིའི་སྒོ་ནས་སོ།

འདིའི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ། དགོངས་ལྷེམ་དགོངས་གྱི་ངོ་
 སོ། དེ་གཉིས་གྱི་བྱེད་པར། སྤང་ངེས་གང་ཡིན་བསམ་པའོ། །དང་སོ་

ལ་གཉིས། དགོངས་པ་དང་ལྷེན་དགོངས་སོ། །དང་པོ་ནི།

མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། མཉམ་པ་ཉིད་དང་དོན་གཞན་དང་། །དེ་
བཞིན་དུ་ནི་དུས་གཞན་དང་། །གང་ཟག་གི་ནི་བསམ་པ་
ལ། །དགོངས་པ་རྒྱལ་པ་བཞིར་ཤེས་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར་བཞི་ལས།
མཉམ་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་པ་ནི། དཉིད་དེའི་ཆེ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
བའི་སངས་རྒྱས་རྒྱལ་པར་གཟེགས་སུ་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ།
ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཉམ་པའོ། །

དོན་གཞན་ལ་དགོངས་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པ་མ་སྐྱེས་པའོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྐྱེ་ངི་བཞིན་
མ་ཡིན་པས་སོ། །དུས་གཞན་ལ་དགོངས་པ་ནི། གང་དག་བདེ་བ་
ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་སློན་ལམ་འདེབས་པ་དེ་དག་དེར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་
ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཤི་འཕོས་མ་ཐག་མི་སྐྱེ་ཡང་དུས་གཞན་ནའོ་སྟེ།
དུ་དགོངས་པའོ། །གང་ཟག་གི་བསམ་པ་ལ་དགོངས་པ་ནི། དག་ཅ་
འགའ་ཞིག་ཁ་ཅིག་ལ་ནི་བསྐྱུགས་ལ། རྒྱུད་དུས་ཆོག་ཤེས་པ་ཁ་

ཅིག་ལ་ནི་སྤང་བ་ལྟ་བུའོ།།

གཉིས་པ་ལྡེམ་དགོངས་ནི།

རྒྱ་ལས།

གཞུག་པ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་དང་།།

མཆོན་ཉིད་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་གཞན།།

གཉིན་པོ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་དང་།།

བསྐྱར་བ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་སྟེ། །ཞེས་པ་ལྟར་བཞི་ལས།

དང་པོ་གཞུག་པ་ལྡེམ་དགོངས་ནི། ཉན་ཐོས་རྣམས་བསྟན་པ་ལ་
གཞུག་པའི་དོན་དུ་སྐྱག་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་གཞུགས་སོགས་ཡོད་པར་
བསྟན་པའོ།།

གཉིས་པ་མཆོན་ཉིད་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་ནི།

མཆོན་ཉིད་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་
མེད་པ་སོགས་སུ་བསྟན་པའོ། །དེ་ཡང་ཀུན་བཏགས་རྣམས་སུ་མེད་
པས་མཆོན་ཉིད་དང་། གཞན་དབང་རང་ལས་མི་སྟེ་གཞན་ལས་

སྐྱེས་པས་སྐྱེ་བ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 དོན་ནམ་དམིགས་པ་ཡིན་ཞིང་གཞན་དབང་ལས་ལོགས་སུ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
 པར་བཤད་པ་ལྟར་རོ།

གསུམ་པ་གཉེན་པོ་ལྷུ་མ་པོར་དགོངས་པ་ནི།

རྒྱུ་ལས། སངས་རྒྱུ་ཆོས་ལ་བརྟན་པ་དང་། །ལེ་ལོ་ཅུང་
 ཟད་ཆོག་འཛིན་དང་། །ང་རྒྱལ་འདོད་ཆགས་སྦྱོད་པ་དང་། །འགྱོད་
 དང་མ་ངས་ལྟོག་པ་ནི། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིབ་པ་སྟེ། །དེ་ཡི་
 གཉེན་པོར་ཐེག་མཆོག་གསུངས། །ཞེས་པ་ལྟར། ཉེས་པ་བརྒྱད་
 གཏུལ་བའི་ཕྱིར་དུ་བརྟན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། སངས་རྒྱུ་ལ་བརྟན་པའི་
 གཉེན་པོར་དགོངས་པ་དང་པོ་བཤད་པ་དང་། ལུང་གི་ཆོས་ལ་
 བརྟན་པའི་གཉེན་པོར་གསྐྱེད་སྤྱང་གི་བྱེ་མ་དང་མཉམ་པའི་སངས་
 རྒྱུ་ལ་བསྟན་བཀུར་བྱས་ན་གཞོད་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེའོ་
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་རོ།

འདི་ཐེག་བསྐྱེས་སུ་དོན་གཞན་ལ་དགོངས་པར་བཤད་ལ།
 དེའི་དོན་བཤད་སྐྱེར་དུ་ལུང་ལས་དོན་གཞན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཉོགས་
 པའི་ཆོས་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པར་བཤད་དོ། །ལེ་ལེའི་སྤྱིབ་
 པའི་གཉེན་པོར་ནི་དུས་གཞན་ལ་དགོངས་པར་བཤད་པ་དང་། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་སྒྲོ་འོད་དེ་མེད་ཀྱི་མཆོན་སྒྲོས་པ་ཅམ་གྱིས་སྒྲ་
 ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཅུང་
 ཟད་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པར་འདིན་པའི་གཉེན་པོར་ནི། ལ་ལར་སྤྱིན་
 སོགས་སྤྲད་ལ་གཞན་བསྐྱེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ང་རྒྱལ་ལ་སྤྱོད་པའི་
 གཉེན་པོར་སངས་རྒྱས་ལ་ལའི་ཕུན་ཆོགས་བསྐྱེས་པ་ལྟ་
 བུའོ། །འདོད་ཆགས་ལ་སྤྱོད་པའི་གཉེན་པོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁིང་
 གི་འབྱོར་བ་བསྐྱེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འབྱོད་པའི་གཉེན་པོར་གང་
 དག་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་དེ་དག་མཐོ་ངེས་
 སུ་འབྱོའོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །མ་ངེས་པ་ལྷོག་པའི་སྤྱིབ་པའི་གཉེན་
 པོར་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལུང་བསྐྱེན་པ་དང་། ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བཤད་

བ་ལྟ་བུའོ། །འདི་དང་དགོངས་པ་དང་། ལྷེམ་དགོངས་གཉིས་པ་
རྣམས་སེམས་ཅམ་ཁོ་ནའི་འདོད་པའོ།

བཞི་བ་བསྐྱར་བ་ལྷེམ་དགོངས་ནི།

བརྗོད་བྱ་ཟབ་མོ་གཞན་དུ་འདྲེན་པ་ལ་བལྟ་སྟེ། རི་སྐད་དུ།
སྟོང་པོ་མེད་ལ་སྟོང་པོར་ཤེས། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་ལེགས་པར་
གནས། །ཉོན་མོངས་པས་ནི་རབ་ཉོན་མོངས། །བྱང་ཆུབ་དམ་
པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་བ་ལྟ་བུའོ། །སྟོང་པོ་ནི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་
གཡེང་ངོ་། །དེ་མེད་པ་ནི་སྟོང་པོ་མེད་པའོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི་གཙང་
བདེ་རྟག་བདག་ལས་ལོག་པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཡུན་རིང་པོར་
དཀའ་སྤྱད་ཀྱིས་ངལ་བའོ།

དེ་དག་ནི་རྒྱན་ལས། ཉན་ཐོས་དང་ནི་ངོ་བོ་ཉིད། །དེ་བཞིན་
ཉེས་པ་གདུལ་བ་དང་། །བརྗོད་པ་ཟབ་པ་ཉིད་ལ་ནི། །ལྷེམ་པོར་
དགོངས་པ་རྣམ་པ་བཞི། །ཞེས་བ་ལྟར་རོ།

གཉིས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་ནི།

བཤད་སྐར་དུ། དགོངས་པ་ནི་ཡིད་ལ་བཞག་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་
 བ་རོལ་ལ་ལྟོས་པར་ནི་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། །ལྷེམ་པོར་དགོངས་པ་ནི་
 དེ་ཉིད་པ་རོལ་གཟུང་བ་ལ་ལྟོས་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་སྒྲས་ཟེན་
 ཆོད་དེ་ཆོག་དེའི་དགོངས་པ་མིན་པར་ལོགས་སུ་བཤད་ནས་འདི་
 ལ་བསམས་ཏེ་གསུངས་སོ་ཞེས་སྒྲ་བ་པོའི་བསམ་པ་སྟོན་པའི་ཆ་
 རས་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། ཐད་ཀར་མི་སྟོན་པར་འབྲེག་པོའི་ངག་
 གིས་བསྟན་པའི་དགོས་པ་འདིའི་ཞེས་དགོས་པ་སྟོན་པའི་ཆ་རས་
 ལྷེམ་པོར་དགོངས་པ་སྟེ། ལྷེམ་པོའམ་ལྷེའུའི་ངག་ནི་འབྲེག་པོ་ཡིན་
 པས་སོ། །དེས་ན་དགོངས་ལྷེམ་དགོངས་གཉིས་བྱང་དོན་གཞུང་
 གཅིག་ལ་འཛོག་ཚུལ་ཐ་དད་པས་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་
 ལ་དགོངས་ནས་སོ། །ཞེས་དང་། འདིའི་ཆོད་དུ་གསུངས་སོ། །ཞེས་
 པ་གཉིས་སོ། །དགོངས་པ་ལ་པ་རོལ་གཟུང་བ་ལ་མི་ལྟོས་ཞེས་
 པ་ནི་དེའི་ཆ་རས་དགོངས་པར་མི་འཛོག་ཅེས་པ་ཡིན་ལ། ལྷེམ་

དགོངས་ལ་དེ་ཉིད་ཅེས་པས་གཉིས་ཀ་གཞི་གཅིག་ལ་བཅི་བ་ཡིན་
 ཏེ་དགོངས་པ་དང་པོ་དང་ཐ་མ་གཉིས་གཉིན་པོ་ལྷེམ་དགོངས་སུ་
 བཞད་པ་ལྟ་བུའོ།

གསུམ་པ་བྱང་ངེས་གང་ཡིན་བསམ་པ་ནི།

འདི་དག་ཐམས་ཅད་བྱང་དོན་ཡིན་ཏེ། དགོངས་པ་ནི་སྤྱི་མཐོང་
 ལས་དགོངས་པ་གཞན་དུ་བཅུ་ལ་དགོས་ལ། ལྷེམ་དགོངས་ནི་སྤྱི་
 རིམ་གཞིན་པ་མིན་པའི་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཐམས་ཅད་
 བསྐྱར་བ་ལྷེམ་དགོངས་སུ་འགྱུར་ཞེ་ན། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ་འདི་དག་
 ལྟོག་པས་བྱེ་བ་ཅེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་བྱང་
 དོན་ཡིན་ན་ཐེག་བསྐྱས་ལས། གཉིན་པོ་ལ་ལྷེམ་པོར་དགོངས་
 པ་ནི་གང་དུ་སྤྱོད་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་གཉིན་པོར་བསྐྱར་
 པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་བཀའ་ཐམས་ཅད་བྱང་དོན་དུ་འགྱུར་ཞེ་
 བ། དེ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་དང་རྒྱལ་དང་རྣམ་རྟོག་ལ་
 སོགས་པའི་གཉིན་པོར་རིམ་པ་ལྟར་མི་སྤྱུག་པ། བྱམས་པ། ཁམས་

ཀྱི་རབ་དབྱེ། དབྱུགས་འབྱུང་རྒྱུ་བཟང་བ་སོགས་ཀྱི་གཉེན་པོས་
 རྫོགས་པར་སྒྲོང་བར་བསྟན་པ་ནམས་སྤྱི་ཇི་བཞིན་པ་མིན་ཏེ་དེ་
 དག་རེ་རེས་མ་ལུས་པ་སྤང་མི་རུས་པས་སོ།།

དེས་ན་དབང་པོ་གསུལ་དཀར་བ་ནམས་གཉེན་པོ་ཉི་ཆེ་བ་སྒྲོམ་
 བ་ལ་གཞུག་པའི་སྤྱིར་དེ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཀྱི་བཀའ་ཐམས་ཅད་
 གཉེན་པོ་ལ་ལྷེམ་དགོངས་སུ་བསྟན་པ་མིན་ནོ། །གཉེན་པོ་ལ་ལྷེམ་
 དགོངས་མི་རྒྱུག་པ་སྒྲོམ་པ་སོགས་ལ་རྒྱན་ཀྱི་བཤའ་སྤྱར་དང་དེའི་
 འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་ཀྱིས་བཤའ་དོ།།

གཉིས་པ་སྤྱི་བ་པའི་དམིགས་པ་ལ། རབ་དབྱེ་དང་ཇི་ལྟར་
 དམིགས་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ།

རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་བཅུ་གཅིག་སྟེ། དག་སྒྲོང་གི་ཚུལ་ཐག་མེད་
 བར་ཆད་མེད་ལས་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་དག་ལ། སྒོག་གཅོད་
 བ་ལ་སོགས་མི་དག་ལ། དག་མི་དག་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་སྒོ་
 གསུམ་ཀྱི་ལས་དང་འབྱུང་བཞི་དབང་པོ་ལྔ་སོགས་ལུང་མ་བསྟན་

དང་གསུམ། གྱིས་པའི་སྐྱེ་ལོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་པའི་
 སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་དག་བཅུ་བསམ་གཟུགས་ཆད་མེད་མངོན་
 ལེས་རྣམས་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་དང་། འཕགས་པའི་སྐྱེ་ལོ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་བསམ་གཏན་བྱང་ཕྱོགས་རྣམ་ཐར་
 སྒོ་གསུམ་དབང་ལོ་གསུམ་ཉིད་ཏེ་འཛིན་གསུམ་རྣམ་ཐར་མཐར་
 གནས་སོགས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་མོ།།

འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་འདི་ལ་སྦྱར་ཞི་རགས་དང་
 བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། སྤང་བཅས་སྤང་མེད་དང་། ས་ཐོབ་
 མ་ཐོབ་ལ་བཞད་པ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ནི་རྒྱུད་དབང་བཅན་དུ་བྱས་
 པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་གཉེན་པོ་བྱེད་རུས་པ་མ་
 ཡིན་པ་མ་འོངས་པའི་སྤང་ལོ་ལ་འདུན་པ་དང་། ད་ལྟ་བའི་སྤང་ལོ་
 ལ་ལྟག་པར་ཆགས་པའི་སྤང་ལོ་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་བསམ་གཟུགས་
 ཆད་མེད་རྣམས་ཟག་བཅས་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་དེར་ལྟ་བའི་
 གཉེན་པོ་འདྲ་བ་ཉེར་བཞག་སོགས་ཟག་མེད་དོ། །ཟག་བཅས་ཟག་

མེད་ཀྱི་དོན་ལ་ཡང་ཀུན་བདུས་ལས། ཟག་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དང་།
 ཟག་པ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། ཟག་པས་བཅིངས་པ་དང་། ཟག་པའི་
 རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་། ཟག་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དང་། ཟག་པའི་
 རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་བྱིར་ཟག་པ་དང་བཅས་པར་བལྟོ། །ཞེས་ཟག་
 པའི་སྒོ་བྱུག་དང་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་དང་། མཛོད་ནས་དམིགས་པ་
 དང་མཚུངས་ལྡན་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་ཟག་པ་རྒྱས་མི་རྒྱས་ལ་ཟག་
 བཅས་ཟག་མེད་དུ་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ནི་ཟག་པའི་གཉིན་པོ་
 བྱེད་མི་བྱེད་ལ་བཞག་པས་མི་མཐུན་ནོ། །རྒྱ་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པ་
 ཁམས་གསུམ་དང་། བྱང་ཕྱོགས་ནས་མ་འབྲེས་པའི་བར་འདུས་
 བྱས་དང་། རྒྱུ་ལ་མི་ལྟོས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་འགོག་པ་གཉིས་ནས་
 མཁའ་རྣམས་འདུས་མ་བྱས་དང་། འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་པལ་ཆེ་བའི་
 རྒྱུད་ལས་འབྱུང་བའི་བསམ་གཟུགས་མངོན་ཤེས་སོགས་སུན་མོང་
 བ་དང་། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་འབྱུང་
 བའི་སྟོབས་བཅུ་སོགས་སུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །

སྤྱན་མོང་ཡིན་མིན་འདི་ལ་ཡང་ཆོས་དང་རྒྱུད་དབང་བཅན་
 དུ་བྱས་པ་གཉིས་ལས། ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྟོབས་དང་མ་
 འདྲེས་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་རྣམས་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྤྱི་བ་པ་མ་
 ལུས་པ་དག་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་བྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་སྤྱན་
 དང་མངོན་ཤེས་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་
 པས་འདིར་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་ཉི་ལྔ་ལས་བཤད་དོ།

གཉིས་པ་རི་ལྔར་དམིགས་ཚུལ་ནི།

དང་པོར་བྱང་སེམས་ལ་བདག་གི་སྒང་བྱ་དོར་བྱ་བཏང་
 སྟོམས་སུ་བྱ་བ་གང་ཡིན་སྟམ་པའི་སྒོ་སྟེ་བས། དེ་ལ་སྟོས་ཏེ་དང་
 པོ་གསུམ་མོ། །དེ་ནས་སྒང་བྱ་ཉི་བར་བཟུང་ནས་དེ་ལ་ཡང་དང་
 པོ་དང་བྱིས་སྒང་བྱ་གང་སྟམ་པ་ལས་འདིག་རྟེན་པའི་ལམ་དང་
 འདས་པ་གཉིས་མོ། །དེ་ནས་བྱི་མ་དེའི་སྒང་བྱ་དང་དོ་བོ་གང་སྟམ་
 པས་ཐག་པ་ཡོད་མེད་དོ།

ཟག་མེད་དེའི་དམིགས་པ་གང་སྟམ་པས་འདུས་བྱས་ཀྱན་རྫོབ་
 དང་འདུས་མ་བྱས་དོན་དམ་མོ། །དེ་ནས་འདུས་བྱས་བཞག་ནས་
 འདུས་མ་བྱས་ལ་དམིགས་པའི་འབྲས་བྱ་ལ་སྤྱན་མོང་ཡིན་མིན་
 གཉིས་མོ། །འདུས་བྱས་ལ་དམིགས་པ་ལ་ཡང་འབྲས་བྱ་ཡོད་
 མོད་ཀྱི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ནམས་ནི་འདུས་མ་བྱས་རྟོགས་
 ཚུལ་གྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་པས་འདུས་བྱས་ལ་དམིགས་པའི་
 འབྲས་བྱ་མ་བསྟན་ཏོ།

གསུམ་པ་སྐབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནི་ཆེན་པོ་གསུམ་སྟེ།

འདི་ལ་ཆེ་འོད་དང་དག་ལྡན་གྱི་དགོངས་པ་ལྟར་ན། རོ་རྩེ་ལྟ་
 བྱ་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཆེན་པོ། ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་དོན་དུ་
 ཆོས་སྟོན་པ་སྤྱོད་བ་ཆེན་པོ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སོགས་པ་ལ་
 ཞེན་པ་མེད་པ་རྟོགས་པ་ཆེན་པོའོ། །འདི་ལྟར་ན་ཆེན་པོ་གསུམ་
 བྱང་སེམས་གྱིས་བྱས་ནས་མཆོག་ཉིད་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ལ་
 འདོད་དོ། །འཕགས་པའི་བཞེད་པ་ལྟར་ན་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་

བྱེད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་སྤང་པོ་ཆེན་པོ་དང་།
 སེམས་ཅན་གྱི་སྤྲེ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་མཆོག་ཆེན་པོ།
 སྤྱིབ་གཉིས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་སྤོང་བ་ཆེན་པོ། ཇི་ལྟ་དང་ཇི་
 སྟེན་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པས་ཡུལ་གང་ལ་ཡང་ཆགས་པ་དང་བྲལ་
 བའི་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་འོ།

དེ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་སྤང་པོ་ནི་སྤྱི་དང་སྤྲེ་ནི་རིགས་ལ་སོགས་
 བ་བྱེད་པར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་སྤྱིབ་པར་བྱེད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཉིད་དུ་བྱེད་
 བའི་སེམས་རྣམ་པ་བྱུག་དང་། ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་སྤྲེ་དུ་མི་
 དམིགས་པའི་ཆུལ་གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་དང་།
 ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་
 ཞིང་ཁམས་གསུམ་དུ་མ་གཏོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཆགས་
 བ་མེད་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོར་འཛོག་
 བའི་རྒྱ་གསུམ་མོ།

དེ་ལ་སེམས་ནམ་པ་བྱུག་ནི།

རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་། རྒྱབས་པོ་ཆེའི་སེམས་དང་། མི་སྐྱུལ་
བའི་སེམས་དང་། བན་པའི་སེམས་དང་། ཆོས་ལ་ཀུན་དགའ་བས་
ཡུམ་གྱི་རྒྱལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པའི་སེམས་དང་། རྒྱལ་བྱང་གི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ལ་གནས་ནས་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བར་
བྱ་བའི་སེམས་སོ།།

དང་པོ་ནི།

སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་དུ་སྲིད་པ་རི་སྲིད་པར་གོ་བྱོན་ཏེ་ལུས་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཛིན་ཅིང་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་
བ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་སེམས་མཉམ་ཞིང་ཐེག་གསུམ་གྱིས་ཐུ་
ངན་ལས་འདས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་དུ་ཤེས་པས་འདས་
པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་། ཉན་རང་གི་ཡིད་བྱེད་དང་མ་འདྲེས་པའི་
སེམས་ཀྱིས་བྱིན་བྱུག་ལ་སྤྱད་དེ་ཆོས་རྣམས་ཚུལ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་
པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་རེ་རེའི་དོན་དུ་ཡང་དེ་རྣམས་ཐུ་ངན་

ལས་མ་འདས་ཀྱི་བར་དུ་དེ་དག་གི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཐུང་བར་བྱའོ་ཞེས་
ཁས་བླངས་ནས་ཕྱིས་རང་གི་ཆོག་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ་
བྱང་ཆུབ་འདོད་པའོ།

གཉིས་པ་ནི། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་ཕྱིན་ཆད་ཆགས་སོགས་
དང་ཉན་རང་གི་སེམས་མི་བསྐྱེད་པའོ།

གསུམ་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཆོམ་པ་མེད་པའོ།

བཞི་པ་ནི། སེམས་ཅན་སྟོབ་ཅིང་མི་གཏོང་ལ་དེས་ཆོམ་པ་
མེད་པའོ།

ལྔ་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབྱེར་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་
ལན་མང་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ།

དྲུག་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ཆོས་སོ་བདུན་སྟོབས་མི་འཇིགས་པ་
སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་མ་འདྲེས་པ་དང་། རྫོང་ལྟ་བུ་ནས་ནམ་
མཁའ་ལྟར་ཆགས་པ་མེད་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་ཞིང་གོས་པ་མེད་པའི་
ཉིང་རེ་འཇིན་ཀྱི་བར་ལ་གནས་པའོ། །དེ་ལ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དངོས་ནི་

བསྐྱབ་བྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།

བཞི་པ་སྐྱབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གཉིས། སྤྱི་ཉི་ལོ་དང་།
སོ་སོའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཡུལ་དང་སྤྱིར་བའི་སྐྱབ་
པའོ། །དང་པོ་ནི།

མཐུན་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་
པའི་སྤྱི་ཉི་སྐྱབ་པ་སྟེ་སྤྱིན་སོགས་སུ་མགོ་མིག་མ་བཏོད་པའི་
སྤྱི་ཉི་སྐྱབ་པའོ།

གཉིས་པ་ནི།

ནམ་ཀུན་ལ་སོགས་པ་མངོན་ཏོགས་སྤྱིར་བ་བཞི་སོ་སོར་པར་
ཕྱིན་དུག་གི་ཉེན་ཅན་དུ་སྐྱབ་པའོ། །དེ་ཡང་ཕྱིན་དུག་ལ་འབད་ཚེ་ལ་
གྱིས་གོམས་པར་བྱེད་པའི་བྱ་བ་ནི་ནམ་ཀུན། དེ་དུག་ལ་འབད་ཚེ་ལ་
ཞི་བའི་ནམ་པས་སྒྲོམ་པའི་བྱ་བ་ནི་ཆེ་མོ། དེ་དུག་ལ་རྒྱས་པ་མཐར་
ཐུག་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་དཀར་ཆོས་གཞན་དང་སྤྱེལ་ཞིང་རིམ་ཅན་དུ་
སྒྲོམ་པ་རིམ་གྱིས། དེ་དག་རེ་རེས་ཏོགས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲོམ་པའི་

བྱ་བ་སྐད་ཅིག་མའི་སྐྱབ་པ་ལོ། །ཆོས་སྐྱ་ནི་བྱ་བ་ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་
གནས་སྐབས་ཡིན་པས་བྱ་བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་སོ་སོའི་དོན་ལ་བཞི། ཐེག་ཆེན་ལ་གོ་བགོས་པ་དང་།
ཞུགས་པ་དང་། ཞུགས་པ་མཐར་ཕྱིན་བྱེད་དང་། མཐར་ཕྱིན་པའི་
སྐྱབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

གོ་ཆའི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ།

འདི་ལ་དྲུག་ ཕྱིན་དྲུག་གི་རང་བཞིན། བྱངས་ངེས་པ། གོ་
ངེས་ངེས་པ། སྐྱབ་པའི་ཚུལ། བསྐྱབས་པའི་འབྲས་བྱ། སྐྱ་བཤད་
པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་སྦྱིན་པ་ནི།

གཏོང་བའི་སེམས་དབའ་ཆོས་བཞི་ལྡན་ནོ། །ཆོས་བཞི་ནི།
མི་མཐུན་སྟོགས་སེར་སྣ་ཉམས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
རྟོགས་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། གང་འདོད་པ་
བྱིན་པས་འདོད་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། སྦྱིན་པས་བསྐྱུས་
ནས་ཐེག་གསུམ་གྱི་སྐལ་བ་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྦྱིན་པར་བྱེད་

བཤོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྲོད་སེམས་དང་། མི་འབྲུག་པ་དང་། དགོ་
བ་ལ་སྤྲོ་བ་དང་། སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་དང་། ཆོས་རབ་དུ་ནམ་
འབྲེད་ཆོས་བཞི་ལྟ་ནི།

དེ་ལ་མི་མཐུན་སྤྲོགས་ནི་རང་རང་གི་སྐབས་ཀྱི་ཡིན་ལ། འདོད་
བ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ནི། རིམ་བ་ལྟར་ལུས་ངག་གི་སྒྲོ་ནས་གཞན་
ལ་གཞོན་པ་བསྐྱམས་པས་དང་། གཞན་གྱི་གཞོན་པར་བྱས་པ་
བཟོན་པས་དང་། སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱི་ལས་སུ་བྱ་བ་གང་དང་གང་
གི་གོགས་བྱེད་པས་དང་། སྤྱལ་བ་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་ཡིད་
བཞིན་དུ་སྤྲོ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཐེ་ཆོས་གཙོན་པས་འདོད་
བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་རེ་རེ་ཡང་གསུམ་གསུམ་
དུ་བྱེ་བས་བཙོ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་བ་ནི།

དང་པོ་ལ་ཆོས་ཐང་ཐིང་མི་འཛིགས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་སེམས་
ཅན་དོན་བྱེད་དགོ་བ་ཆོས་སྤྱད་སྤྲོམ་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཞོན་
པ་ལ་རི་མི་སྐྱམ་པ། སྤྱག་བསྐྱལ་དང་ལེན། ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་

སོ། །བཞི་བ་ལ་གོ་ཆ་སྐྱུར་བ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའོ། །ལྷ་པ་
ལ་མཐོང་ཆོས་བདེར་གནས། ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྐྱབ་པ། སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའོ། །དྲུག་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་
སྐྱུར་བ། དངོས་གཞི། རྗེས་ལ་ཐོབ་པའི་ཤེས་རབ་པོ། །དོན་དམ་
སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའོ། །

གཉིས་པ་བྲངས་ངེས་པ་ནི།

བསྐྱབ་གསུམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པ་ལ་དྲུག་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ།
ལོངས་སྐྱེད་ལ་མི་ལྟ་ན་ཚུལ་བྱིས་ལེན་ཁིང་། དེ་གཞུག་པ་ལ་སྐྱར་མི་
གཞུག་པ་སོགས་ཀྱི་བཟོད་པས་སྐྱང་བའི་ཚུལ་བྱིས་སྐྱབ་པ་ལ་དང་
པོ་གསུམ་མོ། །ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་
རྣམ་པ་གཉིས་བསྐྱས་སོ། །བཙུན་འབྲུས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲོགས་
ཡིན་པས་གསུམ་ཆར་ལ་གཏོགས་སོ། །

གསུམ་པ་གོ་ངེས་པ་ནི།

རྒྱུན་ལས། ལྷ་མ་ལ་བརྟེན་བྱི་མ་སྟེ། །དམན་དང་མཆོག་ཏུ་

གནས་ཕྱིར་དང་། །རགས་པ་དང་ནི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། །དེ་དག་རིམ་
 བར་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་ནི། མོངས་
 སྤྱོད་ལ་མི་ལྟ་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ལེན་ནོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་ན་
 བཟོད་དོ། །བཟོད་པ་དང་ལྡན་ན་བཙོན་འགྲུས་ཚུལ་སོ། །བཙོན་
 འགྲུས་བཅམས་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་སྐྱེདོ། །སེམས་མཉམ་པར་བཞག་
 ན་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་སོ། །དམན་མཆོག་ནི་སྤྱོད་པ་རྣམས་དམན་
 ལ་ཕྱི་མ་རྣམས་བཟང་བའོ། །རགས་སྤྱོད་རིམ་པ་ནི་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་
 འཇུག་པ་དང་བྱ་སྤྱོད་ལ་ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་དེ་དག་ཆེས་དཀའ་བའོ། །

བཞི་པ་སྐྱབ་ཚུལ་ནི།

རྒྱན་ལས། རེ་བ་མེད་པའི་སྤྱོད་པ་དང་། །ཡང་མིད་མི་འདོད་
 ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། །ཐམས་ཅད་ལ་ནི་བཟོད་པ་དང་། །ཡོན་ཏན་
 གུན་འབྱུང་བཙོན་འགྲུས་དང་། །དེ་བཞིན་བསམ་གཏན་གཟུགས་
 མེད་མིན། །ཤེས་རབ་ཐབས་དང་ལྡན་པ་ཡིས། །པ་རོལ་ཕྱིན་པ་
 དྲུག་པོ་ལ། །བཏན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དག་སྤྱོད། །ཞེས་པ་བཞིན་

ཡིན་ལ། ཡང་ན་ཐེག་བསྟུན་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་
 པས་རྟེན་དམ་པ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པས་དངོས་པོ་དམ་པ།
 སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་དུ་སྟོང་པས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དམ་པ། འཁོར་གསུམ་
 དུ་མི་རྟོག་པས་ཟིན་པས་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དམ་པ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་
 བསྐྱེད་པས་བསྐྱེད་པ་དམ་པ། སྦྱིབ་པ་གཉིས་དག་པར་བྱས་པས་
 དག་པ་དམ་པ་སྟེ་རེ་རེ་ཡང་དམ་པ་དུག་ལྟ་དུ་སྦྱབ་པར་བཤད་པ་
 ལྟར་རོ། །འདིར་གོ་སྦྱབ་དངོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
 དུག་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་དུག་དུག་ཆང་བར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་སྟེ། འདིའི་
 སྐབས་སུ་སྦྱིན་པའི་གོ་ཆ་ནི། གཞོད་འཛོམས་གཉིས་ལེ་བརྒྱད་
 མ་ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་པ་རྣམས་ལས། དག་ཅ་སེམས་ཅན་དང་སྤྱན་མོང་
 དུ་བྱས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ལ་བཤད་ལ། རང་དེ་ལ་གནས་ནས་
 གཞན་དེ་ལ་འགོད་པར་བཤད་པ་ཡང་ཡོད་དོ།

ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གོ་ཆ་ནི། ཉན་རང་གི་སྒོ་དང་མ་འདྲིས་པ་ལ་
 ཐམས་ཅད་བཞེད་དོ། །བཟོད་པ་ནི། གཞོད་འཛོམས་གཉིས་སུ་

འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པ་ལ་བཤད་ཅིང་། གཞན་རྣམས་སྐྱེ་
 བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཤེ་བ་སོགས་ལ་ཁོང་མི་ཁྱོ་བ་ལ་བཞེད་
 ཏོ། །བཙོན་འབྲུག་ནི། གཞོད་འཛམས་ལས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་
 བསྐྱོས་པས་དགོ་བ་ལ་བཙོན་པ་འཕེལ་བ་དང་། གཞན་རྣམས་དགོ་
 བ་འདོད་པའི་འདུན་པ་དྲག་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་བཞེད། བསམ་གཏན་
 གྱི་གོ་ཆ་ནི། ཉི་ལྟང་དང་རྒྱན་སྟང་དུ་ཐེག་པ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་
 པས་དགོ་རྩ་བསྐྱོ་བ་ལ་བཤད་ཅིང་ལེ་བརྒྱད་མ་དང་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་
 པར་ཡང་དེ་བཞིན་བཤད། གཞན་རྣམས་རྣམ་མཁྱེན་ལ་སེམས་ཅེ་
 གཅིག་པ་ཅེས་ལ་བཞེད་ཏོ། །

ཤེས་རབ་ནི། ཉི་ལྟང་དང་རྒྱན་སྟང་དུ་སྐྱེ་མའི་འདུ་ཤེས་ཉི་བར་
 གནས་པས་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པ་དང་། གཞོད་འཛམས་
 ལས་ཀྱན་རྩོལ་ལ་བཏེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱོ་བ་དང་དོན་དམ་ལ་
 བཏེན་ནས་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པ་ལ་བཤད་དེ་འདི་གཉིས་
 འབྲེལ། ལེ་བརྒྱད་མར་དགོ་རྩས་རྫོམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད་ཅིང་མི་

དམིགས་པ་རྒྱུད་པ་དང་། ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས་བསྡུ་བ་ལ་ཤེས་
རབ་ཏུ་བཤད་དོ།

ལྷ་པ་བསྐྱབས་པའི་འབྲས་བུ་ནི།

རིན་ཆེན་ཐོང་བ་ལས། སྤྱིན་པས་ཁོངས་སྟོན་ཁྱིམས་ཀྱིས་
བདེ། །བཟོད་པས་མདངས་ལྡན་བཙུན་པས་བརྟེན། །བསམ་
གཏན་གྱིས་ཞི་སྒོ་ཡིས་གྲོལ། །སྤྱིང་བཅེ་བས་ནི་དོན་ཀྱན་
འབྱུང། །བདུན་པོ་འདི་དག་མ་ལུས་པ། །ཅིག་ཆར་པ་རོལ་བྱིན་
པ་ཡིས། །ཡེ་ཤེས་བསམ་མི་བྱུང་པའི་ཡུལ། །རྒྱལ་པ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་ཉིད་ཐོབ། །ཅེས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

བྱུག་པ་སྐྱ་བཤད་པ་ནི།

རྒྱན་ལས། དབུལ་བ་འདོར་བར་བྱེད་པ་དང་། །བསིལ་བ་ཐོབ་
དང་ཁོ་བཟོད་དང་། །མཚོག་སྦྱར་བ་དང་ཡིད་འཛིན་དང་། །དོན་
དམ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་བཤད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ།

གཉིས་པ་འཇུག་པའི་སྐབ་པ་ལ་གཉིས། འཇུག་སྐབ་དངོས་
བཤད་པ་དང་། རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་
འཇུག་སྐབ་དགུ་ཉི།

ནམ་རྟོགས་མཚན་མ་ནམས་ནམ་མཁའ་དང་འབྲ་བར་མི་
དམིགས་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བསམ་གཟུགས་སྒྲིམ་པ་དང་། འདིའི་
ནམ་རྟོགས་མཚན་མ་གསུམ་ནི། སྤང་གཉེན་པན་ཡོན་གསུམ་མཁ།
ཞི་རགས་ཚར་བ་རོ་བྱང་གསུམ་མོ། །ཉན་རང་ཡིད་བྱེད་དང་བྲལ་
ཞིང་ནམ་མཐུན་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིན་དུག བྱང་ཕྱོགས་ནས་མ་
འདྲེས་པའི་བར་སྒྲིམ་པའི་ལམ། པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་དང་ལྡན་པའི་
ཆད་མེད། རྟོང་ཉིད་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་རང་བཞིན་དམིགས་མེད། སྤྱིན་པ་
སྤྱིན་པོ་སྤྱིན་ལུལ་སོགས་དམིགས་པ་མེད་པའི་འཁོར་གསུམ་ནམ་
དག བྱང་ཕྱོགས་སོགས་ལམ་གྱི་ཆོས་ལ་མངོན་ཞེན་མ་ལུས་པར་
འགགས་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པར་བྱེད་
པའི་མངོན་ཤེས། ལྷ་དང་བཅས་པས་བསྐྱོར་བར་མི་རུས་པའི་ཆོས་

ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་རྒྱ་རྒྱུ་མཁྱེན་ཏེ་འཇུག་ཡུལ་ཐོག་ཆེན་དགུ་
ལ་འཇུག་པའི་སྐབ་པ་དགུ་ལོ།

གཉིས་པ་རྟོགས་དགའ་བྱེ་བྲག་རྩ་བ་འད་པ་ལ། བསམ་གཏན་
གཟུགས་མེད་དང་། ཆད་མེད་བྱེ་བྲག་རྩ་བ་འད་པའོ། །དང་པོ་
བསམ་གཟུགས་བ་འད་པ་ལ་བཞི། གང་གིས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ།
གང་ཞིག་ཐོབ་བྱེད་འོ་ལོ། དེ་ལྟར་ཐོབ་པའི་རྟགས། ཐོབ་པ་པོའི་
གང་ཟག་གོ། །དང་པོ་གང་གིས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་གསུམ། བསམ་
གཏན་དང་པོའི་ཐོབ་བྱེད་བ་འད། ལྷག་མ་དེ་དང་མཚུངས་པར་
བསྟན། ལམ་དགུ་པ་གང་དུ་གཏོགས་བསམ་པའོ། །དང་པོ་བསམ་
གཏན་དང་པོའི་ཐོབ་བྱེད་ནི།

ཡིད་བྱེད་བདུན་ཏེ། དང་པོར་འདོད་པ་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆེས་རྒྱས་
ཤིང་མ་ཞི་བ་དང་། ཆེས་ཆེ་ཐུང་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནི་དེ་ལས་
བསྐྱོག་པས་རགས་པ་དང་ཞི་བའོ་ཞེས་ཐོས་བསམ་འདྲེས་མར་
ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་ཁམས་གོང་འོག་གི་མཆན་ཉིད་སོ་སོར་གཙོད་

པས་མཆོན་ཉིད་རབ་ཏུ་རིག་པའི་ཡིད་བྱེད་དོ།

དེ་ལྟར་གོང་ལོག་ལ་ཞི་རགས་སུ་མོས་པར་བྱས་པ་ལས་ཐོས་
བསམ་ལས་འདས་ནས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དུ་སོན་པ་ནི་མོས་
པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ།

དེ་ཡུན་རིང་དུ་འབྲིས་པར་བྱས་པའི་མཐུས་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་
འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོ་གསུམ་སྟོང་བའི་ལམ་སྐྱེ་བར་
འགྱུར་ཞིང་སྐྱེས་པའི་ལམ་དེ་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་བྱེད་ནི་རབ་ཏུ་
དབེན་པའི་ཡིད་བྱེད་དོ།

དེས་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་དང་དེའི་སྟོགས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་
དང་བྲལ་བར་བྱས་པ་ན་དེ་ནས་ཉོན་མོངས་སྟོང་བ་དང་དེས་དབེན་པ་
ལ་དགའ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་གཉིས་ལ་པན་ཡོན་དུ་མཐོང་ནས་དབེན་
པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བདེ་ཆུང་དུས་རིག་པ་ན། གཉིད་སྐྱགས་དང་
གོད་པ་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་དུས་དུས་སུ་རབ་ཏུ་དྲང་བར་འགྱུར་
བའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་དགའ་བར་བྱེད་ཅིང་། སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཡིད་

བྱེད་ཀྱིས་སྐྱོ་བར་བྱེད་པ་ནི་དགའ་བ་སྤྱད་པའི་ཡིད་བྱེད་དེ་ཉོན་མོངས་
 པ་འབྲིང་གསུམ་སྟོང་བའི་གནས་སྐབས་སོ། །རབ་ཏུ་དང་བ་དང་སྐྱོ་
 བར་འབྱུང་བའི་ཡིད་བྱེད་ནི་རིམ་པ་ལྟར། སྟོང་བ་ལ་འདོད་པ་དང་། མ་
 སྟོང་བ་ལ་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྐྱོམ་པའོ། །

དེ་ལྟར་སྟོང་བ་ལ་བཙུན་པ་ན་རྒྱལ་མ་གནས་ཀྱང་བྱང་སྟེ་དགོ་བ་
 ལ་སྐྱོར་བའི་གོགས་བྱེད་པའི་འདོད་པའི་ཀྱན་དཀྱིས་མི་འབྱུང་བ་ན་
 འདི་སྟམ་དུ། ཅི་འདི་བདག་ལ་ཡོད་བཞིན་དུ་མི་སྟོང་ངམ་འོན་ཏེ་མེད་
 པས་མི་སྟོང་སྟམ་ནས་སྤྱག་པའི་རྣམ་པ་ཡིད་ལ་བྱས་པས་འདོད་པ་
 ལ་འདུན་པ་འབྱུང་བ་ན། འདི་སྟམ་དུ་བདག་གི་སེམས་འདོད་པ་ལ་
 ཆགས་པ་དང་མ་བྲལ་ལོ་སྟམ་ནས་སྤང་བྱ་ལྟག་མ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ནི་
 རགས་སུ་སྐྱོམ་པ་ནི་དཔྱོད་པའི་ཡིད་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་དུས་དུས་སུ་
 སྤངས་མ་སྤངས་དཔྱོད་པ་ན་སྤང་བྱ་མངོན་གྱུར་མ་སྤངས་པ་སྤང་
 བའི་ཕྱིར་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཆུང་དུ་གསུམ་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྐྱེས་པ་
 བློ་སྐྱོར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡིད་བྱེད་དེ། དེ་ཡང་རེ་ཞིག་ཙམ་སྤང་བ་

ཡིན་གྱི་གཏན་སྤངས་པ་ནི་མིན་ཏེ། ས་བོན་དྲངས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ལ་དེའི་རྣམ་པ་མེད་པས་སོ།།

དེའི་མཐུག་ཐོགས་སུ་དེའི་མཐུས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
དངོས་གཞི་ལ་འཐུག་ཅིང་དངོས་གཞི་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་བྱེད་སྐྱེས་
པ་ནི་སྦྱར་བའི་འབྲས་བྱ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ།།

དེ་ལྟར་ཡིད་བྱེད་བདུན་དུ་གངས་ངེས་པ་ཡང་། ཉེར་བསྟོན་གས་
ཀྱིས་ས་འོག་མའི་སྤང་བྱ་མ་སྤངས་ཤིང་གོང་མའི་ཐོབ་བྱ་མ་ཐོབ་ན་
དངོས་གཞི་མི་ཐོབ་པས་དེའི་ཕྱིར་བདུན་དུ་བཞག་སྟེ། འདི་ལྟར་
ཉེར་བསྟོན་གས་ཀྱི་ལམ་གྱི་རྒྱ་དང་། རོ་བོ་དང་འབྲས་བྱ་གསུམ་ལས་
དང་པོ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡིད་བྱེད་དང་པོ་གཉིས་ཏེ།
དང་པོས་སྤང་བྱ་ཐོབ་བྱ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སེམས་གཏོད་པར་བྱེད་
ཅིང་། གཉིས་པས་དེའི་དོན་དུ་བཙོན་འབྲས་ཚཱ་པས་སོ། །སྐྱེས་
ཟེན་བྱེད་པར་དུ་བྱེད་པ་ཡིད་བྱེད་ལྔ་པ་སྟེ། དེས་སྤངས་མ་སྤངས་
བཟླགས་ནས་སྤང་བྱ་ལྟག་མ་མཐར་འབྲིན་པར་བྱེད་པས་སོ། །དེ་

གསུམ་ནི་རྒྱལོ།

གཉིས་པ་ངོ་བོ་ནི། གསུམ་པ་བཞི་པ་རྒྱག་པ་སྟེ་ས་ལོག་མའི་ཉོན་
མོངས་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུད་གསུམ་འཛོམས་པས་སོ། །གསུམ་པ་འབྲས་བུ་
ནི་ཡིད་བྱེད་བདུན་པའོ།

གཉིས་པ་ལྷག་མ་དེ་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ནི།

བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ངེ་ལྟ་བར། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་
མེད་མིན་སྒྲིམ་ཆེད་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་མངོན་
པའི་སྤྱི་སྐད་ལ་ཁམས་གོང་མ་ན་སེམས་པར་རྩོམ་པའི་ཆེ་སེམས་
མོང་མེད་པར་ཉིང་ངེ་འཛིན་དུ་འགོ་བས་གོང་མའི་ས་ལ་བསམ་བྱུང་
དང་གཟུགས་མེད་ན་ཐོས་བྱུང་མེད་པར་བཤད་པས། དེའི་ལྟར་ན་
གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉེན་ལ་སྒྲོམ་ན་ཡིད་བྱེད་དང་པོ་ལ་ཐོས་བསམ་
གཉིས་ཀ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཉེན་ལ་སྒྲོམ་ན་བསམ་བྱུང་མེད་དོ།

གཞན་ཡང་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ཉོར་བསྟོགས་ནས་སྤིང་ཆེའི་
ཉོར་བསྟོགས་ཀྱི་བར་ལས་དེར་ཆོར་བའི་དགའ་བདེ་མེད་པས་དགའ་

བ་སྤྱད་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་དོན་སྤོང་བ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་མཐོང་བ་ཙམ་ལ་
བཤད་དོ། །བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ཡིད་བྱེད་དང་པོ་
འདི་འདོད་པ་ཡིན་ཀྱི་གོང་སར་མི་གཏོགས་ལ་འདིའི་རིག་པ་ལྷག་མ་
རྣམས་ལ་འང་ཤེས་པར་བྱའོ།

གསུམ་པ་ལམ་དགུ་པ་གང་དུ་གཏོགས་བསམ་པ་ནི།

སྤྱིར་བཏུ་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་དངོས་གཞིར་འདོད་པ་ལྟར་
ན་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དགུ་པ་ལ་དངོས་གཞིས་བྱུང་བར་
མངོན་ལ། མཛོད་པ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གྲོལ་
ལམ་དགུ་པ་ལ་ཉེར་བསྟོགས་དང་དངོས་གཞིའི་ངོ་བོར་སྐྱེ་བ་གཉིས་
འདོད་ལ། བཞི་པ་ཡན་ཆད་ལ་ནི་དངོས་གཞིས་བྱུང་བར་འདོད་
དོ། །དེ་ཡང་མཛོད་དུ་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཁོ་ནར་
འདོད་པས་བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་དང་དངོས་
གཞི་ལ་ཆོར་བའི་དབང་པོ་རིགས་མི་འབྲ་བ་ཡོད་པས་དབང་པོ་འཕོ་
དཀའ་ལ། ལྷག་མ་རྣམས་ལ་བཏང་སྟོམས་ཁོ་ནར་ངེས་པས་དབང་
པོ་འཕོ་མི་དཀའོ་སྟམ་དུ་བསམས་སོ། །དེ་ལྟར་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ཡིད་

བྱེད་བྱུག་གི་ངོས་འཛིན་དེ་ནི། འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འོག་ས་ལས་
 འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་བྱུག་པོ་དེར་བྱངས་ངེས་
 པ་ནི་མིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་དང་སྒྲོམ་ལམ་ཟག་མེད་རྣམས་དང་པོའི་ཉེར་
 བསྟོགས་ལ་བརྟེན་པ་ཡོད་ཅིང་། དེ་གཉིས་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་
 དུ་འགལ་ལ། བྱེད་པར་དུ་མཐོང་ལམ་འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་གི་གཉེན་
 པོར་མི་རུང་བས་སོ།།

སྤྱིར་ཞི་རགས་སུ་ལྟ་བའི་ལམ་འདིས་འདོད་པ་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་
 མངོན་གྱུར་མ་ལུས་པ་སྤང་བར་འདོད་པ་ལ། བྱེ་སྤྱོད་རྣམས་ཅི་ཡང་མེད་
 པ་མན་ཆད་ཀྱི་མཐོང་སྤང་དང་སྒྲོམ་སྤང་གཉིས་ཀ་དང་། མདོ་སྤེལ་
 རྣམས་སྒྲོམ་སྤང་རྣམས་སྤོང་བར་འདོད་དོ། །འོན་ཀྱང་ཞིབ་ཏུ་དབྱེད་
 བ་བྱས་པས་ཞི་རགས་སུ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་
 གི་ཉོན་མོངས་ཀྱང་མངོན་གྱུར་མ་ལུས་པ་སྤོང་མི་བྱས་ཏེ། འདོད་པའི་
 རྟེན་ཅན་གྱི་ཉོན་ཡིད་འཕགས་ལམ་མ་ཐོབ་པར་ལྷོག་པ་མི་སྲིད་ལ།
 དེ་འདོད་པའི་སར་གཏོགས་པའི་སྒྲོམ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་ཡིན་པས་
 སོ། །ཉེར་བསྟོགས་བརྒྱུད་པོ་དེ་ཡང་དང་པོ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་

དག་པ་བ་ཁོན་དང་། དང་པོ་ལ་དག་པ་བ་དང་ཟག་མེད་གཉིས་ཡོད་
ལ། ཁ་ཅིག་རོ་ལྷོང་ཅན་དང་གསུམ་ཡོད་དེ། དངོས་གཞི་ལ་འགྲན་
འཇུགས་པས་སོ་ཞེས་འདོད་དོ།

གཉིས་པ་གང་ཞིག་ཐོབ་བྱའི་ངོ་བོ་ལ་གསུམ། འཇིག་རྟེན་པ་
དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དང་། དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་
དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ལ་གཉིས། ཉོན་མོངས་
ཅན་དང་དག་པ་བའོ། །དང་པོ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནི། གང་ཉོན་མོངས་
པར་བྱ་བའི་གཞི་དང་། གང་གིས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་
དང་། ཇི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་དང་གསུམ་མོ། །དང་
པོ་གང་ཉོན་མོངས་པར་བྱ་ན།

བསམ་གཏན་དང་གཞུགས་མེད་པའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བའོ།

གང་གིས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་ན།

ཅ་ཉོན་གྱི་ནང་ནས་ཁོང་ཁོ་ནི་ཁམས་གོང་གི་སེམས་ལ་མེད་
པས་དེ་བོར་བའི་ལྷག་མ་བསྐྱེདས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྐྱེད་པའི་སྤེད་ལྟ་

ང་རྒྱལ་མ་རིག་པ་བཞི་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ས་པའོ།

རི་ལྷོ་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་ན།

དག་པ་བའི་སྟོམས་འཇུག་དེ་དག་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་དེ་
ལ་འདོད་ཆགས་སྐྱེས་ནས་སྤར་དགོ་བ་ཡིན་ཀྱང་བྱིས་ཉོན་མོངས་
དང་མཚུངས་ལྡན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་འདི་ཐོབ་ཀྱི་གཞན་
ཀྱིས་མིན་ནོ་ཞེས་ང་རྒྱལ་དང་། ལམ་དང་ལམ་མིན་ལ་སྟོངས་པའི་
མཐུས་འདི་དག་ནི་ཐར་ལམ་ཡིན་ལས་ཆེ་སྟམས་པ་དང་། ཐར་ལམ་
ཡིན་པ་ལ་དེ་ལས་བསྐྱོད་པར་ཐེ་ཆོམ་ཐོས་ནས་དེ་དང་ལྡན་པ་དང་།
སྟོམས་འཇུག་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་སྟོན་དང་བྱི་
མའི་མཐའ་འགའ་ཞིག་མཐོང་བ་ན་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་རྟག་སོགས་སུ་
ལོག་ཏུ་སྐྱེས་པས་དེ་དང་ལྡན་པར་སོང་བའོ།

འོ་ན་གཟུགས་མེད་མངོན་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་མིན་པས་དེ་ལ་ལྟ་
བས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། བདེན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་
གཟུགས་མེད་ལ་ནི་སྤར་ཏུ་ལོག་རྒྱུ་ལ་ལྡན་བཞིན་དུ་སྟོམས་

འཇུག་དག་ཐོབ་པ་ན་བདག་གི་ལྟ་བ་འདི་ནི་མཆོག་སྟེ་འདིའི་མཐུས་
 ཉིང་འཛིན་འདི་ཐོབ་པས་སོ། །ཞེས་ལྟ་བུ་ལ་མཆོག་འཛིན་གྱི་ལྟ་
 བ་སྦྱེས་པས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་བྱེད་དོ། །ཉོན་མོངས་པ་བཞིན་
 བྱེད་པ་ནི་ཉི་འོག་གྲེ་སྤྲ་དང་མཐུན་ལ་ཁ་ཆེ་གྲེ་སྤྲ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་
 ལ་སྟེད་པ་ཤས་ཆེ་བའི་རོ་སྤྲང་ཅན་གཅིག་ལུ་འདོད་དོ། །འདི་དག་
 སྟོམས་འཇུག་མཆོན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་སྤྲ་སྟོམས་འཇུག་གི་རྩས་
 ཡིན་པ་ཅིམ་ལ་བསམས་ནས། སྟོམས་འཇུག་གི་དབྱེ་བ་ལ་བགྲངས་
 ཉེ་ས་བོན་རུལ་བ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་འདི་ལུང་མ་བསྟན་པ་
 དང་། འདི་ལ་དེའི་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱང་མི་ལྟན་པའི་ཕྱིར་དོ།

གཉིས་པ་དག་པ་ནི།

བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་འཛིག་རྟེན་པའི་དགོ་བ་སྟེ།
 རང་སའི་ཀྱན་དགྲིས་དང་བྲལ་བས་དག་པ་བཤམ་རྣམ་བྱང་ཞེས་
 བྱའོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཉམས་པ་དང་གནས་པ་དང་བྱུང་བར་དང་ངེས་
 འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི་ཡོད་དེ། རིམ་པ་ལྟར་རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་

རང་སའི་ཉོན་མོངས་དང་། རང་དང་གོང་སའི་དག་པ་བ་དང་ཟག་
མེད་ཀྱི་ལམ་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའོ། །སྲིད་ཅེ་ལ་གོང་ས་མེད་
པས་བྱད་པར་ཆ་མཐུན་དོར་རོ།

གཉིས་པ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ནི།

བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་སྟེ་བདུན་
ལ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་བརྟེན་ཀྱི་སྲིད་ཅེ་ལ་མིན་ཏེ་ཟག་
མེད་ཀྱི་ལམ་ནི་རང་ཡུལ་གསལ་བར་གཙོད་ལ། ས་འདི་ནི་འདུལ་ཤེས་
ཀྱི་རྒྱ་བ་ཤིན་ཏུ་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་མངོན་པ་གོང་འོག་
ནས་བཤད་ཀྱང་། སྟོབ་དཔོན་སང་གི་བཟང་པོ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་
སྟོམ་པ་ན་ཐབས་མི་མཁས་པས་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། བྱང་སེམས་
ཀྱིས་འདི་སྟོམ་པ་ན་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཟག་མེད་དུ་འགྱུར་བར་
བཤད་དོ། །སྦྱིར་ན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོན་གས་དང་དངོས་གཞི་ལ་ཅམ་
བྱད་གཉིས་སུ་བྱས་ནས་ཟག་མེད་དགྱུར་བཤད་དོ།

གསུམ་པ་དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ་གསུམ། བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་དབྱེད་པ་དང་། དེ་དག་བསྒྲུབས་པའི་འབྲས་བྱ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ལ་གསུམ། རྩལ་བཏགས་ཀྱི་བྱེད་པར། ཡན་ལག་གི་ངོ་བོ། གངས་ངེས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

སྤྱིར་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ལ་མིང་གི་སྒྲིན་ས་བཙུ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། **མཛོད་ལས།** དང་པོ་ལ་ལྷ་རྟོག་དཔྱོད་དང་། །དགའ་དང་བདེ་དང་ཉིང་འཛིན་རྣམས། །གཉིས་པ་ལ་ནི་ཡན་ལག་བཞི། །རབ་དྲུང་དང་ནི་དགའ་ལ་སོགས། །གསུམ་པ་ལ་ལྷ་བཏང་སྒྲུབས་དང་། །བྱེད་དང་ཤེས་བཞིན་བདེ་དང་གནས། །མཐའ་ན་བཞི་བྱེད་བཏང་སྒྲུབས་དང་། །བདེ་མིན་སྤྱད་མིན་ཉིང་འཛིན་རྣམས། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་དག་གྲེ་སྤྱ་རྣམས་རྩལ་བཏུ་གཅིག་ཏུ་འདོད་དེ། རྟོག་དཔྱོད་དགའ་བདེ་ཚོར་བ་སེམས་བདེ་ཉིང་འཛིན་རབ་དྲུང་བྱེད་ཤེས་བཞིན་འདུ་བྱེད་བཏང་སྒྲུབས་ཚོར་བ་བཏང་སྒྲུབས་ཀྱི་རྩལ་སོ། །གོང་།

མ་ལྟར་ན་དགའ་བདེ་གཉིས་རྩལ་གཅིག་ཡིན་ཞིང་། རབ་དྲང་ནི་བླ་
ཤེས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་རྩལ་དགུ་དང་
ལྷག་མ་བཏགས་ཡོད་དུ་འདོད་དོ། །ཡང་ན་བདེ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཡིད་
ཤེས་འཁོར་གྱི་ཆོར་བ་སེམ་པར་གཅིག་པས་རྩལ་གཅིག་ཏུ་བགྱངས་
ནས་བརྒྱད་དུ་བྱུངོ།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་ངོ་བོ་ལ་བཞི། དང་པོ་བསམ་གཏན་དང་
ཐོའི་ཡན་ལག་ལྔ་ལས་རྟོག་པ་ནི།

ངོ་བོ་ཅམ་འཆོལ་བའོ། །དཔྱོད་པ་ནི་ཞིབ་ཏུ་དཔྱོད་པ་སྟེ་གཉིས་
ཀ་ཡང་ནང་གི་བརྗོད་པ་ངག་ཀྱན་ནས་སྟོང་བའོ། །འདི་གཉིས་
བསམ་གཏན་གཞན་གསུམ་ལ་ཡང་སས་བསྐྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
མེད་ཀྱི་ཀྱན་འབྱུང་བའི་སྟོན་ནས་ཡོད་པར་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱི་ས་ལས་
བཤད་དོ། །དེ་གཉིས་ཆར་ཡང་སེམས་པ་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཆར་
ལ་བཏགས་པའོ། །དགའ་བདེ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་ཆོར་བ་ཡིད་བདེ་
དང་སེམས་བྱུང་ཤིན་སྐྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་བྱེས་སྟེ་རྣམས་འདོད། དེ་

ལྟར་འདོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་བདེ་བ་ལུས་ཆོར་ཡིན་ན་དབང་ཤེས་
 ཀྱིས་པ་ཡིན་ལ་དབང་ཤེས་ནི་ཕྱི་རོལ་དུ་གཡེངས་པས་བསམ་
 གཏན་ལ་མེད་ལ་ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཆོར་བར་མི་རུང་སྟེ། དགའ་
 བ་ཡང་ཆོར་བ་ཡིད་བདེ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཅིག་ཆར་འབྱུང་ན་
 རྩམ་མཚུངས་ཉམས་ལ། དེམ་གྱིས་འོང་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་
 གཉིས་པ་གཉིས་ཡན་ལག་ལྔ་པ་དང་བཞི་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡན་
 ལག་ནམས་ནི་ཅིག་ཆར་བྱུང་བས་སོ་སྙམ་དུ་བསམ་པའོ། །ཡང་
 མཛོད་ལས། གཞན་དག་ན་རེ། སེམས་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བའི་
 ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་དབང་པོ་ནི་མེད་པ་ཁོ་ན་སྟེ་བསམ་གཏན་གསུམ་ཆར་
 ན་ཡང་ལུས་ཀྱི་བདེ་བ་ཁོ་ན་ཡན་ལག་ཏུ་བཞག་གོ། །ཞེས་ཟེར་
 རོ། །ཞེས་བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་ཀྱི་བདེ་བ་ཤིན་སྦྱངས་ཅོམ་ནི་མིན་ཏེ་བདེ་བས་བྱུང་
 བར་ཅེས་ཀྱི་ལུས་ཆོར་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ་ཤིན་སྦྱངས་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་
 ལ་ཡང་ཡོད་ལ། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་མདོར། བདེ་བ་ལུས་
 ཀྱིས་ཐོང་ལ་ཞེས་རང་གི་སྒྲིབ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ལུས་ཆོར་རོ་ཞེས་

འདོད་དོ། །ཉན་ས་ལས། གཟུགས་ལུས་ཀྱིས་ཤིན་སྤངས་དང་ཡིད་
 ལུས་ཀྱིས་ཚེར་བའི་བདེ་བ་སྤྱིང་བར་བཤད། གུན་བརྟུས་འགྲེལ་
 བར། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ནས་ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཚེར་
 བ་སེམ་པར་སྤྱིང་བ་ཉིད་ཀྱིས་དབང་པོ་རྟོན་བཅས་ཀྱི་ལུས་ལས་
 སྤྱ་རླང་བར་བྱས་པས་ལུས་དང་། རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཡིད་
 ཤེས་འཁོར་བཅས་དགའ་རྣམ་གྱིས་ཚེམ་པར་བྱས་པས་སེམས་
 ལ་ཕན་འདོགས་པའི་བྱ་བ་གཉིས་བྱེད་པས་རིམ་བཤུར་བདེ་བ་
 དང་དགའ་བ་ཞེས་འཛོག་གོ་ཞེས་བཤད་དེ་སྤྱི་མ་གཉིས་མཐུན་
 ལ་འདི་གཉིས་མཛོད་རྩ་འགྲེལ་དང་མི་མཐུན་ནོ། །ཉིང་རེ་འཛིན་ནི་
 རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་རླང་རྣམས་དམིགས་པ་
 གཅིག་ལ་སྤྱད་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟ་ལས་རྟོག་པ་ཆེས་རགས་པས་
 དེ་ལ་སྦྱོན་དུ་བལྟས་ནས་བསྐྱེམས་པས་དེ་གཅིག་སུ་ལ་ཆགས་པ་
 དང་བྲལ་བ་ལ་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཁྱད་པར་ཅན་ནོ་ཞེས་མཛོད་པ་
 རྣམས་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཡན་ལག་བཞི་ལས། རབ་
ཏུ་བྱང་བ་ནི།

མངོད་ལས། མཉམ་བཞག་གི་ས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལས་
ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལ་ཆེས་དད་པའི་ཞེས་འདོད་ཀྱང་། བསྐྱ་བ་ལས་
བྱམ་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འདོད། ཡན་ལག་ལྷག་
མ་རྣམས་ནི་སྒར་ལྟར་རོ། །འདི་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ཆར་དང་བྲལ་
བར་མངོན་པ་གོང་འོག་དང་ཡུམ་མདོ་རྣམས་སུ་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ཡན་ལག་ལྔ་ལས་བདེ་བ་ནི།
ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཆོར་བ་སེམ་པ་དེ་ཉིད་དགའ་བའི་གཡོ་བ་
དང་བྲལ་བར་གྱུར་པ་ཅམ་མོ། །བྱམ་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དགའ་བའི་
ཀུན་དགེས་སྒྲོག་པའི་དམིགས་རྣམ་འཛིན་པ་དང་དེ་ལྡན་མི་ལྡན་
ཀྱི་བྱ་ར་བྱེད་པའོ། །བཏང་སྟོམས་ནི་རྟོག་དཔྱད་དང་དགའ་བའི་
སྒྲོན་དང་བྲལ་བས་དེ་དག་གིས་མི་མཉམ་པ་མེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་
བྱམ་ཤེས་བཏང་སྟོམས་གསུམ་དང་པོར་ཡོད་ཀྱང་རྟོག་དཔྱད་ཀྱིས་

བསྐྱེད་པ་དང་། གཉིས་པར་ཡང་དགའ་བའི་སྐྱོན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་པས་
རབ་དྲུང་ཞེས་སྟོས་སོ།།

བཞི་པ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ཡན་ལག་ནི།

རྟོག་དཔྱད་ཡིད་བདེ་མི་བདེ། དབུགས་འབྱུང་རྒྱུ་བདེ་སྤྱག་གི་
སྐྱོན་བརྒྱད་དང་བལ་བས་དེ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །རྟོག་
དཔྱད་དང་དགའ་བདེ་འདི་དག་གྲང་། བཞི་པར་སྟོས་ནས་གཡོ་བའི་
སྐྱོན་དུ་བཤད་ཀྱི་རང་ས་ལ་སྟོས་ན་སྐྱོན་མིན་ཏེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་
པན་འདོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་གཏན་དེ་དག་གི་བྱད་པར་ཡང་
རིམ་པ་བཞིན་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། པན་འདོགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་
དག་པ་རྒྱལ་ས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་བྱད་པར་རོ།།

གསུམ་པ་གྲངས་ངེས་པ་ནི།

བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་འདི་རྒྱལ་ས་གཉིན་པོ་དང་པན་ཡོན་
དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་གནས་ཀྱི་སྐྱོན་ས་བཞག་སྟེ། རྟོག་དཔྱད་རབ་དྲུང་
བན་ཤེས་བཏང་སྟོམས་གསུམ། བན་དང་བཏང་སྟོམས་ཡོངས་སུ་

དག་པ་རྣམས་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་སྟེ་འོག་སའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་
སྤངས་པས་སོ། །དེ་ཡང་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་རྒྱན་
ཡིན་ལ་དངོས་གཞིའི་ཆེ་ན་ནི་འོག་སའི་ཐག་སྤྲིང་བྱེད་ཅམ་ཡིན་གྱི་
སྤང་གཉེན་དངོས་མིན་ནོ།

དགའ་བདེ་ཟུང་དང་པོ་དང་གཉིས་པར་གཉིས་དང་བདེ་བ་དང་
ཆོར་བ་གསུམ་པར་བཏང་སྟོམས་རྣམས་ནི་འོག་ས་ལས་གཉེན་
པོ་རྒྱལ་བ་ན་ཐོབ་པའི་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་གོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་
གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཉིང་རེ་འཛིན་ཏེ། དེས་གཉེན་པོ་དང་པན་ཡོན་
རྣམས་བསྐྱེད་པས་སོ། །དེས་ན་དེ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཡན་
ལག་དེ་རྣམས་སུ་གངས་ངེས་ཀྱི་ཡན་ལག་དེ་དག་གང་ཡང་མིན་
པའི་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་
དུ་ན་ཡན་ལག་དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་པ་དང་
འདུལེས་ལ་སོགས་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་ས་དགུ་པོ་གང་
ཡང་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་ནི་མིན་

ལ་གཞན་ཡིན་པར་ཡང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཉོག་དཔྱིད་
 སྤངས་པས་གཉིས་པ་དང་། དགའ་བ་སྤངས་པས་གསུམ་པ་དང་།
 བདེ་བ་སྤངས་པས་བཞི་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་རྣམས་
 ལ་ཡན་ལག་གི་སྒོ་ནས་འོག་ས་ལས་འདའ་བ་ཞེས་བྱའོ།།

གཉིས་པ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་བཤད་པ་ལ།

དང་པོ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཐོབ་
 པའི་རྣམ་འབྱུང་པ་དེས་གཟུགས་ལ་སྒྲིབ་དང་གཟུགས་མེད་ལ་
 ཡོན་ཏན་དུ་མཐོང་ནས་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར། ཁ་
 རོག་དང་དབྱིབས་དང་རེག་བྱ་སོགས་ཀྱི་མཚན་མ་དང་བྲལ་བའི་
 རྣམ་མཁའི་འདུ་ཤེས་ཁོ་ན་བསྐྱོམས་པ་ན། སྤྱི་སེར་སོགས་སུ་སྤང་
 བའི་གཟུགས་དང་། གྲང་དང་ཅིག་པ་སོགས་སུ་སྤང་བའི་ཐོགས་
 པ་དང་། གོས་རྒྱན་སྦྱེད་མོས་ཆལ་རི་ལ་སོགས་པར་སྤང་བའི་སྤྱ་
 ཆོགས་པའི་འདུ་ཤེས་རྣམས་རུབ་སྟེ། དེ་དག་ལ་ཡིད་གཏད་ཀྱང་
 ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འབྱུང་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་འོག་

མ་གསུམ་ལ་ཡང་། སྤྲ་མའི་འདུ་ཤེས་རྣམས་རགས་པར་མཐོང་
ནས་དེ་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར། རིམ་བཞིན་ནམ་མཁའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་
ཤེས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་བྱུང་བར་མོས་པ་དང་། གཟུགས་ཅན་
དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དམིགས་པ་བཅའ་བ་ན་ཅི་ཡང་མ་རྟོག་ནས་
དམིགས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྟུང་དུ་མོས་པ་དང་། འདུ་ཤེས་རགས་
པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་སྟེ་བཞི་མེད་པ་མིན་ནོ་སྟུང་དུ་མོས་པ་ལོ། །འདི་
དག་བསམ་གཏན་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་རྣམ་པར་གཞག་ཏུ་མེད་པས་
དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་འོག་ས་ལས་འདའ་བ་ཞེས་བྱའོ།

གསུམ་པ་དེ་དག་བསྐྱོམས་པའི་འབྲས་བུ་བཤད་པ་ནི།

ཀྱན་བརྟམ་ལས། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོར་
བསྐྱོམས་པས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྐྱེ་བ་གསུམ་མོ། །བསམ་
གཏན་དང་པོ་ལ་རི་ལྟ་བར་ལྟག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་
ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་དང་། གཟུགས་མེད་རྣམས་ལ་ཡང་གཟུགས་
མེད་པས་སྒྲ་འོག་གིས་བྱེ་བའི་གནས་མེད་ཀྱང་ཆེ་རིང་ཐུང་གིས་སྐྱེ་

བ་མཐོ་དམའ་དང་ཉོན་མོངས་མང་ཉུང་གིས་བཟང་ངན་ཡོད་དོ། །འོ་
ན་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོར་སྒོམ་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། གུས་སྦྱར་དང་རྒྱན་
སྦྱར་གཉིས་ཀ་མེད་ན་ཆུང་བྱ་དང་། གང་རུང་གཅིག་ཡོད་ན་འབྲིང་
དང་། གཉིས་ཀ་ཡོད་ན་ཆེན་པོ་འོ། །ཞེས་འཆད་དོ།

གསུམ་པ་དེ་ལྟར་ཐོབ་པའི་ཉལ་ནི།

བསམ་གཏན་ཐོབ་པའི་ཆེ་ལུས་སའི་འོག་ཏུ་བྱིང་བར་སྤང་བ་
ལྟ་བུ་དང་། གཟུགས་མེད་ལ་ལུས་ནས་མཁའ་ལ་འཕྱར་བ་ལྟ་བུའི་
ཉལ་ས་འབྱུང་ངོ་།

བཞི་པ་ཐོབ་པ་པོའི་གང་ཟག་ནི།

བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་རང་ས་དང་། །འོག་སའི་རྟེན་ཅན་
འོག་གོང་མེད། །ཅེས་སྦྱར་བཏང་དང་། སྲིད་རྟེན་འཕགས་པ་ཅི་ཡང་
མེད། །མདོན་སུམ་བྱས་ནས་ཟག་པ་ཟད། །ཅེས་དམིགས་བསམ་ལ་
གསུངས་པ་ལྟར་དོ།

གཉིས་པ་ཆད་མེད་བཤད་པ་ལ་བཞི། རྒྱ རོ་བོ། དབྱེ་བ། སྒྲ་
བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་རྒྱ་ནི།

རྒྱ་ལས། བདེ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་རྒྱ་ལས། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་སྦྱང་རྩེ་སྟེ། །རྒྱ་དང་བཤེས་གཉེན་རང་བཞིན་
ལས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱང་རྩེ་ལོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་
བྱེད་སྒྲ་མས་ཆོར་བ་བདེ་སྤྱག་གཉིས་དང་། དེ་གཉིས་འཛེན་བྱེད་
ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཏེ། ཆོར་བ་གསུམ་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱག་
བསྐྱེད་གསུམ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྦྱང་རྩེ་བར་བྱེད་པའི་བྱིར་
སྦྱང་རྩེའི་དམིགས་པ་བསྟན་ཏོ། །བྱེད་བྱི་མས་རྒྱན་ལྷག་མ་གསུམ་
བསྟན་ཏེ། རྒྱ་ནི་རྒྱའི་རྒྱན་ཏེ་ཀྱན་གཞིའི་སྦྱང་གི་ཐག་མེད་ཀྱིས་
ས་བོན་ལོ། །བཤེས་གཉེན་ནི་བདག་པོའི་རྒྱན་ཏེ་ཆད་མེད་སྟོན་པ་
པོ་ལོ། །རང་བཞིན་དེ་མ་ཐག་རྒྱན་དེ་སྤྱ་ལོགས་ཀྱི་རིག་པ་ལོ། །རྒྱན་
ལྷག་མ་འདི་གསུམ་ནི་བཞི་ཀ་ལ་སྦྱར་ལ། རྒྱན་དང་པོ་ནི་རོ་བོའི་
སྐབས་སུ་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ངོ་པོ་ལ། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས། དང་པོ་ནི།

རྒྱུ་ལས། བརྟན་པ་ཆོངས་པའི་མི་མཐུན་སྤངས། །རྣམ་
པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལྡན། །དམིགས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་
འཇུག །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ཡོངས་སྤྱིན་བྱེད། །ཅེས་བྲུང་པར་
བཞི་དང་ལྡན་པར་བསྟན་ཏེ། མི་མཐུན་སྤྱོད་པ་སྤངས་པའི་བྲུང་
པར་ནི་རིམ་པ་ལྟར། གཞོད་སེམས་དང་། རྣམ་འཆོ་དང་། མི་དགའ་བ་
དང་། གཞོད་སེམས་དང་འདོད་ཆགས་རྣམས་སྤངས་པའོ། །གཉིན་
པོའི་བྲུང་པར་ནི་དེ་དག་གི་གཉིན་པོ་ཐོབ་པའོ། །དམིགས་པའི་བྲུང་
པར་ནི་སེམས་ཅན་དང་ཆོས་དང་དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་
པའོ། །བྲུང་ལས་ཀྱི་བྲུང་པར་ནི་སེམས་ཅན་སྤྱིན་པར་བྱེད་པའོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་གི་ངོ་པོ་ནི།

ཀྱུ་བརྟན་སྟུ། བྱམས་པ་གང་ཞེ་ན་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ཏེ་
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བདེ་བ་དང་སྤང་པར་ཤོག་ཅིག་པའི་བསམ་
པའི་གནས་པ་ཡང་དག་པར་འབྱོར་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཤེས་

རབ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་
དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟག་མ་
རྣམས་ལ་ཡང་ཐོག་མཐའ་འབྲ་བ་ལས། སྟག་བསྐལ་དང་བྲལ་བར་
ཞོག་ཅིག་པའི། བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་ཞོག་ཅིག་པའི། བན་པའི་
བསམ་པ་གནས་པ་ཡང་དག་པར་འབྱོར་བའི་ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་དག་གིས་ཀྱང་གནས་དང་། དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པ་དང་།
ངོ་བོ་དང་། རྒྱགས་བསྟན་ཏེ། དང་པོ་ནི།

བསམ་གཏན་བཞིའི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་གང་རུང་ངོ་།

གཉིས་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡིན་ལ་བྱུང་པར་བྱུང་བའི་
ཕྱི་ན། བདེ་བ་དང་མི་ལྡན་པ། སྟག་བསྐལ་དང་ལྡན་པ། བདེ་བ་
དང་ལྡན་པ། ཉེ་རིང་དུ་གཙོད་པའི་རྒྱ་ཆགས་སྤང་དང་ལྡན་པའི་
སེམས་ཅན་ནོ།

གསུམ་པ་ནི། འཕྲད་པར་འདོད་པ་སོགས་སོ།

བཞི་པ་ནི། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་སོ།

ལྷ་པ་ནི། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ངོ་།།

གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ནི། སེམས་ཅན་དང་ཆོས་དང་དམིགས་པ་མེད་
བ་ལ་དམིགས་པ་འདི་བྱམས་སོགས་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི།

བྱམས་སོགས་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་སེམས་ཅན་ནམ་གང་ཟག་གི་རྗེས་
གྱིང་བོང་གྱུར་བ་གཅིག་དམིགས་ནས་སྙིང་རྩེ་སོགས་སྐྱེ་བའོ།།

གཉིས་པ་ནི། སྤྱག་བསྐྱེལ་བ་པོའི་སེམས་ཅན་གྱི་རྗེས་མ་བྱུང་
ཀྱང་། ཆོས་ཅམ་ཞིག་གི་ངོ་བོའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་བ་པོ་དམིགས་ནས་
བྱམས་སོགས་སྐྱེ་བའོ།།

གསུམ་པ་ནི། ཆོས་ཅམ་དུ་ཡང་མི་དམིགས་པ་གཟུང་འཛིན་
དང་བྲལ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་འདི་བྱམས་སོགས་
སོ། །ཡང་ན་འདི་དག་གི་ཡུལ་བདེ་བ་དང་ཕྱད་པར་འདོད་པ་དང་།
སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱིས་ཉམ་ཐག་པ་དང་། བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་
འདོད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ནི་དང་པོའི་ཡུལ་
དང་། ཚད་མེད་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅས་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཐ་མ་

གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ཏེ། རྒྱ་ལས། བརྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དག་བདེ་
འདོད་དང་། །སྤྲུག་བསྐྲུལ་གྱིས་ཉམ་ཐག་དང་བདེ་བ་དང་། །ཉོན་
མོངས་ཅན་དང་དེ་དག་བསྟན་བཅོས་དང་། །དེ་ཡི་དེ་བཞིན་ཉིད་
ལ་རབ་རྒྱ་འཇུག། ཅེས་སོ། །དང་པོ་ནི་སྤྲུག་སྟེགས་པ་དང་སྤྲུན་མོང་
བ་སོ་སྟེ་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཉན་རང་སྤྲུན་མོང་བ་དང་། གསུམ་པ་
ནི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་འོ། །ཞེས་ཤུག་སྟོན་བཤའ་ལ། སྟོ་
གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། ཐོག་མ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྟོད་
པ་ལ་ཞུགས་པ། མི་སྟེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་
གསུམ་ཀྱི་བྱམས་སོགས་ལ་རིམ་པ་བཞིན་བཤའ་དོ།

བཞི་པ་སྤྲུ་བཤའ་ནི།

གཞོན་འཛོམས་སུ། སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་
དང་། ཆོགས་ཆད་མེད་པའི་རྒྱར་གྱུར་པ་དང་། ཆོས་ཆད་མེད་པ་
ཐོབ་པའི་རྒྱར་གྱུར་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆད་མེད་པའི་སྟོད་ཡུལ་དུ་
གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཆད་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་བཤའ་བ་ནི་སོ་སའི་སྤྲུ་

བཤད་ཡིན་ལ། འདི་དག་བསྐྱོམས་པས་ལྷ་ཆངས་པར་སྐྱེས་པས་
ཆངས་པའི་གནས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ།

གསུམ་པ་ཆོགས་ཀྱི་སྐབ་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་།
རྟོགས་དཀའ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་སྤྱིར་བསྟན་པ་ནི།

ཆོགས་ཀྱི་སྐབ་པ་ལ་དབྱེ་ན་བཅུ་བདུན་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་
སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་སྟོང་༄༅། རང་ཡང་པར་སྐྱེན་
ལ་གནས་ཤིང་། གཞན་ཡང་པར་སྐྱེན་ལ་འགོད་པའི་པར་སྐྱེན་དུག
གཞན་དོན་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཞི་གནས། ཆོས་རྣམས་སྐྱུ་
མ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་མཐུས་སྲིད་པར་མི་
འཆིང་ཞིང་། སྟོང་༄༅འི་མཐུས་སྲིད་པ་སྤངས་པའི་གྲོལ་བ་མི་གཉིས་
བ་བྱུང་འདུག་གོ། རྣམ་མཁྱེན་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་སྐྱེན་དུག་ལ་སྦྱོད་ཅིང་མི་
དམིགས་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་ཏེ་
རྟོགས་བྱུང་དུ་བསྐྱོ་བའི་ཐབས་མཁས། ཡུལ་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་མངོན་དུ་
བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས། དཔལ་བར་འགྲོ་བ་ནས་བཟུང་སྟེ་ནམ་མཁའ་ལྟར་
ཆགས་པ་མེད་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་ཞིང་གོས་པ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་

གྱི་བར་ཉིད་དེ་འཛིན་བརྒྱ་ཅ་གཅིག་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་ས། དན་
 པ་ཉིད་བཞག་ནས་མ་འདྲེས་པའི་བར་གྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སློབ་པ་
 ལས་གྱི་ཆོག་ས། དན་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་དོན་འཛིན་པ་གཟུངས་
 ཀྱི་ཆོག་ས། ཡོན་ཏན་གྱི་ཉེན་བྱེད་པ་སའི་ཆོག་ས། ཉེས་པ་སེལ་བའི་
 གཉེན་པོ་གཉེན་པོའི་ཆོག་ས་ནམས་སོ།།

གཉིས་པ་རྟོགས་དཀའ་བྱེ་བྲག་རྩ་བ་ཤད་པ་ལ། གཟུངས་དང་།
 ཡེ་ཤེས་དང་། ས་དང་། གཉེན་པོའི་ཆོག་ས་བྱེ་བྲག་རྩ་བ་ཤད་པ་བཞི།
 དང་པོ་གཟུངས་ཀྱི་ཆོག་ས་བྱེ་བྲག་རྩ་བ་ཤད་པ་ལ་བཞི། ཇོ་པོ།
 དབྱེ་བ། བྱེད་ལས། ས་མཆོམས་སོ། །དང་པོ་ཇོ་པོ་ལ་གཉིས་ལས།
 ཐུན་མོང་གི་ཇོ་པོ་ནི།

དན་པ་དང་ཤེས་རབ་བྱེད་པར་ཅན་ནོ།།

ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཇོ་པོ་ལ། བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་རྒྱུར་པ་
 དང་། གསང་སྤྲགས་དང་། ཆོག་གམ་ཆོས་དང་། དོན་གྱི་གཟུངས་
 རྟེ་བཞིའོ། །དང་པོ་ནི།

ཨ་ར་པ་ཅ་ན་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེ་དེ་དག་སྐྱེ་ལག་གས་དང་

འབྱུང་བ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་མོས་ནས་
 བསྐྱོམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན། དེའི་དོན་ལ་མི་སྐྱག་པའི་བཟོད་
 པ་སྐྱེ་སྐྱེ་དེའི་རྒྱུར་འབྱུར་བའི་བྲན་ཤེས་ནི་བཟོད་པའི་གཟུངས་
 སོ། །དེས་ན་བཟོད་པ་ཉིད་ལ་མི་བྱ་བར་དེའི་རྒྱུ་ལ་བྱའོ།

གཉིས་པ་ནི།

བྱང་སེམས་ཉིད་དེ་འཛིན་ལ་དབང་ཐོབ་པས་སེམས་ཅན་གྱི་
 ཡམས་དང་། ཉར་འཆོ། འབྱུག་པ། སྤྲིག་པ་ལ་སོགས་པ་ཟད་པའི་
 ཆེད་དུ་ཆོ་གའི་བྱང་པར་འདི་ལྟ་བུས་དོན་དེ་འབྱུག་པར་གྱུར་
 ཅིག་ཅེས་ཉིད་དེ་འཛིན་དང་སྟོན་ལམ་གྱི་མཐུས་བྱིན་གྱིས་སྟོབ་ཅིང་
 བརྒྱབས་པ་ལྟར་དུ་དོན་དེ་སྐྱབ་པ་ལ་རིང་དུ་གནས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་
 དེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་བྲན་ཤེས་ནི་གཟུངས་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ་སྤྲུགས་
 གྱི་ཡི་གེ་རྒྱལ་པ་ཡུལ་ལ་ཡུལ་ཅན་ནམ་རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུའི་མིང་གིས་
 བཏགས་ནས་སྤྲུགས་གྱི་གཟུངས་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་མཐུན་མཉམ་ཤེས་
 པ་དང་། རྩ་ཡ་སྟོབ་པ་སྟེ་ཡེ་ཤེས་དང་སྙིང་རྩེ་ནི། ཉིད་ཤེས་པ་

དང་། འགྲོ་བ་སྐྱོབ་པས་གསང་སྤྲུགས་སོ། །ནམ་མཆོན་གྱི་གཞིར་
གྱུར་པས་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་གཞི་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ།

གསུམ་པ་ནི།

ས་ཐོབ་ནས་སྤྲུགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྡོན་མ་ཐོས་པའི་
ཆོས་ཀྱི་རྣམས་གངས་གངས་མེད་པ་བསྟན་པ་རྣམས་དུས་གཅིག་
ལ་འཛིན་པར་བྱས་པའོ།

བཞི་པ་ནི།

རིམ་པ་དེ་ལྟ་བུས་ཆོས་ཀྱི་དོན་འཛིན་པར་བྱས་པའོ། །དེ་ལྟར་
ཨ་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་དེ་དག་ལ་ཉོག་
པར་བྱེད་པ་ན། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གཟུངས་དེ་དག་སྐྱེས་པས་དེ་དག་ལ་
གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་ཞེས་བྱའོ།

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི།

ཆེ་འདིར་ཆེད་དུ་མ་བཅུལ་ཀྱང་སྐྱེ་བ་སྤྲ་མར་སྤྲུངས་པའི་རྣམ་
སྐྱེན་གྱིས་ཐོབ་པ་དང་། འདིར་ཐོས་བསམ་ལ་འབད་པས་ཆོས་ཀྱི་

ཆོག་དོན་དུ་མ་སྦྱར་བར་འཛིན་ཅུས་པ་དང་། སྒོ་མ་བྱུང་གི་ཉིང་དེ་
 འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་བར་ཅུས་པའི་གཟུངས་གསུམ་ལས།
 དང་པོ་གཉིས་ནི་ཆུང་དུ་དང་ཕྱི་མ་ནི་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་ས་
 ལ་མ་ཞུགས་པ་མོས་པ་སྟོང་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆུང་དུ། མ་དག་ས་བདུན་
 ཀྱི་འབྲིང་། དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་ཆེན་པོ་ལོ།

གསུམ་པ་བྱེད་ལས་ནི།

ཆོས་རང་གིས་འཛིན་ཅིང་གཞན་ལ་སྟོན་པའོ།

བཞི་པ་ས་མཆོམས་ནི།

གཞོན་འཛོམས་ལས། བཟོན་པའི་གཟུངས་མོས་སྟོང་དང་།
 ལྷག་མ་རྣམས་ས་དང་པོ་སོགས་ལ་ཐོབ་པར་བཤད་ལ། ཕྱི་མ་འདི་
 ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་ཐོབ་པའི་གཟུངས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ། མོས་
 སྟོང་ནི་ཆོག་ས་སྟོར་གཉིས་ཀ་ལ་བྱས་ནས་སྤྲ་མ་ལ་བཟོན་པའི་རྒྱ་
 ཉིད་དང་། ཕྱི་མ་ལ་བཟོན་པ་ཉིད་ཐོབ་པོ། །རྣམ་སྤྲིན་དང་ཐོས་པ་ལ་
 གོམས་པ་ནི་ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པ་ལ་ཡང་ཡོད་དོ།

གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྟོགས་དཀར་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་
 བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཡུལ་སྟོང་ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྤྱི་དང་ཡན་ལག་
 གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་སྤྱིའི་དོན་ལ་གཉིས། དོན་སྤྱོད་དང་ཐེག་ཆེན་པའི་
 ལུགས་སོ། །དང་པོ་ནི།

ཕུང་ཁམས་སྤྱེ་མཆེད་ནི་སྟོང་གཞི་ཡིན་ལ། ལུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱིས་
 ཀྱུན་བཏགས་པའི་རྟག་པ་དང་གཅིག་ཕྱི་བདག་ནི་དགག་བྱའོ། །དེ་
 ལྟར་ན་གང་ཟག་གི་བདག་ནི་མེད་ཀྱི་དེའི་བདག་མེད་ནི་ཡོད་ལ་དེ་
 ཡང་དགག་གཞི་ཕུང་སོགས་གསུམ་མཁ་བདེན་པ་བཞིའི་བྱེད་པར་
 དུ་བྱས་པའི་དགག་པ་སྟེ། **མདོ་ལས། འདི་ན་བདག་དང་སེམས་**
ཅན་མེད། །ཆོས་འདི་རྒྱ་དང་བཅས་ལས་བྱུང་། །ཞེས་སོ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྤྱོད་བ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པར་སྤྱོད་བའི་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ནི།

གཞན་དབང་ནི་དགག་གཞི་དང་། བདག་གཉིས་སུ་ཀྱུན་

བཏགས་པའི་ཆ་ནི་དགག་བྱ་དང་། གཞན་དབང་ཀྱན་བཏགས་ཀྱིས་
གདོད་མ་ནས་སྟོང་པའི་ཆ་ཡོངས་བྱབ་ཏུ་འདོད་དེ། བྱབ་ནི་དེ་ལ་སྤྱི་
མ་ལོ། །**རྟག་ཏུ་མེད་པར་བྱུང་པ་གང་།** །ཞེས་སོ། །དེས་ན་ཀྱན་
བཏགས་རང་གི་ངོ་བོ་ལས་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ལ། གཞན་དབང་དང་
ཡོངས་བྱབ་ནི་བཏགས་པས་སྟོང་གི་རང་གི་ངོ་བོས་ནམ་ཡང་སྟོང་
པར་མི་འདོད་དོ། །མདོར་ན་འདིའི་ལུགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
དགག་བྱ་ནི་ཆོས་བདག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཀྱན་བཏགས་འབའ་ཞིག་ལ་
འདོད་ཅིང་མཆོན་ཉིད་གཞན་གཉིས་ཐོགས་མེད་སྤྱི་མཆེད་ཀྱི་གཞུང་
ཚོད་མེད་གང་དུ་འང་རང་སྟོང་དུ་སྤྱབ་པ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྱི་བའི་ལུགས་ནི།

འདུས་བྱས་བཀག་ནས་འདུས་མ་བྱས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
དངོས་པོ་བཀག་ནས་དངོས་མེད་དང་། ཡོད་པ་བཀག་ནས་མེད་པ་
དང་། གཞན་དངོས་བཀག་ནས་རང་དངོས་དང་། སྟོང་པ་བཀག་
ནས་མི་སྟོང་པ་ལྟལ་དུ་སྤྱབ་པ། མདོར་ན་ཆ་འགའ་ཞིག་འགོག་

འགའ་ཞིག་སྐྱབ་པ་སྒྲང་དྲོར་ལས་མ་འདས་པ་ཉི་ཆེ་བའི་སྟོང་པ་མ་
 ཡིན་གྱི། སྟོས་པའི་བ་བ་མཐའ་དག་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད།
 ཆོས་གང་ཡང་མ་བརྟགས་ན་ཉམས་དགའ་བ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་འབྱུང་
 རོར་སྒྲང་ཡང་དོན་དམ་པར་གདོད་མ་ནས་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པས་
 ཅིའི་ངོ་བོར་ཡང་མི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ།

དབུ་མ་ཅ་བ་ལས། འདུས་བྱས་བྱུབ་པར་མ་གྱུར་ན། །འདུས་
 མ་བྱས་ལ་ཅི་ཞིག་འབྱུབ། །ཅེས་སོ།།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་དབྱེ་གཞི། དབྱེ་
 བའི་ངོ་བོ་གངས་ཉི་ཤར་འདོད་དེ། དང་པོ་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ནི།

མདོ་ལས། ནང་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ནང་གི་ཆོས་རྣམས་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི། མིག་དང་། རྩ་བ་དང་། ལྷ་དང་། རྩེ་དང་། ལྷུས་
 དང་། ཡིད་ལ་བརྫོད་དོ། །དེ་ལ་ཐེར་བྱུག་ཏུ་གནས་པ་མེད་པ་དང་།
 འཛིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་མིག་ནི་མིག་གིས་སྟོང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་
 ཏེ། འདི་ལ་སྟོང་པའི་གཞི། སྟོང་པའི་ཚུལ། སྟོང་པའི་ཐ་སྙད། ཐ་སྙད་

ཀྱི་རྒྱ་མཚན་དང་བཞིས་བསྟན་ཏོ།།

དང་པོ་ནི་དབང་པོ་བྱུག་གོ། གཉིས་པ་སྟོང་ཚུལ་ལ་ཐེར་བྱུག་
གི་དོན་ལ་འབྲུག་པའི་སྟོན་གནས་པའི་དོན་ཡིན་ལ་དེ་ལས་བཀག་
བས་རྒྱ་རྒྱུན་ཆོག་པས་པར་གནས་པ་མེད་ལ་དེ་ལ་སྦྱེ་བ་མེད་པས་
འཛིག་པ་ཡང་མེད་དོ། །དེས་ན་སྦྱེ་འགགས་མེད་པའི་ཕྱིར་མིག་
སོགས་དེ་དེས་སྟོང་ཞེས་པའོ། །འབྲུག་པའི་འགྲེལ་བ་ཤད་དུ། ཐེར་
བྱུག་ཏུ་གནས་པའི་དོན་རྒྱམ་པར་མི་འགྱུར་བ་ལ་བཤད་ནས།
དེས་འགྱུར་བ་བཀག་པ་ན་རེ་ཞིག་གནས་ནས་ཕྱིས་འཛིག་གམ་
སྟམ་པ་བསྟོག་པའི་ཕྱིར་འཛིག་པ་མ་ཡིན་ཞེས་སྟོས་པས་སོ། །ཞེས་
སོ། །འབྲུམ་གྱི་གཞི་དེ་འཛོམས་ལས། དེ་གཉིས་མེད་པའི་དོན་རྟག་
པ་དང་། མི་རྟག་པར་མེད་དེ་དེའི་ཕྱིར་དབང་པོ་བྱུག་ལ་དོན་དམ་
པར་དངོས་པོ་མེད་དེ་གཞན་དུ་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་པོར་འགྱུར་
དགོས་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་སྟོང་ཚུལ་འདི་ཀུན་ལ་འབྲེལ།

གསུམ་པ་སྟོང་པའི་ཐ་སྟངས་ནི། རང་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་པའོ། །ཐ་སྟངས་

འདོགས་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི། མིག་སོགས་ནང་གི་ཆོས་ཡིན་པས་སོ།།

གཉིས་པའི་སྟོང་གཞི་ནི་ཡུལ་ལྔའོ། །ཐ་སྟད་ནི་ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་
ཅེས་པའོ། །ཐ་སྟད་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི། སེམས་ཀྱིས་མ་ཟེན་
པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་ནི། སྟོང་གཞི་དབང་པོ་རྟེན་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཡུལ་
ལྔའོ། །ཐ་སྟད་ནི་ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་པའོ། །རྒྱ་མཆན་སེམས་
ཀྱིས་ཟེན་པ་དང་དབང་པོས་མ་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

བཞི་པའི་སྟོང་གཞི་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་ཏུ་ཤེས་
བཤམ། འབྲུག་པ་ལྟར་ན་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཐ་
སྟད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །རྒྱ་མཆན་འདིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་
འཛིན་པ་ནི་བར་བྱེད་པའོ།།

ལྔ་པའི་སྟོང་གཞི་ནི་ཤར་ལ་སོགས་པ་ཕྱོགས་བཅུའོ། །ཐ་སྟད་
ནི་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །རྒྱ་མཆན་དབྱེབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་སོ།།

དུག་པའི་སྟོང་གཞི་ཐུང་འདས་དང་ལམ་གཞི་མཐུན་པའོ། །ཐ་

སྙད་ནི་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །རྒྱ་མཚན་ཐོབ་བྱའི་དོན་མཆོག་
ཡིན་པས་སོ།།

བདུན་པའི་སྟོང་གཞི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་ཁམས་གསུམ་མོ། །ཐ་
སྙད་འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །རྒྱ་མཚན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་
པས་གཉེན་པོས་བསྐྱར་བྱས་པའོ།།

བརྒྱད་པའི་སྟོང་གཞི་ནི་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་འགགས་གནས་པ་ལས་
གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པའོ། །ཐ་སྙད་ནི་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་
དོ། །རྒྱ་མཚན་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱིས་དབེན་པའོ།།

དགུ་པའི་སྟོང་གཞི་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐས་སྟོང་པའི་མཐའ་འདས་
སོ། །ཐ་སྙད་མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །རྒྱ་མཚན་
མཐའ་མ་ཆར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་དབྱུས་ན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་གྲུབ་
པའོ། །འདི་དག་ལྡན་དུ་ལོངས་སྤྱོད་ལ་བཤད་དོ།།

བཅུ་པའི་སྟོང་གཞི་ཐོག་མཐའ་དབྱུས་དང་བྲལ་བར་འཁོར་
པའོ། །ཐ་སྙད་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །རྒྱ་མཚན་

ཐོག་མ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའམ་ཆོས་ཉིད་རི་
ལྷ་བ་བཞིན་གྱུར་པའོ།།

བཅུ་གཅིག་པའི་སྟོང་གཞི་ནི་འཁོར་བ་དེ་དག་པའི་སྤྱུགས་སམ་

དག་ལྷན་ལས། རྟོར་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཐེག་ཆེན་ལ་བཞད་པ་
དང་། གནོད་འཛོམས་གཉིས་སུ་རྟོར་བ་སྤང་སྟོ་ཡིན་ལ་དེ་མེད་
བ་ལྷག་མེད་ཀྱི་སྤང་འདས་ཏེ། འོད་སྤང་གི་གསུང་རབ་ལས་སྤང་
སྟོ་ལ་རྟོར་བ་ཞེས་འབྱུང་ལ། སྤང་གི་སྤང་འདས་ལྷག་བཅས་སྤང་
འདས་ཡིན་པས་མི་སྒྲོས་སོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །ཐ་སྙད་རྟོར་བ་མེད་
པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ།།

བཅུ་གཉིས་པའི་སྟོང་གཞི་འདུས་བྱས་མ་བྱས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་དོ། །ཐ་

སྙད་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །རྒྱ་མཚན་ཡེ་ནས་སྟོང་པས་དེ་སྟོང་
བར་འཕགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་མ་བྱས་པས་འདུས་བྱས་འབྱུར་བ་
དང་། འདུས་མ་བྱས་མི་འབྱུར་བས་གནོད་བར་མི་རུས་པའོ།།

བཅུ་གསུམ་པའི་སྟོང་གཞི་སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རེག་པ་ཆོར་བ་

གཟུགས་ཡོད་མེད་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་སོ། །ཐ་སྙད་ཆོས་ཐམས་
ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །རྩ་མཆན་དེས་ཆོས་ཀྱན་བསྐྱས་པས་སོ། །

བཙུ་བཞི་པའི་སྟོང་གཞི་སྦྱེ་བ་དང་འགགས་པ་སོགས་དང་།
གཟུགས་སུ་རུང་བ་ཉམས་སུ་སྟོང་བ་སོགས་སོ། །ཐ་སྙད་རང་གི་
མཆན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །རྩ་མཆན་སྦྱི་དང་བྱད་པར་གྱི་མཆན་
ཉིད་ཡིན་པའོ། །

བཙུ་ལྔ་པའི་སྟོང་གཞི་འདས་སོགས་དུས་གསུམ་མོ། །ཐ་
སྙད་མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །རྩ་མཆན་དེ་དག་རེ་རེ་ལ་
གཞན་གཉིས་མི་དམིགས་པའོ། །བཙུ་དྲུག་པའི་སྟོང་གཞི་རྩ་
རྩམ་དུ་མ་སྦྱར་བའམ་འདུས་པ། ཐ་སྙད་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་
ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །རྩ་མཆན་འདུས་པའི་སྦྱི་ཆོགས་ཅམ་ཡང་
དངོས་པོར་མེད་པས་སོ། །

བཙུ་བདུན་པའི་སྟོང་གཞི་ཕྱང་པོ་ལྔའོ། །ཐ་སྙད་དངོས་པོ་སྟོང་
པ་ཉིད་དོ། །རྩ་མཆན་ཉེར་ལེན་གྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པའོ། །

བཙེ་བརྒྱད་པའི་སྟོང་གཞི་ནམ་མཁའ་དང་འགོག་པ་གཉིས་
 དང་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །ཐ་སྙད་དངོས་མེད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །རྩ་
 མཚན་དེ་དག་དངོས་མེད་ཡིན་པའོ། །འདིར་མཚན་གཞི་དང་གོང་
 ཏུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོས་ནས་བསྟན་པས་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་
 དང་མི་སྒྲོས་སོ།།

བཅུ་དགུ་པའི་སྟོང་གཞི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ངོ་
 བོའོ། །ཐ་སྙད་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །རྩ་མཚན་འཕགས་པ་
 རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བས་གསར་ཏུ་མ་བྱས་པའོ། །ཤེས་
 པ་དང་མཐོང་བའི་དོན།

གཞོན་འཛེམས་ལས། ཤེས་པ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དང་། མཐོང་
 བ་དེའི་རྗེས་ཐོབ་ལ་བཤད། ཉི་སྟངས་ལས། རྗེས་དཔག་དང་འབྲུལ་
 པ་བསལ་བའི་སྤྱིར་མཐོང་བ་དང་ཤེས་པ་སྒྲོས་ཞེས་མངོན་སུམ་པ་
 དང་མ་འབྲུལ་པ་ལ་བཤད་དོ། །འདི་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་
 མི་སྒྲོས་པ་ནི་མདོར་བསྟུས་པ་དང་རྒྱས་པར་བྱེ་བ་ཐ་དད་པས་སོ།།

ཉི་ཤུ་པའི་སྟོང་གཞི་ནི་ཆོས་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་འོ། །ཐ་སྟོང་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །རྒྱ་མཚན་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་གམ། ཡང་ན་གཞན་ནི་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་ངོ་བོ་ནི་དེའི་ཡུལ་ལམ། ཡང་ན་འཁོར་བ་ལས་གཞན་ནམ་པ་རོལ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཞེས་འདུག་འགྲེལ་ལས་བཤད་ལ།

དག་ལྡན་ལས། འདི་ནི་དམ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་གཞན་ཡང་ཡིན་པ་གཞན་གྱིས་མ་བྱས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་འདི་ནི་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྟེ་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ་ཞེས་སོ། །འདིར་ནི་གཞན་དུ་འཛོག་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱས་ནས་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད་ལ་སྔ་མར་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་བྱས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བཤད་ནས། དེ་སྟོང་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཙམ་འདི་གཉིས་ཀྱི་བྱད་པར་རོ། །

གཉིས་པ་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ནི།

ཡུལ་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་སྟེ་ཤུགས་ཀྱིས་འཕངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཉིད་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་ཚོགས་ལམ་དང་ངེས་འབྱེད་དང་པོ་གསུམ་དང་།

བཞི་པ་ས་ཆོས་མཆོག་འཕངས་སོ། །ལྷ་པ་དང་བྱུག་པ་ས་ས་དང་པོ་
 དང་གཉིས་པ་འཕེན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱན་ཏུ་འགོ་བ་
 དང་མཆོག་གི་དོན་དུ་རྟོགས་པ་ན། ཆོས་དབྱིངས་དེ་སྟོང་པར་རྟོགས་
 ལ་དེའི་ཆེ་རང་བཞིན་ཅན་སྟོགས་བརྩ་དང་མྱང་འདས་ཀྱང་སྟོང་
 པར་རྟོགས་སོ། །

འདུས་བྱས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ས་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་
 འཕེན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་དབྱིངས་རྒྱ་མཐུན་པའི་དོན་གྱི་མཆོག་
 དང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་པ་ན་དེ་སྟོང་པར་
 རྟོགས་ལ། དེའི་ཆེ་རང་བཞིན་ཅན་འདུས་བྱས་འཁོར་བ་དང་ཡོངས་
 སུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་སྟོང་པར་རྟོགས་སོ། །མཐའ་
 འདས་དང་ཐོག་མཐའ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་ཀྱིས་ས་ལྷ་པ་
 དང་བྱུག་པ་འཕེན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་དབྱིངས་རྒྱད་དང་ཐ་དད་
 པ་མེད་པ་དང་། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་དག་མེད་པའི་དོན་དུ་
 རྟོགས་པ་ན་དེ་སྟོང་པར་རྟོགས་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེའི་རང་བཞིན་ཅན་ཉག་

ཆད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་དབྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། འཁོར་བ་ཆོས་
 དབྱིངས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་ཀྱང་སྟོང་པར་རྟོགས་སོ། །དོར་བ་མེད་པ་
 སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ས་བདུན་པ་འཕེན་ཏེ་ཆོས་དབྱིངས་མདོ་སོགས་ཀྱི་
 མཆན་མ་ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་པ་ན་དེ་སྟོང་པར་རྟོགས་ལ།
 དེའི་རང་བཞིན་ཅན་དོར་བ་མེད་པ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་སོ། །

རང་བཞིན་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ས་བརྒྱད་པ་
 འཕེན་ཏེ། དེ་ཆོས་དབྱིངས་བྱི་འཕེལ་མེད་པ་དང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
 པ་དང་། ཞིང་དག་པ་ལ་དབང་བའི་རྟེན་དུ་རྟོགས་པ་ན་དེ་སྟོང་ཉིད་
 དུ་རྟོགས་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེའི་རང་བཞིན་ཅན་རང་གི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་
 དང་རྣམ་འགྱུར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་རྟོགས་པས་སོ། །རང་གི་
 མཆན་ཉིད་དང་མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ས་དབྱུ་པ་འཕེན་ཏེ།
 དེས་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བའི་གནས་ཉིད་དུ་རྟོགས་ལ་
 དེ་ལྟ་ན་དེའི་མཆན་ཉིད་མཐའ་དག་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་མཆན་ཉིད་དང་དུས་རྣམས་སྟོང་པར་རྟོགས་

སོ། །དངོས་སོ་མེད་པའི་ངོ་སོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་དངོས་སོ་སྟོང་པ་
 ཉིད་ཀྱིས་ས་བརྩུ་པ་འཕེན་ཏེ། དེས་ཆོས་དབྱེངས་ལས་ལ་དབང་བའི་
 གནས་སུ་སྟོང་པར་རྟོགས་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེའི་རིགས་ཅན་ཆོག་གས་པ་
 དང་ཡན་ལག་གི་རྟེན་ཀྱང་སྟོང་པར་རྟོགས་སོ། །

དངོས་སོ་མེད་པ་དང་རང་གི་ངོ་སོ་དང་གཞན་གྱི་ངོ་སོ་སྟོང་པ་
 ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འཕེན་ཏེ། དེས་ཉོན་ཐྱིབ་དང་ཤེས་
 ཐྱིབ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤང་བ་དང་། རང་བྱུང་ཉིད་ཐོབ་
 པ་ན་དེ་སྟོང་པར་རྟོགས་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེའི་རང་བཞིན་ཅན་ཆགས་
 པ་དང་གཞོད་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སྟོང་
 པའི་ནམ་མཁའ་དང་། གཟུང་འཛིན་ཤེས་ཐྱིབ་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་
 ཉིད་དང་། གཞན་ལ་མི་སྟོས་པའི་བྱེད་པ་སོ་སྟོང་པར་རྟོགས་པས་
 སོ། །དེ་ལྟར་ས་མཆོམས་སོ་སོར་མཛད་པ་ཡང་རྗེས་ཀྱི་ཆེ་ཆོས་
 ཅན་དེ་དང་དེ་དག་ལ་ངེས་པ་འདྲན་ཚུལ་རེ་ཡོད་པ་གཙོ་ཆེ་བས་
 ཡིན་གྱི་ངེས་ནས་ནི་མིན་ནོ། །

གསུམ་པ་སའི་ཚོགས་རྟོགས་དཀའ་བ་བཤད་པ་ལ་གསུམ།
 བྱད་པར་གྱི་གཞི་སའི་ངོ་བོ། བྱད་པར་གྱི་ཚོས་སའི་རྣམ་གཞག་བྱད་
 པར་དེ་ལྡན་གྱི་སའི་ངེས་ཚིག་གོ། དང་པོ་ངོ་བོ་ལ་གཉིས། རང་
 བཞིན་དངོས་དང་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་སའི་རང་བཞིན་ནི།

འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱང་རྗེ་བྱད་པར་ཅན་
 གྱིས་ཟེན་པའི་རྟོགས་པ་གང་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ནི་སྐབས་
 འདིའི་སའི་ངོ་བོའོ།

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི།

དབྱེ་གཞི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་ས་ཅམ་ཞིག་གོ། །དབྱེ་ངོ་བཅུ་འོ།
 བྱེ་བའི་ཐ་དད་ནི་དངོས་པོ་ཐ་དད་དེ་སྤྱི་སྤྱི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པས་
 སོ། །གངས་ངེས་ནི་ཡོངས་སྤྱོད་མི་འདྲ་བ་བཅུ་ཡོད་པས་ཡིན་ཞེས་
 རྒྱན་སྒྲུང་ལས་གསུངས་སོ། །བཅུ་ནི་བྱད་པར་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
 པ་ཡིན་ལ་པལ་པ་ནི་དད་པ་དང་མོས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་ཡང་ཡོད་དོ།

གཉིས་པ་བྱད་པར་གྱི་ཆོས་སའི་རྣམ་གཞག་ལ་བདུན། ཤས་ཆེ་
བ་དང་། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། སྐྱེ་བ་འཛིན་པའི་ཚུལ་དང་།
གཉེན་པོ་རྟོགས་པ་དང་། སྤང་བྱ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། ས་ཐོབ་པའི་
རྟོགས་དང་། འབྲས་བུའི་བྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ཤས་ཆེ་བ་ནི།

ས་བརྩ་པོ་རེ་རེ་ལ་པར་བྱིན་བརྩ་རིམ་པ་བཞིན་ཤས་ཆེ་བ་
ནི་བྱད་པར་ཅན་དང་། དེ་རེ་རེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱབ་པ་ནི་བྱད་
པར་མེད་པའོ། །གཞན་ཡང་ས་དང་པོར་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་ནས་
གཉིས་པར་ཚུལ་བྲིམས་དང་། གསུམ་པར་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། བཞི་
པར་ཕྱོགས་མཐུན་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ། ལྷ་པར་ཆོས་ཀྱི་དེ་
ཉིད་བདེན་བཞི་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ། རྩག་པར་རྟོན་འབྲེལ་
ལྷགས་འབྱུང་ལྷོག་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་སློབ་ཅིང་། ས་ལྷག་
མ་བཞིར་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་བསྐྱབ་པའི་འབྲས་བུ། བདུན་པར་
མཚན་མེད་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་པ་ལ་གནས། བརྒྱད་པར་མཚན་
མེད་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་པ་དང་། ཞིང་དག་པ་ལ་དབང་། དགུ་

པར་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པ་འབྲུག། བཅུ་པར་ཉིང་དེ་འཛིན་
དང་གཟུངས་རྣམས་འབྲུག་པ་ནི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་སློབ་ཚུལ་ལོ།།

ཡང་ས་དང་པོར་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོའི་ཉེན་ཆོས་ཉིད་ཉོགས་
ནས་གཉིས་པར་ཚུལ་བྲིམས། གསུམ་པར་ཉིང་འཛིན། བཞི་བ།
ལྷ་བ། རྩག་པ་རྣམས་སུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྦྱང་ལ། ས་ལྷག་
མ་བཞིར་འབྲས་བུ་བཞིའི་གོགས་བཞི་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་
ལ་ཐོགས་སྤྱིབ་སྦྱངས་པས་རིམ་པ་ལྟར་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་།
གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སྦྱང་བར་གསུངས་པ་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་
ཕུང་པོ་སྦྱང་ཚུལ་ལོ།།

གཉིས་པ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ནི།

ས་དང་པོ་ལ་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་སྐད་ཅིག་ལ་ཐོབ་
སྟེ། ཉིང་དེ་འཛིན་བརྒྱ་ཐོབ་ཅིང་དེ་དག་ལ་འཇུག་པ་དང་། སངས་
རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་བ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ཀྱང་ཤེས་པ་
དང་། འཛིག་ཉེན་ཀྱི་ཁམས་བརྒྱ་གཡོ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཞིང་བརྒྱར་
ཡང་འགོ་བ་དང་། འཛིག་ཉེན་ཀྱི་ཁམས་བརྒྱ་སྤང་བར་བྱེད་པ་དང་།

སེམས་ཅན་བརྒྱ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྐྱལ་པ་བརྒྱར་གནས་
 པར་བྱེད་པ་དང་། བསྐྱལ་པ་བརྒྱ་ལ་སྒྲོན་དང་བྱི་མའི་མཐར་འཇུག་
 པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་བརྒྱ་འབྱེད་པ་དང་། ལུས་བརྒྱ་ཀུན་ཏུ་སྒྲོན་
 པ་དང་། ལུས་རེ་རེ་ལ་འཁོར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་བརྒྱ་བརྒྱ་དང་
 ལྷན་པར་སྒྲོན་པའོ།

འདི་ནི་འཇུག་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། ཡོན་ཏན་དང་པོ་ལ་
 འཇུག་པར་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇུག་ལྷང་བྱེད་པར་བཤད། ཡོན་ཏན་
 དགྲུ་པ་ནི་**བྱང་ས་ལས།** **སྒྲོན་གྱི་མཐའ་དང་བྱི་མའི་མཐའ་བསྐྱལ་པ་**
བརྒྱར་ཡང་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བས་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་
 རོ། །དེ་ལ་གཡོ་བས་ནི་གདུལ་བྱར་འདུན་པར་བྱེད་ལ། འགྲོ་བ་
 དང་སྣང་བས་ནི་གདུལ་བྱའི་གནས་སུ་སོང་སྟེ་མཐོང་ནས་སྒྲིན་
 པར་བྱེད་དོ། །སྒྲོན་དང་བྱི་མཐའ་ལ་འཇུག་པ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་
 སྤྲིག་པ་དང་འབྲལ་བའི་ཆེད་དུ་ལས་ཀྱིས་འཁོར་བར་འགྲོ་བའི་ཚུལ་
 སྒྲོན་ནོ། །ཆོས་སྒྲོ་བརྒྱ་འབྱེད་པ་ནི་རང་གི་སྒྲོ་བྱོས་སྒྲིན་པའི་ཆེད་དུ་
 ཆོས་ཀྱི་ནམ་གངས་ཀྱི་དོན་སེམས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་གཉིས་པ་

ལ་ཡོན་ཏན་དེ་དག་སྟོང་ཕྱག་བརྩུ་གཉིས་དང་། གསུམ་པ་ལ་འབྲུམ་
 ཕྱག་བརྩུ་གཉིས། བཞི་པ་ལ་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྩུ་དང་བརྩུ་གཉིས་དང་།
 ལྷ་པ་ལ་བྱེ་བ་ཕྱག་སྟོང་དང་བརྩུ་གཉིས་དང་། རྩལ་པ་ལ་བྱེ་བ་བརྩུ་
 ཕྱག་སྟོང་དང་བརྩུ་གཉིས་དང་། བདུན་པ་ལ་བྱེ་བ་ཐུག་ཐིག་འབྲུམ་
 ཕྱག་བརྩུ་གཉིས་ཐོབ་པོ།

བརྩུད་པ་ལ་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འབྲུམ་གྱི་
 རྩལ་དང་མཉམ་པ་དང་། དགུ་པ་ལ་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་
 ཁམས་གངས་མེད་པ་འབྲུམ་ཕྱག་བརྩུའི་རྩལ་སྤྱ་རབ་གྱི་རྩལ་རི་
 སྟེང་པ་དེ་སྟེང་དང་། བརྩུ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད་
 པའི་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རྩལ་སྤྱ་རབ་གྱི་རྩལ་སྟེང་དང་མཉམ་
 པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པོ།

གསུམ་པ་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྩལ་ལ་གཉིས། དབང་དང་རྣམ་སྟོན་གྱི་
 སྐྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

མོས་སྐྱོད་པ་རྣམས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་ལས་དང་། ས་ཐོབ་པ་
 རྣམས་དུད་འགོ་སོགས་དམན་གནས་སུ་སྐྱེ་བ་སྟོན་ལས་དང་།

བསམ་གཏན་གྱི་དབང་གིས་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་བསྐྱོག་ནས་
འདོད་པར་སྐྱེ་བ་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྤུལ་པས་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་
ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བ་དབང་འབྱོར་བའི་དབང་གི་སྐྱེ་བའོ།

གཉིས་པ་ནམ་སྤོན་གྱི་སྐྱེ་བ་ནི།

ས་བརྩུ་ལ་གནས་པ་ནམས་ངེས་བཞིན། བལ་ཆར་འཛུམ་བྱའི་
སྤྱིང་དང་། སྤྱིང་བཞི་དང་། སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་དང་། འཐབ་བྲལ་དང་།
དགའ་ལྡན་དང་། འཕྲུལ་དགའ་དང་། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་
གྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། སྟོང་གི་བདག་པོ་ཆངས་པ་དང་། སྟོང་གསུམ་གྱི་
བདག་པོ་ཆངས་པ་ཆེན་པོ་དང་། གནས་གཙང་མའི་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་
ནམས་སུ་སྐྱེ་བ་འཛིན་ཏོ།

བཞི་པ་གཉིན་པོ་རྟོགས་པ་ལ་གཉིས། རྟོགས་ཚུལ་དང་། དེ་
མཉམ་རྗེས་གང་ཡིན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་རྟོགས་ཚུལ་ནི།

ས་དང་པོ་ཆོས་དབྱིངས་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པར་མེད་པར་
ཀྱན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་དང་། ས་གཉིས་པར་དེ་སྤྱིབ་པ་སྤང་བུང་བུ་
རྟོགས་པས་མཆོག་གི་དོན་དང་། ས་གསུམ་པར་ཐོས་པ་འཆོལ་བ་

བེ་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཐུན་པ་སྟེ་རྒྱའི་མཆོག་ཏུ་རིག་པས་རྒྱ་
 མཐུན་པ་དོན་གྱི་མཆོག་ཏུ་དང་། ས་བཞི་པར་ཆོས་ལ་སྟེད་པ་ཡང་
 ལོག་པས་ཆོས་ཉིད་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་དོན་དུ་དང་། ས་ལྔ་
 པར་བདག་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཆོས་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་
 དེ་རྒྱད་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་དོན་དུ་དང་། ས་དྲུག་པར་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་
 ཆོས་ཉིད་ལ་ཉོན་མོངས་རྣམ་བུར་དུ་འགྱུར་བའི་ཆོས་གང་ཡང་མེད་
 པར་རྟོགས་པས་དེ་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་དག་མིན་པའི་དོན་དུ་དང་།
 ས་བདུན་པར་ཆོས་དབྱེངས་ལ་མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོན་
 མ་ཐ་དད་པ་མི་འབྱུང་བས་དེ་ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་དུ་དང་། ས་བརྒྱད་
 པར་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པས་ཀྱུན་བྱང་གི་འཕེལ་མེད་
 པར་རྟོགས་པས་དེ་གི་མེད་འཕེལ་མེད་ཀྱི་དོན་དང་། ཉོན་ཡིད་དང་
 སྒོ་ལྗེའི་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་གནས་གྱུར་པས་རིམ་པ་ལྟར་
 ཆོས་ཉིད་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དང་ཞིང་དག་པ་ལ་དབང་བའི་གནས་
 སུ་དང་། ས་དགུ་པར་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ཐོབ་པས་
 ཆོས་ཉིད་དེ་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བའི་གནས་སུ་དང་། ས་བརྒྱ་པར་ཇི་

ལྟར་བཞེད་པ་བཞིན་སྐྱུལ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པས་ཆོས་
 ཉིད་ལས་ལ་དབང་བའི་གནས་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཏེ། དབང་དེ་གཉིས་ནི་
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིད་ཤེས་གནས་གྱུར་པ་ལས་འབྱུང་བའོ། །དེ་ལྟར་
 ཆོས་དབྱིངས་བརྩུ་ལ་སྒྲིབ་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་
 པ་ཤེས་སྒྲིབ་བརྩུ་ཡང་གཉེན་པོ་ས་བརྩུས་རིམ་པ་ལྟར་སྟོང་སྟེ་དེ་
 དག་གི་མི་མཐུན་སྟེགས་ཡིན་པས་སོ།།

གཉིས་པ་དེ་མཉམ་རྗེས་གང་ཡིན་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། འཐད་
 པའི་སྟེགས་དགོད། དེ་མི་འཐད་པར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་
 འཐད་སྟེགས་དགོད་པ་ནི།

དབུས་མཐར་བཤད་པའི་རྟོགས་ཚུལ་དེ་དག་མཉམ་བཞག་དང་
 རྗེས་སྐྱོད་ཀྱི་རྟོགས་ཚུལ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྗེས་སྐྱོད་ཀྱི་ངེས་པ་འབྲེན་
 ཚུལ་ཐ་དད་པ་རེ་ཡོད་པས་དེའི་རྟོགས་ཚུལ་ཡིན་རོ།།

མཉམ་བཞག་དུ་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ལ་ནི་མི་འདྲ་བ་ཁས་
 བླང་དུ་མི་བྱང་སྟེ་དབྱེ་བ་དེ་དག་ཆོས་ཉིད་ལ་ཡོད་ན་ནི་ཆོས་ཉིད་ཆ་
 དུ་མའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། ཆོས་ཅན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཆོས་

ཉིད་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པར་བཤད་པ་རྣམས་དང་འགལ་ལ། ཆོས་ཉིད་
ལ་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་མཉམ་བཞག་གིས་དེ་ལྟར་རྟོགས་ན་ནི་ཐེག་ཆེན་
འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་དེ་ཆོས་ཉིད་ལ་འབྲུལ་ཤེས་སུ་འགྱུར་ཏེ་
ཟླ་བ་གཉིས་སྤང་གི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ།

འོ་ན་མཉམ་བཞག་གི་ཡུལ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་མཉམ་བཞག་
སྤང་མེད་དུ་འདོད་པ་དང་། སྤང་བཅས་སུ་འདོད་པ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི།

སྟོད་འཇུག་ལས།

གང་ཆེ་དངོས་དང་དངོས་མེད་དག །

སྟོ་ཡི་མདུན་ན་མི་གནས་པ།

དེ་ཆེ་རྣམ་པ་གཞན་མེད་པས།

དམིགས་པ་མེད་པར་རབ་རུ་ཞི། །ཞེས་པ་ལྟར། ཡུལ་དེ་
ལ་ཤེས་པ་མི་སྟེ་བའི་དོན་ཏེ་མཐོང་བ་མེད་པ་ཁོ་ནའི་སྟོམ་པ་ནི་
མཐོང་བའོ་ཞེས་བརྗོད་དོ།

གཉིས་པ་ནི།

འཕགས་གྲོལ་དང་སྟོབ་དཔོན་གཉིས་ཀྱིས། ཆོས་ཉིད་ཙམ་
 མཉམ་བཞག་གི་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་། མཉམ་བཞག་གཟུང་འཛིན་གྱི་
 རྣམ་པ་ཅན་དང་། ཡུལ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱགས་རྣམས་བཀག་ནས།
 བདེན་དངོས་མེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་དགག་མཉམ་
 བཞག་གི་དམིགས་པར་བཤད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཐ་དད་
 པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི་མཉམ་བཞག་རང་རིག་གི་ཚུལ་གྱིས་ཉམས་སྲུང་
 བའི་སྒྲུང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་
 བེ་སྒྲུང་བ་གྲུབ་པ་ཡང་མི་བཞེད་དོ། །དེ་གཉིས་ལས་རེ་ཞིག་ཕྱགས་
 བྱེ་མ་འདི་ཉིད་ཁས་སྦྱང་བར་བྱའོ།

གཉིས་པ་དེ་མི་འཐད་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ལྟར་
 སྒྲུང་གི་ཚེད་པ་དགོད། ཡང་དག་གི་ལན་གྱིས་དགག་པའོ། །དང་
 པོ་ཚེད་པ་ནི།

ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྟོགས་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་

ཉིད་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཤེས་སྒྲིབ་མ་ལུས་པ་སྤངས་
 པའི་སྤངས་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་
 སྟོས་བྱལ་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རང་བཞིན་གནས་
 རིགས་ཐེག་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་བཟོད་པའི་རྟོན་
 དུ་མི་འཐད་དེ་ཆོས་ཉིད་ལ་རྟོན་དང་བརྟོན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མཉམ་
 བཞག་གི་ཡུལ་གྱི་སྤང་བ་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུ་དེ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་
 ཏེ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་ཡུལ་ན་ཡོད་པས་
 སོ། །ཐུབ་པ་ཡོད་དེ། དེ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་མཐར་
 ཐུག་ཡིན་པས་སོ། །

ཆོས་ཉིད་དེ་ས་བཅུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་སྟོགས་རེ་
 ལས་མ་རྟོགས་ཤིང་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནས་མཐའ་དག་རྟོགས་པར་
 བཤད་པ་རྣམས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། ས་དང་པོ་ནས་ཇི་ལྟ་བུ་རྟོགས་
 པ་རྫོགས་པས་སོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལན་ནི།

ཐལ་བ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་མ་རྟོགས་ཞེས་པའི་དོན་
 བློ། ཆོས་ཉིད་མཉམ་བཞག་གིས་གཉིས་སྒྲུབ་དུ་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་
 བྱེད་ན་ནི། བྱེད་པ་མ་ངེས་ཏེ། ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་དོན་སྒྲོས་པའི་
 ཆོས་གང་ཡང་མ་གཟིགས་པ་ལ་འདོད་པས་སོ། །འོན་ཏེ་མཉམ་
 བཞག་སྒྲོས་པ་མཐའ་དག་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཚུལ་གྱིས་མ་རྟོགས་པ་
 ལ་བྱེད་ན་གཏན་ཆོག་མ་གྲུབ་པོ། །མདོར་ན་གཤེས་ལུགས་
 དང་། ཆོས་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་སྒྲོས་བྲལ་རྣམས་རྟོགས་ཞེས་
 པའི་དོན་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇིན་པ་མཐའ་དག་ཉེ་བར་ཞི་བས་དེ་རྣམས་
 ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་མི་སྦྱེ་བ་ལ་བྱེད་ཀྱི། དངོས་སུ་ན་འགའ་
 ཞིག་འགའ་ཞིག་གིས་དམིགས་བྱ་དམིགས་བྱེད་དུ་བྱས་པ་མིན་
 བོ། །དཔེར་ན་ཤེས་པ་ལུལ་ཇི་ལྟ་བུ་དེའི་རྣམ་པར་སྦྱེས་པ་ན་རང་
 དུས་ལ་ལུལ་དེ་མེད་ཀྱང་རྟོགས་པར་འཇོག་པ་དང་འབྲས་བུར་
 མཉམ་བཞག་གིས་ཆོས་ཉིད་མཐའ་གང་དུ་ཡང་མི་གནས་པ་དང་

མཐུན་པར་མཐའ་གང་དུ་ཡང་མི་འཛིན་པ་ན་དེ་དང་དེ་རྟོགས་པར་
 བ་སྟད་བྱས་པ་སྟེ། དབྱ་མ་ལ་འབྲུག་པ་ལས། གང་ཆེ་སྟེ་མེད་དེ་
 ཉིད་ཡིན་ཞིང་སྟོ་ཡང་སྟེ་བ་དང་བྲལ་བ། །དེ་ཆེ་དེ་རྣམས་བསྟེན་
 ལས་དེ་ཡིས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་བརྟུན་བྱ་སྟེ། །རི་ལྷར་སེམས་
 བྱི་གང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཡི་ཡུལ། །དེ་ཡོངས་ཤེས་པ་དེ་
 བཞིན་བ་སྟད་ཉེ་བར་བརྟེན་ནས་རིག་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ།།

རང་བཞིན་གནས་རིགས་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་ཡང་མེད་དེ།
 ཆོས་ཉིད་ནི་རང་བཞིན་སྟོས་བྲལ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་སྟོས་པ་མ་གཟིགས་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་མཁྱེན་པས་ཐེག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་གོང་དུ་
 འཕེལ་བ་ཙམ་ལ་བསམས་ནས་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཤད་ཀྱི་རྟེན་
 བརྟེན་པ་མཆན་ཉིད་པ་མིན་ནོ། །སྤང་བ་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་
 མཉམ་བཞག་གི་ཡུལ་དུ་ཡོད་ཀྱང་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་
 ཏེ། དེས་དེ་བདེན་པར་མ་གཞལ་གྱི་བདེན་མེད་དུ་གཞལ་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན་ཐུབ་པའི་མཁྱེན་པ་ལ་ཡུལ་མེད་དགོས་ཏེ་དོན་དམ་

དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཡུལ་
ཡིན་ན་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ།།

མདོ་དག་ལས་ཆོས་ཉིད་ཕྱོགས་རེ་བ་དང་ཡོངས་རྫོགས་རྟོགས་
པའི་བྱད་གསུངས་པ་ཡང་། དམན་པའི་རིགས་ཅན་ཁ་ཅིག་ཐེག་པ་
ལ་བྱངས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་དེ་རྟོགས་དཀའ་བ་དང་། རྟོགས་པའི་པན་
ཡོན་སོགས་བཤད་ཀྱི་སྒྲ་རི་བཞིན་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཉིད་ནི་
ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོས་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྲུབ་པ་དང་། དེ་རྟོགས་
སོ་ཞེས་ཉེ་བར་གདགས་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ནི་དེ་ལྟར་མིན་པར་མདོ་
དང་བསྟན་བཅོས་དུ་མ་ལས་གསུངས་སོ།།

ལྷ་པ་སྤང་བྱ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ། ཤེས་སྒྲིབ་པལ་ཆེ་བ་དང་།
ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དང་པོ།

ཤེས་སྒྲིབ་ལ་ཐུན་མོང་བ་ནི། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་གཟུང་
འཛིན་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་རྣམས་སོ།།

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། ས་བརྩུ་པོ་རེ་རེ་ལ་ཤིན་ཏུ་རྫོངས་པ་

གཉིས་གཉིས་དང་། དེའི་གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རེ་རེ་སྟེ།
 འདི་ལྟར་ས་དང་སོ་ལ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་མངོན་ཞེན་དང་ངན་
 སོང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། གཉིས་པ་ལ་ལྟུང་བ་སྤྲ་མེད་འབྲུལ་པ་
 དང་། ལས་ཀྱི་རྒྱལ་པ་སྤྲ་ཆོགས་པ་དང་། གསུམ་པ་ལ་འདོད་པའི་
 འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཀུན་ཏུ་རྫོངས་པ་དང་། ཐོས་པའི་གཟུངས་ཡོངས་
 སུ་རྫོགས་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་རྫོངས་པ་དང་། བཞི་པ་ལ་སྟོམས་འཇུག་ལ་
 སྟེན་པ་དང་། ཆོས་ལ་སྟེན་པ་དང་། ལྷ་པ་ལ་འཁོར་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་
 མི་ཕྱོགས་ཤིང་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཀུན་ཏུ་རྫོངས་པ་
 དང་། ལྷ་པ་ལ་འཁོར་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་མི་ཕྱོགས་ཤིང་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ལྷ་པ་ལ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་འཇུག་པ་མངོན་སུམ་
 དུ་བྱ་བ་ལ་དང་། མཆོན་མ་མང་སོ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་ཀུན་ཏུ་རྫོངས་
 པ་དང་། བདུན་པ་ལ་མཆོན་མ་སྤྲ་མོ་འབྱུང་བ་དང་། མཆོན་མ་མེད་
 པ་གཅིག་ཏུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཐབས་ལ་ཀུན་ཏུ་རྫོངས་པ་དང་པའི་
 ཐབས་མཁས་དང་། བརྒྱད་པ་མཆོན་མ་མེད་པ་བཅོམ་པ་ཀུན་ཏུ་

མྱོངས་པ་དང་ལ་མཆན་མེད་ལ་རྩོལ་བ་དང་། མཆན་མ་རྣམས་ལ་
 མི་དབང་བ་དང་། དགུ་པ་ལ་ཆོས་བསྟན་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་
 དང་ཡི་གེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། གོང་ནས་གོང་དུ་ཤེས་རབ་དང་།
 སྒྲོབས་པ་ལ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ལ་ཀུན་ཏུ་མྱོངས་པ་དང་། སྒྲོབས་
 པའི་དབང་ལ་ཀུན་ཏུ་མྱོངས་པ་དང་། བཅུ་པ་ལ་མངོན་ཤེས་ཆེན་པོ་
 ལ་ཀུན་ཏུ་མྱོངས་པ་དང་། གསང་བ་སྤྲོལ་འཇུག་པ་ལ་དང་། བཅུ་
 གཅིག་པ་ལ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྲོལ་དང་།
 ཐོགས་པ་ཤིན་ཏུ་མྱོངས་པ་གཉིས་སོ།

གཉིས་པ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ་བཞི། མཐོང་སྤང་
 ལོག་ཞུགས་དང་། སྒྲོམ་སྤང་སའི་སྒོ་ནས་དབྱེ། དེ་ལྟར་བྱེ་བའི་རྣམ་
 གཞག་ལ་དབྱད། ཇི་ལྟར་སྤྲོང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་
 གངས་དང་། ལོག་པར་འཇུག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་སྤྱིའི་གངས་ལ་
 བཞུགས་ཚུལ་གསུམ་ལས།

ཀུན་བདུས་སུ་ནི། ཁམས་གོང་གི་རྟེན་ལ་ཁོང་ཁྱིའི་ས་བོན་ཡོད་

གྲང་མངོན་དུ་རྒྱ་མེད་པ་འམ། ས་བོན་དེ་འཛོག་བྱེད་འདོད་པའི་སར་
 གཏོགས་ཁོ་ན་ཡིན་ནིང་དེའི་རྣམ་སྒྲིན་ཡང་འདོད་པ་ཁོ་ནར་སྤྱིང་
 བ་ལ་དགོངས་ནས་གོང་མའི་ས་ལ་ཁོང་ཁྱོ་བོར་ནས་འདོད་པ་དང་
 ཁམས་གོང་གི་ས་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱ་རྒྱས་བཅུ་དང་དགུ་རྣམས་བདེན་
 བ་བཞི་ཀ་ལ་བྱུང་མེད་པར་ལོག་ཞུགས་སུ་བཤད་དེ་བརྒྱ་དང་བཅུ་
 གཉིས་སོ། ། **རྣམ་པར་གཏོན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱུ་བར།** ཁམས་གསུམ་
 ཀའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་མ་གཏོགས་པའི་བདེན་པ་ལྷག་མ་གསུམ་ལ་ལྟ་བ་
 དང་པོ་གཉིས་འཇུག་པ་དོར་བས་གོ་བཞིའོ། ། **མཛོད་ལས་ནི།** འདོད་
 བ་ན་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལ་བཅུ་དང་། ཀྱན་འབྱུང་འགོག་པ་གཉིས་ལ་ལྟ་བ་
 དང་པོ་གཉིས་དང་། མཆོག་འཛིན་ཐ་མ་སྟེ་གསུམ་དང་ལམ་ལ་ལྟ་
 བ་དང་པོ་གཉིས་ཁོ་ན་དོར་བས་བདེན་བཞི་ལ་རིམ་པ་ལྟར་བཅུ་དང་
 བདུན་བདུན་བརྒྱད་ཡིན་ལ་གོང་མར་ཁོང་ཁྱོ་ཡང་དོར་བས་དགུ་དང་
 སྤྱག་སྤྱག་བདུན་ལོག་པར་འཇུག་པས་སྦྱིར་གྱུ་བརྒྱད་དོ། །

གཉིས་པ་ལོག་པར་འཇུག་ཚུལ་ནི།

གལ་ཏེ་མཐོང་སྤང་ནམས་ལོག་ཞུགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཆད་ན།
 འཇུག་མཐོང་ནི་དུ། འཇུག་ཡུལ་ནི་གང་། འཇུག་ཚུལ་ངེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།
 འཇུག་པ་པོ་ནི། ཅ་ཉོན་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་འབྱུང་བའི་ཉེ་ཉོན་དང་།
 དེ་ལས་གཞན་པའི་སེམས་བྱུང་གཙོ་སེམས་དང་བཅས་པ་མཐའ་
 ཡས་ཀྱང་གཙོ་བོ་དང་རིགས་བསྟན་ན་བཅུ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྱོ་
 ང་རྒྱལ་མ་རིག་པ་ཐེ་ཆོམ་འཇིག་ལྟ་མཐར་ལྟ་ལྟ་བ་མཆོག་འཇིན་
 ཚུལ་བྲིམས་དང་བརྒྱལ་ཞུགས་མཆོག་འཇིན་ལོག་ལྟ་སྟེ་མདོར་ན་ལྟ་
 མིན་ལྟ་དང་ལྟ་བ་ལྟའོ།

འཇུག་པའི་ཡུལ་ཡང་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་བདེན་
 པ་བཞིའོ། །འཇུག་ཚུལ་བདེན་བཞིའི་ཐུན་མོང་གི་མཆོན་ཉིད་གང་ཟག་
 གི་བདག་གིས་སྟོང་པ་དེ་ངེ་སྤིང་མདོན་སུམ་དུ་མ་བྱས་པ་དེ་སྤིང་དུ་
 བཅུ་པོ་འདིས་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་དངོས་སུ་སྦྱེད་ཅིང་རང་གི་རིགས་
 འབྲས་ལས་སྤྱི་མ་རྣམས་བསྦྱེད་པ་དང་། སྤྱི་མའི་རྣམ་སྤྱོན་འཕེན་པ་

དང་འགྲུབ་པར་བྱེད་པས་སྤྱག་བསྐྱེད་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
 སྤྱག་ཀུན་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་དང་། དེ་གཉིས་ལ་དམིགས་ནས་ཀྱང་འདི་
 དག་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ཀྱང་བཙུ་པོ་འདིའི་རྒྱ་
 དང་གཞི་བྱེད་ལ། གང་གི་ཆེ་བདེན་པ་བཞི་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་
 སྟོང་པར་མངོན་དུ་བྱས་པ་དེའི་ཆེ་དེ་དག་གིས་པན་ཚུན་དུ་འཕེལ་བར་
 བྱེད་པ་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་བཙུ་པོ་འདི་སྤྱག་ཀུན་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཐོང་བས་སྟོང་བའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་བཞིན་དུ་བདེན་བཞིའི་བདག་མེད་པར་མ་མཐོང་ན་འཁོར་བ་
 ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་དབང་གིས་ཐར་པ་རྒྱ་འབྲས་ལ་གཡང་
 སར་འདུ་ཤེས་ནས་སྤྱག་པར་འགྱུར་ལ། མཐོང་བ་ན་སྤྱག་པ་དེ་
 ཡང་ཉོན་མོངས་པ་བཙུ་སྟོང་བའི་སྟོན་ནས་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་འགོག་
 ལམ་སྤྱག་པའི་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་སྤྱག་སྟེ་སྟོང་བའི་ཉོན་མོངས་
 པ་བཙུ་དེ་གཉིས་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའོ། །དེ་ཡང་དངོས་སུ་
 དང་། བརྒྱད་ནས་སེམས་ལོག་པ་ལ་དང་། དབང་གིས་ལོག་ཞུགས་
 གསུམ་གྱིས་རིག་པར་བྱའོ།

དེ་ལ་དངོས་སུ་ལོག་ཞུགས་ནི་ལྟ་བུ་དང་པོ་གཉིས་དང་ལྟ་བུ་ཐ་
 མ་སྟེ་གསུམ་དང་། མ་རིག་པ་དང་ཐེ་ཆོམ་སྟེ་ལྟ་མིན་གཉིས་དང་ལྟ་ནི་
 བདེན་པ་ལ་དངོས་སུ་ལོག་ཞུགས་ཏེ། རིམ་པ་ལྟར་བདེན་པ་ལ་བདག་
 དང་བདག་གི་བར་འཛིན་པ་དང་། ཉག་པ་དང་ཆད་པར་འཛིན་པ་དང་།
 བདེན་པའི་རྣམ་པ་དེ་དག་མེད་དོ་ཞེས་སྒྱུར་བའམ་དེ་དག་གི་རིམ་པ་
 གསུངས་པ་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། བདེན་
 པའི་རང་བཞིན་ལ་ཚོངས་པ་དང་། དེ་དག་དེ་ལས་བསྟན་པ་ལྟར་ཡིན་
 མིན་ཡིད་གཉིས་ཟ་བས་བདེན་པ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་གྱིས་བར་
 མ་ཆོད་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཀུན་བརྒྱས་ལས།

ཐེ་ཆོམ་གཉིན་པོ་ལ་ལོག་ཞུགས་སུ་བཤད་པ་ནི་བདེན་བཞི་
 གཉིན་པོའི་ཡུལ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་སོ།

གཉིས་པ་ནི།

ལྟ་བུ་ལ་མཆོག་འཛིན་གཉིས་དང་། ལྟ་མིན་ལ་འདོད་ཆགས་ང་
 རྒྱལ་གཉིས་ཏེ་བཞི་ནི་བརྒྱད་ནས་ལོག་ཞུགས་ཡིན་ཏེ། རིམ་པ་ལྟར་

དངོས་སུ་ལོག་ཞུགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལ་མཆོག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། ལྟ་
 རན་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲིབ་རན་ལ་དག་གྲོལ་ངེས་འབྱེན་ཏུ་ལྟ་བུ་དང་།
 ལྟ་རན་གྱིས་སེམས་ཁེངས་པ་དང་། ལྟ་རན་ལ་སྤེད་པར་བྱེད་པས་
 བདེན་པ་དང་བར་ཏུ་དམིགས་ཚུལ་གཞན་གྱིས་ཆོད་པའི་ཉོན་མོངས་
 ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ནི།

ཁོང་ཁྱོད་དབང་གིས་ལོག་ཞུགས་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ལྟ་བུ་དང་མི་
 མཐུན་པའི་ལྟ་བུ་ལ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པའི་དབང་གིས་ལོག་
 པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་སྒྲོམ་སྤང་སའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བུ་ལ་གཉིས། མཆོན་ཉིད་
 དང་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ནི།

མི་ཤེས་པ་གང་ཞིག་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་གཞིམ་བྱར་གྱུར་པའོ། །དེའི་
 ཉོན་སྤྱིབ་དང་ཤེས་སྤྱིབ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ནི། རིམ་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་
 དང་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་གང་ཞིག་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་

གཞོན་པ་ལྟར་གྱུར་པ་ལོ།

གཉིས་པ་ལ་འཆད་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཀུན་བརྟུས་ཀྱི་
ལྷགས་ལ།

འདོད་ཁམས་ན་སྒྲིམ་སྤང་བྱུག་སྟེ། འཛིག་ལྟ་མཐར་ལྟ། འདོད་
ཆགས་ཁོང་ཁྱོད་རྒྱལ་མ་རིག་པ་ལོ། །ཁམས་གོང་ན་ཁོང་ཁྱོད་མ་
གཏོགས་པ་ལྟེ། །དེ་ལ་སས་ཕྱེན་ཞེ་བྱུག་སྟེ།འདོད་པ་ན་བྱུག
བསམ་གཟུགས་བརྒྱན་ན་བཞི་བརྟེན། །ས་དང་ཆེ་འབྲིང་གིས་ཕྱེན་
ས་དགུ་པོ་རེ་རེ་ལ་ཁོང་ཁྱོད་མ་གཏོགས་པ་ལྟ་ལ་དགུ་དགུར་ཕྱེན་ས་
གྲ་གཅིག་པ་ལྟ་དང་། འདོད་པར་ཁོང་ཁྱོད་དགུར་ཕྱེ་བས་བཞི་བརྒྱ
དང་བརྟེན་བཞིའོ།

གཉིས་པ་མཛོད་ཀྱི་ལྷགས་ལ།

ངོ་བོའི་སྒྲིམ་སྤང་ཕྱེན་འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྱོད་རྒྱལ་མ་རིག་པ་
བཞི། གོང་མར་ཁོང་ཁྱོད་པོར་བས་གསུམ་གསུམ་སྟེ།ཁམས་ཀྱིས་ཕྱེ་
ན་བརྟེན། །དེ་ས་དང་ཆེ་འབྲིང་གིས་ཕྱེན་ཉིས་བརྒྱ་དང་ད་གཉིས་

སོ། །འདིན་གྱི་སྒྲིབ་ལྟ་བུ་གཉིས་མཐོང་སྤང་ཁོ་ནར་འདོད་པའི་ལུགས་
 ཡིན་ལ། སྤྲུལ་མ་ནི་སྤང་པོ་ལྟའི་རབ་བྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པར་ལྟ་བུ་ཐ་མ་
 གསུམ་དང་། ཐེ་ཆོམ་ནི་ཀུན་བཏགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། ལྟག་མ་
 རྣམས་ནི་ཀུན་བཏགས་ལྟན་སྦྱེས་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་
 དེ་མདོ་སྤེལ་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལྟར་བྱེ་བའི་རྣམ་གཞག་ལ་དབྱེད་པ་ནི།

མཐོང་སྤང་ནི་གྲུབ་མཐའ་ངན་པས་ཡིད་བསྤྲད་པས་བསྐྱེད་པའི་
 དགས་པའི་ཆ་ཡིན་པས་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཅུམ་གྱིས་
 སྤྲོང་བའི་བྱིར་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ལ་ལོག་ཞུགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་
 ལ། སྒྲོམ་སྤང་ནི་གྲུབ་མཐའ་ངན་པས་ཀུན་བཏགས་པ་ལས་མ་བྱུང་
 ཡང་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ལྟན་སྦྱེས་ཀྱི་ཆ་སྤྲུལ་པ་ཡིན་
 པས་བདེན་པ་མཐོང་བ་གོམས་པས་ཆེ་འབྲིང་ནས་སྤང་དགོས་ཀྱི་
 མཐོང་ཅུམ་ནས་སྤང་མི་རུས་པའི་བྱིར་སའི་སྒྲོ་ནས་ཆེ་འབྲིང་དུ་བཞག་
 བོ། །མཐོང་སྤང་དང་སྒྲོམ་སྤང་ལ་ཀུན་བཏགས་དང་ལྟན་སྦྱེས་ཞེས་

པའི་དོན་ནི། ཕྱི་རོལ་པའི་གྲུབ་མཐས་སློ་མ་བསྐྱར་བ་དང་བསྐྱར་བ་
 ལ་བྱའི་མཛོད་གྲུབ་དང་བག་ལ་ཉལ་ལ་མི་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་མཐོང་སྤང་
 བདེན་པ་དང་། སློམ་སྤང་ཡུལ་ལ་ལོག་ཞུགས་ཡིན་ནོ། །བསྐྱར་བ་དང་
 གྲུབ་བཏུས་སུ་མཐོང་སྤང་མི་འདྲ་བ་གཉིས་བཞག་པ་ནི། རགས་ཞིབ་
 གྱི་དབང་གིས་ཡིན་ལ། ཐེག་ཆེན་སྐབས་སུ་མཐོང་སྤང་དང་སློམ་སྤང་
 གཉིས་ཀ་གྲུབ་བཏུས་ཀྱི་ལུགས་ཁས་སྤང་བར་བྱའོ། །

བཞི་བ་རིམ་སྤང་སློང་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས། མཐོང་སྤང་རིམ་
 སློང་ཚུལ་ནི།

བསྐྱར་བ་དང་མཛོད་ལས། འདོད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་མཐོང་སྤང་
 སྤྱག་བསྐྱེལ་ལ་ཆོས་བཅོད་ཆོས་ཤེས་གཉིས་དང་། ཁམས་གོང་གི་
 སྤྱག་བསྐྱེལ་ལས་མཐོང་སྤང་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལ་རྗེས་བཅོད་རྗེས་ཤེས་
 གཉིས་ཀྱིས་སློང་ལ། བདེན་པ་སྤྱག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་
 ཉེ་ཁམས་གོང་ལོག་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོ་རྣམས་ཐ་དད་པར་བཞག་
 དོ། །དེ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡིན་པར་འབྲེ་བཞེད་དོ། །གྲུབ་བཏུས་ཀྱི་

ལུགས་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་སྒྲོམ་སྤང་སྤྱོད་ཚུལ་ལ་གསུམ། ཆོས་མངོན་པ་ནས་
གསུངས་པའི་ཚུལ། དེའི་དགོངས་པ་གང་ཡིན་བརྟགས་པ། སྤང་
གཉེན་གྱི་བྱུང་པར་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཏེ། ཞི་རགས་ཀྱི་
རྣམ་པའི་སྒྲོན་སྤྱོད་པ་དང་། བདག་མེད་པའི་རྣམ་པའི་སྒྲོན་སྤྱོད་
བ་གཉིས་སོ། །དེ་ཡང་ས་དགུ་ལ་སྒྲོམ་སྤང་དགུ་དགུར་དབྱེ་བའི་
གཉེན་པོ་ལ་འཛིག་ཉོན་པ་དང་འཛིག་ཉོན་ལས་འདས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་
ཡང་རྣམས་དེ་སྟེད་དེ་འོན་ཀྱང་སྤྱོད་ཅེའི་སྤང་བྱ་དགུ་པ་ནི་འཛིག་ཉོན་
པའི་སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་སྤྱོད་པ་མེད་དོ།

དེ་ཡང་དང་པོས་མངོན་གྱུར་དང་གཉིས་པས་བག་ལ་ཉལ་སྤྱོད་
ཞིང་དང་པོ་ནི་ཐུ་སྟེགས་དང་ཡང་ཐུན་མོང་བ་དང་། གཉིས་པ་ནི་
ཆོས་འདི་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་སོ། །འཛིག་ཉོན་ལས་
འདས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱ་སྤྱོད་ཚུལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། ཉོན་ཐོས་

འགའ་ཞིག་གིས་ཁམས་དང་ས་མ་བྱེ་བར་བསྐྱེམས་ནས་གང་ཟག་
 གི་བདག་མེད་པར་བསྐྱེམས་པས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ཚུང་
 འབྲིང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཅིག་ཆར་དུ་སྤྲོང་བ་དང་། བྱེ་སྤྱེ་ས་རྣམས་ལ་
 རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱེམས་པས་རིམ་གྱིས་སྤྲོང་བའི་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་
 རས་ཐེག་ཆེན་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་མ་མཛད་དོ།

གཉིས་པ་དེའི་དགོངས་པ་གང་ཡིན་བརྟགས་པ་ནི།

ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་ལམ་གྱིས་ཁམས་རྣམས་ལས་
 འདའ་བར་གསུངས་པ་ནི། གདུལ་བྱ་དབང་རྒྱལ་སྤྱིད་པ་ལ་ཡོན་ཏན་
 དུ་ལྟ་ཞིང་། སྤྲོང་བའི་སློ་མི་འཇུག་པ་རེ་ཞིག་བདག་མེད་བསྟན་པའི་
 སློད་དུ་མ་གྱུར་པ་རྣམས་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་རིམ་གྱིས་བྲང་བའི་
 ཐབས་སུ་གསུངས་པ་ཙམ་ཡིན་པས་ལམ་དེས་ནི་ས་དེ་དག་ཏུ་ཉོན་
 མོངས་མངོན་གྱུར་པ་ཡང་ཐམས་ཅད་ལྟ་ཞོག ས་དེ་དག་ལ་སྤྱིད་
 པའི་སློ་ནས་མཆོག་ཏུ་ལྟ་བ་ཙམ་ཞིག་ཉམས་སློད་པར་བྱེད་ཀྱི་སྤྱིད་
 པ་ཡང་མངོན་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་འགོག་པར་མི་རུས་ཏེ། དེས་དེའི་

རྒྱ་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་ལ་མི་གཞིད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ནི་
 རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ནི་རྒྱ་སྒྲིབ་རྩེད་ཀྱི་ཕྱིད་པ་ཅམ་ཡིན་ལ། ཐེག་
 པ་གསུམ་ཀའི་ཉོན་མོངས་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་ནི་བདག་
 མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་དང་བག་ལ་
 ཉལ་གཉིས་ཀ་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་དང་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་སྤྲོད་བར་ཤེས་བར་བྱའོ།

གསུམ་པ་སྤང་གཉེན་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཞན་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་།
 རིམ་དང་ཅིག་ཆར་དུ་སྤྲོད་བ། སྤང་བྱའི་ངོ་བོ། སྤངས་ཤིང་གྲོལ་བའི་
 འོན་གང་ཡིན་བརྟགས་པའོ། །དང་པོ་རིམ་དང་ཅིག་ཆར་ནི།

དེ་ཡང་ཁམས་གསུམ་ལ་མ་བྱེ་བར་སྒྲོམ་སྤང་རྣམ་ཏྲིག་ལ་སྤང་
 དཀའ་སྤྲོད་ཀྱི་ཡོད་པས་གཉེན་པོ་ཆེ་ཆུང་དགུས་སྤྲོད་བའོ། །འདི་
 དག་གྲུང་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་ཀྱི་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་
 རྣམས་ཐད་སོ་ཐད་སོར་བྱེད་ཏེ་ཅིག་ཆར་དུ་སྤྲོད་ཏེ་ཁམས་གསུམ་
 ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་གཉིས་ཀྱིས་སྤྲོད་པའི་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་

བར་བསྐྱེམས་པས་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྒྲིག་ལ་དེ་ལོག་
 པ་ན་དེའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་ཁམས་གསུམ་གྱི་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་མཐའ་
 དག་ཀྱང་འགག་པར་འགྱུར་ཏེ་བྱད་ཤིང་ཟད་པའི་མེ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་སྤང་བའི་ངོ་བོ་ནི།

ཙོན་མོངས་མངོན་གྱུར་དང་བག་ལ་ཉལ་གཉིས་ལས་བག་ལ་
 ཉལ་སྤོང་བ་གཙོ་བོར་བྱེད་དེ། གཏམ་ལ་དབབ་པ་བསྐྱབ་ལས། ཀུན་
 རས་དགེས་པ་ལས་སྤངས་ལ་བག་ལ་ཉལ་ལས་མ་སྤངས་ན་ནི་ཡང་
 དང་ཡང་དུ་ཀུན་ནས་དགེས་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་གྱི། བག་ལ་ཉལ་
 ལས་སྤངས་ན་ནི་བག་ལ་ཉལ་དང་། ཀུན་ནས་དགེས་པ་གཉིས་ཀ་
 གཏམ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ།

གསུམ་པ་སྤངས་ཤིང་གྲོལ་བའི་ངོ་བོ་ནི།

གཉིན་པོ་ནུས་ལྡན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་སྟོབས་ཀྱིས་ཤེས་རྒྱུད་སྤང་
 སྤང་བུ་དེའི་སྟོང་དུ་གྱུར་པ་ལ་སྟོང་མ་ཡིན་པར་གནས་གྱུར་ནས་
 སྤང་བུ་དེའི་རྒྱུན་སྐྱེ་བའི་སྐབས་མེད་པར་བསྐྱུས་པའོ།

དྲུག་པ་ས་ཐོབ་པའི་རྟགས་ནི།

ས་དང་པོ་ལ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
 འདི་གཉེར་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་སྟོང་གིས་ཡོངས་སུ་གང་བ་དང་། གཉིས་
 བ་ལ་འཛིག་རྟེན་དེ་ལག་མཐེལ་ལྟ་བུར་གྱུར་བ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་བྱེ་
 བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མས་ལེགས་པར་བརྒྱན་བ་དང་། གསུམ་
 བ་ལ་བདག་ཉིད་དཔའ་ཞིང་ལག་ན་གོ་ཆ་སྤྲ་བ་ཐོགས་ནས་པས་གྱི་
 སྒོལ་བ་ཐམས་ཅད་འདུལ་བ་དང་། བཞི་བ་ལ་ཕྱོགས་བཞི་ནས་རྒྱུད་
 གི་དགྱིལ་འཁོར་བཞིས་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་ས་ཆེན་པོ་ལ་མེ་
 ཉོག་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་མངོན་པར་འཕྲོར་བ་དང་། ལྷ་བ་ལ་རྒྱན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་བྱད་མེད་ཀྱི་མགོ་ལ་མེ་ཉོག་ཅམ་བ་ཀའི་ཕྱང་
 བ་འདོགས་བ་དང་། དྲུག་པ་ལ་ཐེམ་སྐྱས་བཞི་དང་ལྡན་པའི་རྩིང་
 གསེར་གྱི་བྱེ་མ་བདུལ་བ་དྲངས་ཤིང་རྟོགས་པ་མེད་པ་ལ་ཁུ་
 ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྡན་པས་ཡོངས་སུ་གང་བ། མེ་ཉོག་ལྷུངས་
 དང་། ཀྱ་ལྷ་ད་དང་། བརྒྱ་དཀར་པོས་བརྒྱན་པའི་རྩེ་མཐོང་ནས་དེ་

ལ་བདག་ཉིད་ཅེ་དག་ལ་བས་ཡོངས་སྤྱོད་པར་མཐོང་ངོ། །བདུན་པ་
 ལ་ངོས་གཡས་གཡོན་གཉིས་ན་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བའི་གཡང་ས་
 མཐོང་སྟེ། དེ་ལ་བདག་ཉིད་མ་སྤྲོས་མ་ཉམས་པར་སྤྲར་སྟོག་པ་དང་།
 བརྒྱད་པ་ལ་སྤྲག་པ་གཉིས་ན་རི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སེའླེ་རལ་པ་ཅན་
 ཅོད་པན་ཐོགས་པ་གཅན་གཟན་སྤ་མོ་ཐམས་ཅད་སྤྲག་པར་བྱེད་
 ཅིང་གནས་པ་དང་། དགུ་པ་ལ་འཁོར་ལོ་སྤྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་མཐོང་
 ཉེ་སྟེ་བོ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཞིང་མདུན་
 གྱིས་བལྟས་ཏེ་མགོ་བའི་སྟང་ན་རིན་པོ་ཆེ་ནམ་པ་སྤྱ་ཆོགས་པས་
 སྤྲས་པའི་གདུགས་དཀར་པོ་འཛིན་པ་དང་། བརྒྱ་པ་ལ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སྤྱ་མཐོང་སྟེ་གསེར་ལྷ་བྱ་འོད་འདོམ་གང་བ་ཆངས་
 པ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཞིང་མདུན་གྱིས་
 བལྟས་ནས་ཆོས་སྟོན་པར་མི་ལམ་ན་མཐོང་ངོ།།

ལྷས་འདི་དག་གྲང་ས་བརྒྱ་ལ་པར་བྱིན་བརྒྱ་ཤས་ཆེ་བ་དང་
 བརྒྱན་པའི་ལྷས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། ས་དུག་པའི་ལྷས་ལ་རྩིང་།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ། ཐེམ་སྐྱས་བཞི་ནི་དེ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་
 བྱུང་མཐའ་བཞི། གསེར་གྱི་བྱེ་མ་བཅས་བ་གཞི་རིགས་དྲུང་མེད་
 རྟོགས་པ་མེད་པ་རང་བཞིན་དང་སྟོང་བྱུང་རྣམ་དག

རི་སྐད་དུ། བསེལ་དང་ཞེས་དང་ཡང་དང་འཇམ། །དྲུང་ས་
 དང་བྱི་མ་མེད་པ་དང་། །འབྱུང་ན་སྟོ་ལ་མི་གཞོད་དང་། །མགིན་པ་
 ལ་ནི་མི་གཞོད་པའོ། །ཞེས་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་ཚུས་གང་བ་
 ནི་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དོ། །མེ་ཏོག་རིགས་གསུམ་གྱིས་
 གང་ཟག་རིགས་གསུམ་མཆོན་ཏེ། ལྷུང་པ་ནི་ཉི་མས་ཀྱང་འབྱེད་ལ་
 གཞན་གྱི་ཆེ་ཡང་འབྱེད་སྲིད་པས་ཉན་ཐོས་དང་། ཀྱུ་ལྷ་དེ་ཉི་མས་
 ཟུམ་པ་དང་ལྷ་བས་འབྱེད་པར་བྱེད་པས་ཉི་མ་ལྷ་བྱའི་སངས་རྒྱས་
 མ་བྱོན་པའི་ཆེ་འབྱུང་བས་དེ་རང་རྒྱལ་དང་། བསྐྱེད་ཀྱང་པོ་ལྷ་བྱའི་
 བྱང་སེམས་ནི་བྱང་སེམས་མཆོག་ཡིན་ལོ་ཞེས་འཆད་དོ། །

འདི་དག་མི་ལྟས་ཀྱི་རྟགས་ཡིན་ན་འོད་ནས་གཉིད་ལོག་པའི་
 སྒྲིབ་པ་ལྷ་དང་མི་འགྲོགས་པ་ཅི་ཞེ་ན། གཉིད་ལ་ཡུལ་ལ་འཇུག་

པའི་ཤེས་པ་རང་དབང་མེད་པར་བྱེད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་།
 ལུས་བརྟས་པར་བྱེད་པ་དགེ་བར་བགྱངས་པའི་གཉིད་གཉིས་
 ཡོད་པས་སྒྲ་མ་མེད་ཀྱང་བྱི་མ་ཡོད་པས་སྒྲིན་མེད་དོ། །མཚན་མ་
 འདི་དག་སྐབས་མ་ཡིན་པར་བྱུང་ན་སྒྲགས་སམ་བདུད་ཀྱི་མཐུར་
 ཤེས་པར་བྱའོ།།

བདུན་པ་འབྲས་བུ་ནི།

མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དང་། གནས་
 སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་ས་བྱི་མ་རྣམས་སོ།།

གསུམ་པ་བྱད་པར་དེ་ལྡན་ཀྱི་སའི་ངེས་ཆོག་ནི།

བྱང་ཆུབ་ལ་ནི་ཉི་པ་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་སྦྱབ་མཐོང་བ་
 ལ། །རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྦྱེ་འགྱུར་ཏེ། །དེ་བྱིར་རབ་དགའ་ཞེས་བརྗོད་
 དོ། །ཞེས་པ་དང་པོ་དང་།

གཉིས་པ་ནི།

འཆལ་ཚུལ་ཚུལ་བའི་བྱི་བྱེད་། །བྱི་མ་མེད་པའི་ས་ཞེས་

བྱ། །ཞེས་ཏེ། རྩོམ་བའི་བྲི་མ་ནི་སྒྲུག་པ་གཞན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ།

གསུམ་པ་ནི།

ཆོས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཆེན་པོ་ནི། །བྱེད་པའི་བྱིར་ན་འོད་བྱེད་པ། །ཏིང་
ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆོས་ཆད་མེད་འཆོལ་བའི་བྱིར་གཞན་དག་
ལ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཆེན་པོ་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ།

བཞི་པ་ནི།

འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་ཀྱིས་མཐུན་ཆོས། །རབ་རྩ་སྒྲུག་བྱེད་འོད་
ལྟ་བུ། །དེ་དང་ལྡན་བྱིར་ས་དེ་ནི། །གཉིས་པོ་སྒྲུག་པས་འོད་འཕྲོ་
ཅན། །ཞེས་སྤྱོད་ཀྱིས་མཐུན་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དེས་སྒྲིབ་
གཉིས་སྒྲུག་པ་ཉི་བར་གནས་པའོ།

ལྔ་པ་ནི།

སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྒྲིན་བྱེད་ཅིང་། །རང་གི་སེམས་
ཀྱང་སྒྲུང་བའི་བྱིར། །སྒྲོ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུངས་དགའ་བ། །དེ་བྱིར་
སྒྲུངས་དགའ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སེམས་ཅན་སྒྲིན་པ་ལ་བཙུན་པ་དང་

དེའི་ལོག་སྐབས་ཀྱིས་རང་གི་སེམས་ཉོན་མོངས་པར་མི་འགྱུར་བ་སྟེ་
བྱ་བ་གཉིས་བྱེད་པར་གསུངས་པས་སོ།།

དྲུག་པ་ནི།

འཁོར་བ་དང་ནི་ཐུ་ངན་འདས། །གཉིས་འདིར་མངོན་དུ་གྱུར་
པའི་ཕྱིར། །མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ས་ཁེས་བཤད། །ཅེས་ཡུམ་ལ་བརྟེན་
ནས་སྤྱད་ཞིའི་མཐར་མི་གནས་པའི་འཁོར་འདས་མཉམ་པ་ཉིད་
མངོན་དུ་གྱུར་པར་གསུངས་པས་སོ།།

བདུན་པ་ནི།

བགྲོད་གཅིག་ལམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། །རིང་དུ་སོང་བའི་སར་
འདོད་དེ། །ཁེས་བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་ས་བརྒྱད་པ་ལ་བར་མ་
ཆད་དུ་འབྲེལ་བས་འབད་ཚེ་ལ་གྱིས་འདུ་བྱེད་པའི་སྐྱུར་བའི་མཐར་
ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

བརྒྱད་པ་ནི།

འདུ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་མི་གཡོའི་ཕྱིར། །མི་གཡོ་བ་ཁེས་ངེས་

པར་བརྗོད། །ཅེས་མཚན་མ་དང་མཚན་མེད་གཉིས་ལ་རྩིས་བཞི་
འདུག་གིས་མི་གཡོ་བར་གསུངས་སོ།།

དགྲ་བ་ནི།

སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་སློབ་ཐབས་།།

ས་དེ་ལེགས་པའི་སློབ་གྲོས་ཡིན། །ཞེས་སོ།།

བཅུ་བ་ནི།

སྤྱིན་བཞིན་གཉིས་ཀྱིས་ནམ་མཁའི་ཆོས། །བྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་
ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན། །ཞེས་ཉིད་དེ་འཛིན་དང་གཟུངས་ཀྱི་སྤྱིན་གྱིས་ཐོབ་
པའི་རྟོན་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ་བྱུང་བས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་ནོ།།

ས་འདི་དག་གི་ཡོངས་སྤྱོད་ནི།

བསམ་དང་པན་པའི་དངོས་ཉིད་དང་། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་གཞུང་
ལས་བཤད་པ་རྒྱལ་པ་ཉིད་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་གི་སྐབས་སུ་བཤད་
པའི་སྤྱོད་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ཅུང་ཟད་བཤད་པ་ལ།

སོ་སོའི་དབྱེ་བ་དང་། ཐུན་མོང་གི་སྤྱོད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

བསོད་སྟོམས་དང་། ཆོས་གོས་དང་། གནས་མལ་གྱི་དབང་དུ་
བྱས་པ་གསུམ་དང་། གསུམ་དང་དུག་སྟེ། ཟས་བཟང་པོ་ལ་ཆགས་
པའི་གཉེན་པོར་འདྲིས་པའི་བྲིམ་ན་ཇི་སྟེད་པ་ཅམ་ཟ་བས་སྟེད་པས་
ཆོག་པ་དང་། བྲིམ་རྣམས་སུ་མཐར་གྱིས་སྦྱངས་ཤིང་རྒྱ་སྟེ་ཇི་ཐོབ་
པ་ཟའི་བདག་གིས་བྲིམ་འདི་ནས་ཇི་ཅམ་འདོད་པའི་བཟའ་བཅའ་
འཐོབ་པོ་སྟམ་ནས་མགོ་འཕང་བསྟོད་དེ་མི་འགོ་བ་མཐར་གྱིས་
སྦྱང་བའི་བསོད་སྟོམས་པ་སྟེ་འདི་གཉིས་བྱེ་ན་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་
བརྟུ་གསུམ་དང་མ་བྱེ་ན་བརྟུ་གཉིས་སོ།

ཟས་མང་པོ་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་སྟན་གཅིག་ལ་འདུག་
ནས་ཟའི་དེ་ལས་ལངས་ནས་མ་ཡིན་པའི་སྟན་གཅིག་པ་དང་། ཟས་
ཀྱི་ཕྱིར་འདུག་ནས་ཇི་ཅམ་གྱིས་བདག་འཆོ་བའི་ཟས་ཐམས་ཅད་མ་
སྦྱངས་པའི་བར་དུ་མི་ཟ་ཞིང་འདིས་འཆོའི་སྟམ་དུ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་
ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་སྦྱངས་ནས་ཟ་བའི་ཕྱིས་མི་ཡོན་པ་གཉིས་སོ།

གོས་མང་པོ་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་སྦྲུམ་སྦྲུང་སྦྲུང་གོས་
 མཐང་གོས་གསུམ་གྱིས་འཆོ་བར་བྱེད་ཅིང་དེ་ལས་ལྷག་པའི་གོས་
 མི་འཆང་བའི་ཆོས་གོས་གསུམ་པ་དང་། ཆོས་གོས་གསུམ་དང་
 གོས་ལྷག་ཅི་འཆང་བ་ཐམས་ཅད་བལ་ལས་བྱས་པ་ཤི་སྦྲུག་
 འཆང་བའི་སྤྱང་བ་པའམ། **སྤྱང་དུ་བལ་གྱི་དང་གསོ་མ་ལ་སོགས་**
བཀྱོན་པ་སྤྱང་བ་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཕྱག་དར་ཁྱིད་དུ་བོར་
 བའི་གོས་གཤང་གཅི་སོགས་གྱིས་གོས་པའི་མི་གཙང་བ་རྒྱུས་
 བོར་ནས་ཐག་གི་བ་སྤངས་ནས་བཟུངས་ཤིང་དུབས་ཏེ་ཁ་དོག་བསྐྱར་
 བས་འཆང་བའི་ཕྱག་དར་ཁྱིད་པའོ།

འདི་གཉིས་ནི་ཆོས་གོས་འཇམ་པོ་དང་བཟང་པོ་ལ་ཆགས་པ་
 སྤང་བའི་སྤྱར་རོ། །འདུ་འཇི་ལ་ཆགས་པ་སྤང་བའི་སྤྱར་གྲོང་ལས་
 རྒྱང་གསུམ་གྱིས་བཅད་པར་གནས་པའི་དགོན་པ་བ་དང་། ཤིང་
 བྱང་ན་གནས་འཆང་བའི་ཤིང་བྱང་པ་དང་། སྤྱང་མ་གཡོགས་པར་
 གནས་པའི་སྤྱང་གཤང་མེད་པ་དང་། སྤྱེ་བོ་ཤིང་ཅོག་འདོར་བའི་གནས་

སུ་གནས་འཆའ་བའི་དུར་ཁོད་པ་སྟེ་དེ་བཞི་ནི་གནས་མལ་ལ་
ཆགས་པ་སྤང་བར་བྱ་བའི་བྱུང་རྟོག་།

སྟོས་འབེབས་པ་དང་ཉལ་བའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་
པོར་བྲིའམ་བྲིཕ་འམ་རྩ་བཏིང་པ་ལ་ཙོག་ཕུར་བསྐྱད་ནས་དུས་ཡོལ་
བར་བྱེད་ཅིང་རྒྱབ་བམ་སྟོས་མི་བརྟེན་པའི་ཙོག་ཕུ་བ་དང་། ལན་
ཅིག་རྩ་དང་ལོ་མ་ཇི་ལྟར་བཏིང་བ་ལ་མལ་འཆའ་བར་བྱེད་ཀྱི་ཡང་
ཡང་མི་བརྟེན་མི་འཆོས་པའི་གཞི་ཇི་བཞིན་པ་ནི་སྟན་དང་གདིང་བ་
དང་དགའ་བ་པ་ལ་ཆགས་པ་སྤང་བའི་ཆེད་དོ།

འདི་དག་ནི་ཉན་ས་དང་སྒྲོ་འོད་ལྟར་རོ། །ཁ་ཅིག་གི་མ་འདི་
གཉིས་སྟོད་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་མཛད་ནས་གནས་མལ་གྱི་
དབང་དུ་བྱས་པ་བཞིར་འཆད་དོ།

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་གི་སྒྲུབ་པ་ལོད་པ་ནི།

དཔེར་ན་བལ་མ་བཤེགས་སྟེལ་བ་ན་སྐྱུད་པར་མི་རུང་ལ། དེ་
ལས་སྒྲོག་པ་ནི་རུང་བ་བཞིན་དུ་བསོད་སྟོམས་ཆོས་གོས་གནས་

མལ་ལ་ཆགས་པ་ན། སེམས་ལས་སྤྱི་མི་རུང་བ་ལས། ཡོན་ཏན་
འདི་དག་གིས་ཆངས་སྤྱོད་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སེམས་ལས་
རུང་དུ་སྦྱངས་པས་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་ཞེས་བྱའོ།

བཞི་པ་གཉེན་པོའི་ཚོགས་རྟོགས་དཀའ་བ་ནི།

གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་ཚེན་གཉིས་ཉིད་
ཞི་བར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་མཐོང་སྒྲིམ་མཉམ་བཞག་གི་རྟོགས་པ་
བརྒྱད་ནི་གཉེན་པོའི་ཚོགས་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གཉེན་པོའི་ཚོགས་ལམ་
གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་ན་སའི་ཚོགས་སུ་འདུས་པས་དེ་ལས་
ལོགས་སུ་བཞད་པ་དོན་མེད་ཅེ་ན། གཉེན་པོའི་ཚོགས་ལམ་གཉིས་ཀྱི་
བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པར་མ་བསྟན་ན་དེ་གཉིས་ལས་ལོགས་ན་ཡོད་
དམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་སྤིང་པས་དེ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ།

བཞི་པ་ངས་འབྱུང་སྐབ་པ་ནི།

ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་གཟུང་འཛིན་མེད་
བཞིན་དུ་དེར་ལོག་པར་སྤང་བའི་རང་བཞིན་ཁམས་གསུམ་པའི་

འཇིག་རྟེན་ནམ་བཤེན་མེད་དུ་རྫོགས་པས་ཟེལ་གྱིས་མནན་ཏེ་
 བསྐྱོད་བྱའི་གནས་ཆེན་པོ་གསུམ་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཆེད་དུ་བྱ་
 བ་དང་། རྣམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་ཉིད་རྫོགས་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཟླ་མེད་གྱིས་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ལ་བྱུང་བར་བྱེད་པའི་
 མཉམ་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་ཐར་པའི་ལམ་དུ་སྤྲིད་པར་
 བྱེད་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོབ་བྱའི་དོན་དང་། རྣམ་མཁའ་
 དང་འབྲ་བར་འགྲོ་འོང་གི་འབད་ཚོལ་དང་བྲལ་བ་འབད་མེད་ལྷན་
 གུབ་གྱི་ངེས་འབྱུང་དང་། སྤྱོན་མཐའ་རྟག་པ་དང་། བྱི་མཐའ་ཆད་པ་
 དང་། དེ་གཉིས་གྱིས་བཞག་པའི་དབུས་ཀྱང་མེད་པ་མཐའ་འདས་
 མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་སུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་
 ལ་བསྐྱབ་པས་དུས་གསུམ་གྱི་འཕགས་པས་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པའི་
 ཕྱིར་ཐེག་གསུམ་པོ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་རྫོགས་པའི་གནས་
 སྐབས་བྱུང་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་མཆོན་ཉིད་ངེས་འབྱུང་དང་། ཆོས་
 ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཡང་ཞེན་པ་མེད་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་

མཁྱེན་པར་ངེས་འབྱུང་དང་། འཁོར་གསུམ་དུ་དམིགས་པ་དང་
 བལ་བའི་ཕྱིན་དྲུག་གིས་བསྐྱས་པའི་བྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་
 ངེས་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་མི་སྟོབ་པའི་ལམ་ན་བདུན་དང་། སྟོབ་ལམ་
 ན་གཅིག་སྟེ་མཐར་ཐུག་གི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་བརྒྱད་དུ་འཁྱེན་པར་
 བྱེད་པ་ནི་ངེས་འབྱུང་སྐྱབ་པ་བརྒྱད་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་
 མེད་པའི་ཚུལ་ཅན་ནོ།།

ཞེན་མེད་བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱིས་གཞི་བཟུང་ནས། །ཞེན་མེད་
 གདམས་ངག་ཉན་ཞིང་སྐྱབ་ལ་ཞུགས། །ཞེན་མེད་འབྱུང་བ་བརྒྱད་
 དུ་ངེས་འབྱུང་བ། །རྣམ་མཁྱེན་ལམ་བཟང་ཡིན་ཞེས་འདིར་བཤད་
 རོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་
 མཛོན་པར་ཉོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྐབས་ཏེ་སྐབས་དང་
 པའི་སྤྱི་དོན་རྫོགས་སོ།། །

༥ གཉིས་པ་ཐོབ་བྱེད་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་
 བཤད་པ་ལ་གཉིས། ལམ་གྱི་ཡན་ལག་དང་། ཡན་ལག་ཅན་
 གྱི་ལམ་མོ། །དང་པོ་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས། ལམ་ཤེས་སྐྱེ་
 བའི་རྟེན་དང་། བརྟེན་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་བྱད་པར་རོ། །དང་པོ་
 ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ནི།

ལམ་ཤེས་ཀྱི་མདོ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 རང་བཞིན་གྱི་འོད་ཀྱིས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་འོད་མོག་མོག་པོར་མཛད་པས་
 ང་རྒྱལ་བཅོམ་ནས་ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་སྣོད་རུང་དུ་མཛད་ཅིང་དེས་
 མཆོན་ནས་ང་རྒྱལ་བཅོམ་བཤིད་ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྣོད་ཡིན་པ་ཤེས་པར་
 མཛད་པ་དང་། མདོན་འབྱུང་གི་མདོ་ལས། ང་རྒྱལ་དང་ཞུམ་པ་གཉིས་
 ཀྱི་དང་བྲལ་དགོས་པར་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་བརྟེན་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་བྱད་པར་ལ་གསུམ། སྐྱེ་ཚུལ་
 དང་། རོ་བོ་དང་། བྱེད་ལས་ཀྱི་བྱད་པར་རོ། །དང་པོ་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་
 བྱད་པར་ནི།

ལུས་མདོ་ལས། ལྷའི་བྱ་གང་དག་གིས་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་

དུ་སེམས་མ་བསྐྱེད་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་
 སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །གང་ཡང་དག་པར་སྦྱོན་མེད་པ་ལ་
 བྱགས་པ་དེ་དག་ལ་ནི་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་
 མཐུ་མེད་དེ། དེ་དག་གིས་འཁོར་བའི་རྒྱུད་ཀྱིས་ས་མཆམས་བཅད་
 པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་དང་། འོན་ཀྱང་དེ་དག་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་
 སེམས་བསྐྱེད་ན་དེ་དག་ལ་ཡང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱའོ། །ཞེས་
 མདོ་ལྷ་ཕྱི་གཉིས་གསུངས་པའི་དོན་གནས་སྐབས་ངེས་པ་སེམས་
 བསྐྱེད་པའི་རྒྱུད་ཁོན་ལ་ལམ་ཤེས་སྦྱེ་བ་དང་། མཐར་ཐུག་མ་ངེས་
 པ་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་གདུལ་བྱ་གང་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་ནས་
 སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་འགྱུར་བར་བསྟན་པའོ། །དེ་ལ་མདོ་ལྷ་མ་ནི།
 ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་དོན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་
 ཉོགས་པ་དང་། ས་མཆམས་བཅད་པའི་དོན། ཉོན་མོངས་མ་ལུས་
 བར་སྤངས་པས་འཁོར་བར་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་ལོག་པ་ལ་བཞད་དོ། ། ཕྱི་
 མ་ནི་ཉན་རང་དག་བཅོམ་སོགས་ཀྱང་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་འགྱུར་

བར་བསྟན་པ་སྟེ།

འདིའི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ། ཐེག་གསུམ་ལ་བྱང་ངེས་སུ་
འདོད་ཚུལ། ཉན་རང་ཐེག་ཆེན་དུ་གང་ནས་འབྱུག་པ། འཁོར་བ་ལ་
མཐའ་ཡོད་མེད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ངེས་དོན་དང་བྱང་དོན་དུ་
འདོད་པའི་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ཐེག་གསུམ་ངེས་དོན་དུ་འདོད་པ་ལ་
གཉིས། མདོ་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། དེའི་དོན་རི་ལྟར་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་མདོ་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ནི།

དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བ་ལས་ཉན་ཐོས་ཞི་བ་བཟོད་པ་
ཐེག་ཆེན་དུ་ལྟོག་མི་སྲིད་པ་དང་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ཐེག་ཆེན་དུ་
ལྟོག་སྲིད་པ་དང་། ཐེག་གཅིག་བྱང་དོན་དང་། ཐེག་གསུམ་ངེས་དོན་
དུ་གསུངས་པ་དང་། ཆོས་བརྩུ་བ་དང་དགོན་མཆོག་སྤྱིན་གྱི་མདོ་
རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པར་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་དེའི་དོན་རི་ལྟར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། རང་གི་ལུགས་
དགོད་པ། དེ་ལ་ནང་འགལ་སྤང་བ། མདོ་གཞན་དང་འགལ་བ་སྤང་

བའོ། །དང་པོ་རང་ལུགས་དགོད་པ་ནི།

བསྐྱ་བར། ཉན་ཐོས་ལྷག་མེད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་ལྷོག་མི་སྲིད་
 པ་དང་། ལྷག་བཅས་ནས་ལྷོག་པར་བཤད་ཅིང་ལྷོག་ཚུལ་ཡང་།
 རྩ་འབྲལ་གྱི་མཐུས་ཆེ་བ་སྲིངས་ནས་བྱང་ཚུབ་སྦྱབ་ལ། རང་
 གི་ལུས་སྤྱང་ན་ལས་མི་འདའ་བར་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་ཅིང་སྦྱལ་བའི་
 ལུས་ཀྱིས་གཞན་ངོར་ལྷག་མེད་དུ་འདའ་ཚུལ་བསྟན་ནས་ལུས་
 རྩ་མ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་མཐོང་བར་དབེན་པར་གནས་ཏེ་
 ཆོག་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཆེ་རང་དོན་ལ་དགའ་
 བས་ལམ་སྒྲོམ་པ་ལ་བག་མེད་པར་གྱུར་པ་དང་སངས་རྒྱས་བྱང་
 སེམས་ཀྱིས་བསྦྱལ་བར་བཤད་ཅིང་། ལྷག་མེད་ན་རིག་པ་བྱི་
 མ་མཆོམས་མི་སྦྱོར་བས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་ཅི་མ་མེད་
 པ་འབའ་ཞིག་ལུས་ལ་སྦྱིབ་པ་མ་ལུས་པ་ལོག་པར་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་དང་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་སྤོན་སྤོན་ལམ་མ་བཟབ་པ་
 དང་། ལྷང་བའི་བསམ་པ་མེད་པར་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པས་དེ་

བཞིན་གཤེགས་པའི་མཛད་པ་ནི་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་འདུས་བྱས་
 རྒྱན་ཆད་དུ་བཤད་ཅིང་། འཁྱེད་པས་ཀྱང་། ཐེག་གསུམ་ངེས་དོན་
 ཡིན་པར་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མས་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། །འོན་ངེས་དོན་ཡིན་
 པའི་སྐྱབ་བྱེད་གང་ཞེ་ན། ལུང་དང་རིགས་པ་གཉིས་ལས། ལུང་
 བྱི་ལྔར་བཤད་པའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་གསུངས་པ་དང་། ལང་
 གཤེགས་ལས་རིགས་ལྔར་གསུངས་པ་དང་། རྫོང་གོས་མི་ཟད་པར་
 བསྟན་པ་ལས་ཀྱང་། གསུམ་པོ་འདི་དག་ངེས་པར་འབྱེན་པར་བྱེད་
 པའི་ཐེག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཁམས་སྣ་ཚོགས་པའི་མདོ་ལས་
 ཀྱང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཁམས་སྣ་ཚོགས་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་
 བཞིན་དུ་མདོ་སྡེ་གཞན་ལས་ཀྱང་། ཐེག་གསུམ་སོ་སོར་གསུངས་
 པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རིགས་པ་ནི།

སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་ནི་གཞན་ལ་པན་པའི་བསམ་པ་ཅན་དང་།
 གཞན་དག་ནི་པ་རོལ་པོ་སྤྱག་བསྐྱེལ་བ་ལ་དགའ་བ་དང་། དེ་བཞིན་

དུ་ཁ་ཅིག་ནི་སྲིད་པའི་བདེ་བ་ཙམ་འདོད་ཅིང་བསོད་ནམས་བྱེད་
 ལ། གཞན་དག་ནི་དེ་ལས་བརྒྱུ་ནས་བདག་ཐར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
 བཅོམ་པ་དང་། ལ་ལ་ནི་གཞན་ཁོ་ན་གྲོལ་བར་བྱ་བར་སེམས་ཤིང་
 རྒྱུགས་བྱང་གི་རྒྱུར་སྒྲིབ་སོགས་སྐྱབ་པ་ཡོད་ལ། དེས་ནི་སེམས་
 ཅན་ལ་རྒྱ་འདོད་པ་ཐ་དད་པ་ཡོད་པར་དཔོག་སྟེ། འབྲས་བུ་གཅིག་
 ཐ་དད་ནི་རྒྱ་དེས་བྲས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པ་ཐ་དད་པ་དེ་ཡང་
 རིགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་མེད་ན། མེད་པས་རིགས་ཐ་དད་པར་གྲུབ་ལ། དེ་
 ལྟར་ན་འབྲས་བུ་ཐེག་པ་ཡང་སྒྲ་ཆོགས་པར་ཡིན་རོ། །ཞེས་པ་དང་།
 དག་བཅོམ་པས་སྲིད་པའི་ཀུན་སྦྱོར་མ་ལུས་པ་སྤངས་པས་དེར་
 སྐྱེ་བ་མི་ལེན་ལ། དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་དུ་མ་བརྒྱུད་ནས་ཐོབ་པར་འདོད་
 པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་ཅེས་པའོ།

གཉིས་པ་དེ་ལ་ནང་འགལ་སྤངས་པ་ནི།

བསྐྱ་བར། དག་བཅོམ་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པ་དང་། མཐར་ཐུག་རིགས་
 ཐ་དད་པར་བཞད་པ། རྒྱུད་སྒྲའི་འབྲེལ་བར། དཔལ་ཐོང་གི་མདོ་
 སྤངས་ནས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་

བསྟན་པ་དང་། ཐེག་པ་གཉིས་རེ་ཞིག་པའི་ལམ་དུ་བསྟན་པ་དང་།
 དམ་ཚེས་པད་དཀར་གྱི་ལུང་བྲངས་ནས་ཉན་ཐོས་ནམས་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པས་བསྐྱེད་ནས་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་པ་
 ནམས་དང་འགལ་ཞེན།

དང་པོ་དང་མི་འགལ་ཏེ།

རྒྱུད་ཁྲུང་བཤད་པ།

འགྲུར་བའི་ཉན་ཐོས་དབང་པོའི་ལུས་ཀྱིས་དབེན་པར་གནས་
 པ་ལ། ཁམས་གསུམ་པའི་སྐྱེ་འཆི་ལས་འདས་ཀྱང་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་
 ཉེན་བག་ལ་ཉལ་དང་། དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བའི་ལས་དང་། དེ་
 གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་ཡིད་ལུས་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་མ་རིག་
 བག་ཆགས་ཀྱིས་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་རྒྱ་རྒྱེན་བྱས་པའི་
 ཡིད་ལུས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་བཤད་ཀྱི། དབྱ་བཙུང་པ་ཤི་ནས་
 རིག་པ་བྱི་མར་མཆམས་སྦྱར་བ་མིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཡང་མི་འགལ་ཏེ།

ཉན་རང་གི་འབྲས་བུ་འབྲོག་དགོན་པའི་དབུས་སུ་གྲོང་ཁྱེར་

སྤྱལ་བ་ལྟར་རེ་ཞིག་པར་བཤད་པ། ཉན་རང་ལ་སྤངས་པ་ཉི་ཆེ་བ་
ལས་མེད་པས། སྤང་འདས་མཆོད་ཉིད་པ་ཡོད་པ་བྱང་དོན་དུ་བསྟན་
ཀྱི་ཉན་རང་ཐམས་ཅད་ཐེག་ཆེན་དུ་སྒྲིག་པའི་སྒྲོ་ནས་ཐེག་གསུམ་
བྱང་དོན་དུ་བསྟན་པ་མིན་ནོ།

གསུམ་པ་ཡང་མི་འགལ་ཏེ།

དགོངས་འགྲེལ་དང་། བསྐྱེད་བ་གཉིས་ཀར་དེ་བཞིན་གཤེགས་
བས་ཐེག་ཆེན་ལ་བསྐྱེད་བའི་ཉན་ཐོས་ནི་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ལ་
བཤད་ཀྱི་ཞི་བཟོད་ལ་མིན་པ་དང་། འདིར་ཡང་དམིགས་བསལ་
མེད་པའི་བྱེད་རོ། །ཞེས་སོ།

གསུམ་པ་མདོ་གཞན་དང་འགལ་བ་སྤྱོད་བ་ནི།

གལ་ཏེ་ཐེག་གསུམ་ངས་དོན་ཡིན་ན་ **པད་དཀར་སོགས་ལས་**
ཐེག་པ་ནི་གཅིག་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་ཐེག་གཅིག་ངས་དོན་དང་། ཐེག་པ་
གསུམ་བྱང་དོན་དུ་གསུངས་པ་དང་། ལྷ་རིའི་བྱ་ལ་སོགས་པ་ཉན་
ཐོས་ཆེན་པོ་རྣམས་སངས་རྒྱུས་སུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་རྣམས་
ངེ་ལྟར་བྱང་ཞེ་ན།

མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།

ཆོས་དང་བདག་མེད་གྲོལ་བ་རྣམས།།

མཚུངས་ཕྱིར་རིགས་ནི་ཐ་དད་ཕྱིར།།

བསམ་གཉིས་ཐོབ་ཕྱིར་སྤྲུལ་པའི་ཕྱིར།།

མཐར་ཐུག་ཕྱིར་ན་ཐེག་གཅིག་ཉིད། ། ཅེས་པ་འདིའི་སྒྲོ་ནས་

འགལ་བ་སྔོང་བར་བྱེད་དེ། དེ་ལ་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་
ནི་དགོངས་གཞི་བདུན་པོ་འདི་ལ་དགོངས་ནས་ཡིན་ཏེ། བདུན་ནི་
བསྐྱོད་བྱའི་ཐེག་པ་འང་གང་ཟག་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནས་
མཁའ་ལྟར་ཐ་དད་མེད་པར་མཚུངས་པ་དང་། བསྐྱོད་པ་པོའི་ཐེག་
པ་གང་ཟག་གསུམ་བདག་མེད་པར་མཚུངས་པ་དང་། གང་གི་ཆེད་
དུ་བསྐྱོད་པའི་ཐེག་པ་འབྲས་བུ་རྣམ་གྲོལ་རྣམས་མཚུངས་པ་དང་།
རིགས་ཐ་དད་པར་མཚུངས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་མ་ངས་པ་
རྣམས་ཐེག་ཆེན་དུ་ཞུགས་ནས་འཆང་རྒྱ་བར་གྱུར་པས་རིགས་ཐ་
དད་པ་གཉིས་ཀྱང་ལམ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པ་དང་། བསམ་པ་གཉིས་
ཐོབ་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ས་དང་པོ་ནས་བདག་དང་

སེམས་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ལ་གཉིས་སུ་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་བརྟེན་
 བ་དང་། ཉན་ཐོས་སུ་རིགས་ངེས་པ་ཁ་ཅིག་རེ་ཞིག་བྱང་སེམས་ཀྱི་
 སྤྱད་པ་སྦྱོད་པ་ན། དེ་བཏང་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་ཞུགས་ཏེ་དེའི་
 བྱང་འདས་ཐོབ་པ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྡོན་བདག་གིས་
 བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་སྤྱད་པས་སངས་རྒྱས་སོ།།

ཞེས་དགོངས་པ་བཞིན་དུ་དེ་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་
 བདག་སྡོན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་སྤྱད་པས་འཆང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ་
 སྙམ་པའི་བསམ་པ་མཚུངས་པ་ཐང་ཅིག་ཅམ་རྟེན་པ་དང་། སྤྱལ་
 བ་ནི་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པས་ལན་དུ་མར་སྤྱང་ན་
 ལས་འདའ་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་། མཐར་ཐུག་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་དེ་ལས་
 བྱང་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཆོས་མེད་པ་སྟེ་དེས་ན་བདུན་པོ་དེ་ལ་
 དགོངས་ནས་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ནི།

དེ་ཉིད་ལས།

ཁ་ཅིག་དག་ནི་བྱང་བྱིར་དང་།།

གཞན་དག་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་བྱིར།།

རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི།

མ་ངས་རྣམས་ལ་ཐེག་གཅིག་བསྟན། །ཞེས་བ་སྟེ། །ཁ་ཅིག་ནི།
 ཉན་ཐོས་དང་། གཞན་དག་ནི་བྱང་སེམས་རིགས་མ་ངས་བའོ། །ཉན་
 ཐོས་སངས་རྒྱས་སུ་ལྟང་བསྟན་བ་དང་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་སྤྱལ་
 པའི་ཉན་ཐོས་སམ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའི་ཉན་ཐོས་ལ་དགོངས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །གཞན་ཡང་འདི་དག་གིས་ཡུལ་ངས་ཀྱི་
 མདོ་ངས་དོན་དང་། བྱམ་པའི་མདོ་བྱང་དོན་དང་། དེའི་དོན་རིགས་
 ཀྱིས་བྱམ་པ་ལ་འདོད་པར་བཤད་དོ།

གཉིས་པ་ཐེག་གསུམ་བྱང་དོན་དུ་འདོད་པ་ལ་གཉིས། མདོ་
 གང་གི་རྗེས་སུ་འབྱང་བ་དང་། ཇི་ལྟར་རྣམ་གཞག་བྱས་པའི་ཚུལ་
 ལོ། །དང་པོ་ནི།

ལང་གཤེགས་ལས།

རི་སྤྱོད་སེམས་ནི་འབྱུང་གི་བར།

ཐེག་པ་རྣམས་ལ་ཐུག་པ་མེད།

སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ན།

ཐེག་པ་མེད་ཅིང་འགོ་བ་མེད།།

ཐེག་པ་འི་རྣམ་གཞག་ཡོད་མིན་ཉིད།།

ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་ང་སྤྱོད།།

བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱང་བློ་དོན་བྱ།།

ཐེག་པ་ཐ་དད་ང་སྤྱོད། །ཞེས་དང་། བད་དཀར་བདེན་པ་པོའི་
ལེའུ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་ངོ་།།

གཉིས་པ་རྗེ་ལྟར་རྣམ་གཞག་བྱས་པའི་ཚུལ་ལ། སློབ་དཔོན་གྱིས་
མདོའི་དོན་རྗེ་ལྟར་བཤད་པ་དང་། རྗེས་འཇུག་གིས་དེ་ལ་ཚུད་
པ་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

སེམས་འགྲེལ་ལས། ཐེག་པ་གཉིས་པོ་དག་ཀྱང་ནི། །ཐེག་པ་
ཆེན་པོར་བྱང་བས་ན། །སྲིད་པའི་ལམ་གྱིས་དུབ་པ་རྣམས། །ངལ་
གསའི་དོན་དེ་དེ་ཉིད་མིན། །ཞེས་དང་། དཔེ་མེད་པར་བསྟོད་པ་
ལས་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །གཙུག་པོའི་
ཐེག་དབྱེར་མ་མཆིས་ཀྱང་། །སྤྱོད་གྱིས་སེམས་ཅན་གཞུག་ཕྱིར་

དུ། ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་སྔ་མ་ནི་
 ཉན་རང་རྣམས་མཐར་ཐེག་ཆེན་དུ་འབྱུག་དགོས་པས་ཐེག་གསུམ་
 བྱང་དོན་དང་། བྱི་མས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་ན་སྲིད་པ་
 ལས་འདའ་བའི་ཐེག་པ་མཆོན་ཉིད་པར་མི་རུང་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་
 དབྱེར་མེད་པས་དེ་རྟོགས་པའི་སློ་ལ་ཡང་རྟོགས་ཚུལ་ཐ་དད་མེད་
 པའི་བྱིར། ཐེག་དམན་དང་ཐེག་ཆེན་གཉིས་རྟོགས་ཚུལ་ཐ་དད་པའི་
 སློ་ནས་ཐེག་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་བྱང་དོན་དུ་བསྟན་ཏེ་བྱང་དོན་དུ་
 འཛོག་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་སོ། །བྱི་མ་འདི་ཉན་རང་གི་ཐེག་པས་
 ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཁུངས་སུ་ཡང་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་རྗེས་འབྱུག་གིས་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི།

རྣམ་རིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱངས་པའི་ཁུང་གཞི་དབྱེད་དུ་མི་
 འགྱུར་ཏེ། ཐང་ཅིག་ཅམ་རིགས་སོ་སོར་ངེས་པ་ལ་དགོངས་ནས་
 ཐེག་གསུམ་དུ་གསུངས་ཀྱི་གཏན་དུ་ངེས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་
 མིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ལང་གཤེགས་ལས། རིགས་མེད་པར་གསུངས་

བ་ལ་ཡང་ནམ་ཞིག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་དག་ཅ་སྟོང་བར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

རིགས་པས་ཀྱང་སྐྱབ་པར་མི་བྱས་ཏེ། སྐྱབ་པ་དང་མོས་པ་ཐ་
དད་པའི་སྟོན་པ་ཐེག་གསུམ་དུ་ངེས་པར་འདོད་ན། སེམས་ཅན་
རྣམས་ལ་སྐྱབ་ཚུལ་དང་མོས་ཚུལ་བགྱང་བ་ལས་འདས་པ་ཡོད་
པས་ཐེག་པའི་གངས་ཀྱང་དེ་སྟེད་དུ་འགྱུར་ལ། སྐྱབ་ཚུལ་དང་འདོད་
པའི་བྱེ་བྲག་ངེས་པ་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ། གཞན་ལ་པན་པར་འདོད་པའི་
བསམ་པ་ཅན་ཁ་ཅིག་སྟེག་གོགས་དང་འབྲུད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོ་
ནས་གཞན་སྟུག་བསྐྱལ་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་
བར་སྒྲུང་ལ། གཞན་སྟུག་བསྐྱལ་བ་ལ་དགའ་བ་དེ་དག་ཀྱང་དག་
པའི་བཤེས་གཉེན་དང་ཐུད་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་དེ་ལས་
བརྗོད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ཐ་དད་པ་ལས་རིགས་
གསུམ་དང་དེ་ལས་ཐེག་གསུམ་དུ་ངེས་པ་ཡང་མི་འགྲུབ་པོ།

དགྲ་བཅོམ་པའི་སྐྱེ་བ་ཆད་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ།

ལུས་དང་དཔལ་སྤངས་དུ། ལས་ཉོན་གྱི་སྐྱེ་འཆི་ཆད་ཀྱང་བསམ་གྱིས་
 མི་བྱབ་པར་བསྐྱར་བའི་སྐྱེ་འཆི་ཡོད་པ་དང་། དེ་དག་གི་ཟད་པ་དང་
 མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ཡང་བྱད་དོན་དུ་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་
 སྤྱིད་པ་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་
 ལྷོག་གི་དག་པའི་ཞིང་གི་བད་མའི་སྤུབས་སུ་རྩུས་ཏེ་སྐྱེས་ནས་ཟག་
 མེད་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་གནས་པ་ནི་མི་ལྷོག་གོ།

གཉིས་པ་ཉན་རང་ཐེག་ཆེན་དུ་གང་ནས་འཇུག་པ་ནི།

དགོངས་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བ་རྒྱ་ནག་མ་ལས་ས་བརྒྱད་པར་
 འཇུག་པར་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་མཁས་པ་པལ་མོ་ཆེས་ཆོག་པ་ལམ་
 བས་འཇུག་པ་འཐད་པར་བཞེད་དོ། །འདི་དག་ཟག་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་
 ལས་ལྡང་ཚུལ་ནི། **ལང་གཤེགས་ལས།** ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ལུས་
 རོབ་ནས། །བསྐྱལ་བའི་བར་དུ་མི་སད་དོ། །དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་ལྷོས་
 པ་ནི། །ལྷོས་འགྱུར་མེད་ན་སངས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་དེ་དག་ང་ཡི་
 སྐྱེ། །སངས་རྒྱས་ཆོས་ཤེས་བྱ་བ་འཛོམ། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །དུས་

ཇི་ཅམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཅེ་ན། ཁ་ཅིག་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པ་
གཅིག་དང་། ཁ་ཅིག་གངས་མེད་བཞི་བརྩས་བྱང་སེམས་གཞན་
ལས་བྱལ་བར་འདོད་དོ།

གསུམ་པ་འཁོར་བ་ལ་མཐའ་ཡོད་མེད་ནི།

འཁོར་བའི་རང་བཞིན་མཐའ་ཡས་ཤིང་ནམ་མཁའ་ལྟར་བྱང་བ་
མེད་པའི་སྤྱིར་མཐའ་མེད་དོ་ཞེས་འདོད་པ་དང་། གསེར་གྱི་གཡལ་
ལྟར་གཉེན་པོའི་སྤྱོད་ཀྱིས་བྱང་བར་བྱས་པའི་སྤྱིར་མཐའ་ཡོད་
དོ། །ཞེས་འདོད་པ་གཉིས་ལས་སློབ་དཔོན་ཡང་སྤྱི་མར་བཞེད་པར་
མངོན་ཞིང་། ཨ་རྩུས་ལྷང་རིགས་གཉིས་ཀའི་སློ་ནས་མཐའ་ཡོད་
དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་ཀྱང་། སྤྱིར་འཁོར་བ་ལ་མཐའ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་
བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་གསུངས་ཤིང་། གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཡོད་
མོད་ཀྱང་། འབྲས་བུ་འབྱུང་རུང་ཡིན་ཀྱང་འབྱུང་ངེས་ལ་འབྲུལ་བའི་
སྤྱིར་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་ནམ་མཁའ་ལྟར་མང་ཅུང་གི་
ཆོད་མ་བྱུབ་པས་འགྲིབ་པ་མི་མངོན་པའི་སྤྱིར་དང་། ཐོག་མ་དང་ཐ་
མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་རྒྱ་ཆོས་ཅན་འཁོར་བ་ལ་བཞག་པས་

རེ་ཞིག་མཐའ་མེད་ཀྱི་ལུགས་བཤད་པ་དེ་ཡང་ལུང་དུ་བསྟན་པར་
མི་བྱ་བ་ཡིན་པས་དོགས་མི་ཆེད།

གཉིས་པ་ངོ་བོའི་བྱད་པར་ནི།

སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ནམས། ཉོན་མོངས་པ་ནམས་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པར་བྱས་ནས་དུས་
ཡུན་རིང་པོར་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དེ། འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་
རྒྱ་ཉོན་མོངས་པ་ལམ་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
མི་སྤྲོད་བ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བ་ཇི་སྟེན་གནས་ཀྱི་བར་དུ་སེམས་ཅན་
ཀྱི་དོན་བྱེད་པར་ཁྱུགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་མི་སྤྲོད་པའི་ཉོན་
མོངས་དེ་གང་ཞེ་ན།

འདིའི་ལན་ལ་གཉིས། སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་བསྟན། དེ་བཟུལ་ལན་
གྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་པའོ། །དང་པོ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་བསྟན་པ་ལ་
གཉིས་ལས། བསྟན་བཅོས་ལས་བཤད་པ་ནི།

ཉི་སྤྲང་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་མ་རིག་པ་དང་ལྟ་
བའི་ཟག་པ་བག་ལ་ཉལ་ཅམ་ཡང་མེད་ལ། འདོད་པ་དང་སྟོད་

པའི་སྲིད་པས་བསྐྱས་པའི་བག་ལ་ཉལ་ཡོད་པར་གསུངས་ཤིང་།
 དེའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བསམ་བཞིན་དུ་སྲིད་པ་ལེན་པ་བཀོད་དོ། །དེ་
 གཉིས་ནི་འདོད་པ་དང་ཁམས་གོང་གི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གནས་ངན་
 ལེན་ལ་བཤད་པས་དེ་ལྟར་འདོད་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་མདོ་ནས་བཤད་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས།

སྒོ་གྲོས་རྒྱ་མཆོའི་མདོ་ལས་བཤད་པ་ནི། རི་སྐད་དུ། དེ་
 དག་གི་འཁོར་བའི་རྒྱ་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་
 ཉོན་མོངས་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་
 ཡོངས་སུ་བཅའ་བས་མི་ངོམ་པ་དང་། བསམ་བཞིན་དུ་སྲིད་པར་
 སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་འབྲུད་པ་དོན་དུ་
 གཉེར་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པར་བྱ་བས་མི་སྐྱོ་
 བ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པ་ལ་བརྟོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་
 ཀྱི་བྱ་བ་ཅི་ཡོད་པ་ལ་འབྲུབ་པ་དང་། ཆོས་ལ་ཆགས་པའི་བྱ་བ་
 དང་མ་བྲལ་བ་དང་། བ་རོལ་དུ་སྤྲིན་པའི་ཀྱན་དུ་སྦྱོར་བ་ནམས་

མི་འདོར་བ་སྟེ། ཞེས་པ་འདི་བརྒྱད་དོ།

འདི་དག་ནི་དག་ཅ་ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་མིན་པས་དག་ཅ་དང་
མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཞེས་པ་མི་འབྲད་པར་ངེས་པ་ནི་**དེ་ཉིད་**
ལས། བཙུམ་ལྡན་འདས་གང་གི་ཆེ་དེ་དག་དག་བའི་ཅ་བ་ལགས་
ན་དེ་རྒྱ་ཅིའི་སྤྲད་དུ་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བརྒྱ་ཞེས་བའོ། །ལན་དུ་
ཉོན་མོངས་དངོས་མིན་གྲང་དེའི་མིང་གིས་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་
ནི་དེ་དང་བྱེད་ལས་མཚུངས་པས་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པས་
ཁམས་གསུམ་དུ་སྦྱར་བ་འདིས་གྲང་དེར་སྦྱར་བས་སོ། །དངོས་
ལ་གཞོད་བྱེད་ནི། སེམས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་མི་རུས་
པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། སློ་བློས་རྒྱ་མཚོ་འདི་ལྟར་དེ་ལྟ་བུའི་
རང་བཞིན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་
ཁམས་གསུམ་དུ་ཀུན་ཏུ་སྦྱར་ལ། ཁམས་གསུམ་པ་ཡང་ཉོན་མོངས་
པ་ལས་ཀུན་ཏུ་བྱང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཇི་སྟེན་ཁམས་གསུམ་
པར་ཀུན་ཏུ་སྦྱར་བས་ཡིན་གྱི་སེམས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པས་ནི་མ་

ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ།།

བཏགས་པའི་དགོས་པ་ནི། མདོ་ལས་མ་ཟེན་གྱང་བྱང་སེམས་
ནི་གཞན་དོན་ལྟར་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ཏེ།
གཞན་དོན་དུ་སྲིད་པར་ཉིང་མཆམས་སྒྱུར་བའི་ཕྱིར་རང་དོན་དུ་ཉོན་
མོངས་པ་ཡང་མི་སྒྲོང་བར་ཤེས་པའོ།།

གཉིས་པ་དཔལ་ཐྱིང་གི་མདོ་ལས་འབྱུང་བ་ནི།

རི་སྐད་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔེར་ན་ལེན་པའི་རྒྱུན་གྱིས་
ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་ལས་སྲིད་པ་གསུམ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་
དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སའི་རྒྱུན་གྱིས་
ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ། དག་བཅོམ་པ་དང་།
རང་སངས་རྒྱས་དང་། དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
ནམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་གསུམ་འབྱུང་སྟེ། ཞེས་པ་
སྟེ། འདིས་གྱང་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཉོན་ལ་མི་འདོད་དོ། །དེ་ལ་མ་
རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ནི།

བསྐྱུ་བ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉག་གཅིག་
གིས་སྤྱོད་བར་བཤད་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་སྤོ་སྟེ།
དེའི་དཔེ་ལ་སྤྱར་བས་པ་དག་སྤྱི་ཅི་སྤྱགས་པའི་སྤྱོད་ན་དེ་མེད་ཀྱང་
ངེ་མན་པ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་དང་། ཉེ་ཉོན་ནམས་སྤངས་ཀྱང་
དེ་དག་གི་ཉེན་བྱས་པའི་བག་ལ་ཉལ་ལོ་ཞེས་འཆད་དོ། །ཟག་མེད་
ཀྱི་ལས་ནི། ཉོན་མོངས་དང་མ་འདྲེས་ལ་སྲིད་པའི་རྒྱུར་རྒྱུར་པའི་
སེམས་དཔའ་སྟེ་སྤྱར་བསྐྱུ་བ་བརྒྱད་པོ་ལྟ་བུར་མངོན་ནོ།

གཉིས་པ་དེ་བརྒྱལ་ལན་གྱིས་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གཉིས།
བཏགས་པའི་མཐའ་དགག་གནས་པའི་དོན་དགོད་པའོ། །དང་པོ་
བཏགས་པའི་མཐའ་དགག་པ་ནི།

མོད་སྤྱར་བས་པ་ཁ་ཅིག་ཉོན་མོངས་མི་སྤྱོད་པའི་དོན་ནི། བྱང་
སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་སྲིད་པར་སྦྱེ་བ་ལེན་
དགོས་ལ། དེ་ལ་ཡང་རྒྱ་ཉོན་མོངས་དགོས་པས་དེ་རྩབས་དང་རུ་མ་
བཞིན་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཨ་དུ་ལ་རྟེན་ལ་ནི། ཉོན་

མོངས་པ་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པ་དང་། གཉེན་པོ་སྐྱེ་བའི་གོགས་
 བྱེད་པ་དང་། སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དང་། རང་གི་རིགས་འབྲས་སྐྱེད་
 བའི་རྒྱས་པ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་གཉིས་སྤྱོད་ཞིང་བྱི་མ་གཉིས་
 མི་སྤྱོད་ཞེས་འདོད་པ་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་དེ་གང་གིས་སྤྱོད་། ཉན་
 མོངས་ཀྱི་རྩ་བ་མ་རིག་པ་དང་འཛིན་སྟངས་འགལ་བའི་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་ལ་གོམས་པས་ཤེ་ན། འོན་ཀྱང་སེམས་ཀྱིས་དེའི་སྟེང་དུ་
 ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་ཡང་གོམས་པར་བྱས་པས་ཉན་མོངས་འཛིན་
 པར་འདོད་ཀྱང་སྤང་དགོས་ཏེ། འགལ་བ་སྟོབས་ལྡན་གྲུབ་པས་
 སོ། །གཞན་ཡང་ལམ་ཤེས་ཟག་བཅས་སུ་བཤད་པའི་ཟག་པ་དེ་
 ཡང་མ་རིག་པ་དང་སྲིད་པ་སོགས་ལ་འདོད་དགོས་པས་སངས་
 རྒྱས་ལ་ཡང་འདོད་དགོས་ཏེ། དེ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 དུ་མི་སྤྱོད་ལ་གཉེན་པོ་གཞན་ཡང་མེད་པས་སོ། །

གཞན་ཡང་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ལ་རྒྱ་མ་རིག་པ་དང་། སྲིད་པ་སོགས་
 དགོས་ན། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་ཐེག་ཆེན་དུ་ཞུགས་པས་སྲིད་པ་རི་

ལྟར་འཛིན། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་
 སོ་ཞེན། བྱང་སེམས་ལ་དེ་གར་སོང་། དེས་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་དེ་ནི་
 སྙིང་རྩེ་དང་སྟོན་ལས་དང་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཀྱི་དགོ་ཅ་ཉིད་ཡིན་
 ལ། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་དང་བྱེད་ལས་མཚུངས་པས་དེར་བཏགས་
 པའོ། །ཞེས་སྟོན་གྱི་མཁས་པ་བྱང་ཡེ་གསུངས་པ་ནི་མདོ་འགྲེལ་གྱི་
 གནད་མཐུན་པའི་བཤད་པའོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱ་
 གྱེ། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་ལས་ཉོན་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ན་བྱང་
 སེམས་འཕགས་པ་དེ་དག་ལས་དབང་གིས་སྐྱེ་བར་ཐལ་བ་དང་། སྐྱེ་
 བ་སྤངས་པ་དེ་ལ་འགོ་བ་དེ་དང་དེའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱིས་གཞོད་པར་
 འགྱུར་ན་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། **རྒྱད་ཟླ་མར།**

འཕགས་པས་འཆི་དང་ན་བ་དང་།།

རྒྱ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་རྩད་ནས་སྤངས།།

ལས་དང་ཉོན་མོངས་དབང་གིས་སྐྱེ།།

དེ་ལ་དེ་མེད་ཕྱིར་དེ་མེད། །ཅེས་སོ། །གཞན་ཡང་སྒོ་གོས་རྒྱ་

མཆོད་མདོ་ལས་བཤད་པའི་སྐུ་རྩུ་དང་འདིར་བསྟན་ཉོན་མོངས་
གཅིག་ཏུ་བསྐྱེགས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་བཏགས་པ་བ་མིན་པར་
འདོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་འགལ་ལོ།

གཉིས་པ་གནས་པའི་དོན་དགོད་པ་ནི།

འཕགས་པ་དང་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བྱང་སེམས་དང་ཉན་རང་གིས་
ཉོན་མོངས་མི་སྟོང་བ་དང་སྟོང་བར་གསུངས་པའི་དོན་ནི་ཅི། ཉོན་
མོངས་པ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ནི་སྤྱིར་ཉོན་མོངས་པ་མི་སྟོང་
བ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པ་མི་སྟོང་བ་ནི་སྐྱེ་
བ་ལེན་པ་ལ་ཉོན་མོངས་རྒྱར་དགོས་ནས་མི་སྟོང་བར་བཤད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། དེ་དག་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་པར་འགལ་
ལ། ཡིན་ན་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་མི་སྟོང་ཞིང་དེ་ལས་གཞན་པའི་གཉིན་
པོ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་པ་ན་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ།
འདིའི་སྐུ་རྩུ་ལ་ཉོན་མོངས་མཆོད་ཉིད་པ་དགོས་ན་མདོ་གཉིས་དང་
འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།

འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྲིད་པ་ལ་སྐྱག་ནས་

དེ་སྒྲོས་འདོར་བ་ཉན་ཐོས་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་གཞན་དོན་དུ་སྲིད་
 པར་ཉིང་མཆོམས་སྒྲོར་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་བསམས་ནས་ཉོན་
 མོངས་མི་སྒྲོང་བར་བཤད་དེ། མདོར་ན་དེའི་འབྲས་བུ་དང་འབྲ་བའི་
 སྲིད་པ་མི་སྒྲོང་བ་ལ་དེ་མི་སྒྲོང་བར་བཏགས་པ་ཙམ་མོ། །དེ་ལྟ་མ་
 ཡིན་ན་མ་རིག་པའི་བག་ལ་ཉལ་མ་ལུས་པར་སྤངས་ནས་འདོད་
 སྲིད་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་མ་སྤངས་པ་འགལ་ཏེ། རྒྱུ་ལོག་ན་འབྲས་བུ་
 ལྷོག་པའི་ཕྱིར་རོ། **།ཉི་སྒྲུང་ལས་ཀྱང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཤེས་**
རབ་དང་སྦྱང་རྩེ་དག་གིས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་མ་བཅིངས་མ་གྲོལ་བར་བྱ་བས་ན་འདི་ནི་གནས་ཉིད་དུ་
གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱང་རྩེ་ནི། །སྲིད་པར་
དགའ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། །ཞེས་སྦྱང་རྩེས་བྱང་སེམས་རྣམས་སྲིད་པ་
ལས་མི་གྲོལ་བར་བྱེད་པར་གསུངས་པས་སྦྱང་རྩེ་ཉིད་སྲིད་པར་སྐྱེ་
བའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། རིན་ཆེན་སྲིང་བ་ལས། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་སྦྱང་རྩེ་
ཡིས། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་སྲིད་མཆོམས་སྒྲོར། །ཞེས་པ་སྟར་རོ།

གཞན་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཐབས་ཤེས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་ལ་

དབང་དུ་བྱས་པས་ཉེས་པ་མི་སྐྱེད་ཅིང་ལམ་སྐྱབ་པའི་གྲོགས་སུ་
 ཡང་གྱུར་པས་ཉན་ཐོས་ལྟར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་མཐུན་པར་བཟུང་
 བས་ཉན་མོངས་མི་སྤོང་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ས་ཐོབ་ཀྱི་སྐྱེ་
 བ་ལེན་པའི་རྒྱ་བཤད་པ་འདི་ནི། མདོ་དང་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ།
 འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། འཕགས་གྲོལ། སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་
 དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་བྲིལ་བའི་མདོ་འབྲེལ་ཀྱི་དགོངས་པ་སྟེ། བྱང་
 སེམས་སྤྱིང་རྗེས་ཞི་ལ་མི་གནས་པའི་གནད་མཐར་ཐུག་པའོ།

གསུམ་པ་བྱེད་ལས་ཀྱི་བྱད་པར་ནི།

སེམས་ཅན་འཁོར་དུ་མ་བསྐྱས་པ་སྤྱད་པ་དང་། བསྐྱས་པ་སྦྱོན་
 པ་དང་། སྦྱོན་པ་གྲོལ་བར་བྱེད་པའོ།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་ཅན་ཀྱི་ལམ་དངོས་ལ་གསུམ། ཉན་ཐོས་
 དང་། རང་རྒྱལ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་མོ། །དང་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 ལམ་ལ་གཉིས། ཤེས་པར་བྱ་བའི་ལམ་དང་། དེ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་
 རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་ཤེས་བྱ་ལམ་ལ་གཉིས། ཀྱན་ཉན་དང་། རྣམ་བྱང་
 གི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སོ་སོ་བ་དང་

སྤྱན་མོང་གི་རྣམ་པ་ལོ། །དང་པོ་བདེན་པ་གཉིས་སོ་སོའི་རྣམ་པ་ལ་
གཉིས། སྤྱག་བསྐྱལ་དང་། གུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་ལོ། །དང་པོ་སྤྱག་
བསྐྱལ་གྱི་རྣམ་པ་ནི།

སྤྱེ་ཞིང་འཇིག་པས་མི་རྟག་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་ཞིང་
འཕགས་པ་རྣམས་ལ་མི་འདོད་པ་ལྟར་སྤང་བས་སྤྱག་བསྐྱལ་བ་
དང་། རོན་གཞན་གྱི་བདག་གིས་སྟོང་པས་བདག་མེད་པ་དང་། རོ་
ཐོར་གྱུར་པས་བདག་མེད་པའི་ཞི་བ་དང་བཞིན།

གཉིས་པ་གུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་ནི།

སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་ཅ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་ནད་ལྟ་བུ་དང་། སྤྱག་
བསྐྱལ་གྱི་ཕྱང་པོ་གུན་འབྱུང་བས་འབྲས་ལྟ་བུ་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་
བག་པོ་འབྲས་ཏུ་སྤྱེ་བས་ཟུག་ཏུ་ལྟ་བུ་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་བཏུང་
མར་འབྱུང་བས་སྤིག་པ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་བཞི་རྣམས་སོ།

གཉིས་པ་སྤྱག་གུན་གཉིས་སྤྱན་མོང་གི་རྣམ་པ་ནི།

ཕྱིར་རྒྱལ་བས་པ་རོལ་དང་། འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས་
འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་རིང་ཏུ་མི་གནས་པས་གཡོ་

བ་དང་། སྐབས་སུ་བབས་པ་ངོ་སྐལ་གྱི་གཉེན་པོས་འཛིག་པས་རབ་
 ཏུ་འཛིག་པའི་རྣམ་པ་དང་། འདི་ཕྱི་གཉིས་སུ་གཞོད་པའི་གནས་སུ་
 བྱུང་པས་འཛིགས་པ་དང་། སྤྱིན་པོ་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཡོད་ཀྱི་
 ཉེར་འཆེའི་གནས་སུ་བྱུང་པས་འགོ་ནད་ལྟ་བུ་དང་། འབྱུང་བ་
 འབྱུགས་པ་དང་ཐོག་ལ་སོགས་པ་སེམས་མེད་ཀྱི་གཞོད་པའི་གནས་
 ཡིན་པས་ཉེ་བར་འཆེ་བའི་རྣམ་པ་དང་བདུན་ལས། དང་པོ་གཉིས་
 ཡིད་འབྱུང་བ་གཉིས། དེ་ནས་གཉིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་
 དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་འགོག་པའི་རྣམ་པ་ལོ།

གཉིས་པ་རྣམ་བུང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ། འགོག་པ་དང་། ལམ་
 ཀྱི་རྣམ་པ་ལོ། །དང་པོ་འགོག་བདེན་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི།

བདག་འཛིན་གྱི་ཉོན་མོངས་སམ་སྟག་བསྐལ་མེད་པས་བདག་
 མེད་པ་དང་། སྟག་བསྐལ་ཉོན་མོངས་ཞི་བས་ཞི་བ་དང་། བྱུ་མོམ་པའི་
 བདག་ཉིད་བདེ་གཙང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་སམ་མི་གཙང་བས་དབེན་
 པས་དབེན་པའི་རྣམ་པ་དང་། དེས་པར་འབྱུང་བ་རྟག་པན་གྱི་མཆོན་
 ཉིད་བདག་གི་བ་དང་བྲལ་བས་སྟོང་བ་དང་། འདུས་བྲས་ཀྱི་མཆོན་མ་

དང་བྲལ་བས་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་ལ་སྒྲོན་པའི་ཟད་
བས་སྒྲོན་པ་མེད་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་འགྲུར་གྱི་ལས་མངོན་པར་
འདུ་མི་བྱེད་པས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་སྟེ་བདུན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ནི།

ཐར་པར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པས་ལམ་དང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉེན་པོ་
བྱེད་པས་རིགས་པ་དང་། སེམས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྦྱབ་པས་སྦྱབ་
པ་དང་། བདག་ཏུ་མངོན་པར་མ་ཞེན་པས་ཕྱང་འདས་རྟག་གནས་སུ་
འགོ་བས་ངེས་པར་འབྱིན་པ་དང་བཞིའོ།།

གཉིས་པ་ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ་ནི།

སྤྱག་ཀྱན་སོ་སོའི་རྣམ་པ་བརྒྱད། ཐུན་མོང་བ་རེ་རེར་བདུན་རེ་སྟེ་
བཅུ་བཞི། འགོག་པའི་བདུན་ལམ་གྱི་བཞི་དང་རྣམ་པ་སོ་གསུམ་ཡོད་
པ་རྣམས་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་པོ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས། སྦྱོར་
བའི་དུས་སུ་སེམས་བསྐྱེད། མཐུག་ཏུ་བསྡོམས། དངོས་གཞིའི་དུས་
སུ་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅིར་ཡང་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་

པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའོ། །འདིའི་སྐབས་སུ་
 མི་རྟག་སོགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་སྟེ་ཤེས་པར་བྱ་
 རྒྱའོ། །ཚུལ་འདི་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་རྣམས་མི་དམིགས་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
 ནི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ལམ་སྟེ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་སྒོ་འཕམ་ཐབས་སོ། །ཤེས་
 པར་བྱེད་པ་པོ་ནི་བྱང་སེམས་སོ། །

གཉིས་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ལ་བདུན། རིགས་དང་། ལམ་དང་།
 ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། ཚོགས་གསོག་པ་དང་། གནས་པ་
 དང་། རྒྱ་བ་དང་། སྤྱ་བ་འད་པའོ། །དང་པོ་རིགས་ནི།

ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་ཉན་མོངས་
 པ་ཤས་ཚུང་བ་སྟེ། དེས་ན་དེའི་སེམས་འདུ་འཛི་ལ་མི་དགའ་ཞིང་
 གཅིག་ཕྱུ་ལ་དགའ་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

སྤྱིང་རྩེ་ཤས་ཚུང་བ་སྟེ། དེས་ན་དེའི་སེམས་ཚོས་སྟོན་པ་དང་

སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ལ་མི་འཇུག་གི་སེམས་ལས་ཚུང་དུར་
གནས་སོ།།

གསུམ་པ་ནི།

དབང་པོ་འབྲིང་དུ་གྱུར་ཅིང་ར་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་ཅན་ཏེ། དེས་ན་སྒྲོ་བ་
དཔོན་མེད་ཅིང་འགྲན་ཆེ་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་འདོད་པའོ། །གཅིག་ཕུ་
ལ་དགའ་བ་འདི་ཆོགས་སྤྱོད་ལ་དོར་རོ།།

གཉིས་པ་ལམ་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ་ནི། ལམ་གསུམ་ལས། ལམ་དང་པོ་ནི།

རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ལ་གནས་ནས་བསྐྱལ་བ་བརྒྱུ་
སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མཉེས་པར་བྱས་ཏེ་རང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་རྒྱུད་སྒྲིབ་
པར་བྱེད་ཅིང་ཕྱིས་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། མཁས་
པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དུག་ལ་མཁས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དུག་ནི། བྱང་
པོ། ཁམས། སྐྱེ་མཆེད། རྟེན་འབྲེལ། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ།
བདེན་པ་རྣམས་ལ་མཁས་པའོ། །འདི་ནི་བསེ་རུའི་ལམ་མོ། །འདི་ལ་
ཁ་ཅིག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྤྱོད་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱལ་བ་བརྒྱུའི་བར་

དུ་ཐོས་བསམ་བྱས་ཤིང་ད་དུང་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་ཤེས་པ་ན་སྤར་གྱི་
 ལམ་སྤངས་ནས་འཆི་འཕོ་ཀར། སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་མེད་
 པའི་ཞིང་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། དེར་ཡང་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་གིས་
 ཐོབ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལམ་བཟོད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ན་
 ཡང་གདུལ་བྱ་ལ་ངག་གིས་མིན་པར་ལུས་ཀྱིས་སྙིང་བཅེ་བར་བྱེད་
 པར་གྱུར་ཅིག ཅེས་སྟོན་ལམ་གསུམ་འདེབས་ཤིང་ཤི་འཕོས་ནས་
 ཞིང་སྟོང་པར་སྤིང་གསུམ་གྱི་སྐྱེས་པ་དམངས་རིགས་མ་ཡིན་པ་
 གཅིག་ཏུ་སྐྱེས་ཏེ། བྱིས་ནས་བྱིས་མེད་པར་རང་བྱུང་གི་རབ་ཏུ་བྱུང་
 ཞིང་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་དུར་ཁྲོད་དུ་ཕྱིན་ཏེ། རུས་པ་འདི་ཅི་
 ལས་བྱུང་བསམས་པས་མ་རིག་པ་ནས་ཀླ་ཤིའི་བར་རྟེན་འབྲེལ་
 ལུགས་འབྱུང་ལྟོག་རྟོགས་པའི་དོན་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་
 གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་པས་ལམ་སྤྱི་མ་བཞི་ཆེ་གཅིག་ལ་
 མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་འཆད་དོ།

ལམ་གཉིས་པ་ནི།

སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མཉེས་པར་བྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་དམ་

པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་
ལ་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱོར་ལམ་དང་པོ་གསུམ་སྦྱེད་པར་བྱེད་
ནས། བྱིས་ཆོས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དངོས་པོ་བྲག་
ལ་མཁས་པར་བྱེད་པའོ།

ལམ་གསུམ་པ་ནི།

སྒར་དང་འབྲ་བ་ལས་འབྲས་བུ་དང་པོ་གཉིས་གང་རུང་
མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །འདི་གཉིས་ལ་བོད་རྒྱམས་ཆོག་སྦྱོད་ཆེ་
ཆུང་གི་ཐ་སྙད་བྱེད་དོ།

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་བྲག་ཚུལ་ནི།

དེ་གསུམ་ཀས་ཀྱང་མཐར་སངས་རྒྱས་མི་འབྱུང་བ་ན་སྟོབ་
དཔོན་མེད་པར་བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན་བསྟོམས་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་དབྱ་བཅོམ་པའི་བར་དུ་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་
ལྟར་གསུམ་པོ་འདི་ཡང་སྤེད་པ་ཐ་མའི་ཆེ་གཅིག་ལ་ལམ་མང་བ་
དང་འབྲིང་དང་ཆུང་བ་བསྦྱེད་རྒྱས་པའི་སྟོན་པ་འདི་དག་གི་བྱེད་པར་
བསྟན་ཏེ་བསེ་རུ་ལྟ་བུས་ཀྱང་། ཆེ་གཅིག་ལ་ལམ་ལྷག་མ་བཞི་སྦྱེད་

གྱི་སྟན་གཅིག་ལ་བསྐྱེད་པར་ཀྱན་བརྟུས་པ་མི་འདོད་དོ། །མཛོད་པ་
 བློ་སྟོན་དང་བསེ་རུ་བྱང་ཆུབ་པ། །བསམ་གཏན་མཐའ་རྟེན་གཅིག་
 ལ་ཀྱན། །དེ་ཡི་སྟོན་དུ་ཐར་ཆ་མཐུན། །ཞེས་སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཆོ་
 མཐོང་ལམ་གྱི་སྟོན་དུ་སྲིད་ཅེ་ཉེར་བསྟོགས་ཐོབ་ནས་ཅི་ཡང་མན་
 ཆད་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཞིང་། བསམ་གཏན་གྱི་མཐའ་བཞི་པ་
 ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་ལྷག་མ་བཞི་སྟན་གཅིག་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་ཅིང་
 དེའི་ཆོ་མཐོང་སྤང་ནམས་དང་། སྲིད་ཅེ་ཉེ་སྒྲིམ་སྤང་དགྲ་ཙམ་ཞིག་
 སྤང་བར་བཤད་དོ། །འདིའི་ལྟར་ན་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་ཡིན་ཞིང་
 ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་ནས་ཀྱང་འོང་ངོ་། །གཞན་ཡང་བྱང་ས་ལས།
 རང་རྒྱལ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་
 བཤད་པས། ལམ་གྱི་རང་བཞིན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞུགས་གནས་
 བརྒྱད་ཀ་ཅིར་རུང་ངོ་། །

བཞི་པ་ཆོགས་གསོག་པ་ནི།

རྟོན་ལན་བསབས་པ་ལས། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་བསྐྱལ་
 པ་ཆེན་པོ་བརྒྱས་ཆར་བྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྤྱིར་གསུངས་

བས་གསུམ་ཀ་འདྲ་བར་བསྐྱལ་ཆེན་བརྒྱུར་ཆོགས་གསོག་གོ། །དེ་
གསུམ་ལས་བྱི་མ་གཉིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་མ་ངེས་པ་འགའ་
ཞིག་རང་རྒྱལ་དུ་སོང་བ་ཡིན་པར་མཛོད་འབྲེལ་ལས་བཤད་དོ།

ལྷ་པ་གནས་པ་ལ་ཐུགས་དང་། ལུས་ཀྱི་གནས་པ་གཉིས་ལས་
དང་པོ་ནི། ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་མོས་པ་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོ་རྟོགས་པ་
ལྟར་ལེན་པ་དང་། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་གནས་པ་
ནི་གསུམ་ཀ་ལ་འདྲའོ། །གཉིས་པ་ལུས་ཀྱི་གནས་པ་ནི། བསེ་རུ་
ལྟར་སྒྲིད་པ་ནི། གཅིག་ལྟར་གནས་ལ། ལྷག་མ་གཉིས་ཆོགས་དང་
གནས་པར་འགྱུར་རོ།

རྒྱལ་པ་རྒྱ་བ་ནི།

དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གྲོང་ངམ་གྲོང་རྒྱལ་གང་དུ་བརྟེན་ཅིང་
གནས་ཀྱང་རུང་སྟེ། ལུས་ཤིན་ཏུ་བསྐྱེདས་པ་དང་། དབང་པོ་རྣམས་
བསྐྱེདས་པ་དང་། དན་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་གནས་པས་གྲོང་ལ་སོགས་པར་
བསོད་སྟོམས་ལ་འཇུག་སྟེ། དམན་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་པར་བྱེད་པ་ན་
ཡང་ལུས་ཀྱིས་ཡིན་ཀྱི། ངག་གིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་ཀྱང་ལུས་

ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་གྱི་ངག་གིས་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེ་འགྲམ་པ་
བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་རྩ་འབྲུལ་དུ་མ་སྟོན་པར་མཛད་དོ།

བདུན་པ་སྐྱ་བཤད་པ་ནི།

མཛོད་འགྲེལ་ལས། ལུང་མེད་པར་བདག་གཅིག་ཤུའི་ཕྱིར་
སངས་རྒྱས་པས་རང་སངས་ཞེས་དང་། གྱེ་བྲག་དང་པོའི་སྐྱ་
བཤད། ཇི་ལྟར་བསེ་རུ་དག་གཉིས་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་དག་
ཀྱང་བྱིས་པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་
གཞན་དག་དང་མི་འདྲེ་བར་གནས་པས་ན་བསེ་རུ་ལྟ་རྒྱུ་རྣམས་
ཞེས་བྱའོ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ།

གསུམ་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ལ་གཉིས། མཐོང་ལམ་
དང་། སྒྲོམ་ལམ་མོ། །དང་པོ་མཐོང་ལམ་ལ་གཉིས། མཐོང་ལམ་
སྐྱེ་བའི་རྟེན། བརྟེན་པ་མཐོང་བའི་ལམ་མོ། །དང་པོ་རྟེན་ལ་གཉིས།
ལུས་རྟེན་དང་སེམས་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་ལུས་རྟེན་ནི།

སྐྱ་མི་སྟོན་པ་མ་གཏོགས་པའི་མི་དང་འདྲོད་ལྗེའི་རྟེན་ལ་སྐྱེ་སྟེ།
ངན་སོང་དང་སྐྱ་མི་སྟོན་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྐྱིབ་པ་ཅན་ཡིན་

ལ། ཁམས་གོང་མ་ན་སྐྱོ་བ་མེད་ཅིང་མི་སྐྱོ་བར་ཡང་བདེན་པ་རྟོགས་
བར་བྱེད་མི་བྱས་སོ། །ཞེས་བསྟུ་བ་དང་མཛོད་ལས་བཤད་དོ།

གཉིས་པ་སེམས་རྟེན་ནི།

བསམ་གཏན་ས་བྱག་གང་ཡང་རུང་བ་སྟེ་གཟུགས་མེད་ནམས་
ནི་ལྷག་མཐོང་ཤས་ཚུང་བས་མི་བརྟེན་ནོ།

གཉིས་པ་བརྟེན་པ་མཐོང་ལམ་ལ། སྐད་ཅིག་མ་དུར་བཤད་
བ། མཐོང་སྤང་སྤང་ཚུལ་བསྟན་བ། སྐད་ཅིག་མ་དུར་སྐྱེ་བ་བཤད་
བའོ། །དང་པོ་སྐད་ཅིག་མ་དུར་བཤད་པ་ནི།

སྟེ་པ་ནམས་ལ་གངས་མང་ཅུང་འདོད་ཚུལ་དུ་མ་བཤད་ཀྱང་།
གཤམ་ཆེ་བ་ལ་མཛོད་དུ། དེ་ལ་སྐད་ཅིག་བཙུ་ལྟ་ནི། །མ་མཐོང་
མཐོང་བྱིར་མཐོང་བའི་ལམ། །ཞེས་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཙུ་དང་
ལམ་རྗེས་ཤེས་སྒྲིམ་ལམ་དུ་བཞེད་དོ། །ཡུམ་གྱི་རྒྱུ་འདི་དང་ཀུན་
བདུས་ལ་སོགས་པར་སྐད་ཅིག་བཙུ་བྱག་དུ་བཤད་དོ།

གཉིས་པ་མཐོང་སྤང་སྤྱོད་ཚུལ་ནི།

མཐོང་དུ། ཆོས་བཟོད་བཞི་འདོད་པའི་མཐོང་སྤང་སྤྱོད་བའི་
བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། ཆོས་ཤེས་བཞི་དེའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་།
རྗེས་བཟོད་བཞི་ཁམས་གོང་གི་མཐོང་སྤང་སྤྱོད་བའི་བར་ཆད་མེད་
ལམ་དང་། རྗེས་ཤེས་བཞི་དེའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དུ་བཤད་དོ།

ཀུན་བདུས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་ཀྱིས་
ཁམས་གསུམ་ཀའི་སྤྱག་བསྐྱེད་མཐོང་སྤང་སྤྱོད་ཞིང་། སྤྱག་
བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཤེས་ཀྱིས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མཛོན་དུ་བྱེད་ལ། སྤྱག་
བསྐྱེད་ལ་རྗེས་བཟོད་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཤེས་
གཉིས་ལ་དམིགས་ནས་འདི་ནི་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
རྒྱུ་ཞེས་འཛིན་ལ། སྤྱག་བསྐྱེད་རྗེས་ཤེས་ཀྱིས་རྗེས་བཟོད་ལ་
དམིགས་ནས་སྤང་སྤྱོད་འཛིན་པའོ། །ལྷག་མ་གསུམ་ཡང་དེ་དང་
འདྲའོ། །དེ་སྤང་ན་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་གི་ཡུལ་ནི་ཆོས་བཟོད་ཆོས་
ཤེས་ཀྱི་བདེན་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་དམིགས་པས་གཟུང་བ་དང་།

རྗེས་བཟོད་རྗེས་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ལ་དམིགས་པས་
 འཛིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ལ། སྐད་ཅིག་གི་ཆད་ནི་ངི་ཅམ་གྱིས་
 རང་ཡུལ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པའི་བར་ཏེ། བྱ་རྟོགས་ཡིན་གྱི་དུས་
 མཐའི་སྐད་ཅིག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་མི་རུང་བའི་བྱིར་
 རོ། །ཞེས་བཞེད་དེ་སྟོབ་དཔོན་སང་གི་བཟང་པོ་སོགས་མཁས་
 པ་པལ་མོ་ཆེ་ལུགས་བྱི་མ་འདྲིའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ངོ་།།

གསུམ་པ་སྐད་ཅིག་མ་དུར་སྐྱེ་བ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། འདོད་པ་
 དགོད། འཐད་སྟོགས་བསྟན། ལུང་ནས་གསུངས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་
 འདོད་པ་དགོད་པ་ལ་གཉིས་ལས། ལུགས་དང་པོ་ནི།

འབྲས་བུ་མངོན་རྟོགས་ལ་ལྟོས་ནས་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་
 གཅིག་ཡིན་ལ། སོ་སོར་རྟོག་པའི་མངོན་རྟོགས་ལ་ལྟོས་ནས་སྐད་
 ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་དང་པོའི་དོན་ནི་བདེན་བཞི་
 ལ་རིམ་པ་ལྟར་ཤེས་པ་དང་། སྟོང་བ་དང་། མངོན་དུ་དང་། སྟོམ་
 པར་བྱེད་པ་ནི་མཐོང་ལམ་གྱི་བྱ་བའི་ལས་ཡིན་པས་འབྲས་བུ་ཡིན་

ལ། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཡིན་ཏེ། སྤྱག་བསྐྱེལ་
མཐོང་བའི་ཆེ་སྤྱག་བསྐྱེལ་མཐོང་སྤང་སྤོང་ལ། དེ་ཀྱན་འབྱུང་ཡིན་
བས་ཀྱན་འབྱུང་ཡང་སྤོང་ངོ། །དེ་ཡང་སྤངས་པ་འགོག་པ་ཡིན་བས་
འགོག་པ་ཡང་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་ལམ་སྒྲོམ་པ་མེད་ན་མེད་
བས་དེ་དག་དུས་གཅིག་གོ།

གཉིས་པའི་དོན་ནི། དེ་ལྟར་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་བདེན་པ་རེ་རེ་ལ་
སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་བཅད་ནས་རྗེས་སུ་ངེས་པ་སྐྱེ་བའི་
རིམ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཞག་པའོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་
ན་བདེན་བཞི་ལ་ཤེས་སྤོང་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་
རིམ་པ་མེད་ཀྱང་། ངེས་པ་འབྲེན་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཅུ་དྲུག་རིམ་ཅན་
དུ་འབྱུང་ལ། འདིའི་ལྟར་ན་མཐོང་ལམ་ལ་ཞུགས་གནས་ཀྱི་རྣམ་
གཞག་རྣམས་ཀྱང་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ།

ལྷགས་གཉིས་པ་ནི།

སོ་སོར་རྟོག་པའི་མངོན་རྟོགས་ལ་ཡང་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཡིན་

ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པའོ། །ཞེས་བསྐྱོམས་པས་སྐྱོམ་
 པ་མཐར་སོན་པ་ན། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག །བདག་ཉིད་མངོན་
 སུམ་ཡིན་པ་ལ། །ཚད་མ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟག་བྱ་གང་། །མ་མཐོང་ཆ་
 གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བདེན་པ་བཞི་ཀའི་དེ་ཁོ་
 བ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྦྱེས་པས་སྦྱར་ཡང་མ་
 མཐོང་བ་མཐོང་བར་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་ཡང་
 འདིག་ལྟ་དང་ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དངོས་པོ་མངོན་པར་
 ཞེན་པས་ཀྱུན་ནས་བསྤང་ལ། དེ་ལས་གྲོལ་བ་ནི་ཞེན་པ་ལྟར་མེད་
 པར་མཐོང་བ་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཡང་རིམ་པ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་འཐད་ཕྱོགས་འགོད་པ་ནི།

ལྷགས་བྱི་མ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མཐོང་
 ལམ་གྱི་ཉོགས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པས་རྣམ་པ་ལྷག་མའི་
 སྐོན་ས་མཐོང་ལམ་སྐྱོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་ལ་ཞུགས་
 གནས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ངེ་ལྟར་རུང་། བདེན་བཞིའི་དེ་ཉིད་མཐོང་ཅམ་

གྲིས་བརྒྱུག་ཕྱོགས་སུ་སློང་འདོགས་པར་མི་བྱེད་ན་སོ་སོར་རྟོག་པའི་
 མངོན་རྟོགས་ལ་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཡང་། གང་གི་ཆེ་འབྲུམ་
 པའི་རྒྱ་འགའ་ཞིག་ལས། བརྒྱུག་ཕྱོགས་སུ་སློང་འདོགས་པའི་རྣམ་པ་
 གཞན་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བྱངས་ནས་དབྱུང་བའི་དོན་དུ་རྣམ་པ་
 གཞན་དག་གིས་སྒྲིམ་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞུགས་གནས་
 གྱི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་འཐད་པ་ཡིན་ནོ།

དེས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པས་བདེན་བཞིའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་བརྩུང་ཡང་། ཆ་གང་ལ་གོམས་པ་གསལ་བ་ལ་སོགས་
 པའི་མཐུས་སློང་བཏགས་པའི་རྣམ་པ་སེལ་རྒྱས་པ་དེ་ཉིད་དེའི་གོགས་
 སུ་གྱུར་པའི་སྒྲིབ་པ་སེལ་བས་དེ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་གྱི་ཆ་གཞན་ལ་
 མ་ཡིན་ཏེ། སྒོན་སོ་དང་སྐད་ཅིག་མ་མཐོང་བ་ལ་བྱུང་མེད་ཀྱང་སྒོ་
 མིན་དུ་སློང་འདོགས་སེལ་རྒྱས་ཀྱི་རྟག་འཛིན་སེལ་མི་རྒྱས་པ་བཞིན་
 ནོ། །མཐོང་ཡང་ངེས་པ་མི་འདྲེན་ན་འཕགས་པ་དང་སོ་སྒྲེ་ལ་བྱུང་
 པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། རྣམ་པ་ཅི་ཅམ་ཞིག་

གསལ་བས་དེ་དག་གིས་ཤེས་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་དང་གཏན་བྲལ་བ་
དེས་དེ་དག་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར་རོ།

འདོད་པ་དགོད་པ་དང་། དེ་འཐད་མི་འཐད་དབྱེད་པ་འདི་དག་
རྒྱན་སྒྲུང་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཉ། འདི་ལྟར་ན་བདེན་བཞིའི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ལ་ཆ་མེད་པས་མཐོང་བའི་ཆོ། མཐའ་དག་མཐོང་ཡང་མཐོང་བ་
ལ་ངེས་པ་འདྲན་པ་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། སྒྲོ་འདོགས་བསལ་ཞིང་ངེས་
པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ། སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གིས་མཐོང་ལམ་སྒྲོམ་
པར་བཞེད་པས་མཉམ་བཞག་ལ་བཟོད་ཤེས་བཅུ་དྲུག་རིམ་ཅན་དུ་
སྐྱེ་ཡང་། དུལ་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་མེད་པས་རྒྱན་
གཅིག་ཡིན་པས་སྐད་ཅིག་གཅིག་དང་། རྟོགས་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་བཤད་
པ་བཅུ་དྲུག་ནི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ངེས་པ་འདྲན་ཚུལ་ལ་བཞག་གོ།

གསུམ་པ་ལུང་ནས་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ལས། དབུ་མ་ནས་
བཤད་པ་ནི།

རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པར། ཚོས་ཤེས་པ་ཡི་མཐུག་ཐོགས་

སྟུ། །འདི་ལ་བྱེ་བྲག་ཡོད་ན་འདི། །དངོས་པོ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་
 ཡང་། །གང་གིས་སྐྱེ་བ་རྣམས་བརྟགས་པ། །རྣམས་པར་མི་མཁས་དེ་
 ཡིས་ནི། །རྒྱུན་ལས་བྱུང་བའི་དོན་མ་མཐོང་། །ཞེས་བ་ཙུ་འབྲེལ་
 གྱི་དོན། །རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ལ་སྐྱེ་འགག་མེད་པར་ཤེས་པས་
 སྟུག་བསྐྱེལ་དང་ཀྱན་འབྱུང་དང་ལམ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ཡང་
 སྐྱེ་འགག་མེད་པར་རྟོགས་ལ། །རང་བཞིན་དེ་ཡང་འགོག་པའི་
 རང་བཞིན་ཡིན་པས་བདེན་པ་བཞིའི་རང་བཞིན་ཅིག་ཆར་རྟོགས་
 གྱི། །ཆོས་ཤེས་གྱི་མཛུགས་ཏུ་རྟོགས་པའི་རྣམས་པ་མི་འདྲ་བའི་
 ཚུལ་གྱིས་རིམ་ཅན་དུ་རྟོགས་པ་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་མངོན་རྟོགས་
 གཅིག་ཏུ་ཟད་དོ། །

འོན་ཀྱང་སྐྱད་ཅིག་བཅེ་ལྷའམ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཞག་པ་ནི་སྟོས་
 བ་ལ་དགའ་བ་རྣམས་ལ་པན་གདགས་པའི་ཕྱིར་བཞག་སྟེ། བདེན་
 བཞིའི་རང་བཞིན་ལ་མི་སྐྱག་པ་ཆོས་བཅོད་ཚུལ་བཞིན་དུ་རིག་པས་
 ཆོས་ཤེས། །རྗེས་ཤེས་གྱི་ཆེ་ཡང་དེ་ལྟར་མི་སྐྱག་ཅིང་རིག་པའི་རུས་

བ་དང་ལྟན་པས་རྗེས་བཅོད་དང་རྗེས་ཤེས་སོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །བསྟུ་
བ་ལས་ནི། བསྟན་པ་གནས་པ་རྒྱས་པ་དང་སྟོོས་པ་དང་བཅས་
པའི་རྣམ་གཞག་དང་། དོན་དམ་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་སོ་སོ་རང་
རིག་སྟོོས་པ་མེད་པའོ།

དེ་ལ་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཆོས་
ཤེས་ཀྱི་སྟོགས་མཐུན་ཆོས་བཅོད་བཞི་དང་། རྗེས་ཤེས་ཀྱི་སྟོགས་
མཐུན་རྗེས་བཅོད་བཞི་སྟེ་བརྟུན་དང་། ཞི་གནས་ཀྱི་སེམས་གཅིག་
སྟེ་དགུས་ཞེས་འབྱུང་ཡང་ཤེས་པ་ཡོད་པས་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་
གཞག་དང་། རྣམ་གཞག་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་བཞིན་
ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་སེམས་གཅིག་གིས་རྫོགས་པར་བཤད་ཅིང་།
དེ་ཡང་དང་པོ་བསྟན་པ་གནས་པའི་ཕྱིར་གདུལ་བྱའི་ངོར་བཤད་
པ་སྟོོས་བཅས་དང་། གཉིས་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་ལ་སྟེ་བའི་
ཚུལ་ངེས་དོན་སྟོོས་མེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཏུ་མཛད་ཅིང་། གུན་བཏུས་
འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཤད་པ་རྣམ་གཞག་ཅུ་མཛད་

དོ། །དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་བྱི་མའི་བཞེད་པ་སྤར་བ་ཤད་པའི་སློབ་
དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་དང་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་ཁས་སྦྱངས་ན་རེ་
ཞིག་ལ་བསྐྱུང་བ་དེའོ།

གཉིས་པ་སློམ་ལམ་ལ་གཉིས། སློམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་དང་། བྱེད་
པ་ཅན་གྱི་སློམ་ལམ་མོ། །དང་པོ་སློམ་ལམ་བྱེད་པ་ནི།

རྣམ་པ་དྲུག་སྟེ། ཡོངས་སུ་དུལ་བ་དང་ང་རྒྱལ་མ་མཆིས་པས་
ཀྱན་ནས་ཞི་བ་དང་། དེ་ཉིད་བྱུང་ཞུགས་པར་ཐོས་པས་ཐམས་
ཅད་ལ་འདུད་པ་དང་། བདག་དང་གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་མཆོན་
ཆ་བཅོམ་པས་ཉོན་མོངས་ལས་རྒྱལ་བ་དང་། དེ་ལ་ལ་ལ་ཞིག་
གིས་དུག་གཏོར་རམ། བྱད་བྱས་སམ། མའི་འོབས་སུ་གཏོར་རམ།
མཆོན་གྱིས་བཏབ་བམ། དུག་སྦྱུད་དམ། རྩུ་བོར་ཡང་རུང་སྟེ་དེ་
དག་གིས་གཞོད་པར་མི་འགྱུར་བས་གཞོད་པས་རྩི་བ་མེད་པ་དང་།
སྒྲ་མེད་རྩོགས་བྱང་ཐོབ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ལ་
རྣམ་པར་ལྟ་བ་བྱང་རྩུབ་དང་། གང་དུ་གནས་པའི་སའི་སྤྱོད་གས་

དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་དུ་འགྱུར་བར་བྱས་པ་རྟེན་
 མཆོད་དང་དུག་གོ། །འདི་སྒྲོམ་ལམ་ཀྱི་སྒྲོན་དུ་བསྟན་པ་ནི། བརྗོད་བྱ་
 ཉུང་བ་དང་། བྱོད་པ་བསྐྱེད་ནས་སྒྲོམ་ལམ་ལ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་བྱེད་པ་ཅན་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་ལ་གཉིས།

ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་དོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པར་ནི། གཉིས་
 སྒྲུང་གི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་རྗེས་ཐོབ་དང་། དེ་མེད་པའི་མཉམ་
 བཞག་ལ་བཞེད་དོ།

དང་པོ་ཟག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་ལ་གསུམ། ཟག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་
 ཀྱི་དབྱེ་བ། བྱེ་བ་སོ་སོའི་རང་བཞིན། བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་དོན་བསྐྱེད་
 བའོ། །དང་པོ་དབྱེ་བ་ལ། དབྱེ་བ་དངོས་དང་ས་མཆོམས་བསྟན་
 བའོ། །དང་པོ་ལ་དབྱེ་བ་དངོས་ནི།

ཟག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། མོས་བ། བསྐྱེད་བ།
 རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གསུམ་མོ། །དེ་ལྟར་འབྱེད་པའི་རྒྱ་
 མཆོན་ནི། དགོ་རྩ་གསོག་པ་དང་། མི་ཟད་པ་དང་། འཕེལ་བར་བྱེད་

བ་ཡིན་ནོ། །ཤེར་འབྱུང་གིས་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བར་
འདོད་དོ། །འདི་གསུམ་དངོས་པོ་ཐ་དད་དེ། འཛིན་སྦྱངས་ཐ་དད་
བས་བྱེ་བའི་བྱུར་རོ།

གཉིས་པ་ས་མཆམས་ནི།

མོས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི། ས་བདུན་པའི་བར་དུ་ཉོན་ཡིད་འཇུག་
བས་བདག་དུ་ང་རྒྱལ་བའི་ས་བོན་མ་ཐད་བས་རང་དོན་མོས་པ་
དང་། བརྒྱད་པར་རང་དོན་དུ་ཞི་བ་ལ་གཞས་པ་ན་སྦྱར་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་དོན་དུ་བསྦྱངས་ནས་རང་གཞན་
གཉིས་ཀའི་དོན་དང་། བརྩ་པར་རྗེས་ཐོབ་གཞན་དོན་གྱི་མཛད་པ་
སངས་རྒྱས་དང་མཆུངས་པས་གཞན་དོན་མོས་པའོ། །བསྟོན་བ་དང་
ཡི་རང་གཉིས་ནི་ས་དབྱུ་ཀ་ལ་བཞག་གོ།

གཉིས་པ་བྱེ་བ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་ལ་གསུམ། མོས་པ། བསྟོན་
བ། ཡི་རང་རོ། །དང་སོ་མོས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་པན་ཡོན་
ནོ། །དང་སོ་མོས་པ་དངོས་ལ་བཞི། མོས་པའི་ཡུལ། མོས་པའི་

ངོ་བོ། མོས་པའི་རྒྱ། མོས་པའི་བྱེད་ལས་སོ། །དང་པོ་མོས་ཡུལ་ནི།

རྒྱ་སྣང་ལས་གཞུང་ལམ་འབྲས་བྱེད་ཕྱིན་གསུམ་ཀ་ལ་
བཤད་ཅིང་། དག་ལྡན་ལས། གཞུང་གི་ཡུམ་འབྲི་མོག་བྱེད་པ་དང་།
མེ་ཉོག་སོགས་ཀྱིས་མཆོད་པ་ལ་མོས་པས་དེ་མོས་ཡུལ་དུ་འཆད་དོ།

གཉིས་པ་ངོ་བོ་ལ་སྤྱིའི་ངོ་བོ་ནི།

ཆོག་གས་གསལ་ལས། དེས་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ལ་དེས་པར་
འཛིན་པའོ། །ཞེས་ཀྱན་བརྟམ་ལས་སེམས་བྱང་མོས་པ་བཤད་པ་
དང་གཅིག་ཏུ་ངོས་བཟུང་ཞིང་། དག་ལྡན་ལས། མོས་པ་ནི་དད་པ་
དང་འདུན་པ་སྟེ་ཡིད་ཆེས་པ་དང་འདོད་པའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །ཞེས་
ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་དང་། ཡུལ་དེ་འདོད་པ་ལ་བཤད་དོ།

བྱེ་བྲག་གི་ངོ་བོ་ནི།

ཉི་སྣང་ལས། རང་གི་དོན་ཀྱི་མོས་པ་ནི་གང་གིས་རང་གི་དོན་
ཉིད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅིང་། གཞན་ཀྱི་དོན་ཡང་ཆེད་དུ་བྱེ་བའི་རང་
བཞིན་ཅན་ཀྱི་བྱེད་པའོ། །རང་དང་གཞན་ཀྱི་དོན་ནི་གང་གིས་

གཉིས་ཀའི་དོན་སྒྲུབ་པ་ལོ། །གཞན་གྱི་དོན་ནི་གཞན་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་
 འགྱུར་བ་སྟེ། ཞེས་བསམ་པ་གཞན་དོན་དང་མ་བྲལ་ཡང་སྒྲུབ་བའི་
 བྱད་པར་དང་། གཉིས་པ་ལ་ནི་སྒྲུབ་བ་བར་ཆད་དང་བཅས་པ་དང་།
 གསུམ་པ་ལ་ནི་སྒྲུབ་བ་བར་ཆད་མེད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སྒྲུབ་བ་རྒྱན་
 ལྟན་དུ་འབྲུག་མི་འབྲུག་གི་བྱད་པར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་མོས་པའི་རྒྱ་ནི།

ལུང་རིགས་རྣམ་དག་གོ།

བཞི་པ་བྱེད་ལས་ནི།

སྒྲ་མ་ལྟར་ན་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཐེ་ཆོམ་བསྒྲོག་པ་ཡིན་ལ། བྱི་མ་
 ལྟར་ན་ཡིད་མི་ཆེས་པ་དང་། མི་འདོད་པ་བསྒྲོག་ནས་ཡུམ་ལ་ངེས་
 ཞེས་དང་དོན་གཉིར་ཆེན་པོར་འགྱུར་བའོ། །

གཉིས་པ་མོས་པའི་པན་ཡོན་ལ་གཉིས། རོ་བོ་དང་དབྱེ་
 བའོ། །དང་པོ་ནི།

སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་མོས་པ་
 སྒྲོམ་མཁན་གྱི་ཡོན་ཏན་དོན་གནས་མ་རྟོར་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་

རྟོགས་པའི་ཆ་དང་། དེ་ལྟར་ངེས་ནས་བརྗོད་པའི་མཆོད་ཉིད་གཙམ་
བྱ་སྟེ་དག་སྟན་པའི་ངོ་བོ་སྟོད་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་པའོ།

གཉིས་པ་རྩ་བའི་དབྱེ་བ་གསུམ་སྟེ།

རང་དོན་མོས་པའི་སྐབས་སུ་བསྟོད་པ། གཉིས་དོན་མོས་པའི་
སྐབས་སུ་བཀྱར་བ། གཞན་དོན་མོས་པའི་སྐབས་སུ་བསྐྱགས་
པའོ། །དེ་གསུམ་ནི། སྤང་པོ་མཆོག་ཏུ། དེ་ལ་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་
ཅུང་ཅུ་དང་། ལབྱིང་དང་། ཆེན་པོས་དབྱེ་ནས་བསྟོད་པ་དང་བཀྱར་
བ་དང་བསྐྱགས་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་སོ།

གཉིས་པ་བསྟོ་བ་སྟོམ་ལམ་ལ་གསུམ། བྱད་པར། བྱེད་པ། རོ་
བོའོ། །དང་པོ་བྱད་པར་ནི།

བྱང་སེམས་ཀྱི་དགེ་རྩ་སེམས་ཅན་ཀུན་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་
ནས་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟོ་བ་སྟེ་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགེ་བ་དང་ཉན་རང་གི་དགེ་བ་ལས་
རབ་ཏུ་གྱུར་པའོ།

གཉིས་པ་བྱེད་པ་ནི།

སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐེག་གསུམ་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་
ལམ་སྟོན་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ལོ།

གསུམ་པ་ངོ་བོ་ནི།

རྒྱན་ལས། བརྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་ལམ་ནི།

སེམས་པ་འདུན་དང་བཅས་པ་སྟེ། །ཞེས་པ་ལྟར་དག་ཅ་བྱང་
ཅུབ་ཏུ་སྟོབས་པར་བྱེད་པའི་སེམས་པ་དང་། མི་ཟད་པར་འདོད་པའི་
འདུན་པ་རྣམས་ཅེ་རིགས་པ་སྟེ། རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་
རབ་ཀྱང་དགོས་སོ།

གསུམ་པ་ཡི་རང་སྟོམ་ལམ་ལ་གཉིས།

གང་ལ་ཡི་རང་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་སེམས་བསྐྱེད་
ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དང་། དེ་ནས་ཐུང་ན་འདས་ཀྱི་དང་། དེ་
ནས་དམ་པའི་ཆོས་རྒྱུབ་པར་འགྱུར་བའི་བར་གྱི་དག་པ་དང་སེམས་
ཅན་རྣམས་ཐེག་གསུམ་གྱིས་སྟོན་པར་བྱས་པ་དང་། སྟོབ་མི་སྟོབ་
ལ་སོགས་པ་རང་དང་གཞན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་

དགོ་བ་ཐམས་ཅད་དོ།

ཚུལ་རི་ལྟར་ཡི་རང་ན། གུན་རྫོབ་ཏུ་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་སྒྱུ་མ་
ལྟ་བུར་དམིགས་ནས་དང་། རོན་དམ་པར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཅིར་ཡང་
མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ།

གསུམ་པ་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི།

ཟག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་གསུམ་ཡོད་པ་དེའི་ནང་ནས་མོས་པ་ཡིད་
ལ་བྱེད་པས་ནི། བསོད་ནམས་དུ་མ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་བསྐྱེད་པ་
སྟེ། མདོ་ལས།

བསམ་མི་བྱབ་ལ་དད་རྣམས་ཀྱི།

རྣམ་པར་སྒྲིན་པའང་བསམ་མི་བྱབ། །ཅེས་པ་ལྟར་ཡུལ་སྐྱ་ན་
མེད་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པའོ། །འདུ་བྱེད་པའི་དཔེ་ནི། གསེར་
ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་དག་ནས་གསེར་ཀྱི་གར་བུ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུའོ།

བསྐྱེད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི་མོས་པས་བསྐྱུན་པའི་དགོ་བ་ཡང་
དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ་རྒྱུར་བྱེད་དེ། ཤེས་རབ་
དང་སྙིང་རྗེས་དགོ་ཅ་རྣམས་རྟོགས་བྱུང་དུ་སྟོབས་པའོ། །རྒྱུར་རྒྱུར་

བའི་དཔེ་ནི། གསེར་མགར་གྱིས་གསེར་སྒྲུལ་སྒྱེས་བུའི་ན་རྒྱན་སོགས་
 སུ་བསྐྱར་བ་བཞིན་དུ་ལོ། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི། ཡི་
 རང་སྒྲོམ་པ་པོ་རང་དང་དགེ་བ་སྐྱབ་པ་པོ་གཞན་གྱི་བསོད་ནམས་བྱ་
 བ་མཉམ་པ་ཉིད་འཕྲོ་བ་སྟེ། སྤག་དོག་ཟད་པའི་སྒྲོ་ནས་གཞན་གྱིས་
 བྱས་པ་ལ་རང་གིས་བྱས་པ་ལྟར་གྱི་དགའ་བ་སྒྲོམ་པས་སོ། །དེ་ཡང་
 སྒྲོ་མཉམ་ན་མཉམ་པོ་དང་། མི་མཉམ་ན་ཡང་དེ་ལྟར་འཕྲོ་བ་ཅེས་འཆད་
 དོ། །འདིར་བསྐྱོ་བ་གོང་དང་། སྤྱད་པར། ཡི་རང་གོང་དུ་བསྐྱར་བ་ནི།
 བསྐྱོས་པའི་དགེ་བ་ཡི་རང་གིས་སྤེལ་བ་དང་། ཡི་རང་གི་དགེ་བ་
 བསྐྱོ་བ་གཉིས་པན་ཚུན་མཆོན་པར་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ཟག་མེད་སྒྲོམ་ལམ་ལ་གཉིས། སྐྱབ་པ་སྒྲོམ་ལམ་
 དང་། རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་སོ། །

འདི་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་ནི། མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་གཅིག་ཉིད་ཡུལ་
 ཉོགས་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཕྲོ་བ་བྱ་བྱུ་བར་བྱེད་པ་དང་། སྤང་བྱ་
 འཛོམས་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བྱི་མ་སེལ་བར་བྱེད་པ་གཉིས་ཀྱིས་ལྡོག་
 པ་ནས་བསྐྱར་པས་འདི་གཉིས་དངོས་པོ་ཐ་དད་པར་མི་བསམ་སོ། །

དང་པོ་སྐྱབ་པ་སྒྲོམ་ལམ་ལ་གཉིས། གང་གིས་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རང་
བཞིན་དང་། གང་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ལྟོས་པའི་རྣམ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ངོ་བོའི་བྱད་པར། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྒྲོས་
བྲལ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ། བྱད་དུ་འཕགས་པའི་བྱད་པར། དཔུས་
ལོང་དམིགས་བྱ་མེད་པ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་གོང་དུ་འབྱུག་མི་རྣམ་པ་ལྟར།
འདིས་མ་བེན་ན་པར་བྱིན་གཞན་ནམ་ཟག་བཅས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་
ཐོབ་མི་རྣམ་པས་འདིས་པར་བྱིན་གཞན་ཐམས་ཅད་བེལ་གྱིས་གཞོན་
པ། རྣམ་པའི་བྱད་པར། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་བྱང་གི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སྦྱེ་འཛིག་དང་དམིགས་པ་མེད་པར་
ཉོགས་ནས་སྐྱབ་པ་གསུམ་མོ།

གཉིས་པ་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ལྟོས་པའི་རྣམ་པ་ནི།

གནས་སྐབས་རྣལ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་ལ་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་
ཐམས་ཅད་མཆོན་མར་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྦྱེད་པ་དང་།
མཐར་ཐུག་འཐོབ་བྱའི་དོན་འབྲས་བྱ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་
པར་བྱེད་པའོ།

གཉིས་པ་རྣམ་དག་སྒྲིམ་ལམ་ལ་གཉིས། རྣམ་དག་གི་རྒྱ་དང་།
 རྣམ་དག་དངོས་སོ། །དང་པོ་རྒྱ་ལ་ཡང་གཉིས། སྐྱེ་བའི་རྒྱ་དང་མི་
 སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ལོ།

དང་པོ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི་གསུམ་སྟེ། སངས་རྒྱས་གངས་མེད་པ་
 ཡུན་རིང་པོར་བསྟེན་བཀྱར་བའི་སྒྲིམ་མཉེས་པར་བྱས་པ་དང་།
 སྤྱིན་སོགས་པར་སྤྱིན་རྣམས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། སྤྱིན་བྱག་
 སྐྱབ་པའི་ཆེ་མི་དམིགས་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་ཞི་གནས་སྒྲིམ་པ་ལ་མཁས་
 པ་དང་གསུམ་མོ།

གཉིས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི་བཞི་སྟེ།

སྤྱིན་དགེ་ཅ་མ་བསགས་པས་བདུད་ཀྱིས་གཞོད་པ་བྱས་པ་
 དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་མ་སྤྱངས་པས་ཆོས་ཟབ་མོ་སྒྲོས་བྲལ་ལ་
 མི་མོས་པ་དང་། ཆོས་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་མ་གོམས་པས་ལུང་
 སོགས་དངོས་པོར་འཛིན་པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་འདིས་
 པར་མ་བྱས་པས་སྤྲིག་གྲོགས་གྱི་དབང་དུ་སོང་བའོ།

གཉིས་པ་རྣམ་དག་དངོས་ལ། རྣམ་དག་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་
བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་གཟུགས་རྣམ་པར་དག་
པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དོ། །འབྲས་
བུ་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པ་རྣམ་པར་དག་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམ་པར་
དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་
གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་།
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་
ལ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་དེ་ཐ་མི་དད་ཅིང་གཅད་
དུ་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།

འདི་ལ་གསུམ། ཆོས་ཅན་དག་གཞི་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ། བསྐྱབ་བྱ་
དག་པ་གསུམ་གཅིག་ཡིན་པ། སྐྱབ་བྱེད་གཉིས་མེད་སོགས་བཞིར་
བྱེ་བའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ཆོས་ཅན་དག་གཞི་གསུམ་ནི།

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་སྒྲིམ་པའི་ལམ་མོ། །དེའི་

འབྲས་བྱ་ནི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་འབྲས་བྱ་རྣམ་ཐོལ་ལམ་
མོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནི་སྒྲིམ་པའི་ལམ་གྱི་དམིགས་
བཤམ་ཡུལ་ལོ།

གཉིས་པ་དེ་གསུམ་གྱི་དག་པ་གཅིག་ཡིན་ཚུལ་ནི།

ཡུལ་ལ་ཞེན་པ་སྐྱེ་བ་དེ་སྤྲིད་དུ་མ་དག་པར་འཛོག་ལ་གང་གི་
ཆོ་གཉེན་པོས་ཞེན་པ་སྤངས་པ་དེའི་ཆོ་དག་བྱའི་ངི་མ་གཅིག་ལས་
མེད་པས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀའང་ངི་མ་དེ་མི་སྐྱེ་བའི་དག་པ་
ཡིན་མིན་དུ་བྱད་པར་མེད་པའོ།

གསུམ་པ་སྐྱབ་བྱེད་གཉིས་མེད་སོགས་བཞི་ནི།

གཉིས་མེད་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའོ། །གཉིས་སུ་
བྱར་མེད་པ་ནི་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པས་གཉིས་སུ་བྱར་མི་རུས་པ་སྟེ་
སྒྲོས་ཀྱང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་བྱར་མི་རུས་པའོ། །དབྱེར་མེད་
བཤམ་ཐ་མི་དད་པ་ནི་རང་བཞིན་མི་འབྲ་བ་དུ་མ་མེད་པའོ། །གཅད་
དུ་མེད་པ་ནི་ཡན་ལག་གམ་ཆ་ལས་དུ་མ་མེད་པའོ། །ཡང་ན་སྤྲ་མ་

གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱོན་ནས་བྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་བཤད་པའོ།

གཉིས་པ་རྣམ་དག་གྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ལམ་གྱི་
དབྱེ་བ་དངོས་དང་། མཐར་ཐུག་ལམ་གྱི་བྱད་པར་རོ། །དང་པོ་དབྱེ་
བ་དངོས་ནི་བཞི་སྟེ།

ཉོན་མོངས་པའི་སློབ་པ་ཉམས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དག་པ་དང་།
ཤེས་སློབ་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གཟུང་རྟོག་ཉམས་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་དག་
པ་དང་། དེ་གཉིས་དང་འཛིན་རྟོག་སྟེ་ལམ་གསུམ་གྱི་སློབ་པ་དག་
པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་དག་པ་དང་། སློབ་པའི་རྣམ་པ་ཀུན་གྱིས་དག་པ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་དག་པ་སྟེ་ཤིན་རྩ་བའམ་ཕུལ་དུ་བྱང་བའི་དག་པའོ།

གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་ལམ་གྱི་བྱད་པར་ནི།

ཉན་རང་སངས་རྒྱས་གསུམ་ཡང་རང་རང་གི་ལམ་མཐར་ཐུག་
པར་མཚུངས་པ་ཡིན་ན་དེ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་དག་རྣམ་ཀུན་
ཤིན་རྩ་བ་དང་། ཉན་རང་གི་རྣམ་དག་ཉི་ཆེ་བ་བཤད་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་
ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་ལམ་གྱི་བྱད་པར་གྱིས་ཡིན་ཏེ། ས་དགུ་ལ་བརྟེན་

བའི་མི་མཐུན་སྟོགས་སྒོམ་སྤང་དགའི་གཉེན་པོར་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་
 ལམ་དགའི་སྒོམ་སྤང་གི་ངི་མ་མ་ལུས་པ་དག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་
 བའི་སྤྱར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་དེ་ངི་མ་མཐུན་
 དག་དག་བྱེད་ཡིན་ན། འབྲས་བུ་དེ་ངི་མ་མ་ལུས་པ་ལས་གྲོལ་དགོས་
 བས་སོ། །སྤང་བྱ་དེའི་གཉེན་པོ་ཉན་རང་གི་སྒོམ་ལམ་ཚུང་འབྲིང་དགའ་
 བྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་ཅིག་ཤོས་ཉོན་སྤྱོད་ཅམ་དང་། དེ་དང་གཟུང་
 རྟོག་ཅམ་གྱི་ངི་མ་སྟོགས་རེ་བ་རྣམ་པར་དག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་
 སྤྱར་ཉན་རང་གི་རྣམ་དག་ཉི་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་དེ་ངི་མ་ཉི་ཆེ་བའི་གཉེན་
 པོ་ཡིན་ན་དེས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་ངི་མ་སྟོགས་རེ་ཅམ་ལས་
 གྲོལ་བ་ཡིན་པས་སོ། །འདིའི་སྐབས་སུ་སྤང་བྱ་དང་གཉེན་པོ་གཉིས་
 ཀའི་རྟེན་ལ་ས་དགའ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤང་བྱའི་རྟེན་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་ས་
 དགའ་ཡིན་ལ། གཉེན་པོའི་རྟེན་ལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཏེ།

མདོན་པ་ལས་ནི། སྤང་ཅེ་ཆེས་མི་གསལ་བ་དང་། འདོད་པ་
 ཆེས་མ་ནི་བ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ལ་ཐག་མེད་མི་བརྟེན་ཏེ་བསམ་
 གཏན་ས་རྩལ་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་དང་དགའ་ཐག་མེད་

གྱི་རྟེན་དུ་འདོད་པ་དང་། གཞན་དག་དེ་ནི་ཉན་ཐོས་ཐབས་ལ་
 མི་མཁས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་བྱང་སེམས་ནི་ཐབས་ལ་
 མཁས་པས་འདོད་པ་དང་སྲིད་ཅེ་ལ་ཡང་ཐག་མེད་བརྟེན་པས་
 འདོད་པ་སོགས་ས་དགུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གང་ལྟར་ཡང་
 དེ་ནི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་སེམས་རྟེན་ཡིན་ལ། ལུས་རྟེན་ནི་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་
 བའི་རྟེན་ལ་འདོད་པའི་ལྷ་མི་དགོས་ལ། སྐྱེས་ཟིན་གནས་པའི་
 རྟེན་ལ་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་གཟུགས་མེད་དུ་མི་སྐྱེ་བས་འདོད་
 གཟུགས་གྱི་རྟེན་དང་ཉན་ཐོས་ལ་ནི་ཁམས་གསུམ་ཀའི་རྟེན་ཅན་
 རོ། །འོན་ཀྱང་འདིར་བཤད་པའི་ས་དགུ་ནི་སྤང་བྱ་སྤོང་བའི་རྟེན་ལ་
 བཤད་ན་འགྲིག་གོ། །ཞེན་མེད་ཐེག་གསུམ་ལམ་བཟང་མཉན་བསམ་
 བསྒྲོམ། །ཞེན་མེད་ཐེག་གསུམ་ལམ་བཟང་འགྲོ་ཀུན་ལ། །བརྟན་
 རས་བྱང་ཚུབ་གསུམ་ལ་ལེགས་བཞུགས་པ། །རྒྱལ་སྤྱི་ལག་ལེན་
 ཡིན་ཞེས་འདིར་བཤད་དོ། །ལམ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་
 བཤད་པའི་སྐབས་ཉེ་གཉིས་པའོ། །

༥ གསུམ་པ་སྤང་བྱ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་
 ལ་དུག་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན། ཉེ་རིང་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན།
 སྤང་བྱ་དང་གཉེན་པོའི་རབ་དབྱེ། ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུ་ལ།
 དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ། མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱི་མཐུག་
 བསྐྱ་བའོ། །དང་པོ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་གཉིས། ཇེས་འགྲོའི་
 སྒྲོན་པ་བསྐྱར་པ་ཐེག་ཆེན་གཞི་ཤེས་དང་། ལྷོག་པའི་སྒྲོན་པ་བསྐྱར་
 པ་ཐེག་དམན་གཞི་ཤེས་སོ། །དང་པོ་ཐེག་ཆེན་གཞི་ཤེས་ནི།

སྤིང་པ་རང་བཞིན་མེད་ཏྲོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེར་མཐའ་
 གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བ་དང་། སེམས་ཅན་མ་
 ལུས་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྤྲོང་ཇེས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་
 རྣམས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཏྲོགས་པས་ཡང་དག་པའི་ལུས་ལ་ཉེ་བའི་
 གཞི་ཤེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལྷོག་པ་ཐེག་དམན་གྱི་གཞི་ཤེས་ནི།

གཞན་དོན་བྱེད་པའི་སྤྲོང་བཅེ་བ་དང་རང་བཞིན་མེད་ཏྲོགས་ཀྱི་

ཤེས་རབ་དང་བྲལ་ཞིང་། ཏུས་གསུམ་མཉམ་ཉིད་ཏུ་ཤེས་པ་མེད་
བས་ཡང་དག་པའི་ཡུམ་དང་རིང་བར་གྱུར་པའི་གཞི་ཤེས་སོ།།

གཉིས་པ་ཉིད་ཏུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི།

དེ་ལྟར་ཏུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་པ་ཡོད་མོད་ཀྱི་
ཡུམ་ལ་ཉིད་ཏུ་འཛོག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉན་རང་ལ་ཡང་
གཞི་རྟོག་འབྲེལ་གྱི་དོན་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། རྟོག་འབྲེལ་དེ་
ཡང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞུང་ལས་བསྟན་པའི་
ཕྱིར། རྟོག་འབྲེལ་རྟོགས་ན་སྟོས་བྲལ་ལས་མཉམ་ཉིད་རྟོགས་པར་
གྱུར་བོ་ཞེས། ཡུམ་རྟོག་འབྲེལ་གྱི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་སྟོང་ཉིད་ཡིན་
པ་བདེན་ཡང་། སྟོས་དེ་ལྟར་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་ཁྱད་ཡོད་དེ། ཉན་
རང་རྣམས་ཕྱི་རྒྱུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྟོན་པའི་
དགོ་བའི་བཤེས་གྲོགས་དང་། རང་གི་རྒྱུ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་
བྲལ་བས་གཟུགས་སོགས་རྟོག་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ལ་བདེན་པར་ཞེན་
བས་ཆོས་རྣམས་མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་པ་མེད་ལ། བྱང་སེམས་

ནམས་ནི། སྤྱིའི་རྒྱུན་ཐེག་ཆེན་དག་བའི་བཤེས་གཉིན་ཡང་དག་
བར་མགུ་བར་བྱས་པའི་མན་ངག་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་ལྷན་ཞིང་།
ནང་གི་རྒྱུན་ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་
པའི་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་ལྷན་པས་ཆོས་
ནམས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ནོ།

འདིའི་སྐབས་སུ་ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་མ་
རྟོགས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མདོ་དག་ནས་རི་ལྟར་གསུངས་པའི་
ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ནམས་ནས་རི་ལྟར་བཀའ་བཤོ། །དང་པོ་
ལ་གཉིས་ལས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ནི།

སྤང་འདས། དཔལ་སྤེང་། དགོངས་པ་ངེས་འབྱེལ་ལ་སོགས་
པ་དུ་མ་ཞིག་ལས་གསུངས་ཏེ་འདི་ནི་གྲགས་ཆེ་བས་ཁྱངས་སུ་
མ་བྲིས་སོ།

གཉིས་པ་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་ནི།
ས་བརྩུ་པ་ལས། གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་དག་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་

རྒྱལ་པོའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པའི་རྒྱལ་པོའི་བྱ་མཆན་དང་ལྡན་པ་ནི།
 སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱིས་རྒྱལ་པོའི་བྱ་མཆན་སྐྱོན་པོའི་ཆོག་པ་ཐམས་
 ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་གྱི་རང་གི་སྒྲོའི་སྟོབས་གྱིས་རྣམ་པར་དབྱེད་
 པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་དེ་ནར་སོན་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་རང་གི་
 སྒྲོའི་སྟོབས་སྐྱེད་པས་སྐྱོན་པོའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ནི་ཤིན་ཏུ་
 འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་སྐུ་དག་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་ལྷག་པའི་བསམ་པའི་
 ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཟེལ་
 གྱིས་གཞོན་གྱི། རང་གི་སྒྲོའི་སྟོབས་གྱིས་རྣམ་པར་དབྱེད་པས་ནི་
 མ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བདུན་པ་འདི་ལ་གནས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་རང་གི་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆེ་བ་ལ་
 གནས་པས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་
 ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་།

ཡུམ་ལས་གྱུར་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པས་

ཀྱང་ཡུམ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་
ལ་དང་པོ་ནི་ས་བདུན་པ་མ་ཐོབ་བར་དུ་རྟོགས་པས་ཉན་རང་རྣམས་
ཟེལ་གྱིས་གཞོན་མི་རྒྱས་པར་གསུངས་པས་ཉན་རང་ལ་རང་བཞིན་
མེད་རྟོགས་ཡོད་དེ། གཞན་དུ་ན་དེས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་གཞོན། གཉིས་
པས་ཀྱང་ཉན་རང་ལ་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཡོད་པར་བསྟན་
ཏེ། ཡུམ་ཉིད་ཉན་རང་གི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་རྒྱར་གསུངས་ཤིང་། རྟག་
མི་རྟག་བདག་ཡོད་མེད་གང་དུ་ཞེན་ཡང་། ཡུམ་ལ་མི་སྤྱོད་པར་
གསུངས་པས་སོ། །

ཡུམ་ལས། ཉན་རང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་
ཤེས་རབ་ཉན་གཅིག་བསྐྱོམས་པའི་ཆར་ཡང་མི་འགྲོ་བ་སོགས་
གསུངས་པས་ཀྱང་མི་གཞོད་དེ་དེའི་རྒྱ་མཚན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་
བྱང་པར་བསྟན་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱང་པར་མ་བསྟན་པས་སོ། །ཉན་
ཐོས་ལ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། གཟུགས་ནི་དབུ་བ་རྩོས་པ་
འདྲ། །ཆོར་བ་རྩ་ཡི་རྩ་བར་བཞིན། །འདུ་ཤེས་སྒྲིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་

སྟེ། །འདྲ་བྱེད་རྣམས་ནི་ཆུ་ཤིང་བཞིན། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱུ་མ་
ལྟར། །ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་བཀའ་སྩལ་རྟོ། །ཞེས་ཉན་ཐོས་གྱིས་
ཉན་སྒྲིབ་སྤང་བའི་བྱིར་དུ་བསྟན་རྟོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདོ་དང་པོ་དང་། གཉིས་པའི་རྗེས་འབྲང་
ངོ། །དང་པོ་ནི།

མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཆེར་འོས་སེམས་བསྐྱེད་སྤངས་པའི་སྐྱེ་བོ་
དག། །གཞན་དོན་སེམས་དང་དེ་ཡི་ཐབས་རྟེན་དང་། །དགོངས་
ཆེན་དོན་དང་དེ་ཉིད་མཆོག་མཐོང་བའི། །བདེ་བ་དེ་སྤངས་ཞི་
བར་འགོ་བར་འགྱུར། །ཞེས་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་སྤངས་པ་ལ་
དེ་ཉིད་མཆོག་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མཐོང་བའི་བདེ་བ་དང་བྲལ་བར་
གསུངས་ཤིང་། བྱམས་ཆོས་གཞན་ལས་ཀྱང་སྦྲས་ཟིན་ཆོད་ལ་
རང་རྒྱལ་ལ་བྱུང་བར་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་རྟོགས་པར་བཤད་པ་མེད་དོ། །དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་
ནས་ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་དང་། སྒོ་གྲོས་བརྟན་པ་ལ་སོགས་པའི་

གཞུང་ན་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཉན་རང་གིས་རྟོགས་པར་བཤད་
 པ་མི་སྤང་ངོ། །དབུ་མ་བའི་སློབ་དཔོན་ལ་ཡང་། སློབ་དཔོན་ཆེན་
 པོ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་། ཞི་འཆོ་དཔོན་སློབ་དང་། འཕགས་སང་
 རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པའི་པར་བྱིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉན་རང་གིས་
 ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པར་གསུངས་ཏེ། ཕྱོགས་འདི་ལ་ནི།
 རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ། །ཡུམ་གྱི་རྒྱན་འདི་ལས་ཉན་
 རང་གི་སྦྱར་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་
 གསུངས་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་སྤྱིའི་ཁོག་ལ་མི་འགྲིག་གོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སློབ་དཔོན་གྱི་ཕྱང་དགོད། ཕྱང་གི་དོན་
 བཤད། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། དངོས་པོར་ཁས་ལེན་ཡོད་ན་
 བློ། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་མི་བཟད་འབྱུང་། །ལྟ་བ་མ་རུངས་
 ཡོངས་སུ་འཛིན། །དེ་ལས་འབྱུང་བའི་ཚུད་པར་འབྱུང་། །དེ་ནི་
 ལྟ་བ་ཀུན་གྱི་རྒྱ། །དེ་མེད་ཉན་མོངས་མི་སྐྱེ་སྐྱེ། །དེ་བས་དེ་ནི་

ཡོངས་ཤེས་ན། །ལྷ་དང་ཉོན་མོངས་ཡོངས་སུ་འབྱང་། །གང་གིས་
 དེ་ཤེས་འགྱུར་ཞེ་ན། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་མཐོང་བ་སྟེ། །བརྟེན་
 རས་སྐྱེ་བ་མ་སྐྱེས་ཞེས། །ཡང་དག་མཐུན་པའི་མཆོག་གིས་
 གསུངས། །ཞེས་དང་།

རིན་ཆེན་སྤངས་པ་ལས། ཇི་སྲིད་སྤངས་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་
 སྲིད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད། །ངར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ། །དེ་
 ལས་ཡང་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན། །ལས་གསུམ་ཐོག་མཐའ་དབུས་མེད་
 པ། །འཁོར་བའི་དགྲིལ་འཁོར་འགལ་མེ་ཡི། །འཁོར་ལོ་ལྷ་བྱ་པར་
 ཚུན་གྱི། །རྒྱ་ཅན་འདི་ནི་འཁོར་བར་འགྱུར། །དེ་ནི་རང་གཞན་
 གཉིས་ཀ་དང་། །དུས་གསུམ་ཉིད་དུ་མ་མཐོང་བྱིར། །ངར་འཛིན་
 པ་ནི་ཟད་པར་འགྱུར། །དེ་ནས་ལས་དང་སྐྱེ་བ་ཡང་། །ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་ལྷུང་གི་དོན་བཤད་པ་ནི།

དེ་ཡང་ལྷུང་སྤྲ་མས་དངོས་པོར་ཞེན་པ་ཡོད་ན་ཆགས་སོགས་
 རྣམས་འཇུག་པ་དང་། དེ་མེད་ན་དེ་དག་བརྫོགས་པར་གསུངས། གྱི་

མས་དངོས་པོར་ཞེན་པ་ཡོད་ན་ངར་འཛིན་འཛིག་ལྟ་ཡོད་ལ། ཉོན་
 མོངས་དེ་ལས་དེས་བསྐྱངས་པའི་ལས་དང་། དེ་གཉིས་ལས་སྲིད་
 པར་སྐྱེ་བའི་རྗེས་འགོ་དང་། དེ་དག་བདག་གཞན་དང་དུས་གསུམ་
 གྱི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་པར་མཐོང་བས་ངར་འཛིན་སོགས་དེ་དག་ཕྱོག་
 པར་གསུངས་པས་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་
 པར་བསྟན་ཏེ། ཉན་རང་དབྱ་བཅོམ་ལ་འཛིག་ལྟ་དང་། ཆགས་སྤང་
 སོགས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་དང་། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་
 བ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས་གསུངས་པ་བྱང་སེམས་
 ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་ཡང་འཆད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལས་སྤར་ལྟར་
 གསུངས་ཤིང་། ལེན་པ་མེད་པ་སྤྱངན་ལས་འདའ་བ་བསྟན་པའི་
 མཐར། **དེ་ལྟར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔས་བྱང་། །མཐོང་ནས་བྱང་
 རྒྱུ་ངེས་པར་འདོད། །ཅེས་སོ།**

དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དཔལ་ལྷན་ཟླ་གསལ། རྩ་ལ་
 ལྷ་ཀློག་སྟོན་དཔོན་ཞི་བ་ལྟ། ཤེར་འབྱུང་། དག་བའི་ལྟ། བི་མ་མི་ཏ་

ནམས་ཉན་རང་ལ་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་ཏྲོགས་ཡོད་པར་བཞེད་དོ།

གསུམ་པ་དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ནི།

འདིར་མདོ་དང་བྱམས་པས་ཉན་རང་གིས་ཆོས་བདག་མེད་པ་
མ་ཏྲོགས་པར་གསུངས་པ་དེ་རི་ལྟར་བྱང་ཞེ་ན། འོན་ཕུང་གཞན་
ལས། བྱུང་བྱེད་པ་ཡི་གང་ཟག་ཡོད། །རྟག་གམ་མི་རྟག་བརྗོད་
མི་བྱ། །ཞེས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་གསུངས་པ་
ཡང་རི་ལྟར་བྱང་། དེ་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པ་ནམས་
བྱང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཅན་ནོ་ཞེ་ན། འོན་
རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པ་ལ་སྐྱག་པའི་དོན་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་
ནམས་བྱང་བའི་དོན་དུ་རེ་ཞིག་མི་རྟག་སོགས་གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་ཀྱིས་གྲོལ་བར་གསུངས་སོ།

དེ་ལྟར་ན་ཉན་རང་ལ་མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་ལམ་ནམ་པར་
གཞག་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་ཏྲོགས་པར་བསྟན་པའི་
དགོངས་གཞི་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་སྒྲུབ་པ་མེད་

བཤོ། །དགོས་པ་ནི་སྤྲུལ་ཟེན་རྟོ།།

དངོས་ལ་གཞིན་བྱེད་ནི། གཤམ་ཏེ་ཆོས་སུ་ཞེན་པ་དང་བཅས་པའི་
 མི་རྟག་སོགས་བརྩ་བྱག་ལས་དེ་དག་ལ་ལམ་གཞན་མེད་ན། དེ་དག་
 གི་ཉོན་མོངས་པ་ཅད་ནས་སྤང་བ་དང་འཕགས་པ་མཆོན་ཉིད་པར་
 ཁས་སྤང་བྱ་མི་རུང་སྟེ། ལམ་དང་ཉོན་མོངས་གཉིས་ཀ་དམིགས་
 དུལ་སྤང་པའི་ཆོས་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་དེའི་གནས་ལུགས་ལ་
 ལོག་པར་ཞུགས་པར་མཆུངས་པ་དང་། བདེན་བཞིའི་རང་བཞིན་
 ལས་སྒོ་གོལ་བའི་བྱིར་བདེན་པ་ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་མཐོང་བ་མིན་པའི་
 བྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་ནི་སྤང་པོ་ལ་བདེན་
 འཛིན་གྱི་རྒྱ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་དག་གིས་སྤང་པོ་ལ་ཐམས་ཅད་དུ་བདེན་
 པར་འཛིན་ན་རྒྱ་མ་ལོག་པས་འབྲས་བྱ་མ་ལུས་པ་ཇི་ལྟར་ལྟོག་ཉན་
 རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་ན་ཐེག་ཆེན་དང་བྱེད་མེད་
 དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། **རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས། ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་**
ནི། །སྤང་རྒྱུ་མེད་སྤང་བའི་སྤོན་ལམ་དང་། །སྤྱོད་པ་ཡོངས་བསྡོ་

མ་བཤད་པས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་
 ལན་མཛད་ཅིང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་སྒྲིམ་པ་ཡང་མེད་
 འོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །བྱང་པར་འདི་དག་ཤེས་ན་ཉན་རང་ལ་འཕགས་
 པ་མཆན་ཉིད་པ་འོང་མི་འོང་གི་དོགས་པ་ཡང་ལྡོག་པར་འགྱུར་
 འོ། །གཞན་ཡང་འདི་དག་གི་མཉམ་བཞག་ན་མི་རྟག་སོགས་སུ་
 བདེན་ལོ་སྒྲིམ་པའི་རྟོག་པ་མངོན་གྱུར་མེད་དེ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་
 ཡིན་པས་སྒྲུ་རྟོག་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ་ཆད་མའི་མདོར། རྣལ་འབྱོར་
 རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་མས་བསྟན། །མ་འདྲེས་པ་ཡི་དོན་ཅུང་མཐོང་། །ཞེས་
 རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་རྣམས་མིང་དང་མ་
 འདྲེས་པར་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་།

ཀུན་བརྟུས་ལས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་
 པས་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ལ་འརྱག་པ་ན་མི་རྟག་པའི་དོན་མཐོང་
 གི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མི་རྟག་པ་
 ཉིད་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་སྟོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་

བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ།།

གསུམ་པ་སྤང་བྱ་དང་གཉེན་པོའི་རབ་དབྱེ་ལ་གསུམ། གཞི་
ལམ་དང་། སྦྱོད་པ་དང་། འབྲས་བྱ་ལ་མཆན་འཛིན་གྱི་སྤང་གཉེན་
ནོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་སྤང་བྱ་དང་གཉེན་པོ་གཉིས། དང་པོ་སྤང་བྱ་ནི།

གཞི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྤང་པོའི་ཆོས་རྣམས་དང་། དུས་
གསུམ་དུ་གཏོགས་པའི་ཆོས་ལ་མཆན་མར་འདུལ་ཤེས་པ་དང་།
ལམ་སྦྱོར་པ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་མཆན་མར་
འདུལ་ཤེས་པ་ལོ། །

གཉིས་པ་གཉེན་པོ་ནི།

བྱང་ཆེན་ཐབས་མཁས་པས་ཡུམ་ལ་སྦྱོད་པའི་ཆེ་གཟུགས་
ལ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བར་འདུལ་པ་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། འདས་
པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་འདས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཞེས་བྱ་བར་འདུལ་
པ་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། བྱང་ཆེན་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཡུམ་ལ་
སྦྱོད་པའི་ཆེ་འདི་སྦྱུང་དུ་བདག་གིས་སྦྱོར་པ་ཞིག་བྱིན། འདི་ལ་སྦྱོར་

བ་བྱིན། སྦྱོན་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་སྦྱོན་ནོ་ཞེས། ཞེས་པ་ནས་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱའོ་ཞེས། བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྱོན་པར་བྱའོ་ཞེས། བདག་གིས་འདི་རྣམ་མཁུན་འཕྲོ་བ་པར་བྱའོ་སྦྱོན་དུ་སེམས་པ་མེད་དེ་ཞེས་པ་སྟེ་སྤང་བྱ་གསུམ་དང་གངས་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་སྦྱོད་པའི་སྤང་གཉེན་ལ་ཡང་གཉིས་ལས་དང་པོ་སྤང་བྱ་ནི།

སྦྱོ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་དང་བསྦྱོ་བྱའི་དགོ་བ་ལ་མཆན་མར་ཞེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྦྱོ་བའི་མཆན་བཅས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ཡིན་ཏེ་བྱང་ཆེན་བྱང་སེམས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། སྦྱོན་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙོ་བརྒྱད་དུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བཙོ་མ་ལྟན་འདས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་བསྦྱོད་པའི་དགོ་ཅ་གང་དག་ཏུ་འདུ་ཤེས་ནས། དགོ་ཅ་དེ་དག་མཛོན་པར་བསྐྱུས་ཏེ་གཅིག་ཏུ་བསྡེམས་ཤིང་གཞལ་ནས་སྤང་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་སྦྱོ་བར་བྱེད་པ་འདི། ཀྲི་ཤི་ཀ་བྱང་ཆེན་

ཐོ་ཡིན་གྱང་ཆགས་པ་སྤྱོད་མེད་ཐོ་ཡིན་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
དུ་གཉེན་ཐོ་མེན་ནོ།

གཉིས་པ་གཉེན་ཐོ་ནི།

ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་རང་བཞིན་གཅིག་པར་ཤེས་
པས་ཆགས་པ་སྤྱོད་བ་སྟེ། དེ་ནི་འདི་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་
གཉིས་མ་ཡིན་ཏེ། རབ་འབྱོར་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཅིག་དུ་ཟད་
དོ། །ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ནོ། །གང་
རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་ནོ། །གང་རང་བཞིན་ཡིན་
པ་དེ་ནི་འདུས་མ་བྱས་པ་ལོ། །རབ་འབྱོར་དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆེན་གྱིས་
ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཅིག་ཕྱུ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་མངོན་པར་
འདུས་མ་བྱས་པ་ཤེས་ཤིང་མཐོང་ན་ཆགས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་
ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ།

བཞི་པ་དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། སྤྱོད་བའི་
ངོ་བོ་དང་རྣམ་པ་ལོ། །དང་པོ་སྤྱོད་བའི་ངོ་བོ་ལ་གཉིས། དངོས་

བསྟན་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། རྒྱགས་བསྟན་ཉན་རང་གི་
 སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་དངོས་བསྟན་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ནི།

སྦྱར་སྦྱར་བའི་ལམ་ཞེས་བ་ཡུལ་དེ་དང་དེ་ལ་མི་དམིགས་བར་
 སྦྱར་བའི་རྣལ་འབྱོར་ཅམ་ལ་ཟེར་གྱི་ལམ་ལྗེའི་ཡ་གྲུལ་ནི་མ་ཡིན་
 བོ། །དེས་ན་གཞིཤེས་ཀྱི་སྦྱར་བ་འདི་ནི་ལྟ་སྒྲིམ་སྦྱོང་འབྲས་ཡུལ་
 ཡུལ་ཅན་དང་བཅས་བ་ལ་མཆན་མར་འཛིན་བའི་གཉེན་པོར་སྒྲིམ་
 བ་ཡིན་པས་ངི་སྤྱད་མཆན་མ་དེ་དག་སྦྱེ་བ་དེ་སྤྱད་དུ་བསྒྲིམ་དགོས་
 བས་ཆོག་ལམ་ནས་ས་བརྩུ་བའི་བར་ལ་བཞག་གོ།

དེ་ལྟ་བུའི་གཞིཤེས་ཀྱི་སྦྱར་བ་དེ་ཡང་རྣམ་བ་བརྩུ་ལྟ། བྱང་
 ཆེན་གལ་ཏེ་གཟུགས་ལ་མི་སྦྱོང་ན་ཡུམ་ལ་སྦྱོང་དོ་ཞེས་གཟུགས་
 སོགས་ཀྱི་སྦྱར་བ་དང་། གཟུགས་ཏྲག་ཅེས་བྱ་བའམ་མི་ཏྲག་
 ཅེས་བྱ་བར་མི་སྦྱོང་ན་ཡུམ་ལ་སྦྱོང་བའོ། །ཞེས་མི་ཏྲག་ལ་སོགས་
 བའི་སྦྱར་བ་དང་། བྱང་ཆེན་གཟུགས་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་བ་དང་
 རྫོགས་བའོ། །ཞེས་བྱ་བ་སོགས་རྫོགས་མ་རྫོགས་ཀྱི་སྦྱར་བ་

དང་། བྱང་ཆེན་གཟུགས་ཆགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་མ་ཆགས་
 པའོ། །ཞེས་ཆགས་མེད་ཀྱི་སྦྱར་བ་དང་། དུམ་ཟུང་མོ་འདི་བསྟན་
 །ཀྱང་མི་འགྲིབ་མ་བསྟན་ཀྱང་མི་འགྲིབ་བསྟན་ཀྱང་མི་འཕེལ་མ་
 བསྟན་ཀྱང་མི་འཕེལ་འོ། །ཞེས་མི་འགྱུར་བའི་སྦྱར་བ་དང་། ཆོས་
 རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསྟན་ཀྱང་དེ་བཞིན་མ་
 བསྟན་ཀྱང་དེ་བཞིན་འོ། །ཞེས་བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་སྦྱར་བ་དང་།
 གང་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྦྲད་དུ་གོ་ཆ་བགོས་པ་དེ་དག་
 བྱིན་མ་མཁའ་ཡོངས་སུ་དགྲོལ་བར་འཆོལ་བའོ། །ཞེས་དང་།
 སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་གོ་ཆ་འཆོལ་བ་དེ་དག་བྱིན་མ་མཁའ་
 བར་སྦྲང་ལ་འདེགས་པར་འཆོལ་བའོ། །ཞེས་དང་། བྱང་ཆེན་གང་
 སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྦྲད་དུ་སྦྱ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་འཆོལ་བ་དེ་
 དག་ནི་བཙུན་འགྱུས་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའོ། །

ཞེས་བྱ་དཀར་བ་གསུམ་ཀྱི་སྦྱར་བ་དང་། དེ་ནས་དགེ་སྦྲང་གཞན་
 ཞིག་གིས་འདི་སྟུང་དུ་གྱུར་ཏེ། གང་ལ་ཆོས་གང་ཡང་སྦྱེ་བའམ་

འགག་པ་མེད་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕྱང་པོར་གདགས་སུ་ཡོད་ཅེས་པ་
 བས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་གདགས་སུ་ཡོད་པའི་བཙུག་ལྷན་
 འདས་མ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་འབྲས་བུ་ཡོད་པའི་སྦྱར་བ་དང་།
 རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་རི་སྐད་བསྟན་པའི་ཡུམ་ལ་གནས་
 བ་དེ་ཉིད་དེའི་བསྐྱུང་བ་དང་བསྐྱབ་བ་དང་སྤྱོད་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་སྦྱར་བ་དང་། བྱང་ཆེན་ཡུམ་ལ་སྦྱོད་པ་
 བ་རི་ཅམ་གྱིས་མི་ལམ་སྦྱུ་མ་སྤྲིག་རྒྱ་སྤྱོད་བསྟན་གཟུགས་བསྟན་བེ་
 ཟའི་གོང་བྱིར་དང་སྦྱལ་བ་ལྟ་བུར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་འགྱུར་
 རམ། ཞེས་རབ་འབྱོར་ལ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བྲིས་པའི་ལན་དུ་བདུན་པོ་
 དེ་ལ་རྒྱུ་པ་བཞེ་མེད་ན་དེ་ལྟར་ཤེས་སོ་ཞེས་སོ། །འདིའི་སྐབས་
 ལ། གཟུགས་སོགས་རྫོགས་མ་རྫོགས་ཀྱི་དོན་ནི། རྒྱན་སྒྲུང་ལས།
 མཆན་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོང་པའི་ཕྱིར་བཏགས་པའི་གཟུགས་ནི་ཡོངས་
 ལྷན་མ་རྫོགས་པའོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོགས་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་
 ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ནི་རབ་དུ་རྫོགས་པའོ། །ཞེས་པའི་དོན་གང་ལ་

དམིགས་ན་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་
 རྫོགས་མ་རྫོགས་ལ་འཆད་ཀྱང་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལ་མ་རྫོགས་
 པའི་རྒྱ་མཆན་དུ་གསུངས་པས་དགོངས་པ་མིན་ནོ། །འོ་ན་གང་ཞེ་
 བ། བཏགས་པའི་གཟུགས་ནི་རྟོག་པས་གཟུགས་སུ་སྒྲོ་བཏགས་པ་
 ཅམ་ཡིན་པས་མཆན་ཉིད་དམ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དོན་
 ལ་མེད་པའོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྟོག་
 པས་བཏགས་པས་སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་དག་
 པའི་ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་ཆང་བའམ་དོན་ལ་
 གནས་པ་ཞེས་བྱའོ།

བྱ་དཀར་གསུམ་ནི་རིམ་པ་ལྟར། རྣམ་མཁེན་ཆེད་དུ་བྱ་དཀར་
 བ་དང་། ལམ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་དཀར་བ་དང་། གཞི་ཤེས་གཞན་
 ལ་བསྟན་དཀར་བ་ཡིན་ལ། སྐྱེར་བའི་དུས་སུ་བྱ་དཀར་བ་གསུམ་
 བོ་དེ་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་དེ་གསུམ་ཐོབ་བྱ་ཐོབ་བྱེད་སོགས་མེད་པ་
 རྣམ་མཁེན་ལྟར་ཤེས་པ་ཡིན་གྱི་བྱ་དཀར་གསུམ་ཉིད་སྐྱེར་བ་མིན་

བོ། །ཤེས་བྱེད་སྤང་བ་རྣམ་བཟུན་གྱི་སྐབས་སུ་བཞི་རེ་སྟེ། དེ་ཡང་
 གང་ལ་སྤང་ན་སེམས་དབའི་རྗེས་སོབ་ལའོ། །གང་སྤང་ན་བྱིན་དང་
 གི་དངོས་པོ་འདིའོ། །རི་ལྟར་ན། མི་ལམ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱ་མཚན་ནི།
 བག་ཆགས་ཀྱི་གཉིད་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་དེ་དང་དེར་ཡོངས་སུ་འགྱུར་
 བར་སྤང་བའོ། །བྱད་བར་བཞི་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་སྦྱར་ནས། མ་
 དེག་པའི་སྒྲགས་དང་སྤྲན་མཉམ་དུ་ཆོག་གས་བ་ལས་བྱུང་བས་སྦྱ་མ་
 དང་། བདེན་པར་སྤང་ཡང་མེད་པའི་བྱིར་འགལ་བར་སྤང་བས་སྒྲིག་
 རྒྱ་དང་། རྒྱན་ལ་རག་ལས་ཏེ་སྤང་བས་སྦྱ་བརྟན་དང་། ཤེས་བྱའི་
 ཚུལ་གཟུགས་བརྟན་འཛོག་བྱེད་ལྟ་བུའི་ནང་གི་བག་ཆགས་ཀྱིས་རི་
 ལྟར་འཕངས་བ་ལས་མི་འདའ་བར་སྤང་བས་མིག་ཡོར་དང་། འདི་ལ་
 མདོར་གཟུགས་བརྟན་དང་། རྒྱན་སྤང་ལ་མིག་ཡོར་ཞེས་གསུངས་
 ལ། གཞིན་འཛོམས་ཚུང་བར་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྦྱ་ཤད་འཛོགས་བར་
 སྤང་བ་དང་ཁ་ཅིག་འགལ་མེ་སྦྱར་དུ་བསྐྱོར་བ་སོགས་ལ་འཆད་དོ། །
 གནས་བར་བྱ་བའི་རྟེན་མེད་པ་རང་སྤང་བས་རི་ཟེའི་གྲོང་ཁྱེར་

དང་། ལུས་ངག་གི་བྱེད་པ་དེ་ཁོ་ནར་རྒྱ་དང་བྲལ་བར་སྦྱང་བས་སྦྱལ་
 པ་དང་བདུན་ནོ། །བདུན་པོ་འདིའི་སྒོ་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་འདི་དག་དང་མཚུངས་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པས་ཤེས་
 བྱེད་སྦྱང་བ་བདུན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་རྗེས་སྐོབ་ཏུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 སྦྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། སྦྱུ་མ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་ཡང་ཞེན་པ་ཡོད་
 བ་སྒྲིམ་མེད་བཞིའི་སྒོ་ནས་དགག་དགོས་སོ། །སྦྱོར་བ་བཅུ་པོ་འདི་
 ཡང་མངོན་ཞེན་རེ་རེ་དོར་ནས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་ཤེར་
 འབྱུང་བཞེད་ཀྱང་དོན་དུ་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ཅམ་ཡིན་པས་ངོ་
 བོ་ཞེན་མེད་དུ་གཅིག་གོ།

གཉིས་པ་འཁྱགས་བསྟན་ཉན་རང་གི་སྦྱོར་བ་ནི།

སྒར་རི་ལྟར་ཞེན་སྦྱོད་བཀག་ནས་སྒྲིམ་མོ་ཞེས་པ་དེ་ལས་
 བསྒྲིག་ནས་ཞེན་པ་དང་བཅས་ཏེ་སྒྲིམ་པའོ།

གཉིས་པ་སྦྱོར་བ་དེའི་རྣམ་པ་ནི།

ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་སྦྱོར་བ་

དེ་ནམས་སྒྲོམ་སྟེ། གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་གཟུགས་སྒྲོམ་སེམས་སུ་
 མི་བྱེད། གཟུགས་ཀྱིས་སྒྲོམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད། གཟུགས་བདག་གི་
 ཞེས་སྒྲོམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད། གཟུགས་ལ་སྒྲོམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད་
 ཅེས་ནམ་མཁུན་གྱི་བར་ལ་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་གཟུགས་
 དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་འདི་གཟུགས་སོ་ཞེས་དང་། གཟུགས་
 འདིས་དངོས་པོ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་སྐྱབ་པོ་ཞེས་དང་། གཟུགས་ལ་ཕན་
 གཞོན་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱ་ཞེས་མི་སྒྲོམ་པར་གཞོན་འཛོམས་ཆུང་བར་
 བཤད་ལ། གསུམ་པ་ལ་ཆེ་བར་ཇེ་ཁོལ་གྱི་དངོས་པོར་མི་སྒྲོམ་པར་
 བཤད། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་དང་པོ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཞེན་པ་
 དང་། གཉིས་པ་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ལ་ཞེན་པ་དང་། གསུམ་པ་དབྱེ་
 བའི་སྒྲོམ་པ་ལ་ཞེན་པ་དང་། བཞི་པ་ངེས་འབྱེད་སོགས་ཀྱིས་རྟོགས་
 པ་ལ་ཞེན་པ་ལ་གསུངས་སོ། །

ལྷ་པ་དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྦངས་པའི་འབྲས་བུ་ནི་མཐོང་ལམ་
 སྟེ། འདི་ལ་མཐོང་ལམ་དངོས་བཤད་པ་དང་། སྒྲོམ་ལམ་མི་འཆད་

པའི་རྒྱུ་མཚན་གཉིས། དང་པོ་མཐོང་ལམ་དངོས་ལ་གཉིས། དངོས་
བསྟན་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དང་། རྒྱགས་བསྟན་ཉན་རང་གི་
མཐོང་ལམ་མོ། །དང་པོ་དངོས་བསྟན་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ནི།

རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་དང་། བདེ་བ་དང་སྦྱག་བསྐྱུ་བ་དང་།
སྟོང་པ་དང་མི་སྟོང་པ་དང་། བདག་དང་བདག་མེད་པ་ལ་སོགས་
བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་བསྒྲིག་ཆེ་དང་བཅས་པའི་སྒྲོ་
འདོགས་སོ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་སྒྲོ་ནས་བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་
མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའོ།

གཉིས་པ་རྒྱགས་བསྟན་ཉན་རང་གི་མཐོང་ལམ་ནི།

དངོས་བསྟན་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རྗེས་འགྲེའི་སྒྲོ་ནས་
བསྟན་པ་སྒྲོ་འདོགས་སོ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་དེ་ལས་བསྒྲིག་པ་མི་
རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་དག་ཏུ་ཞེན་ནས་བསྒྲུམ་བའོ།

གཉིས་པ་སྒྲོམ་ལམ་མི་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི།

ཉི་སྣང་ལས། ཡང་ཅིའི་དོན་གྱིས་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་བཞིན་
ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལོགས་ཤིག་པ་མེད་པ་

ཅི་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་
 བྱི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བས་བལྟས་ནས་
 འདའོ་ཞེས་གསུངས་པས་ན་འདི་ནི་གཞན་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་བྱིར་
 རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
 རྒྱས་ལ་སོགས་པས་རི་ལྟར་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་དེ་ནི་བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གོམས་
 འདྲིས་སུ་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་པས་ཉན་རང་གི་གཞི་ཤེས་དེ་ལ་བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔས་རི་ལྟར་བསྒྲུལ་པར་བྱ་བའི་སྒྲུལ་ལམ་ནི་མ་བསྟན་
 ཏོ། །འོན་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་གང་མཐོང་བའི་དོན་དེ་
 ལ་གོམས་པར་བྱ་བའི་ཉན་རང་གི་སྒྲུལ་ལམ་ཉིད་ཅིའི་བྱིར་མི་སྟོན་
 ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་བསྟན་ཀྱང་ཤེས་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་
 དཔས་གཞན་ལ་ཉན་རང་གི་ལམ་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་ནི། རི་ལྟར་
 མཐོང་བའི་དོན་དེ་ཉིད་གོམས་པར་བྱེད་པ་སྒྲུལ་ལམ་མོ་ཞེས་བསྟན་
 པས་ཆོག་ལ་རང་གིས་ནི་དེ་མི་སྒྲུལ་པའི་བྱིར་རོ། །

རྒྱལ་པ་མཁུན་པ་གསུམ་གྱི་མཁུག་བསྐྱ་བ་ནི།

རབ་འབྱོར་ཡུམ་འདི་ནི་ཆོས་གང་ཡང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་
 མི་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ནས། སྟོན་པར་བྱེད་པ་
 མ་ཡིན། མི་སྟོན་པར་བྱེད་པ་སྟེར་བར་འཕྲོག་པར་ཆད་པར་ཉག་
 པར་དོན་གཅིག་པར་དོན་སྣ་ཆོག་པར་འོང་བར་འགྲོ་བར་ཀྱན་ནས་
 ཉོན་མོངས་པར་རྒྱུ་པར་བྱང་བར་འགྲིབ་པར་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་མ་
 ཡིན། འདས་པར་མ་ཡིན། མ་འོངས་པར་མ་ཡིན། ད་ལྟར་བྱང་བར་
 བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཁུག་སྤྱད་གསུངས་སོ།།

རབ་འབྱོར་ཡང་ཡུམ་འདི་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ལས་ཤིན་ཏུ་འདའ་
 བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གནས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ཁམས་
 གཞན་གཉིས་ལ་དང་། སྦྱིན་པའི་པར་སྦྱིན་སྟེར་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་
 སེར་སྣ་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། ཞེས་པ་ནས་རྒྱུ་པར་མཁུན་ཉིད་སྟེར་
 བར་བྱེད་པ་འཕམ་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། ཞེས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཁུག་
 སྤྱད་གསུངས་སོ།། །རབ་འབྱོར་ཡུམ་འདི་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་
 རྣམས་སྟེར་བར་བྱེད་པ་འཕམ། འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། དེ་བཞིན་

དུ་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་ཆོས་རྣམས་དང་། ཉན་རང་གི་ཆོས་རྣམས་དང་།
འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྦྱར་ནས་དེའི་འཐད་
པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱུང་རུང་མ་བྱུང་རུང་ཆོས་ཉིད་དེ་གནས་པ་
དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བྱུགས་སུ་ཆུད་ནས་གཞན་ལ་སྟོན་པ་ལ་
སོགས་པར་གསུངས་པས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་མཁྱེད་སྦྱང་གསུངས་སོ།།

དེ་ཡང་སྐབས་གསུམ་པ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་འདིར་ངི་ལྟར་
གསུངས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཞི་ཕྱང་པོ་ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་
ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ། སྟོར་བ་དང་འཕྲོག་པ་ལ་
སོགས་གཉིས་བཅས་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཞེན་པ་དང་བཅས་པའི་སྟོན་སྒྲུབ་
དོར་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནི་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཐའ་གང་རུང་འཛིན་པའི་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཀག་ནས་ཞེན་པའི་སྟོས་པ་གཙོད་པའི་དོན་དུ་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། སྐབས་གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་
སུ་བསྟན་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྲིད་པ་འཁོར་བས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་རྣམས་
སྤང་བྱ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་སྤང་འདས་ཀྱིས་
བསྐྱས་པའི་ཆོས་རྣམས་གཉེན་པོ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱས་

ནས་འཁོར་འདས་ལ་སྤང་དོར་དུ་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 སྤྱི་ཞི་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོན་ས་སྤང་དོར་གྱི་ཞེན་པ་གཙོ་བོ་
 བའི་དོན་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་
 སྐབས་སུ་རི་ལྟར་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱང་། སྤང་བྱའི་རང་བཞིན་བདེན་
 བར་གྲུབ་པ་ཞིག་སྤངས། ཐོབ་བྱའི་རང་བཞིན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཞིག་
 ཐོབ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཞིག་མཁྱེན་
 བས་འཆད་པའི་རྣམ་མཁྱེན་བསྟན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་འདས་ལ་
 སྤང་སྤང་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲོན་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ནས་གནས་པ་ཉིད་ཐུགས་སུ་ཚུད་ནས་སྒྲོ་སྒྲུར་
 དང་བྲལ་བར་སྟོན་པ་ཉིད་རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཐོབ་བྱ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་
 ཞེན་པ་གཙོ་བོ་བའི་དོན་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེས་མཁྱེན་གསུམ་རི་ལྟར་
 བསྟན་པ་དང་བསྟན་པའི་དགོས་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲོན་ས་མཁྱེན་བསྟན་
 པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ་མཁྱེན་གསུམ་རྫོགས་པར་
 བསྟན་པ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་
 དོན་ཐམས་ཅད་འདིར་ཆང་བར་སྟོན་ཞེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི་མཁྱེན་

གསུམ་གྱི་བཤད་པ་རྫོགས་ཟིན་པར་སྟོན་པའོ།

དེ་ཡང་མཐུན་གསུམ་ལ་མཐུག་སྟུང་མཛད་ནས་མངོན་ཏྲོགས་
 གཞན་ལྔ་ལ་མ་གསུངས་པ་ནི། མཐུན་གསུམ་གྱིས་མངོན་ཏྲོགས་
 བརྒྱད་ཀྱི་དོན་མཐའ་དག་སྟུང་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཙོ་བོ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་པས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་དོན་
 ཀྱིས་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེན་བཅས་གཉེན་བོ་ཡིན་ཀྱང་སྤང་
 བྱ་སྟེ། །ཞེན་མེད་ཏྲོགས་པའི་ངོས་ན་སྤང་དོར་མེད། །ཞེན་དང་མ་
 ཞེན་བྱང་པར་འདི་ལྟར་ཞེས། །རྒྱལ་སྤྱས་རྣམས་ཀྱི་སྤང་སྤང་འདིར་
 བཤད་དོ། །གཞི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ཏེ་གསུམ་པའི་སྟེ་
 དོན་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༄ གཉིས་པ་འབྲུག་པ་སྦྱར་བ་བཞིའི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་
 པ་ལ་གཉིས། དབང་དུ་བྱ་བ་དང་། བཏྱ་བ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཡན་ལག་
 རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དབང་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་
 རྒྱལ་ཀུན་དང་། དབང་དུ་བྱ་བའི་འབྲས་བྱ་ཅེ་མོའི་ཡན་ལག་རྒྱས་
 པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་དབང་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་རྒྱལ་ཀུན་བཤད་པ་
 ལ་གཉིས། སྦྱར་བ་ཁྲད་པར་ཅན་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྦྱར་བ་
 ཁྲད་པར་ཅན་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་པའི་སྐྱེས་རིམ་སོ། །དང་པོ་སྦྱར་བ་ཁྲད་
 པར་ཅན་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་པ་ལ་བཞི། སྦྱར་ས་ནམ་པ། སྦྱར་བ་པོ་གང་
 ཟག་ སྦྱར་བ་རང་གི་ངོ་བོ། སྦྱར་བའི་སྦྱོན་འགྲེལ་ཆོས་སོ། །དང་པོ་
 སྦྱར་ས་ནམ་པ་བཤད་པ་ལ། སྦྱི་དང་ཡན་ལག་གི་དོན་གཉིས། དང་
 པོ་སྦྱིའི་དོན་ལ་བཞི། རྒྱལ་པའི་ངོས་འཛིན། མདོ་ནས་གསུངས་
 ཚུལ། བཏྱ་བ་ཅེས་སུ་བསྐྱེས་ཚུལ། རི་ལྟར་སྐྱོམ་ཚུལ་སོ། །དང་པོ་
 རྒྱལ་པའི་ངོས་འཛིན་ནི།

ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྒྱལ་བྱང་གི་ཆོས་ཀྱི་ཁྲད་པར་རམ་

གསལ་བའི་དབྱེ་བ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་ཡང་རྟོགས་བྱ་བ་དེན་བཞི་དང་
 རྟོགས་པ་པོ་མཁུན་གསུམ་ལ་ཡོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱུང་པར་གཉིས་ཏེ་
 ལས་དང་བྱེད་པའི་རྣམ་པའོ། །དེ་གཉིས་ལ་དོན་རྣམ་དང་ཤེས་རྣམ་
 གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱང་མང་དོ། །

གཉིས་པ་མདོ་ནས་གསུངས་ཚུལ་ནི།

མདོ་ལས། ཡུམ་འདི་ནི་མ་མཆིས་པའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་
 པའོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། རབ་འབྱོར་ནམ་
 མཁའ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་བ་ནས། ཡུམ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་
 བ། རབ་འབྱོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་
 རྫོགས་པར་འཆང་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་དུ་རབ་
 འབྱོར་ཀྱིས་དམ་བཅའ་རྣམས་བཞག་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
 དེའི་འཐད་པ་རྣམས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །

གསུམ་པ་བསྟན་བཅས་སུ་བསྟུས་ཚུལ་ནི།

མདོ་དེ་དག་ལ། རྗེ་བཙུན་གྱིས། མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་
སྟེ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་འདི་ནས་འདིའི་བར་གྱིས་གཞི་ཤེས་དང་
ལམ་ཤེས་དང་རྣམ་མཐུན་གྱི་རྣམ་པ་བསྟན་ཏོ་ཞེས་ས་གཙུག་
མཛད་དོ། །དེ་ཡང་མཐུན་པ་དང་པོ་གཉིས་ལ་བདེན་པ་བཞི་ཀ་
དང་ཐ་མ་ལ་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ཉི་ཆེ་གསུངས་ཏེ། ལམ་བདེན་
ཉི་ཆེ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་དེའི་རྣམ་པ་རྣམས་རྣམ་མཐུན་གྱི་
དོན་རྣམ་དང་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་ནི་སྐབས་དེ་ཉིད་དུ་
འཆད་པར་འགྱུར་རོ།

བཞི་པ་ཇི་ལྟར་སྒྲོམ་ཚུལ་ནི།

སྒྲུ་མ་དག་ཤེས་རྣམ་བཟུ་དོན་གསུམ་གྱིས་དོན་རྣམ་བཟུ་དོན་
གསུམ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ནས་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དོན་
རྣམ་ཉིད་བསྒྲོམ་བྱའོ་ཞེས་འཆད་དོ། །འོན་ཀྱང་གཞུང་ནས་སྒྱུར་བས་
རྣམ་པ་སྒྲོམ་པར་གསུངས་པ་ནི་གཙོ་བོར་ཤེས་རྣམ་ཉིད་སྒྲོམ་པར་

སྒྲིལ་སྟེ། ཡུལ་ཅན་མཐུན་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་ཡུལ་
 བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཚུལ་འདི་ལྟར་རྟོགས་པའི་དམིགས་
 རྣམ་ཅན་གྱི་ལམ་རྣམས་མི་གནས་པའི་སྤྱིར་བ་དང་མི་སྤྱིར་བའི་སྤྱིར་
 བ་གཉིས་ཀྱིས་ཐབས་ཤེས་བྱུང་འབྲེལ་དུ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་སྤྱིར་
 བས་རྣམ་པ་སྒྲོམ་པའི་དོན་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ས་འབའ་ཞིག་དང་། ཉན་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་དེ་དང་
 རིགས་མཚུངས་པའི་ལམ་དེ་དང་དེ་དག་སྦྱེད་པ་ལ་དེ་སྒྲོམ་པ་དང་།
 བསྦྱེད་པར་བཏགས་ཏེ། དཔེར་ན་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཉན་རང་གི་ལམ་
 སྦྱེད་པར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

དེས་ན་སྐབས་འདིར་རྣམ་པ་རྣམས་ཐེག་པ་ཆེ་ཚུང་དང་སངས་
 རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྟེན་ཐ་དད་པའམ། ཡུལ་ལམ་ཡུལ་ཅན་
 གང་གི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་ཀྱང་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བསྦྱེད་བྱའི་གཞི་
 ལམ་རྣམ་གསུམ་སྦྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཞིག་
 གི་དམིགས་རྣམ་མཆོན་པར་བཞེད་ནས་མཐུན་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་

ཀྱི་བྱེ་བྱག་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུའི་
 ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བསྐྱེད་བྱའི་དམིགས་རྣམ་ཤེས་པ་ན་
 སྦྱར་བས་སྒར་ལྟར་རྒྱུད་ལ་སྦྱེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་རྣམ་པ་ཡུལ་དུ་
 གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་བདག་མེད་པ་དང་སྙིང་རྩེ་སྒྲོམ་ཞེས་པ་ལྟར་
 ཡུལ་སྒྲོམ་པ་དང་ཡུལ་ཅན་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་སྒྲོ་གོམས་པར་བྱེད་པ་
 གཉིས་ལས་འདིར་བྱི་མ་གཙོ་བོར་བརྒྱུད་ཅོ།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་གསུམ། གཞི་ཤེས་དང་། ལམ་
 ཤེས་དང་། རྣམ་མཐུན་གྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་
 གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་ཡང་གཉིས། བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་དང་།
 ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པའོ།

དང་པོ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀུན་འབྱུང་འགོག་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་
 བཅུ་གཉིས་ནི། མེད་པའི་རྣམ་པ་སོགས་ཐ་སྙད་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་
 གསུངས་ཏེ། རིམ་པ་ལྟར་ཏྲག་པ་མེད་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་སྤྱག་
 བསྐྱེད་སྦྱེ་ཡང་དེ་ཁོ་ནར་མི་སྦྱེ་བའམ་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལས་ལྷག་

པར་མི་སྐྱེ་བ་དང་། བྱེད་པ་པོའི་བདག་གིས་དབེན་པ་དང་། བདག་
མེད་པས་བདག་ཏུ་རྟོག་པའི་སྐྱོན་གྱིས་མི་བརྗེ་བ་དང་བཞི་ནི་སྤྱག་
བདེན་གྱི་ལོ། ། ཐ་སྙད་དུ་མིང་གཟུགས་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཡང་དེ་ཁོ་
ནར་དེ་སྐྱེད་པའི་གནས་མེད་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་འགྲོ་འོང་གི་བྱ་བ་
དང་ལྡན་ཡང་དེ་ཁོ་ནར་དེ་གཉིས་མེད་པས་ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་
པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ནང་གི་བརྗོད་པ་རྟོག་དཔྱད་ཡོད་ཡང་དེ་ཁོ་ནར་དེ་
འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་མིང་བཞིའི་
ནང་ཆོན་ཆོར་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡང་སྤྱིད་ཀྱི་རྒྱུན་སྤྱིད་པ་ཡོད་ཡང་
དེ་ཁོ་ནར་མིང་མེད་པ་དང་བཞི་ནི་ཀུན་འབྱུང་གི་ལོ། །

ཤེས་རབ་ཀྱི་ལུས་ཀྱིས་མངོན་དུ་བྱ་བ་ཡིན་ཀྱི་རྒྱུད་གཅིག་ནས་
གཅིག་ཏུ་སོང་ནས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་འགྲོ་བ་མེད་པ་དང་། གཞོད་མ་
ནས་ཉེ་བར་ཞི་བས་མི་འཕྲོག་པ་སྟེ་སྒྲོས་ཡོངས་དཔྱད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་
གཟུང་དུ་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་མི་
ཟད་པ་དང་། གཅིག་དང་དུ་མའི་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མེད་པས་སྐྱེ་
བ་མེད་པ་དང་བཞི་ནི་འགོག་པའི་ལོ། །

གཉིས་པ་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ། རྟོན་ལམ་དང་། བརྟོན་པ་
རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ལམ་གྱི་རབ་དབྱེ་དངོས་དང་།
མཐའ་དབྱེ་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལམ་གྱི་རབ་དབྱེ་ནི།

རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཉོན་སྦྱིབ་ཀྱི་གཉེན་པོར་ཐེག་དམན་གྱི་ཟག་
མེད་ལམ་གཅིག་དང་། ཤེས་སྦྱིབ་ཀྱི་གཉེན་པོར་སྒྲོམ་ལམ་ཟག་
བཅས་དང་། མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་གཉིས་སོ། །འདིའི་ཤེས་སྦྱིབ་
ཀྱི་གཉེན་པོ་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་གཟུང་རྟོག་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་མཐའ་དབྱེ་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ།

སྤྲ་མ་བཞི་ཉོན་སྦྱིབ་དང་ལྷག་མ་བཅུ་གཅིག་ཤེས་སྦྱིབ་ཀྱི་
གཉེན་པོར་འཛིག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དང་པོ་བཞི་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྤང་ཞིང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་
ཉོན་སྦྱིབ་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞི་ལམ་རིགས་པ་སོགས་ཡིན་
ཞིང་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཉོན་སྦྱིབ་ཀྱི་གཉེན་པོར་བྱེ་བའི་ཕྱིར་
དང་པོ་བཞི་ཉོན་སྦྱིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་སྦྱིབ་
པའི་གཉེན་པོར་ནི་བསྟན་དགོས་ལ་ཉོན་སྦྱིབ་བསྟན་ཟེན་པས་འོས་

མེད་ཀྱི་རིགས་པའོ།།

གཉིས་པ།

ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལ་དང་པོ་ལྟ་ཟག་བཅས་དང་ཐ་མ་དྲུག་
ཟག་མེད་དུ་འཛོག་པ་ནི། དང་པོ་ལྟས་ལྟུལ་མེད་བཞིན་སྒྲུང་བའི་
རྗེས་ཐོབ་མཆོན་ལ། སྤེམ་དྲུག་གིས་སྒྲུང་བ་མེད་པའི་མཉམ་བཞག་
མཆོན་པས་དེར་བཞག་གོ།

གསུམ་པ།

ཟག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་དང་ཟག་མེད་མཐོང་ལམ་འཛོག་པ་ནི།
མཐོང་ལམ་མཉམ་བཞག་བར་མ་ཆད་དུ་དང་། སྒྲོམ་ལམ་དུས་རིང་
བས་རྗེས་ཐོབ་མངོན་གྱུར་དང་སྤེལ་ནས་སྤྱིས་པས་སོ།།

བཞི་པ།

ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལ་མ་བྱེ་བར་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལ་བྱེ་
བ་ནི་དེ་གཉིས་སྒྲུང་དཀའ་སྒྲ་ཡོད་པས་སོ།།

གཉིས་པ་བརྟེན་པ་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་ལ་གསུམ། བཞི་དང་ལྔ་
དང་དྲུག་དྲུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ།

ལམ་གསུམ་ཡོད་པ་དེའི་ནང་ནས་ལམ་དང་པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་རྣམ་
པ་སྟོན་པ་ནི། བྱེད་པ་པོའི་གང་ཟག་མེད་པར་རྒྱགས་པས་དེར་འཛིན་
པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་པ་པོའི་གང་ཟག་མེད་པར་རྒྱགས་
པས་དེར་འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་དམན་པའི་ས་
དོར་ནས་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པའི་གནས་སྐབས་ལེན་པའི་སྟོན་
འཕྲོ་བ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཁོ་ནར་འཕྲོ་བ་མེད་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཉོན་མོངས་
བཟུལ་ནས་བྱེད་པར་སུ་འགྲོ་ཡང་དེ་ཁོ་ནར་འདུལ་བ་མེད་པ་དང་
བཞི་ནི་རིམ་པ་ལྟར་ལམ་སོགས་བཞི་འོ།

གཉིས་པ།

ལམ་གཉིས་པ་ཟག་བཅས་ལ་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་ལྔ་ནི། བྱེད་
གཟུང་བ་མི་ལམ་ལྟར་ལུལ་དུ་སྒྲུང་ཡང་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
པ་དང་། སྒྲ་བརྟན་ཏེ་བྲག་ཆ་ལྟར་བདེན་པའི་རྒྱ་ལས་མ་སྐྱེས་
པ་དང་། མིག་ཡོར་ཏེ་གཟུགས་བརྟན་ནམ་ཆེ་བ་གཉིས་སྒྲུང་ལྟར་

རྣམ་པ་ཙམ་མ་འགགས་པ་དང་། སྤྲིག་སྤྲིའི་ཚུ་ལྟར་གཟོད་མ་ནས་
 སྤྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། སྤྲུ་མའི་རྟ་སྤང་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་
 རྣམ་པར་དག་པ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་གིས་གཉེན་པོ་བྱེད་ཚུལ་ནི་
 གཟུང་བ་མི་ལམ་ལྟར་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་བསྐྱོམས་པས་
 གྲུང་དེ་ལ་བདེན་འཛིན་ཐམས་ཅད་སྤོང་བར་རུས་པའོ། །

གསུམ་པ།

ལམ་གསུམ་པ་ཟག་མེད་ལ་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་ནི། སྤྲིའི་གཟུང་བ་
 དོར་བྱ་གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དངོས་པོར་མེད་པ་དང་། དེ་སྤང་
 བྱ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་དངོས་པོར་མེད་པ་དང་། དེའི་རང་བཞིན་གོས་
 པ་མེད་པ་འོད་གསལ་བ་དང་། དེ་གཟུགས་སྤྲུ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་
 བའི་སྤྲོས་པ་མེད་པ་དང་། དེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་བར་རྟོགས་པའི་
 རྟོགས་པ་ལ་རྩོམ་པ་སྟེ་རྩོམ་པར་བྱར་མེད་པ་དང་། དེ་རང་བཞིན་
 གྱིས་སྤོང་བའི་སྤོང་ཉིད་མི་གཡོ་བ་སྟེ། སྤིད་པ་ཇི་སྤིད་ཀྱི་བར་དུ་
 གནས་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་པའོ། །

དེ་དག་གྲུང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཤེས་སྤྲིབ་དུག་གི་གཉེན་

མོའོ། །དུག་གང་ཞེ་ན། སྤེའི་གཟུང་བ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
 དོར་བྱར་རྒྱག་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ནས། ནམ་
 པར་བྱང་བ་སྦྱང་བྱ་དང་། དེའི་རང་བཞིན་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་བག་
 ཆགས་ཀྱིས་གོས་པའི་ངི་མ་ཅན་དང་། དེ་ལ་གཟུགས་ནས་རེག་
 བྱའི་བར་གྱི་སྒྲོས་པའི་དབྱེ་བ་དང་ལྷན་པ་དང་། དེ་ངོ་བོས་སྟོང་
 པར་རྒྱགས་པས་རང་གི་རྒྱག་པ་ལ་གཟུང་བ་བདེན་པ་སྦྱར་ཡོད་
 སྤེས་མེད་པར་རྒྱག་པ་དང་། དེ་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་ལ་རེ་
 ཞེག་སྟོང་ཡང་སྤེས་དེ་ལོག་ནས་མི་སྟོང་པར་འཛིན་པས་ཡོངས་
 སུ་ཉམས་པ་ནམ་པར་རྒྱག་པའོ།།

གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ནམ་པ་ལ་བཞི། ཀུན་འབྱུང་སྤང་
 གཉེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པ་དང་། ལམ་བདེན་དམ་བཅའ་དང་
 འཐད་པ་དང་། སྤུག་བདེན་རང་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་དང་། འགོག་
 བདེན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ཀུན་འབྱུང་སྤང་
 གཉེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད་པ་ནི།

འདི་ལྟར་ཡུལ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་སྤྱོད་པས་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་

བའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་ཡུལ་ལ་ལྟ་བ་སོགས་སུ་བྱེད་འདོད་པའི་
 འདུན་པའི་གཉེན་པོ་དང་། ཡུལ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་མི་གནས་
 པའི་རྣམ་པ་ནི་ཡུལ་འདོད་པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་མངོན་པར་ཞེན་པ་
 འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལོ། །འདི་གཉིས་ཀྱང་འདུན་པ་རྒྱ་དང་འདོད་
 ཆགས་འབྲས་བྱ་ཡིན་པས་གཅིག་དང་བྲལ་ན་གཅིག་དང་འབྲས་བ་
 ཅམ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྲས་ནས་སྤང་གཉེན་དུ་སྦྱར་བལོ། །མཚན་མ་དང་
 ཉེས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་རྣམ་པ་ནི་མ་འོངས་པའི་ལྟ་མིའི་ལུས་རྟེན་ལ་
 མངོན་པར་དགའ་བའི་སྤྲོད་པའི་གཉེན་པོ་སྟེ། སྤང་བྱ་དེ་གསུམ་ནི་ཀུན་
 འབྱུང་གི་ངོ་བོའི་རྣམ་པ་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དེལོ། །

འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ནི། འདོད་
 ཆགས་སོགས་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོ་སྟེ། སྤང་བྱ་དེ་གསུམ་ནི་ཀུན་
 འབྱུང་གི་རྣམ་པ་ཀུན་འབྱུང་གང་ཡིན་པ་དེལོ། །ཉོན་མོངས་ཀྱི་
 རྒྱ་རྩལ་མེན་ཡིད་བྱེད་དང་བྲལ་བས་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་རྣམ་པ་
 ནི་གཙང་བདེ་སོགས་སུ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་སྟེ། སྤང་བྱ་དེ་

ནི་ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་རབ་སྐྱེའོ། །སེམས་ཅན་ནམ་བདག་
མེད་པར་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་
འཛིག་ལྟའི་གཉེན་པོ་སྟེ། སྤང་བྱ་དེ་ནི་ཀུན་འབྱུང་གི་ངོ་བོའི་རྣམ་
པ་རྒྱུན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་
དངོས་མ་བསྟན་པར་གཉེན་པོ་གསུངས་པ་ནི་ཀུན་འབྱུང་དེ་སྤང་
བྱར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ནི།

ཆད་མེད་པས་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་སྐབས་འབྱེད་
པའི་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་བསྟན་ལ། མཐའ་གཉིས་དང་མ་འབྲེལ་
བས་ནི། དེས་ངེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་སྐབས་འབྱེད་
པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་ཏེ། སྤིང་ཞིའི་མཐའ་གཉིས་སུ་འཛིན་པ་དང་
བྲལ་བའི་སྒྲོན་པ་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པས་སོ། །དེ་ཡང་སྤིང་ཞི་གང་
རུང་ལ་ཞེན་ན་ཆད་མེད་པའི་དོན་བྱེད་པ་མི་འབྱུང་བས་སོ། །ཐ་མི་
དད་པས་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་སུ་ཐ་མི་དད་པར་མ་

ལུས་པར་རྟོགས་པའི་རིགས་པ་གང་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་བསྟན་ལ། མཆོག་
 ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པས་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་པ་དེ་ངེ་ལྟར་མ་ལུས་
 པ་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་ཏེ། ཉན་རང་གི་ས་ཅམ་གྱིས་
 ཆོག་མི་ཤེས་པར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་སྐྱབ་པས་སོ། །དེ་
 ཡང་ཉན་རང་གི་ས་ལ་མཆོག་ཏུ་བཟུང་ན་ཕྱོགས་གཅིག་པའི་རིགས་
 པར་གྱུར་པས་སོ། །

རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་ནི། བདག་གཉིས་སུ་མི་རྟོག་པར་ཡུལ་
 རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་སྐྱབ་པ་གང་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་བསྟན་ལ། གཞལ་
 ཏུ་མེད་པས་ནི། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པ་དེ་ངེ་ལྟར་མི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་
 མཚན་བསྟན་ཏེ། ཐོབ་ཐེན་ཉམས་པ་ལ་དམན་པ་དང་། མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་
 པ་ལ་གྲཞོམ་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་སྟོན་ཏུ་བཏང་ནས་
 ཆོས་ཉིད་ལ་ཤེས་བྱའི་ཡུལ་ཏུ་མི་འཛིན་པས་སོ། །ཆགས་པ་མེད་
 པའི་རྣམ་པས་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཆགས་པ་
 དང་བྲལ་བའི་ངེས་པར་འབྱེན་པའི་ངོ་བོ་བསྟན་ལ། དེ་ལ་འཐད་པ་མ་
 གསུངས་པ་ནི་གདུལ་བྱ་ཉི་བའི་བསམ་པ་ལ་ལྟོས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་

མདོར་ལམ་བདེན་དམ་བཅའ་དང་རྒྱ་མཚན་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་
 བྱེད་པར་དུ་བྱུར་པར་གསུངས་པ་ནི་ལམ་རྒྱད་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་སྟུག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ནི།

སྐྱེ་ལཱིག་གི་ངོ་བོ་གནས་པས་མི་རྟག་པ་དང་། ལད་བྱེད་ཀྱི་སྟུག་
 བསྐྱལ་གྱིས་བྱུབ་པས་སྟུག་བསྐྱལ་བ་དང་། རྟེན་པར་བྱེད་པའི་བདག་
 དང་འབྲེལ་བ་མེད་པས་སྟོང་པ་དང་། རང་ཉིད་བདག་མ་ཡིན་པས་
 བདག་མེད་པ་དང་། གངས་ལྗེ་པ་དེ་ཁོ་ནར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་
 པར་མ་གྲུབ་པས་མཚན་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་
 ཉིད་རྣམས་ཉེ་དེ་ལྟར་ན་ལྟོ། །སྤྱུ་མ་བཞི་རང་རང་གི་ངོ་བོ་དང་ཐ་མ་
 བེ་བཞི་ཀའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཞིང་ཐམས་ཅན་ལ་བྱུབ་པས་རང་དང་སྤྱི་མཚན་
 བོ། །སྟུག་བདེན་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པ་ནི་སྟུག་བསྐྱལ་
 ལེས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

བཞི་པ་འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ནི།

ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནས་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་
 པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་བར་བཅུ་དྲུག་གསུངས་པའོ།

རི་ལྷར་དེས་འགོག་པའི་རྣམ་པ་བསྟན་ཞེ་ན། འདི་ལ་ལྷ།
དངོས། བཏགས་པ། སྤེད་པ་པོ། ཡུལ་དུ་འཁྱུལ་པ། རོ་བོ་ཉིད་འགོག་
པའོ། །དང་པོ་ནི།

ནང་དང་སྤྱི་དང་གཉིས་ཀའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་
ནི་འགོག་བདེན་གྱི་རོ་བོའི་རྣམ་པ་འགོག་པའི་རོ་བོ་ཉིད་བསྟན་ཏེ། དེ་
ནི་མིག་སོགས་ནང་དང་། གཟུགས་སོགས་སྤྱི་དང་། དབང་བོའི་རྟེན་
ནང་སྤྱི་གཉིས་ཀའི་ཐག་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་འགགས་པས་
རབ་ཏུ་སྤྱི་བའི་སྤྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི།

སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནས་དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་
ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་བར་བརྒྱད་ཀྱིས་ནི་འགོག་བདེན་གྱི་རོ་བོའི་རྣམ་
པ་ཞི་བའི་རྣམ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་བསྟན་ཏེ། དེ་ནི་སྟོང་ཉིད་དུ་སྟུང་བའི་
གཉེན་པོ་དང་། དབྱིབས་སུ་བཀོད་པ་ཅམ་གྱི་སྟོན་གྱི་འཛིག་རྟེན་
དང་། དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པའི་སྟོགས་དོན་དམ་པ་དང་། འདུས་

མ་བྱས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ལ་ལྟོས་པ་ཙམ་གྱི་འདུས་བྱས་དང་། དེ་ལས་
 བསྐྱོག་པའི་འདུས་མ་བྱས་དང་། མཐར་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་དབྱས་མ་
 གྲུབ་པས་རྟག་པ་དང་ཆད་པའི་མཐའ་མེད་པ་དང་། ཐོག་མཐའ་མེད་
 པ་དང་འབྲ་བར་དབྱས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ལྟར་གྱུར་པའི་འཁོར་བ་ཐོག་
 མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་དང་། གཞིངས་དང་འབྲ་བར་འབྲས་བུའི་ཆེ་
 སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལམ་དུས་སྟེང་ར་བ་མེད་པའི་ཆོས་
 རྟོགས་མཐུན་ཏེ། དེ་བརྒྱད་ལ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་
 མངོན་པར་ཞེན་པ་བརྒྱད་ཞི་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྲ་མ་ལ་དངོས་པོ་དང་
 འདི་ལ་བཏགས་པ་འགོག་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་། སྤྲ་མར་
 ཡུལ་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་འདྲིར་ཡུལ་ལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་
 བཏགས་པའི་ཞེན་པ་འགོག་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི།

རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པས་ནི་འགོག་བདེན་གྱི་ངོ་བོའི་
 རྣམ་པ་གྲུ་ལོམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བརྟན་ཏེ་དེ་ནི་སྤྲ་སྤྲེགས་སོགས་

གཞན་གྱི་ཀུན་བཏགས་པའི་གཙོ་བོ་དང་དབང་ཕུག་ལ་སོགས་པའི་
བྱེད་པ་ལོ་དགག་པ་སྟེ་དེ་དག་གིས་མ་བྱས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་
སྒྲིན་དང་བྲལ་བའི་དག་པ་ཡིན་པས་སོ།།

བཞི་པ་ནི།

ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་དང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་མི་དཔེགས་པ་
 ལྟོང་བ་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ནི་འགོག་བདེན་གྱི་ངོ་བོའི་རྣམ་
 པ་ཇི་ལྟར་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་བསྟན་ཏེ་དེ་ནི་བདག་པ་
 ཅམ་དུ་དང་། མཆོན་ཉིད་དུ་དང་། དུས་སུ་འཁྲུལ་བ་གསུམ་དགག་
 བའོ། །གསུམ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་གཞུགས་སུ་རུང་བ་སོགས་
 དང་། འདས་སོགས་ལ་ཡུལ་དུ་འཁྲུལ་བའི་བདག་ཉིད་དོ། །ངེས་
 འབྱུང་ནི་འཕྲོ་བ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་ངེས་འབྱུང་གིས་འཁྲུལ་བ་
 གསུམ་བསལ་ནས་དེ་ཇི་ལྟར་འཕྲོ་བ་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །

ལྷ་པ་ནི།

དངས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གཅིག་གིས་

ནི་འགོག་བདེན་གྱི་ངོ་བོའི་རྣམ་པ་གང་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་
བསྟན་ཏེ། དེ་ནི་དངོས་པོ་དངོས་མེད་དང་རང་བཞིན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
བཞི་དགག་པའོ། །འདིར་གང་ངེས་འབྱུང་གིས་ནི་ཐོབ་བྱའི་ངོ་བོར་
བདེན་པ་བཀག་སྟེ། ངོ་བོ་བཞི་མེད་པར་བསྟན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་
འགོག་བདེན་སྐྱབ་པ་འགགས་པས་བསྟན་པ་ནི་མདོན་དུ་བྱ་རྒྱུར་
བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་།
རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་མདོར་བསྟན་པ་ལ་ཡང་། མདོར་
བསྟན་དངོས་དང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བའི་རྒྱ་
མཚན་གཉིས། དང་པོ་མདོར་བསྟན་དངོས་ནི།

རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ལ་ཡང་དབྱེ་ན་ཀུན་མཁྱེན་རྣམ་པ་
གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བས། ཉན་ཐོས་ལ་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་སོ་བདུན་
དང་། བྱང་སེམས་ལ་ཡོད་པའི་སོ་བཞི་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་
ལ་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་སོ་དགུ་དེ་དག་བསྡེམས་པས་བརྒྱ་ཙུ་བཅུ་ལོ།

གཉིས་པ་རྣམ་མཐུན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་མཐུན་གསུམ་དུ་བྱེ་
བའི་རྒྱ་མཚན་ནི།

ཁ་ཅིག་རྣམ་མཐུན་གྱི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་ཡར་ལྗན་དུ་བསྐྱས་པས་ན། ཉན་ཐོས་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་
སྦྱེས་པའི་སོ་བདུན་དང་སོ་བཞི་དང་རྗེས་མཐུན་པ་རྣམ་མཐུན་ལ་
ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་དེ་དག་གི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་བསྟན་པ་ཅམ་
ཡིན་ཏེ་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྗེས་མཐུན་པར་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་
ཞེས་བཞེད། ཁ་ཅིག་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་
བྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་རྒྱའི་རྣམ་པར་གཞག་གི་དངོས་
སུ་ན་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་དང་ལམ་ཤེས་པའི་རྣམ་པར་གོང་དུ་བྱངས་
ཏེ་བརྩོམ་ཞེས་ཟེར་རོ།

འོན་ཀྱང་རང་ལུགས་ནི། སོ་བདུན་དང་སོ་བཞིའི་རྣམ་པ་འདི་
དག་རྣམ་མཐུན་གྱི་ཤེས་རྣམ་དང་རྒྱའི་རྣམ་པ་གཉིས་ཀར་མི་བཞེད་
དེ་རྣམ་མཐུན་གྱི་ཡུལ་དོན་རྣམ་དུ་བཞེད་དོ། །དེ་ཡང་རྣམ་མཐུན་ནི་

ཡུལ་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་དང་ཡུལ་ཅན་མཁུན་གསུམ་ལ་བརྟེན་
 བའི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་འདིའི་རྣམ་པ་སྟོན་པ་
 བ་གཞི་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡང་སྟོན་དགོས་ལ།
 སྤར་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པས་འདིར་ནི་དེ་གཉིས་མཚན་
 གཞིའི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་ཏོ། །སྤར་གྱི་ཉེར་བདུན་དང་སོ་བུ་ག་གི་དོན་
 རྣམ་དེ་གཉིས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་སོ་ནི་འདིའི་སོ་བདུན་དང་སོ་བཞི་
 ཡིན་པའི་བྱིར། ཡུལ་ཅན་འདི་དག་དམིགས་པར་བཤད་པ་ན་དེ་དག་
 གི་ཡུལ་བདེན་བཞི་ཡང་འདིའི་དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ལམ་དེའི་
 དམིགས་ཡུལ་དང་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུའི་ཞེས་མ་བཟུང་བར་དེ་ཤེས་
 པར་བྱེད་མི་རུས་པས་སོ།།

དོན་གྱི་དབང་འདི་གཟིགས་ནས་བསྟན་བཅོས་སུ་དངོས་སུ་ལམ་
 བདེན་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པ་ཉི་ཆེ་བཤད་དོ། །སྤར་བཤད་པ་དང་རྫོས་
 པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། སྤར་ནི་དེ་གཉིས་རང་རང་གི་རྫོགས་བྱ་
 བསྟན་ལ་འདིར་ནི་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྫོགས་བྱར་བསྟན་པས་སོ། །དེས་

ན་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྗེས་མཐུན་པ་ཞེས་པ་ཡང་ཡིན་པ་ལ་བྱེད་གྱི་
བཏགས་པ་ལ་བྱེད་ན་མི་འཐད་དེ། ལམ་གསུམ་ག་ལ་འབྱུང་བས་
སོ་དགུ་ལ་ཡང་ཐལ་བར་འབྱུང་རོ།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། གཞི་ཤེས་དང་།
ལམ་ཤེས་དང་། རྣམ་མཐུན་རྣམས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་
པོ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྤྱི་དང་
ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་སྤྱིའི་དོན་ལ་གསུམ། ལམ་གང་དུ་
སྒྲོམ་པ། རྗེས་བཏགས་ཀྱི་བྱེད་པར། སྤྱི་བཤད་པའོ། །དང་པོ་
ལམ་གང་དུ་སྒྲོམ་པ་ནི།

སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞུང་རྣམས་ལས། ཆོགས་ལམ་ན་སྤྲེ་ཆེན་
དང་པོ་གསུམ་དང་། རྟོན་ཅེ་ན་དབང་པོ། བཟོད་མཆོག་ན་སྟོབས།
མཐོང་ལམ་ན་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་དང་། སྒྲོམ་ལམ་ན་ལམ་གྱི་
ཡན་ལག་སྒྲོམ་པར་གསུངས་ལ། སྤྱི་མ་གཉིས་ནི་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་གྱི་
མཐོང་ལམ་ན་ཡང་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཡོད་དོ།

མཛོད་ལས་ནི། ཆོགས་ལམ་ན་བླ་ཉེ། སྦྱར་ལམ་ན་ཡང་
 དག་སྦྱོང་བ་ནས་སྦྱབས་ཀྱི་བར་བཞི། སྦྱོམ་ལམ་ནི་མཐོང་ལམ་
 ལས་བྱང་ཚུབ་ལ་ཉེ་བའི་ཕྱིར་དེ་ལ་བྱང་ལག་ འཛིག་ཉེན་ན་ལམ་
 ནི་འགྲོ་བས་སྤྱེ་ལ་མཐོང་ལམ་ནི་སྦྱོམ་ལམ་ལས་ཆེས་སྦྱར་བར་
 འགྲོ་བས་དེ་ལ་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་གོ་ཞེས་འཆད་ལ་གོ་རིམ་འདི་ནི་
 གྲེ་སྦྱིའི་འདོད་པ་ཡིན་པས་སྦྱོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཀྱང་རང་
 འགྲེལ་དུ་བཀག་གོ། །ཁ་ཅིག་བཞེད་པ་སྤྱི་ཕྱི་འདི་གཉིས་བྱང་སེམས་
 དང་ཉན་ཐོས་སོ་སོའི་ཇི་ལྟར་སྦྱོམ་ཚུལ་དུ་འཆད་པ་ནི། འཕགས་པ་
 རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མདོན་རྒྱགས་སྦྱེ་ཚུལ་དང་། བྱུང་མཐའ་སྦྱ་བའི་སྦྱོ་
 བཏགས་མ་ཕྱེད་པ་སྟེ། གྲེ་བྲག་སྦྱ་བས་ཀྱང་འཕགས་པའི་གང་ཟག་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་བཞག་ལ་ཐེག་ཆེན་ལས་
 ཀྱང་སྦྱིའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གྲེ་སྦྱིའི་བྱུང་མཐའ་
 རྣམ་བཤད་ཆད་ཉན་རང་ལ་དེ་ལྟར་འོང་བའི་ངེས་པ་ག་ལ་ཡོད་
 དེ། གཞན་དུ་ན་ཉན་རང་གི་སྦྱོ་ལ་རང་རིག་མེད་པ་དང་། དེ་ལ་ཀུན་

གཞི་མི་སྲིད་པ་དང་དེའི་ཕུང་སོགས་དོན་དམ་པར་མི་སྟོང་པར་ཡང་
འདོད་དགོས་ཏེ་མཐའ་ཡས་སོ།།

གཉིས་པ་རྩས་བཏགས་ཀྱི་བྱང་པར་ནི།

མཛོད་ལས། མིང་གི་སྒྲིན་ནས་རྩས་སུ་བཅུ། །དད་དང་
བཙོན་འགྱུས་བྲན་པ་དང་། །ཤེས་རབ་ཏིང་འཛིན་བཏང་སྟོམས་
དགལ། །རྟོག་དང་རྩལ་བྲིམས་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས། །ཞེས་ངག་ལས་མཐའ་
འཆོ་བ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་རྩས་བཅུར་བཤད་དོ།།

རང་འགྲེལ་ལས། གྲེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བ་རྒྱལས་ཀྱི་ལྟར་ན་ལུས་
དང་ངག་གི་ལས་དག་ཐ་དད་ཅིང་རིགས་མི་མཐུན་པའི་བྱིར་རྩལ་
བྲིམས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱལས་རྩས་གཉིས་ཡིན་པས་རྩས་བཅུ་གཅིག་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་གྲང་འབྱུང་དོ།།

གསུམ་པ་སྤྲོ་བཤད་པ་ནི།

མཛོད་ལས།

ཐད་དང་མི་སྤྱེཤེས་པ་ནི། །བྱང་རྩལ་དེ་དང་མཐུན་ཉིད་བྱིར།།

སུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་དེ་ཕྱོགས་མཐུན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་བདུན། དངོས་པོ་ལ་རྒྱག་པ་དང་།
 རྒྱལ་བ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་སྦྱང་བ་དང་། མངོན་པར་
 རྒྱགས་པར་སྦྱར་བ་དང་། མངོན་པར་རྒྱགས་པ་དང་འབྲེལ་བ་དང་།
 མངོན་པར་རྒྱགས་པ་དང་། རྣམ་དག་ངེས་པར་འབྱེན་པའི་ལམ་
 མོ། །སྤྱི་ཚུན་བདུན་གྱི་དང་པོར་ལུས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་སྟེ་ཡུལ་
 ལ་ཡོངས་སུ་རྒྱག་པའི་ལམ་འཆད་དེ།

དེ་ཡང་བྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པའི་རྣམ་པ་བཞིའོ།

འོན་ཡུལ་གང་ལ། ཚུལ་རིམ་བྱས། ངོ་པོ་གང་གིས། དགོས་པ་
 གང་གི་ཕྱིར་རྒྱག་ཅེན། དང་པོ་ཡུལ་ནི།

ལུས་ནས་ཆོས་ཀྱི་བར་རོ། །དེ་ལ་ལུས་ནི་གསུམ་ལས། རང་
 གི་ལུས་ནི་ནང་གི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལྟེ། །གཞི་དེ་འཛོམས་
 ཆེ་བ་དང་ལྷན་སྦྱོར་དབང་པོ་བྱུག་ལ་བྱས་པ་ཀུན་བདུས་དང་མི་
 མཐུན་ནོ། །ཕྱིའི་ལུས་ནི་དབང་པོའི་རྟེན་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་སྒྲ་
 སོགས་ཡུལ་ལྟེ། །ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་ལུས་ནི་དབང་པོའི་རྟེན་

བྱེད་པའི་སྤྱིའི་སྤྱི་མཆེད་གཟུགས་ཅན་དང་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་
 བོ་ལྟེན། །ཆོར་བ་ནི་བདེ་སྤྱག་བཏང་སྟོམས་སོ། །སེམས་ནི་རྣམ་
 བར་ཤེས་པའི་ཕྱང་པོའོ། །ཆོས་ནི་ཆོར་བ་མ་གཏོགས་པའི་སེམས་
 བྱང་དང་། ལྡན་མིན་དང་། འདུས་མ་བྱས་སོ། །ཐ་མ་གསུམ་གྱི་ནང་
 ལ་སོགས་པ་ནི་རིམ་བ་ལྟར་ལུས་གསུམ་པོ་དེ་ལ་བརྟེན་པའམ་དེ་
 གསུམ་ལ་དམིགས་ནས་བྱང་བའོ། །དེ་བཞི་ཡང་རིམ་བ་ལྟར་བྱིས་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་གི་རྟེན་དུ་དང་། བདག་གི་ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱི་གཞི་
 དང་། བདག་གི་ངོ་བོར་དང་། བདག་ཀྱན་བྱང་དུ་འབྱུང་བའི་གཞིར་
 རྟོགས་པའི་ཡུལ་འོ། །

གཉིས་པ་ཚུལ་ངེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ནི།

ལུས་སོགས་བཞི་ལ་རང་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་
 ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའོ། །དེ་ཡང་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ནི། འདུས་བྱས་
 རྣམས་མི་རྟག་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སྤྱག་བསྐྱེད་
 པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པ་ཉིད་དོན་ཞེས་པ་
 དང་། རང་མཆོན་ནི། ལུས་འབྱུང་བ་དང་། འབྱུང་འབྱུང་གྱི་དང་།

ཆོར་བ་སྤྱང་བའི་དང་། སེམས་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་དང་། ཆོས་ལ་ནི་
 སེམས་བྱུང་ལ་སོགས་རང་རང་གི་དོ་བོ་གང་ཡིན་པ་སྟེ་དེར་ལྟ་བ་
 ལ་བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་རྣམ་རྟོག་གི་གཟུགས་བརྒྱན་རོ་བམ་པ་
 དང་འབྲས་གཞིག་པ་སོགས་སྤྱི་ཡིད་ལ་སྤྲང་བ་དང་། རང་བཞིན་
 གྱི་ལྷས་མ་ཞི་བའི་རང་གི་ལྷས་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཅན་དེ་ལྟ་བུའི་
 རང་བཞིན་ཅན་མཚན་ཉིད་དེ་ལས་མ་འདས་པའོ། །ཞེས་མི་གཙང་
 བར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་སྟེ། ཆོག་གསུམ་ནི་འདས་མ་འོངས་དང་
 ད་ལྟར་གྱི་ལྷས་གསུམ་ལ་སྤྱིར་རོ། །ཆོར་བ་རྣམས་སྤྱག་བསྐྱེལ་བ་
 དང་། སེམས་རྣམས་རྟོན་དང་དམིགས་པ་ཐ་དད་ལས་གཞན་དང་
 གཞན་དུ་སྐྱེ་བས་མི་རྟག་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་བདག་དང་བྲལ་བའི་
 ཀུན་བྱང་ཅམ་མོ་ཞེས་སྒྲིམ་པའོ། །དེ་ནི་སྤྱན་མོང་གི་སྒྲིམ་ཡིན་ལ།

སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་བྱང་པར་གསུམ་སྟེ། དམིགས་པ་དང་།
 ཡིད་བྱེད་དང་། འཕྲོག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཉན་རང་རྣམས་རང་གི་ལྷས་སོགས་ཁོ་ན་དང་། བྱང་སེམས་
 རྣམས་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དེ་ལ་དམིགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ཉན་རང་རྣམས་མི་རྟག་སོགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་ལ། བྱང་
སེམས་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་མཆན་མ་དེར་མི་དམིགས་པར་སྒྲོམ་པའོ།

གསུམ་པ་ནི།

ཉན་རང་རྣམས་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལུས་སོགས་དང་བྲལ་བ་ཁོ་ནའི་
ཕྱིར་སྒྲོམ་ལ། བྱང་སེམས་རྣམས་དེ་དང་འབྲལ་མི་འབྲལ་གཉིས་
ཀའི་ཕྱིར་མིན་ཀྱི་མི་གནས་པའི་བྱང་འདས་སྐབས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ངོ་བོ་ནི།

ཤེས་རབ་དང་བློ་བཅོམ་ཞེས་པ་ལྟར་ལུས་སོགས་ཀྱི་རང་
སྤྱིའི་སོ་སོར་བྱེ་བའི་ཤེས་རབ་དང་བྱེ་བ་ལྟར་མ་བརྗེད་པར་
འཛིན་པའི་བློ་བཅོམ་པའོ།

བཞི་པ་དགོས་པ་ནི།

བདེན་པ་བཞི་ཤེས་སྤྱོད་མངོན་དུ་བྱེད་སྒྲོམ་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲོམ་སྟེ། འདི་ལྟར་ལུས་བློ་ཉེས་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལུས་

གནས་ངན་ལེན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ངོ་བོར་ཤེས་པ་དང་། ཆོར་བ་བྱས་
 ཉེས་ཆོར་བ་བདེ་སྤྲུག་ནི་མི་འབྲུལ་བ་དང་། འབྲུལ་བར་སྲིད་པའི་རྒྱ་
 ཡིན་པར་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་ལ་སྲིད་པ་ཡང་ཀུན་འབྱུང་གི་
 གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་བྱམ་ཉེས་བདག་
 ཏུ་འཛིན་པའི་གཞི་སེམས་ལ་མི་རྟག་སོགས་སྲུ་དབྱུང་པས་དེར་
 ཞེན་པ་ལྡོག་ལ། དེས་ན་བདག་ཆད་པར་དོགས་པ་མེད་པས་འགོག་
 པ་མངོན་དུ་བྱ་བ་ལ་མི་སྦྲག་པ་དང་། ཆོས་བྱམ་ཉེས་ཀུན་ཉོན་གྱི་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་མཐུན་པ་དང་། རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་རྣམས་དེའི་
 གཉེན་པོར་ཤེས་པ་ན་དེ་ཉིད་ཉེར་འཆེ་ལྡོག་པའི་ཐབས་སྲུ་ཤེས་
 བས་སྦྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་དེས་བདེན་བཞི་ལ་འཇུག་སྟེ།

དབུས་མཐའ་ལས།

གནས་ངན་ལེན་སྤྱིར་སྲིད་རྒྱུའི་སྤྱིར།

གཞི་ཡི་སྤྱིར་དང་མ་ཚོངས་སྤྱིར།

བདེན་པ་བཞི་ལ་འཇུག་བྱ་བས།

བློ་པ་ཉི་ལྔ་བར་བཞག་པ་སྒྲིམ། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་གཙང་
 བདེ་ཉག་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་སྟོང་བ་དང་། ཟག་
 བཅས་ཀྱི་ལུས་སོགས་བཞི་ལ་ཞེན་པ་གཙང་བ་དང་། དེ་བཞི་དང་
 བྲལ་བ་འཛོལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་བཞི་པོ་དེ་ལ་བློ་ཉི་ལྔ་བར་
 ཞེན། བྱེ་སྤྱོད་རྒྱལ་ས་ཤིང་གཤགས་པ་བྱེ་ལུས་འཛིན་པ་ལྟར་བློ་པས་
 དམིགས་རྒྱལ་མ་བཟུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཡུལ་ལ་འཛོག་
 པས་སོ། །ཞེས་འདོད་ཀྱང་། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་
 པོར་དམིགས་ཡུལ་སོ་སོར་བྱེ་བ་དེའི་རྗེས་སུ་བློ་པས་དེ་འཛིན་
 པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡུལ་ལ་བློ་པ་ཉི་ལྔ་བར་བཞག་པས་ནའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ཉིད་ལེགས་སོ། །

གཉིས་པ་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལམ་ནི།

ལུས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་རང་སྤྱིའི་སྟོན་སྟེན་བརྟགས་ཏེ་ཞུགས་
 པ་ལ་སྤང་གཉེན་ལ་འདོར་ལེན་བྱེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་འབྱུང་བས་
 ལམ་དེ་ལ་ཡང་དག་པར་སྟོང་བ་བཞིའོ། །

དེ་ལ་ཡང་སྒར་ལྟར། དང་པོ་ཡུལ་གང་ལ་དམིགས་ནས་སྤོང་
བ་ནི། དགེ་བ་ནམ་བུར་དང་། མི་དགེ་བ་ཀུན་ཉོན་སྦྱེས་པ་དང་མ་
སྦྱེས་པ་བཞིའོ།

གཉིས་པ་ཚུལ་ངེ་ལྟར་སྤོང་བ་ནི།

ཀུན་ཉོན་སྦྱེས་པ་དག་རྒྱུན་མཐུད་དུ་མི་འཇུག་པའི་སྒོ་ནས་ཡང་
དག་པར་སྤོང་བ་དང་། དེ་སྒར་རྒྱུད་ལ་མ་སྦྱེས་པ་དག་མི་སྦྱེད་པ་དང་།
ནམ་བུར་སྦྱེས་པ་དག་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། དེ་སྒར་རྒྱུད་ལ་མ་
སྦྱེས་པ་དག་སྦྱེད་པ་སྟེ་བཞི་པོ་དེའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་བཙུན་འགྲུས་རྩོམ་
པའོ། །དེ་ཡང་མདོ་ལས། འདུན་པ་བསྦྱེད་དོ། །འབད་དོ། །བཙུན་
འགྲུས་རྩོམ་མོ། །སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་ཏོ། །རབ་ཏུ་འཛིན་ག་གོ། །ཞེས་
བཞི་པོ་དེ་རེ་ལ་སྦྱར་ནས་གསུངས་སོ།།

མདོ་འདིས་བཙུན་འགྲུས་སྒོམ་པ་གནས་དང་བཅས་པ་བསྟན་ཏེ།
འདི་ལྟར་འདུན་པ་ནི་གནས་ཏེ། དེ་ནི་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་སྤོང་དུ་འགོ་
བས་སོ། །འབད་པ་ནི་ཞི་གནས་དང་། རབ་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། བཏང་

སྟོམས་ཀྱི་མཆན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་གསུམ་གྱིས་མཆན་མ་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པས་གཉིན་པོ་སྐྱོན་མེད་སྟོམ་པའི་དུས་སོ། །དེ་ཡང་
 ལྷག་མཐོང་ཤས་ཆེ་ཞིང་ཞི་གནས་ཤས་ཆུང་བ་ནི་རྒྱང་གི་ནང་གི་
 མར་མེ་བཞིན་དུ་སེམས་རབ་ཏུ་གཡོ་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བར་
 མི་མཐོང་བས་དེའི་ཆེ་ཞི་གནས་ཀྱི་མཆན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །སྤྱི་
 མ་ལས་བསྐྱོད་པའི་ཆེ་གཉིད་ལོག་པ་བཞིན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་
 བར་མི་མཐོང་བས་དེའི་ཆེ་རབ་ཏུ་འཛིན་པའི་མཆན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་
 བོ། །གང་གི་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཆ་མཉམ་དུ་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པ་
 དེའི་ཆེ་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་མཆན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ་འདི་ནི་འབད་
 པའོ། །བཙོན་འགྲུས་ཚུམ་པ་ནི་བྱིང་ཚོད་སེལ་བའི་དོན་དུ་སྟེ་དེའི་
 འོག་ཏུ་རབ་འཛིན་སོགས་སྟོས་པས་སོ། །དེ་ཡང་ནང་དུ་བྱིང་བ་
 ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་སོགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སེམས་
 གཟེངས་བསྟོད་པའི་སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་དུ་ཚོད་པ་
 ན་འཁོར་བ་ལས་ཡིད་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སེམས་

རབ་ཏུ་འཛོག་པ་གཉིས་ཀྱིས་བྱིང་ཆོད་སེལ་ལོ།

གསུམ་པ་ངོ་བོ་ནི།

བཙུན་འགྲུས་སོ།

བཞི་པ་དགོས་པ་གང་གི་དོན་དུ་སྒྲིང་བ་ནི།

དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་མི་མཐུན་སྤྱོད་མ་ལུས་པར་ཉམས་པ་
དང་། ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་གཉེན་པོའི་སྤྱོད་མ་ལུས་པ་འཕེལ་བ་ཐོབ་
པའོ། །བཞི་པོ་དེ་ལ་ཅིའི་བྱིང་ཡང་དག་སྒྲིང་བ་ཞེས་བྲ་ཞེ་ན། སྒྲིང་བྲ་
སྤྱེས་མ་སྤྱེས་གཉིས་སྒྲིང་བས་སྤྱོད་མ་གཅིག་གི་མིང་གིས་བཏགས་
བཤམ། ཡང་ན་མངོན་འགྲེལ་ལས། ཅིའི་བྱིང་བཙུན་འགྲུས་ལ་ཡང་
དག་པར་འཛོག་པར་བཤད་ཅེ་ན། དེས་ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་
ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་འཛོག་པའི་བྱིང་རོ། །ཞེས་བ་ལྟར་རོ།

གསུམ་པ་ཉིང་ངེ་འཛོན་ཡོངས་སུ་སྒྲིང་བའི་ལམ་ནི།

སྒྲིང་གཉེན་ལ་འདོར་ལེན་བྱེད་པའི་བཙུན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ་
ནི་ཉིང་ངེ་འཛོན་གྱི་སེམས་ལས་སུ་བྱང་བ་སྟེ། ལམ་དེ་ལ་རྩུ་འབྲུལ་

གྱི་རྒྱུ་ལ་བཞིན། །འདི་ལ་ཡང་སྤར་ལྟར་བཞི་ལས། དང་པོ་ཡུལ་
གང་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་ན། ལུས་གཅིག་ལ་
དུ་མ་དང་། དུ་མ་ལ་གཅིག་ཏུ་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་བྱ་
བཤོ། །གཉིས་པ་ཚུལ་རི་ལྟར་སེམས་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་ན།

དབུས་མཐའ་ལས།

ཉེས་པ་ལྔ་སྤྱོད་འདུ་བྱེད་བརྒྱད།

བརྟེན་པའི་རྩ་ལས་བྱུང་བཤོ། །ཞེས་པ་ལྟར་སྤྱོད་བའི་འདུ་བྱེད་
བརྒྱད་སྟོམ་པ་སྟེ། བརྒྱད་ནི། འདུན་པ། ཚུལ་པ། དང་པ། ཤིན་
ཏུ་སྤྱངས་པ། དན་པ། ཤེས་བཞིན། སེམས་པ། བཏང་སྟོམས་ཏེ་
སྤྱོད་བའི་ཕྱིར་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པས་ན་དེ་སྐད་དོ། །དེ་དང་ལྟན་
པ་ནི་རྩུར་རོ། །དེ་ལ་དང་པོ་བཞི་ནི། མངོན་པར་འདོད་པ་དང་།
བརྟེན་འབྲུས་དང་། མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། ལུས་སེམས་
ལས་སུ་བྱུང་བཤོ།

དེ་ཡང་རིམ་པ་ལྟར་ཉེན་དང་བརྟེན་པ་དང་རྩུ་དང་འབྲས་
བྱུར་བཞག་སྟེ། མངོན་པར་འདོད་པ་ནི་ཚུལ་བའི་སྟོན་དུ་འགོ་

བས་དེའི་རྟོན་དང་། དེའི་ཕྱིར་ཚུལ་བ་ནི་བརྟོན་པའོ། རྟོན་འདུན་
 པའི་རྒྱ་ནི་དད་པ་སྟེ། རྒྱ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ཡོད་ན་
 མཉམ་པར་འཇོག་པའི་བྱ་བ་འདོད་པས་སོ། །བརྟོན་པ་ཚུལ་བའི་
 འབྲས་བྱ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤངས་ཏེ། བཙོན་འབྲས་བཅའས་པས་ལུས་
 སེམས་ལས་རུང་གི་ཤིན་ཏུ་སྤངས་སྟེ་བས་སོ། །འདི་དག་གང་སྤོང་
 བའི་ཕྱིར་འདུ་བྱེད་ཅེ་ན། སྤང་བྱ་ལྟ་སྟེ། **དབུས་མཐའ་ལས། ལེ་**
ལོ་དང་ནི་གདམས་ངག་ནམས། །བརྟེན་དང་བྱིང་དང་ཁྲོད་པ་
དང་། འདུ་མི་བྱེད་དང་འདུ་བྱེད་དེ། །འདི་དག་ཉིས་པ་ལྟར་འདོད་
དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་བྱིང་ཁྲོད་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྲས་པས་ལྟོ། །དེ་
 ཡང་དང་པོ་ནི་སྦྱར་བའི་དང་། གཉིས་པ་ནི་སྦྱར་བར་བྱེད་པའི་
 དང་། གསུམ་པ་ནི་མཉམ་པར་བཞག་པའི་དང་། བཞི་པ་ནི་
 བྱིང་ཁྲོད་བྱུང་བའི་དང་། ལྟ་པ་ནི་བྱིང་ཁྲོད་ཞི་བའི་དུས་སུ་སྦྱོན་
 ཡིན་ཏེ། རིམ་པ་ལྟར་སྦྱར་བར་མི་བྱེད་པ་དང་། སེམས་མཉམ་
 པར་འཇོག་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་ལས་སུ་རུང་བར་མི་
 འགྱུར་བ་དང་། དགོས་པའི་ཆེ་བྱིང་ཁྲོད་ཀྱི་གཉིན་པོ་ཡིད་ལ་མི་

བྱེད་པ་དང་། མི་དགོས་པའི་ཆེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སོ།།

དེ་དག་རི་ལྟར་སྤོང་བའི་ཚུལ་ནི། དང་པོ་བཞི་ནི་ལེ་ལོའི་གཉིན་
པོ་སྟེ། དེ་ཡང་བཙུན་འབྲུས་ཡིན་ཡང་རྒྱ་འབྲུས་དང་བཅས་པའི་
དབང་དུ་བྱས་པའོ། །སྤྱི་མ་བཞི་ནི་དབྱུས་མཐའ་ལས། དམིགས་
པ་བརྟེན་པར་མ་གྱུར་དང་། བྱིང་དང་རྟོད་པ་རྟོགས་པ་དང་། །དེ་
སྤོང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་། །ཞི་ཆེ་ནལ་དུ་འཛོག་པ་འོ། །ཞེས་
པ་ལྟར་ཡིན་པས་སྤང་བྱ་སྤྱི་མ་བཞི་སྤོང་བའོ།།

གསུམ་པ་ངོ་པོ་གང་གིས་སེམས་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་ལ་
གཉིས་ལས།

སྤྱིའི་ངོ་པོ་ནི། ཉིང་ངེ་འཛིན་རྟོ། །དེ་ཡང་སྤྱེ་ཚན་དང་པོ་གསུམ་
ལ་ཤེས་རབ་དང་། བཙུན་འབྲུས་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དུ་བཤད་པ་ནི་
གཙུག་པོ་སྤོང་པ་ཡིན་པར་མཛོད་ལས་སོ། །བྱེ་བྲག་གི་ངོ་པོ་ནི། དག་
བ་ལ་འདུན་པ་བྲག་པོའི་གྲུས་སྤྱོད་དང་། བཙུན་འབྲུས་རྒྱན་ལྡན་གྱི་
རྟོག་སྤྱོད་དང་། སྤོན་ཉིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱོམས་པའི་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་
རྒྱས་པ་དང་། གཞན་གྱི་གདམས་ངག་ལས་དཔྱོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་

སེམས་ཅེ་གཅིག་པར་གནས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནོ།

བཞི་བ་དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་སྤྲད་བ་ནི།

རྩུ་འཕྱལ་སོགས་གང་དང་གང་མངོན་དུ་བྱ་འདོད་པ་དེ་ལ་ཡིད་
གཏད་པས་མངོན་དུ་འགྱུར་བའོ། །བཞི་པོ་དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་རྩུ་འཕྱལ་
གྱི་རྒྱུ་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན།

མངོད་འགྲེལ་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་རྩུ་འཕྱལ་གྱི་
རྒྱུ་པ་ཞེས་བཤད་ཅེ་ན། དེ་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱོར་བའི་
རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། གཞོད་འཛོམས་ཆེ་བར།
རྩུ་འཕྱལ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལ་བྱས་ནས་དེའི་གཞི་
དང་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་པ་ཞེས་འདོད་དོ།

བཞི་བ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་བའི་ལམ་ནི།

འདུན་པ་སོགས་བརྒྱད་ཀྱིས་སེམས་ཡོངས་སུ་སྤྱིར་བ་བྱས་པ་
ལ་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་བྱེད་པོ་བ་དང་ཅེ་མོའི་སྤྱིར་བ་འབྱུང་
བའོ། །ལམ་དེ་ལ་དབང་པོ་ལྔ་འོ།

འདི་ལ་ཡང་བཞི་ལས། དང་པོ་ཡུལ་ནི།

བདེན་བཞི་སྟེ། འདི་དག་འཕགས་ལམ་གྱི་སྦྱར་བས་བསྐྱུས་
བས་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་སོ།།

གཉིས་པ་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ནི།

སྒྲུབ་སྒྲུབ་རྣམས་རྒྱུར་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱི་མ་བྱི་མ་
རྣམས་འཇུག་པའོ།།

གསུམ་པ་ངོ་བོ་ནི།

དད་པའི་དབང་པོ་ནས་ཤེས་རབ་གྱི་དབང་པོའི་བར་ཏེ། རིམ་པ་
ལྟར་བདེན་བཞི་ལ་མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། དེ་རྟོགས་པར་བྱ་
བ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དམིགས་རྣམ་མི་བརྟེན་
པ་དང་། དེའི་དོན་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཆ་དང་། དེ་དག་སོ་སོར་
རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའོ། །འདི་དག་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་གང་
ལ་ཡིན་ཞེ་ན། རྩོམ་དང་རྩེ་མོའི་སྐབས་ནའོ།།

བཞི་པ་འབྲས་བུ་ནི།

མཐོང་ལམ་སྦྱར་དུ་ཐོབ་པ་དང་། སྦྱོར་ལམ་བཞི་འབྲུབ་པའོ། །ལྷ་

པོ་དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་དབང་པོ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རྒྱན་སྒྲུང་ལས། འཕགས་
པའི་ལམ་འབྲུག་པའི་བདག་པོར་གྱུར་པས་ཞེས་སོ།

ལྷ་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་ནི།

བློན་ཅིའི་ངོ་བོ་དབང་པོ་ལྷ་ཐོབ་པ་ལ། བཟོད་མཆོག་གི་ངོ་བོ་
སྟོབས་ལྷ་བྱུང་བས་སོ། །འདིའི་དམིགས་པ་དང་སྟོམ་ཚུལ་ནི་དབང་
པོ་དང་འབྲེལ་བ། ངོ་བོ་ནི་དད་པའི་སྟོབས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་
ཀྱི་བར་ཡིན་ལ། དབང་པོ་དང་འདི་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་བར་ནི།

མཛོད་འབྲེལ་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་དབང་པོ་རྣམས་ཁོ་ན་ཡང་
སྟོབས་སུ་བཤད་ཅེ་ན། རྒྱུད་དང་ཆེན་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས་བརྩི་བ་
དང་བརྩི་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། འབྲེལ་ཆེན་ལས། མ་
དད་པ་ལ་སོགས་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་དད་པ་ལ་སོགས་
པ་གཉིན་པོ་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ནི་དབང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །མི་
མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་མ་འབྲེལ་བར་གཉིན་པོ་འབའ་ཞིག་
འབྱུང་བ་ནི་སྟོབས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །འབྲས་བུ་ནི་
སྦྱར་ལམ་ཕྱི་མ་གཉིས་དང་མཛོད་ལམ་འབྲུག་པའོ། །ལམ་སྲ་

ཕྱི་འདི་གཉིས་ལ་མངོན་རྒྱལ་དང་སྦྱར་བ་དང་འབྲེལ་བར་
གསུངས་པ་ནི་གཉིས་ཀ་ཡང་གཉིས་ཀ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་
བདེན་པ་མངོན་རྒྱལ་མཐོང་ལམ་ལ་རིང་བར་སྦྱར་བ་དང་ཉེ་བར་
འབྲེལ་བ་ལ་དགོངས་སོ།།

བྱུག་པ་མངོན་པར་རྒྱལ་པའི་ལམ་ནི།

དེ་ལྟར་མངོན་རྒྱལ་ལ་སྦྱར་བ་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་
སྦྱར་ལམ་བཞི་ཐོབ་པ་ལ་ནི་མངོན་པར་རྒྱལ་པའི་ལམ་བདེན་པ་
གསུང་དུ་མཐོང་བའི་ལམ་བྱུང་བས་ལམ་དེ་ལ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཡན་
ལག་གི་རྣམ་པ་བདུན་ནོ།།

འདིའི་དཔེགས་པ་དང་། སྒྲིམ་ཚུལ་དང་། རོ་བོ་དང་། ཡན་ལག་ཏུ་
འགྱུར་ཚུལ་དང་། འབྲས་བུ་རྣམས་གང་ཞེ་ན། དང་པོ་དཔེགས་པ་ནི།
བདེན་བཞིའི་དེ་ཁོ་ན་ལོ།།

གཉིས་པ་སྒྲིམ་ཚུལ་ནི།

བཞུགས་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གིས་སྦྱག་བསྐྱེད་ལ་

དམིགས་ནས་དེས་དབེན་པ་འཆོལ་ཞིང་གནས། ཀུན་འབྱུང་ལ་
 དམིགས་ནས་དེའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་འཆོལ་ཞིང་གནས།
 སྤྱག་བསྐྱལ་འགོག་པ་ལ་དམིགས་ནས་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་འཆོལ་
 ཞིང་གནས། སྤྱག་བསྐྱལ་འགོག་པར་འགྲོ་བ་བསྐྱབ་པའི་སྒོ་ནས་
 སྤྱག་བསྐྱལ་སྒྲོང་བར་འབྱུང་བ་ལ་དམིགས་ནས་དེའི་སྒོམ་པ་འཆོལ་
 བ་སྟེ་ལྷག་མ་བྱུག་ལའང་དེ་ལྟར་རྟོ།

གསུམ་པ་ངོ་བོ་ནི།

གང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡན་ལག་གཞན་རྣམས་དམིགས་རྣམ་
 ལས་མི་གཡེངས་པར་བྱེད་པ་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་བྲན་པ་ཡང་དག་
 བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ཡང་དག་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་རྣམ་
 པ་ཞེས་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་སྦྱར་རྟོ།

རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གྱི་
 ཡན་ལག་ཆོས་རབ་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། སོ་སྦྱེའི་ས་ལས་
 རིང་དུ་འདའ་བར་བྱས་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་བརྩོན་

འགྲུས་དང་། ལུས་སེམས་ལས་པན་འདོགས་པས་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་
 ལག་དགའ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་གཞི་དང་། དེ་མེད་པའི་
 གནས་དང་། དེ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་བྱེད་ཉོན་མོངས་པ་མེད་
 པའི་ཡན་ལག་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། བཏང་
 སྟོམས་ཏེ། དེ་ཡང་དང་པོས་ནི་ལུས་སེམས་ལས་སྤྱུ་རུང་བར་བྱས་
 པས་ལུས་སེམས་ལས་སྤྱུ་མི་རུང་བའི་གནས་ངན་ལེན་སྤངས་པ་
 དང་། གཉིས་པས་ནི་མཉམ་པར་བཞག་སྟོབས་ཀྱིས་ཡང་དག་པའི་
 ཤེས་རབ་བསྐྱེད་དེ་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྟོང་བ་དང་། གསུམ་པས་ནི་
 སེམས་ཉོན་མོངས་དང་མཐུན་པར་གནས་པའི་མི་མཉམ་པ་དང་།
 རྣལ་དུ་མི་འདུག་པ་དང་། རྩལ་བ་དང་བཅས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་
 གཉེན་པོ་བྱེད་པས་སོ། །གཞི་དང་གནས་ཀྱི་བྱེད་པར་ནི་བྱ་བའི་
 གཞི་དང་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དབྱུས་མཐའ་ལས། རང་བཞིན་
 ཡན་ལག་གནས་ཡན་ལག །གསུམ་པ་ངེས་འབྱུང་ཡན་ལག་
 རྟེ། །བཞི་བ་པན་ཡོན་ཡན་ལག་ཡིན། །རྣམ་གསུམ་ཉོན་མོངས་

མེད་ཡན་ལག །འདི་ལ་གཞི་དང་གནས་དང་ནི། །ངོ་བོ་ཉིད་དུ་
བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ།།

བཞི་བ་ཡན་ལག་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི།

དབུས་མཐའི་འགྲེལ་བ་འད་ལས། མངོན་པར་རྫོགས་པར་
བྱང་ཆུབ་པ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ལ་བྲན་པ་ལ་
སོགས་པ་བདུན་ནི་བྱང་ཆུབ་དང་མཐུན་པའི་བྱིར་དེའི་ཡན་ལག་
རྣམས་སོ། །ཆོས་རབ་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་རྟོགས་པའི་བདག་
ཉིད་ཡིན་པས་ན་བྱང་ཆུབ་སྟེ་དེ་དག་གི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པས་ན་
ཡན་ལག་གོ། །ཞེས་སོ།།

ལྔ་བ་འབྲས་བུ་ནི།

མཐོང་སྤང་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའོ། །

བདུན་པ་རྣམ་དག་ངེས་འབྱིན་གྱི་ལམ་ནི།

བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་མངོན་རྟོགས་གྱི་ལམ་ཐོབ་
པ་ལ་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་རྣམ་དག་ངེས་འབྱིན་གྱི་ལམ་འབྱུང་བ་

སྟེ། ལམ་དེ་ལ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དོ། །འདི་དག་
 དམིགས་པ་དང་སྒྲིམ་ཚུལ་ནི་སྤར་བཞིན་ནོ། །དོ་བོ་ནི་མཐོང་ལམ་
 ཏུ་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དེ་རི་ལྟར་རྟོགས་པ་དེ་སྒྲིམ་
 ལམ་ཏུ་བདག་གིས་འདི་ལྟར་རྟོགས་སོ་ཞེས་སྤར་གྱི་ལྟ་བའི་རྗེས་
 སུ་འབྱུག་པ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཡང་དག་འཕགས་པའི་ལམ་
 ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་དང་། ཡང་དག་འཕགས་པའི་ཞེས་སོགས་
 ལྟག་མ་ལ་ཡང་སྤར་རོ། །

འདི་སྤྱིར་རྗེས་ཐོབ་འཇིག་རྟེན་པ་དེས་མཐོང་ལམ་མཉམ་བཞག་
 གི་དུས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཡོངས་སུ་གཙུག་པ་ཡིན་པས་སྒྲིམ་ལམ་ལ་
 བཞག་དགོས་ཀྱང་། མཐོང་ལམ་ལ་བཞག་པའི་སྐབས་མཐོང་ལམ་
 མཉམ་བཞག་ཏུ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དངོས་མ་སྤྱེས་ཀྱང་དེ་སྤྱིར་བའི་
 རྒྱས་པ་མཐུ་ལྡན་ཐོབ་པ་ལ་དེ་ཐོབ་པར་བཞག་གོ། །ཡང་དག་པར་
 ལྟ་བས་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་དེའི་རྣམ་གཞག་ཡོངས་སུ་གཙུག་པ་
 དང་། རྣམ་པར་གཞག་པའི་མདོ་སྤེལ་སོགས་པ་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་

ལ་འཇུག་པའི་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་དང་། རྩལ་དུ་སྤྲོ་བ་སོགས་དག་གི་ལས་རྣམས་པར་དག་པའི་ཡང་དག་པའི་དག་དང་། སྟོག་གཙོད་པ་སོགས་ལུས་ཀྱི་ལས་རྣམས་པར་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ཚུལ་འཆོས་པ་ལ་སོགས་པ་ལུས་དག་གཉིས་ཀའི་ལས་རྣམས་པར་དག་པའི་ཡང་དག་པའི་འཆོ་བ་སྟེ། འདྲིང་ཡང་རྟོག་པ་དང་དག་གཉིས་ལ་དབུས་མཐའི་འགེལ་རྟེན་དུ། མཐོང་ལམ་དང་སྤྱར་ན་མཉམ་བཞག་དུ་དེ་འབྱུང་བའི་མཐུ་རྟེན་པ་ལ་བྱ་བར་གསུངས་སོ།།

ཡུན་རིང་པོར་མི་སྐྱོ་བར་ཤེས་སྒྲིབ་བམ་སྒྲོམ་སྤང་གི་གཉེན་པོར་སྒྲོམ་པའི་ཡང་དག་པའི་ཚོལ་བ་དང་། ཞི་གནས་དང་རབ་དུ་འཛིན་པ་དང་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་རྣམས་མ་བཟེད་པས་བྱིང་གོད་མེད་པའི་བྱིར་ཞི་ལྷག་གི་ལམ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོར་སྒྲོམ་པའི་ཡང་དག་པའི་བྲན་པ་དང་། མངོན་ཤེས་སོགས་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་སྒྲིབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོར་སྒྲོམ་པའི་ཡང་དག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཏེ།

རྒྱུ་ལས། དེ་ཡི་འོག་ཏུ་རི་ལྷ་བྱར། །རྟོགས་པའི་རྗེས་སུ་
འཇུག་པ་སྟེ། །རྒྱལ་གཞག་རི་བཞིན་རྟོགས་པ་དང་། །རྒྱལ་
བར་གཞག་ལ་འཇུག་པ་དང་། །ལས་གསུམ་རྒྱལ་བར་དག་པ་
དང་། །ཤེས་བྱ་དག་དང་ལམ་དང་ནི། །ཡོན་ཏན་བྱད་པར་ཅན་
ཀྱིས་ནི། །སྤྱིབ་པའི་གཉེན་པོར་སྟོམ་པ་ལོ། །ཞེས་སོ།

འདིར་ལས་གསུམ་རྒྱལ་བར་དག་པ་ཞེས་དག་ལས་མཐའ་
འཆོ་བ་གསུམ་ལུས་དག་གི་ལས་སྦྱད་པ་དང་བྲལ་བའི་ལུས་དག་
གི་ལས་ལ་བཞེད་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱང་བྱེ་སྤྱོད་གཞུགས་ཅན་མཆོན་
ཉིད་པར་འདོད་པ་ལ་སངས་རྒྱལ་གཉིས་པས་མཛོད་འགྲེལ་དང་།
ལས་བྱུབ་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པར་བཀག་ནས་སེམས་པ་ལ་བཞག་
པས་འདི་དག་ཤེས་པ་ལ་བྱའི་བེམ་པོ་ལ་ནི་མི་བྱའོ། །འབྲས་བུ་ནི་
སྟོམ་སྤང་སྤངས་པ་ལོ།

ཡན་ལག་བརྒྱུད་པོ་དེ་དག་ཀྱང་ཡན་ལག་བཞིར་འགྱུར་ཏེ། ལྷ་
བ་ནི་མཉམ་བཞག་གི་རྟོགས་པ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་ཡན་ལག་
དང་། རྟོག་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ནས་དག་གིས་གོ་བར་བྱེད་པས་

དེ་ནི་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་དང་། ངག་གིས་བསྟན་པ་དང་
 འབེལ་བའི་གཏམ་གྱིས་ལྟ་བ་ནམ་དག་ཏུ་དང་། ལས་གི་མཐས་བྱ་
 བ་མ་ཡིན་པ་མི་བྱེད་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་ནམ་དག་ཏུ་དང་། འཆོ་བས་
 ཆོས་གོས་སོགས་རི་ལྟར་སྒྲུང་བ་ལ་ཡོངས་སྟོན་པས་ཡོ་བྱེད་བསྟུང་
 བ་ལ་ཡིད་ཆེས་པས་དེ་གསུམ་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་ཡན་
 ལག་གོ། ཚུལ་བས་སྒོམ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་དང་། རྩན་པས་ཉེ་ཉོན་
 གྱི་བྱིང་ཚོད་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་མངོན་ཤེས་སོགས་ཡོན་ཏན་
 བྱེད་པར་ཅན་བསྐྱབ་པའི་དབང་གིས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གྱི་གཉེན་པོ་
 བྱེད་པས་དེ་གསུམ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་སྟེ། **དབུས་མཐའ་ལས།**
ཡོངས་སུ་གཅོད་དང་གོ་བྱེད་དང་། །ནམ་གསུམ་གཞན་ཡིད་ཆེས་
པར་བྱེད། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་གྱི་གཉེན་པོར་ནི། །ལམ་གྱི་ཡན་ལག་
དེ་བརྒྱུད་དེ། །ལྟ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོ་བྱེད་བསྟུངས། །གཞན་ལ་ནམ་
པར་རིག་བྱེད་འདོད། །ཉོན་མོངས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་དབང་། །མི་
མཐུན་ཕྱོགས་གྱི་གཉེན་པོའོ། །ཞེས་སོ།

གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱལ་པ་སྟོན་པ་ལ་བྱུག་གཉིན་པོ་དང་།
 སྤྱལ་པ་དང་། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་དང་། འཛིག་ཉེན་ལས་
 འདས་པ་དང་། སྟོང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་མོ། །དང་པོ།

གཉིན་པོའི་ལམ་ལ་རྒྱལ་ཐར་སྐོ་གསུམ་ཀྱི་རྒྱལ་པ་གསུམ་མོ། །དེ་
 ཡང་སྤྱིར་རྒྱལ་ཐར་སྐོ་གསུམ་ལ་འཛིག་ཚུལ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་ཀུན་
 བདུས་ལྟར་ན། སྤྱུག་བདེན་ཀྱི་རྒྱལ་པའི་སྟོང་བ་དང་བདག་མེད་པ་
 གཉིས་ནི་དོན་གཞན་དང་བདག་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པར་རྟོགས་པས་སྟོང་
 པ་ཉིད་དང་། འགོག་ལམ་ཀྱི་རྒྱལ་པ་བརྒྱད་ནི་མཆོན་མའི་རྒྱལ་རྟོག་
 དང་བྲལ་བའམ་འབྲལ་བྱེད་ཡིན་པས་མཆོན་མ་མེད་པ་དང་། སྤྱུག་
 བདེན་ཀྱི་མི་རྟག་སྤྱུག་བསྐལ་གཉིས་དང་། ཀུན་འབྱུང་གི་རྒྱལ་པ་བཞི་
 བེ་ཡིད་འབྱུང་བའི་གཞིར་རྟོགས་པས་སྟོན་པ་མེད་པའོ། །

དེ་གསུམ་ཡང་ངེས་པ་ལྟར། བདག་དང་བདག་གིར་ལྟ་བས་ཞེན་
 པ་དང་། འཛིག་ལྟ་དེའི་འབྲས་བུ་མཆོན་མའི་རྒྱལ་རྟོག་དང་། ཁམས་
 གསུམ་ལ་སྟོན་པ་སྟེ་སྟེད་པ་དང་གསུམ་ཀྱི་གཉིན་པོ་བྱེད་པས་ན་
 གཉིན་པོའི་ལམ་མོ། །

དེ་ཡང་སྟོང་བ་ཉིད་དང་མཆན་མ་མེད་པ་དང་སྟོན་པ་མེད་པ་ཞེས་
 གྲེ་བྲག་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ལས་བྱུང་
 བ་སྦྱར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཉིད་དེ་འཛིན་གྱི་སྦྱས་གསུངས་
 བ་ནི་སྒོམ་བྱུང་འཛིག་རྟེན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་གཉིས་
 ཀ་དང་། དེ་དག་ནམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲིབ་སྦྱར་གསུངས་པ་ནི་སྒོམ་བྱུང་
 འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའོ།

གཉིས་པ་སྦྱལ་བའི་ལམ་ནམ་པར་ཐར་པ་གསུམ་སྟེ། གཟུགས་
 ཅན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་གཟུགས་ལ་
 ལྟ་བ་དང་། སྦྱག་པའི་ནམ་པར་ཐར་པའོ། །དང་པོ་གཟུགས་ཅན་
 གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་ནམ་ཐར་ལ་བྱུག་རྟེན་གང་གིས། ས་གང་ལ་
 བརྟེན་ནས། དུལ་གང་ལ། ཚུལ་ངེ་ལྟར། དེས་ཆོག་དགོས་པ་གང་
 གི་ཕྱིར་ལྟ་བའོ། །དང་པོ་རྟེན་ནི།

ཐེག་ཆེན་ཡིན་ན་ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ཡན་ཆད་དང་། ཐེག་དམན་
 གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་དང་། དབྱ་བཅོམ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་
 ནམ་གྲོལ་གྱིས་སོ། །དེ་ཡང་མངོན་ལས། ནམ་ཐར་དང་པོ་གསུམ་

མིའི་རྟོན་ལ་སྐྱེ་བར་གསུངས་ཤིང་སའི་དངོས་གཞིར་འདོད་པའི་རྟོན་
ལ་སྐྱེ་བར་གསུངས་མོད། འོན་ཀྱང་བྱང་སེམས་ཀྱིས་གཟུགས་དང་
འདོད་ལྟའི་རྟོན་ལ་སྒྲིམ་རྒྱས་སམ་སྒྲིམ་མོ།

གཉིས་པ་ས་གང་ལ་བརྟེན་པ་ནི།

མངོད་ལས། རྒྱལ་ཐར་དང་པོ་འདི་གཉིས་འདོད་པ་དང་བསམ་
གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཁ་དོག་གི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་རིམ་
བཞིན་སྒྲིམ་པ་ཡིན་པས་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པར་
འདོད་ཀྱང་དེའི་ལུགས་ཀྱིས་འདི་གཉིས་མི་སྤྱད་པར་སྒྲིམ་པར་
འདོད་པས་དེ་འདིར་མི་བཟུང་ངོ། །དེས་ན་འདིར་ནི་ཀྱན་བརྟུས་
ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་རབ་
མཐའ་ལ་བརྟེན་ནོ།

གསུམ་པ་ཡུལ་གང་ལ་ལྟ་བ་ནི།

སྤྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆུང་དུ་ཁ་དོག་བཟང་བ་དང་ཁ་དོག་ངན་
པ་དང་། ངན་པ་དང་བཟང་པོ་རྒྱལ་ས་དང་ཆེན་པོ་ལ་དེ་བཞིན་དུ་

སྐར་བ་ནམས་ལའོ། །དེ་ལ་ཁ་དོག་བཟང་པོ་ནི། མངོས་པར་སྒྲང་
བའོ། །ངན་པ་ནི་དེ་ལས་བསྒྲོག་པའོ། །ངན་པ་ནི་སྒྲ་ནས་རེག་བྱའི་
བར་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའོ། །བཟང་བ་ནི་དེ་ལས་བསྒྲོག་པའོ། །ཆུང་
དུ་ནི་སེམས་ཅན་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་གཟུགས་སོ། །ཆེན་པོ་ནི་བྲིས་
དང་གནས་ཁང་ངོ་། །

བཞི་པ་ཇི་ལྟར་ལྟ་བའི་ཚུལ་ནི།

ནང་ལྟ་བ་པོ་རང་ལ་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་ནས་ཆེ་
ཆུང་བཟང་ངན་ནམས་ལ་དེ་ལས་ཆེ་བའམ་ཆུང་བ་སོགས་སུ་མཐའ་
གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པར་ལྟ་བའོ། །འདི་ལྟར་ལྟ་བའི་ཡུལ་ནི་བཟང་ངན་
གང་ཡིན་ཡང་རང་ཉིད་དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་དགོས་ལ་
ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཡང་ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་མོས་པའི་དབང་མ་ཐོབ་
པས་དེ་ཐོབ་པར་འདོད་ནས་སོ། །འདིའི་སྐབས་སུ་རང་ལ་གཟུགས་
ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་དགོས་པས་མ་བྲལ་ན་དེ་སྒྲ་ལ། གལ་ཏེ་གཟུགས་
མེད་ཐོབ་པས་བྲལ་ཡང་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པར་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་

བཞག་དགོས་སོ།།

ལྷ་པ་ངས་ཆིག་ནི།

རང་ལ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དུག་པ་དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་ལྷ་པ་ནི།

ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་རྗེ་ལྷར་འདོད་འདོད་དུ་སྦྱལ་པའི་སྐྱེ་བ་
སྟེ་དེ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་གཉེན་པོར་རོ། །འདི་ནི་མཆོཅ་པ་ཅམ་སྟེ།
གཞན་ཡང་ཟད་པར་དང་། ཟེལ་གཞོན་དང་། འཕགས་པའི་རྩ་
འཕྲུལ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། སྟོན་གནས་ཤེས་པ་དང་།
སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་སོགས་སྦྱབ་པའི་ཕྱིར་ཡིན་པར་ས་སྟེ་
ལས་བཞད་དོ།།

གཉེས་པ་གཟུགས་མེད་གཟུགས་ལ་ལྷ་པའི་རྒྱལ་ཐར་ནི།

གཞན་ཐམས་ཅད་སྒར་དང་འདྲ་ལ། ཉེན་གྱི་བྱད་པར་རྒྱལ་ཐར་
དང་པོ་ཐོབ་པའོ། །ལྷ་པའི་ཚུལ་ནི། རང་ལ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་
པ་ནམ་མཁའི་མིང་བཞེར་འདུ་ཤེས་ནས་ལྟོལ། །འདིའི་སྐབས་སུ་

གཟུགས་མེད་ཐོབ་ན་སྤྲ་ལ་མ་ཐོབ་ཀྱང་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་འདྲ་
ཤེས་བཞག་དགོས་སོ། །གཟུགས་མེད་ཐོབ་ཀྱང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྒྲོ་
ཅམ་འཛོག་གི་སྒྲོམས་འཇུག་དངོས་མི་སྤྱེད་པར་སའི་དངོས་གཞི་ལས་
གསུངས་སོ། །དེས་ན་གཞུང་ཁ་ཅིག་ལས་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཏེན་བསམ་
གཟུགས་གང་རུང་དུ་གསུངས་པ་ནི་གཟུགས་མེད་ཐོབ་པས་ཀྱང་
སྒྲོམ་པ་ཡོད་པ་ཅམ་ལ་དགོངས་ཀྱི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་
གཟུགས་ལྷུལ་དུ་མི་བྱེད་པ་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་པས་གཟུགས་མེད་ལ་
མི་བཏེན་ནོ། །དེས་ཆོག་ནི། རང་ལ་གཟུགས་ཀྱི་འདྲ་ཤེས་རྣམ་པར་
བཞིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་གཉིས་རང་ལ་གཟུགས་ཀྱི་འདྲ་ཤེས་འཛོག་
མི་འཛོག་གི་དོན་ནི། སྤྱུལ་པ་བྱེད་པའི་ཆེ་སྤྱུལ་པ་པོ་སྣང་བ་དང་མི་སྣང་
བ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་སྤྱག་པའི་རྣམ་ཐར་ལ་བཞི་ལས།

དང་པོ་གང་ཟག་ནི། སྤྱར་ལྟར་ལས་བྱེད་པར་རྣམ་ཐར་དང་པོ་
གཉིས་ཐོབ་པའོ། །ས་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བཏེན་ནོ། །དགོས་

པ་ནི། གཟུགས་སྤྱག་པ་ལ་སྤྱལ་འདོད་པ་དང་། མི་སྤྱག་པ་སྤྱལ་
 མི་འདོད་པའི་སྒོ་སྤྱེ་བ་དེའི་གཉིན་པོར་རོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན་པན་ཚུན་
 ལྟོས་པ་དང་། པན་ཚུན་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་། པན་ཚུན་རོ་གཅིག་
 པའི་འདུ་ཤེས་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། གསེར་
 དངུལ་ཟངས་གསུམ་གྱི་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་གཟུགས་སྤྱག་མི་སྤྱག་བར་
 མ་གསུམ་ལ་དངུལ་བྱམ་དེ་ཟངས་བྱམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྤྱག་གསེར་བྱམ་
 ལ་ལྟོས་ཏེ་མི་སྤྱག་བར་བསྐྱེམས་པས་ལྟོས་མེད་དུ་སྤྱག་མི་སྤྱག་གི་
 ཞེན་པ་ལྡོག་གོ།

གཉིས་པ་ནི་གསེར་བྱམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མི་སྤྱག་པ་དང་། ཟངས་བྱམ་
 ལ་ལྟོས་ཏེ་སྤྱག་པ་གཉིས་དངུལ་བྱམ་གཅིག་ལ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བར་
 བསྐྱེམས་པས་སྤྱག་མི་སྤྱག་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པ་ལྡོག་གོ།

གསུམ་པ་ནི། སྤྲ་མ་གཉིས་ལྟར་བསྐྱེམས་པས་སྤྱག་མི་སྤྱག་
 ཐམས་ཅད་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སོ་སོར་འཛིན་པ་མེད་པར་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་སྤྱག་པའམ་སྤྱལ་འདོད་པའི་རྣམ་པར་རོ་གཅིག་པའི་འདུ་
 ཤེས་ཐོབ་སྟེ་འདི་ནི་བྱུང་བའི་དུས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་སྤྱལ་པའི་ལམ་

ལ་ནམ་ཐར་གསུམ་བཞག་ཅེན། ཆེ་ཆུང་དང་བཟང་ངན་ལ་ངེས་
མེད་དུ་མ་བལྟས་ན་དེ་ལས་གཞན་དུ་སྦྱལ་མི་རུས་པས་དེའི་ཕྱིར་
དང་པོ་གཉིས་དང་། དེ་དག་ལ་ངེས་མེད་ཀྱི་མོས་པ་ཐོབ་ཀྱང་སྦྱག་
མི་སྦྱག་མཐའ་གཅིག་དུ་འདོན་པ་མ་བསྒྲོག་ན་མི་སྦྱག་པ་སྦྱལ་མི་
འདོད་ལ་དེ་མ་སྦྱལ་ན་སྦྱལ་པ་མི་རྒྱགས་པས་དེའི་ཕྱིར་དུ་གསུམ་
པ་བསྐྱོམ་དགོས་སོ།།

གསུམ་པ་གང་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ན་མཐོང་ཆོས་ཆེ་འདི་
ལ་བདེ་བར་གནས་པ་སྟེ་ལུས་སེམས་ལ་བན་འདོགས་པའི་ལམ་
ལ་ལྷའོ། །དེ་དག་གྱང་གང་ཞེ་ན། དང་པོ་ཐར་པ་ཐུང་འདས་དང་
ཀུན་དགྱིས་མདོན་གྱུར་པ་བྲལ་བར་མཐུན་པར་གནས་པའི་ལམ་ལ་
གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་གི་དངོས་གཞི་བཞི་ཡོད་དེ། དེ་ནི་
གཟུགས་མེད་པའི་ནམ་པར་ཐར་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཟུགས་མེད་
ཀྱི་ས་ལ་རོ་ཐུང་བའི་སྟེད་པ་ཐག་བསྐྱངས་ནས་དེ་དང་མི་འདྲེ་བར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱོམ་པའོ།།

གཉིས་པ་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་སམ་སེམས་སེམས་བྱུང་

ཉེ་བར་ཞི་བར་གནས་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་དགག་བྱའི་གཙོ་
 བོ་ཡིན་པས་འདུཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་བ་
 གཅིག་ཡོད་ལ། དེ་ནི་འདུཤེས་ཚོར་འགོག་གི་སྒྲིབ་བ་ལས་གྲོལ་
 བའི་ཕྱིར་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །གཟུགས་མེད་བཞི་དང་འགོག་པའི་
 སྟོམས་འཇུག་དང་རྣམ་ཐར་གྱི་བྱུང་པར་ནི། ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་
 ཆེན་པོ་འམ་སེམས་སེམས་བྱུང་དམིགས་པ་ལ་ཆ་མཉམ་བྱེད་པས་
 སྟོམས་འཇུག་དང་། རང་སའི་ཀུན་དགྱེས་ལས་ཐར་ཞིང་དེ་དང་མི་
 འདྲེ་བའི་ཆ་ནས་རྣམ་ཐར་དུ་འཛོལ་གོ། །མཛོད་པ་ནི་རྣམ་ཐར་གྱི་
 དོན་ས་འོག་མ་ལས་རྒྱབ་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་པོ་ཡིན་པས་ཉེར་བསྟོགས་
 ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྣམས་རྣམ་ཐར་མེན་ལ། རྣམ་གྲོལ་ལམ་
 རྣམས་ཡིན་ཞེས་ཉེར་བསྟོགས་ལ་ཡང་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་དང་
 པོ་གསུམ་གཞན་དོན་གྱི་ཆེད་དུ་འབྱུང་བ་དང་། དེ་ནས་ལྷ་ནི་གཞན་
 དོན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཅན་རང་གི་མཐོང་བའི་དོན་ལ་བདེར་གནས་
 ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྣམ་ཐར་ཏེ་བརྒྱུད་དོ། །

བཞི་བ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལ་དགའོ།

དེ་ཡང་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་འགོག་སྟོམས་དང་དགའོ། །འདི་
དག་ཀྱང་ལམ་ཞེས་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་
རྒྱུད་ཀྱི་དེ་དག་ལ་གཟུང་ངོ། །འདི་དག་ལ་འདས་ལམ་དུ་འཛོག་པ་
ནི། སྲིད་ཅེ་ལ་ཟག་མེད་མེད་པར་མངོན་པ་བ་རྣམས་འདོད་ཀྱང་།
ཐེག་ཆེན་ལ་ཡོད་པར་བཞེད་པས་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ཀྱི་ཟག་
མེད་ཀྱི་ཆ་རྣམས་འདས་ལམ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་དེར་འཛོག་ལ།
འགོག་པ་ནི་འདས་ལམ་གྱིས་ངེས་པར་ཐོབ་དགོས་པས་སོ།

འདིར་འགོག་སྟོམས་ཀྱི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་བདུན། གང་ཟག་
གང་གིས་དང་། སེམས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
གང་གིས་དང་། དགག་བྱ་གང་འགོག་པ་དང་། རོ་བོ་དང་། དུས་
དང་། ཁམས་གང་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའོ། །དང་བོ་གང་ཟག་
གང་གིས་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནི།

ཐེག་དམན་ལྟར་ན། **བསྐྱུ་བ་ལས།** དེ་ལ་ནི་སྟོབ་པ་བྱིར་མི་འོང་།

བ་ལུས་ཀྱིས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། མི་སྟོབ་པ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་
 རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡང་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་
 ལ་ཐེག་ཆེན་ནི་མཐོང་ལམ་ནས་འཇུག་བྱས་སོ། །སོ་སྟེ་དང་རྒྱན་
 བྱགས་སྤྱིར་འོང་ཞེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་རྣམས་ཀྱིས་འཇུག་
 མི་བྱས་སྟེ། འདི་ལ་འཇུག་པ་ལ་ཉོན་ཡིད་དགག་དགོས་ཤིང་སྤིང་
 ཅེའི་སེམས་ཐོབ་དགོས་ན། དང་པོ་ལ་དང་པོ་མེད་ལ་ལྷག་མ་རྣམས་
 ལ་བྱི་མ་མེད་པས་སོ། །ས་བརྩུ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་
 ཟུག་པ་ཡན་ཆད་དུ་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པར་གསུངས་
 པ་ནི། སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་དབྱིངས་ལ་འགོག་པར་
 བཞེད་པས་མིང་མཚུངས་ཀྱང་དོན་མི་འབྲེལ།

གཉིས་པ་སེམས་གང་ལ་བརྟེན་པ་ནི།

སྤིང་ཅེའི་སེམས་དེ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་
 སེམས་བྱང་གི་རྒྱ་བ་དགག་སྤྲ་བས་དེ་ལ་བརྟེན་པར་མངོན་པ་བ་
 རྣམས་འདོད་དོ། །འོན་ཀྱང་ཡུམ་གྱི་མདོར་ས་དགྲ་ཀ་ལ་བརྟེན་པར་

བཤད་པས་སྒྲ་མ་ནི་རྩམ་པ་དང་པོའི་ཆེ་ལ་འདོད་དགོས་སོ།

གསུམ་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི།

ཆོར་འདུ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་བ་རགས་པ་མི་དབེན་པར་མཐོང་ནས་
དེས་ཞི་བར་གནས་པའི་འདུ་ཤེས་སྟོན་དུ་བཏང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་
པས་སོ། །བྱང་སེམས་ནི་གཞན་དོན་དུ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཅལ་སྤང་
བར་བྱ་བའི་བྱིར་དུ་ལོ།

བཞི་པ་དགག་བྱ་གང་འགོག་པ་ནི།

ཆོགས་བྱུག་དང་ཉོན་ཡིད་དེ་བདུན་འཁོར་དང་བཅས་པ་འགོག་
སྟེ་འདི་ལ་ཉོན་ཡིད་མ་བཀག་ན་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འབྱུག་
དང་འདི་གཉིས་ལ་ཞི་མ་ཞིའི་བྱེད་པར་མེད་པས་སོ། །དེ་ཡང་
འདོད་ཁམས་སུ་ཡིན་གྱི་གཞུགས་ཁམས་ན་སྣ་ལྟེ་རྣམ་ཤེས་དང་
གཞུགས་མེད་ན་ཆོགས་ལྔ་མེད་པས་རིམ་པ་ལྟར་ལྔ་དང་གཉིས་
འགོག་གོ །ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཆོགས་བྱུག་ལས་མི་འགོག་གསུངས་པ་
ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གཞུང་ལས་ཆོགས་བྱུག་ལས་མ་བཤད་པས་དེ་ཅུམ་

ཞིག་འགོག་པར་བཤད་པ་ཡིན་ལ་དོན་དུ་ཉོན་ཡིད་ཀྱང་འགོག་པར་
བསྐྱབ་པ་ལས་བཤད་དོ། །གནས་སྐབས་དེར་ཡང་ཀྱན་གཞི་ཡོད་
པས་སེམས་ལྡན་ཡིན་ནོ།

ལྷ་པ་ངོ་བོ་ནི།

དོན་སྤྱད་ཐེག་ཆེན་པ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་ལྷ་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་
འདོད་དོ། །འོན་ཀྱང་བྱེ་སྤྱས་རྩལ་སྤྱབ་པར་འདོད་ལ་མདོ་སྤེ་བ་
ཡན་ཆད་ཀྱིས་བཏགས་ཡོད་དུ་འདོད་དོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདི་ལྷ་
མིན་དུ་བཤད་པ་ནི་ཉོན་ཐོས་སྤེ་བ་དང་སྒོ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་གྱི་ཐེག་ཆེན་
རང་ལུགས་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་བྱུང་པར་ཅན་དུ་འདོད་དེ།

སའི་སྤྱིང་པོ་འཁོར་ལོ་བརྩུ་བ་ལས། བྱང་སེམས་རྣམས་
འགོག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་ནས་འདུ་ཤེས་གསུམ་དང་
ཆོར་བ་གསུམ་ཡོངས་སུ་གཙོད་དེ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་།
ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་ཐོད་ཀྱིས་ཉིང་ངེ་འཛིན་དུ་བཤད་པ་དང་།
སྒྲིམས་འབྲུག་དུ་གསུངས་པ་དང་རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོས་སྐྱར་

བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་
ཤེས་ཡིན་ཟེར་རོ།།

དེ་ཡང་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་ནི། འདིའི་ངོ་མོ་ཤེས་
པ་ཡིན་པ་ལྟ་ཞོག གྲེ་སྤྲིའི་བཅུན་པ་དབྱེག་བཤེས་ཀྱིས་འདིའི་
སྐབས་སུ་ཡིད་ཤེས་མི་གསལ་བ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཡང་། ཡིད་
ཤེས་ཡོད་ན་རེག་པ་དང་ཆོར་བ་སོགས་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་ལུང་
ལ་བརྟེན་ནས་བཀག་ཅིང་། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ལ་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་
སྐྱབ་པའི་ཆེ་ཡང་། འགོག་སྟོམས་ལ་ཞུགས་པའི་ཆེ་ཆོགས་དུག་
མེད་པས་ཀུན་གཞི་མེད་ན་ཤི་བ་དང་འབྲ་བར་འགྱུར་བ་སོགས་
གསུངས་པས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཞུང་ལས་ནི་འགོག་སྟོམས་ཀྱི་སྐབས་
སུ་ཀུན་གཞིས་སེམས་ཡོད་དུ་གསུངས་ཀྱི་ཤེས་པ་གཞན་ཀྱིས་
སེམས་ཡོད་དུ་གསུངས་པ་མེད་ལ། དེ་དང་མི་མཐུན་པར་བཀྲལ་
བའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་གཞན་ཡང་མེད་པས་རང་
སྟོབས་ཀྱིས་མདོ་དང་བྱམས་པའི་དགོངས་པ་འཆད་མི་རུས་པས་

འགོག་སྟོམས་རྒྱལ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དུ་བཀལ་བ་འདི་
མི་འཐད་པར་མངོན་ནོ།

གཞན་ཡང་འདི་མི་རྟོག་པའི་ཉིང་འཛིན་ཡིན་ན་ཡིད་ཤེས་ཡིན་
དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་**སྐུ་ཅུ་བ་ལས།** **ཡིད་ཀྱི་རྒྱལ་ཤེས་འབྱུང་བ་**
ནི། **རྟོག་རྩའི་**ཞེས་འབྱུང་དུས་སྤྱིར་བཏང་ནས་འདུ་ཤེས་མེད་པ་
དང་། སྟོམས་པར་འབྱུག་པ་རྒྱལ་གཉིས་དང་། སེམས་མེད་གཉིད་
དང་བརྒྱལ་མ་གཏོགས། ཞེས་གནས་སྐབས་དེ་ལྟར་མི་འབྱུང་
བར་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ནས་བཤད་པས་མི་འཐད་དོ། དེས་
ན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་མངོན་
དུ་བྱེད་པའི་རྒྱལ་བ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱར་
བཤད་ཀྱི་འདིའི་རྣམ་ཤེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྦྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདི་ལ་འབྱུག་པར་གསུངས་པ་ནི་རྒྱལ་བ་
ཐོབ་པ་ལ་དགོངས་སོ།

ཐོད་ཀྱལ་དུ་བཤད་པས་ཀྱང་མི་གཞོད་དེ། བཅུ་པར་མ་

བཞག་པའི་སེམས་བཞིན་ནོ། །སྟོམས་འཇུག་ཏུ་གསུངས་པའི་
དགོངས་པ་ནི། འདིའི་འཇུག་སེམས་དེ་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པས་སམ་
ཡང་ན་འདིས་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཆ་སྟོམས་པར་འཛོག་
པ་ལ་དགོངས་སོ། །དེ་ཡང་ཆོགས་བདུན་མ་བཀག་པའི་སྔོན་དུ་མེད་
ལ་བཀག་པ་ན་ཡང་ཡོད་པས་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱས་སོ། །

དུག་པ་དུས་ཅི་ཅམ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནི།

ཁ་ཅིག་བྱང་སེམས་རྣམས་ཞག་བདུན་ལས་སྟོམས་པར་མི་
འཇུག་སྟེ་གཞན་དོན་དོར་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འདོད་པ་ལ།
སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཡང་གཞན་དོན་ཡིན་པས་མི་འཐད་དོ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །

བདུན་པ་ཁམས་གང་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནི།

མཛོད་དུ་དང་པོར་མའི་རྟེན་ལ་བསྐྱེད་ནས་ཕྱིས་གཟུགས་སུ་
བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་ལྟར་བསྐྱེད་པར་ཡང་བཤད་ལ། འོན་ཀྱང་ཀུན་
གཞི་ཁས་མ་སྦངས་ན་རྣམ་གཞག་དེ་དགོས་པ་དང་། ཀུན་གཞི་

ཁས་སྤངས་ན་ཁམས་གསུམ་གར་མདོན་དུ་བྱེད་པར་བཤད་དེ་
དགག་གཞི་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱུང་པར་རོ།

ལྷ་པ་སྤོང་བའི་ལམ་ལ་ཆོས་བཅོད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་
ཀྱི་རྣམ་པ་བདེན་པ་བཞིའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྐྱུས་པ་མཐོང་སྤང་གི་ཉོན་
མོངས་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་མཆན་ཉིད་ཆོས་བཅོད་བཞིའོ། །འདི་ཆོས་
ཤེས་རྒྱུ་མཐའ་ལ་བཤད་ཀྱང་མཐོང་ལམ་དུ་བཞེད་པ་འཕགས་
སེང་གི་དགོངས་པའོ།

དུག་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ལམ་སྟེ་དེ་ཁོ་ནར་བསྐྱོད་པའི་ལམ་
ལ་སེར་སྒྲ་ནས་ཤེས་འཆལ་གྱི་བར་དུག་དང་། ཐབས་དང་སྟོན་
ལམ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་དང་། སྟོབས་ཚུང་བ་དང་མི་ཤེས་པ་གཉིས་
ཏེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བཅུ་མི་སྟོད་པའི་སྤྱན་པ་སོགས་པར་བྱིན་
བཅུའོ། །གལ་ཏེ་སོ་བདུན་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲུལ་ལ། རྣམ་
ཐར་སྟོ་གསུམ་ནས་སྤོང་ལམ་གྱི་བར་རྣམས་ཉན་ཐོས་ལ་ཡང་ཡོད་
ན་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་གང་ཟག་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་སེམས་ལ་ཡོད་
པ་དང་། མཁྱེན་པ་གཞི་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་

བཤད་ཅེན། སོ་བདུན་ཉན་ཐོས་དང་སོ་བཞི་བྱང་སེམས་ལ་གཙོ་
ཆེ་བས་བཤད་དོ།

ཇི་ལྟར་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཞེད་དོན་ནི།
ཉན་མོངས་ལས་གྲོལ་བའི་བྱང་འདས་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་
སྐྱབ་པ་ལ་ནི་སོ་བདུན་མེད་མི་རུང་གི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། སོ་
བདུན་འདི་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་གཙོ་བོར་
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་དམིགས་རྣམ་རྫོགས་པ་ཅན་དུ་
གསུངས་ལ་ཉན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་ལྟ་
བ་ལས་བྱང་བས་སོ།

རྣམ་ཐར་བརྒྱད་དང་སྟོམས་འཇུག་དགུ་དང་པར་བྱིན་བཅུ་
ནི་ཤེས་སྐྱབ་ཀྱི་གཉེན་པོར་སྟོམ་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་བཞེད་པ་
མཐར་ཐུག་པ་ཡང་ཤེས་སྐྱབ་སྤངས་པའི་ཀུན་མཁྱེན་ཡིན་པས་
སོ། །ཡང་ན་སོ་བདུན་ཀྱི་ལྟོག་པ་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་
པར་མི་འཛོག་ལ། དེས་ན་བདག་མེད་རྟོགས་པ་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་ལམ་གཞན་གྱིས་ཟིན་པའི་མཐུས་ཡིན་པས་སོ་བདུན་ནི་གང་

ཟག་གི་བདག་མེད་གི་དམིགས་རྒྱལ་ཅན་ཡིན་པས་གཞི་ཤེས་གི་
 རྒྱལ་པ་དང་། སོ་བཞིའི་སྐབས་སུ་ལམ་དང་པོ་དང་ལྷ་པ་གཉིས་
 ཉོན་སློབ་གི་གཉེན་པོ་དང་། ལྷག་མ་རྒྱལ་པ་ལས་རྒྱལ་ཐར་སྟོམས་
 འཇུག་ཐེག་དམན་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཤེས་སློབ་དང་། བར་ཕྱིན་བཅུ་
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་སློབ་གི་གཉེན་པོ་སྟེ། མདོར་ན་སློབ་
 གཉིས་མ་ལུས་པའི་གཉེན་པོའི་རྒྱལ་པ་བསྟན་པས་འདི་བྱང་སེམས་
 གི་ལམ་ཤེས་གི་རྒྱལ་པར་གཞག་གོ། །ཞེས་བྱའོ།

གསུམ་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱལ་
 པ་རྒྱལ་པ་བཞད་པ་ལ་བཞི། ཡོན་ཏན་གི་རབ་དབྱེ། དེ་དག་
 གི་རང་བཞིན། དེ་གང་གི་ཡིན་པ་དང་། དེ་གང་གི་ཆེད་དུ་ཡིན་
 པའོ། །དང་པོ་ཡོན་ཏན་གི་རབ་དབྱེ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི།
 སྟོབས་གི་རྒྱལ་པ་བཅུའོ།

དེ་གང་ན། སྤྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ནི་གནས་དབུལ་བ་ནི་
 གནས་མ་ཡིན་པ་དང་། སེར་སྐྱས་དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་དང་། འཆལ་

བྱིས་སྐྱེས་པ་དང་འཕྲོད་སྟེ་བ་གནས་པ་དེ་འཕྲོད་སྟེ་བ་གནས་
 མ་ཡིན་པ་དང་། ཚུལ་བྱིས་སྐྱེས་དེ་ལས་བསྐྱོད་པ་དང་། གཞོན་
 སེམས་ཀྱིས་གཟུགས་མི་སྤྲུག་པར་འགྱུར་བ་ནི་གནས་དང་སྤྲུག་པ་
 བྱི་གནས་མ་ཡིན་པ་དང་། བཅོད་པས་དེ་ལས་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་
 པ་མཐུན་པ་གནས་དང་གནས་མིན་མཐུན་པའི་སྟོབས། དགོ་སྒྲིག་
 གི་ལས་རྒྱུ་ལས་འབྱེད་པའི་ལས་དང་། ཀུན་སྒྲོང་དང་། ལས་དེའི་
 རྒྱུ་པར་སྒྲིན་པ་དམན་པ་དང་བྱུང་པར་བ་རྒྱུ་ལས་མཐུན་པ་ལས་
 གི་རྒྱུ་པར་སྒྲིན་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས། འདོད་ཆགས་ལ་གནས་
 འིང་ཞེ་སྤང་ལ་མོས་པ་དང་། དེ་ལས་བསྐྱོད་པ་དང་། ཉན་ཐོས་རང་
 རྒྱལ་སོགས་སུ་མོས་པའམ་འདོད་པ་སྣ་ཆོགས་མཐུན་པ་མོས་པ་སྣ་
 ཆོགས་མཐུན་པའི་སྟོབས། མིག་གི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་བཅོ་བརྒྱད་
 དང་སའི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་ཁམས་དུག་ལ་སོགས་པ་འཛིག་ཉེན་
 གི་ཁམས་དུ་མ་མཐུན་པ་ཁམས་སྣ་ཆོགས་མཐུན་པའི་སྟོབས།
 དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་རྣེས་དང་། རྒྱལ་པོ་དང་། འབྲིང་པོ་

དང་། མེད་པ་ལ་སོགས་པ་མཁུན་པ་དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་
 མ་ཡིན་པ་མཁུན་པའི་སྟོབས། མིད་ཞི་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་
 ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པ་རྣམས་དང་མཐུན་པའི་
 ལམ་དང་། ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ལམ་རྣམས་མཁུན་པ་ཀུན་ཏུ་
 འགྲོ་བའི་ལམ་མཁུན་པའི་སྟོབས། བསམ་གཏན་བཞི་རྣམ་ཐར་
 བརྒྱད་རྟོག་བཅས་སོགས་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་གཟུགས་མེད་
 བཞི་མཐར་གནས་དགའའི་རོ་ཟུང་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་།
 དེ་མི་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་བྱང་བ་སེལ་རྣམ་པར་བསྐྱེངས་པའམ།
 མོད་ཀྱལ་དུ་འཇུག་པ་དང་ལྷང་བ་སོགས་མཁུན་པ་བསམ་གཏན་
 དང་རྣམ་ཐར་མཁུན་པའི་སྟོབས། བདག་གཞན་གྱི་སྟོན་གྱི་སྟེ་
 གནས་དུ་མ་རྗེས་སུ་བྲན་པ་སྟོན་གནས་རྗེས་བྲན་མཁུན་པའི་སྟོབས་
 དང་། ལྷའི་མིག་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ད་ལྟར་དང་མ་འོངས་
 པའི་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མཁུན་པ་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་མཁུན་པའི་
 སྟོབས། ཉན་ཐོས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་ཕྱོགས་གཅིག་དང་

མཐའ་དག་གི་ཟག་པ་ཟད་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་རྣམ་པའོ། །དེ་
དག་ཀྱང་མི་མཐུན་སྟོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྒྱལ་ཞིང་དེ་དག་གིས་
མི་བརྗེ་བས་སྟོབས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། མི་འཇིགས་པའི་རྣམ་པ་བཞིའོ། །འདི་ལ་བཞེ་ལས།
དང་པོ་རྟོགས་པ་སྤུན་ཆོགས་སུ་དམ་བཅའ་བ་ལ་མི་འཇིགས་པ་ནི།

མདོ་ལས། གྲེ་མ་བདག་གིས་ཆོས་འདི་དག་མངོན་པར་
རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་དམ་བཅས་ན་འདིར་ང་ལ་ཆོས་
འདི་རྣམས་སངས་མ་རྒྱས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོ་སྦྱང་ངམ་བྲམ་
ཟེའམ་ལྟའམ་བདུད་དམ་ཆངས་པའམ། གཞན་སུ་ཡང་རུང་བས་
འཇིག་རྟེན་ན་ཆོས་དང་ལྡན་པར་རྟོལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་
ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་སྟེ། འདིར་རྒྱ་དེ་དག་ཡང་དག་
པར་རྗེས་སུ་མ་ཐོང་བས་བདག་བདེ་བ་ཐོབ་པ་དང་། བག་ཆ་
བ་མེད་པ་ཐོབ་པ་དང་། མི་འཇིགས་པ་ཐོབ་པས་གནས་ཏེ། ལྷ་
མཆོག་རྒྱབས་པོ་ཆེའི་གནས་སུ་དམ་བཅའོ། །འཁོར་གྱི་ནང་དུ་

སེདྲེའི་སྤྱ་བསྤྱག་གོ། །ཆངས་པའི་འཁོར་ལོ་འཛིག་རྟེན་ན་དག་སྤྱོད་
 ངམ། བྲམ་ཟེའམ། ལྷའམ། བདུད་དམ། ཆངས་པའམ། གཞན་སྤྱོད་
 ཡང་རུང་བས་ཆོས་དང་ལྡན་པར་འཛིག་རྟེན་དུ་བསྐྱོར་མི་རུས་པ་
 བདག་གིས་རབ་དུ་བསྐྱོར་བར་བྱ། ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་སྤངས་པ་སྤྱན་ཆོགས་ལ་མི་འཛིགས་པ་ནི།

ཀྱེ་མ་བདག་ཟག་པ་ཟད་དོ་ཞེས་དམ་བཅས་ན་དེ་ལ་ཟག་པ་
 འདི་རྣམས་ཡོངས་སྤྱོད་ཟད་པར་མ་གྱུར་ཏེ་ཞེས་བདག་ལ་དག་སྤྱོད་
 སོགས་སོ།།

གསུམ་པ་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཆོས་ལ་མི་འཛིགས་པ་ནི།

གང་ངས་བར་ཆད་ཀྱེ་ཆོས་སྤྱོད་བསྟན་པ་དེ་དག་བརྟེན་ན་བར་
 ཆད་ཀྱེ་ཆོས་སྤྱོད་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་དེ་མེད་དེ་འདིར་ང་ལ་
 དག་སྤྱོད་སོགས་སོ།།

བཞི་པ་ངས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་ལ་མི་འཛིགས་པ་ནི།

ངས་འཕགས་པ་ངས་པར་འབྱེན་པའི་ལམ་དེ་བྱེད་པའི་སྤྱག་

བསྐྱལ་ཡང་དག་པར་ཟད་པའི་དོན་དུ་ངེས་པར་འབྲིན་པ་བསྟན་
 བ་གང་ཡིན་པ་དེ་བསྐྱབས་ན་སྤྱག་བསྐྱལ་ཡང་དག་པར་ཟད་པའི་
 དོན་དུ་ངེས་པར་འབྲིན་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་མེད་དེ།
 འདིར་ང་ལ་དེ་ཡང་དག་པར་བསྐྱབ་ཀྱང་། སྤྱག་བསྐྱལ་ཡང་དག་
 པར་ཟད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་དགེ་སྦྱོང་སོགས་སོ། །དེ་
 ལ་དགེ་སྦྱོང་དང་བླ་མ་ཟེ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྒྱུ་པའོ། །ལྟ་དང་བདུང་
 བྱི་ལྟའི་མིག་དང་པ་རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་སོགས་ཀྱིས་སྤྱན་སྦྱར་
 ཆོགས་པའོ། །ཆངས་པ་ནི་མཐུ་དང་རྩ་འཕྲུལ་ཆེ་བའོ། །དེའི་ཕྱིར་
 དེ་དག་རྒྱུ་པ་ཆེ་བས་སྦྱོས་སོ། །ལུས་ཀྱི་སྦྱ་ཟིང་བྱེད་པ་དང་།
 བག་འཁུམ་པ་སོགས་མེད་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པའི་མཐུས་ཅང་ཤེས་
 བྱ་མཆོག་གི་གནས་སུ་དམ་འཆའ་སྟེ། སྦྱའི་ཕྱིན་ལས་དག་པས་
 སོ། །གསུང་ལ་ཁྱུ་པ་དང་དམན་པ་སོགས་མེད་པའི་བག་ཆ་བ་
 མེད་པ་ཐོབ་པའི་མཐུས་སེཀླེ་བཞིན་དུ་སྦྱོག་སྟེ། གསུང་གི་ཕྱིན་ལས་
 དག་པས་སོ། །ཐུགས་ལ་དོགས་པ་དང་ཁྱུ་པ་སོགས་མེད་པའི་མི་

འཇིགས་པ་ཐོབ་པའི་མཐུས་ཚངས་པ་བཞིན་དུ་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ཏེ་
 ཐུགས་ཀྱི་ཐིན་ལས་དག་པས་སོ། །ཡང་ན་ཚངས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་
 ལས་འཕགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའོ།

གསུམ་པ་ནི། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་རྣམ་པ་བཞིའོ།

དེ་གང་ཞེ་ན། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་སམ། འོད་
 དཀར་ཅན་དང་རི་བོང་ཅན་ཞེས་སོགས་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་
 བྱངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་རོ་ཟུང་བའི་ཆགས་པ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ཐོགས་པ་
 མི་མངའ་བར་འཇུག་པ་ནི། ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་རྣམ་
 པ་དང་། ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་བརྫོང་བྱེད་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་
 དང་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སྤར་བཞིན་དོན་དང་། འགྲོ་བ་དུག་
 ཏུ་གཏོགས་པའི་སྐད་དམ་ཡུལ་སོ་སའི་སྐད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སྤར་བཞིན་
 བྱི། དེས་པའི་ཆོག་སོགས་དང་། གཞན་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ལ་
 སོགས་པ་གསུམ་མངོན་དུ་གྱུར་པའམ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྩིས་ཡོད་
 བཏགས་ཡོད་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་རྣམ་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་ཡུལ་

ལ་སྒར་བཞིན་ནི་སྟོབས་པ་སོགས་སོ། །དེ་བཞི་ཡང་ཡུལ་བཞི་ལ་
ཆགས་ཐོགས་མེད་པའི་བྱིར་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའོ།

བཞི་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་གཞན་དང་མ་
འདྲེས་པ་བཙུང་དོ། །དེ་ལ་ཡང་སྟོད་པས་བསྐྱས་པ་དུག་རྟོགས་
པས་བསྐྱས་པ་དུག་ ཐིན་ལས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་གསུམ། ཡེ་ཤེས་
ཀྱིས་བསྐྱས་པ་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི།

ཐེག་དམན་དབྱ་བཙུང་ནམས་ལ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་སྟོན་
དུག་མིད་མོད་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ནི། སྒང་པོ་ཆེ་དང་བ་
སྒང་དང་བྱི་གཏུམ་པོ་སོགས་ཀྱི་གཞོད་པ་འབྱུང་བ་དང་། སྤུལ་ནག་
པོ་རྒྱང་པས་རྩི་བ་སོགས་ཀྱི་འབྱུང་བ་མི་མངའ་བས་ལུས་ཀྱི་ལས་
དག་པ་དང་། ལམ་སྟོར་ནས་ཅ་ཅའི་སྤྱ་འབྱིན་པ་དང་བག་ཆགས་ཀྱི་
དབང་གིས་ཏྲ་གད་ཆེན་པོ་འབྱིན་པ་སོགས་ཀྱི་ཅ་ཅ་མི་མངའ་བས་
ངག་གི་ལས་དག་པ་དང་། བརྗེད་ནས་བྱ་བ་ཤོར་བ་དང་དུས་ལས་
ཡོལ་བའི་བྲན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། སྟོམས་པར་ཞུགས་

རུང་མ་ཞུགས་རུང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཐུགས་མཉམ་པར་མ་
 བཞག་པ་མི་མངའ་བ་དང་། སྲིད་པ་དང་ཐུང་འདས་ལ་མི་མཐུན་པ་
 དང་། མཐུན་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་ནས་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མི་
 མངའ་བ་དང་། སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་དུས་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་
 མ་བརྟགས་པར་དེའི་དོན་ཡལ་བར་འདོར་བའི་བཏང་སྟོམས་མི་
 མངའ་བའི་རྣམ་པ་སྟེ་བཞི་ནི་ཡིད་ཀྱི་ལས་དག་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་བྱུག་གོ།

གཉིས་པ་ནི།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་
 ཀྱི་དོན་མཛད་པ་དང་། བྱམས་པ་དང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་
 པའི་ཆོས་ལ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་འདོད་པ་བྱུང་བས་འདུན་པ་ཉམས་
 པ་མི་མངའ་བ་དང་། སེམས་ཅན་རེ་རེའི་ཕྱིར་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཞིང་གསལ་ལྡན་གྱི་བྱེ་མ་སྟེད་འདས་པར་དེའི་གནས་སུ་གཤེགས་
 པའི་བཙུན་འགྲུས་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ནས་
 དུས་གསུམ་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྦྱོང་བ་དང་།

དེ་འདྲལ་བའི་ཐབས་ལ་སོགས་པ་བྲན་པའི་ལམ་དུ་བཞག་པས་སྤྲིས་
 དེ་ལ་བསམ་མི་དགོས་པའི་བྲན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་པའི་ཉིང་དེ་
 འཛིན་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་
 དང་ཆོས་སྟོན་པ་མཁྱེན་པ་མི་ཟད་པས་ཤེས་རབ་ཉམས་པ་མེད་
 པ་དང་། འཁོར་བ་རྗེ་སྤྲིད་ཀྱི་བར་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་
 ལ་མི་ཟད་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བའི་རྣམ་པ་སྟེ་དེ་
 ལྟར་བྱུག་གོ། །དེ་བྱུག་ལས་འདུན་པ་ནི་རྟོན། བར་པ་བཞི་དབང་སོ།
 ཐ་མ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ་དེ་བྱུག་ལ་ཐེག་དམན་ལ་ཐོབ་ནས་ཉམས་
 པ་མེད་ཀྱང་། མ་ཐོབ་པའི་ཉམས་པ་ཡོད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 ལ་གཉིས་ཀ་མེད་དོ།

གསུམ་པ་ནི།

འོད་འབྱེད་པ་དང་། གོམ་པ་འདོར་བ། སྤྲན་འབྱེད་པ་སོགས་
 ཀྱིས་སེམས་ཅན་འདྲལ་བའི་སྤྱི་ཐོན་ལས། སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་

བ་དང་བག་ལ་ཉལ་དང་མཐུན་པར་འདོམས་པའི་གསུང་གི་ཕྱིན་
 ལས། བག་ཆགས་མ་ལུས་པ་སྤངས་ཤིང་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་
 ལྷན་པའི་བྱགས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་རྣམས་ཡེ་ཤེས་སྤར་བྱུང་གི་རྒྱ་ལས་
 བྱུང་བས་ཡེ་ཤེས་སྟོན་དུ་འགོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་རྒྱ་
 བས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བའི་རྣམ་པ་སྟེ་གསུམ་མོ།

བཞི་པ་ནི།

འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དུས་གསུམ་ཀྱི་
 ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བཞེད་པ་ཙམ་གྱིས་མཐུན་པས་མ་ཆགས་
 ཤིང་། ཐམས་ཅད་མཐུན་པས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་
 སྟེ་གསུམ་མོ།

གཉིས་པ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ནི།

སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་རྣམས་གདུལ་བུའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཐེག་པ་
 གསུམ་དང་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་སྟོན་
 པ་མི་སྟོན་པས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཤད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་

མ་མ་ལུས་པ་དག་པའི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ།

གསུམ་པ་དེ་དག་གང་གི་ཡིན་པ་ནི།

འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངའ་སྐྱུར་བ་
ནི་རང་བྱུང་གི་མཐུས་ཏེ་རང་བྱུང་ནི་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་སོ། །རང་
བྱུང་ཡང་གཉིས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང། སྤེད་པ་ཐ་མ་པས་ཤེས་བྱ་
ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དང་པོའི་དབང་དུ་མཛད་
ནས་རྫོང་པོ་བཀོད་པ་ལས།

འཛིག་རྟེན་ཁམས་རྣམས་ལ་ལ་དག །

བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་ཆོག་གྱུར་གྱང་།།

ནམ་མཁའ་འཛིག་པར་འགྱུར་བ་མེད།།

རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།

གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་དུས་རིང་མོར་དགོ་བའི་བཤེས་གཉིན་
ཀྱི་གདམས་ངག་གོམས་པར་བྱས་པས་སྒྲོབ་དཔོན་ལ་མ་ལྟོས་པར་
རང་བྱུང་སྟེ།

རི་སྐད་དུ།

ཉིང་འགྲོ་ང་ནི་སངས་རྒྱས་ཏེ།

ང་ལ་སློབ་དཔོན་སུ་ཡང་མེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་
ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཤད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིང་ཡིན་པས་
འདིར་གཉིས་པ་བཟུང་ངོ།

བཞི་པ་གང་གི་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་ནི།

རི་ལྟ་རི་སྟེང་གི་རྣམ་པ་ཀུན་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་ཉིང་གི་རྣམ་པ་སྟེ་གསུམ་མོ། །དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིང་ལ་
དམིགས་ཏེ་རྣམ་མཁུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་
དབང་སྐྱར་བའི་མཐུ་དང་ལྡན་པའི་སློན་ནས་རང་བྱུང་དུ་དང་། ཤེས་
བྱ་སྣ་ཆོགས་མ་འདྲེས་པར་མཁུན་པའི་སློན་ནས་སངས་རྒྱས་སུ་
བཞག་སྟེ་བྱུང་པར་འདི་ལས་མེད་ངོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡོན་ཏན་སོ་བླ་
གི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཉིང་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོགས་
དེ་ལ་མངའ་བསྐྱར་བའམ་དེ་དག་གང་ཟག་གང་གི་ཡིན་པ་རང་བྱུང་

དང་། དེ་གང་གི་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་ཐ་མ་སྟེ་དེ་ལྟར་ནམ་པ་གསུམ་མོ།

གཉིས་པ་སྒྲུང་པ་པོ་གང་ཟག་ལ་བཞི། ཉན་པ་དང་། ལེན་པ་
དང་། འཛིན་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །དང་པོ།

ཉན་པའི་སྟོན་ནི། བྱད་པར་གསུམ་ལྡན་ཏེ། ཡུམ་འདི་རིགས་
ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་དག་གི་རྒྱ་ལམ་དུ་གྲགས་པར་གྱུར་
པ་དེ་དག་ཀྱང་སྟོན་གྱི་རྒྱལ་བ་ལ་བྱ་བ་བྱས་པའོ། །གང་གི་རྒྱ་ལམ་དུ་
གྲགས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དགོ་བའི་ཅ་
བ་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུང་ནས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་
ཡོངས་སུ་བབྱང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ།

གཉིས་པ་ལེན་པའི་སྟོན་ནི།

སངས་རྒྱས་མང་པོ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བ་ནི་ཆེ་གསོ་ལ་ལེན་པའི་
སྟོན་དེ། བབྱང་བཅང་བསྐྱེད་ཀྱང་ཚུབ་པར་བྱས་ནས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ནི་སངས་
རྒྱས་མང་པོ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་པའོ།

གསུམ་པ་འཛིན་པའི་སྣོད་ནི།

སངས་རྒྱལ་རྣམས་ལ་བསྟེན་བཀུར་ནས་ཐེ་ཆོམ་གྱི་དོན་ཀྱང་
 ཇི་བ་ནི་དོན་འཛིན་པའི་སྣོད་དེ། སྟོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་
 བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ལ་དེས་
 ཡོངས་སུ་ཞུས་བསྟེན་ཅིང་བསྟེན་བཀུར་བའོ།

བཞི་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྣོད་ནི།

སངས་རྒྱལ་སོགས་ཀྱི་བྱང་དུ་བསྟེན་ནས་སྦྱིན་སོགས་པར་
 ཕྱིན་ལ་སྦྱོད་པ་ནི། མཆོན་ཉིད་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྣོད་དེ།
 སྟོན་གྱི་སངས་རྒྱལ་གྱི་བ་མང་པོ་ལས་སྦྱིན་པ་ནས་བསམ་གཏན་
 ཀྱི་པར་ཕྱིན་གྱི་བར་ལ་སྦྱད་པའོ། །དེ་དག་གིས་སངས་རྒྱལ་མང་པོ་
 ལས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱད་པའོ། །ཞེས་སོ།

གསུམ་པ་སྦྱར་བ་རང་གི་ངོ་མོ་ལ་གཉིས། སྦྱར་བ་སྦྱིད་ཚུལ་
 དང་། སྦྱིད་པའི་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི།

རྒྱལ་ཀུན་གྱི་སྦྱར་བ་དེ་སྦྱིད་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡོལ། །དེ་

ཡང་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ལ་ཞེན་ནས་གནས་བྱར་མི་བདེན་པར་
རྫོགས་པ་ནི་མི་གནས་པའི་སྦྱར་བ་དང་། གཟུགས་སོགས་དེ་དག་
ལ་ཞེན་ནས་མི་སྦྱར་བ་ཉིད་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་སྦྱར་བ་ཡིན་པ་མི་
སྦྱར་བའི་སྦྱར་བའོ། །དེ་གཉིས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ལ་ཞེན་པ་འགོག་
པས་གནས་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་བཀའ་བ་ཞེས་བྱའོ།

རྣམ་གངས་སུ་ན་གཟུགས་སོགས་སྦྱར་བའི་གནས་སུ་མེད་པ་
དང་དེ་ལྟར་རྫོགས་པ་ཉིད་ཐ་སྙད་ཏུ་སྦྱར་བ་ཡིན་པར་རྫོགས་པ་ཡང་
མདོའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཏུ་མ་ཞེན་པར་བྱས་ཏེ་སྦྱེ་
མེད་གསུམ་བསྐྱེམས་ན་ཟབ་པ་སོགས་གསུམ་རྫོགས་པའི་སྦྱར་བ་
རྣམས་སྦྱེའོ། །ཟབ་པ་སོགས་གསུམ་ནི། གཞི་ཐ་སྙད་ཏུ་རྟེན་ཡིན་ཀྱང་
དོན་དམ་པར་གནས་བྱར་མེད་པས་ཟབ་པ་དང་། ལམ་ངེ་མ་དང་
བཅས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པས་གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་དང་།
དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྣམས་མཐའ་དམིགས་སུ་མེད་པས་ཚད་མེད་པ་
གསུམ་མོ། །དེ་གསུམ་རྫོགས་ཚུལ་ནི།

རྒྱན་སྦྲང་ལས། གང་གི་ཆེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཟབ་བོ་སྦྲུམ་
 དུ་མངོན་པར་མ་ཞེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མི་གནས་པ་
 དེའི་ཆེ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་དེ་ལ་ཟབ་པའི་སྦྱར་བ་ཐོབ་
 པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་གང་གི་ཆེ་ཟབ་བོ་སྦྲུམ་དུ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་དུ་
 མི་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཟབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་མི་
 གནས་ཏེ། དེ་ལྟར་གནས་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་བཀག་པས་ཟབ་མོའི་
 སྦྱར་བའི་དོན་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་
 གཉིད་དཔག་དཀའ་བ་དང་ཚད་མེད་པའི་སྦྱར་བའི་དོན་ཡང་འདིའི་
 རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་གཞི་
 བྱང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱན་རྫོབ་དུ་འཆིང་
 གྲོལ་ལ་སོགས་པའི་ཉེན་ཡིན་ཡང་དོན་དམ་དུ་རང་བཞིན་བདེན་
 པར་གྲུབ་པ་མེད་པས་ན་ཟབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཟབ་པར་རྟོགས་
 པ་དེའི་ཆེ་ཡུལ་བདེན་ཞེན་དང་བཅས་པའི་སྒོས་གནས་བྱར་མ་
 མཐོང་ནས་ཡུལ་ལ་བདེན་ཞེན་མེད་པ་ནི་གནས་པ་བཀག་པ་ཞེས་
 མི་གནས་པའི་སྦྱར་བ་དང་། ཡང་དེ་ལྟར་ཡུལ་ཟབ་པའི་རང་བཞིན་

གནས་བྱར་མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཆེ་ཡུལ་ཅན་སློབ་པ་ནས་ཀྱང་ཟབ་བོ་
སྣམ་དུ་ཡང་ནལ་འབྱོར་དུ་མི་བྱེད་དེ་ཡུལ་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་
ལ་སློས་ཅིང་ཡང་མི་འཛིན་པ་ནི་ནལ་འབྱོར་བཀག་པ་ཞེས་མི་སྦྱོར་
བའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀའི་
ངོས་ནས་ཞེན་པ་མེད་པ་ནི་གཞི་ཞེས་ཀྱི་ཟབ་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ལ་
ལྷག་མ་གཉིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་རོ།

གཉིས་པ་སྦྱེས་པའི་སྦྱོར་བ་ནི།

ཐབས་དེས་བསྐྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་ནི་བཙུལ་རོ།

དེ་ཡང་ཆེགས་ཆེན་པོས་ཐོབ་པ་དང་བདེ་སྐྱབས་ཏུ་ཐོབ་པ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི།

གང་ཟག་ལས་དང་པོ་བ་དབང་རྒྱལ་ཟབ་པ་དང་གཉིང་
དཔག་དཀའ་བ་ཆད་མེད་པའི་གནས་ལ་སྐྱབས་པ་དང་དངངས་
པ་སོགས་སྦྱེ་བ་སྟེ། དེས་ནི་ཆེགས་ཆེན་པོས་ཡུན་རིང་མོ་ནས་
རྫོགས་པར་བྱེད་དོ།

གཉིས་པ་བདེ་སྐྱབས་ཏུ་ཐོབ་པ་ནི།

སྐྱེ་མེད་གསུམ་ལ་མི་དངངས་མི་སྐྱབས་པའི་དབང་པོ་རྣམ་པོ་
 མ་ཞེན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་ཡུལ་གསུམ་བདེ་སྐྱབས་ཏུ་རྟོགས་པ་
 ཟླ། འདི་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གསུམ་ལས་མི་འདའ་བར་
 ལུང་བསྟན་པ་འཐོབ་པ་ཡུམ་ཀྱི་རྟོགས་པ་རང་ལ་བྱུང་བ་དེ་འཛིན་
 པ་སོགས་ཀྱིས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་བྱེད་པ། རྣམ་མཁུན་ཀྱི་བར་ཆད་
 ཀྱི་ཆོས་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ། ཡུམ་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱིས་ལུང་
 བསྟན་པ་དང་ཉེ་བར་བར་མ་ཆད་པ། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་ཉེ་
 བ། རྫོགས་བྱང་དུ་སྦྱར་དུ་བྱང་ཆུབ་པ། སྐྱེ་བོ་ལ་པན་བདེའི་ཕྱིར་
 དུ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་ཞིང་བསྐྱུལ་བས་གཞན་དོན། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
 ཡིན་ཆུང་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པར་མཐོང་བ། ཆོས་དཀར་པོའི་ལས་
 དང་ཆོས་མིན་ནག་པོའི་ལས་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པར་མི་མཐོང་
 བ། གཟུགས་སོགས་ལ་བསམ་ཀྱིས་མི་བྲུབ་པར་མི་མཐོང་བ་མི་
 རྣོམ་པ། གཟུགས་སོགས་དང་དེའི་མཆོན་མ་དང་། དེའི་ངོ་བོར་མི་
 ཞེན་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ། རྒྱན་ཞུགས་སོགས་བཞི་རང་བྱང་ཆུབ་

རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཏེ་འབྲས་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དྲུག་གཞན་ལ་སྦྱིན་
 བ། གནས་ངན་ལེན་སྤྲོ་མོ་དག་པར་བྱེད་པ། ཡུམ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་
 བ་དང་ཉན་པ་སོགས་ཞག་ནས་ལོའི་བར་དུ་ས་མཆམས་བཅད་དེ་
 བཙོན་པ་མི་གཏོང་བ་ས་མཆམས་ཀྱི་སྦྱར་བའོ།

སྤྱི་མ་འདི་ནི་སྦྱར་བ་བཅུ་བཞིའི་རྒྱུ། །འདི་དག་གི་ས་
 མཆམས་ཀྱང་ལུང་བསྟན་པ་ཆོགས་ལམ་དང་བྱོད། དེ་ནས་རིམ་
 བཞིན་སྦྱར་ལམ་གསུམ། མཐོང་ལམ་རྣམས་ལ་རེ་རེ། མ་དག་ས་
 བདུན་དུ་གཅིག་བརྒྱད་པར་ལྷ། དགུ་པ་དང་བཅུ་པར་རེ་རེའོ། །ས་
 མཆམས་ཀྱི་སྦྱར་བ་ནི་ཆོགས་ལམ་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་ཏེ་
 བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ས་མཆམས་ཀྱིས་བྱེ་ནས་བཙོན་པ་མེད་དོ།

བཞི་པ་སྦྱར་བའི་སྦྱོན་འགྲོའི་ཆས་ལ་བཞི། འཛོལ་བྱ་ཡོན་ཏན།
 དོར་བྱ་སྦྱོན། ཤེས་བྱ་མཆོན་ཉིད། རྒྱད་ལ་བརྟེན་བྱ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་
 བོ། །དང་པོ་ཐོབ་བྱ་ཡོན་ཏན་ནི།

དེ་ལྟར་བྱེན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྦྱར་བ་ལ་དགའ་ཞིང་ཉམས་སུ་ལེན་
 པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་པན་ཡོན་གྱི་རྣམ་པ་མང་པོ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་

མཆན་བཅུ་བཞི་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་པན་ཡོན་བཅུ་བཞི་འཐོབ་
 ཉེ་རིམ་པ་ལྟར། སྦྱར་བ་སྒྲོམ་པ་པོའི་གང་ཟག་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་
 བདུད་ཀྱི་མཐུ་ཉམས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་
 ཀྱིས་བརྒྱབས་པས་བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཅོམ་པ་དང་། སྦྱར་བའི་རུས་པ་
 བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཐུགས་ཀྱིས་དེ་ལ་དགོངས་
 པར་མཛད་པས་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
 དགོངས་ཤིང་མཐུན་པ་དང་། སྦྱར་བ་བྱུང་བར་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པས་སྦྱོར་རྣམ་མཐུན་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་པས་
 སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པ་དང་། དོན་དེ་དག་གི་
 ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་ཉེ་བར་གྱུར་པས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་དང་ཉེ་བར་གྱུར་པ་དང་། དུམ་གྲིས་ཏེ་བཅངས་
 ཤིང་མཆོད་པའི་པན་ཡོན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པས། སངས་རྒྱས་དང་
 མི་འབྲུལ་བའི་དོན་ཆེན་པོ་དང་། བདེ་འགྲོར་སྦྱེ་བའི་པན་ཡོན་ཆེན་
 པོ་དང་། འཆང་རྒྱ་བའི་འབྲས་བྱ་ཆེ་བ་དང་། ལྷ་ངན་ལས་འདས་

རྗེས་སུ་ཡང་གཞན་དོན་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ཆེ་བ་འཕྲོ་བ་
 དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པས་བ་རྟ་ནི་སོགས་ཡུམ་
 དར་བའི་གནས་སུ་ཡུམ་འདྲི་བ་སོགས་བྱེད་པ་དང་། སྤྲིབ་གཉིས་
 གྱི་གཉེན་པོའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་བྱིན་དུག་སོགས་ཟག་བ་
 མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་རྣམས་ལས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་གཏམ་བཟྃས་པ་རྟེན་པས་
 ཆེ་འཕྲོ་བ་རྣམས་ཀྱང་རྫོགས་བྱུང་ལས་བརྩམ་པའི་གཏམ་སྐྱེ་མེད་སྤྲོ་བ་
 དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གྲོགས་དང་མགོན་མཛད་པས་བདུད་
 དང་བདུད་གྱི་རིས་གྱིས་རྫོགས་བྱུང་ལས་མི་བྱེད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་
 ལས་འདས་པའི་ཆོས་འཆོལ་བའི་དགའ་བ། སྐྱབས་གསུམ་ལ་བརྟེན་
 པའི་དྲུང་བ། དགོ་བ་ལ་སེམས་འཇུག་པའི་མགྲུ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་
 པས། དགོ་བའི་རྩ་བ་ཉན་རང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འཁོར་གསུམ་
 རྣམ་དག་གི་སྤྲིན་སོགས་སྐྱེ་བ་དང་། སྦྱར་བ་སྦྱོམ་མཁན་དེས་དམ་
 བཅས་པའི་ཆོག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲིན་སྦྱར་སོག་

ཆགས་མང་པོ་བྱང་ཆུབ་ལ་འགོད་པར་བྱའོ་ཞེས་ཁས་སྦངས་བ་ལ་
 བསམ་པ་དག་པར་མཁྱེན་ནས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་མཛད་པས་
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་དམ་བཅས་པའི་དོན་རིམ་བ་བཞིན་དུ་
 དེ་དངོས་སུ་སྐྱབ་པ་དང་། ཆོས་ཐབ་མོ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་མངོན་པར་འདོད་
 ཅིང་ལྷག་པར་མོས་པས་རྣམ་སྤྲོད་གྱི་འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་
 ཉིད་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་
 བྱུང་པར་བ་ཐོབ་པས་སྤྱི་ནང་གི་བདོག་པ་འབྲས་བཅས་སྟེར་བའི་སྒོ་
 གས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པ་དང་། ཤེར་སྤྱིན་ཆང་བར་རྟེན་པའི་
 སྒོན་གྱི་དགོ་ཅ་སྤྱིན་དུག་ལ་བཙོན་པ་མི་འདོར་བས་ཆེ་བརྗེས་ཀྱང་
 ཡུམ་ངེས་པར་འཐོབ་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་ཡུལ་བ་རྟ་ནི་ཁ་ཅིག་
 རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་དབུས་དང་། ཁ་ཅིག་ཤར་ཕྱོགས་དང་བྱང་ཕྱོགས་
 རྒྱ་ཡུལ་སོགས་ལ་འཆད་དོ། །འདིའི་སྐབས་སུ་མདོ་ལས་ལྷ་བརྒྱ་ཐ་
 མ་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་བ་འཆོའི་བཞེད་པ་ལ་བསྟན་པ་ལྷ་
 བརྒྱ་ཐ་ག་བཅུར་གནས་པའི་བྱེད་སྒྲུ་མ་ཡར་འཕེལ་དང་བྱེད་སྤྱི་མ་

མར་འགྲིབ་ཡིན་པས་འགྲིབ་པའི་ཕྱོགས་ལ་བརྒྱ་ཕྱག་ལ་ལ་ལ་བརྒྱ་
 བ་མར་བཞེད། ཁ་ཅིག་ལ་བརྒྱ་ཕྱག་བཅུ་ཡོད་པའི་བ་མ་རྟགས་ཅམ་
 འཛིན་པ་ལ་བཞེད་དོ། ཡོན་ཏན་འདི་དག་གི་མཆམས་ནི་གཙུ་བོར་
 རྫོད་ནས་འཐོབ་པོ།

གཉིས་པ་དོར་བྱ་སྦྱོན་ལ། སྦྱོན་དངོས་དང་དེ་སེལ་བྱེད་གཉིན་
 བོ་གཉིས། དང་པོ་སྦྱོན་ལ་བཞི་བཅུ་ཅ་དྲུག་སྟེ། དེ་ཡང་སྦྱར་བ་མ་
 སྦྱེས་པ་སྦྱེད་པ་ལ་འགལ་རྒྱུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཉེར་གསུམ་དང་།
 མཐུན་རྒྱུ་མ་ཆང་བ་ཉེར་གསུམ་སྟེ་དེ་ལྟར་ནའོ། དང་པོ་འགལ་
 རྒྱུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ལ་རང་དང་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས། དང་
 པོ་འགལ་རྒྱུ་རང་ལ་བརྟེན་པ་ལ་ཡང་གསུམ། དོན་ཡོངས་སུ་
 ཤེས་པ་དང་། སྒོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་པའི་
 བར་གཙུ་བོ། དང་པོ་ནི།

སྦྱར་བ་སྒྲིམ་པའི་དུས་སུ་ཞེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གོང་དུ་སྦྱར་
 བོ། །ཆོགས་ཆེན་པོས་ཡུན་རིང་པོ་ནས་ཡུམ་ཤེས་པ་འཐོབ་ཅིང་

དེས་སྐྱོ་བ་དང་། སྐྱོན་དང་བྱི་མཐའ་མ་བརྟགས་པར་ཡུམ་ཤེས་
པའི་སྐྱོབས་པ་ཏ་ཅང་སྤྱར་བ་སྐྱེ་ཏེ་དེས་རྫོམ་པ་དང་གཉིས་སོ།།

གཉིས་པ་སྐྱོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ནི།

ཡུམ་འདྲི་བ་ལ་སོགས་པའི་དུས་སུ་ཡུམ་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་
སྤྱལ་བ་ཏ་ཏ་ཞེས་གོད་པ་ཡུས་སམ་ཡུས་དང་འབྲེལ་བས་གཞན་
ལ་ཀྱ་རེ་བྱེད་པའི་ཡུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་། གཉེན་བཤེས་
སོགས་ལ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་བདག་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་
དགའ་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་པན་ཚུན་ཆགས་པ་ཡུམ་འདྲིའི་རོ་མི་
སྤྱོད་རོ་ཞེས་སྟན་ལས་ལངས་ནས་ཀྱུད་དུ་འགྲོ་བའི་སེམས་ཀྱི་
གནས་ངན་ལེན་ཏེ་དེས་གཡེང་བ་དང་། རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཡུས་
ཀྱི་གསུམ་གྱིས་སྐྱེད་པའི་ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་དང་འཆད་པ་དང་། རིགས་
པ་མ་ཡིན་པ་སེམས་ཀྱི་གསུམ་གྱིས་སྐྱེད་པའི་འཛིན་པ་ནས་ཡིད་
ལ་བྱེད་པའི་བར་ཏེ་ཡུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་། སེམས་ཀྱི་གནས་
ངན་ལེན་དང་། རིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་དག་གིས་བསྐྱེད་པའི་ཁ་ཏོན་

བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་མོ།

གསུམ་པ་ཐེག་ཆེན་ལ་འབྲུག་པའི་བར་གཅོད་ལ་གཉིས། དང་
པོ་ཐེག་ཆེན་ལས་ཉམས་པའི་རྒྱ་བདུན་ནི།

བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོན་མེད་པར་མ་ཞུགས་ན་ལུང་མི་སྒྲོན་པས་
ལུང་མི་བསྟན་པ་ན། བདག་ལུང་མ་བསྟན་ཏོ། །གང་དུ་སྐྱེས་པའི་
གྲོང་ལ་སོགས་པ་མ་བརྗོད་དོ་སྟམ་པ་ཡུམ་ལས་སྤར་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་
མཚན་འཛིན་པ་དང་། འོག་མ་བྱུག་གིས་ཡུམ་དོར་ནས་དམན་པའི་
སྡེ་སྒོད་ལ་འབྲུག་པ་ལ་བྱེད་པར་མེད་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་སྒྲོན་ས་ཐ་དང་
དུ་བཞག་པ་ཅམ་མོ། །ཤིང་གི་རྩ་བ་དོར་ནས་ཡལ་ག་འཆོལ་ན་དོན་
མི་འབྱུབ་པ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་
ཏན་གྱི་རྒྱ་རྩ་བ་ལྟ་བུ་ཡུམ་བོར་ནས་ཡལ་ག་སོགས་ལྟ་བུའི་དམན་
པའི་སྡེ་སྒོད་ལ་འབྲུག་པ་ནི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྒྱ་ལ་མདོན་པར་ཞེན་
པ་ཉམས་པ་དང་། བཟང་མང་འོང་བའི་ཇོ་བོ་ལ་མི་སྤོང་བར་ངན་ཉུང་
འོང་བའི་ལས་མི་ལ་སྤོང་བའི་བྲི་བཞིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་ཡུམ་ཐོར་ནས་དམན་སྡེ་ལ་འཇུག་པ་ནི་བྱ་ལོམ་
 པའི་རོ་འབྲས་བྱ་མཆོག་གི་བདེ་བ་སྤང་བ་ལས་ཉམས་པ་སྟེ་སྡེ་མ་
 རྒྱ་དང་འདི་འབྲས་བྱ་ལས་ཉམས་པའི་ཕྱོག་པ་ནས་སོ།།

སྤང་པོ་རྟེན་ནས་དེའི་མཆན་ཉིད་ཤེས་པར་མི་བྱེད་པར་དེའི་
 རྗེས་ལས་དེའི་མཆན་ཉིད་འཆོལ་བ་ལྟར་ཡུམ་ལས་ཐེག་ཆེན་མི་
 འཛིན་པར་དམན་སྡེ་ལས་འཛིན་པ་ནི། དེ་ལས་དེ་རྟེན་པ་མི་སྲིད་
 པས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐེག་ཆེན་ཀུན་དུ་འཛིན་པ་ལས་ཉམས་
 ཏེ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ལས་ཉམས་པའི་ཕྱོག་པ་ནས་སོ།། ཁོར་བྱ་
 འདོད་པ་འགའ་ཞིག་རྒྱ་མཆོ་མཐོང་ནས་དེ་མིག་རྗེས་ཀྱི་རྒྱ་དང་
 སྟོམས་པ་ན་དེས་ཆིམ་ནས་རྒྱ་མཆོར་མ་ཞུགས་པས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་
 ཁོར་བྱ་མ་ཐོབ་པ་བཞིན་དུ། ཡུམ་དང་དམན་སྡེ་སྟོམས་པ་ན་དེས་
 ཆིམ་སྟེ་ཡུམ་ལ་མ་ཞུགས་པས་འདོད་པའི་དོན་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་
 པ་མི་སྲིད་པས་ཏྲག་དུ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཉམས་པ་དང་། འདི་ཡན་བཅུ་
 ཆེན་དང་པོ་ལོ།།

ཉི་ཟླའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆད་ཀྱིས་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་
 བཟང་གི་ཆད་དང་མཉམ་པའི་ཁང་བཟང་བྱེད་འདོད་པའི་ཤིང་བཟོ་
 མཁན་བཞིན་དུ་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་འབྲེལ་བ་ཉམས་པ་དང་། ཁམས་
 གྱི་རྒྱལ་ཕྱན་མཐོང་ན་འཁོར་ལོས་སྐྱར་ཡང་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་སྟུམ་
 པ་དང་། ཞག་བྱག་ཅུ་པའི་འབྲས་ཆན་རྟེན་ནས་ཁ་ཟས་རོ་བརྒྱ་པ་
 འདོར་བ་དང་། ཁོར་བྱ་རིན་ཐང་མེད་པ་རྟེན་ནས་ཁོར་བྱ་རིན་ཅུང་པ་
 དང་སྟོམས་པ་བཞིན་དུ་ཡུམ་བོར་ནས་དམན་སྡེ་ལས་ནམ་མཁུན་
 འཆོལ་བ་ནི་གོང་ན་མེད་པ་ཆོས་ལོངས་སྤྱུལ་གསུམ་ལས་ཉམས་
 པའོ། །ཉམས་པ་བྱག་ལས་དང་པོ་གཉིས་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་འབྲས་
 བྱ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་གཅིག་དང་གསུམ་གྱི་རིམ་པ་
 ལྟར་ཐེག་ཆེན་ནམ་མཁུན་དོན་དུ་གཉེར་ཡང་དེ་དག་ཡུམ་འདིའི་དོན་
 དང་། དེ་ཁོན་དེའི་རྒྱར་མ་ཤེས་པ་ཡིན་པས། རྒྱ་འབྲས་སྤྲ་མ་གཉིས་
 དང་འོག་གི་རྒྱ་འབྲས་ལས་ཉམས་པ་མི་རྣོས་པ་ནི་མདོའི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་ལས་གཡེང་བའི་རྒྱ་བརྒྱད་ནི།

གཟུགས་སྤྱེལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་མང་པོ་ལ་ཞེན་ནས་
 རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤོབས་པ་དུ་མ་འབྱུང་བ་དང་པོ་དང་། ཡི་གེ་
 འབྲི་བ་ཉིད་ལ་ཡུམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་གཉིས་པ་དང་། དངོས་པོ་
 མེད་པ་ཅན་ལ་ཡུམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་གསུམ་པ་དང་། ཡི་གེ་
 བྲིས་བེན་པ་ཅན་ལ་ཡུམ་དུ་ཞེན་པ་བཞི་པ་དང་། ཡི་གེ་མེད་པ་ཁོ་
 ར་ལ་ཡུམ་དུ་ཞེན་པ་ལྔ་པ་དང་། ཉམས་དགའ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་
 དང་། བྲིས་གཅིག་པ་གྲོང་། བཟོའི་བྲེ་བྲག་བཙོ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་གྲོང་
 བྲིས་། ཆོང་པ་མང་པོ་ཡོད་པའི་གྲོང་། མི་རིགས་བཞི་གནས་
 པའི་ཕྱོགས་ལྗོངས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དྲུག་པ་དང་།
 རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ་པ་སོགས་ཀྱི་རྟེན་པ་དང་། དཔལ་ཀྱི་དར་དབྱངས་
 བཅིང་བ་སོགས་ཀྱི་བཀྱར་སྟེ་དང་། ཆོགས་སུ་བཅད་པ་སྟེ་སྟོན་
 པའི་རོ་སྤྱང་བ་ནི་བདུན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཐབས་མ་
 ཡིན་པ་བདུད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སྟེ་སྟོན་ལས་ཐབས་ལ་མཁས་པ་

འཆོལ་བ་ནི་བརྒྱད་པའོ། །འདི་ཡན་ཆད་བཅུ་ཆེན་གཉིས་སོ།།

གཉིས་པ་འགལ་རྒྱན་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་ནི།

བདུད་དགེ་སྤྲོད་གི་ཆ་བྱད་དུ་འོངས་ནས་ངེད་ཀྱི་མདོ་སྤེར་ངི་
ལྟར་འབྱུང་བ་དེ་ཡུམ་ཡིན་གྱི་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་པ་སོགས་ཡུམ་མ་
ཡིན་ནི་ཞེས་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བར་དུ་དབྱེན་བཅུག་ནས་འབྱེད་
པའི་སྤྲོད་བ་དང་། ཡུམ་ལྟར་སྤྲོད་པའི་མདོ་སྤེ་སྤོན་པའི་བཅོས་མ་ཉི་
བར་སྤྲོད་བ་དང་། བདུད་ཀྱིས་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་སུ་སྤྲུལ་ནས་དེ་
ལ་འདོད་པ་སྤྲོད་དུ་བཅུག་པས་དད་པ་དང་འདོད་པའི་ཡུལ་ངི་ལྟ་
བ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ལ་དད་པ་དང་དགའ་བ་སྤྲོད་པ་སྟེ་གསུམ་སོ།།

གཉིས་པ་མཐུན་རྒྱན་མ་ཆང་བ་ལ་གཉིས། རང་གཞན་གཉིས་
ཀ་དང་། རང་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པའོ། །དང་པོ་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་
བརྟེན་པ་ལ་གཉིས། སྤྲ་མ་ཉན་པ་པོ་དང་། སྤྲ་མ་འཆད་པ་པོ་དང་
འབྲེལ་བའོ། །དང་པོ་སྤྲ་མ་ཉན་པ་པོ་དང་འབྲེལ་བ་ནི།

ཉན་པ་པོ་ཡུམ་འདྲི་བ་སོགས་ལ་འདུན་པ་ཆེ་ལ་འཆད་པ་པོ་

སྟོམ་ལས་ལེ་ལོ་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོགས་པའི་ཆོས་སྤྱོད་ལས་ཉམས་
 བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ནས། དུལ་འདྲིར་ཉན་འདོད་ལ་དུལ་
 གཞན་དུ་འཆད་འདོད་བ་དང་། ཆོས་གོས་སོགས་ལ་འདོད་ཆེན་
 རྒྱུར་ཞིང་ཆོག་ཤེས་བ་དང་དེ་ལས་བསྒྲིག་བ་འདོད་ཆེན་རྒྱུར་བ་མ་
 ཡིན་བ་དང་། བསོད་སྟོམས་བ་ལ་སོགས་བ་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་
 བཅུ་གཉིས་དང་ལྔན་བ་དང་དེ་དང་མི་ལྔན་བ་དང་། དག་ཞིང་འདུན་
 པའི་ཆོས་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་དུམ་འདྲི་བ་སོགས་འདོད་བ་དང་དེ་ལ་མི་
 དད་ཅིང་དག་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་དུམ་འདྲི་བ་སོགས་
 མི་འདོད་བ་དང་། ཡོ་བྱད་གཞན་ལ་གཏོང་བ་དང་དེ་ལ་སེར་སྒྲ་བྱས་
 པས་དང་། ཆོས་གོས་སོགས་འཆད་བ་པོ་ལ་སྦྱོན་འདོད་བ་དང་དེས་
 མི་ལེན་པས་དང་། ཆོས་ཀྱི་མགོ་སྒྲོས་པས་གོ་ཞིང་ཆོག་ལྟར་མི་ལེན་
 བ་དང་རྣམ་པར་སྒྲོས་པས་གོ་ཞིང་ཆོག་ལྟར་ལེན་བ་དང་། མདོ་ལ་
 སོགས་པའི་གསུང་རབ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་མངོན་པར་ཤེས་བ་དང་
 དེ་དག་མངོན་པར་མི་ཤེས་བ་དང་། སྦྱོན་སོགས་སྦྱོན་དུག་དང་ལྔན་
 ཞིང་དེ་ལ་སྒྲོབ་པར་འདོད་བ་དང་དེ་ལས་བསྒྲིག་པས་མི་ལྔན་པས་

ཆོགས་པས་ཆོས་སྤྱོད་ལས་ཉམས་པའོ། །བཙུ་ཚན་གསུམ་པའོ། །

ཉན་པོ་སྡེ་མ་དང་འཆད་པ་པོ་ཕྱི་མ་སྡར་ལྟར་སྡར་ནས། བར་
 ཕྱིན་གྱི་ཐབས་ལ་མཁས་ཤིང་ཐབས་མཁས་དེ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་
 དེ་ལས་བསྐྱོག་པའི་ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཆོག་དོན་
 མི་བརྗེད་པའི་གཟུངས་ཐོབ་པ་དང་། དེ་མ་ཐོབ་པ་དང་། དུམ་ཡི་གེར་
 འབྲི་བ་ནས་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བར་དུ་འདོད་པ་དང་དེའི་
 བར་དུ་མི་འདོད་པ་དང་། འདོད་པའི་འདུན་པས་མཆོན་པའི་གཞོད་
 སེམས་དང་གཉིད་རྒྱུགས་དང་ཆོད་འགྱོད་ཐེ་ཆོམ་གྱི་སྤྱིབ་པ་ལྟ་དང་
 བྲལ་བ་དང་དེ་ལྟ་དང་མ་བྲལ་བ་བཞིའོ། །

གཉིས་པ་སྡེ་མ་འཆད་པ་པོ་དང་འབྲེལ་བ་ནི།

གཅིག་ཕུ་སྟེ་དཔེན་པ་དང་འཁོར་གྱི་འདུ་འཇི་ལ་མངོན་པར་
 དགའ་བ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། ཉན་པ་པོ་འཆད་པ་པོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་
 འདོད་བཞིན་དུ་དེས་གོ་སྐབས་མི་འབྱེད་པ་དང་ཉན་པ་པོ་ཕྱི་བཞིན་
 རྗེས་སུ་འབྲང་འདོད་པ་དང་། ཟང་ཟིང་ཅུང་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་
 འདོད་པ་དང་དེ་སྤྱིན་པར་མི་འདོད་པ་དང་། གང་ན་སྟོག་གི་བར་ཆད་

དུ་འགྱུར་བའི་སྤྱགས་སུ་འགྲོ་བར་འདོད་པ་དང་། དེར་འགྲོ་བར་མི་
འདོད་པའོ། །འདི་ཡན་བརྒྱད་ཀྱི་སྟེང་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རང་
ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་བསྒྲན་པས་བཅུ་ཆོན་བཞི་པའོ།

སུ་གེ་སོགས་ཡོད་པའི་སྤྱགས་སུ་འགྲོ་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་
པ་དང་། ཆོས་རྒྱན་པ་སོགས་ཀྱིས་གཅེས་པའི་སྤྱགས་སུ་འགྲོ་
འདོད་པ་དང་དེར་འགྲོ་མི་འདོད་པ་དང་། འཆད་པ་པོ་གཙོ་
བོར་མཛུགས་སོགས་ཀྱི་བྱིམ་དུ་ལྷ་བས་ཉན་པ་པོ་ཡིད་མི་བདེ་
བའོ། །དེ་ལྷ་བྱུང་ཆོགས་པའི་ཆོས་སྤྱོད་ལས་ཉམས་པ་ནི་དཔོན་
སྟོབ་གཉིས་ཀ་ལ་སྟོན་དུ་རང་གི་འདོད་པ་དེ་དང་དེ་གཅིག་
གཅིག་ལ་གཙོ་བོར་མཐུན་ན་ཆོས་སྤྱོད་བྱ་ལ་གཞན་དུ་ན་མི་བྱའོ་
སྟམ་ནས་མ་མཐུན་པས་སྟོན་དུ་འགྱུར་ཀྱི་དེ་ལྷ་ར་མིན་ན་དཔོན་
སྟོབ་ལོ་ཀན་གཞོན་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོན་དུ་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ། །སྤྲ་མ་ཉན་
པ་པོ་དང་སྤྲ་མ་འཆད་པ་པོ་ལ་སྤྱར་བ་ཡང་མཆོན་པ་ཙམ་ཡིན་ཀྱི་
དེ་ལས་བརྒྱུ་ན་ཡང་སྟོན་དུ་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་རང་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པ་ནི།

ངན་སོང་གསུམ་གྱི་བཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་
བརྟེན་ན་གཞན་དོན་དུ་ངན་སོང་གི་འགྲོ་བར་འགྲོ་བ་ལ་མི་མོས་
ཤིང་སྐྱོ་བ་དང་། ལྷ་རྣམས་དང་ཞི་བ་ཙམ་གྱི་བསྐྱེད་པ་བརྟེན་ན་
བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་དང་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རང་
དོན་ལ་ཡིད་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་སྤྱིར་བ་སྒྲིམ་པ་པོ་རང་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་
པ་གཉིས་སོ།།

གཉིས་པ་སེལ་བྱེད་གཉིན་པོ་ནི།

ཁོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་དག་མང་བའི་དཔེས། སྦྱར་བ་སྒྲིམ་པ་པོ་ལ་
བར་ཆད་མང་ཡང་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་ཀྱིས་
ཉག་ཏུ་དགོངས་པར་མཛད་ནས་སྦྱར་བ་སོགས་བྱེད་པས་སྦྱར་བ་
ལས་མི་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་ལྟར་བྱ་མང་པོ་ཡོད་པའི་མ་ན་བར་
གྱུར་ན་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་ལ་རིམ་གྱོ་སྦྱབ་པ་ལྟར་རོ།།

སྦྱད་པ་ལས་ཀྱང་། རྒྱ་རྣམ་བཞི་ཡིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
མཁས་སྟོབས་ལྡན། །བདུད་བཞིས་སྦྱབ་པར་དཀའ་ཞིང་བསྐྱོད་

པར་མི་རུས་ཏེ། །སྟོང་པར་གནས་དང་སེམས་ཅན་དོན་ཡོངས་
 མི་གཏོང་དང་། །རི་སྐད་སྤྲུམ་བཞིན་བྱེད་དང་བདེ་གཤེགས་བྱིན་
 རྒྱབས་ཅན། །ཞེས་སོ།།

གསུམ་པ་ཤེས་བྱ་མཆན་ཉིད་ལ་བཞི། མཆན་མཆོན་གྱི་རྣམ་
 གཞག་མཆན་ཉིད་ཤེས་པ་སྟེན་དུ་འགྲོ་ཚུལ། དེའི་ས་མཆམས་
 བསྟན་པ། མཆན་ཉིད་ལས་འཕྲོས་བའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་མཆན་
 མཆོན་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་དང་། བྱེད་པར་
 གྱི་མཆོན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་ནི།

སྤྱིར་མཆན་ཉིད་ལ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་ཀྱང་། འདིར་
 ཤེས་བྱེད་བྱེད་པ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་མཆན་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པ་ནི་ཤེས་
 པ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་བར་རང་རང་ལ་ལྟོས་ན་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་
 དང་རང་གི་མཆན་ཉིད་དུ་ཡང་འགྱུར་མོད་འོན་ཀྱང་འདིར་ནི་བཞི་
 པོ་འདི་སྤྱིར་བའི་མཆན་ཉིད་དུ་བཤད་དགོས་པས་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་
 མཆན་ཉིད་ཐ་མ་འདི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ་བྱེད་པར་ནི་པལ་ཆར་
 དོན་གཞན་ལྡན་པ་དང་། ཤེས་བྱེད་གཉིས་ནི་འབྲས་བུས་རྒྱ་མཆོན་

བ་སྟེ། དེ་ཡང་བྱ་རོག་གིས་ཁང་བཟང་མཆོན་པ་ལྟར་དེའི་སྟོན་ས་
ཤེས་པར་བྱས་པ་ཅམ་མོ།

འབྲས་བུས་རྒྱ་མཆོན་པ་འདྲིའི་དོན་ཡིན་པར་ཡང་གངས་ཅན་
གྱི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་བཞེད་དེ་ཅ་འབྲེལ་གྱི་དགོངས་པའོ། །ལོ་ལྷ་བ་ཆེན་
པོ་ཁ་ཅིག་མཆོན་གཞི་དང་མཆོན་བྱ་བྱུང་པར་མེད་ལ་སྐད་དོད་ཡང་
གཅིག་པས་དེ་རྣམས་སོ་སོར་བྱས་ནས་བོད་རྣམས་འཆད་པ་མི་
འཐད་གསུངས་པ་ནི་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་
འབྱུང་བས་མཆོན་བྱ་སྦྱར་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་མཆོན་གཞིའི་ཐ་སྙད་མ་
སྦྱར་ན་ལེགས་སོ།

གཉིས་པ་བྱུང་པར་གྱི་མཆོན་ཚུལ་ལ་གཉིས། བྱེད་སྦྱབ་དང་
ལས་སྦྱབ་གྱི་དོན། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཆོན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

དཔེར་ན་འཆོད་པ་ཞེས་པས་གང་འཆོད་པ་དང་གང་གིས་
འཆོད་པའི་བྱ་བྱེད་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོག་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་སུ་
བྱང་དུ་བྱུང་བ་བཞིན་དུ། མཆོན་ཉིད་ཅེས་པ་ཡང་གང་གིས་མཆོན་
པ་དང་གང་མཆོན་པའི་བྱ་བྱེད་གཉིས་ཀ་དང་འབྲེལ་བ་ལ་དགོངས་

ནས་རྩེ་བཅུན་གྱིས་དང་པོ་གསུམ་གང་གིས་མཆོན་བྱེད་དང་། ཐ་མ་
གང་མཆོན་བྱ་བ་མཛད་དོ། །བྱེད་པ་དང་བྱ་བ་དེ་གཉིས་ལ་སློབ་
དཔོན་གྱིས་བྱེད་སྐབ་དང་ལས་སྐབ་ཀྱི་ཐ་སྟད་མཛད་དོ། །

དེས་ན་རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱ་ལྟ་བུ་ཤེས་བྱེད་དང་ཤེས་བྱ། ལྟ་
རེ་དང་ཤིང་ལྟ་བུ་གཙོད་བྱེད་དང་གཙོད་བྱ། ཡུལ་ཅན་དང་ཡུལ་ལྟ་
བུ་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱ་སོགས་ལ་བྱེད་སྐབ་དང་ལས་སྐབ་ཏུ་སྐྱར་
བ་ཤིན་ཏུ་མང་དོ། །

གཉིས་པ་སྐྱར་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཆོན་ཚུལ་ནི།

ཅིའི་བྱར་མཆོན་ཉིད་དང་པོ་གསུམ་ལ་བྱེད་སྐབ་ཅས་བྱ་ཞེ་ན།
གསུམ་པོ་འདིས་སྐྱར་བ་རྣམས་མཆོན་པར་བྱེད་པས་སོ། །རི་ལྟར་
ན། མཆོན་བྱེད་ཤེས་བྱེད་གཉིས་ཀྱིས་ནི་རིམ་བ་ལྟར་མཐེན་གསུམ་
ཀྱི་སྐྱར་བའི་སྟངས་གི་རང་དོན་མཐེན་གསུམ་ཀྱི་རྟོགས་པ་དང་། གཞན་
དོན་ཐོན་ལས་སྐྱེད་པའི་རུས་པ་གཉིས་མཆོན་པར་བྱེད་པས་རུས་པ་
དེ་གཉིས་མཆོན་གཞིའམ་མཆོན་བྱ། མཆོན་ཚུལ་ནི། ཞིང་ལ་སྟོན་
སོག་ཕུན་གསུམ་ཆོགས་པ་སྐྱེ་བར་མཐོང་ན་དེ་ལ་དེ་སྐྱེད་པའི་རུས་

བ་ཡོད་པར་ཤེས་པ་ལྟར། མཁའ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་དང་གཞན་དོན་
 བྱེད་པའི་བྱེད་པ་བྱེད་པར་བ་རྣམས་སྦྱར་བ་ལས་འབྱུང་བར་མཐོང་བ་
 བ་སྦྱར་བ་ལ་དེ་དག་སྦྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པར་དཔོག་གོ། དེ་གཉིས་
 གྱིས་ནི་སྦྱར་རྒྱས་པ་ཡོད་པར་མཆོན་པས་མི་ལྡན་རྣམ་གཅིད་དུ་
 མཆོན་ལ། དེ་ཉན་རང་གི་སྦྱར་བ་ལ་ཡང་ཡོད་དམ་སྟེ་མ་ལ་བྱེད་
 མཆོན་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་ལ་མེད་པར་གོ་བར་བྱས་པས་
 གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅིད་དུ་མཆོན་ནོ། །ཅིའི་བྱིར་ཐ་མ་ལ་ལས་སྦྱབ་
 ཅས་བྱ་ཞེ་ན། འདི་ནི་མཁའ་གསུམ་སྦྱར་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་སྦྱ་མ་
 གསུམ་གྱི་མཆོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་སོ། །རྒྱས་པ་མཆོན་བྱ་མ་ཡིན་
 བམ་ཇི་ལྟར་སྦྱར་བ་མཆོན་བྱ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་དངོས་པོ་ཐ་མི་དང་
 པས་སྦྱོན་མེད་དེ། འདི་དག་རྣམ་པར་གཞག་འཛོག་གི་མཆོན་མཆོན་
 མཆོན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པས་སོ། །

འདི་མཆོན་བྱ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་མཆོན་ཉིད་དུ་བྱང་ཞེ་ན། མཆོན་
 ཉིད་ཀྱི་སྦྱ་བྱ་བྱེད་གཉིས་ཀ་དང་འབྲེལ་བར་མ་སྦྱས་སམ། ཡང་ངོ་བོ་
 ཉིད་བཅུ་དྲུག་གིས་མཁའ་གསུམ་སྦྱར་བའི་ངོ་བོ་ཤེས་པར་བྱེད་པས་

མཆོན་བྱེད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་བྱེད་སྐྱབ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཉེས་
 པ་མེད་དེ། སྦྱར་བ་མཆོན་པར་བྱེད་ཀྱང་དོན་ཐ་དད་པའི་སྒོ་ནས་མི་
 མཆོན་པས་བྱེད་སྐྱབ་དུ་མ་བཞག་ལ་ལྷ་མ་གསུམ་ཅི་རིགས་པར་དེ་
 ལས་དོན་ཐ་དད་པས་བྱེད་སྐྱབ་དུ་བཞག་གོ། །འོ་ན་དེ་དག་མཆོན་གཞི་
 དང་དངོས་པོ་ཐ་དད་པས་མཆོན་མཆོན་དུ་མི་བྱང་སྟེ། གཞན་དུ་ན་
 གུམ་པ་ཡང་བ་ཡང་གི་མཆོན་ཉིད་དུ་ཏ་ཅང་ཐལ་ཞེ་ན། རང་བཞིན་ཐ་
 དད་ཀྱང་དེ་དག་གི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱས་པ་ལ་དེས་མཆོན་ནོ་ཞེས་
 མཆོན་ཉིད་དུ་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་པས་རྣམ་པར་གཞག་འཛོག་གི་
 མཆོན་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་མཆོན་ཉིད་ཤེས་པ་སྟོན་དུ་འབྲེ་ཚུལ་ནི།

ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་གཅིག་ངེས་པར་སྤྲོ་མེད་བྱང་ཚུབ་དོན་
 དུ་གཉེར་བ་ན་དེའི་རྒྱ་ཡུམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་འབྱུག་ལ་དེའི་ཆེ་དེ་ལ་
 རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་སྦྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་མེད་དཔྱེད་དགོས་
 པས་དེ་ལ་ཤེས་མཆོན་དང་། དེ་ལ་ཡང་གཞན་དོན་མཐར་ཐུག་སྦྱེད་
 པའི་རྣམ་པ་མི་སྤང་ན་རྟོགས་པ་ཅམ་ཐེག་ཆེན་གྱི་དོན་དུ་གཉེར་བའི་

གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པས་དེ་ཤེས་པ་ལ་བྱེད་མཆན་དང་། ལུས་པ་དེ་
གཉིས་ཉན་རང་གི་ལམ་ལ་ཡང་ཡོད་ན་དཀར་བ་དུ་མ་སྤྱད་དགོས་
པའི་ཐེག་ཆེན་ལམ་ལ་འབྱུག་པ་སྡོག་པས་དེ་མེད་པར་ཤེས་པ་ལ་
བྱེད་མཆན་དང་། སྦྱར་བ་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་སྤངས་རྟོགས་ཅི་ལྟ་བུ་
དང་ལྡན་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ལ་མཆན་ཉིད་ཐ་མ་བསྟན་དགོས་པས་
མཆན་ཉིད་ཅེས་པ་སྦྱར་བ་སྒྲིམ་པའི་སྡོན་དུ་འགོ་བའི་ཚུལ་དེ་ཡིན་
ནོ། །འདི་མཆན་ཉིད་གཏན་ལ་པབ་པའི་གངས་ངེས་པ་དང་དགོས་
པ་ཡང་བསྟན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ནི།

ཆོགས་ལམ་ནས་ས་བཅུ་པའི་བར་དུ་བཞག་སྟེ། སྦྱར་བ་སྒྲིམ་
ངེས་ཀྱིས་འདི་སྡོན་དུ་བཏང་ནས་བསྒྲིམས་པས་སོ། །

བཞི་པ་མཆན་ཉིད་ལས་འབྲོས་པའི་དོན་ལ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་
ཤེས་མཆན་ཀྱི་སྐབས་སུ་སེམས་གཡོ་བ་དང་། བཀའ་པ་སོགས་
ཀྱི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་བཞི། ལྟ་བའི་ངོ་བོ། སེམས་བཞི་དགག་
སྤྱབ་གཉིས་དང་སྦྱར་ཚུལ། གང་ཟག་གང་གི་ཡིན་པ། སྤྱོད་བཤད་

པའོ། །དང་པོ་ནི་སྤྲོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་བཞི། བྱི་མའི་མཐའ་
ལ་བརྟེན་པ་བཞི། ལྷ་དན་ལས་འདས་པ་ལ་བརྟེན་པ་བཞི་སྟེ་བརྟེན་
གཉིས་དང་། ལུས་སྒོ་གཞིག་ཏུ་ལྷ་བ་དང་དེ་གཉིས་ཐ་དད་ཏུ་ལྷ་
བ་སྟེ་བརྟེན་བཞིའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི།

བདག་དང་འཛིག་རྟེན་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་གཉིས་མ་ཡིན་ཏུ་
ལྷ་བ་སྟེ། དེས་ནི་དེ་གཉིས་དང་པོ་ནས་མི་འབྱུང་བར་ཡོད་པ་དང་།
བྱིས་སྒོ་བྱུང་ཏུ་བྱུང་བ་དང་དེ་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་མིན་ཏུ་འཛིན་
པས་སྤྲོན་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའོ།

གཉིས་པ་ནི།

བདག་དང་འཛིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྷན་མི་ལྷན་གཉིས་ཀ་གཉིས་
མིན་ཏུ་ལྷ་བ་སྟེ། དེས་ནི་དེ་གཉིས་བྱིས་གྱི་ཆེ་མཐའ་དང་ལྷན་མི་ལྷན་
སོགས་སུ་འཛིན་པས་བྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའོ།

གསུམ་པ་ནི།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གྲོངས་ནས་འབྱུང་མི་འབྱུང་གཉིས་ཀ་
གཉིས་མིན་ཏུ་ལྷ་བ་སྟེ། དེས་ནི་བདག་གི་རང་བཞིན་གྱི་སེམས་

ཅན་གྱི་ནས་འབྱུང་མི་འབྱུང་སོགས་སུ་འཛིན་པས་སྤང་འདས་ལ་
 བརྟེན་པའོ། །འདི་དག་གི་བདག་དང་འཛིག་རྟེན་ཞེས་པའི་བདག་
 བློ་གང་ཟག་གི་བདག་དང་འཛིག་རྟེན་ནི་དེས་ལོངས་སྤྱད་པའི་གཞི་
 ལ་བསམ་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་རྒྱན་སྤང་དང་གཞོད་
 འཛོམས་ཆུང་བར་གསུངས་པ་ལྟར་བདག་གི་ངོ་བོའི་སེམས་ཅན་ལ་
 བྱའི་གྲོལ་བའི་བདག་ལ་བྱས་ན་རྒྱང་འཕེན་ལ་མི་འགྲིག་གོ།

བཞི་པ་ནི།

ལུས་གང་ཡིན་པ་སློག་གོ། །ཞེས་དང་། སློག་ཀྱང་གཞན་ལ་
 ལུས་ཀྱང་གཞན་ནོ་ཞེས་འཛིན་པའོ། །ཡང་སའི་དངོས་གཞིར་གང་
 ལ་ལ་སློག་དེ་ལུས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལྟ་བ་དེ་ནི་བདག་གཟུགས་ཅན་དུ་
 ལྟའོ། །སློག་ཀྱང་གཞན་ལ་ལུས་ཀྱང་གཞན་ནོ་ཞེས་ལྟ་བ་གང་ཡིན་
 པ་དེ་ནི་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པར་ལྟའོ་ཞེས་པ་ལྟར་རོ།

གཉིས་པ་སེམས་བཞི་པོ་དེ་དག་གསུབ་གཉིས་སུ་སྦྱོར་ཚུལ་ནི།

ཉི་སྤང་ལས། རང་གི་ཡུལ་ལ་སེམས་འཇུག་པ་གང་ཡིན་

བ་དེ་ནི་གཡོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། དང་
 སོ་གསུམ་གཡོ་བ་དང་། གསུམ་པ་གསུམ་དང་བཅུ་གསུམ་པ་ནི་
 སོགས་ཁོང་ནས་བཟུམ་པ་བཏོན་ནས་དེ་དང་། གཉིས་པ་གསུམ་
 ནི་འདུ་བ་དང་། བཞི་པ་གསུམ་དང་བཅུ་བཞི་པ་ནི་བཅུམ་པ་ལ་སྦྱར་
 ཉ། བཅུ་བཞི་པ་ནི་ལུས་ཀྱང་སྟོག་མ་ཡིན་ལ་སྟོག་ཀྱང་ལུས་མ་
 ཡིན་འོ། །ཞེས་གཉིས་ཀ་འགོག་པས་སོ། །དེ་ཡང་དང་སོ་གཉིས་ནི་
 བྱ་བ་མི་འགོག་པར་རང་ཡུལ་ལ་སེམས་འཇུག་པས་སྦྱབ་པ་དང་།
 ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་བྱ་བ་བཀག་སྟེ་ཡུལ་ལ་མི་འཇུག་པས་དགག་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ་དགག་སྦྱབ་གྱི་ལྟ་བ་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཅིང་བཞི་པས་
 དགག་སྦྱབ་གཉིས་ཀ་བཀག་ཀྱང་། སྦྱབ་པ་དང་དགག་པར་བཞག་
 སྟེ་བྱ་བ་ཡོད་པ་དང་མེད་པས་སོ། །

དག་ལྡན་ལས་ནི། འཕྲོ་བ་ནི་སྦྱབ་པ་སྟེ་ཡོད་ཅེས་
 པའོ། །འདུལ་བ་ནི་དགག་པ་སྟེ་མེད་ཅེས་པའོ། །བཟུམ་པ་ནི་
 ཡོད་ཀྱང་ཡོད་ལ་མེད་ཀྱང་མེད་ཅེས་པའོ། །བཅུམ་པ་ནི་གཉིས་

ཀ་བཀག་བ་སྟེ་ཡོད་བ་ཡང་མ་ཡིན་མེད་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་
བཤོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྟག་བ་དང་མི་རྟག་བ་སོགས་ལ་ཡང་རིག་པར་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གསུམ་བ་གང་ཟག་གང་གི་ཡིན་པ་ནི།

གངས་ཅན་བས་ཤི་བ་ན་མི་མངོན་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པར་
འདོད་བས་གྲོངས་ནས་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྲེ་བ་ལ་རྟོག་བ་དེ་དག་
གིའོ། །རྒྱང་འཕེན་སོགས་ཀྱིས་ཤི་བ་ན་བདག་ཐམས་ཅད་ནས་
ཐམས་ཅད་དུ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བར་འཛིག་པར་འདོད་བས་གྲོངས་
ནས་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བཅུམ་བ་ལ་རྟོག་བ་འདི་དག་གིའོ། །གཅེར་
བྱ་བས་གནས་སྐབས་ཅན་དང་གནས་སྐབས་ཐ་དད་དུ་འདོད་
བས་གྲོངས་ནས་འབྱུང་བ་དང་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྲེ་བཅུམ་གཉིས་
ཀ་ལ་རྟོག་བ་དེ་དག་གིའོ།།

གང་ཟག་དུ་སྐྱ་བས་བདག་ཕྱང་པོ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་
བརྗོད་དུ་མེད་པར་འདོད་བས་གྲོངས་ནས་འབྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་མི་

འབྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཕྱི་བཅུ་མ་གཉིས་ཀ་བཀག་པ་ལ་
 རྟོག་པ་ནི་དེ་དག་གི་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྟག་པ་སོགས་ལ་སྦྱར་བར་བྱ་
 གྱི་འདི་ནི་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་ལོ། །དོན་དེ་ལ་ཁ་ཅིག་མདོ་ལས་
 མཐའ་ལྡན་སྤར་བ་འདད་ཀྱང་གངས་ཅན་དང་རྒྱང་འཕེན་གཉིས་ལ་དེ་
 བསྐྱོག་ན་འགྲིག་གོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི། དེ་ལྟ་ན་དགག་སྦྱབ་གོ་བསྐྱོག་
 བར་གྱུར་པས་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར།

རྒྱལ་བ་འདད་རིག་པར།

མཐའ་ནི་ཟད་དང་མཐུག་ཆ་དང་།

ཉི་དང་ཕྱིགས་དང་སྦྱད་པ་ལ་ལོ། །ཞེས་པ་ལྟར་མཐའི་དོན་ཆེ་
 ཕྱི་མའི་ཕྱང་པོའི་ཆ་ལ་བྱས་ནས་ཆེ་འདིའི་རྒྱལ་ལེས་ཕྱི་མར་འཐུག་
 པའི་ཆ་ལྡན་པ་ལ་བཀའ་ཅིང་མཐའ་དང་མི་ལྡན་པ་དེ་ལས་བསྐྱོག་
 བ་ཆེས་འགྲིག་གོ། །དེ་ཡང་ཕྱི་བ་དང་བཅུ་མ་བཞི་སྦྱབ་པ་དང་དགག་
 བར་རྒྱང་པའི་རྒྱལ་བ་ཅན་གཡོ་དང་འདུ་བ་གཉིས་ཡིན་ལ། གཉིས་
 ཀ་སྦྱབ་པ་དང་གཉིས་ཀ་འགོག་པ་གཉིས་ནི་བཀྲམ་པ་དང་བཅུ་མ་

བའོ། །ཐ་མ་གཉིས་གང་ཟག་གང་ཡིན་མི་གསལ་ཡང་བྱེ་བྲག་པ་
བདག་གཟུགས་ཅན་དང་གངས་ཅན་ཤེས་པར་འདོད་པ་སྟོ་བརྟན་
གྲིས་བཤད་པས་དེ་གཉིས་ལ་སྦྱར་རོ།

བཞི་པ་སྐྱབ་བཤད་ནི།

བརྩ་བཞི་པོ་དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ལུང་མ་བསྟན་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འདི་
དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བྱིས་པ་ན། ཐམས་ཅད་བདག་ལས་
བརྩམས་ཏེ་བྱིས་པས་གཞི་མེད་པ་ལ་བྱུང་པར་དབྱེད་དུ་མེད་པར་
དགོངས་ནས་ལན་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པས་ལུང་མ་བསྟན་ནོ། །འོ་
ན་དེ་ལྟ་བུའི་བདག་མེད་ཅེས་ཅིའི་ཕྱིར་མ་གསུངས་ཤེ་ན། དེ་དག་
བདག་མེད་པ་བསྟན་པའི་སྟོན་དུ་མ་གྱུར་པས་དེ་ལྟར་མ་གསུངས་
སོ། །ཡང་བྱུང་མཆན་གྱི་སྐབས་སུ་མཐོང་ལམ་ལས་གཞན་གཉིས་
མ་སྟོས་པ་ནི། མཐོང་ལམ་དེ་སྦྱར་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་དང་སྟོམ་ལམ་
གྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་དེ་ལ་བཤད་ན་གཞན་གཉིས་ལ་ཡང་གོ་སྟེ། རྒྱ་
ལ་བྱུང་པར་མེད་ན་འབྲས་བུའི་བྱུང་པར་རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། རྒྱ་

ལ་བྱད་པར་ཡོད་ཀྱང་འབྲས་བུ་ལ་བྱད་པར་མེད་ན་རྒྱའི་དེ་དོན་
མེད་པར་གྱུར་པས་སོ།།

བཞི་པ་རྒྱད་ལ་བརྟེན་བྱ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ལ་གསུམ། གང་ལ་སྐྱེ་
བའི་ཉེན། བརྟེན་པ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ། ཉགས་དང་སྐྱ་དོན་ནོ། །དང་པོ་ཉེན་
ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལུས་ཉེན་ནི།

མཛོད་འགྲེལ་ལས། མི་རྒྱལས་གྱི་ནང་ཁོ་ནར་སྐྱེ་སྟེ། བན་
སོང་ན་ཤེས་རབ་དང་། སྐྱ་མི་སྦྱན་དང་ལྷ་ལ་སྐྱོ་བ་མེད་པས་དེ་
དག་ལ་མི་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་ནི་བྱེ་སྐྱའི་འདོད་པ་ཡིན་ལ། ཐེག་
ཆེན་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ཆེ་ལྷ་མི་སྦྱོང་ཐག་བསྟ། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་
ནི་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། ལྷ་ཉི་མེ་ཆེག་སྦྱོང་གིས་ཐེག་ཆེན་དུ་
སེམས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་། གཟུགས་གྱི་ལྷ་འི་བུ་རྒྱལས་ཀྱང་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འོད་ཀྱིས་ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་སྦོད་ལྷན་དུ་བྱས་
པར་གསུངས་པས་འདོད་ཁམས་པ་དང་མི་ཁོ་ནའི་ངེས་པ་མེད་དོ།།

གཉིས་པ་སེམས་རྟེན་ནི།

འདི་ལ་སྒྲོམ་བྱུང་མཆན་ཉིད་པ་ཡོད་པར་ཀུན་བརྟུས་ནས་
བཤད་པ་ལྟར་ན་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ལ་ཡང་བརྟེན་ལ། མངོད་
ནས་སྒྲོམ་བྱུང་མེད་པར་བཤད་པ་ལྟར་ན་འདོད་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་
ནོ། །མངོན་པ་ནས་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། ཐེག་ཆེན་ལྟར་ན་ཆོགས་ལམ་
ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ལ་སེམས་ཆར་བརྟེན་
ཉིད་ནི་གདམས་ངག་ཏུ་བཟོད་ཟིན་ཏོ།

གཉིས་པ་བརྟེན་པ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ནི།

མངོད་ལས་སྒྲོག་གསུམ་ཀའི་ལས་དང་ཐོས་བསམ་ཉིད་ཏུ་བཤད་
ལ། ཀུན་བརྟུས་ལས། སྒྲོམ་བྱུང་ཡང་ཡོད་པ་དང་། གཉེན་པོ་བདེན་
པ་མངོན་རྟོགས་དང་སྤང་བྱ་དངོས་སུ་སྤང་བའི་སྣོད་ཏུ་བྱུང་བཞིག་
ལ་བཤད་དོ།

གསུམ་པ་ལ།

ཆོགས་ལམ་སྤྱི་ཙམ་གྱི་རྟགས་ནི་ **མངོད་འགྲེལ་ལས། གང་**

ལ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་བདག་མེད་པ་དང་སྤྱང་ན་ལས་
 འདས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་གཏམ་ཐོས་ན་སྤྱི་ཟེང་ཞེས་བྱེད་
 པ་དང་། མཆེ་མ་དགྲུག་ཅེས་བྱེད་པ་དེ་ལ་ནི་ཐར་པའི་ཆ་དང་
 མཐུན་པའི་དགེ་བའི་ཅ་བ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་དབྱར་སྤྱི་
 གུ་སྤྱེས་པ་ལས་གཡུལ་གྱི་གསེབ་ན་ས་བོན་ཡོད་པར་ཤེས་པ་
 བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པས་བསྐྱང་
 བའི་དགེ་ཅ་སྣ་རེ་ཅ་མ་རྒྱད་ལ་སྤྱེས་ན་ཡང་ཆོགས་གྱི་ལམ་
 ཟྱོགས་རེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །

ཆོགས་ལམ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ཉྐགས་ནི། ཉི་སྤྱང་ལས། གང་
 གིས་དེ་མཆོན་པར་བྱེད་པ་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་འདིའི་ཉྐགས་
 བོ་རྒྱལ་པ་གསུམ་སྟེ། སེམས་མི་ཁུམ་པ་མི་དངངས་པའི་མཆོན་
 ཉིད་དང་། མི་འགོང་བ་མི་སྐྱག་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་། ཡིད་ལ་
 འགྱོད་པ་མེད་པ་སྐྱག་པར་མི་འགྱུར་བའི་མཆོན་ཉིད་ནི་ཞེས་ཟུམ་
 འོན་ལ་མི་སྐྱག་པ་སོགས་གསུངས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཐར་པའི་ཆ་དང་

མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་ཞིན། ཉི་ལྔ་ལས། འདིར་ཐར་པ་ནི་བྲལ་བའི་
 བྱད་པར་ཡིན་ལ་དེའི་ཆ་ལ་པན་པས་ན་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་
 པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། ཆོག་གསལ་ལས། མི་ཁོམ་པ་
 བརྒྱད་སོགས་སུ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཉོན་ཆེས་རགས་པ་དང་བྲལ་
 བའི་བྱོད་སོགས་ནི་ཐར་པར་འཆད་དོ།

གཉིས་པ་སྦྱར་བ་བྱད་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པའི་སྒྲོམ་ལ་
 གསུམ། སྦྱར་བ་བྱད་པར་ཅན་སྦྱེས་པའི་དུས། སྦྱེས་པའི་ཉེན་གྱི་
 གང་ཟག གང་ཟག་དེའི་སྒྲོམ་རིམ་མོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་
 དང་། སྒྲོམ་པ་སྤངས་པའོ། །དང་པོ།

སྦྱར་བ་བྱད་པར་ཅན་སྦྱེས་པའི་དུས་ནི། དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་
 དང་མཐུན་པ་རྣམ་པ་བཞིའོ། །དེ་ཡང་མཉམ་བཞག་གི་རྟོགས་པ་
 གཙོ་བོར་བྱས་པ་ནི་སྤར་རྣམ་མཐེན་གྱི་སྐབས་སུ་བཟུང་བེན་ལ།
 རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གཞན་ལ་པན་འདོགས་པའི་སྦྱར་བ་གཙོ་བོར་བྱས་པ་
 བེ་རྣམ་ཀུན་གྱི་སྐབས་སུ་འདིར་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ་གཞུང་ལས་

ཤེས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་སྒྲོམ་པ་སྤང་བ་ནི།

མངོན་རྟོགས་དང་པོ་བྱུག་པོར་དངོས་ལྷགས་ཅི་རིགས་པར་
 སྐྱོར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་བསྟན་པ་རྣམས་སྒྲོམ་ཏེ་བརྗོད་བྱ་བྱང་
 མེད་ཡང་ཡང་བསྟན་བས་ཤེ་ན། འདིའི་ལན་སྒྲོབ་དཔོན་སེའི་
 བཟང་པོའི་གཞུང་ལས་འབྱུང་བ་ནི། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་ལམ་
 གསུམ་གྱི་སྐྱས་གསུངས་པའི་མངོན་རྟོགས་གསུམ་ནི་སྐྱ་རི་བཞིན་
 པ་ཡིན་ཡང་། གཙུ་བོར་རྣམ་པ་དང་། ལམ་དང་། གཞི་ཐམས་ཅད་
 སྐྱེ་བ་མེད་པར་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པའི་སྐྱོར་ལམ་དང་། མངོན་
 སུམ་དུ་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་དང་། མཐོང་བ་གོམས་
 པར་བྱས་ཏེ་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོམ་ལམ་སྟེ། རྟོགས་བྱ་གཞི་ལམ་རྣམ་པ་
 གསུམ་ལ་སྟོས་པའི་ལམ་གསུམ་ཡིན་པས་མི་སྒྲོམ་སོ། །སྐྱོར་བ་
 དང་པོ་གསུམ་དུ་ལམ་གསུམ་གྱི་སྐྱས་གསུངས་པའི་མངོན་རྟོགས་
 གསུམ་ནི་སྐྱས་ཟེན་པ་ལྟར་གྱི་མཆོན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པས་མི་སྒྲོམ་

སོ། །དེ་ཡང་གདགས་གཞི་ས་བརྒྱད་པ་དགུ་པ་བརྒྱ་པ་གསུམ་ལ་
 དབང་རྣམ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་
 ཏུ་བྱས་པ་རྣམས་ལ་གདགས་ཆོས་ལམ་གསུམ་ཆ་ནི་གསུམ་ཀྱི་
 སྒྲས་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དག་པ་ས་གསུམ་རྣམ་ཀུན་
 སོགས་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་ཞིང་སྒྲས་ཟེན་ཆོད་ཀྱི་ལམ་གསུམ་
 བཏགས་པ་བཅོ། །དེའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བ་གསུམ་ལ་བྱད་ཅན་ཡིན་མིན་
 གཉིས་ལས་བྱད་པར་ཅན་དག་ས་གསུམ་ནས་བཞག་པས་དང་
 བོར་ཐོབ་པའི་ས་མཆོམས་ཀྱང་དེ་ཡིན་ནོ། །

འདོགས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། ས་རེ་རེ་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་
 ཡོད་པ་དང་ལམ་གསུམ་མཆུངས་པས་བཏགས་ལ། བཏགས་པའི་
 དགོས་པ་ནི། བརྒྱད་པ་ཡན་འབད་ཚེ་ལ་ནི་བའི་ས་ཡིན་པས་ལམ་
 རིམ་ལྡན་ཏུ་སྦྱིད་པ་མེད་དམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་གཅོད་ཅིང་རིམ་
 ཀྱིས་སྦྱེ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མིན་ན་
 ཅེ་མོའི་སྦྱོར་ལམ་ཀྱི་བཟོད་པའི་སྐབས་སུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོན་མེད་

བ་ལ་གནས་པར་བཤད་པ་དང་། རྫོང་གི་སྐྱབས་སུ་བག་ལ་ཉལ་གྱུན་
 འཛོམས་པ་དང་། དེས་བརྟན་ལ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཆོས་རྒྱུགས་པར་
 བཤད་པས་དེ་དག་སྦྱོར་ལམ་མཚན་ཉིད་པར་མི་རུང་ཞིང་ལམ་གྱི་
 སྐྱས་བརྟན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལམ་གསུམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་
 བ་སྒྲོས་པ་སྤང་མི་རུས་ཤིང་དེ་དག་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པས་སྒྲོས་པ་
 མེད་དོ་ཞེས་བཤད། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་རང་གཞུང་མ་ཡིན་
 པར་བཞེད་ཀྱང་། འགྲེལ་ཆུང་དུ་རང་གི་བཞེད་པ་ཉིད་འགོད་པ་དང་།
 དེའི་འགྲེལ་བཤད་གཉིས་དང་བསྐྱུས་དོན་ལས་ཀྱང་རང་གཞུང་
 དུ་བཀའ་གྱི་གཞན་ལུགས་སུ་མ་བརྟན་པ་སོགས་གྱིས་རང་གཞུང་
 ཡིན་པར་གསལ་ལོ།།

འོན་ཀྱང་འདིའི་སྐྱབས་སུ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སོགས་བོད་གྱི་
 མཁས་པ་རྣམས་གྱིས་སྦྱོར་བ་གསུམ་གྱི་མངོན་རྟོགས་རྣམས་
 ལམ་གསུམ་དངོས་ཡིན་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་མེད་དེ། བྱང་སེམས་གྱི་
 སྦྱོན་མེད་པ་ལ་གནས་པ་དང་མི་སྦྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་

གསུངས་པ་སོགས་རྒྱ་ཅམ་ལ་གནས་པ་དང་། དེ་དག་རྗེས་མཐུན་
 བ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་རྣམ་མཐུན་གྱི་ཡེ་
 ཤེས་སྐྱེད་པར་བཤད་པ་ཡང་དངོས་ཡིན་ན་ས་བརྒྱད་པའི་སྐད་ཅིག་
 གཉིས་པར་སངས་རྒྱས་པར་འགྱུར་ལ་བརྒྱད་ནས་ཡིན་ན་སྔ་མ་ལ་
 ཡང་མཚུངས་སོ།།

རྗེ་བཙུན་གྱིས་མཐུན་གསུམ་ཡུལ་དང་སྦྱར་བཞི་རྒྱར་བཤད་
 བས་མཐུན་གསུམ་ས་བདུན་པ་ཕྱིན་ཆད་སོགས་དང་། སྦྱར་བ་
 རྣམས་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་སོགས་སུ་ཁ་སྤུལ་ནས་འཆད་པ་བསྟན་
 བཅོས་གྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་ཤིན་ཏུ་
 ལན་གདབ་དཀའ་བ་དང་། མངོན་རྟོགས་དུག་གི་ལམ་རྣམས་ལ་ནི་
 མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་མིན་མ་བྱས་ཀྱང་། མཐུན་གསུམ་དུ་གསུངས་
 བ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཡུལ་དང་། སྦྱར་བ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་
 ཉམས་ལེན་གྱི་སྒོ་ནས་དང་། དང་པོའི་ལམ་རྣམས་ཀྱང་རིམ་པ་ལྟར་
 ཐོབ་བྱ་དང་བསྐྱེད་བྱ་དང་སྤང་བྱའི་མཐུན་གསུམ་མཚོན་པའི་ཆེད་

དང་། བྱི་མའི་ལམ་རྒྱལ་ས་ནི་དབང་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་དང་ཐོབ་པའི་ཚུལ་
 གྱིས་དང་། སྐར་ཡང་འབྲེས་པར་བྱེད་པ་གསུམ་གྱི་བྱང་པར་ཡོད་
 དོ་ཞེས་སྤྱི་དང་སོ་སོའི་རྒྱུས་པ་སྤངས་པས་ཆོག་པའི་བྱིར་བྱོགས་འདི་
 ལ་ནི་འཕགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ན་འཐད་དོ།

གཉིས་པ་སྦྱར་བ་བྱང་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་སྦྱིས་པའི་རྟེན་གྱི་གང་
 ཟག་ལ་ལྷ། བྱིར་མི་ལྷོག་པའི་གང་ཟག་ བྱིར་མི་ལྷོག་པའི་དོན། བྱིར་
 མི་ལྷོག་པའི་རྟགས། རྟགས་ལས་བྱིར་མི་ལྷོག་དུ་མཆོན་ཚུལ།
 རྟགས་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་བྱིར་
 མི་ལྷོག་པའི་གང་ཟག་ནི།

མདོ་ལས་སྤྱིར་བྱང་སེམས་ཅམ་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་། རྗེ་
 བཅུན་གྱིས་དེའི་དགོངས་པ་སྦྱར་ལམ་པ་ནས་སྒྲོམ་ལམ་པ་བྱིན་
 ལ་བཟུང་དོ། །ཆོགས་ལམ་པ་ནི་སྤྱིར་ཐར་ཆའི་མདོར་ཉན་རང་གི་
 སར་མ་སྤྲས་མ་ཉམས་པར་རྫོགས་བྱང་དུ་འཆང་བྱ་བར་གསུངས་
 པ་དང་། གསེར་ལྷ་བྱའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་དེ་ན་ཡོད་པས་བྱིར་མི་

ལྷོག་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཐོབ་པའི་རྟགས་མེད་པས་མ་བཞག་གོ། །འོ་ན་ལམ་
གསུམ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ལ་དབང་པོའི་བྱང་པར་འབྱེད་དམ་མི་
འབྱེད་ཅེ་ན། མདོ་དང་བསྟན་བཅས་ཆེན་པོ་པལ་མོ་ཆེར་ས་བརྒྱད་
པ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱིར་མི་ལྷོག་པར་གསུངས་པས་སོ་
སྐྱེའི་ས་ལ་བྱིར་མི་ལྷོག་གི་རྟགས་ཐོབ་པ་ལ་དབང་རྣོན་དགོས་ཏེ།
གལ་ཏེ་ས་དེར་འབྱེད་རྒྱལ་གཉིས་གྱིས་ཀྱང་ཐོབ་ན་ས་བརྒྱད་པ་ལ་
སྤར་བཤད་པ་དེ་མི་རིགས་པས་སོ།།

དེའི་བྱིར་མ་དག་པ་ས་བདུན་དུ་ཡང་དབང་རྒྱལ་གྱིས་རྟགས་
མ་ཐོབ་པར་བཞག་གོ། །རྟགས་མ་ཐོབ་ཀྱང་ས་ཐོབ་ནས་ཐེག་དམན་
དུ་ལྷུང་བ་ནི་མི་སྲིད་དེ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་དོན་དམ་སེམས་
བསྐྱེད་ལས་ཉམས་མི་སྲིད་པས་སོ། །འོ་ན་ས་བརྒྱད་པ་དང་
མཚུངས་ཤེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ། བརྒྱད་པ་མན་ཆད་དུ་རང་འཛིན་
མ་ཟད་ལ་དེ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་རང་ལ་གཅེས་འཛིན་གྱི་སྒོ་འཇུག་
པས་རང་དོན་ལ་གཞིལ་བའི་རྒྱུན་ཅམ་ཉེ་བར་གནས་ལ་བརྒྱད་པ་
ནས་དེ་མེད་པས་སོ།།

གཉིས་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དོན་ནི།

རྒྱལ་པར་བྱང་རྩལ་ལས་མི་ལྟོག ། ཅས་གསུངས་པས།

སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལས་མི་ལྟོག་པ་ནི་གང་ལས་མི་ལྟོག་
པའི་དོན་ནོ། །དེ་ཡང་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་མཐར་
འཁོར་རྒྱ་བས་དེ་ཅུ་ནི་མ་ཡིན་གྱི་བར་མ་ཆད་དུ་ཐོབ་པར་བྱེད་
པའོ། །དེས་ན་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་སྲིད་པ་དང་ཞི་བའི་མཐར་མི་
ལྟོག་པར་ངེས་པའོ།

གསུམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ནི།

གཟུགས་ལ་སོགས་ལས་མི་ལྟོག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ཉི་
ལྷ་དང་བཙུ་བྱ་དང་བརྒྱད་རྣམས་སོ། །དེ་ཡང་གཟུགས་ནས་རྣམ་
མཐུན་གྱི་བར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པས་དེ་དག་ལ་བདེན་ཞེན་
ལྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མཆོན་པའི་སྒྲིང་རྩི་ཆེན་པོ་སྟེ་ཐབས་ཤེས་
རྒྱན་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་གཉིས་ནི་རྟགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ་གཞན་
རྣམས་ཆ་ཅུ་དུ་རིགས་པར་བྱའོ།

བཞི་པ་རྟགས་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་ཏུ་མཆོན་ཚུལ་ནི།

རྟགས་དེ་དང་དེ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ལྟན་པར་མཐོང་བ་ལས་བར་མ་
 ཆད་ཏུ་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་འབྱུང་ངེས་པར་དཔོག་པ་སྟེ། སྤྱ་གྲུའི་རྒྱ་
 ཆོགས་གངས་ཆང་བ་མཐོང་བ་ན་དེ་ལས་སྤྱ་གྲུ་འབྱུང་བྱང་ཏུ་ངེས་
 པ་ལྟར། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་གང་ཟག་གིས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ལ་སྤར་
 བཤད་པའི་རྟགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དེའམ། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་རྟགས་
 གཞན་ལྟན་པར་མཐོང་བ་ན། ད་ནི་བདག་གིས་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་
 ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆད་ཏུ་ཐོབ་པར་ངེས་སོ་སྟུང་པའི་སྒྲ་སྟེ་
 བ་དང་། གང་ཟག་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མདོ་ནས་བཤད་པའི་ལུས་ངག་
 གི་ཀུན་སྟོན་ནམས་དང་ལྟན་ཞིང་དེ་ཡང་རིང་ཏུ་འབྲིས་ཀྱང་སྟོན་
 ལམ་བརྟག་ཐུབ་པར་མཐོང་བ་ན། དེ་ལས་པ་རོལ་པོ་དེ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་
 པར་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་དཔོག་པ་ཅམ་ལ་དེའི་ངོར་རྟགས་སུ་བཤད་
 གྱི། འདི་དག་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་
 གཞན་ནི་བྱར་མི་བྱང་སྟེ། གཞན་རྒྱུད་རི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐེན་པའི་

རྒྱལ་འབྱོར་པ་ལ་ནི་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་ལ།
 རྟོགས་པ་དམའ་བ་དག་གིས་ནི་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་ཅམ་ཞིག་ལས་
 དཔོག་ན་འབྱུང་ཞིང་། ཐ་སྙད་བྱུང་བར་ཅན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟོགས་
 པ་ལ་མི་འབྱུང་བ་ནི་མ་དཔེ་ཏེ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་ནང་གི་རྟོགས་པ་ནི་
 གང་ཟག་དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྒྲིག་ཏུ་གྱུར་པས་སོ།།

ལྷ་པ་རྟགས་ལས་འབྲོས་པའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སྦྱར་ལམ་
 པའི། མཐོང་ལམ་པའི། སྒྲོམ་ལམ་པའི་རྟགས་ལས་འབྲོས་པ་
 གསུམ་སོ། །དང་པོ།

དོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྦྱིབ་པ་ལྷ་དང་མི་འབྲོགས་ཞེས་པའི་སྦྱིབ་
 པ་ལྷ་ནི། ཚུལ་ཕྱང་གི་བར་གཅོད་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་སྟེད་པའི་
 འདུན་པ་དང་གཞན་ལ་ཞེ་སྤང་བའི་གཞོད་སེམས་ཀྱི་སྦྱིབ་པ་གཉིས།
 ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕྱང་པོའི་བར་གཅོད་སེམས་ཡུལ་ལ་སྦྱུང་བའི་གཉིད་
 དང་། སེམས་ལས་སུ་མི་བྱང་བར་བྱེད་པའི་རྣམས་པའི་སྦྱིབ་པ་སྟེ་
 གཅིག་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་ཀྱི་ཕྱང་པོའི་བར་གཅོད་ཡུལ་སྦྱག་པ་ལ་

མ་ཞི་བ་ཁོད་པ་དང་ཡིད་ལ་གཅགས་པའི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་འགྲོད་
པའི་སྐྱབ་པ་སྟེ་གཅིག་དང་། བདེན་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་སྐྱབ་
པ་སྟེ། སྐྱབ་པ་ལྔ་པོ་འདི་དག་ནི་འདོད་ཁམས་ན་ཡོད་ཅིང་གཉིད་
རྒྱགས་དང་ཁོད་འགྲོད་གཉིས་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་གཅིག་དུ་བྱས་པའི་
རྒྱ་མཚན་ནི། མི་མཐུན་པའམ། གཉེན་པོ་དང་། ཟས་དང་། བྱ་བ་
རྣམས་གཅིག་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཤད་དེ། དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་
པོ་ནི་སྣང་བའི་འདུ་ཤེས་སོ།།

ཟས་ནི་ལྔ་སྟེ། བརྟམ་བ་དང་། མི་དགའ་བ། བྱ་རྒྱུངས། ཁ་ཟས་
ཀྱི་དོད་མི་ཟེན་པ། སེམས་ཁུམ་པའོ། །བྱ་བ་ནི་གཉིས་ཀས་ཀྱང་
སེམས་ནང་དུ་ཁུམ་པར་བྱེད་པའོ། །སྤྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོ་
ནི་ཞི་གནས་སོ། །ཟས་ནི་བཞི་སྟེ་ཉེ་དུའི་ཡུལ་ཀྱི་མི་འཆི་བའི་རྣམ་
རྟོག་དང་། སྟོན་ཅེས་པ་དགོད་པ་དགའ་མགུར་སྤྱད་པ་རྣམས་བླན་
པའོ། །བྱ་བ་ནི་གཉིས་ཀས་ཀྱང་སེམས་མ་ཞི་བར་བྱེད་པའོ།།

དེ་སྐད་དུ་ཡང་། འདོད་ན་སྐྱབ་རྣམས་མི་མཐུན་དང་། །ཟས་

དང་བྱ་བ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་གཅིག་ཕྱང་པོ་གཞོད་བྱེད་
དང་། །ཐེ་ཆོམ་ཕྱིར་ན་ལྷ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་མཐོང་ལམ་པའི་རྟགས་ལས་འཕྲོས་པ་ལ་གསུམ།
དང་པོ་ཡང་དག་པའི་འཆོ་བའི་བསྐྱོག་ལྷ་ལོག་འཆོ་ལྷ་ནི།

རིན་ཆེན་ཐེང་བ་ལས། རྩེ་ལ་འཆོས་རྟེན་དང་བཀྱར་སྟེའི་
ཕྱིར། །དབང་པོ་སྟོམ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། །ཁ་གསག་རྟེན་དང་
བཀྱར་སྟེའི་ཕྱིར། །ཆོག་འཇམ་སྤར་ནི་སྤྲ་བ་ལོ། །གཞོག་སྤོང་དེ་
ནི་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། །གཞན་གྱི་རྣམ་ལ་བསྐྱགས་བྱེད་པ་ལོ། །ཐོབ་
གྱིས་འཇམ་བ་རྟེན་པའི་ཕྱིར། །མངོན་སུམ་གཞན་ལ་སྟོན་
བྱེད་པ་ལོ། །རྟེན་པས་རྟེན་པ་རྣམས་འདོད་པ། །སྤར་ཐོབ་པ་ལ་
བསྐྱགས་བྱེད་པ་ལོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ།

གཉིས་པ་འགོག་བདེན་གྱི་རྒྱལ་པའི་སྐབས་སུ་དགག་བྱ་དབང་
པོའི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གཉིས། དགག་བྱའི་ངོ་པོ། ཁམས་གང་དུ་
འགོག་རྩེ་ལོ། །དང་པོ་དགག་བྱའི་ངོ་པོ་ལ་བཞི། དབང་པོ། དབང་
རྟེན། དབང་ལུལ། བདག་ཏུ་ཞེན་པ་ལོ། །དང་པོ་དབང་པོ་ལ་གསུམ།

སོ་སའི་ངོ་བོ། གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱ། བ་མ་གསུམ་གྱི་ས་མཆོམས་
སོ། །དང་པོ་སོ་སའི་ངོ་བོ་ནི།

དབང་པོ་ཉིར་གཉིས་ལས། མིག་ནས་ཡིད་ཀྱི་བར་དྲུག་ནི་ཡུལ་
ལྷ་སོ་སོ་དང་ཡུལ་དྲུག་བསྐྱེམས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། པོ་མོ་
གཉིས་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་དང་། སྟོག་གིས་ནི་སྐྱེས་
ནས་མ་ཤིའི་བར་དུ་ཕྱང་པོའི་ངེས་མཐུན་གནས་པ་དང་། ཆོར་བ་
བདེ་བ་ཡིད་བདེ་སྐྱབ་བསྐྱེལ་ཡིད་མི་བདེ་བཏང་སྐྱེམས་ཏེ་ལྷ་ནི།
དང་པོ་གཉིས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་། དེ་ནས་གཉིས་ལས་ཞེ་སྤང་
དང་། བ་མ་ལས་མ་རིག་པ་འབྱུང་བས་ཀུན་ཉོན་དང་། དད་པ་ནས་
ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་རྣམ་པ་ལྷས་འཛིག་ཏེན་པའི་རྣམ་བྱུང་དང་། བ་མ་
གསུམ་ནི་ཕྱི་མ་གཉིས་དང་ལྷག་མེད་ཀྱི་ཕྱང་འདས་ཐོབ་པ་དང་།
མཐོང་སྤང་དང་སྐྱོམ་སྤང་སྐྱོང་བ་དང་། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་
ལ་དབང་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་དབང་པོར་བཞག་གོ། །དེ་ལ་ཡང་དང་
པོ་བརྩུ་བཞི་ལ་ཀུན་ཉོན་དང་བ་མ་བརྒྱད་ལ་རྣམ་བྱུང་གི་དབང་པོ་

ཞེས་བྱའོ། །འོན་ཀྱང་ངེས་པ་ནི་མེད་དེ། གཞན་དུ་ན་ཡིད་དང་ཚོར་
 བ་གསུམ་ལ་འདས་ལམ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །དད་སོགས་ལྷ་ལ་ཡང་
 བལ་ཆེ་བས་འཇིག་རྟེན་པར་བཤད་གྱི་མ་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་
 ལྷར་ལྷར་རོ། །དེ་དག་ལས་བྱུག་ནི་བཏགས་པ་བ་དང་། ལྷག་མ་ནི་
 རྩས་སུ་ཡོད་དེ། རོ་མོའི་གཉིས་ལུས་དབང་གི་ཆ་དང་། སོག་སྤང་
 བོའི་རྒྱན་གྱི་གནས་སྐབས་དང་། ཐ་མ་གསུམ་དད་སོགས་གྱི་ཆ་ལ་
 བཏགས་པས་རྩས་བྱུད་པ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་བྱངས་ངེས་པའི་རྒྱ་ནི།

འཁོར་བར་འཇུག་པ་པོའི་རྟེན་དང་། དེ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་།
 གནས་པ་དང་། བདེ་སྤྱག་གི་འབྲས་བུ་ཉི་བར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས་བྱུག་དང་གཉིས་དང་གཅིག་དང་ལྷ་བཞག་ལ།
 སྤང་འདས་སུ་ཡང་དེ་ལྷར་བཞིའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལྷ་དང་གཅིག་
 དང་གཅིག་དང་གཅིག་དུ་ངེས་སོ། །

གསུམ་པ་ཐ་མ་གསུམ་གྱི་ས་མཚམས་ནི།

མཛོད་ལྷར་ན། མཛོང་ལམ་གྱི་དད་སོགས་ལྷ་བདེ་བ་ཡིད་

བདེ་བཏང་སྟོམས་ཡིད་དང་དགུ་ཟག་མེད་དུ་སྐྱེས་པ་ལ་མི་ཤེས་པ་
 ཀུན་ཤེས་པའམ། ཀུན་ཤེས་བྱེད་པའི་དབང་པོ་དང་། དེ་བཞིན་
 དུ་སྐྱོམ་ལམ་ལ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ། མི་སྟོབ་ལམ་དུ་ཀུན་ཤེས་
 ལྡན་པའི་དབང་པོའམ། ཀུན་ཤེས་བསྐྱང་བའི་དབང་པོའོ། །དེ་ཡང་
 གསུམ་ཀ་འདས་ལམ་ལ་བཞག་ཅིང་ཟག་མེད་ཁོ་ནར་འཆད་དེ་ཉི་
 སྤང་ཡང་དེ་ལྟར་རོ།

ཀུན་བརྟུས་ལྟར་ན་དང་པོ་སྦྱར་ལམ་དང་མཐོང་ལམ་གྱི་སྐྱད་
 ཅིག་བཅོ་ལྔ་དང་། གཉིས་པ་བཅུ་དྲུག་པ་ནས་བཟུང་སྟོབ་ལམ་
 ཐམས་ཅད་དང་། གསུམ་པ་མི་སྟོབ་པའི་ལམ་ལ་བཞག་གོ། །འདི་
 གཉིས་ཀྱང་མངོན་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྔ་མཐོང་ལམ་དང་། བཅུ་
 དྲུག་པ་སྐྱོམ་ལམ་དུ་འདོད་པས་དང་པོའི་མཆམས་སྦྱར་ལམ་ནས་
 བཟུང་མ་བཟུང་མ་གཏོགས་འདའོ། །ཀུན་བརྟུས་འགྲེལ་པར་དང་
 པོ་གཉིས་ཀྱི་གདགས་གཞི་ལ་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཡང་བགྱང་ངོ་། ཉི་མི་
 ལས། སྟོབ་པའི་གང་ཟག་མངོན་པར་རྟོགས་པར་མ་གྱུར་པའི་དད་
 སོགས་དང་པོ་དང་། སྟོབ་པའི་གང་ཟག་ཀུན་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པ་

རྒྱལ་ས་ཀྱི་དད་སོགས་གཉིས་པ་དང་། མི་སྒྲོབ་པའི་གང་ཟག་དག་
 བཅོམ་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དང་།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་དད་སོགས་གསུམ་པར་བཤད་
 ཅིང་། དེའི་དོན་དང་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱུན་ལྷགས་ལྷགས་པ་དང་། བྱང་
 སེམས་མོས་སྒྲུབ་པ། གཉིས་པ་ནི་རྒྱུན་ལྷགས་འབྲས་གནས་དང་།
 བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་ཡན་ཆད། གསུམ་པ་ནི་ཉན་རང་དག་བཅོམ་
 པ་དང་། ས་བརྩུ་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་གཞོད་འཛོམས་
 གྱིས་བཤད། བསྐྱ་བ་ལས་ནི་དང་པོ་སྒྲུབ་ལམ། གཉིས་པ་མཐོང་
 སྒོམ། གསུམ་པ་མི་སྒྲོབ་ལམ་དུ་བཤད་དོ།

འོན་ཀྱང་དང་པོ་ལ་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་གཉིས་ཀ་ཡོད་
 པར་བཤད་པས་སྒྲུབ་ལམ་ནས་བཞག་ཀྱང་སྐྱད་ཅིག་བཅོ་ལྗེ་
 བར་ལ་བྱའོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དང་པོ་མོས་སྒྲུབ།
 གཉིས་པ་ས་བརྩུ། གསུམ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མངའ་བར་
 ཡང་དེ་ལས་བཤད་དོ།

གཉིས་པ་དབང་རྟོན་ནི།

འབྲུང་བ་བཞི་དང་འབྲུང་འབྲུང་གི་གཟུགས་སོགས་དབང་པོ་
དང་ཐ་མི་དད་དུ་འབྲུག་པ་རྣམས་སོ།།

གསུམ་པ་དབང་ཡུལ་ནི།

ཡུལ་བྲུག་གོ།

བཞི་པ་བདག་ཏུ་ཞེན་པ་ནི།

བདག་འཛིན་དང་། དེའི་འཁོར་བདག་གི་བར་འཛིན་པ་སྟེ་འདི་
གཉིས་གཅིག་ཏུ་མཛད་དོ། །འདི་གཉིས་ལ་རྒྱལ་ལྗོན་དུ་གསུངས་པ་
ནི་བདག་དང་བདག་གི་བ་ལ་དབང་སྦྱར་བྱེད་དང་། སྦྱར་ས་ཅུ་རྟོག་
པ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་སོ།།

གཉིས་པ་གང་དུ་འགོག་ཚུལ་ནི།

འདོད་པ་ན་དགག་བྱ་ཀུན་ཉོན་གྱི་དབང་པོ་བརྟུ་བཞི་ཡོད་ལ།
གཟུགས་ན་དེ་ལས་པོ་མའི་དང་སྦྱག་བསྐྱལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་མེད་
པས་བརྟུ་དང་། གཟུགས་མེད་ན་དེ་ལས་གཟུགས་ཅན་ལྔ་དང་བདེ་

བ་ཡིད་བདེ་རྒྱལ་ས་དོར་ནས་སློག་ཡིད་བཏང་སྟོམས་རྒྱལ་ས་ཡོད་
 པས་དེ་དག་འགོག་གོ། དབང་རྟེན་དང་དབང་ཡུལ་ལ་འདོད་པ་ན་
 བམས་ཅད་ཡོད་ལ་གཟུགས་ན་དེ་རོ་གཉིས་དོར་བ་དང་། གཟུགས་
 མེད་ན་དབང་ཡུལ་ལ་ཆོས་གཅིག་སྟེ་དང་། དབང་རྟེན་ནི།

མཛོད་ལས།

དེར་ནི་རིས་དང་སློག་ལ་ཡང་།།

སེམས་ཀྱི་རྒྱན་ནི་བརྟེན་པ་ཡིན། །ཞེས་རིས་མཐུན་དང་
 སློག་རྒྱལ་ས་འགོག་པར་འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་དང་རྒྱལ་འགྲེལ་ལས་
 སོ། །འོན་ཀྱང་འདི་གཉིས་ལ་བརྟེན་པ་ནི་བྱེ་སྤྲེའི་འདོད་པ་ཡིན་
 པས་མཛོད་འགྲེལ་དུ་བཀག་གོ། །བདག་དང་བདག་གི་བ་ཡང་
 ཁམས་གསུམ་ཆར་ན་ཡོད་དོ། །ཁ་ཅིག་ཡུལ་མི་འགོག་པར་ཡུལ་
 ཅན་ལ་ཞེན་པ་ཅམ་འགོག་པར་འདོད་ཀྱང་། བདག་དང་བདག་
 གི་བ་ལ་ནི་ཞེན་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་ལ་ནི་ཞེན་པ་དང་ཟག་བཅས་
 གྱི་དབང་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་གཉིས་ཀ་འགོག་སྟེ་འགྲེལ་པ་རྒྱལ་ས་སུ་

ཡང་དབང་སོགས་འགོག་པར་གསུངས་པ་དང་། མཐོང་ལམ་ཐོབ་
པ་ན་ངན་སོང་བའི་ཕྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་སྤངས་པར་
གསུངས་པས་སོ།།

གསུམ་པ་རྟགས་སུ་འགྲོ་རྒྱུ་མཉམ་བཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་གང་
ཡིན་ཞེ་ན། གཟུང་འཛིན་དུ་སྤྱང་ཡང་དེར་མདོན་པར་མ་ཞེན་པའི་རྣམ་
པ་ཅན་ཡིན་པས་དག་པ། མཉམ་བཞག་ལས་ལངས་རྗེས་ཀྱི་སེམས་
ཀྱིས་བསྐྱུས་པས་འཛིག་རྟེན་པ། མཉམ་བཞག་རང་དང་དམིགས་
རྣམ་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་གང་ཟག་གཞན་གྱི་རྟོགས་པའི་
ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་བཅུ་དྲུག་སོ།།

འོ་ན་དེ་འདྲི་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ཅེས་མཉམ་བཞག་གི་ཡེ་ཤེས་
ཉིད་རྟགས་སུ་བཤད་པ་འགལ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། བཟོད་པ་དང་
ཤེས་པས་བསྐྱུས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་སོ་འདི་རྣམས་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པར་ཐོབ་པ་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་འདུ་ཤེས་
ལྡོག་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་སློག་གཏོང་བའི་བར་གྱི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཐ་

སྙད་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་འབྲས་བུ་ལ་རྩ་མིང་གིས་བཏགས་པའོ། །དེ་
 ལྟར་རྗེས་ཀྱི་ཀུན་སྐྱོད་བཅུ་དྲུག་ལ་མཉམ་བཞག་གི་ཡེ་ཤེས་བཅུ་
 དྲུག་གི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་རྟགས་སུ་བཤད་པའི་ཆོས་གསུམ་
 ལས། འདོགས་པའི་རྩ་མཆན་ནི་འབྲ་འབྲེལ་གཉིས་ལས། འབྲེལ་
 བ་རྩ་མཆན་དུ་བྲས་པ་སྟེ། མཉམ་བཞག་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་
 སོ། །བཏགས་པའི་དགོས་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པ་འཕགས་པ་
 རྣམས་ཀྱི་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཉམ་བཞག་
 གི་རྟོགས་པ་དང་མཐུན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེ་གཉིས་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ངེས་སམ་ཞེ་ན།

དབྱང་བཟང་གིས་ཞུས་པ་ལས།

གང་གི་རང་བཞིན་ཆགས་སྒྲུང་དང་བྲལ་ཡང་།།

ཆགས་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་ལྟར་སྟོན་དང་།།

གདུག་པ་འདུལ་ཕྱིར་ཁོ་ལ་ཁོར་སྟོན་པ།།

བྱང་ཆུབ་མཆོག་གནས་དེ་ལ་བྱུག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་པ་ལྟར་

ཆགས་སྒྲུང་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་འདུལ་བའི་དགོས་དབང་
 ངམ་ཆེད་དུ་མི་མཐུན་པར་སྟོན་པ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་
 དུ་ངེས་སོ། །དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་ནི། རྗེས་ཐོབ་ལ་ཡེ་ཤེས་བཅུ་དྲུག་
 གི་མིང་གིས་ཉི་བར་བཏགས་ནས་རྗེས་ཐོབ་ཏྲགས་སུ་བཤད་པ་དེ་
 ལྟར་མ་ཡིན་པར་སྒྲ་རྩི་བཞིན་པའི་མཉམ་བཞག་དངོས་ཏྲགས་སུ་
 བཤད་པ་ཡིན་ན། མཐོང་ལམ་པའི་མཉམ་བཞག་གང་ཟག་གཞན་
 རྩི་མཐོང་ལམ་པ་བྱིར་མི་ལྟོག་དུ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་ཏྲགས་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཐོང་ལམ་པའི་མཉམ་བཞག་དངོས་ཡིན་པས་
 སོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། རྣལ་འབྱོར་པ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་བཟོད་
 གྱི་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་རྣལ་འབྱོར་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་གི་གཞན་
 གྱིས་མི་རིག་པས་སོ། །

གསུམ་པ་སྟོན་ལམ་པའི་ཏྲགས་ལས་འབྲོས་པ་ནི།

སྟོན་ལམ་པ་བྱིར་མི་ལྟོག་གི་ཏྲགས་ནི། ཟབ་མའི་ཆོས་ཉིད་
 རྣམ་པ་བརྒྱུད་དེ། དེ་དག་ནི་དོན་ལ་མི་འགལ་ཡང་མངོན་ཞེན་ཅན་

གྱིང་པོར་སྐྱེ་བ་སོགས་དེ་དག་པན་ཚུན་འགལ་བས་དོན་སྐྱབ་པ་སྟེ་
 འགལ་བ་འདུས་པ་ལྟར་སྤང་བས་ཟབ་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། བརྒྱད་མཉམ་
 བཞག་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྗེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ནི། སྒྲོམ་
 ལམ་པ་བྱེར་མི་ལྟོག་གི་རྟགས་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་པ་ལ་བཤད་པ་
 ལྟར་རོ། །སྒྲོམ་ལམ་པས་དེ་དག་མི་འགལ་བར་རྟོགས་པ་ཅི་ཞེ་ན།
 མཐར་འཛིན་ཅན་གྱིས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་
 ཐོབ་པའི་སྒྲོན་པ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་གང་ཟག་དེའི་སྒྲོམ་རིམ་ལ་གསུམ། བརྟེན་པ་སངས་
 རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ། རྟེན་ཞིང་གཉིས་དག་པར་བྱེད་པ། སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེར་དོན་མཛད་པའི་རྒྱལོ། །དང་པོ་བརྟེན་པ་སངས་
 རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་སྤྱིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱར་བ་ནི།

འཁོར་བ་མི་མཐུན་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་
 གཉིས་སྤང་བརྟན་ནམ་གཟུགས་བརྟན་ཅམ་གྱིང་པོར་བསྒྲོམས་
 བས་སྤང་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པ་མི་ལམ་དང་འབྲ་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་

པའི་ཕྱིར་འཁོར་འདས་དག་ལ་སྤང་དོར་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་ནམ་པར་
མི་རྟོག་པས་ན་སྲིད་ཞི་མཉམ་པ་ཉིད་དེ།

དབུ་མའི་རྩ་བ་ལས། ལྷ་ངན་འདས་མཐའ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་
འཁོར་བའི་མཐའ་ཡིན་ཏེ། །དེ་གཉིས་བྱད་པར་ཅུང་ཟད་ནི། །ཤིན་
ཏུ་སྤྱོད་བའང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་རྟེན་ཞིང་གཉིས་དག་པར་བྱེད་པ་ཞིང་དག་སྦྱོར་ནི།

རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་དག་པར་
སྦྱབ་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱོད་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཆེར་མ་སོགས་གྱིས་མ་
དག་པ་ལ་དེར་དག་པར་སྦྱབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཞིང་དག་པ་གཉིས་
ཏེ། འཇིག་རྟེན་དགོན་པའི་ལམ་དང་ལྷ་གོ་ནད་བཅས་པར། །མཐོང་
ནས་སྐྱབས་པ་མེད་ཅིང་དེ་ནས་གོ་གྲོན་ཏེ། །སྤྱི་མའི་ལྷ་མཐར་ཉག་
ཏུ་བཙོན་ཞིང་རབ་ཤེས་ནས། །ཡོངས་སུ་སྦྱོར་བའི་ཡིད་ནི་རྩལ་ཅན་
སྦྱེད་མི་བྱེད། །ཅེས་ཏེ་དགོན་པ་ནི་རྩུ་དང་ལྷ་གའི་དགོན་པ་ལོ།

གསུམ་པ་སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་དེར་དོན་མཛད་པའི་རྒྱ་ཐབས་ལ་

མཁས་པའི་སྤྱིར་བཏགས་ལ། སྤྱིར་བའི་ཡུལ། ཡུལ་ཅན་སྤྱིར་བའི་
ངོ་བོ། སོ་སའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་སྤྱིར་བའི་ཡུལ་ནི།

ཉི་མུང་དང་ལེ་བརྒྱད་མར་རྣམ་ཐར་གསུམ་དང་། བྱང་སྤྱོད་གས་
སྡེ་ཆོན་བདུན་ཉེ་བཅུ་དང་། ལེ་མང་དུ་མཐར་གནས་དགྲུ་དང་སྟོབས་
དང་མ་འདྲེས་སོགས་ཡུལ་དུ་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་ཡུལ་ཅན་སྤྱིར་བའི་ངོ་བོ་ནི།

གང་གི་ཆེ་བྱང་ཆེན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་
པའི་སྤྱིར་བའི་ཉིད་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་ན་མངོན་དུ་བྱའོ་སྟམ་དུ་རྣམ་
པར་རྟོག་པར་མི་བྱེད་ཅིང་། མངོན་དུ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་རྟོག་
པར་མི་བྱེད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་འདྲིས་པར་བྱའོ་སྟམ་དུ་སོ་སོར་རྟོག་སྟེ།
ཞེས་སོ། །དོན་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲིས་པར་
བྱེད་ཡང་། སྤྱིང་རྗེས་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་རང་དོན་མངོན་དུ་མི་
བྱེད་པས་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་ཉམས་ལེན་སྤར་བཤད་པ་
ཡུལ་དུ་ཡོང་བ་ཅན་ཀྱི་སྤྱིར་བའི་སྟེ། མཉམ་པར་མ་བཞག་སེམས་ཅན་

ཁམས་ལ་སྙིང་རྩེ་འབྲུག། བར་སྐབས་དེར་ཡང་སངས་རྒྱས་ཆོས་
ལས་ཡོངས་མི་ཉམས། །ཞེས་སོ།།

གསུམ་པ་སོ་སའི་དབྱེ་བ་ནི།

ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྦྱར་བ་ནམ་པ་བཅུ་ཡོད་དོ། །དེ་གང་ན།
བདུད་བཞི་དང་ས་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་ལས་འདས་པའི་ཐབས་མཁས་ནི།
སྦྱར་བའི་བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་ལས་ཡང་དག་བཀལ་བ་སྟེ། དེ་བཞིན་
དེ་ཆེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་པ་ཡང་། །སེམས་ཅན་ཁམས་
ནམས་ཀུན་ཏུ་སྙིང་རྩེ་ཆེ་སྦྱེད་ཅིང་། །བདུད་བཞི་དག་དང་ས་གཉིས་
ལས་ཀྱང་རབ་འདས་ནས། །ཉིང་འཛིན་མཆོག་ལ་གནས་ཤིང་
བྱང་ཆུབ་རེག་མི་བྱེད། །ཅེས་སྦྱེས་བྱ་སྦྱུ་ཅལ་མ་ལུས་པ་ལ་བྱང་བ་
ཞིག་འབྲོག་དགོན་པར་ཆས་པ་ན། བས་ཀྱི་ཁོ་ལ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་
འདའ་བའི་དཔེས་གསུངས་སོ། །ཉི་སྒྲིང་ལས། བྱང་སེམས་བདག་
ཉིད་ཀྱིས་བབྱང་བའི་སེམས་ཅན་ནམས་བར་ཆད་ལས་འདའ་བར་
བྱེད་པ་ལ་གསུངས་སོ།།

འདིར་བདུད་བཞིའི་མཐའ་ཅུང་ཟད་དཔུང་ན། ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་
 བ། བཞིར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན། གང་ནས་འཛོག་པའི་ཚུལ་གསུམ་
 གྱིས་རིག་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་ནི།

ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་ཕྱང་པོའི་བདུད་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱང་པོ་
 ལྟའོ། །ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ནི་ཁམས་གསུམ་ན་སྟོད་པའི་ཉོན་
 མོངས་པ་རྣམས་སོ། །འཆི་བའི་བདུད་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་དེ་
 དང་དེ་དག་ནས་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ལྟའི་བྱའི་
 བདུད་ནི་ཕྱང་པོ་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་འཆི་བདག་གི་བདུད་ལས་
 ཡང་དག་པར་འདའ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དགེ་བའི་ཚུགས་ལ་རབ་
 ཏུ་བཅོན་པ་དེ་ལ་བར་ཆད་དུ་བྱ་བ་དང་རྣམ་པར་གཡེང་བར་བྱ་
 བའི་ཕྱིར་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྦྱེས་པའི་ལྟའི་བྱ་དབང་ཕྱག་ཐོབ་
 པ་དག་ཉེ་བར་འོང་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་ལྟའི་བྱའི་བདུད་ཅས་
 བྱའོ། །ཞེས་བ་ལྟར་རོ།

གཉིས་པ་བཞིར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི།

ཅིའི་ཕྱིར་བདུད་བཞིར་བཞག་ཅེ་ན། འཆི་བའི་དབང་དུ་བྱས་
ནས་དེ་བཞིར་བཞག་སྟེ། དེ་ཡང་གང་དུ། གང་གིས་འཆི་བ། འཆི་
བའི་ངོ་བོ། འཆི་བ་ལས་མི་འདའ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། སྤང་པོ་ལྷ་སྦྱེས་
ཤིང་བྱང་བ་དག་ཏུ་དང་། ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སྦྱེ་བ་བྱི་མར་སྦྱེ་བ་ལེན་
ཞིང་སྦྱེས་ནས་འཆི་བ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འཆོ་བའི་དབང་
པོ་འགག་པ་དང་། འཆི་བ་ལས་འདའ་བའི་ཕྱིར་བཙོན་པ་ལ་གཏན་
འདའ་མི་རུས་པར་བྱེད་པའམ་དུས་རིང་པོས་འདའ་བར་བྱེད་པའོ།

གསུམ་པ་གང་ནས་འཛོག་པའི་ཚུལ་ནི།

ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ས་བརྒྱད་པ་ནས་མེད་ལ། འཆི་བའི་
བདུད་ལ་ལས་ཉོན་ཀྱི་དབང་གིས་འཆི་བ་ས་དང་པོ་ནས་མེད་ཀྱང་
ཡིད་ལུས་ཀྱི་འཆི་འཕོ་བ་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་དུ་མི་ལྷོག་པས་
འཆི་བའི་བདུད་དང་སྤང་པོའི་བདུད་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་དུ་དང་།
ལྷའི་བྱའི་བདུད་ཀྱང་དེ་གསུམ་ལས་འདའ་བ་ལ་བར་ཆད་བྱེད་པས་

འི་སྲིད་དེ་གསུམ་འབྲུག་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཡོད་དོ།

རྒྱུད་ཐུང་ཡང་།

འཆི་མེད་ཞི་བའི་གནས་ཐོབ་ལ།

འཆི་བདུད་རྒྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ། ཞེས་ཐུབ་པའི་ཆོས་སྐྱུ་

ཉག་པའི་སྐྱུ་བ་བྱེད་དུ་གསུངས་སོ། ། འདི་དག་གི་བག་ལ་ཉལ་ནི་

བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་དང་མཉམ་དུ་ཅིག་ཆར་དུ་བཅོམ་པར་ཤེས་པར་

བྱའོ། ། གཞོད་འཛོམས་ཆེ་བར། འདོད་པའི་ཟག་པ་སྤངས་པས་

ལྷའི་བྱའི་བདུད་ཆོམས་སོ། ། སྲིད་པའི་ཟག་པ་སྤངས་པས་འཆི་བའི་

བདུད་ཆོམས་སོ། ། མ་རིག་པའི་ཟག་པ་སྤངས་པས་ཉོན་མོངས་

པའི་བདུད་ཆོམས་སོ། ། ལྷ་བའི་ཟག་པ་སྤངས་པས་ཕྱང་པོའི་བདུད་

ཆོམས་ཉི་བདུད་བཞི་ལས་རྒྱལ་བ་ཟག་པ་ཟད་པ་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་

གཞན་རྒྱལ་ས་དང་མི་མཐུན་ནོ། ། འདིར་སྦྱར་བ་ལ་བདུད་བཞི་བཅོམ་

པར་བཤད་པ་ནི་རགས་པ་དང་ཕྱོགས་རེ་ལ་དགོངས་སོ། ། མི་

གནས་པར་གནས་པའི་ཐབས་མཁས་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་

བ་ཉིད་དུ་ནམ་པར་བསྐྱེམས་པས་ལའོར་འདས་ཀྱི་མཐའ་ལ་མ་ཞེན་
 བའི་ཚུལ་གྱི་གནས་བ་སྟེ། བར་སྤང་འཕུར་བའི་བྱ་ལ་གནས་ཡོད་
 མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ན་གནས་བ་མ་ཡིན་ས་ལ་ལྷུང་མི་འགྱུར། །དེ་ལྟར་
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ནམ་ཐར་སྐོར་སྟོད་པ། །ཐུང་ན་འདས་ལ་
 མི་རེག་མཚན་མར་སྟོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ།།

གདུལ་བྱ་གཞན་གྱི་དོན་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་ངེ་ལྟར་བཏབ་བའི་
 རྟགས་ཀྱིས་འཕངས་བ་ལྟར་བྱེད་བ་ནི། སྟོན་ལམ་གྲུབ་བ་སྟེ། རྣམ་
 བ་ཐམས་ཅད་དུ་གཞན་གྱི་དོན་ལ་གོ་ཆ་བགོས་ནས་དགེ་ཅ་
 རྫོགས་པར་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་བ་སྟེ། དཔེར་ན་འཕོང་
 བསྐྱབ་སྐྱེས་བྱས་གནས་དུ་མཉམ་འཕངས་ཏེ། །མདའ་གཞན་དག་
 གིས་བྱི་བཞིན་བརྒྱུད་མར་སྟོང་བཏེགས་ནས། །ཐུ་མའི་མདའ་
 དེ་ས་ལ་ལྷུང་བའི་སྐབས་མི་འབྱེད། །མི་དེ་འདོད་ན་མདའ་དེ་ས་ལ་
 ལྷུང་བར་འགྱུར། །དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་པ་མཚོག་སྟོད་
 པ། །ཤེས་རབ་ཐབས་སྟོབས་རྩུ་འབྲུལ་གྱིས་ནི་རྣམ་སྟོད་པ། །དེ་

དག་དག་བའི་ཅ་བ་ཇི་སྤྲོད་མ་རྫོགས་པ། །དེ་སྤྲོད་སྟོང་ཉིད་དམ་པ་
དེ་ནི་ཐོབ་མི་བྱེད། །ཅེས་སོ།།

ཉན་རང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
སྟོས་མ་བཏང་བའི་མཐུས་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་
དགའ་སྤྱད་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་གོམས་པ་སྟེ། ཇི་སྤྲོད་དུ་རྣམ་མཁུན་
དེ་ཉིད་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་བར་མ་དོར་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་
མི་བྱེད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་འཛིན་
བ་མེད་པ་མ་ཆགས་པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་ཕྱོགས་མཐུན་སོགས་
ཀྱི་ཆོས་དཀར་པོ་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་དག་ཅིང་རོ་སྤང་བ་མེད་པ་
སྟེ། བྱང་ཆེན་དེའི་ཆེ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དང་ལྡན་
པ་ཡིན་ཏེ་སྤྲོད་རྫོགས་བྱང་དུ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བར་དུ་ཡོངས་སུ་
ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་སོ།།

མི་དམིགས་པ་ནི། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོན་སྟོང་པ་ཉིད་རྫོགས་པར་
སྟོས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཀྱི་བདག་དང་ཆོས་སུ་དམིགས་པ་སྟོང་

བ་སྟེ། སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་ཡུན་རིང་པོ་ནས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ལ་
 སྤྱོད་སྤྱོད་པ་རྟག་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། བདེ་བར་འདུ་ཤེས་པ་དང་།
 བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། སྤྱག་པར་འདུ་ཤེས་པ་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་
 ཡིན་གྱི་དེ་དག་གི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྤྱད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །མཆན་
 མ་ཟད་པ་ནི། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་མཆན་མ་མེད་པ་རྫོགས་པར་
 སྒོམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་
 ལ་མཆན་མར་འཛིན་པ་སྤོང་བར་གནས་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་འདི་
 དག་ནི་ཡུན་རིང་པོ་ནས་མཆན་མ་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་སྟེ་སོགས་ནས་
 སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཉེས་པ་དེ་དག་མེད་པར་བྱའོ་སྟུང་སྟེ། ཞེས་
 སོ། །སྟོན་ལམ་ཟད་པའམ་དེ་མེད་པ་ནི། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོན་པ་
 མེད་པ་རྫོགས་པར་སྒོམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་
 ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་སྤོང་བའི་དགའ་བ་སྤོང་བར་གནས་པ་
 སྟེ། སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་ཡུན་རིང་པོ་ནས་སྟོན་ལམ་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་
 པ་སྟེ། འདི་ལྟར་བརྒྱ་བྱེན་དང་། ཆངས་པ་དང་། འཛིག་ཉེན་སྤོང་བ་

དང་། འཁོར་ལོས་སྐྱར་བ་ལ་མངོན་པར་དགའོ་སོགས་ནས། ཅི་ནས་
 སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྒོན་ལམ་གྱི་ཉིས་པ་དེ་དག་མེད་པར་འགྱུར་བ་
 དེ་ལྟར་ཆོས་བསྟན་པར་བྱའོ་སྟུང་སྟེ། ཞེས་སོ།།

སྒར་བཤད་པའི་བྱིར་མི་ལྟོག་པ་དེའི་རྟགས་སམ་དེ་མཆོན་པར་
 བྱེད་པ་ནི། སྒྲིང་ཉིད་དང་ཡང་དག་མཐའ་གང་རྟོགས་པས་འབྲས་བུ་
 ལྷ་མངོན་དུ་བྱེད་པའམ་དེ་གཉིས་ཇི་ལྟར་ན་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་ཡིན།
 ཇི་ལྟར་ན་མཆོན་མེད་ནས་དངོས་པོ་མེད་པའི་བར་མངོན་དུ་མི་བྱེད་
 བར་ཡུམ་སྒྲོམ་ཞེས་བྱང་སེམས་གཞན་ལ་བྱང་སེམས་གཞན་གྱིས་
 ཇི་བ་སྒྲོན་དུ་བཏང་བ་ན། དེའི་ལན་བྱིར་མི་ལྟོག་གི་ཆོས་ཡིད་ལ་བྱ་
 དགོས་པར་བརྗོད་པ་ལ་མཁས་པ་སྟེ་འདི་སྐད་དུ་བྱེད་གྱིས་སྒྲིང་པ་
 ཉིད་ཁོ་ན་ཡིད་ལ་བྱ། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱར་ནས། མཆོན་མེད་སྒོན་མེད་
 མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པ། འགག་པ་མེད་པ། བྱེད་
 གྱིས་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིད་ལ་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 ཡོངས་སུ་མི་གཏང་བར་བྱའོ། །ཞེས་ལུང་སྒྲོན་པར་བྱེད་ན་རབ་

འགྲོར་བྱང་ཆེན་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆེན་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་བཙུང་པ་
ལྟ་བུར་འདས་དེ་དག་གིས་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་ལུང་བསྟན་པ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་རིག་པར་བྱའོ།

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཆེན་གྱིས་
ཡོངས་སུ་འབྲིས་པར་བྱ་བ་དེ་བརྗོད་དོ། །དེ་ལུང་སྟོན་ཏེ། །དེ་རབ་
ཏུ་འབྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། བྱིད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་སོགས་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
ཐོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་འབྲིས་པར་མི་བྱ་སྟེ་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་ཀུན་ཏུ་དམིགས་པར་ཡང་མི་བྱའོ། །ཞེས་ལུང་སྟོན་
ན་ལུང་མ་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ཆོད་མེད་པ་ནི་
བྱང་ཆེན་གྱིས་ཐབས་མཁས་ཀྱི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་གྱིས་
ཏེ། འདི་ལྟར་བྱང་ཆེན་གང་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སར་ལུང་
བསྟན་པ་དེ་དག་ནི། རྣམ་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལན་ལྟོན་ཏེ་གང་རྣམ་པ་དེ་
ལྟར་ལན་ལྟོན་པ་དེ་དག་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་འབར་བ་སྐྱེད་པར་རིག་
པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཐབས་མཁས་པ་བཙུ་བོ་དེ་ཉམས་སུ་སྤང་བའི་ཚུ་མ་ནི་
 འཕགས་པའི་བཞེད་པ་སྤར་ལྟར་ལས། འགྲེལ་ཚུང་དང་ཤེར་སྟོན་
 ཏུ་ཐབས་མཁས་བཙུ་ཉིད་ཡུལ་ཏུ་བྱས་ནས། དེ་ལ་སེམས་ཅན་
 འདུལ་བའི་ཕྱིར་མངོན་ཏུ་བྱ་བའི་དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པ་
 ལ་བཞེད་དོ། །སྦྱར་བ་འདི་གསུམ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་གི་རྟེན་གྱིས་སྟོམ་པ་
 གཞུང་གི་རིམ་པ་ལས་འཐོབ་པས་སྦྱར་བ་འདི་གསུམ་སྦྱར་ལམ་
 ནས་བཞག་གོ། །དེ་ཡང་གཙོ་བོའི་དབང་ཏུ་བྱས་ཀྱི་ཞིབ་ཏུ་དབྱེད་ན་
 ཆོགས་ལམ་ནས་ཀྱང་བཞག་དགོས་ཏེ། འདི་གསུམ་ནི། ཆོས་རྒྱལ་ས་
 སྟོས་བྲལ་ཏུ་སྟོམ་པ་དང་། ཞིང་དག་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་
 ཅན་སྦྲིན་པར་བྱེད་གསུམ་ཡིན་ལ་དེ་གསུམ་མི་བྱེད་ན་བྱང་སེམས་
 མ་ཡིན་པར་གྱུར་པས་སོ། །

གལ་ཏེ་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྦྱར་བ་སོ་སྟེ་ལ་མེད་དེ། ཡོད་ན་སྦྱར་
 བ་དང་བོ་ཡོད་དགོས་པ་ལ། དེ་མེད་དེ་བདུད་བཞི་བཅོམ་པ་མེད་པས་
 ཤེས་ན། ཐབས་མཁས་ནི་དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་ཡིན་པས་

དེ་སོ་སྟེ་ལ་ཡོད་ལ་བདུད་བཞི་བཅོམ་པ་མེད་ན་ཐབས་མཁས་མེད་
 བས་ཀྱང་མ་བྱལ་སྟེ། རྣམ་མཁུན་མེད་ཀྱང་མངོན་རྫོགས་བརྒྱད་
 གང་རུང་མེད་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཡུལ་ལ་མ་ཞེན་ཤེས་བྱའི་དེ་ཉིད་
 ཤེས། །སྟོ་ལ་མ་ཞེན་མཁུན་གསུམ་རྫོགས་རིགས་བསྐྱེད། །ཐབས་
 ཤེས་བྱུང་འབྲེལ་སྲིད་ཞིའི་མཐར་མི་ལྷུང་། རྒྱལ་སྐས་རྣམས་ཀྱི་
 ཉམས་ལེན་འདྲིར་བཞག་དོ། །རྣམ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
 རྫོགས་པའི་སྤྱི་དོན་གྱི་སྐབས་ཏེ་བཞི་པའོ། །

༥ གཉིས་པ་དབང་དུ་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་ཅེ་སྒྲུང་གི་ཡན་ལག་
 རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི། སྒྲུང་ལམ། བཟོང་ལམ། སྒྲོམ་ལམ།
 བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་མོའོ། །དང་པོ་སྒྲུང་ལམ་ཅེ་མོ་ལ་བཞི། རྟོད་
 ཅེ་མོ། བཟོང་བ། ཆོས་མཆོག་གི་ཅེ་མོའོ། །དང་པོ་རྟོད་ཀྱི་ཅེ་མོ་ནི།

སྒྲུང་ལམ་ཅེ་མོ་ཐོབ་པའི་རྟགས་རྣམ་པ་བརྩ་གཉིས་ཀྱིས་མཆོར་
 བས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་མི་ལམ་དུ་འབྱུང་བའི་རྟགས་དུག་མི་
 ལམ་དང་སད་པ་གཉིས་ཀའི་གནས་སྐབས་སུ་འབྱུང་བའི་རྟགས་
 གཉིས། སད་པའི་སྐབས་སུ་འབྱུང་བའི་རྟགས་བཞིའོ།

མི་ལམ་གྱི་རྟགས་དུག་ལ་ཡང་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་
 གོམས་པའི་རྟགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་གཉིས། སྐབས་དང་དེའི་མཐུ་ལ་གོམས་
 པ་བརྟན་པའི་རྟགས་གཉིས། མི་ལམ་ལ་མི་ལམ་དུ་ཤེས་པའི་རྟགས་
 གཅིག་རང་གི་ཞིང་དག་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་གཅིག་ཡོད་པ་ལས།

དང་པོ་གཉིས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ལྟ་བུར་ལྟ་བ་དང་
 ཉན་རང་གི་ས་དང་ཁམས་གསུམ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་མི་བསྐྱེད་

བའོ། །གཉིས་པ་གཉིས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་སྟོན་པ་དང་
རྩུ་འབྲུལ་གྱི་ཆོ་འབྲུལ་སྟོན་པ་མཐོང་བའོ། །གསུམ་པ་ནི་མི་ལམ་ན་
འདིགས་སྐྱག་སོགས་མཐོང་བའི་རྒྱན་གྱིས་མི་ལམ་དུ་ཤེས་ཤིང་
སད་པའི་འོག་དུ་ཡང་ཁམས་གསུམ་མི་ལམ་ལྟར་སྟོན་པའི་སེམས་
སྐྱེ་བའོ། །བཞི་པ་ནི་ངན་སོང་གི་འགྲོ་བ་མཐོང་བའི་རྒྱན་གྱིས་རང་
ཉིད་སངས་རྒྱས་པའི་ཞིང་དུ་ངན་སོང་སྟོང་བར་རྗེས་སུ་བྲན་བའོ། །

མི་ལམ་དང་སད་པ་གཉིས་ཀའི་གནས་སྐབས་སུ་འབྱུང་བའི་
རྟགས་ནི། བདེན་པའི་ཆོག་གིས་སྟོན་ལམ་བརྗོད་པས་གྲོང་ལ་སོགས་
པ་མེས་ཆོག་པ་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་མི་མ་ཡིན་
པས་བབྱང་བ་གཏོང་བ་གཉིས་སོ། །འདི་གཉིས་སེམས་ཅན་ཡིན་
མིན་གྱི་གཞོད་པ་ཞི་བར་བྱེད་པ་སྟེ་མཐུའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྟགས་
གཉིས་སོ། །འདིའི་སྐབས་སུ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་ཡིན་ལ་མེ་ཞི་བ་དང་། ཕྱིར་
མི་ལྟོག་མ་ཡིན་ལ་མེ་ཡང་མ་ཞི་བ་དང་། ཕྱིར་མི་ལྟོག་ཡིན་ཡང་ཆོས་
སྟོང་གི་ལས་གྱི་ལྟག་མ་སྟོང་བས་མེ་མ་ལུས་པ་མ་ཞི་བ་དང་། ཕྱིར་

མི་ལྟོག་མིན་ཡང་བདུད་ཀྱི་མཐུས་མེ་ཞིན་ས་དེས་རྫོམ་བ་སྐྱེ་བ་སྟེ་ཐུ་
བཞི་ཡོད་ལ་ཕྱི་མ་ཡང་དེ་དང་འབྲེལ།

སད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཉགས་བཞི་ནི། བདུད་དང་སྡིག་
གྲོགས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཕྱི་ནང་གི་དགོ་བཤེས་བསྟེན་བ་དང་།
དགོ་ཅ་རྫོགས་པར་འདོད་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་
སློབ་བ་དང་། གུན་བྱང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དབེན་པར་ལྟ་བས་དེ་ལ་
ཆགས་བ་མེད་བ་དང་། གཟུགས་སོགས་ལ་མི་སྟོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་
ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྟུང་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་དང་ཉེ་བཅོ། །འདི་
བཞི་ནི་ལམ་ལ་སློབ་པའི་རྒྱ་དང་། བསྐྱབ་པའི་ཡུལ་དང་། སློབ་ཚུལ།
བསྐྱབ་པའི་ཕན་ཡོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཉགས་སོ།

གཉིས་པ་ཅེ་མོའི་ཅེ་མོ་ནི།

བསོད་ནམས་རྣམ་པར་འཕེལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཆོན་ནས་
གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཕྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་བརྒྱད་
དང་། རང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་བརྒྱད་དོ། །འཇམ་
གླིང་སོགས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་གངས་དང་མཉམ་པའི་

སངས་རྒྱལ་ལ་མཆོད་ཅིང་དགོ་ཅ་བསྟོས་པ་ལས་ཀྱང་ཅེ་མོ་བས་
 ཡུམ་དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་གཞན་ལ་སྟོན་པ་བསོད་ནམས་འཕེལ་
 བ་དང་། ཉན་མཆོན་ཀྱང་ཏུ་ཤེར་བྱིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མི་འབྲལ་བ་
 དང་། ཆོས་སྟོས་བྲལ་ལ་མི་སྒྲག་པའི་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་དང་། བྱང་
 རྒྱལ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པ་དང་།
 འཇམ་གླིང་གི་སེམས་ཅན་དགོ་བཅུ་སྟོམས་འཇུག་ཆད་མེད་ཐོབ་
 པ་ལས་ཀྱང་བསོད་ནམས་འཕགས་པའི་ཡུམ་དོན་ལ་སྟོན་པ་དང་།
 ལྷ་འི་རིས་ཐམས་ཅད་དུ་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་དོན་གྱི་ཕྱིར་འགྲོ་ཞིང་
 ལྷ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་འོང་བ་དང་། རྣམ་མཁྲེན་ཡིད་བྱེད་དང་མི་
 འབྲལ་བས་བདུད་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་། བྱང་སེམས་
 གཞན་ལ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱལ་དང་མཆོད་ས་པར་གྱས་པ་དང་བརྒྱད་
 བེ་བྱི་གཙོ་ཐོར་གྱུར་པའོ། །བསམ་གཟུགས་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་
 ཀྱང་དེའི་དབང་གིས་མི་སྦྱེ་བ་དང་། ཉན་རང་གི་རིགས་འཇིག་པའི་
 སྟོན་སངས་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པ་དང་། སངས་
 རྒྱལ་འཛོལ་པའི་རྒྱ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་བྱས་པ་ལྷག་པར་

གྱུར་པ་དང་། འདི་གཉིས་རིགས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ལྷག་པར་གྱུར་
 པའོ། ། ཡང་ན་རིགས་ཅན་དང་རིགས་ཀྱིས་སོ། ། ཕྱིན་དུག་གི་མི་
 མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་སེམས་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། གཟུགས་ནས་ནམ་
 མཁུན་གྱི་བར་ལ་ཞེན་པ་མེད་པ་དང་། ཡུམ་དུ་པར་བྱིན་ཀྱང་བསྐྱུས་
 པར་ཤེས་ནས་དེ་ལ་སྦྲོབ་པ་དང་། བསྐྱུས་པ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་
 ཐམས་ཅད་ཐོབ་པ་དང་། གཟུང་བ་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་བྲལ་
 བས་རྫོགས་བྱང་ལ་ཐག་ཉེ་བ་དང་བརྒྱུད་ནི་ནང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའོ། །

གསུམ་པ་བཟོད་པའི་ཅེ་མོ་ནི།

ཅེ་མོས་སྤེལ་བའི་རྟོགས་པ་རང་དབང་དུ་གྱུར་ཅིང་བརྟན་པ་ཐོབ་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་མཆོན་ནས་གསུངས་སོ། ། འདི་ལ་རང་དོན་རྟོགས་
 པ་བརྟན་པ་དང་། གཞན་དོན་སྙིང་རྗེ་བརྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།
 ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་ཆོས་
 སེམས་བསྐྱེད་ནས་བཟུང་སྟེ་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་མཐོང་ལམ་
 གྱི་བར་སུམ་ཅུ་པོ་ལས་ཅི་རིགས་པ་ལ་རྟོགས་པ་བརྟན་པ་ཐོབ་
 པ་དང་། གཉིས་པ་ནི། དེའི་ཆེ་རང་དོན་ཞི་བར་མི་ལྟུང་བའི་ཆེད་དུ་

ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྲོད་ཆེ་ཆེན་པོ་མངོན་དུ་བྱེད་ཅིང་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའོ།

བཞི་པ་ཆོས་མཆོག་གི་ཅེ་མོ་ནི།

ངེས་བརྟན་གྱིས་བརྟན་པར་བྱས་པའི་རྟོགས་པ་ལས་གཞན་
དུ་མི་གཡོང་བའི་སེམས་ཀྱན་དུ་གནས་པས་མཆོན་ནས་གསུངས་
སོ། །དེ་ཡང་། མི་ལྟོག་བྱང་ཚུབ་མཆོག་ལ་རབ་དུ་ཞུགས་པ་
ཡི། །སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་བསམ་པ་ཐག་པས་ཡི་རང་བ། །སྤྲོད་
གསུམ་རི་རབ་སྤང་ལ་གཞལ་བས་ཆད་བཟུང་རུང་། །རྗེས་སུ་ཡི་
རང་དགེ་བ་དེ་ནི་དེ་ལྟ་མིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྲོད་བཞི་ལ་
སོགས་སྤྲོད་གསུམ་སའི་དགྱིལ་འཁོར་སྤང་ལ་གཞལ་བ་དང་། ཚུ་
ཐེགས་སྐྱ་ཅེས་སྤང་བ་དཔེར་མཛད་ནས་དེའི་ཆད་གཟུང་རུང་གི
བྱང་སེམས་བཞིའི་བྱན་དུག་ལ་སྤྲོད་པའི་དགེ་ཅེ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་
ཅེ་གཅིག་དུ་ཡི་རང་བའི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཆད་
བཟུང་བར་མི་རུས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་སེམས་བཞི་ནི། ཐེག་
པ་ལ་དང་པོར་ཞུགས་པ། སྤྲོད་པ་ལ་ཞུགས་པ། བྱིར་མི་ལྟོག་པ།

སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་སེམས་བཞི་ཡིན་ལ། དེ་བཞི་
 ཡང་། རྣམ་རྟོག་བཞིའི་གཉེན་པོ་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་རྟོགས་པ་བཞི་ལ་
 གནས་པ་དང་། སྦྱར་ཅེ་བཞི་དང་། མོས་སྦྱོད། མ་དག་པ་ས་བདུན།
 དག་པ་ས་གསུམ། ས་བཅུ་པ་ལ་འདོད་པའི་ལུགས་གསུམ་བཤད་
 བ་ལས་སྡུ་མ་འཕགས་པ་དང་། གྱི་མ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པའོ། །དེ་
 ལྟར་སྦྱར་ཅེ་བཞི་པོ་འདི་ཡང་། དང་པོ་ཐོབ། བར་དུ་འཕེལ་ཁིང་རང་
 དབང་དུ་གྱུར། ཐ་མར་དམིགས་པ་ལས་མི་གཡེང་བར་གནས་པའོ། །

གཉིས་པ་མཐོང་ལམ་ཅེ་མོ་ལ་གཉིས། སྤང་བྱ་དང་གཉེན་
 པོའོ། །དང་པོ་སྤང་བྱ་ལ། གཟུང་རྟོག་དང་འཛིན་རྟོག་གཉིས། དང་
 པོ་གཟུང་རྟོག་ལ་གཉིས། རྟོག་པ་དང་། གཉེན་པོའོ། དང་པོ་རྟོག་
 པ་ལ་བཞི། རྟོག་པའི་ངོ་བོ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་པ། དབྱེ་བ།
 འབྲུལ་པར་སྦྱབ་པའོ། །དང་པོ།

རྟོག་པའི་ངོ་བོ་ལ་གཉིས་ལས། བྱང་སེམས་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་
 མཆོན་མར་མི་དམིགས་པ་དང་། དེའི་ལྷོག་ཡུལ་མཆོན་མར་
 དམིགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད། རིམ་པ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་སོགས་དང་སྤྲོད་ཁིང་

ལྷང་བ་སོགས་དག་ལོ། །རྣམ་པ་ནི་བྱང་སེམས་དང་སངས་རྒྱས་
 གྱི་ཆོས་ལེན་པར་འདོད་པས་སྤང་བའི་གཟུང་བའི་ཞེས་ཞེན་པ་དང་།
 ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་འདོར་བར་འདོད་པའི་སྒོ་ནས་དོར་
 བའི་གཟུང་བའི་ཞེས་ཞེན་པ་ནི། དེས་པ་ལྟར་འབྱུག་པ་དང་ལྟོག་པའི་
 གཟུང་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་སོ།།

གཉིས་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱུར་བ་ནི།

དེ་གཉིས་མཐོང་ཅེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བུ་
 ཡིན་པས་སོ། །དཔེར་ན་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་པ་དང་འབྲ་བར་རོ།།

གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ནི།

རྟོག་པ་དེ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལ་དགུ་རེ་ཡོད་དེ་ཡུལ་དགུ་ཡོད་པའི་
 དབྱེ་བས་སོ།།

བཞི་པ་འབྲུལ་པར་སྐྱབ་པ་ནི།

དགུ་གཉིས་བཙུང་བརྒྱུད་ཡོད་པ་ནི་ཡུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་
 ཡིན་པར་འཛིན་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རང་གི་

ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། རྟ་དུ་ར་ཐོས་པའི་རྒྱུས་ནམ་
མཁའ་ལ་གསེར་གྱི་ཁབ་ལེན་པ་ལ་འབྲུག་པ་ལྟར་ཞེན་ཡུལ་གྱི་
དངོས་པོ་དང་མ་འབྲེལ་བར་འབྲུག་པ་སྟེ་ཞེན་པ་ལྟར་ཡུལ་མི་
གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ།།

གཉིས་པ་གཉེན་པོ་ནི་དགུ་རེ་སྟེ། དང་པོ་འབྲུག་པ་གཟུང་རྟོག་
གི་གཉེན་པོ་དགུ་ནི། དང་པོ།

ཡུམ་ནས་རྒྱམ་མཁའ་བཟེན་བར་དབེན་པར་རྟོག་པ་ངོ་པོ་ཉིད་རྟོག་གི་
གཉེན་པོ་དང་།

གཉིས་པ། རྒྱམ་མཁའ་འགའ་ཞིག་ལ་ཉེ་རིང་དུ་མི་སེམས་པ་
ལྟར་རྒྱམ་མཁའ་དང་ས་གཉིས་ལ་ཉེ་རིང་དུ་མི་སེམས་པ་ནི་རིགས་
ལ་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་དང་།

གསུམ་པ། སྤྱུ་མའི་སྤྱེས་བུ་སྤྱུ་མ་མཁའ་དང་ལྟ་མོ་ལ་ཉེ་རིང་
དུ་མི་སེམས་པ་ལྟར་ལམ་དམན་མཆོག་ལ་ཉེ་རིང་དུ་མི་སེམས་པ་ནི་
ལམ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་ལ་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་དང་།

བཞི་པ། གཞུགས་བརྟན་རང་གང་གིས་འབྱུང་བ་དང་དེ་མིན་
བ་གཉིས་ལ་ཉེ་རིང་དུ་མི་སེམས་བ་ལྟར་ལམ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་
ཡུལ་ལ་ཉེ་རིང་དུ་མི་རྟོག་བ་ནི་དམིགས་བ་མ་འབྲུལ་བར་རྟོག་
པའི་གཉེན་པོ་དང་།

ལྔ་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་བ་ལ་སྤྱག་མི་སྤྱག་གི་སྒྲོ་མེད་བ་ལྟར་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱེན་བ་ལ་སྤྱག་མི་སྤྱག་གཉིས་སུ་མེད་བར་
རྟོག་བ་ནི་སྤངས་གཉེན་ལ་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་དང་།

དྲུག་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་བ་རྟོག་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་བ་
ལྟར་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྤངས་བ་ནི་རང་གི་རྟོགས་བ་ལ་རྟོག་
པའི་གཉེན་པོ་དང་།

བདུན་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱལ་བ་རྫོགས་བྱང་དང་
ནམ་མཁའ་ལ་ཉེ་རིང་དུ་མི་འཛིན་བ་ལྟར་བདག་གཞན་གཉིས་སུ་མི་
འཛིན་བ་ནི་གཞན་དོན་བྱེད་པ་པོ་ལ་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་ལོ།

བརྒྱད་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་བ་སྤྱལ་བ་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་

སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པ་ལྟར་ཡུམ་ཡང་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ནི་གཞན་
དོན་གྱི་བྱ་བ་ལ་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་ལོ།

དགུ་པ། འབྲུལ་འཁོར་མཁན་གྱིས་བྱས་པའི་བྱད་མེད་གྱི་
གཟུགས་དེ་རང་གང་གི་སྦྱང་དུ་བྱས་པ་ལ་མི་རྟོག་པ་ལྟར་ཡུམ་
ཡང་གང་གི་སྦྱང་དུ་སྒྲོམ་པའི་ཐོབ་བྱ་ལ་མི་རྟོག་པ་ནི་འབྲས་བྱ་ལ་
རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་ལོ།

གཉིས་པ་ལྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་གི་གཉེན་པོ་དགུ་ནི། དང་པོ།

ཉི་ཟླས་སྒྲིང་བཞིར་ལས་བྱེད་པ་དང་འཁོར་སྐྱར་གྱི་རིགས་རིན་
པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གྱིས་དབང་སྐྱར་བའི་དཔེས་རིམ་པ་ལྟར། ཤེས་རབ་
དང་སྙིང་རྗེ་དང་མ་བུལ་བའི་སྤྱིན་སོགས་ལྡན་མཐའ་གཉིས་སུ་མི་
ལྟར་བ་དང་ཐོབ་བྱ་ལ་དབང་སྐྱར་བར་གསུངས་པ་རྟོགས་པ་དམན་
པའི་རྟོག་ཕྱོགས་དང་།

གཉིས་པ། བྱིམ་ཐབས་གྱིས་མ་བསྐྱུངས་པ་དང་བསྐྱུངས་
པའི་བྱད་མེད་ལ་འཕྱོན་མས་སྐྱགས་རྟེན་མི་རྟེན་གྱི་དཔེས་བྱ་ག་པ་

དང་བལ་མ་བལ་གྱིས་ལྷ་པོ་ཡང་བདུད་གྱིས་ཚུགས་མི་ཚུགས་སུ་
གསུངས་པ་ནི་ཕྱི་ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱུང་དང་།

གསུམ་པ། གོ་མཆོན་ཆང་བ་དགས་མི་ཐུབ་ཅིང་འཛོམས་
པའི་དཔེས་བྱ་ག་པ་མ་བལ་བའི་ལྷ་པོ་བདུད་གྱིས་མི་ཚུགས་ཤིང་
མི་མཐུན་སྤྱོད་མཐས་ཅད་འཛོམས་པ་ནི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཆང་
བའི་བསྒྲིག་ཆེ་དང་།

བཞི་པ། འཁོར་སྐྱུར་ལ་མཁར་གྱི་རྒྱལ་པོས་བསྐྱེན་བཀྱར་བའི་
ཕྱིར་འོང་བའི་དཔེས་བྱ་ག་པ་དང་མ་བལ་བའི་ལྷ་པོ་རྣམ་མཁུན་དུ་
འོང་བ་ནི་རྟོགས་པ་ལ་རང་དབང་མ་ཐོབ་པར་གཞན་རྒྱེན་གྱིས་
འགོ་བ་ལས་བསྒྲིག་པའོ།

ལྷ་པ། གཞུས་ཚུ་སྤྱང་པ་མོ་རྣམས་བྲངས་ཏེ་རྒྱ་མཆོར་འགོ་བའི་
དཔེས་བྱ་ག་པའི་མཐུས་ལྷ་པོ་རྣམ་མཁུན་དུ་འདོད་པ་ནི་ཆེད་དུ་བྱ་
བ་ལོག་པའི་བསྒྲིག་ཆེ་འོ།

བྱ་ག་པ། ལག་པ་གཡས་གཡོན་གྱིས་བྱ་བ་བྱེད་མི་བྱེད་གྱི་

དཔེས་དྲུག་པ་དང་ལྔ་པོ་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་ལམ་ཉི་ཆེ་བ་
དང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱད་པར་དང་།

བདུན་པ། ཅུ་སྐར་ཆེ་ཅུང་གི་ཅུ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མཚོར་བྱིན་པ་
ན་རོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་དཔེས་དྲུག་པས་ཟེན་པའི་ལྔ་པ་རྣམས་པ་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་བྱིན་པ་ན་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་རོ་གཅིག་
པར་གསུངས་པ་ནི་འབྲས་བུ་སྒྲ་ཆོགས་པ་ལས་བསྒྲིག་པ་དང་།

བརྒྱད་པ། འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེས་དབྱང་འགོ་ཞིང་གནས་པར་
བྱེད་པའི་དཔེས་དྲུག་པས་ལྔ་པོ་རྣམས་མཐུན་ཏུ་འགོ་ཞིང་གནས་པར་
བྱེད་པར་གསུངས་པ་ནི་གནས་འཇུག་ལ་ཚོངས་པའི་གཉེན་པོ་དང་།

དགུ་པ། འཁོར་སྐྱུར་གྱི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་དབྱང་གི་མདུན་ཏུ་
འགོ་བ་ལྟར་དྲུག་པ་ལྔ་པོའི་མདུན་ཏུ་འགོ་ཞིང་ལྔ་ནི་དྲུག་པའི་རྗེས་
སུ་འབྲང་བར་གསུངས་པ་ནི་རང་འབྲས་ཀྱི་རྗེས་ལ་གཞན་ཏུ་
འགོ་བའི་སྒྲིག་བྱེགས་སོ།།

གཉིས་པ་འཛིན་རྟོག་ལ། རྟོག་པ་དང་གཉིན་པོ་གཉིས། དང་པོ་
 རྟོག་པ་ལ་དངོས་དང་དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་གཉིས། དང་པོ་རྟོག་པ་
 དངོས་ལ་བཞི། རྟོག་པའི་ངོ་བོ། སྤང་བྱར་བསྟན་པ། དབྱེ་བ། འབྲུལ་
 པར་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་ནི།

སོ་སའི་སྐྱེ་བོ་ལ་ནི་སྐྱེས་བྱ་དེར་གདགས་པའི་གཞི་རྩས་སུ་ཡོད་
 པའི་རྟོན་ཅན་གྱི་འཛིན་པ་དང་། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ལ་ནི་སྐྱེས་
 བྱ་དེར་གདགས་པའི་གཞི་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྟོན་ཅན་གྱི་
 འཛིན་པ་དག་ཡོད་པས་འཛིན་པར་ནམ་པར་རྟོག་པ་རྩས་འཛིན་དང་
 བཏགས་འཛིན་གཉིས་སོ།

གཉིས་པ། སྤང་བྱར་བསྟན་པ་དང་།

གསུམ་པ་ནི། སྤང་ལྟར་ངོ།

བཞི་པ་འབྲུལ་པར་སྐྱབ་པ་ནི།

འཛིན་རྟོག་དགུ་ཚམ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ནི་རང་ཡུལ་སྤྱིན་ཅི་
 ལོག་ཏུ་སྤང་བའི་སྤྱིར་རྟོག་པ་དེ་དག་ཡུལ་བདེན་པ་འཛིན་པའི་ངོ་

མོས་དབེན་པ་རྩུན་པ་འཛིན་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ་རྟོག་
པ་དེ་དག་གི་ཡུལ་དངོས་པོར་གྱུར་པ་གཟུང་བའི་དོན་དེ་དག་རི་ལྟར་
གཟུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་གཟུང་བའི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ།

གཉིས་པ་དེ་ལ་རྩྱུང་བ་སྟོང་བ་ལ་གསུམ། རྩྱུང་བ། ལན། ལན་
ལ་རྩྱུང་སྟོང་ངོ། །དང་པོ་རྩྱུང་བ་ནི།

སོ་སྐྱེའི་འཛིན་པ་ལ་རྩུན་རྟོག་གིས་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་ཆོས་
ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་རྟོག་པ་ཡོད་པས་སེམས་ཅན་གྱི་རྩུས་
མེད་པར་རྟོག་པ་ཡང་ཡོད་ལ། འཕགས་པའི་འཛིན་པ་ལ་བཏགས་
འཛིན་གྱིས་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་ང་ཞེས་འབྱུང་བས་ངར་འཛིན་
ཡོད་པས་སོ། །ཞེས་པའོ།

གཉིས་པ་དེའི་ལན་ནི།

སོ་སྐྱེའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དུ་ཤེས་པ་ནི་མོས་པ་ཡིད་
བྱེད་གྱིས་བདག་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། བཏགས་
འཛིན་འཕགས་པ་ལ་བཞག་པ་ནི་དེ་ཁོ་མོ་ནི་ཡིད་བྱེད་གྱིས་བདག་
བཏགས་པ་ཅམ་དུ་རྟོག་པ་ལ་འདོད་པ་དང་། འཕགས་པས་ང་དེའི་

ཆེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་ནི་གཞན་གྱི་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཐབས་སུ་
 བསྟན་པ་ཐ་སྟད་པ་ཡིན་གྱི། ངར་འཛིན་པ་མཆོན་ཉིད་པ་ཡོད་པ་
 མིན་པས་ཚད་པ་དེ་དག་ལ་སྟོང་པོ་མེད་དོ། །འོ་ན་འཕགས་པས་
 སྟུང་ལམ་པའི་རྒྱད་ལ་སྟེས་བྱ་བཏགས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་དང་འདྲིང་
 ཡང་མཐོང་སྤང་ལ་རྟོག་པ་དེ་བཤད་པ་མི་འཐད་ཅིང་སྟོམ་སྤང་ལ་
 རྩས་འཛིན་རྟོག་པ་མི་འདོད་པར་འགྱུར་ཏེ། འཛིན་རྟོག་དང་པོ་སོ་སྟེ་
 དང་གཉིས་པ་འཕགས་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པས་ཤེ་ན། བཏགས་འཛིན་
 ལ་ཡོད་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་པ་གཉིས་སུ་མཛད་པས། སོ་སྟེ་དང་
 མཐོང་སྤང་ལ་རྟོག་པ་བྱེ་མ་ཡོད་པར་བཤད་པ་ནི་མོས་པ་ཡོད་བྱེད་
 ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ། ཅ་བར་འཕགས་པ་ལ་གསུངས་པའི་དགོངས་
 པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡོད་བྱེད་ལ་དགོངས་སོ། །སྟོམ་སྤང་ལ་ནི་རྩས་
 འཛིན་གྱི་ཐ་སྟད་མ་མཛད་དོ། །ཤུཌ་པས་ནི་འདི་གཉིས་ཡོད་པ་ངས་
 པ་ཅན་དུ་མཛད་དེ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ཉན་རང་དང་རྩས་འཛིན་
 རྟོག་པ་སོ་སྟེ་ལ་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་ལན་ལ་ཚུད་སྟངས་ནི།

གཤམ་ཏེ་འདིར་འཛིན་རྟོག་སེམས་ཅན་དུ་རྟོག་པར་བཤད་པ་འདི་
 གང་ཟག་དང་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ནམ།
 འོན་ཏེ་གང་ཟག་ཏུ་གངགས་པའི་གཞི་སེམས་རྒྱད་ཀྱིས་ཟེན་པའི་
 ཆོས་ཅམ་ལ་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་དེ་ཉོན་ཤིབ་
 ཡིན་པས་ཉན་རང་གིས་ཀྱང་སྟོང་བར་འགྱུར་ན་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ།
 བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྟངས་བྱ་ཡིན་པ་དང་། འདི་
 གཉིས་སྟོང་ན་གཟུང་རྟོག་གཉིས་ཀྱང་སྟོང་རུས་པས། གཟུང་འཛིན་
 གྱི་རྟོག་པ་བཞི་ཀ་ཉན་རང་གིས་སྟོང་རུས་པས་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ།

གཉིས་པ་ལྟར་ན་གཞུང་ལས་སེམས་ཅན་དང་གང་ཟག་ཏུ་རྟོག་
 པར་བཤད་པ་དང་། ཉི་ལྟར་གི་ཚུད་ལན་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད་མེད་ཀྱིས་
 ཇམ་འཛིན་ཡོད་མེད་དུ་བཤད་པ་མི་འཐད་ཅེ་ན། སྟེར་འཛིན་རྟོག་ལ་
 གང་ཟག་དང་ཆོས་ཅམ་ལ་འཛིན་པ་པོར་ཞེན་པ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་
 གཉིས་ཀ་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱིས་སྟངས་དགོས་པའི་བྱིར་གཉིས་ཀའི་
 རྣམ་གཞག་ཁས་སྒྲུང་དགོས་སོ། །དེས་ན་སྟེ་འཕགས་གཉིས་

གས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་ཀྱང་མངོན་དུ་གྱུར་མ་གྱུར་ཡོད་
 བས་དེ་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་པ་ལ་རྩས་བཏགས་ཀྱི་འཛིན་པར་འཛིག་པ་
 ལྟར་ཆོས་བདག་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་བྱང་
 བར་གྱིས་ཀྱང་སྐྱེ་འཕགས་ཀྱི་འཛིན་པ་ལ་ཆོས་ཅམ་ལ་རྩས་དང་
 བཏགས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོར་འཛིན་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱིས་འཛིན་
 བ་གཉིས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྐྱེ་འཕགས་ཀྱི་འཛིན་པ་ལ་
 རྩས་བཏགས་ཀྱི་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་བྱས་པ་ཡང་གཙོ་ཆེ་བས་ཡིན་
 ཏེ། གཞན་དུ་ན་ས་བདུན་པའི་བར་དུ་ཉོན་ཡིད་མཆོན་ཉིད་པ་མི་འཇུག་
 བར་འགྱུར་ཏེ། ངར་འཛིན་མཆོན་ཉིད་པ་ལ་རྩས་འཛིན་གྱིས་བྱབ་པས་
 སོ། །རིགས་པ་འདིས་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱི་
 ཡོད་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་གཉེན་པོ་ནི་རྩས་འཛིན་དང་བཏགས་འཛིན་གྱི་གཉེན་
 པོ་གཉིས། དང་པོ་རྩས་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་ལ་དབྱེ་སྟེ། དང་པོ།

ཡུམ་གྱིས་གཟུགས་སོགས་མི་འཛིན་མི་འདོར་བ་སྒྲིན་ཡོན་
 འཛིན་འདོར་གྱི་གཉེན་པོ་དང་།

གཉིས་པ། གཟུགས་སོགས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་དག་ཅ་འཕེལ།
 ཕྱིན་བྱུག་རྫོགས། རྣམ་མཁུན་ཐོབ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་པ་བདེན་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་དང་།

གསུམ་པ། ཡིད་ལ་བྱེད་མི་བྱེད་གཉིས་ཀ་ཁམས་གསུམ་ཀྱི་
 རྒྱ་ཡིན་མིན་དུ་གསུངས་པ་ཁམས་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་སྤང་
 གཉེན་གཉིས་ཀ་དང་།

བཞི་པ། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་སྤྱོད་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མི་
 གནས་པ་ཉིད་ཞེན་ནས་གནས་པའི་གཉེན་པོ་དང་།

ལྔ་པ། དེའི་འཐད་པར་ཆགས་པར་བྱ་བ་མེད་པས་མངོན་པར་
 ཆགས་པ་མེད་པ་མངོན་ཞེན་ཀྱི་གཉེན་པོ་དང་།

དྲུག་པ། ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་བཟུང་བ་ཉིད་དུ་སངས་རྒྱས་ནས་
 བཤད་དོ་སྟུམ་ནའང་ཡུམ་ལས་རིང་ཞིང་ཉམས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་
 ཆོས་གང་ཡང་སངས་རྒྱས་པའམ་བསྟན་ཅིང་བཏགས་པ་མེད་པ་
 ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོ་བཏགས་པར་འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་དང་།

བདུན་པ། མ་བཟུང་བའི་དུ་ཆགས་པ་ཡང་ཡུམ་དང་བྲལ་བ་
ཡིན་པར་བསྟན་པ་ནི་དེ་ནི་མངོན་པར་ཆགས་པས་མ་བཟོད་པར་
གསུངས་པ་ཕྱིན་དུག་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་དང་།

བརྒྱད་པ། བར་ཕྱིན་སོགས་གཉེན་པོ་རྣམས་དེ་དག་དང་མ་
བྲལ་བས་གཉེན་པོ་དང་དེའི་དམིགས་པ་མཉམ་པ་གཉེན་པོར་འཛིན་
པའི་གཉེན་པོ་དང་།

དགུ་པ། འཁོར་སྐྱར་གྱི་དབུང་ཆོགས་རྣམས་དེ་གར་འདོད་
བར་འགོ་བའི་དབེས་ལྷ་པོ་ཡུམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་ནས་རྣམ་
མཐུན་དུ་འགོ་བར་གསུངས་པ་ནི་རྗེས་འདོད་བཞིན་འགོ་
ཉམས་གྱི་གཉེན་པོ་འོ།

གཉིས་པ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་དགུ་ནི། དང་པོ།

ཁ་ལོ་སྐྱར་བ་རྟ་བུང་བཞི་བའི་ཤིང་རྟ་ལ་ཞོན་ཞིང་ལམ་མཉམ་པ་
ནས་འགོ་བའི་དབེས་ཡུམ་གྱིས་ལྷ་པོའི་ཁ་ལོ་སྐྱར་ཞིང་ཆེད་དུ་བྱ་བ་
དང་མཐུན་པའི་ལམ་མཉམ་པ་ནས་འགོ་བ་ནི་ཆེད་བཞིན་མི་འབྱུང་
བའི་གཉེན་པོ་དང་།

གཉིས་པ། བྱང་སེམས་དང་ཉན་རང་གི་ལམ་ནམ་མཁུག་གི་
ལམ་ཡིན་མིན་དུ་གསུངས་པ་ལམ་ལ་ལམ་མིན་དུ་འཛིན་པའི་
གཉེན་པོ་དང་།

གསུམ་པ། དུམ་གྱིས་ཆོས་གང་ཡང་མི་སྐྱེ་མི་འགོག་པ་སྐྱེ་
འགག་གི་གཉེན་པོ་དང་།

བཞི་པ། གཞུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ལྷན་མི་
ལྷན་དུ་མི་རྟོག་པར་ཡུམ་ལ་བརྩོན་པ་དངོས་པོ་ལྷན་མི་ལྷན་གྱི་
གཉེན་པོ་དང་།

ལྔ་པ་ གཞུགས་སོགས་ལ་གནས་པར་བྱའོ་ཞེས་བརྩོན་པར་མི་
བྱ་བ་གནས་རྟོག་གི་གཉེན་པོ་དང་།

དྲུག་པ་ ཨ་ལྷའི་འབྲས་བུ་ཟ་འདོད་པས་དེའི་ས་བོན་ཆུད་མི་ཟ་
བར་བྱ་བའི་དཔེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཕྱིན་དུག་ལ་བསྐྱབ་ཅིང་
དེས་སེམས་ཅན་རྗེས་སུ་བབྱང་བ་རིགས་འཛིག་པའི་གཉེན་པོ་དང་།

བདུན་པ་ གཞན་གྱི་བྱིང་མི་འཛིག་པ་ཞིང་སྦྱང་བ་སྦྱང་པོ་བྱང་
ཆུབ་ལ་འདུག་པ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་འདོད་པས་ཕྱིན་དུག་ལ་བསྐྱབ་

པ་དོན་གཉེར་མེད་རྟོག་གི་གཉེན་པོ་དང་།

བརྒྱད་པ་དེའི་འཐད་པར་རྒྱ་མཚོ་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་
ཡིན་པའི་དཔེས་ཡུམ་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟོགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་
པར་གསུངས་པ་རྒྱ་མེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་དང་།

དགུ་པ་འཕོང་གི་སློབ་དཔོན་ལག་ཚོད་དང་མཚམས་པའི་
གཞུ་ཐོགས་པ་དགས་མི་ཐུབ་པའི་དཔེས་ཡུམ་ལ་སྟོད་པ་བདུད་
སོགས་ཀྱིས་མི་ཐུབ་པར་གསུངས་པ་སྤྱིར་རྒྱལ་བ་དཔེགས་རྟོག་
གི་གཉེན་པོ་ལོ།

དེ་ལྟར་བཤད་པ་འདི་དག་གྲང་སྤྱིར་མདོ་ལས་གཉེན་པོའི་
ཤུགས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་བསྟན་པ་དང་། བསྟན་བཅས་སུ་སྤང་བྱའི་
ཤུགས་ཀྱིས་གཉེན་པོ་བསྟན་པར་གསུངས་པའི་མདོ་ནས་བཤད་
པའི་གཉེན་པོ་རྣམས་ཡིན་ཏེ་འདི་དག་ལ་པལ་ཆེར་བསྟན་བཅས་
ནས་སྤང་བྱའི་འཛིན་སྟངས་བསྟན་པ་དེ་དག་གི་ཡུལ་གྱི་བསྐྱོག་
ཕྱོགས་ཅམ་ཡིན་པས་གཉེན་པོ་དངོས་མ་ཡིན་ཞིང་དོན་དུ་འདི་
གཉིས་གང་ལ་རྟོག་གྲང་སྤང་བྱ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་གཉིན་པོ་མཐོང་ལམ་ལ་གཉིས། ཞར་བྱང་དང་དགུས་
མའོ། །དང་པོ་ཞར་ལས་བྱང་བ་ལ་གཉིས། མཐོང་ཅིའི་གྲོགས། དེའི་
འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་མཐོང་ལམ་ཅེ་མོ་དེ་གྲོགས་གང་དང་བཅས་
ནས་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དེ་བསྐྱེད་པ་མཐོང་ཅིའི་གྲོགས་ལ་
གཉིས། གཞན་གྱི་རྒྱུད་སྦྱང་བ་དང་། རང་གི་རྒྱུད་སྦྱང་བའོ། །དང་པོ་
གཞན་གྱི་རྒྱུད་སྦྱང་བ་ལ། འབྲས་བུ་རྟོགས་པའི་ཆོས་དང་རྒྱ་ལུང་གི་
ཆོས་ལ་འགོད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

མཐོང་ལམ་སོགས་གྱི་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་དེ་ལུང་སྟོན་པའི་སྟོན་ནས་
བྱང་ཆུབ་ལ་འགོད་པའོ།

གཉིས་པ་ནི།

བྱང་ཆུབ་དེའི་རྒྱ་ཡུམ་དོན་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་སྟོན་པའོ།

གཉིས་པ་རང་གི་རྒྱུད་སྦྱང་བ་ནི།

སྦྱང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་དག་བཅོམ་པའི་བར་ལ་བཀོད་པ་
ལས་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་བའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་མཐོང་ལམ་
གྱི་ཡུམ་མཉམ་བཞག་ཏུ་སྟོམ་ཞིང་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གཞན་ལ་སྟོན་པའོ།

གཉིས་པ་མཐོང་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལ་གཉིས།
 རོན་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆེན་བསྟན། རྟོག་པས་བཏགས་པའི་བྱང་
 ཆེན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་རྟོགས་དགོད་པ་དང་། རྟོགས་ཆོས་
 སྐྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

དེ་མ་རྣམས་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བར་ཤེས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཤེས་
 པ་གཉིས་ནི། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་མ་རྣམས་གདོད་ནས་
 འགག་པ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཕྱིན་པ་
 ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་རྟོགས་ཆོས་སྐྱབ་པ་ལ། བྱང་གིས་སྐྱབ་པ་དང་།
 དེགས་པས་སྐྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ་བྱང་གིས་སྐྱབ་པ་ནི།

དེ་མ་རྣམས་གདོད་ནས་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རོན་དམ་
 པར་ཆོས་དབྱིངས་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། རྣམ་མཁའ་
 ལ་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་བཞིན། རྟོགས་བྱུང་སྟེ། **དབུས་མཐའ་ལས།**

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་མ་གཏོགས་པ།

འདི་ལྟར་ཆོས་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་སོ།

གཉིས་པ་རིགས་པས་སྐྱབ་པ་ནི།

རིམ་རྣམས་གདོད་ནས་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རོན་དམ་
པར་བདེན་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁའི་བརྒྱ་བཞིན།

འདིའི་རྟགས་སྐྱབ་པ་ལ་བཞི། རོ་བོ་ལ་དཔྱོད་པ་གཅིག་དང་དུ་
བྲལ། རྩུ་ལ་དཔྱོད་པ་རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མ། འབྲས་བྱ་ལ་དཔྱོད་པ་ཐུ་
བཞི་སྐྱེ་འགོག་ རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆེགས་སོ། །དང་པོ་གཅིག་
དང་དུ་བྲལ་ནི།

རོན་དམ་པར་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བ་ནི་རང་བཞིན་མེད་
པས་བྱུང་། དཔེར་ན་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་དངོས་པོ་འདི་དག་
ཀྱང་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱུང་བྱེད་མ་
དམིགས་པ་སྟེ། **དབུ་མའི་རྒྱན་ལས།**

བདག་དང་གཞན་སྤྱི་དངོས་འདི་དག །

ཡང་དག་ཏུ་ན་གཅིག་པ་དང་།།

དུ་མའི་རང་བཞིན་བྲལ་བའི་ཕྱིར།།

རང་བཞིན་མེད་དེ་གཟུགས་བརྟན་བཞིན། །ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་དོན་གཟེགས་མ་ནི།

གང་དོན་དམ་པར་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་དང་རྒྱ་མེད་
ལས་མི་སྐྱེ་བ་ལ་སྐྱེ་བ་བདེན་པ་མེད་པས་བྱུང། དཔེར་ན་རི་བོང་གི་
རྩ་བཞིན། དངོས་སོ་འདི་དག་ཀྱང་དོན་དམ་པར་བདག་དང་གཞན་
དང་གཉིས་ཀ་དང་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་ལོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་
ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་སྟེ་དབྱུ་མའི་རྩ་བ་ལས།

བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན།།

གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་མིན།།

དངོས་སོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་།།

སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ།།

དེ་ཡང་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས།

རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཅིག་ཡིན་ན།།

བྱེད་པ་སོ་དང་ལས་གཅིག་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་པ་དང་བུ་

དང་མེ་དང་བུ་བ་དང་། ས་བོན་དང་སྐྱ་བུ་སོགས་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བས་
སོ། །དོན་དམ་པར་གཞན་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས།

རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཞན་ཉིད་ན།

རྒྱ་དང་རྒྱ་མིན་མཚུངས་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར། ས་བོན་
སྤྱ་གྲུའི་རྒྱར་འདོད་པ་བཞིན་རྟོ་སོལ་ཡང་དེའི་རྒྱར་ཏ་ཅང་ཐལ་ཏེ།
གཞན་ཅམ་དུ་བྱད་པར་མེད་ཅིང་གཞན་བྱད་པར་ཅན་དཔྱད་ན་མི་
འགྲུབ་པས་བསྐྱབ་བྱ་དང་མཚུངས་པས་སོ། །གཉིས་ཀ་ལས་མི་སྤྱེ་
སྟེ་རེ་རེ་ལ་བརྗོད་པའི་སྤྱོད་དུ་འགྱུར་ཞིང་དེ་གཉིས་འགལ་བས་དེ་
ཡིན་པ་མི་སྤྱིད་པས་སོ།

རྒྱ་མེད་པ་ལས་ཀྱང་མི་སྤྱེ་སྟེ། བྱ་རོག་ལ་ཡང་ཆ་བྱའི་མདོངས་
བཟ་བ་དང་། མེ་ལ་ཡང་ཆུའི་རང་བཞིན་གྱང་བ་སོགས་དམིགས་
པར་ཏ་ཅང་ཐལ་ལ། ཡང་ན་ཆ་བྱ་ལ་ཡང་དེའི་མདོངས་མེད་པ་དང་།
ཆུ་ལ་ཡང་གྱང་བ་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་མེད་དུ་འབྱུང་ན་
ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པའམ་གཏན་མེད་དགོས་པས་སོ།

གསུམ་པ་མུ་བཞི་སྤྱེ་འགོག་ནི།

གང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་
མིན་མི་སྤྱེ་ན་འབྲས་བུ་བདེན་པ་མི་སྤྱེ་བས་བྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་མོ་

གཤམ་གྱི་བུ་བཞིན། དངོས་པོ་འདི་དག་ཀྱང་དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་
གཉིས་ཀ་གཉིས་མིན་གང་ཡང་མི་སྐྱེའོ། །ཞེས་བྱ་སྟེ།

སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་བ་ལས།

ཡོད་པ་ཡོད་ཕྱིར་སྐྱེ་མ་ཡིན།།

མེད་པ་མེད་ཕྱིར་སྐྱེ་མ་ཡིན།།

ཆོས་མི་མཐུན་ཕྱིར་ཡོད་མེད་མིན།།

སྐྱེ་བ་མེད་ཕྱིར་གནས་འགག་མེད། །ཅེས་ཏེ་འདིས་ནི་སྦྱར་བ་
དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་བསྐྱབ་པོ།

བཞི་བ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆོགས་ནི།

གང་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པ་དེ་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་དེ།
དཔེར་ན་སྦྱུ་མ་བཞིན། མདོ་ལས། གང་རྣམས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
འབྱུང་། །དེ་རྣམས་རང་བཞིན་ཅུང་ཟད་མེད། །ཅེས་སོ།།

གཉིས་པ་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་བྱང་ཆེན་དགག་པ་ལ་གཉིས།
དངོས་པོར་སྦྱ་བའི་ཕྱགས་དགག་སྟོང་པར་སྦྱ་བའི་ཕྱགས་གཞག་
པའོ། དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་དང་། ཁས་སྒྲང་

ནང་འགལ་གྱིས་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་བྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་ནི།

དངོས་པོར་སྤྲོ་བ་དག་གིས་སྤྲོས་ཟིན་གྱི་ངི་མ་ལམ་གྱིས་ཟད་
 བར་བྱས་པ་ལ་ངི་མ་དེ་དག་བདག་གི་རྒྱད་ལ་ཟད་དོ་སྟུང་དུ་ཤེས་པ་
 བྱི་ཟད་པ་ཤེས་པ་དང་། སྤྲོ་འགྱུར་གྱི་ངི་མ་ལམ་གྱིས་མི་སྤྲོ་བར་བྱས་
 པ་ལ་ཕྱིན་ཆད་བདག་གི་རྒྱད་ལ་ངི་མ་མི་སྤྲོའོ་སྟུང་པའི་ཤེས་པ་ནི་
 མི་སྤྲོ་ཤེས་པ་ཡིན་པར་འདོད་ཅིང་ངི་མ་དེ་གཉིས་ཀྱང་བདེན་པའི་ངོ་
 བོར་འདོད་ལ་བྱང་ཚུབ་ཀྱང་ཟད་པ་དང་མི་སྤྲོ་བ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 དེ་ལྟ་བུ་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་དེ་དག་གིས་འདོད་པའི་ཤེས་པ་དེ་གཉིས་
 བྱི་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོར་མི་རུང་སྟེ། ངི་མ་རྣམས་དོན་དམ་པར་ཟད་
 སྤྲོ་མེད་པར་ལུང་རིགས་གྱིས་བྱུབ་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ཁས་སྦྱང་ནང་འགལ་གྱིས་དགག་པ་ལ། ཁས་སྦྱང་
 འགལ་བའི་རྒྱ་མཆན་དང་། ཁས་སྦྱང་འགལ་བ་དངོས་སོ། །དང་
 པོ་ལ་གཉིས། དབུ་མ་པས་སྤྲོ་བ་པོ་རྣམས་པར་སྤྲང་བྱས་པ་དང་།
 དངོས་སྤྲོ་བའི་ལྟ་བས་སྤྲང་མི་བྱས་པའི་རྒྱ་མཆན་ནོ། །དང་པོ།

དབུ་མ་པ་རྣམས་ནི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་

ཐམས་ཅད་སྒྲོས་བྲལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་རྟོགས་ནས་
 བདེན་ཞེན་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པ་མ་ལུས་པ་སྤང་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་
 རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་བཞི་ནི། དང་པོ་བྱི་ནང་གི་ཐུ་སྟེགས་པ་རྣམས་ནི་
 བདག་ཏྱག་པ་སྐྱེ་འཛིག་གིས་སྟོང་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། གང་ཀྱང་
 རྫོབ་དུ་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་འཛིག་པས་སྟོང་པ་ནི་ཏྱག་པ་དང་བདག་གི་
 དངོས་པོར་མེད་དེ་རི་བོར་གྱི་རྩ་བཞིན་ཞེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 པར་གཏན་ལ་ཤབ་ནས་བདག་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དེ་ལ་
 དམིགས་ཏེ་རྣམ་གཅོད་ལ་བདག་མེད་དང་། ཡོངས་གཅོད་ལ་ཆོས་
 ཅམ་མོ་སྟམ་དུ་བསྐྱོམས་པས་བདག་དུ་ཞེན་པ་བསྐྱོག་པ་ནི་བདག་
 མེད་ལ་དམིགས་པ་རྣལ་འབྱོར་པའོ།

གཉིས་པ་ནི།

གང་ལྟན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པ་ནི་རྣམ་ཐ་དད་མིན་པས་བྱུག་
 བདེ་བ་དང་དེ་སྤྱོད་བའི་རིག་པ་བཞིན། སྡོ་སྤང་དང་དེ་འཛིན་གྱང་
 ལྟན་ཅིག་དམིགས་པའི་ཏྱགས་ལས་དོན་དུ་སྤྱང་བ་དེ་སྤང་མཁན་གྱི་
 སྒོ་ལས་བྱི་རོལ་དུ་མེད་པར་གཏན་ལ་ཤབ་ནས། ཡུལ་དུ་སྤྱང་བ་འདི་

ཡོངས་གཙོ་ལ་ནང་གི་སེམས་ཅམ་པ་དང་། རྣམ་གཙོ་ལ་ཕྱི་རོལ་
གྱི་དོན་མེད་དོ་ཞེས་བསྐྱོམས་པས་ཕྱི་དོན་གྱི་མངོན་ཞེན་སྤོང་ངོ་།

གསུམ་པ་ནི།

གཟུང་བ་མེད་ན་འཛིན་པ་ཡང་མེད་དེ་དེ་གཉིས་པན་ཚུན་སྟོས་
པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གཏུན་ལ་པབ་ནས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་དོ་
སྟུམ་དུ་བསྐྱོམས་པས་འཛིན་པ་ཅམ་དུ་ཞེན་པ་དེ་ཡང་བསལ་ཏེ།
གཉིས་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཅམ་ལ་ཞེན་པ་ནི་མ་སྤངས་པའོ།

བཞི་པ་ནི།

གང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་ལ་བདེན་པའི་ངོ་
བོ་ཉིད་མེད་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་སྐྱུ་མའི་རྟ་སྤང་གི་སྤང་བ་བཞིན།
གཉིས་མེད་གྱི་རང་རིག་དེ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གཏུན་ལ་
པབ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོས་བྲལ་དུ་བསྐྱོམས་པས་གཟུང་འཛིན་
དང་རང་རིག་ལ་ཞེན་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་མ་ལུས་པ་སྤང་ངོ་། །དེས་ན་
དབུ་མའི་ལམ་གྱིས་སྒྲིབ་གཉིས་རྟོགས་པར་སྤོང་བ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་དངོས་སྤྱོད་པའི་ལྷ་བས་སྤང་མི་རུས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི།

དེ་དག་གིས་གཟུང་འཛིན་དང་རང་རིག་དེ་དག་བདེན་པར་
འདོད་པས། དེ་ལྟ་ན་ངི་མ་དེ་དག་ལ་གཉེན་པོས་གཞོད་པ་ཅུང་ཟད་
ཀྱང་མི་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ་ངི་མ་དེ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར། དེ་ཡང་དོན་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་ངི་མ་དང་།
རྣམ་རིག་པས་དེ་དག་གཞན་དབང་བདེན་པ་བར་འདོད་པས་དོན་
དམ་དུ་གྱུབ་པར་འདོད་དོ།

གཉིས་པ་ཁས་སྤྱང་འགལ་བ་དངོས་ནི།

དེས་ན་བཙམ་ལྟ་ན་འདས་ཀྱིས་ཤེས་སྤྱོད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
སྤངས་པར་འདོད་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་དང་རང་རིག་གི་ཆོས་རྣམས་
དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་ནི་ཁས་སྤྱང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་སྤོང་པར་སྤྱོད་པའི་ལྷ་གས་བཞག་པ་ནི།

རྟོན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་འདི་ལ་དང་པོ་ནས་ཡོད་མ་སྤོང་བས་
བདག་གཉིས་བསལ་བར་བྱ་བ་མེད་ལ། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་
པས་བདག་མེད་གཉིས་བཞག་པའམ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་

ཀྱང་མེད་དེ། དེ་ལྟར་བདག་ཡོད་མེད་གྱི་བསལ་བཞག་དང་བྲལ་
བའི་ཆོས་ཉིད་ཡང་དག་པ་ལ་སྒྲོ་སྒྲུར་དང་བྲལ་བར་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་
བར་ཡང་དག་པར་བལྟས་པས། ཡང་དག་པའི་དོན་བདག་མེད་
གཉིས་མཐོང་ན་རིམ་པ་ལྟར་ཉོན་སྒྲིབ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་ལས་ནམ་
པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་དཀྱུས་མའི་དོན་མཐོང་ལམ་དངོས་བཤད་པ་ལ།
དངོས་དང་ངེ་ལྟར་སྒྲོམ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་མཐོང་ལམ་དངོས་ལ་ནི།
དངོས་དང་དེའི་བྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བྱུག་པོ་རེ་རེ་ཡང་པན་ཚུན་བྱུག་བྱུག་བསྐྱས་
པ་གང་ཡིན་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་བཟོད་པས་བསྐྱས་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་མཐོང་ལམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྐབས་གཞན་ཏུ་མཐོང་
ལམ་སྐད་ཅིག་བཅུ་བྱུག་ཏུ་བཤད་ནས་འདྲིར་སྐད་ཅིག་གཅིག་དང་
དེ་ཡང་བཟོད་པར་བཤད་པ་ནི་མི་འགལ་ཉེ། བཅུ་བྱུག་ཏུ་བཤད་པ་
རྗེས་གྱི་ངེས་པ་འདྲན་ཚུལ་དང་། གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་མཉམ་བཞག་

ན་བདེན་བཞིའི་རང་བཞིན་མཐོང་བ་ལ་བྱད་པར་མེད་པར་དགོངས་
ཤིང་། བཟོད་པ་སྤང་གཉེན་དངོས་ཡིན་ཞིང་མཐོང་ལམ་འདི་ཡང་
རྟོག་པའི་གཉེན་པོར་སྟོན་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་
སྐབས་ཀྱི་ཕྱིན་དྲུག་ཀྱང་ཁ་ཅིག་འདི་རྗེས་ཐོབ་ཡིན་པས་དེས་མཆོན་
ནས་མཐོང་ཅེ་བསྟན་པར་བཞེད་ཀྱང་ཕྱིན་དྲུག་སྟོས་པ་མི་དམིགས་
པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་ངོ་ཐོར་བྱས་ཆོག་གོ།

གཉེས་པ་དེའི་བྱེད་པ་ནི།

དེ་ལྟར་མཐོང་ལམ་ཅེ་མོ་དེ་རྫོགས་པའི་ཆེ། སྤར་བཤད་པའི་
མཐོང་སྤང་སྤུམ་ཅུ་ཅ་དྲུག་ལ་ཁམས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་མཐོང་
སྤང་གི་རྟོག་པ་མངོན་གྱུར་བརྒྱ་དང་ཅ་བརྒྱད་ས་ཐོན་དང་བཅས་
པ་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་སྤྱིར་མངོན་གྱུར་སྤངས་པས་བག་ལ་
ཉལ་སྤངས་པས་མ་བྱུང་ཀྱང་འདིར་འདས་ལམ་གྱི་སྟོང་བའི་སྐབས་
ཡིན་པས་སྟོན་མེད་དོ། །སྟོང་ཚུལ་ནི་འདི་དག་དངོས་པོ་ལ་མངོན་
པར་ཞེན་པའི་སྟོས་ཀྱན་ནས་བསྤང་བ་ཡིན་པས་དེའི་གཉེན་པོར་

དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ཏེ་གོམས་པར་
བྱས་པས་རྒྱ་དེ་བསྐྱོག་པ་ན་རྟོག་པ་དེ་དག་རང་གི་རང་གིས་ལྡོག་
པར་འགྱུར་རོ། །སྒྲིམ་སྤང་གི་རྟོག་པ་ལ་ཡང་སྤང་ཚུལ་འདི་ལྟར་
རོ། །དེས་ན་རྟོག་པ་རྣམས་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་ནི་མཐའ་ཡས་ཀྱང་
འདི་དག་གི་རྩ་བ་བདེན་འཛིན་ཡིན་པས། དེའི་གཉེན་པོར་བདེན་
མེད་རྟོགས་པ་ཉིད་སྒྲིམ་པ་ནི་གནད་གྱི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་ངེ་ལྟར་སྒྲིམ་ཚུལ་ནི།

མཉམ་བཞག་ཏུ་སེལ་རྣམ་པར་བསྐྱེདས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་
ལ་སྒྲིམས་པར་འབྱུག་ཅིང་། དེའི་རྗེས་སོབ་ཏུ་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
འབྱུང་བ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ལུགས་འབྱུང་དང་ལུགས་ལྡོག་
ལ་རྟོགས་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལ་མཉམ་བཞག་སེལ་རྣམ་བསྐྱེདས་ནི།
འཕགས་སེང་གི་བཞེད་པ་ལྟར་ན། ལྷག་ཆོན་ལྷག་གི་མཐོང་ཅེ་ཉིད་
ཡིན་ལ། དག་ལྷན་ལྟར་ན། འོག་ཏུ་ཐོད་ཀླུ་གྱི་སྦྱར་བ་ལ་བཤད་
པའི་སེལ་རྣམ་བསྐྱེདས་དེ་ཡིན་པར་འཆད་དོ། །

འདིར་རྗེས་ཐོབ་རྟེན་འབྲེལ་ལ་རྟོག་པའི་སྐབས་སུ་རྟེན་འབྲེལ་
 གྱི་མཐའ་ཅུང་ཟད་དབྱེད་པ་ལ་བརྒྱད། སྤྱིའི་མཆན་ཉིད། སོ་སོའི་དབྱེ་
 བསྟུ། རྟེན་དུ་འབྱུང་ཚུལ། རང་རང་གི་བྱེད་ལས། ཆོ་དུ་ལ་རྟོགས་
 བ། ས་མཚུངས་པའི་རྣམ་གཞག རི་ལྗང་སྒོམ་པའི་ཚུལ། དེ་ལྗང་
 བསྒོམས་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་ནི།

རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་མདོ་ལས། འདི་ཡོད་པས་འདི་འབྱུང་། འདི་
 སྤྱིས་པས་འདི་སྤྱི་བ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། མ་རིག་པའི་རྟེན་གྱིས་འདུ་
 བྱེད་ཅེས་སོགས་བཀའ་སྩལ་པས་དོན་རིམ་པ་ལྟར། དང་པོ་ནི་བྱི་
 བར་གི་དངོས་པོ་རྣམས་སྤྱི་བ་ན་སུས་ཀྱང་སྒོ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་མ་
 བྱས་པར་སྤྱིར་རྒྱ་རྟེན་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་དེ་འབྱུང་བ་དང་། གཉིས་
 པ་ནི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་རྟེན་རྟག་པ་ལས་མི་སྤྱིའི་མི་རྟག་པ་ལས་སྤྱི་
 བའོ། །གསུམ་པ་ནི་རྟེན་ལས་སྤྱི་ཁོང་མི་རྟག་ཀྱང་རྒྱ་ཐམས་ཅད་
 ལས་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་མི་འབྱུང་གི་རང་རང་གི་སྤྱིད་པའི་རུས་
 པ་དང་ལྟན་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་སྤྱི་བའོ། །འདིས་ནི་རྒྱད་

དུ་གཏོགས་མ་གཏོགས་གཉིས་ཀའི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་བརྒྱམས་ནས་
 བྱེད་པར་གསུམ་ལྟར་དུ་བསྟན་རྟོ། | **དེ་ཡང་ཀུན་བརྟུས་ལས།** གཡོ་
 བ་མེད་པའི་རྟེན་ལས་བྱུང་བ་དང་། མི་རྟག་པའི་རྟེན་ལས་བྱུང་བ་
 དང་། ལུས་པའི་རྟེན་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་སོ་སོའི་དབྱེ་བསྟུ་ལ། དབྱེ་བ་དང་བསྟུ་བའོ། | དང་
 བོ་དབྱེ་བ་ནི།

མ་རིག་པ་ནས་ཁ་ཤིའི་བར་བརྟུ་གཉིས་ཏེ། དེ་ཡང་ནང་གི་རྟེན་
 འབྲེལ་ལས་བརྒྱམས་པའོ། | འདི་དག་གི་རང་བཞིན་ནི། སྤྱིར་མ་
 རིག་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་གཉིས་པ་
 བྱི་དག་བཅོམ་པ་རྒྱམས་ལ་ཡང་མངོན་གྱུར་དུ་ལྟན་པས་སྤིང་པར་
 སྦྱི་བ་ལེན་པའི་རྩ་བར་མི་འཐད་པས་དང་པོ་ཡིན་ལ། འདི་ལ་ཡང་
 ལས་རྒྱུ་འབྲས་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་སྦྱོངས་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་
 ཡང་འདུ་བྱེད་གསུམ་ཀུན་ནས་སྦྱོང་བའི་རྒྱར་གྱུར་པའོ། | འདིས་
 འདུ་བྱེད་རི་ལྟར་ཀུན་ཏུ་སྦྱོང་བ་ནི། རྟེན་འབྲེལ་ཅམ་གྱི་ཕུང་བོ་

འདིའི་རང་བཞིན་མ་ཤེས་པས་སྒྲིངས་པ་ན་བདག་ཏུ་འཛིན་ལ་དེ་
ལས་ཀྱང་བདག་ལ་ཆགས་པར་གྱུར་པས། གང་གི་ཆེ་བདག་ལ་
སྟག་པར་ཆགས་པ་དེའི་ཆེ་བདག་ལ་བདེ་བར་འདོད་ཅིང་སྟག་
བསྐལ་བར་མི་འདོད་དོ།

དེ་ལ་ཡང་བདག་ཆེ་འདི་ཙམ་ལ་བདེ་བར་འདོད་པས་ནི། མི་
དགོ་བ་ལ་འཇུག་པས་ངན་འགྲོའི་རྒྱ་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་དང་།
ཆེ་སྤྱི་མ་ལ་བདེ་བར་འདོད་པས་ནི། དགོ་བ་བཅུ་ལ་འཇུག་པས་
སྟ་མིའི་རྒྱ་བསོད་ནམས་དང་། བདེ་སྟག་གི་འགྱུར་བའི་སྟག་
བསྐལ་དང་བྲལ་བ་གཙོ་བོར་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་སྤེད་པས་
ནི། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ལ་འཇུག་པས་ཁམས་གོང་
མའི་རྒྱ་མི་གཡོ་བའི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ལས་
གསུམ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་རྩ་བ་ནི་མ་རིག་པའོ། །དེ་ལྟར་མ་
རིག་པ་གང་གིས་ལས་གང་སྒྲིང་བ་ནི། ཀུན་བཏུས་ལས། རྒྲིངས་
པ་ནི་གཉིས་ཏེ། འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་ལ་རྒྲིངས་པ་དང་། དེ་

ཁོ་ནའི་དོན་ལ་སྒྲོངས་པའོ། །འབྲས་བུ་རྣམས་པར་སྤྲོན་པ་ལ་སྒྲོངས་
 པ་ལས་ནི་མི་དགེ་བའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ཁོ་ནའི་དོན་
 ལ་སྒྲོངས་པ་ལས་ནི་བསོད་ནམས་དང་མི་གཡོ་བའི་འདུ་བྱེད་
 རྣམས་སོ། །ཞེས་སོ།།

དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡང་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་ལ་དགོངས་ཀྱི་རྒྱུ་
 ཀུན་སྒྲོང་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒྲོངས་པ་གཅིག་བུ་སྟེ་སྤར་བ་ཤད་
 པ་ལྟར་ངོ་། །དེའི་བྱིར་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ཡང་དེ་ཁོ་
 རའོ། །འདི་ཡང་སྲིད་འཁེན་བྱེད་ཡིན་ཞིང་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་
 འཁེན་བྱེད་མེད་པར་རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འབྲེལ་ལས་གསུངས་པས་
 མཐོང་སྤང་གི་མ་རིག་པར་དོན་གསང་བཞེད་དོ། །འོན་ཀྱང་འཐད་
 པར་མི་སྤང་སྟེ། མཐོང་སྤང་ནི་བྱུང་མཐས་སྟོ་བསྐྱར་བ་ལས་
 བྱུང་བའི་ཀུན་བརྟགས་ལ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བཤའ་ལ། བྱ་དང་རི་
 དྲགས་སོགས་བྱུང་མཐས་སྟོ་ཡེ་མ་བསྐྱད་དེས་ཀྱང་མ་རིག་
 པས་བསྐྱད་པའི་ལས་གསོག་པ་དང་། མ་རིག་པ་འདི་ནི་སྲིད་པའི་
 ཉེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཅ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་

ཉོན་ཡིད་འཁོར་གྱི་མ་རིག་པ་ཉིད་ལ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་
ན་སྒོམ་སྤང་དུ་རིགས་སོ། །འོ་ན་འཕགས་པ་ལ་འཕེན་བྱེད་གྱི་
མ་རིག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཉོན་ཡིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འཕེན་
བྱེད་གྱི་མ་རིག་པ་ཉོན་ཡིད་གྱི་འཁོར་ཡིན་པར་འདོད་གྱི། དེ་ལ་སྤྲ་
མས་བྱུང་པར་མ་སྤྲུམ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་ལྷན་ཀར་འགྱུར། གལ་ཏེ་སྒོམ་
སྤང་ཡིན་པས་འཕགས་པ་ལ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། སྒོམ་སྤང་ཡིན་ཀྱང་
འཕགས་པ་ལ་མེད་པ་ནི་དུ་མ་ཞིག་བཤད་དེ། དཔེར་ན་ཡུལ་ལ་
དམིགས་པའི་ཞེ་སྤང་བྲག་པོ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་ནི། མ་རིག་པས་བསྤང་བའི་ལས་ཏེ། འདི་
ལ་གསུམ་མོ། །

གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་ནི། ལས་དེས་བསྤང་བའི་སེམས་རྒྱུད་དེ།
འདི་ལ་ཡང་ལས་བསགས་དུས་གྱི་དེ་རྒྱུ་དུས་དང་སྦྲེ་གནས་སུ་ཉིང་
མཆོམས་སྤྱར་བ་དེ་འབྲས་དུས་གྱི་རྣམ་ཤེས་སོ། །དེ་ཡང་ཀུན་གཞི་
བཞེད་པ་རྣམས་གྱི་ལུགས་གྱིས་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་
ལྟར་ན་ཡིད་ཤེས་སོ། །

བཞི་བ་མིང་གཟུགས་ནི། ཆོར་སོགས་བཞིའི་མིང་དང་། ཅུར་
 ཅུར་པོ་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་སོ།།

ལྷ་བ་སྦྱེ་མཆེད་ནི། མིང་གཟུགས་འཕེལ་བས་མིག་ནས་ཡིད་ཀྱི་
 བར་རྫོགས་པ་སྟེ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་ཆེ་དབང་པོ་དང་པོ་བཞི་མེད་དོ།།

བྱུག་བ་རེག་བ་ནི། དུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་པ་ལས་
 བྱུང་བ་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་སོགས་གསུམ་གཅོད་པ་སྟེ་རྟེན་གྱི་སྒོ་
 བས་བྱུག་གོ།

བདུན་བ་ཆོར་བ་ནི། རེག་བས་ཡུལ་གསུམ་བཅད་པ་ལས་སེམ་
 གཏུང་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོར་སྦྱེས་པའི་ཁྱོང་བ་སྟེ་སྤར་ལྟར་བྱུག་གོ།

བརྒྱད་བ་སྟེད་བ་ནི། ཆོར་བ་གསུམ་ཉམས་སུ་ཁྱོང་བའི་རྒྱེན་
 ཅན་གྱི་སྟེད་བ་སྟེ། ལྷག་བསྐལ་གྱིས་གཟེར་བ་ན་བདེ་བ་ལ་འདུན་
 བ་འདོད་སྟེད། བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་ན་བདེ་བ་དང་བཞི་བ་
 ན་བཏང་སྟོམས་ལ་འདུན་པ་གཟུགས་སྟེད། གཟུགས་མེད་བཞི་
 ན་བཏང་སྟོམས་ལ་འདུན་པ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟེད་བ་གསུམ་མོ།།

དགྲ་བ་ལེན་བ་ནི། སྟེད་པ་དེ་ཉིད་ཤས་ཆེར་འཕེལ་བའོ། །དེ་ཡང་

ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བཞི་སྟེ། དེ་ལ་འདོད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ནི་འདོད་ཡོན་
ལྔ་དང་། ལྟ་བུ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ནི་ལྟ་ངན་རེ་གཉིས་དང་། ཚུལ་ཁྱགས་
ཉེ་བར་ལེན་པ་ནི་འཆལ་ཁྲིམས་སྒོར་བ་དང་། བྲི་དང་བ་ལང་སོགས་
གྱི་བརྒྱལ་ཁྱགས་དང་། བདག་སྤྱོད་པས་བདག་སྤྱོད་སྟེ་ལུས་སུ་
འདིས་བདག་གོ་ཞེས་སྤྱོད་བདག་སྤྱོད་བདག་ལྟ་དང་། རེ་སྒྲིམ་པའི་
ང་རྒྱལ་ལ་འདུན་ཞིང་ཆགས་པའོ།

བཅུ་པ་སྟོན་པ་ནི། ལེན་པའི་མཐུས་ཡང་སྟོན་གྱི་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་
ལུས་སུ་བརྟན་པར་བྱས་པའི་ལས་སོ། །འདི་ལ་འགྲོ་བ་བྱུག་དང་
བར་དོ་ལས་གྱི་སྟོན་པ་དང་བདུན་བཞུག་གྲང་དང་སོ་བྱུག་ཞར་
བྱང་ཅམ་སོ།

བཅུ་གཅིག་པ་སྐྱེ་བ་ནི། ལས་དེའི་མཐུས་སྐྱེ་གནས་སུ་ཉིང་
མཆམས་སྐྱར་བའི་བྱང་པོ་ལྔ་སྟེ་སྐྱེ་གནས་བཞེར་དཔྲེལ།

བཅུ་གཉིས་པ་ཀ་ཤི་ནི། སྐྱེས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ན་ཆོད་གཞན་དུ་
འགྱུར་བ་དང་། རིས་མཐུན་འདོར་བ་སྟེ་ལུས་འགྱུར་བ་སོགས་དང་
དུས་དུས་མིན་དུ་འཆི་བར་དཔྲེལ། །ཀ་ཤི་གཉིས་གཅིག་དུ་བཞག་

པ་ནི། སྐ་བ་མེད་པར་འཆི་བ་འབྱུང་བས་ཡན་ལག་རིམ་ཅན་དུ་མ་
 དེས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ལ། ལྷ་དང་དང་སྟེ་སྟགས་འདོན་བ་
 སྟག་བསྐལ་བ་ཡིད་མི་བདེ་བ་འབྱུག་པ་རྣམས་ཀྱང་གོ་རིམ་མ་དེས་
 ཞིང་འགའ་ཞིག་ཡིད་བདེ་བཞིན་དུ་འཆི་བས་ཡན་ལག་དུ་མ་བཞག་
 ཅིང་ཁར་བྱུང་དུ་གསུངས་པ་ནི། གཞན་ལ་ཉེས་དམིགས་བསྟན་ནས་
 རྒྱ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དོ།

གཉིས་པ་བསྟུ་བ་ལ་གཉིས། ཡན་ལག་མདོར་བསྟུ་བ་དང་། ཀུན་
 རས་ཉོན་མོངས་པར་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ཡན་ལག་མདོར་བསྟུ་བ་
 བ། འཕེན་བྱེད་དང་། འཕངས་པ་དང་། མདོན་པར་འབྱུབ་བྱེད་དང་།
 མདོན་པར་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་སྟེ་བཞིའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི།

ཡན་ལག་དང་པོ་གསུམ་སྟེ་གང་གིས་ན་མ་རིག་པའི་རྒྱུ་ཅན་
 གྱི་འདུ་བྱེད་གྱིས་སོ། །རི་ལྟར་ན་རྣམ་ཤེས་ལ་ལས་གྱི་བག་ཆགས་
 འགོས་པའི་རྩྭ་ལ་གྱིས་སོ། །

གཉིས་པ་འཕངས་པ་ནི། གང་འཕངས་ན་མིང་གཟུགས་ནས་

ཆོར་བའི་བར་བཞིའོ།

གསུམ་པ་འགྲུབ་བྱེད་ནི། ཡན་ལག་གསུམ་སྟེ། གང་གིས་ན་
སྲིད་པའི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་ལེན་པས་སོ། །རི་ལྟར་ན་རྣམ་ཤེས་ལ་ལས་
གྱི་བག་ཆགས་ཡོད་པ་རྣམས་སྲིད་པར་བྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །

བཞི་པ་ནི་གང་མངོན་པར་གྲུབ་ན་སྐྱེ་བ་དང་ཆ་ཤིའོ། །འདི་དག་
ཀྱང་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་འབྲས་སྒོར་གཅིག་ལ་སྦྱར་ན། འཕེན་བྱེད་མ་
རིག་པས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱང་བའི་ལས་དེ་ཉིད་སྲིད་ལེན་གྱིས་གསོས་
བཟུང་ནས་མིང་གཟུགས་སོགས་འགྲུབ་དུང་བྱས་པ་ནི་སྲིད་པ་
ཡིན་ལ། སྤེམ་ལ་འབྲས་དུས་གྱི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེས་པ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་།
མིང་གཟུགས་ནས་ཆོར་བའི་བར་དུ་འགྱུར་བ་ནི་ཆ་ཤི་ཡིན་ཏེ་སྤར་
འཕངས་པ་དེ་ཉིད་གྲུབ་པའི་སྐབས་སོ། །འདི་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་ཐོགས་
མེད་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་བྲག་པའི་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་སྟོན་པ་ན། སྲིད་
སོགས་མིང་གཟུགས་གྱི་གོང་དུ་བྲངས་ནས་མདོའི་དགོངས་པ་སྒྲང་
བའི་དོན་ལྟར་ཡིན་ལ་མདོ་ནས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སྤེམ་ལས་

བྱི་མ་འཇུག་པར་བསྟན་པ་ནི། སྤྱི་ཙམ་ནས་འཁོར་བར་འཇུག་པ་ན་
 སྟོན་གྱི་མ་རིག་པས་ལས་བསགས་པ་ལས་མིང་གཟུགས་ལ་སོགས་
 པའི་ལུས་གྲུབ་ཅིང་དེ་ལས་ཡང་སྟེན་སོགས་ཀྱི་ལས་ཉོན་སྦྱིས་ནས་
 ཡང་སྟེན་པར་སྦྱི་བ་སོགས་སུ་འགྱུར་བར་བསྟན་གྱི། སེམས་ཅན་གྱི་
 བྲག་པ་གཅིག་གི་མ་རིག་པ་ནས་ཀླ་ཤེད་བར་གྱི་སྦྱི་བ་ལེན་ཚུལ་ལ་
 དགོངས་པ་མིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བསྟུ་བ་ནི།

དང་པོ་བརྒྱད་པ་དགུ་ཉོན་མོངས། །གཉིས་པ་བརྒྱ་བ་ལས་
 ཡིན་ཏེ། །ལྷག་མ་བདུན་ནི་སྟུག་བསྐལ་ཡིན། །ཞེས་དབུ་མ་ཉེན་
 འབྲེལ་སྦྱང་པོ་ལས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་རྒྱུ་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི།

ཀུན་བརྟུས་ལས།

ཡན་ལག་སྟེ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བྱི་མ་ལ་ཅི་རིགས་པར་རྒྱུན་བཞི་
 བྱེད་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་རིག་པས་རིག་པ་ལ་རྒྱུན་བཞི་དང་།

རིག་པས་གཟུགས་ཅན་ལ་བདག་རྒྱུན་གཅིག་ཕྱ་དང་། གཟུགས་
 ཅན་གྱིས་རིག་པ་ལ་དེ་དང་དམིགས་རྒྱུན་གཉིས་དང་། གཟུགས་
 ཅན་གྱིས་གཟུགས་ཅན་ལ་རྒྱ་དང་བདག་རྒྱུན་གཉིས་བྱེད་
 རོ། །དང་པོ་ལ་མ་རིག་པས་འདྲ་བྱེད་སེམས་པའི་རྒྱུན་བྱེད་ཚུལ་
 ལ་མཆོན་ན། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ལས་འདྲ་བྱེད་སྐྱེ་བ་དང་།
 དེའི་འཕེན་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་དེ་རྒྱུན་ཆགས་པར་འཇུག་པ་དང་།
 རྫོངས་དུས་ན་མཆོག་མ་ཡིན་པ་ལ་དེར་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་དམིགས་
 པ་འཇུག་པ་དང་། དེའི་དབང་གི་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་འབྱུང་བ་
 རྣམས་དམིགས་པ་ལ་བྱིན་ཅི་ལོག་བྱེད་པས། རིམ་པ་ལྟར་རྒྱུའི་
 རྣམ་བདག་རྒྱུན་གྱི་བར་བྱེད་དེ་གཞན་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་སྤར་རོ། །

ཐེག་བསྐྱུས་ལས། བདག་རྒྱུན་གཅིག་ཕྱ་བྱེད་པར་གསུངས་པ་
 དང་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་ངེས་པ་ལ་དགོངས་ལ་ཀུན་བདུས་ཀྱི་སྲིད་
 པ་ལ་དགོངས་པས་སོ། །ས་ལས་རྒྱ་རྒྱུན་མ་གཏོགས་པ་གསུམ་
 བྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་ཡང་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་རྒྱ་

ཆུན་ཀུན་གཞི་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ལ། ཀུན་བདུས་ལས།

ཐ་སྐད་པའི་རྒྱ་ཆུན་གྱི་དབང་དུ་མངོན་པས་སོ།།

བཞི་བ་བྱེད་ལས་ལ། འབྲ་བའི་བྱེད་ལས་དང་། མི་འབྲ་བའི་བྱེད་
ལས་གཉིས་ལས། དང་པོ་འབྲ་བའི་བྱེད་ལས་ནི།

སྒྲ་མ་སྒྲ་མས་བྱི་མ་བྱི་མ་སྐྱེད་པའོ།།

གཉིས་པ་མི་འབྲ་བའི་བྱེད་ལས་ནི།

དབུས་མཐའ་ལས། སྐྱིབ་པའི་བྱིར་དང་འདེབས་པའི་
བྱིར། །འཁྲིད་པའི་བྱིར་དང་ཀུན་འཛིན་བྱིར། །རྫོགས་བྱེད་བྱིར་
དང་གསུམ་གཅོད་བྱིར། །ཉེ་བར་སྐྱོད་བྱིར་སྐྱད་པའི་བྱིར། །སྐྱོར་
བའི་བྱིར་དང་མངོན་དུའི་བྱིར། །དུམ་ཁ་བྱིར་ནི་འགོ་ཉྑལ་
མོངས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐ་མ་གཉིས་སྐྱེ་བའི་རྒྱར་བསྐྱུས་ནས་
གཅིག་དང་། གཞན་རྣམས་རེ་རེ་བཞིན་སྐྱར་རོ།།

སྒྲ་པ་ཆེ་དུ་ལ་རྫོགས་པ་ནི།

སྐྱིར་སྐྱེ་གནས་བཞི་ལས་རྩས་སྐྱས་ནི། དབང་པོ་དང་ཡན་ལག་

ཉིང་ལག་རྒྱུ་ན་ཡང་ཅིག་ཆར་འབྱུང་ཅིང་། འཆི་བ་ན་ཡང་
 དབང་པོ་རྒྱུ་ན་ཅིག་ཆར་འབྱུང་ལ། གཞན་གསུམ་ནི་གཉིས་
 ཀ་ཡང་རིམ་གྱིས་སོ། །དེས་ན་མིང་གཞུགས་སོགས་རིམ་གྱིས་
 གྲུབ་པ་རྩུ་སྐྱེས་ལ་དོར་དོ། །འདོད་གཞུགས་ན་ནི་ཡན་ལག་བཅུ་
 གཉིས་ཆང་བར་ཡོད་དོ། །གཞུགས་ན་འདུ་བྱེད་རྩིང་བ་དང་དངས་
 པའི་ཆ་བ་ཡོད་ཅིང་གཞན་ཡང་ཡོད་པས་སོ། །གཞུགས་མེད་ན་
 ཡན་ལག་བཞི་པའི་བྱེད་དང་། ལྷ་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལྷ་མེད་ལ་གཞན་
 ཡོད་དུ་རུང་དོ། །དེ་ལ་སྦྱར་ན་ཆེ་གཉིས་ལ་བཅུ་གཉིས་རྩིས་
 སྤྱད་དེ། དབང་ན་འདོད་པའི་མི་ཞིག་འདོད་ལྟར་སྐྱེ་བའི་ལས་མ་
 རིག་པའི་སྟོབས་གྱིས་རྒྱུ་ཤེས་ལ་བསགས་ནས་འཆི་ཁ་ཚུན་ལ་
 སྤྱད་ལེན་གྱིས་གསོས་པས་སྤྱད་པ་ལས་རྒྱས་ལྡན་དུ་བྱས་ན་ཆེ་དེ་
 ལ་བྱུག་དང་། ཕྱི་མ་ལ་འབྲས་དུས་ཀྱི་རྒྱུ་ཤེས་དང་བཅས་པའི་ཡན་
 ལག་བཅུན་གྲུབ་པས་སོ། །བར་དོའི་ཆེ་རྒྱར་དུ་མ་བཅིས་སོ། །བྲལ་
 ཡང་ཆེ་གསུམ་ལས་རིང་བར་མི་སྤྱད་དེ། འཕེན་བྱེད་གསུམ་ཆེ་

གཅིག་དང་། འབྲུག་བྱེད་གསུམ་ཡང་གཅིག་ལ་ཆང་བར་འོང་ཞིང་དེ་
 དང་སྐྱེ་ཆ་གཉིས་བར་མ་ཆད་དུ་འོང་ལ་འཕེན་བྱེད་དང་འབྲུག་བྱེད་
 གྱི་བར་དུ་ཆེ་དུ་མས་ཆོད་པ་སྲིད་པས་སོ། །དེའི་བྱིར་རིང་བའི་ཆེ་མ་
 དེས་ཤེ་ན། འཕེན་འབྲུག་གྱི་བར་དུ་ཆེ་དུ་མས་ཆོད་ཀྱང་རྟེན་འབྲེལ་
 གཞན་གྱི་ཆེ་ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །

དུག་པ་ས་མཚུངས་པའི་རྣམ་གཞག་ནི།

རྒྱ་འབྲས་ཡན་ལག་འདི་དག་ས་གཅིག་པའམ་ཐ་དད་པ་གང་ཞེ་
 བ། གཉིས་ཀ་མ་དེས་སོ། །འདི་རི་ལྟར་ཞེ་ན། ས་ནི་གསུམ་སྟེ་འཆི་
 ས་སྐྱེ་ས་དེ་ལས་གཞན་པའི་སའོ། །དེ་ལ་ས་འོག་མའི་རྟེན་ལ་ནི་ས་
 དེ་དང་གོང་སར་སྐྱེ་བའི་ལས་གསོག་པ་ཡོད་ལ་གོང་མའི་རྟེན་ལ་
 འོག་མར་སྐྱེ་བའི་ལས་གསོག་པ་མེད་དོ། །རང་སའི་རྟེན་ལ་ས་དེར་
 སྐྱེ་བའི་ལས་གསོག་པ་ཡང་ཡོད་དེ། ཡན་ལག་དང་པོ་དང་རྒྱ་དུས་
 གྱི་རྣམ་ཤེས་ནི་ལས་གང་དུ་བསགས་པའི་ས་དེར་གཏོགས་ཏེ། མ་
 རིག་པ་ནི་རྟེན་ཡིད་གྱི་འཁོར་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱན་གཞི་ཡིན་ལ་རྟེན་

དེའི་རྣམ་ཤེས་དེ་གཉིས་ཀྱང་ས་དེ་པ་ཡིན་པས་སོ།།

གལ་ཏེ་འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྱལ་གྱི་བྱིས་པ་ཁམས་གོང་དུ་སྐྱེ་
བའི་ལས་གསོག་པ་ན་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་མེད་པས་དེའི་མ་རིག་
པ་འདོད་པར་མི་གཏོགས་ཤེ་ན། འདི་ལ་མཛོད་པ་རྣམས་དེའི་རྒྱད་
ལ་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་ཡོད་པས་དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བའི་ལས་
གསོག་པར་འདོད་ཀྱང་འདིར་ནི་ཉོན་ཡིད་ཁས་ལེན་ལ་དེ་བྱིས་
ལས་གྱིས་གཞིམ་མི་རུས་ཤིང་འདོད་པར་གཏོགས་པས་སྐྱོན་མེད་
དོ། །གལ་ཏེ་ས་གཞན་གྱི་མ་རིག་པས་ས་གཞན་གྱི་ལས་ཀྱན་ནས་
སྐྱོང་ན་གོང་སའི་རྟེན་ལ་འོག་སར་སྐྱེ་བའི་ལས་ཅི་སྟེ་མི་གསོག་ཅེ་
ན། རྟེན་དེ་ལ་འོག་མར་སྐྱེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་མེད་པ་དང་།
ས་ཐ་དད་གྱིས་བཅད་པའི་རྟེན་བྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པས་འོག་སའི་
དམན་ལས་གསོག་པ་ལ་མི་གྲུས་པས་སོ། །འདུ་བྱེད་ནི་སྐྱེ་སར་
གཏོགས་ཏེ་ས་གཞན་གྱི་ལས་གྱིས་ས་གཞན་གྱི་ཕུང་པོ་འཕེན་མི་
རུས་པས་སོ། །འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་བཅས་པ་བདུན་ཡང་

སྐྱེ་ས་ཁོ་ནར་གཏོགས་སོ།།

སྲིད་ལེན་ལ་དོན་གསང་ལས་སྐྱེ་སར་གཏོགས་པར་བཤད་
 གང་། འོག་ས་ནས་གོང་སར་སྐྱེ་བ་ལ་ས་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་མངོན་
 དུ་རྒྱ་ཡོད་པས་རིགས་སུ་རྒྱག་གང་གོང་སའི་སྐྱེ་སྲིད་ཀྱི་ཉོན་ལ་འོག་
 སའི་ཉོན་མོངས་མངོན་དུ་གྱུར་ཡོད་པ་ཆོས་མངོན་པ་བ་སྐྱེ་ལུགས་
 དང་མི་མཐུན་ཞིང་རིགས་པས་མི་འཛོལ་པས་གོང་མ་ནས་འོག་
 མར་སྐྱེ་བ་མི་འགྲིག་གོ། འོན་ཀྱང་སྲིད་པ་ནི་ཁམས་གོང་མ་ནས་
 འདོད་པའི་བདེ་འགྲོ་ངན་འགྲོ་གཉིས་ཀར་སྐྱེ་ཡང་སྐྱེ་སར་གཏོགས་
 སོ། །ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བ་ལ་ནི་དེའི་ཆེ་མི་དགེ་བའི་བག་ལ་ཉལ་ཅན་
 མོ། །གལ་ཏེ་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་འཕེན་པ་མེད་ན་ཕྱིར་མི་འོང་སྟེ་ལ་
 མ་སྒོམ་པ་དེས་གནས་གཙང་མར་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་ཏེ། དེར་སྐྱེ་བ་ལ་
 བསམ་གཏན་ཟག་མེད་སྐྱེད་དགོས་ལ་སོ་སྐྱེའི་དུས་སུ་ཟག་མེད་
 མ་ཐོབ་ཅིང་འཕགས་པའི་ཆེ་ན་ལས་མི་བསགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 དེ་ལ་འབྲས་བུ་ཆེར་སྐྱེ་བའི་ལས་ཐོག་མེད་ནས་ཡོད་ལ། དེ་སྟེ་ལ་
 མས་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱར་བསྐྱར་པས་ཉེས་པ་མེད་ཅེས་དོན་

གསང་ལས་འཆད་པ་ལྟར་ཁས་སྒྲང་ལ། འཕགས་པ་ཆགས་བཅས་
གཉིས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་ལས་བསགས་པ་ནི་སོ་སྐྱེའི་དུས་
ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །མཛོད་པ་ལྟར་ན་ས་དེ་དང་དེར་སྐྱེ་བའི་
ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་ན་འཕགས་པས་ཀྱང་དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་
བའི་ལས་འཕེན་པར་འདོད་པ་འབྱའོ།

བདུན་པ་རི་ལྟར་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ནི།

ལུགས་འབྱུང་དང་ལུགས་ལྡོག་སྒྲོམ་པའོ། །དེ་གཉིས་གང་ན།
མ་རིག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སོགས་
པས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་གྱིས་ཀའི་དང་། ལྷ་ངན་དང་སྐྱེ་སྤྱུགས་འདོན་བ་
དང་། ལྷག་བསྐྱེལ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་འབྱུང་བ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་
ཅིང་འདི་ལྟར་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་ཕུང་པོ་འབའ་ཞིག་པོ་འང་འབྱུང་ངོ་ཞེས་
རྟོག་པ་དང་། སྐྱེ་བ་འགགས་པས་ཀའི་འགག་སོགས་ནས་མ་རིག་
པ་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་འགག་གོ་ཞེས་པའི་བར་ལ་སོ་སོར་རྟོག་
ཅིང་དེ་ལྟར་ན་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་ཕུང་པོ་འབའ་ཞིག་པོ་འདི་འགག་གོ་
ཞེས་རྟོག་པ་གཉིས་སོ།

འདི་གཉིས་ནི་ཀུན་ཉོན་གྱི་ལུགས་མཐུན་དང་རྣམ་བྱང་གི་
 ལུགས་ལྡོག་གཉིས་ཡིན་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་མཆོན་ནས་རྣམ་བྱང་གི་
 ལུགས་མཐུན་དང་ཀུན་ཉོན་གྱི་ལུགས་ལྡོག་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ།

ཅིའི་ཕྱིར་ལུགས་ལྡོག་དང་ལུགས་མཐུན་ཡིན་ཞེ་ན། དང་པོར་
 སྐྱེ་བ་ཕྱིས་དང་། ཕྱིས་སྐྱེ་བ་དང་པོར་དང་དེ་ལས་ལྡོག་ནས་དབྱེད་
 པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱང་གི་ལུགས་འབྱུང་ལྡོག་བཞི་
 བཞག་པ་ནི་བདེན་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་
 ཆ་གཉིས་ལས་ཉོན་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས་སྐྱུག་བདེན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆ་ཤི་ནས་འབྱུང་བ་དང་དེ་འགག་པར་རྟོག་པ་ནི་
 སྐྱུག་བདེན་དང་དེ་འགག་པའི་འགོག་བདེན་ལ་མཁས་པར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར་ཡིན་ལ། མ་རིག་པ་ནས་འབྱུང་བ་དང་དེ་ནས་འགོག་པར་རྟོག་
 པ་ནི་ཀུན་འབྱུང་དང་ལམ་ལ་མཁས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་
 དང་འདུ་བྱེད་གཉིས་ནི་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་འགོག་བྱེད་
 ནི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

བརྒྱད་པ་དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་པའི་ཕན་ཡོན་ནི།

འཁོར་བར་འཇུག་ཕྱོག་ལ་མཁས་ཤིང་དེ་ལ་འདོར་ལེན་བྱས་
པས་ལེན་པ་མེད་པར་སྤངས་ལས་འདའ་བའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཡན་
ལག་བརྒྱ་གཉིས་ནི་སྤྱི་འགག་གི་རྩས་སུ་བྱུབ་པའི་བདག་ཉིད་དུ་
དངོས་སྤྱོད་བ་རྣམས་འདོད་ལ། འདིའི་ངང་ཚུལ་སྤྱོད་པའི་མཐའ་
བརྒྱད་ཀྱིས་དབེན་པར་འཕགས་མཆོག་གྲུ་གྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་
གཞུང་ལས་འོང་བ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་སྐྱོམ་ལམ་ཅེ་མོ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། རྟོན་སྐྱོམ་ལམ།
སྤང་བྱ་རྣམ་རྟོག་བརྟེན་པ་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་རྟོན་སྐྱོམ་ལམ་
ལ། དངོས་དང་ཚིད་སྤྱོད་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྤྱོད་བ་སེལ་རྣམ་
བསྐྱེདས་དང་། དངོས་གཞི་ཐོད་ཀྱིས་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་གཉིས། དང་པོ་
སེང་གོ་རྣམ་བསྐྱེདས་ནི།

སྐྱོམས་འཇུག་དགུ་ལ་ལྷགས་མཐུན་དུ་ཡར་སོང་ཞིང་ལྷགས་
མི་མཐུན་དུ་མར་འོང་བའི་སེང་གོ་རྣམ་བསྐྱེདས་ལྷགས་གཉིས་
སོ། །འདི་ལ་འགོག་པ་ལ་ཞུགས་ཐེབས་གཅིག་ལས་མེད་པས་

གནས་བཅུ་བདུན་ནོ།

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ། སོང་བ་དང་འོང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ།
འགོག་པ་དང་མ་སྤེལ་བ་དང་སྤེལ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་འགོག་པའི་བར་མཐར་ཆགས་སུ་
འགོ་བ་སྟེ་འདི་ལ་གནས་དགའའོ།

གཉིས་པ་འགོག་པ་དང་སྤེལ་བ་ནི།

སྟོམས་འཇུག་བརྒྱད་དང་འགོག་པ་བརྒྱད་སྤེལ་ནས་ལྷགས་
མཐུན་དུ་འགོ་ཞིང་། སྲིད་ཅེ་དང་སྤེལ་བའི་འགོག་པ་ལས་ལངས་
ནས་སྤར་ཡང་སྲིད་ཅེ་དང་། དེ་ལས་ལངས་ནས་འདོད་སེམས་ལ་
གནས་པ་སྟེ་འདི་ལ་གནས་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་དོ། །འདི་ནི་ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་
པ་ལྟར་ཡིན་ལ། ལེ་བརྒྱད་མ་ལྟར་ན་མཐའི་འགོག་པ་ནས་སྲིད་ཅེར་
བྱུང་བ་མེད་པར་འདོད་སེམས་ལ་གནས་པས་གནས་བཅུ་བདུན་ནོ།

གཉིས་པ་འོང་བ་ནི།

སྟོམས་འཇུག་དགའ་དང་འདོད་སེམས་དགའ་སྤེལ་ནས་ལྷགས་མེ་

མཐུན་དུ་འགོ་བའི་ཐོད་ཀྱི་ཉེ་འདི་ལ་གནས་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །འདིར་
འགོག་པ་དང་འདོད་སེམས་གཉིས་སྟེལ་བ་ནི་ཞི་བ་དང་མ་ཞི་བའི་
མཐར་ཐུག་ཡིན་པས་འདི་གཉིས་དང་སྟེལ་རྒྱས་ན་གཞན་དང་སྟེལ་
སྟེལ་བ་ལ་དགོངས་སོ།།

གཉིས་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྟོང་བ་ནི།

མཛོད་ལས། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ས་བརྒྱད་
ལ་ཟག་བཅས་བརྒྱད་ཟག་མེད་བདུན་ཉེ་གཉིས་སུ་བྱས་ནས་
དེ་གཉིས་ལ་སོ་སོར་ལུགས་མཐུན་ལུགས་མི་མཐུན་ལ་མཐར་
ཆགས་སུ་འགོ་འོང་བྱེད་པ་གཉིས་ནི་རིང་སྤྱིར་དང་། དེ་ནས་
སྤིང་རྩེ་དོར་བའི་ཟག་བཅས་བདུན་དང་ཟག་མེད་བདུན་ལ་སོ་སོར་
རེ་རེ་བར་དུ་བོར་བའི་སོང་འོང་གཉིས་ནི་ཉེ་སྤྱིར་རོ། །དེ་ནས་ཟག་
བཅས་བསམ་གཏན་དང་སོ་ནས་ཟག་མེད་གསུམ་པ་དང་། དེ་ནས་
ཟག་བཅས་ནམ་མཁའ་དང་། དེ་ནས་ཟག་མེད་ཅི་ཡང་དུ་སོང་བ་
དང་ནམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱིར་འོང་བ་ནི་ཟག་པ་ཡོད་མེད་རིས་མི་མཐུན་

སྤེལ་ནས་གསུམ་པར་འགོ་བ་དངོས་གཞི་སྟེ། མྲིང་གསུམ་གྱི་སྤྲེལ་
 པ་དང་བྱད་མེད་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་དབང་བཅོམ་པ་འཇུག་པར་བྱ་བ་དེ་
 ལྟ་བུ་ལ་ཐོད་ཀླུང་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ན་འདིར་དེ་དང་མི་མཚུངས་པར་
 བཤད་པ་འདི་ནི་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན་དེ་དང་འདི་གཉིས་ཐོད་ཀླུང་གྱི་
 མིང་མཚུངས་ཀྱང་། རོན་མི་འབྲ་བས་སྦྱོན་མེད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་སྤང་བྱ་རྟོག་པ་ལ་གཉིས། གཟུང་རྟོག་དང་། འཛིན་
 རྟོག་གོ། དང་པོ་གཟུང་རྟོག་ལ་གཉིས། འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་དང་།
 ལྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་གོ། དང་པོ་ལ་དགུ་ལས།

མདོ་རྒྱས་གཉིས་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་དེ་དག་
 མདོ་དང་རྒྱས་པར་བསྟན་ན་དེ་ལ་བྱང་ཆེན་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་
 མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་འཆལ་བས་པ་རོལ་དུ་བྱིན་
 པ་དུག་པོ་འདི་དག་མདོ་དང་རྒྱས་པར་ཀུན་རྒྱུབ་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་
 སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟུངས་པ་ནི། འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་གངས་
 མེད་པ་དག་ན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་ཇི་སྟེད་ཅིག་

བཞུགས་ཤིང་། འཆོ་སྐྱོད་བ་དང་ཆོས་སྟོན་བ་དེ་དག་ཀྱང་བྱང་ཆེན་
ཡུམ་ལ་སྐྱོད་བ་དེ་དག་ལ་དགོངས་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་སོ།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱབས་པ་ནི། རྒྱུ་སྒྲུང་རྟོགས་དཀར་ཆུ་
འགྲེལ་རྣམས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མགོན་དང་བཅས་པ་ཞེས་བསྐྱབས་
བ་དང་དོན་གཅིག་གོ །དུས་གསུམ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི། བྱང་ཆེན་
གང་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཡུམ་ལ་གནས་པ་འདི་ནི་སྤྱིར་མི་སྟོག་
པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྐྱོར་ལམ་དང་། ཡུམ་མངོན་པར་སྐྱབ་
པ་དང་། ཞེས་མཐོང་ལམ་དང་། ཡུམ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་སྟེ་དེ་ལ་
པན་ཡོན་འདི་དག་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྒྲོམ་ལམ་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་གསུངས་སོ།

ལེགས་ལམ་གསུམ་ནི། གཟུགས་ཞི་བ་དང་། གཟུགས་རག་
ལས་བ་དང་། གཟུགས་གསོག་དང་། གཟུགས་སྦྱང་པོ་མེད་པས་
ཡུམ་ལ་སྐྱོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ཡུལ་ལ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་གི་དངོས་
པོ་འགོག་པས་ཞི་བ་དང་། རྒྱུ་དབང་ཡོན་པས་ཡ་མ་བརྒྱ་དང་།

རང་བཞིན་སྟོང་བས་གསོག་ དབྱང་མི་བཟོད་བས་སྟོང་པོ་མེད་
 པའོ། །འདི་ནི་སྒྲུང་ལམ་མོ། །ནམ་མཁའ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་
 ཏེ་ཡུམ་ལ་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ་ནམ་མཁའ་སྟོང་པ་ཉིད་
 མངོན་པར་སྒྲུབ་པར་བྱའོ་ཞེས་མཐོང་ལམ། རང་བཞིན་མཐོང་བ་
 སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། ནམ་མཁའ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྒྲོམ་བས་
 ཡུམ་ལ་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྒྲོམ་ལམ་མོ། །

འདིའི་སྐབས་སུ་རྩ་བ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟངས་བས་མ་
 བཟུང་བ་ཞེས་དང་། དུས་གསུམ་ཡོན་ཏན་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་ལ།
 ཉི་ལྔ་དང་ལེ་བརྒྱུད་མར་མདོ་རྒྱས་མི་ཤེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་
 ཀྱིས་བསྟངས་པ་མེད་པ་དང་། ལམ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་།
 དེ་གསུམ་མི་ཤེས་པའི་རྟོགས་པ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་མདོ་ནས་
 གསུངས་པ་རྣམས་འདི་དག་གི་གཉེན་པོ་འོ། །དུས་གསུམ་ཡོན་ཏན་
 མེད་པ་ཡང་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་འདས་པ་སྒྲུང་ལམ། ད་ལྟ་བ་མཐོང་ལམ།
 མ་འོངས་སྒྲོམ་ལམ་ལ་སྒྱུར་ནས། འདས་པ་འགག་པ་དང་། མ་འོངས་

མ་སྐྱེས་པ་དང་། ད་ལྟ་བ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དུས་གསུམ་ཡོན་ཏན་མེད་པར་
བཞད་ལ། ཉི་མྱང་ལས། སྤྱིར་སྤྱོད་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་གྱི་དུས་ལ་
མཛད་ནས་འདས་སོགས་དང་མ་སྤྱོད་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་
བསྐྱངས་པ་དང་དུས་གསུམ་ཡོན་ཏན་མེད་པ་འདུག་ཡུལ་དུ་མི་རུང་
བས་དེ་གསུམ་ལས་ལྡོག་པའོ། །ཞེས་འབྲུམ་པ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལྡོག་པ་གཟུང་རྟོག་ནི།

མདོ་ལས་གཉེན་པོ་ལྡོག་ཕྱོགས་དགུ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་
གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཡུམ་ལ་ཡུན་རིང་པོ་ཇི་སྲིད་ཅིག་ཏུ་སྤྱད་ན་
ཡུམ་ལ་སྤྱད་པར་འགྱུར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ།
སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་ཉི་བར་བཟུང་ནས། ཞེས་སེམས་མི་
སྐྱེ་བའི་གཉེན་པོ་དང་། སྤྱིང་པོ་བྱང་ཆུབ་ལ་འདུག་གི་བར་དུ་ཡུམ་ལ་
སྤྱད་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱང་ཆུབ་སྤྱིང་པོ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་
དང་། ཡིད་ལ་བྱ་བ་གཞན་གྱི་གོ་སྐབས་མི་དབྱེ་བས་ཡུམ་ལ་སྤྱད་
པར་བྱའོ་ཞེས་ཉན་རང་ཡིད་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོ་དང་རྣམ་མཁྱེན་

ཡིད་ལ་བྱ་བ་མི་འདོར་བས་རི་ལྟར་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་
བའི་ཆོས་རྣམས་མི་འབྲུག་པ་དེ་ལྟར་ཡུམ་ལ་སྤྱད་པར་བྱའོ།

ཞེས་པ་རྫོགས་བྱང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་དང་། མི་
རྟག་སོགས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པས་རྣམ་མཁུན་ཐོབ་བམ། བཙུམ་
ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། རབ་འབྱོར་དེ་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་སྒྲོམ་པའི་གཉེན་པོ་དང་། འོ་ན་ཅི་ལགས་མ་བསྒྲོམས་
པས་རྣམ་མཁུན་ཐོབ་བམ། བཀའ་སྩལ་བ། དེ་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་བསྒྲོམས་པ་མེད་པའི་གཉེན་པོ་དང་། འོ་ན་ཅི་ལགས་
བསྒྲོམས་ཀྱང་བསྒྲོམས་ལ་མ་བསྒྲོམས་ཀྱང་མ་བསྒྲོམས་པས་
རྣམ་མཁུན་ཐོབ་བམ། བཙུམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། དེ་
ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྒྲོམས་མ་བསྒྲོམས་ལས་ལྡོག་པའི་གཉེན་
པོ་དང་། འོ་ན་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་རི་ལྟར་ཐོབ་པར་བགྱི།
བཙུམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། དེ་བཞིན་ཉིད་རི་ལྟ་བ་
བཞིན་ནོ། །ཞེས་རི་བཞིན་དོན་མིན་གྱི་གཉེན་པོ་དང་དགྲའོ།

གཉིས་པ་འཛིན་རྟོག་ལ་གཉིས། རྩས་འཛིན་དང་བཏགས་
འཛིན་རྟོག་པའོ། །དང་པོ་རྩས་འཛིན་དབྱེ།

མདོ་ལས་སྒར་ལྟར་གཉེན་པོའི་སྒྲོ་ནས་གསུངས་ཏེ། བདག་
གམ་སེམས་ཅན་ནམ་སྟོག་གམ་གང་ཟག་མི་དམིགས་ན་རི་ལྟར་
བདག་གི་ཁམས་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་གང་ཟག་གི་ཁམས་
གདགས་པར་བྱ། ཞེས་སེམས་ཅན་བཏགས་རྟོག་གི་གཉེན་པོ་
དང་། བྱང་ཆེན་ཡུམ་ལ་སྟོད་པས་གཟུགས་ལ་བསྐྱབ་པར་མི་བགྱི་
སོགས་ཀྱི་ཆོས་བཏགས་རྟོག་གི་གཉེན་པོ་དང་། ཆོས་རྣམས་རང་
གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་མཐོང་བས་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་
པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྟོང་མིན་གྱི་གཉེན་པོ་དང་། བྱང་ཆེན་
དམིགས་པ་ལ་མི་ཆགས་མི་དམིགས་པ་ལ་མི་ཆགས་པ་ལགས་
ན། ཞེས་ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་དང་། ལྷ་མེད་རྫོགས་བྱང་གི་བར་དུ་
ཆོས་རྣམས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་རབ་འབྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་
དང་། གང་གི་ཕྱིར་ཡང་བྱང་ཆེན་ཡུམ་ལ་མི་སྟོད་དོ། །ཞེས་དངོས་

པོར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་དང་། འོན་ཇི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་
 རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་ཐེག་པ་གསུམ་
 པོ་འདི་དག་རྣམས་པར་དགོད་པར་འགྱུར། བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་
 བཀའ་སྩལ་བ། རབ་འབྱོར་མ་བྱས་མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པའི་
 ཆོས་རྣམས་ལ་ནི་རྣམས་པར་དགོད་པ་གང་ཡང་དམིགས་སུ་མེད་
 ཇོ། །ཞེས་པ་ཐེག་གསུམ་དུ་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་དང་། དེ་བཞིན་
 བཤེགས་པ་དང་དེའི་སྤྱལ་པ་ལ་ཡོན་བསྟབས་པ་ནི་དེ་ལྟར་དོན་ཆེ་
 ཞིང་དེ་ལྟར་ངོ་མཆར་ཆེའོ། །ཞེས་ཡོན་མ་དག་པའི་གཉེན་པོ་
 དང་། འདི་ནི་ཡུམ་མོ་འདི་ནི་ཡུམ་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དོ་ཞེས་རྣམས་པར་
 དཀྲུག་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སྟོད་པ་རྣམས་འཁྲུག་གི་གཉེན་པོ་འོ། །

གཉིས་པ་བཏགས་འཛིན་དགུ་ནི།

མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་ཉན་ཐོས་
 དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྲེན་

པ་ཉིད་ནི་དེ་བཞིན་གཤམ་གསུམ་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་
 རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
 ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་ལ་སྤྱི་བ་པའི་གཉེན་པོ་དང་། ཡུམ་འདིས་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་གི་ཚུལ་བྱེད་དེ་ཆོས་དེ་དག་འཁོར་བ་མ་
 དམིགས་པས་དེའི་བྱིར་ཡུམ་ཞེས་བྱའོ།

ཞེས་ཞི་ལམ་ལ་རྫོངས་པའི་གཉེན་པོ་དང་། ཡུམ་འདི་ནི་ཆོས་
 གང་གིས་ཀྱང་ལྡན་པའམ་མི་ལྡན་པའམ་བསྟན་དུ་ཡོད་པའམ་བསྟན་
 དུ་མེད་པའམ་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པའམ་ཐོགས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན།
 ཞེས་དེ་བཞིན་ཉིད་སོགས་ལ་རྫོངས་པའི་གཉེན་པོ་དང་། ཡུམ་འདི་
 བེ་བདུད་དང་བདུད་ཀྱི་རིས་ཀྱི་ལྟ་རྣམས་དང་གང་ཟག་ཉན་ཐོས་དང་
 རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ནས་ཐུ་སྟེགས་ཅན་གཞན་ཀྱི་བར་དང་
 སྤྲིག་པའི་གྲོགས་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཆོད་མི་འཕྲོག་པའོ། །ཞེས་མི་
 མཉམ་པར་རྫོངས་པའི་གཉེན་པོ་དང་། བྱང་ཆེན་ཡུམ་ཟབ་མོ་འདིའི་
 དོན་ལ་སྤྱད་པས་མི་ཉག་པའི་དོན་ལ་སྤྱད་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་

སྤྱག་བསྐལ་དང་བདག་མེད་དང་སྤྱག་བསྐལ་ཤེས་པའི་དོན་ལ་སྤྱད་
 པར་བྱའོ། །ཞེས་བདེན་པ་ལ་ཚྛེངས་པའི་གཉེན་པོ་དང་། འདོད་
 ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་མུག་བདག་གི་དོན་ཞེའམ་དོན་མ་ཡིན་
 ཞེས་དབྱུང་པར་མི་བྱའོ།།

ཞེས་ཉོན་མོངས་ལ་ཚྛེངས་པའི་གཉེན་པོ་དང་། གཉིས་སུ་མ་
 མཆིས་པའི་ཆོས་ཐོབ་པར་བབྱེད་དམ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་
 སྤྱལ་བ། མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གཉིས་མེད་ལ་ཚྛེངས་པའི་གཉེན་པོ་དང་
 དགྲའོ། །འདིའི་སྐབས་སུ་ཉི་སྤང་དང་ལེ་བརྒྱད་མར་ཀུན་ཚྛེངས་རྟོག་
 པའི་ངོ་བོར་བཞེད་ལ་འགྲེལ་བ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་སུ་ཀུན་ཚྛེངས་རྟོག་པའི་
 དུལ་དུ་བཞེད་དོ། །རྟོག་པ་བཞི་པོ་འདི་དག་གི་འཛིན་སྤངས་དང་
 གཉེན་པོས་སྤོང་ཚུལ་རྣམས་ནི་མཐོང་སྤང་དང་འབྲའོ།།

གསུམ་པ་བརྟེན་པ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི།

དཔེར་ན་སྦྱེས་བྱ་ལ་ལ་ཞིག་ལྡང་བྱ་སྦྱེད་པར་འདོད་པ་ལ་སྦྱེས་
 བྱ་དེས་ལྡང་བྱ་དེའི་རྩ་བ་མ་དམིགས། ཡལ་ག་དང་སྤོང་པོ་དང་ལོ་

མ་དང་མེ་རྟོག་དང་འབྲས་བུ་མ་དམིགས་པར་ལྡང་བུ་དེའི་སྤྲོད་
 བུ་སྤྲོད་དེ་དུས་དུས་སུ་ཆུས་བྱན་ཞིང་དེའི་སྤྲོད་བུ་རིམ་གྱིས་ཡལ་
 ག་བྱན་སུམ་ཆོགས་པར་འགྱུར། དེ་བཞིན་དུ་ལོ་མ་མེ་རྟོག་འབྲས་
 བུ་བྱན་སུམ་ཆོགས་པར་གྱུར་ནས་དེ་ལྡང་བུ་དེའི་ལོ་མ་མེ་རྟོག་
 འབྲས་བུ་ལ་སྤྲོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཀྱང་སེམས་ཅན་
 རྣམས་ཀྱི་སྤྱིར་སྤྲོད་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་ཡང་དག་པར་འབྱུག་སྟེ་
 དེ་དག་རིམ་གྱིས་པར་སྤྱོད་བྱུག་ལ་སྤྲོད་ཅིང་རྣམ་མཁུན་ཐོབ་པར་
 བྱེད་དེ། དེ་དག་ལོ་མ་དང་མེ་རྟོག་དང་འབྲས་བུ་ལྟར་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཉི་ལུང་འཆོ་བ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་ལོ་མ་ནི་
 སེམས་ཅན་ངན་སོང་ལས་འཕྲེན་པ་དང་། མེ་རྟོག་ནི་ལྟ་མིར་སྤྲོད་པ་
 དང་། འབྲས་བུ་ནི་འབྲས་བུ་ལྡང་རྣམ་མཁུན་ཐོབ་པར་མདོ་ལས་
 གསུངས་སོ། །འདིའི་སྐབས་སུ་**ཅ་བར། འབྲས་བུ་མཆོག་གིས་**
སྤྲོད་པ་ཡི། །ཞེས་པའི་དོན་ཡང་ཉི་ལྟང་ལས་ཤིང་ལྡོན་པ་གཞན་གྱིས་
 སྤྲོད་བྱའི་འབྲས་བུ་འཁྱར་གྱིས་ལོན་པ་ལྟར་བྱང་སེམས་དེ་སེམས་

ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉེར་འཆོའི་རྒྱ་འབྲས་བྱ་ལྔ་གཞན་ལ་སྟེར་བའི་མཐུས་
སྤྱ་བ་ལ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཉེན་སྒྲོམ་ལམ་དང་། རྣམ་རྟོག་སྟོང་
བ་དང་ཡོན་ཏན་བཟེན་པའི་སྒྲོམ་ལམ་གསུམ་ལས་དང་པོ་གཉིས་
སྒྲོམ་ལམ་དགུ་ཀ་དང་སྤྱི་མ་འདི་ས་བརྒྱ་པ་ལ་བཞག་གོ།

བཞི་བ་བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་མོ་ལ་གསུམ། བར་ཆད་མེད་ཅེ་འི་
ངོ་བོ། རྒྱ། སྤང་བྱའོ། །དང་པོ་ངོ་བོ་ནི།

ཐེག་དམན་གྱི་དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ་ལྟ་བུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཐུན་པ་ཉིད་དང་ལམ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་ཅིང་བསོད་ནམས་
ཀྱི་སྟོབས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་མཉམ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའས་བརྒྱ་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནོ།

གཉིས་པ་རྒྱ་ནི།

རབ་འབྱོར་རྣམ་མཐུན་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་
པ། བདག་པོ་ནི་བླ་པ། རྣམ་པ་ནི་ཞི་བ། མཆོན་ཉིད་ནི་མཆོན་
ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོ། །མདོ་ཆོག་སྤྱི་མ་འདིས་ཞི་བ་ལ་རྣམ་

པར་བཤད་པ་གཉིན་པོས་གསར་དུ་བཞག་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་པ་
བསྒྲིག་ནས་གདོད་མ་ནས་ཞི་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ཞེས་ཉི་
སྤང་ལས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟར་ཉི་སྤང་དང་ལེ་བརྒྱད་མ་དག་ལྟན་ནམས་སུ་ནམ་མཁུན་
དང་། འབྲེལ་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་དང་སྤྱིར་མཆོག་སོགས་སུ་བར་ཅེའི་
དམིགས་པ་སོགས་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ནི་མི་འགལ་ཏེ། དེ་གཉིས་
ཀ་ཡང་དམིགས་ནམ་རྗེས་སུ་མཐུན་པས་པན་ཚུན་མཆོན་པའི་ཆད་
དོ། །འདིར་དམིགས་ནམ་དང་བདག་རྒྱུན་བཤད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི་
གོང་དུ་བར་ཅེ་ནམ་མཁུན་གྱི་བར་ཆད་མེད་པའི་རྒྱར་བཤད་པ་ན་
དེའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དུ་བཤད་པ་དེ་ལས་འཕྲོས་ནས་དེའི་དམིགས་
རྒྱུན་སོགས་ཀྱང་བསྟན་པ་སྟེ། འདིས་ནི་ནམ་མཁུན་གྱི་མཐུན་རྒྱུན་
ཆོང་བ་དང་ལོག་རྟོག་གིས་ནི་བར་ཅེའི་སྐབས་སུ་འགལ་རྒྱུན་ཐམས་
ཅད་དང་བྲལ་བར་བསྟན་པས་བར་ཅེ་ནམ་མཁུན་གྱི་བར་ཆད་མེད་
པའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་སྤང་བྱ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེས་ཟབ་པར་
 འཕངས་པའོ། །དང་པོ་དངོས་ཀྱི་དོན་ལ་གསུམ། བསལ་བྱ་ནམ་རྟོག
 སེལ་བྱེད་ཀྱི་ལན། བསལ་ནས་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་
 བསལ་བྱ་ནམ་རྟོག་ལ་བཞི། དུལ་གང་ལ་རྟོག་པ། ཚུལ་ངེ་ལྟར་རྟོག་
 པ། དེ་ལྟར་རྟོག་པའི་རྒྱ་མཚན། ལོག་པར་རྟོག་མཁན་གྱི་གང་ཟག་
 བོ། །དང་པོ་གང་ལ་རྟོག་པ་ནི།

སྤར་བཤད་པའི་བར་ཆེ་འི་དམིགས་པ་དང་ནམ་པ་ལའོ།།

གཉིས་པ་ཚུལ་ངེ་ལྟར་རྟོག་པ་ནི།

དེ་དག་མི་འཐད་དོ་ཞེས་སེམས་པ་སྟེ་ངོ་བོ་ནི་ཐེ་ཆོམ་ལོ། །འོ་
 བ་ལོག་ཤེས་སུ་འགལ་སྟམ་ན། གཞན་གྱི་ཁས་སྤང་འགལ་བས་མི་
 འཐད་སྟམ་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་རང་གི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་
 པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཐེ་ཆོམ་སྟེ་ལྟོས་ས་ཐ་དད་ལ་ལྟོས་ནས་སྟོ་གཉིས་
 སུ་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་ཆད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་མ་རྟོག་པས་
 དུགས་ཐེ་ཆོམ་ལས་མི་འདའ་བ་ལ་དགོངས་སོ།།

གསུམ་པ་ནི།

བདེན་གཉིས་འགལ་བར་འཛིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །དེ་ཡང་
 ཡུལ་མེད་པས་དམིགས་པ་མི་འཐད་པ་དང་། རྟོགས་བྱ་མེད་པས་
 རྟོགས་ཚུལ་མི་འཐད་པ་དང་། ཤེས་བྱ་མེད་པས་ཀླན་མཁྱེན་མི་
 འཐད་པ་དང་། དབྱེ་བ་མེད་པས་བདེན་གཉིས་མི་འཐད་པ་དང་།
 འཁོར་གསུམ་མེད་པས་སྤྱིན་སོགས་མི་འཐད་པ་དང་། རྟོགས་བྱ་
 མེད་པས་སངས་རྒྱས་མི་འཐད་པ་དང་། འགོག་ལམ་མེད་པས་
 ཆོས་མི་འཐད་པ་དང་། འཕེལ་འགྱིབ་མེད་པས་དག་འདུན་མི་འཐད་
 པ་དང་། འཁོར་གསུམ་ལ་མི་དམིགས་པས་ཐབས་མཁས་མི་འཐད་
 པ་དང་། ཡོད་མེད་དུ་མི་རྟོག་པས་ཐུབ་པའི་རྟོགས་པ་མི་འཐད་
 པ་དང་། རྟོག་སོགས་མེད་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པ་མི་འཐད་པ་
 དང་། འབྲས་བྱ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་གསུམ་
 སྒྲོམ་པ་མི་འཐད་པ་དང་། སྤང་བྱ་མེད་པས་གཉེན་པོ་མི་འཐད་པ་
 དང་། རྟོར་བྱ་མེད་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མི་འཐད་པ་དང་། མཆོན་
 གཞི་མེད་པས་མཆོན་ཉིད་མི་འཐད་པ་དང་། བསྐྱོམ་བྱ་མེད་པས་

སྒོམ་པ་མི་འབད་དོ་ཞེས་འཛིན་པའོ།

བཞི་པ་ལོག་པར་རྟོག་མཁན་ནི།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་བདེན་གཉིས་སུ་
ཡོད་མེད་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་མི་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་ཚུད་པ་རབ་ཏུ་སྒྲ་
བའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལོག་པར་རྟོག་གོ།

འདིའི་སྐབས་སུ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་ཅུང་ཟད་དབྱེད་པ་ལ་
གཉིས། བདེན་གཉིས་གཏན་ལ་དབབ་དགོས་པ་དང་། གཏན་ལ་
དབབ་བྱ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ངེ་སྟེད་ཅིག་གསུངས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་
ནི་བདེན་གཉིས་ལས་བརྒྱུམས་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། **ཡབ་སྲས་**
མཇུག་པ་ལས། འཛིག་རྟོག་མཐུན་པས་གཞན་ལས་མ་གསུན་
པར། །བདེན་པ་འདི་གཉིས་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་པར་མཛད། །གང་ཞིག་
ཀྱན་རྫོབ་དེ་བཞིན་དོན་དམ་སྟེ། །བདེན་པ་གསུམ་པ་གང་ཡང་མ་
མཆིས་སོ། །ཞེས་དང་།

དབུ་མའི་རྩ་བ་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་
བསྟན་པ། བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་བཞེན། །འཛིག་ཞེན་ཀྱན་
རྩོལ་བདེན་པ་དང་། །དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པ་ལོ། །ཞེས་དང་།

བདེན་གཉིས་ལས། བདེན་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་པ་དག་ལྷུ་
བའི་བཀའ་ལ་མི་སྒྲུངས་ཏེ། །དེ་དག་མ་ལུས་ཆོགས་བསགས་
ནས། །ལུན་ཆོགས་པ་རོལ་འགོ་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་།

དབུ་མ་སྟོང་པོར། ཡང་དག་ཀྱན་རྩོལ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེས། །མེད་
བར་དོན་དམ་ཁང་ཆེན་གྱི། །སྟོང་དུ་འཛིག་པར་འགྱུར་བ་
ནི། །མཁས་ལ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་རྟོག་པ་དང་
ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་གཉིས་ནི་བསམ་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ལོ།

གཉིས་པ་གཏན་ལ་དབབ་བྱ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་
གཉིས། བདེན་གཉིས་སྦྱར་དང་། སོ་སོར་བསྟན་པ་ལོ། །དང་སོ་
སྦྱར་བསྟན་པ་ནི།

བདེན་གཉིས་ལ་རང་གི་ངོ་ཐོས་བྱས་པའི་དབྱེ་བ་ནི་མེད་དེ།

གཞན་དུ་ན་ངོ་མོ་གཅིག་དུ་བྱུང་ན་དོན་དམ་པ་ཡང་རྟོག་པས་ཀྱན་
ནས་བཏགས་པའི་བཅོས་མ་ཅམ་དུ་དང་། དོན་དམ་པ་བཞིན་དུ་
ཀྱན་རྫོབ་ཀྱང་སྒྲོས་མ་བཏགས་པའི་གཤེས་མ་བཅོས་པར་འགྱུར་བ་
དང་། ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་དམ་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་འབད་
མེད་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ།

དེ་ལྟར་ཡང་དབྱུ་མའི་རྩ་བ་ལས།

རང་བཞིན་བྱས་པ་ཅན་ཞེས་བྱར།

རི་ལྷ་བྱར་ན་རུང་བར་འགྱུར།

རང་བཞིན་དག་ནི་བཅོས་མིན་དང་།

གཞན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་།

འཕགས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས། ཀྱན་
རྫོབ་དེ་ལ་དོན་དམ་དུ་སྒྲུབ། །དེ་དག་ནོར་བའི་སྒོ་ལྷན་གཤེས་པར་
བྱ། །ཞེས་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས།

མིག་དང་ན་བ་སྒྲ་ཡང་ཆད་མ་མིན། །སྤེ་དང་ལུས་དང་

ཡིད་ཀྱང་ཚད་མ་མིན། །གལ་ཏེ་དབང་པོ་འདི་དག་ཚད་ཡིན་
ན། །འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་སྤྲུལ་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་སོ།།

ངོ་པོ་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་ན་སྤྲུལ་སྤྲུལ་བཞིན་ཀྱང་རྫོག་གི་རང་
བཞིན་དོན་དམ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཐག་པ་སྤྲུལ་དུ་འབྱུང་བས་སྤྲུག་
པ་ལ་སྤྲང་པོ་མེད་པར་མཐོང་བ་གཉིན་པོར་འདོད་པ་ལྟར་དོན་
དམ་རྟོགས་པས་ཀྱང་རྫོག་ལ་ཞེན་པའི་བྱི་མ་མི་སེལ་བར་ཐལ་བ་
སོགས་མཐའ་ཡས་སོ།།

རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀྱང་རྫོག་ཀྱང་གཞན་
ལ་དོན་དམ་པ་ཡང་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མེད་ཀྱི་ཞེས་དང་། ཀྱང་
བྱང་གི་འགྲེས་རྣམས་སྤྲུལ་ཆོས་དེ་དག་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་དག་ལས་
གཞན་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་མེད་པར་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་བཀའ་སྤྲུལ་
པ་རྣམས་སོ། །གལ་ཏེ་གཅིག་ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་ན་བདེན་གཉིས་
མེད་པར་ཐལ་ཞེ་ན། བདེན་གཉིས་ཀྱི་ངོ་པོ་གཅིག་ཐ་དད་དུ་མ་
གྲུབ་པ་ནི་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་གཅིག་པ་བཀའ་བའི་ཐ་

དད་པ་ཅེས་དུ་འདོད་དེ་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་བཞིན་ནོ། །བདེན་གཉིས་གྱི་རྣམ་གཞག་ཐ་དད་པར་མི་བྱེད་པ་ལ་ནི་བྱུང་བ་མེད་དེ། སྒྲོས་བྲལ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་བཏགས་ནས་རྣམ་གཞག་བྱེད་དེ། རྟོག་པའི་སྤང་བ་དང་བརྟག་པར་བྱ་བའི་དོན་གཉིས་གཅིག་དུ་བསྐྱེས་ནས་རང་མཚན་ལ་བརྟེན་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །

མདོ་ལས་གྱུར། ཡི་གེ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ། །ཉན་པ་གང་དང་སྟོན་པ་གང་། །འགྱུར་བ་མེད་ལ་སྒྲོ་བཏགས་ནས། །དེ་ཉིད་ཉན་ཅིང་སྟོན་པར་འདོད། །ཅེས་སོ། །གཞན་ཡང་ལུང་ལས་ནི། བདེན་གཉིས་གཅིག་ཐ་དད་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་པས་ལུང་གི་གཞོད་པ་ནི་མེད་ལ། རོ་བོ་གཅིག་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་རིགས་པས་གཞོད་པས་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་རོ་བོས་བྱུང་བར་འདོད་པ་བྱིད་ཁོ་ན་ལ་བྱིད་རང་གིས་བཀོད་པའི་སྒྲིན་དེར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རོ་བོ་གཅིག་ལ་སྒྲིག་པ་ཐ་དད་པའི་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་ཅིང་། **སེམས་འགྲེལ་ལས།**

བྱས་པ་དང་ནི་མི་རྟག་བཞིན། །མེད་ན་མི་འགྱུར་ངེས་ཕྱིར་

རྒྱུ་ལྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་ནི་སྟོང་པར་
 བཤད། ཅེས་པ་ཡང་དེའི་ཁྲུངས་མ་ཡིན་ཏེ་དེས་བདེན་པ་གཅིག་
 མེད་པར་ཅིག་ཤོས་མེད་པའི་དཔེར། བྱས་མི་རྟག་སྤངས་པས་འདི་
 ཡང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་མེད་པའི་རིགས་པའོ། དེ་ལྟར་ན་བདག་
 ལེགས་སུ་འདོད་པ་དག་གིས་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས།

འདྲ་བྱེད་ཁམས་དང་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་ནི། གཅིག་དང་ཐ་
 དད་བྲལ་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། གཅིག་དང་ཐ་དད་ཉིད་དུ་གང་རྟོག་
 པ། དེ་དག་ཚུལ་མིན་ལྟ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན། ཞེས་བཅོམ་ལྟར་
 འདས་ཉིད་ཀྱིས་སྤང་པའི་གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་ལྟ་རྟོག་བར་བྱའོ།

འོ་ན་བདེན་པ་གཉིས་སུ་རི་ལྟར་འབྱེད་ན་སྐྱེ་འགག་ཀུན་བྱང་
 དགག་སྐྱབ་སོགས་མཚན་ཉིད་མི་འདྲ་བ་དུ་མར་སྒོ་ལ་སྤང་ཞིང་ཐ་
 ལྟར་པའི་སྒོ་ངོ་དེར་རིགས་པའི་གཞོད་པ་མེད་པའི་ཆ་རི་སྟེད་པ་ནི་
 ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། ཀུན་རྫོབ་དེ་ཉིད་དབྱེད་ན་སྤང་མི་སྤང་
 སྐྱེ་མི་སྐྱེ་བདག་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོས་པའི་བྱ་བ་མ་ལུས་
 པས་དཔེན་པ་ལ་དོན་དམ་པ་ཞེས། གཞན་ཡང་དག་པའི་ལམ་

ལ་དགྱི་བའི་བྱིར་དུ་དགོས་པའི་དབང་གིས་ཁས་སྒྲུངས་པ་ཙམ་སྟེ།
 སྟོས་བྲལ་ཞེས་པའང་གཞན་ངོར་མིང་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་སྟོས་
 བྲལ་གྱི་ཆོས་ཤིག་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལྟར་ཡང་བདེན་གཉིས་ལས།

རི་ལྟར་སྒྲུང་བ་འདི་ཁོ་ན།

ཀྱན་རྫོབ་གཞན་ནི་ཅིག་ཤོས་ཡིན། །ཞེས་དང་།

སྟོད་འཇུག་ལས།

དོན་དམ་སྟོ་ཡི་སྟོད་ཡུལ་མིན།

སྟོ་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་སོ།

འདི་ལྟར་བསྟན་པ་ན་དོན་དམ་དེ་རྟོན་འབྲེལ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་འདི་
 ཉིད་མ་ཡིན་ཞིང་འདི་ལས་གཞན་དུ་ཡང་མེད་ན་འོ་ན་དེ་ཅི་ཞིག་
 ཡིན། དེས་ན་འདི་ལ་ནི་སྟོ་ཅི་གཏད་སོ་མེད་པས་ཆད་པའི་ལྟ་བ་
 མི་ཟད་པའོ་སྟམ་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་བདེན་ཏེ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྒྲང་
 སྒྲང་དང་དགག་སྐྱབ་གྱི་མཐར་འཇིག་གྱི་ལྟ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་གོམས་

པར་བྱས་པའི་བག་ཆགས་བརྟན་པས་རྟོག་པས་མཐའ་གཅིག་
 ཏུ་འདིའོ་ཞེས་གཟུང་དུ་མ་རྟེན་པ་ན་རྟོང་པ་ཉིད་འཛིན་པ་མཐའ་
 དག་ཚྲིག་བྱེད་ལ་མི་མོས་པ་དང་སྐྱག་པ་སྐྱེ་བ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་
 པས་སོ། །དེས་ན་རྟོང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱན་རྫོབ་པའི་རྟེན་
 འབྲེལ་སྒྲུང་དུས་རང་བཞིན་མེད་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་དེའི་ངོར་མེད་དོ་
 ཞེས་སྐྱར་པ་མི་གདབ་ཅིང་། རོན་དམ་པ་སྒྲོས་པ་ཡིན་ནོ་ཅོག་དང་
 བྲལ་བ་ལ་ཡོད་དོ་རྟག་གོ་ཞེས་སྒྲོ་མི་འདོགས་པའི་མཐའ་བྲལ་གྱི་
 ཚུལ་ལ་བསྐྱབ་པར་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་སོ་སོར་བསྟན་པ་ནི།

བདེན་གཉིས་ལས།

སྒྲུང་དུ་འབྲེལ་ཡང་དོན་བྱེད་དག །

རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དང་མི་རྒྱས་ཕྱིར།

ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི།

ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་ནི་དབྱེ་བ་བྱས། །ཞེས་ཀྱན་རྫོབ་ལ་ཡང་ལོག་

གཉིས་སུ་བྱེད་དོ། །དོན་དམ་ལ་ཡང་སྒྲིམ་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་
བ་རྣམས་གངས་མ་ཡིན་པ་དང་། སྒྲིམ་པ་སྒྲིགས་རེ་བ་བཀག་པ་རྣམས་
གངས་པའི་དོན་དམ་གཉིས་སུ་བྱེད་དེ། **དེ་ཉིད་ལས།**

སྒྲེ་ལ་སོགས་པ་བཀག་པ་ཡང་།།

ཡང་དག་པ་དང་མཐུན་པའི་བྱིར།།

དོན་དམ་ཡིན་པར་ཁོ་བོ་འདོད། །ཅེས་སོ།།

འདི་ནི་གཅིག་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་
དཔག་གི་ཡུལ་རྣམས་ལ་བྱེད་པས་རྟོག་པའི་བཟོ་ལས་མ་འདས་
པའི་བྱིར་དོན་དམ་བཏགས་པ་བའོ། །ཡང་ན་འཕགས་ཆེན་རྣམས་
ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ལ་ཡང་དག་དང་། ཉན་རང་དང་ཚུར་མཐོང་
གི་རང་སྒྲུང་ལ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། གཟུང་འཛིན་དུ་སྒྲུང་
ལ། སྒྲུང་བ་ལྟར་དུ་ཞེན་པ་མེད་པ་དང་། ཡོད་པའི་བྱིར་ཞེས་བྱས་ན་
སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་སྟེར་ཆེ་ལོང་ཙམ་འདི་ནི་
སྒྲོབ་དཔོན་སེང་བཟང་ལ་སོགས་པའི་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་

བ་ལྟར་བཀོད་ཅིང་དེ་ཡང་རྒྱས་པ་དང་ཐལ་འགྱུར་བའི་རྣམ་གཞག་
ནི་རེ་ཞིག་མ་གྲིས་ཏེ་ཆོག་མང་དུ་དོགས་པས་སོ།།

གཉིས་པ་སེལ་བྱེད་ལན་ནི།

སྤྱིར་དོན་དམ་སྒོ་ཅན་གྱི་ལྷན་ཀ་དང་། གྱུན་རྒྱུ་སྒོ་ཅན་གྱི་ལྷན་
ཀ་གཉིས་ལ་ཐལ་རྟགས་རིགས་མཐུན་མི་མཐུན་གཉིས་གཉིས་ཡོད་
པས་བཞིར་ངེས་སོ། །དེ་ལ་རིགས་མཐུན་ནི། གྱུན་རྒྱུ་རྟགས་སུ་
བཀོད་ནས་གྱུན་རྒྱུ་དང་། དོན་དམ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་དོན་དམ་
དུ་ཐལ་བ་འཕེན་པའོ།།

རིགས་མི་མཐུན་ནི། གྱུན་རྒྱུ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་དོན་དམ་
དང་། དོན་དམ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་གྱུན་རྒྱུ་དུ་ཐལ་བ་འཕེན་
པའོ། །འོན་ཀྱང་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ་གྱུན་རྒྱུ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་
གཉིས་གྱུན་རྒྱུ་དང་། དོན་དམ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གཉིས་དོན་
དམ་སྒོ་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་དགྲུ་བ་བཅུ་བ་བཅུ་གཉིས་པ་
གསུམ་ནི་གྱུན་རྒྱུ་གྱི་རིགས་མཐུན་ཡིན་ལ་གཞན་རྣམས་དོན་

དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རིགས་མི་མཐུན་གཉིས་ཀ་སྟེ་ཐལ་བའི་རྗེས་
འགོ་དང་ལྗོན་པ་གཉིས་དང་རིམ་པ་བཞིན་ནོ། །དོན་དམ་ཀྱི་རིགས་
མཐུན་ནི་མི་ཟེན་ནོ།།

དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་སྟོ་ཅན་ཀྱི་རིགས་མི་མཐུན་གཉིས་
ལ་ཀུན་རྫོབ་སྟོ་ཅན་དོན་དམ་དང་། དོན་དམ་སྟོ་ཅན་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་
ལན་གདབ་དགོས་ལ། རིགས་མཐུན་གཉིས་ལ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ལ་
ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་ལ་དོན་དམ་ཀྱི་ལན་གདབ་དགོས་སོ།།

དེ་ཡང་དཔེར་ན་དོན་དམ་སྟོ་ཅན་ཀྱི་ཐུན་ཀ་བར་ཅེའི་དམིགས་
བ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མི་འཐད་བར་ཐལ། དོན་དམ་བར་
ཡུལ་མེད་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལ་དེ་འཐད་བར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
ཡུལ་ཡོད་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་སྟོ་ཅན་ཀྱི་ཐུན་ཀ་ལྟ་
མ་ལས་བཞྱོག་ནས། དོན་དམ་བར་ཡུལ་མེད་བ་མི་འཐད་བར་ཐལ།
ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བར་ཅེའི་དམིགས་བ་འཐད་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ་དེ་
འཐད་བར་ཐལ། དོན་དམ་ཏུ་དམིགས་བ་ཡོད་བ་མི་འཐད་བའི་ཕྱིར་

ཞེས་སོགས་ལན་འདེབས་པ་ཡིན་ལ། ཀུན་རྫོབ་སློ་ཅན་གསུམ་
ལ་ནི། འཁོར་གསུམ་དུ་མི་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ཐབས་མཁས་ཡིན་
པ་དང་། ཡོད་མེད་དང་བྲལ་བར་མཁུན་པ་དེ་ཉིད་ཐུབ་པའི་རྟོགས་
པ་ཡིན་གྱི་ཡོད་མེད་དུ་རྟོག་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔས་ལམ་གསུམ་སློམ་པ་དེའི་རིགས་ཅན་གཞན་རྗེས་སུ་
འཛིན་པའི་སྤྱིར་ཡིན་གྱི་རང་དོན་མིན་པས་སྒྲིན་མེད་དོ། །ཞེས་ལན་
འདེབས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་བསལ་ནས་ཉིང་འཛིན་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་གཞན་དོན་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དོན་
དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས། བདེན་པ་གཉིས་ལ་འགལ་བར་འཛིན་པའི་
ལོག་རྟོག་ཐམས་ཅད་ཆོགས་ལམ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་
བསལ་བའི་སློ་ནས་བར་ཅིའི་དམིགས་རྣམ་གྱི་དོན་ལ་མ་རྟོགས་
ལོག་རྟོག་ཐེ་ཆོམ་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་ཆད་མའི་ངེས་པ་ཡང་དག་
པར་སྐྱེས་ནས་བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཟབ་པར་འཕངས་པ་ནི།

དེ་ལྟ་བུའི་དམིགས་རྣམ་གྱི་ཚུལ་དེ་ལ་ལྷན་ཀ་བརྒྱད་མར་འབྱུང་
 བར་གསུངས་པ་ནི་དམིགས་རྣམ་འདིའི་སྐྱོན་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་
 རྟོགས་དཀའ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཚོད་པ་འདི་དག་བྱུང་ངོ་ཞེས་དེའི་
 ཟབ་པ་ཉིད་ཟུར་གྱིས་བསྟད་པར་བྱའོ་སྟམ་དུ་རྗེ་བཙུན་གྱི་ཐུགས་
 ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེན་མེད་སོ་སྐྱེའི་རྟོགས་
 ཐོབ་འཕེལ་བརྟན་གནས། །ཞེན་མེད་འཕགས་པའི་ལམ་དུ་སྤངས་
 རྟོགས་རྗེགས། །ཞེན་མེད་ལམ་མཐར་བྱས་ནས་བདེན་གཉིས་
 གཟིགས། །རྒྱལ་སྐས་རྣམས་ཀྱི་རྟོགས་པ་འདི་བཤད་དོ། །ཅེ་མོའི་
 མངོན་པར་རྟོགས་པའི་སྐབས་སྟེ་ལྟ་བུའི་སྤྱི་དོན་ནོ། །

༥ གཉིས་པ་བརྟན་པ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་
 པ་ལ་གཉིས། བརྟན་པའི་རྒྱ་མཐར་གྱིས་པ་དང་། བརྟན་པའི་
 འབྲས་བུ་སྐད་ཅིག་མའི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་
 བོ་བརྟན་པའི་རྒྱ་མཐར་གྱིས་པའི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་
 ལ་གསུམ། ལམ་མཐར་གྱིས་པ་དང་། ལམ་བྱུང་པར་དུ་བྱེད་པའི་
 མཐར་གྱིས་པ་དང་། ལམ་དག་བྱེད་ཀྱི་མཐར་གྱིས་པའོ། །དང་བོ་
 ལམ་གྱི་མཐར་གྱིས་པ་ནི།

བྱང་ཆེན་སྤྱོད་པའི་མཐར་གྱིས་པའི་བྱ་བ་རབ་ཏུ་འདོགས།
 མཐར་གྱིས་པའི་བསྐྱབ་པ་དང་། མཐར་གྱིས་པའི་སྐྱབ་པ་རབ་ཏུ་
 འདོགས་ཏེ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དམིགས་སུ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་
 བ། དེ་ནི་འདི་ལ་དེ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ། །ཞེས་གཞན་ལྷ་ལ་ཡང་དེ་
 ཁོ་ན་ལྟར་སྐྱར་ནས་ཕྱིན་དུག་ལ་རང་ཉིད་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་
 འགོད་པར་གསུངས་སོ། །

དེ་ཡང་རྒྱལ་སྐས་རྣམས་ཀྱི་ས་བཅུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་མར་

ཕྱིན་བརྒྱ་དགོས་པ་མིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་ཕྱིན་དུག་ཅེས་སྒྲོས་ཤེ་ན།
ལྷག་མ་བཞི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ནང་དུ་འདུས་པས་སྒྲོན་མེད་དོ།

འདུས་ཚུལ་ནི། རྒྱན་སྒྲུང་ལས། མཉམ་བཞག་ཤེར་ཕྱིན་དངོས་
རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་བཞི་དེས་དངས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་དུ་བཞེད། ཆོག་གསལ་
ལས་ནི། སྒྱིན་སོགས་བསྐྱོ་བའི་མཐུས་མི་བད་པར་བྱེད་པ་ཐབས།
སྒྱིན་སོགས་དམན་ཞིང་ཉུང་ཡང་བྱེད་པར་ཅན་དུ་སྒྱུལ་བ་སྒྲོབས།
དགོ་ཅ་ཚུང་ཡང་བྱེད་དུ་མི་གསོད་པར་སྒྲོས་བསྐྱོམས་ཏེ་སྒྲོན་ལམ་
འདེབས་པ་སྒྲོན་ལམ། སྒྲོན་བའི་འབྲས་བྱ་ཡིད་འོང་སྒྲ་ཆོགས་ལ་
སྒྱུད་པ་ན་དེ་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བྱར་འདོད་ཀྱི་རྒྱ་མེད་དང་མི་
མཐུན་བའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བར་མི་འདོད་པ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞི་
ཡང་ཤེས་རབ་བྱེད་པར་ཅན་གྱིས་བསྒྱུབས་པས་ཤེར་ཕྱིན་དུ་འདུ་
བར་བཞེད། སྒྲོབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ནི། ཡི་རང་སོགས་གྱིས་
ཕྱིན་དུག་ཡོངས་སུ་རྒྱ་གསལ་པར་བྱེད་པ་ཐབས། དེ་དག་རྒྱ་གསལ་བྱང་
དུ་བསྐྱོ་བ་སྒྲོན་ལམ། རང་རང་གི་མི་མཐུན་སྒྲོགས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་

བ་སྟོབས། ཐམས་ཅད་དུ་ནམ་བ་ལ་མཁས་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་
པར་ཕྱིན་རེ་རེའི་ནང་དུ་བཞི་ཀ་འདུ་བར་བཞེད་དོ།

གཉིས་བ་ལམ་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་མཐར་གྱིས་བ་ནི།

སངས་རྒྱས་ཆོས་དག་འདུན་ཚུལ་ཁྲིམས་གཏོང་བ་ལྟ་རྒྱུ་སྟེ་
དན་པའི་མཐར་གྱིས་བ་དུག་སྟེ་སྤར་ལྟར་རོ། །འདིར་སངས་རྒྱས་
རྒྱུ་སྟེ་དན་བ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་བ་ལ་གཟུགས་སོགས་སྟེ་དང་
མཚན་དཔེ་སོགས་སྟེ་དང་། ཐག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྤར་དང་། སྟོབས་
སོགས་སྟེ་དང་། ཉེན་འབྲེལ་དུ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་སངས་རྒྱས་རྒྱུ་
སྟེ་དན་བ་ནམ་བ་ལྟ་ཉི་སྤར་དང་ལེ་བརྒྱད་མར་གསུངས་ཏེ། དང་པོ་
ཆོགས་ལམ་དང་ལྟག་མ་བཞི་སྒྲུབ་ལམ་བཞི་དང་། དེ་ནས་དན་ཉི་
སོགས་བྱང་སྒྲོགས་རྫོགས་པར་གསུངས་པས། མཐོང་ལམ་དང་
ནམ་མཁུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བར་རྫོགས་པར་གསུངས་པའི་བར་གྱིས་
སྟོམ་ལམ་བསྟན་པར་ཉི་སྤར་ལས་གསུངས་སོ།

འབྲེལ་བ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་སྟེ། དན་ཉི་ནས་སྟོབས་ལྟའི་བར་གྱིས་

སྒྲོར་ལམ་དུ་དང་། བྱང་ཚུབ་ཡན་ལག་གིས་མཐོང་ལམ་དུ་དང་།
 འཕགས་ལམ་གྱིས་སྒྲོམ་ལམ་དུ་རྗེས་སུ་བྲན་པར་གསུངས་ཤིང་།
 དེ་ཡང་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་མཐར་གྱིས་བྱ་བ། མཐར་གྱིས་
 བསྐྱབ་བ། མཐར་གྱིས་སྐྱབ་པ་གསུམ་གྱིས་སྒྲོར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་
 བསྐྱན་པར་དགོངས་སོ། །ཆོས་རྗེས་སུ་བྲན་པའི་སྐབས་སུ་དགོ་
 མི་དགོ་ལུང་མ་བསྐྱན་གྱི་ཆོས་རྗེས་སུ་བྲན་པར་གསུངས་པ་ནི། དེ་
 གསུམ་ཆོས་དགོན་མཆོག་མིན་ཀྱང་ཆོས་དགོན་མཆོག་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པ་ན་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་དང་ཟག་པ་དང་བཅས་མ་བཅས་
 གྱི་ཆོས་སུ་གྲགས་པ་རྣམས་ཞར་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ།

དགོ་འདུན་རྗེས་སུ་བྲན་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཚུང་གཉིས་ཀའི་དགོ་
 འདུན་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་བྲན་
 པའོ། །སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྗེས་སུ་བྲན་པ་ནི་དེ་དག་གི་པན་
 ཡོན་བྲན་པ་ཡིན་ལ་སྤར་གྱི་དེ་ཉམས་ལེན་གྱི་ལྟོག་པ་ནས་བསྐྱན་
 པས་མི་སྒྲོམ་སོ། །དེ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་འགྲོད་པ་མེད་པས་རྒྱུད་

བསིལ་བར་བྱེད་པ་དང་། མཐོ་རིས་ཀྱི་ལམ་དང་། རི་ལྟར་སྒྲོན་པའི་
 འབྲས་བྱ་འབྲུབ་པ་དང་། འགྲོད་པ་མེད་པས་ཉིང་རེ་འཛིན་སྦྱེད་པ་
 དང་། ལྷ་དང་མིའི་ཡོན་སྦྱང་བའོ། །གཏོང་བ་ནི་མཛུམ་པའི་སྤུངས་འཕེལ་
 བ་དང་། ཆེ་རབས་རྒྱུ་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་དང་པ་མ་དང་སྒྲ་མ་ལ་
 མཆོད་པའི་ཡན་ལག་གོ་ཞེས་བྲན་པར་ཆོག་གསལ་ལས་གསུངས་
 ཤིང་། ལྷ་རྩེས་སུ་བྲན་པ་ཡང་། རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་སོགས་ཀྱི་
 ལྷ་པལ་བ་ནི། འདི་དག་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ལས་ཀྱི་དང་པར་ཅན་ལས་
 གྲུབ་པོ་སྒྲུལ་པ་དང་། འཛིག་ཉེན་དབང་སྤྱུག་དང་རྩེ་བཅུན་སྒྲོལ་མ་
 སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བྲན་པའོ། །ཞེས་ཆོག་གསལ་ལས་བཤད་ཅིང་།
 འཕགས་པ་དང་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་ལྷ་རྩེས་པའི་འཕགས་པ་རྒྱུ་
 ལས་གཞན་མ་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ལམ་དག་བྱེད་ཀྱི་མཐར་ཁྱིམ་པ་ནི།

གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུ་སྤྱོད་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་
 རོ་བོ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་རྟོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱ་བའོ། །དེ་

ལྟར་བརྩུ་གསུམ་པོ་འདི་ནི་མཐར་གྱིས་པར་མ་བཟང་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་དགོངས་ཤིང་། མཐར་གྱིས་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་།
 རང་རྒྱུད་ལ་སྡོན་ཆད་སྦྱེས་པ་དང་མ་སྦྱེས་པའི་མངོན་རྟོགས་རྣམས་
 རིམ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་དུས་སུ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་པ་རོལ་
 ཏུ་བྱིན་པ་དུག་ལྟར་དུ་སྦྱབ་པ་དང་། རྟོན་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་
 བརྟེན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་གཏོང་བའི་པན་ཡོན་བྲན་པ་དང་
 འབྲེལ་བ་དང་། ལྷ་ཐམས་ཅད་དཔང་པོར་བྲན་པ་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱང་འཁོར་གསུམ་དུ་མི་རྟོག་པའི་དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཤེས་པས་
 ཞེན་པ་གཅོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉམས་ལེན་གཅིག་ལ་བརྩུ་གསུམ་པོ་
 ཆང་བར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེན་མེད་ལམ་མཆོག་གཅིག་
 ལ་ལམ་ཀུན་འདུས། ཞེན་མེད་ཉམས་ལེན་གཅིག་གིས་ཆོགས་
 གཉིས་རྫོགས། ཞེན་མེད་ཡོན་ཏན་ཀུན་སྤུད་དམ་པའི་ལམ། །རྒྱལ་
 སྐུ་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་མཁས་འདིར་བཤད་དོ། །མཐར་གྱིས་སྦྱོར་
 བའི་སྐབས་ཏེ་དུག་པའི་སྤྱི་དོན་ནོ། །

༥ གཉིས་པ་བརྟན་པའི་འབྲས་བུ་སྐད་ཅིག་མའི་སྒྲུང་བ་
 བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། དུལ་
 གྱི་རང་བཞིན་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྐད་ཅིག་
 མའོ། །དང་པོ་ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
 པའི་སྐད་ཅིག་མ་ལ་ཡང་གཉིས། རྣམ་སྤྲིན་མ་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་
 སྤྲིན་གྱི་སྐད་ཅིག་མའོ། །དང་པོ།

རྣམ་སྤྲིན་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྐབས་སུ་རྣམ་སྤྲིན་མ་
 ཡིན་པ་དང་ཡིན་པའི་དོན་ལ་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་མང་ཡང་དོན་དུ།
 སྐད་ཅིག་མ་འདི་དག་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ་ཙམ་ཡིན་པས་ཡུལ་ཅན་ལ་
 རྣམ་སྤྲིན་ཡིན་མིན་མི་རུང་བས་ཡུལ་ལ་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་གཅིག་གི་
 ཡུལ་གཉིས་ཀའི་ཡང་ཡུལ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་མདོ་བསྟན་བཅོས་ནས་
 བསྟན་ཆོད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་རྣམ་སྤྲིན་མ་ཡིན་པ་དང་རྣམ་སྤྲིན་གཉིས་
 སུ་དབྱེ་ཏེ། དང་པོའི་ཡུལ་ནི་རང་གི་རྒྱུད་ལ་རུས་པ་མཐར་ཐུག་མ་
 སྤྲིན་པ་དང་། སྤྱི་མ་ནི་རང་གི་རྒྱུད་ལ་རུས་པ་མཐར་ཐུག་སྤྲིས་པའི་

གནས་སྐབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཞག་གོ། །དེ་ཡང་བྱང་ཆེན་
 ཡུལ་ལ་དེ་ལྟར་སྒྱུར་བ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་བ་གཅིག་གིས་པར་བྱིན་
 སྤྱག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་མ་འདྲེས་བ་དང་མཆན་
 དཔེའི་བར་ལ་གསུངས་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་གཅིག་ནི་སྐད་ཅིག་སྒྱུར་
 ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་སྒྱིན་བ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་
 དམིགས་པར་བྱ་བའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གི་ཡུལ་དུ་བྱས་པས་
 སྒྱིན་སོགས་ནས་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་བར་གྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་
 རྣམས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གི་ཡུལ་དུ་བསྐྱུས་པའི་སྒྱུར་བ་ཡིན་ཏེ་
 སྒྱིན་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་གཅིག་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ན་གཞན་ཡུལ་
 དུ་བྱེད་མི་རུས་པའི་དངོས་པོ་སོ་སོར་འཛིན་པའི་བྱིན་ཅི་ལོག་དང་
 བལ་བའི་བྱིར་རོ།

གཉིས་པ་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་ནི།

སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་རང་རྒྱུད་ལ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་
 གནས་སྐབས་སུ་གྱུར་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་རྫོགས་པའི་

ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ནས་པར་སྒྲིན་པའི་ཆོས་ཅན་
ལ་གནས་པས་པར་བྱིན་དུག་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་
ཐམས་ཅད་བྱང་ཚུབ་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོས་སོ་བདུན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་
དང་། ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་ཡུལ་རྫོགས་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་
ལ་གཉིས། མཆན་ཉིད་མེད་པ་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་
མའོ། །དང་པོ་མཆན་ཉིད་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ནི།

དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདེན་
པའི་མཆན་ཉིད་མེད་པའོ། །ཞེས་ཀྱན་བྱང་གི་ངོ་བོའི་ཆོས་ནམས་
དོན་དམ་པར་མཆན་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའོ། །བྱང་ཆེ་མི་
ལམ་ལྟ་བུའི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱང་པོ་ལྔ་ལ་གནས་ཤིང་སྒྲིན་པ་
ཡོངས་སུ་གཏོང་ངོ་། །ཚུལ་ཁྲིམས་སྤང་ངོ་། །བཟོད་པ་སྒྲོམ་
སོ། །བཙོན་འགྲུས་ཚུལ་སོ། །ཉིང་ངེ་འཛིན་སྒྲོམ་སོ། །ཤེས་རབ་
སྒྲོམ་སོ་ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ནི།

གང་གི་ཆེ་སད་པའི་དུས་སུ་གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་དུ་མི་
 ལམ་ལ་གཟུང་བ་དང་མི་ལམ་མཐོང་བ་ལ་འཛིན་པར་མི་མཐོང་བ་
 དེའི་ཆེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མི་ལམ་གྱི་གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་མེད་པ་
 དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟུང་འཛིན་
 གཉིས་སུ་མེད་པ་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཁོ་ནས་རྟོགས་པ་སྟེ། བྱང་ཆེ་མི་
 ལམ་མི་མཐོང་མི་ལམ་མཐོང་བ་མི་མཐོང་ངོ། །ཞེས་སོ།

དེ་ལྟར་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་པོ་འདི་དག་ཀྱང་རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་
 གཅིག་གི་སྐད་ཅིག་མའི་གཟིགས་ཚུལ་ལ་ལྟོག་བས་བྱེ་བ་ཅུ་མ་
 ཡིན་གྱི་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་ནི་མེད་དོ། །ཞེན་མེད་ལམ་མཐར་བུས་པའི་
 སྐད་ཅིག་ལ། ཞེན་མེད་ལམ་གྱི་ཆོས་ཀྱན་མངོན་བྱེད་ཅིང་། ཞེན་
 མེད་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་མཐོང་། །རྒྱལ་སྤངས་ལམ་གྱི་མཐར་
 ཐུག་འདིར་བཞག་དོ། །སྐད་ཅིག་མའི་སྐབས་ཏེ་སྐབས་བདུན་པའི་
 སྤྱི་དོན་ནོ། །

༥ གསུམ་པ་ཁྱུགས་འབྲས་ཆོས་སྒྲིའི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་
 བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྤྱི་དང་ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་སྤྱིའི་
 དོན་ལ་གཉིས། བྱེད་པ་པོ་སྤྱི་དང་བྱ་བ་ཐོན་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་
 ནོ། །དང་པོ་སྤྱི་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་གངས། རོ་བོའོ། །དང་པོ་སྤྱིའི་
 གངས་ལ་བཞི། གཉིས་སྤྱི་དང་། གསུམ་དུ་དང་། ལྷ་དང་། བཞིར་
 དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

རིན་ཆེན་སྒྲིའི་བར།

སངས་རྒྱས་ནམས་ཀྱི་གཟུགས་སྤྱི་འདིར། །བསོད་ནམས་
 ཆོགས་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། །ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་ནི་མདོར་བསྡུས་ན། །རྒྱལ་
 བོ་ཡེ་ཤེས་ཆོགས་ལས་འབྱུངས། །ཞེས་དང་།

རིགས་པ་བྱུག་ཅུ་པར། དགེ་བ་འདི་ཡིས་སྤྱི་བོ་ཀྱན། །བསོད་
 ནམས་ཡེ་ཤེས་ཆོགས་བསགས་ཏེ། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ལས་
 བྱུང་བའི། །དམ་པ་གཉིས་ནི་ཐོབ་པར་ཤོག། །ཅེས་ཆོས་སྤྱི་དང་
 གཟུགས་སྤྱི་དམ་པ་གཉིས་བསྡུས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་རྒྱད་ཟླ་མར་ཡང་།

རང་དོན་གཞན་དོན་དོན་དམ་སྒྲི་དང་ནི།

དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཀུན་རྫོབ་སྒྲི་ཉིད་དེ། །ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་རང་དོན་
དོན་དམ་པའི་སྒྲི་དང་། ལོངས་སྤྱུལ་གཉིས་ལ་གཞན་དོན་ཀུན་རྫོབ་
ཀྱི་སྒྲིར་བསྟན་ཏོ།

གཉིས་པ་གསུམ་དུ་བཞག་པ་ནི།

མདོ་སྤེའི་རྒྱན་ལས།

སྒྲི་གསུམ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི།

སྒྲི་བསྐྱུས་པར་ནི་ཤེས་བྱ་སྟེ།

སྒྲི་གསུམ་དག་གིས་རང་གཞན་ཀྱི།

དོན་འདི་རྟེན་དང་བཅས་པར་བསྟན། །ཞེས་ལོངས་སྤྱུ་རང་
དོན་དང་། སྒྲི་སྒྲི་གཞན་དོན་ནི། །ངོ་བོ་ཉིད་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་
དུ་གསུངས་པ་དང་། རྒྱད་ཟླ་མར་ཡང་། དེ་དབྱེ་ཐབ་དང་རྒྱ་ཆེ་
དང་། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་གྱིས། །ཆོས་ཀྱི་རབ་སྤེལ་དང་།

བཞིན་ལ། །སོགས་པའི་སྐྱ་གསུམ་དག་གིས་འདུག །ཅས་དང་།
འཕགས་པ་སྐྱས། ཆོས་ལོངས་སྐྱལ་པའི་སྐྱ་གསུམ་དུ་བསྐྱས་ནས་
སྐྱ་གསུམ་ལ་བསྟོད་པ་སོགས་སོ།།

གསུམ་པ་ལྟར་དབྱེ་བ་ནི།

ཆོག་གསལ་ལས།

ལོངས་སྐྱལ་ས་བཅུ་པའི་བྱང་སེམས་འབའ་ཞིག་ལ་སྣང་བ་ངེ་
སྐད་བཤད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པ་ལོངས་སྐྱེ་ཆེན་
པོ་དང་། ས་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་གནས་པ་ལ་སྣང་བ་སྐྱལ་
པའི་སྐྱལ་ལོངས་སྐྱར་བཏགས་པ་དང་གཉིས་སུ་བྱེ་བའམ། ཡང་
ན་སྐྱལ་སྐྱལ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་དང་། རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་མ་ཡིན་
པའི་དབྱེ་བས་སྐྱ་ལྟར་འབྱེད་པར་བཤད། རྟོགས་དཀར་ཡང་།
སྐྱལ་སྐྱལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་སྐྱ་ལྟར་བཤད། སྟོབ་དཔོན་འཇམ་
དཔལ་གྲགས་པས། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་དང་ཆོས་སྐྱ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱ་
ཉི་གསུམ་དང་གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་བཅས་ལྟར་བཞེད། སྟོབ་དཔོན་

སྒྲིག་པའི་རྩོམ་སྒྲིག་། རོ་བོ་ཉིད་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྩོགས་པ་དང་།
ནམ་པར་སྒྲིག་པ་དང་། སྤྱལ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྤྱུ་ལྡར་བཞེད་དོ།

བཞི་པ་སྤྱུ་བཞིར་དབྱེ་བ་ནི།

སྒྲོབ་དཔོན་མེད་གོ་བཟང་པོའི་རྒྱན་སྒྲུང་དང་། འབྲེལ་ཚུང་
གཉིས་དང་། དེའི་རྩོམ་སྤྱུ་འབྲངས་པ་ནམས་ཀྱི་བཞེད་པ་སྟེ་འཆད་
པར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་སྤྱི་རོ་བོ་ལ་གཉིས། སྤྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་སོ། །དང་པོ་
སྤྱུ་ལ་བཞི། རོ་བོ་ཉིད། ཡེ་ཤེས། ལོངས་སྤྱོད་རྩོགས་པ། སྤྱལ་པའི་
སྤྱུ་འོ། །དང་པོ་རོ་བོ་ཉིད་སྤྱུ་ནི།

སྤྱུ་འཛིག་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་བས་འདུས་མ་བྲས་པ་དང་།
ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་དང་དབྱེར་མེད་པས་དབྱེར་མེད་པ་དང་། གཟུང་
འཛིན་གཉིས་མེད་པས་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་
ཤེས་བྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་སྤྱི་བ་པ་གསུམ་ལས་གྲོལ་བས་སྟོ་བྱར་གྱི་
དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་དག་པས་དྲི་མ་མེད་པ་དང་།

རྟོག་པའི་ཡུལ་མིན་པས་རྣམ་པར་རྟོག་མེད་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཡུལ་ཡིན་པས་རྣམ་འབྱོར་གྱི་ཡིན་པ་སྟེ་བྱི་མ་གསུམ་འོད་གསལ་
 བའི་མཚན་ཉིད་དུ་བསྐྱུས་ནས་མཚན་ཉིད་ལྡན་དང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་བྱིར་
 གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་། བབྱངས་པ་ལས་འདས་པའི་བྱིར་བྱངས་
 མེད་པ་དང་། རྟོག་གའི་ཡུལ་མིན་པའི་བྱིར་བསམ་དུ་མེད་པ་དང་།
 སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པས་འབའ་ཞིག་པ་དང་། བག་ཆགས་
 མ་ལུས་པ་སྤངས་པས་དག་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡན་དང་
 ལྡན་པར་རྒྱུད་སློང་མ་ལས་བཞད་དོ། །ཡོན་ཏན་བྱི་མ་འདི་གཉིས་
 དང་། མཚན་ཉིད་གསུམ་པས་ནི། འདི་སྟོབ་ལམ་དང་ལམ་མ་
 རྒྱགས་ལ་ཡོད་པ་ཡང་བཀག་གོ། །སྐྱེ་འདི་ནི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་
 ཉིད་ལམ་སྟོམ་སྟོབས་ཀྱིས་གནས་མ་ལུས་པ་གྱུར་པའི་བདག་ཉིད་
 དུ་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་བཀའ་སྐུལ་པས་ན། འདི་དེ་བཞིན་ཉིད་
 མ་ཡིན་པའི་འདུས་མ་བྱས་གཞན་ཞིག་ཏུ་འདོད་པ་ནི་དབྱ་སེམས་
 གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་འདོད་ན་དེ་

གདོད་མ་ནས་ཀྱང་ཡོད་དགོས་པས་གཞི་དུས་སུ་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲིབ་ཡོད་
 པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཉེས་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་འདུས་མ་
 བྱས་ལའང་མཚུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་གཞི་དུས་ནས་ཀྱང་མི་འདོད་
 བ་འདུས་མ་བྱས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་འདི་ཙམ་དུ་བྱད་པས་སོ།།

གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྒྲིབ་ནི།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བཅའ་མེད་ཀྱི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་
 གཞུང་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ནམས་ཏེ་གཟུགས་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་
 བདག་རྒྱུན་ནོ།།

གསུམ་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྒྲིབ་ནི།

ཁྱད་པར་ལྔ་དང་ལྔ་ན་པ་སྟེ། སྒྲིབ་སྟོན་པ་དང་། གསུང་བརྗོད་པ་
 དང་། ཐུགས་མཛད་པ་རྒྱན་མི་འཆད་པ་དང་། དེ་དག་ལ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་
 པའི་འདུ་བྱེད་མེད་པ་དང་། དུ་མར་སྟོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་མེད་པ་སྟེ། **རྒྱད་**
ཟླ་པ། བརྗོད་སྟོན་མཛད་རྒྱན་མི་འཆད་དང་། །མདོན་པར་འདུ་བྱེད་
 མེད་པ་དང་། །དེ་ཡི་ངོ་བོར་མིན་སྟོན་ལ། །འདིར་ནི་སྤྲ་ཆོགས་

ནམ་ལྟར་བརྗོད། །རི་ལྟར་ཚོན་ནི་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །འོར་བུ་དེ་
དངོས་མིན་སྣང་ལྟར། །དེ་བཞིན་འགྲོ་བྱེད་སྣ་ཚོགས་པས། །བྱབ་
བདག་དེ་དངོས་མིན་པར་སྣང། །ཞེས་སོ།

འདི་ལ་ངེས་པ་ལྟ་ལྟན་དུ་སྒྲུབ་ལ་ནི།

དོན་བསྐྱུས་སྒྲོན་མེད། ངེས་པ་བཞི་སྟེ་འཁོར་དང་ནི། །གནས་
དང་སྒྲོན་པ་ཚོས་སྒྲུ་སྟེ། །ཞེས་པ་ཅམ་ལས་མ་མཐོང་ལ་འདིས་ནི་
ཁུངས་མི་སྐྱབ་ཅིང་དེར་མ་ཟད་ཐེག་བསྐྱུས་ལྟར་ན་དེ་ལ་གཞོད་པ་
ཡང་སྣང་བས་དབྱེད་པར་བྱའོ།

བཞི་བ་སྐྱུལ་སྐྱུ་ནི།

སེམས་ཅན་སྲིད་པ་ལས་སྐྱུ་བ་བསྐྱེད་ནས་བྱང་འདས་ལ་འདུན་
པར་བྱེད་པ་དང་། ཐེག་དམན་དུ་ཞུགས་པ་ལྟོག་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱིས་
སྒྲོན་པར་བྱེད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ལུང་བསྐྱེད་པས་ནམ་
གྲོལ་ཐོབ་པར་བརྗོད་པ་སྟེ། འབྲས་བུ་གསུམ་གྱི་རྒྱ་བྱེད་ཅིང་ལོངས་
སྐུའི་དབང་གིས་བྱང་བའོ།

གཉིས་པ་ཡེཤེས་ལ་གསུམ། ཡེཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ། དེའི་རྒྱ། དེ་སྒྲར་
བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ཡེཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི།

འབགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལས། ཤིན་ཏུ་འདུས། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ས་ནི་རྣམ་པ་ལྡན་བསྟུས་ཏེ། ལྷ་གང་ཞེ་ན། ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེཤེས་དང་།
མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེཤེས་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེཤེས་དང་། བྱ་
བ་ནན་ཏན་ཀྱི་ཡེཤེས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིམ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་བཞི་ནི། **མདོ་**
སྡེ་རྒྱན་ལས། མེ་ལོང་ཡེཤེས་མི་གཡོ་སྟེ། །ཡེཤེས་གསུམ་ནི་དེ་
ལ་བརྟེན། །མཉམ་པ་ཉིད་དང་སོ་སོར་རྟོག་ །བྱ་བ་སྒྱབ་པ་ཁོ་ན་
ལོ། ། ཞེས་དང་པོ་མི་གཡོ་ཞིང་གཞན་གསུམ་ཀྱི་རྟེན་དང་། ཕྱི་མ་
གསུམ་གཡོ་བ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པ་ལོ། །

དེ་ལ་**དང་པོ་ནི།** བྱད་པར་ལྷ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། ང་དང་ང་ཡིར་
འཛིན་པ་དང་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་མེད་པའི་བྱིར་ང་ཡི་བ་མེད་པ་

དང་། འཁར་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གྱི་སློ་ནས་རིས་ཡོངས་སུ་མ་
 ཆད་པ་དང་། ཏུས་གྱི་སློ་ནས་ཏག་ཏུ་ལྡན་པ་དང་། ཏག་ཏུ་སླིབ་པ་
 དང་བྲལ་བས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཚོངས་པ་དང་། རྣམ་པ་
 མེད་པས་ཡུལ་དེ་དག་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་སྟེ།

རྒྱན་ལས།

མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ང་ཡི་མེད།།

ཡོངས་སུ་མ་ཆད་ཏག་ཏུ་ལྡན།།

ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་མ་ཚོངས་པ།།

ཏག་ཏུ་དེ་ལ་མངོན་སྟོགས་མིན། །ཞེས་སོ། །བྱད་པར་བྱི་མའི་
 དོན་ནི་རྣམ་པས་བར་མ་ཆོད་པར་ཡུལ་མཐུན་ཞེས་སམ། ཡང་ན་
 འཛིན་སྟངས་གྱི་རྣམ་པར་རིས་སུ་ཆད་པ་མེད་པས་ཡུལ་ལ་རིས་
 སུ་ཆད་པའི་སློ་ནས་སྟོགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །འདིའི་སྒྲ་
 དོན་ཡང་། **དེ་ཉིད་ལས།** ཡེ་ཤེས་ཀུན་གྱི་རྒྱ་མཚན་གྱིར། །ཡེ་ཤེས་
 འབྱུང་གནས་ཆེན་པོ་འདྲ། །ཡོངས་སྟོད་རྫོགས་པའི་སངས་

རྒྱས་ཉིད། །ཡེ་ཤེས་གཟུགས་བརྟན་འབྱུང་བྱིར་རོ། །ཞེས་འདི་ལ་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་འབྱུང་བས་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་སུ་བཤད་
 རོ། །འདིར་ལོངས་སྐྱར་བཤད་པ་ནི་དེའི་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པས་བཤད་དོ།

གཉིས་པ་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ནི།

བྱང་སེམས་ཀྱི་དུས་སུ་བདག་གཞན་མཉམ་པར་སྒྲོམ་པས་
 གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུའི་འགྲོ་བ་རྣམས་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་
 བདག་མེད་པར་མཉམ་པར་རྟོགས་ནས་མི་གནས་པའི་བྱང་འདས་
 ལ་ཞུགས་པ་བྱམས་སྒྲིང་ཇི་གཉིས་དང་མཚུངས་ལྡན་ཏེ། **སྒྲོམ་**
 བ་དག་པ་སེམས་ཅན་ལ། །མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འདོད། །མི་
 གནས་ཞི་བར་ཞུགས་པ་ནི། །མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་
 འདོད། །དུས་རྣམས་ཀྱུན་ཏུ་བྱམས་པ་དང་། །ཐུགས་ཇི་ཆེན་པོ་
 དག་དང་ལྡན། །ཞེས་སོ།

གསུམ་པ་སོ་སོར་རྟོག་པ་ནི།

རྟོག་པ་མེད་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་
སོ་སོར་རྟོག་པར་མང་དེ་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་རྣམས་
ཀྱི་འབྱུང་གནས་སུ་གྱུར་པ་སྟེ། **དེ་ཉིད་ལས།**

སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི།

ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་རྟག་མི་ཐོགས།

ཉིང་དེ་འཛིན་དང་གཟུངས་རྣམས་ཀྱི།

གཉེར་དང་འབྲས་བྱ་ཁོ་ན་ཡིན། །ཞེས་སོ།

བཞི་པ་བྱ་བ་གྲུབ་པ་ནི།

འཛིག་རྟོག་ཀྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲ་ཚོགས་སྤྱུལ་པས་
སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་སྤྱོད་པ་སྟེ། **དེ་ཉིད་ལས།**

བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི།

ཁམས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་སྒྲ་ཚོགས་ཤིང་།

དཔག་མེད་བསམ་ཡས་སྤྱུལ་པ་ཡིས།

སེམས་ཅན་དོན་ཀྱན་སྐྱབ་པའོ། །ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་གི་རྒྱ་ནི།

འཛིན་པའི་སྒྲིང་དང་སེམས་མཉམ་སྒྲིང་། །ཡང་དག་ཆོས་
རབ་སྟོན་སྒྲིང་དང་། །བྱ་བ་བྱབ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིང་། །ཡེ་ཤེས་བཞི་
པོ་ཡང་དག་འབྱུང་། །ཞེས་པ་སྟེ། འཛིན་པ་ནི་ཐོས་པར་བྱེད་པའི་
ཆོས་རྣམས་དང་། སེམས་མཉམ་པ་ནི་བདག་གཞན་མཉམ་པ་
ཉིད་དུ་སྒྲིམ་པའོ།།

གསུམ་པ་དེ་སྐྱར་བསྟན་པ་ནི།

འདི་དག་སྐྱ་སོ་སོ་ལ་སྐྱར་བའི་ལུགས་མི་འདྲ་བ་སྟོབ་དཔོན་
ཅ་ཆུ་གོ་མྱེས་གསུངས་པ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་ཡེ་ཤེས་བཞི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱར་བྱས་ནས་གཞུགས་སྐྱ་གཉིས་དེའི་བདག་རྒྱུན་ལས་
བྱུང་བའི་སྐྱར་བྱའོ། །ཡང་ན་གཞུགས་སྐྱ་གཉིས་ཡེ་ཤེས་བཏགས་
པ་བར་ཡང་བཤད་དོ།།

གཉིས་པ་བྱ་བ་ཐོན་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི།

ཐོན་ལས་ཞེས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་ཡིན་ལ། བྱ་བ་དེ་
 ཉིད་ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡོད་པ་དང་གདུལ་བྱ་ལ་ཡོད་པའི་ཐར་ལམ་
 སོགས་ནི་བྱ་བ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་ཐོན་ལས་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་
 སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་ལམ་དང་ལམ་གྱི་རྟེན་ལ་འགོད་པ་ནི་
 གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་ལ། བཀོད་པའི་ཆ་ནི་གདུལ་བྱ་ལ་ཡོད་དེ། དཔེར་
 བ་སྦྱེས་བྱས་ཤིང་གཤམ་གསལ་པའི་ཚུལ་བ་ནི་སྦྱེས་བྱ་ལ་ཡོད་ཅིང་
 ཤིང་དུམ་བྱར་གཤམ་གསལ་པའི་ཆ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །སྤྱི་
 མ་འདི་ཐུགས་ལ་བཞག་ནས་**དག་ལྷན་ལས་ཇི་ལྟར་ན་མཛད་པ་**
ཆོས་ཀྱི་སྦྱ་ཡིན་ཞེ་ན། མཛད་པ་དང་མཛད་པོ་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

འདི་དང་འཕགས་སེང་གཉིས་འགལ་བར་བཟུང་ནས་བྱ་བ་
 ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་ཐོན་ལས་ལ་བཞེད་པར་འཆད་ཀྱང་འདི་ལ་འགལ་
 བ་མེད་དོ། །འོ་ན་གདུལ་བྱ་ལམ་གྱི་རྟེན་ནས་ཐུང་འདས་ཀྱི་བར་

ལ་བཀོད་པའི་བར་ཉིར་བདུན་ལ་ཐིན་ལས་སུ་གསུངས་པ་ཅི་ཞེ་
 བ། བཀོད་པའི་ཆ་དང་འཁོད་པའི་ཐབས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་ཉིར་
 བདུན་ལ་ཡིན་པས་སྒྲིབ་ཀར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྒྲིབ་དང་
 གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་ཐིན་ལས་རྣམས་ཡེ་ཤེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་
 ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་ལེགས་པར་བྲངས་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་གཉིས། སྒྲིབ་དང་མཛད་
 པའོ། །དང་པོ་སྒྲིབ་ལ་བཞི། རོ་བོ་ཉིད་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་། རྒྱུད་
 རྫོགས་པ་དང་། སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་འོ། །དང་པོ་རོ་བོ་ཉིད་སྒྲིབ་ལ་བཞི། དོན་
 དངོས་དང་། དེས་པའི་ཆོག་འཕྲོག་པའི་ཚུལ། ཆོས་ཅན་གསུམ་དང་
 ཐ་དད་ཡིན་མིན་ནོ། །དང་པོ་དོན་དངོས་ནི།

འཆད་འགྱུར་ཟག་མེད་ཀྱི་བླ་བ་ཉིར་བཞག་ལ་སོགས་པ་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་དེ་མ་སྟོ་བྱུར་བ་ཐམས་ཅད་
 དག་ཅིང་རང་བཞིན་གྱིས་ཀྱང་དག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་
 དག་གི་རང་གི་རོ་བོ་ཉིད་སྒྲིབ་མེད་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བ་ནི་རོ་བོ་ཉིད་

སྒྲུའོ། །ཟག་མེད་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་
 པའི་ཚེས་ཀྱི་དབྱེངས་ཏེ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མ་ལྷ་
 བྱའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་སོ།།

གཉིས་པ་ངས་ཆོག་ནི།

རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་གསར་དུ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཏེ།

དབྱ་མའི་རྩ་བ་ལས།

རང་བཞིན་དག་ནི་བཅོས་མིན་དང་།།

གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ།།

གསུམ་པ་འཕྲོ་བ་རྩུལ་ནི།

བྱང་སེམས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་
 སྒྲོས་པ་འགའ་ཡང་མ་གཟེགས་པའི་རྩུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་
 བས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲོས་པ་མཐའ་དག་བྲལ་
 བར་རྟོགས་པ་ཅམ་གྱིས་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ་གསར་དུ་བྱས་པའམ་
 བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་ཆོས་ཅན་གསུམ་དང་ཐ་དད་ཡིན་མིན་ནི།

སྒྲིབ་ལྟག་མ་གསུམ་པོ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་དེ་དང་ཐ་མི་དད་ཀྱང་
 ཐ་སྙད་དུ་ཐ་དད་པར་ནམ་པར་གཞག་གོ། ཐ་དད་དུ་འཛོག་པའི་
 དགོས་པ་ནི། སྒྲིབ་ལྟག་མ་གསུམ་པོ་རིམ་པ་ལྟར། སངས་རྒྱུས་
 དང་བྱང་སེམས་ས་ཆེན་པོ་ལ་བཞུགས་པ་དང་ཉན་ཐོས་དང་མ་
 དེས་པ་འབྲས་བུ་གང་ལ་ཡང་མ་ཞུགས་པའི་སོ་སྒྲིབ་ལས་དག་པ་
 རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཡུལ་དུ་ནམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་
 པའི་བྱིར་དུ་ལོ།

དེ་ལྟར་སྒྲིབ་ཡུལ་གསུམ་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཡང་དག་
 པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྒྲུང་བ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཆོས་ཉིད་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་
 ངོ་བོ་ལ་རང་རང་གི་མོས་པ་ཇི་ལྟ་བུས་ཐ་དད་པ་གསུམ་དུ་རབ་ཏུ་བྱེ་
 པལོ། །འདིའི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ནི་འཛོག་ཉན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་
 ཐོབ་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་གསུམ། ཡེ་ཤེས་ཐ་དད་པའི་སྐྱར་
 བསྟན། ཐ་མི་དད་པར་འདོད་པ་དགག། ཐ་དད་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་
 བའོ། །དང་པོ་ཡེ་ཤེས་ཐ་དད་པའི་སྐྱར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ཡོན་
 ཏན་སོ་སོར་བསྟན་པ་དང་། བསྟོམས་ཏེ་སྐྱར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་
 ཡོན་ཏན་སོ་སོར་བསྟན་པ་ནི།

བྱང་ཕྱོགས་ནས་རྣམ་མཁྲིན་གྱི་བར་བརྒྱ་ཞེ་བཞི་དང་། མཐའི་
 དང་གིས་བསྐྱས་པའི་མཁྲིན་པ་གཉིས་དང་བཅས་བརྒྱ་ཞེ་བྱག་
 གོ། །འདི་དག་ཀྱང་རྒྱད་དབང་བཅོན་པར་བྱས་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 ཐུབ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ལ། མཚན་ཉིད་དབང་
 བཅོན་པར་བྱས་ན་ཕྱོགས་མཐུན་ནས་སོ་སོ་རིག་བཞི་ཐེག་དམན་
 དང་། ཡོངས་དག་དང་དབང་བཅུ་སེམས་དཔའ་དང་ཐུན་མོང་བ་
 དང་། ལྷག་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དེ་
 ལ་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་ལས། བྱང་ཕྱོགས་སོགས་བཞི་ནི་སྤར་རྣམ་
 ཀུན་དང་ཀུན་མཁྲིན་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གསུང་བེད། མཐར་གྱིས་

གནས་པ་ནི་སྤར་རྒྱུད་ལ་སྦྱེད་མ་སྦྱོང་བའི་ཆེ་འདི་དགུ་ལ་མཐར་
ཆགས་སུ་འཇུག་དགོས་པས་སོ།།

སྤྱི་ཚན་ལྔ་པ་ཟད་པར་ལ་དགུ། རོ་བོ། དབྱེ་བ། ཉེན། སྦྱོང་ཚུ་ལ།
མཚན་མ། དེ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུ་ལ། བྱེད་ལས། སྦྱེ་མཆེད་གཞན་ལ་ཟད་
པར་མི་འཇོག་པའི་རྒྱ་མཚན། དེས་ཆོག་གོ། །དང་པོ་རོ་བོ་ནི།

ཀུན་བདུས་སུ། ཤེས་རབ་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་གཉིས་ལ་བཤད་
ལ། མཛོད་ལས། དང་པོ་བརྒྱུད་མ་ཆགས་པའི་དགེ་བ་དང་། ཐ་མ་
གཉིས་ནི་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་
ལ་བཤད་དོ།།

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི་ཟད་པར། ས་དང་། རྩ་དང་། མེ་དང་།
རྒྱུང་དང་། སྤོན་པོ་དང་། སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། དཀར་
པོ་དང་། ཉམ་མཁའ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་བརྩམས། །དེ་ལ་
ཟད་པར་རྒྱུང་གི་དམིགས་པ་ནི་གཟུགས་དང་རེག་བྱའི་སྦྱེ་མཆེད་
གཉིས་ཀར་འགྱུར་ལ། གཞན་ཟད་པར་གཟུགས་ཅན་བདུན་གྱི་

དམིགས་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་མཛོད་འགེལ་དང་། ཐ་མ་
གཉིས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་རང་སའི་མིང་བཞི་ཡིན་པར་དེ་ཅུ་འགེལ་
གཉིས་ལས་སོ།།

གསུམ་པ་རྟེན་ནི།

མཛོད་ལྟར་ན། དང་པོ་བརྒྱད་བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་། ཐ་མ་
གཉིས་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ཞེས་པ་ལྟར་མཛོད་
པ་གོང་མ་བ་ཡང་འདོད་དགོས་ལ། ཉི་ལྔ་ལས་བསམ་གཏན་བཞི་
ཀ་ལ་བརྟེན་པར་གསུངས་སོ།།

བཞི་པ་སྦྱང་ཚུལ་ལ་གཉིས། སྒར་སྒྲུང་བ་བྱས་པས་འགྲུབ་ཚུལ་
དང་། མ་བྱས་པས་སྦྱང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

སྒར་གོམས་བར་བྱས་པས་སོ་སའི་དམིགས་པ་ཅུང་ཟད་མཐོང་
བ་ཅུ་ལས་དེ་དང་དེའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གསལ་བར་འགྱུར་ཏེ། འདི་
ལྟར་ཆུ་སྒྲུང་སོགས་སུ་ཆུ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ནགས་ཀྱི་མེ་འབར་
ཞིང་དུ་བ་འཕུལ་བ་དང་། ཆུང་གིས་བསྐྱོད་པའི་འོད་མ་དང་འཁྲི་གིང་

གི་ལོ་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་རྒྱང་འདི་ནི་གནས་འདིར་རབ་ཏུ་རྒྱ་
 བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱན་ཏུ་ལྟ་བ་ཅམ་དང་། མེ་ཉོག་ནོར་བུ་གོས་ལ་
 སོགས་པ་སྡོན་པོ་བཏིང་བ་དང་། དེ་དག་ཉིད་སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་
 དང་། དཀར་པོར་གྱུར་བ་དང་། མཆོན་མོ་སྟང་དཔུལ་རྩ་བའི་དགྲིལ་
 འཁོར་སོགས་དང་། སྐར་ཁུང་ནང་ངམ་ཤིང་གི་ལོ་མའི་གསེབ་
 རས་རྩ་བ་དང་ཉི་འོད་བྱུང་ནས་ས་གཞི་ལ་སྐྱེད་པའི་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་
 ལ་ལྟ་བ་དང་། སྐར་ཁུང་དང་ཅིག་པའི་བུ་ག་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་
 ཟད་པར་རྒྱལ་སོགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་སྤར་མ་སྤངས་པས་སྤྱོད་ཚུལ་ལ་གཉིས། དམིགས་པ་
 རྟེན་དུ་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་ཡིད་གཏོད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ།

དམིགས་པ་རྟེན་དུ་བྱེད་པ་ནི། སྤོ་སོགས་ཀྱི་ཁ་དོག་གི་དབྱེ་བ་
 དང་བུལ་བའི་རྩི་མ་མེད་པ་ནམ་མཁའ་ནས་འབབ་པ་རྒྱ་ཆགས་
 ལས་འཛགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷུང་བཟེད་སོགས་ཀྱི་སྡོད་གང་
 རུང་བཀང་བ་དང་། ལྷུ་མ་ཞིང་སྟོང་པོ་དང་བཅས་པའི་ཤིང་དུམ་བུར་

གཏུབ་ནས་ཤིང་རྩང་ངམ་མགོན་ཁང་ཡང་རྩང་སྟེ། རྗེས་སུ་མཐུན་
 བའི་གནས་སུ་སྤངས་ཏེ་མཐའ་ཅིག་པས་བསྐྱོར་བ་ལ་མཐོ་གང་
 སོར་བཞི་ཙམ་གྱི་བྱ་ག་བྱས་པ་སྤར་ནས་འོག་ཏུ་ཤིང་དང་། རྩང་
 དུ་དུ་བ་དང་། དབྱས་སུ་མེ་འབར་བར་བྱས་པ་དང་། ཡན་ལག་གི་
 རྩོགས་གང་དུ་རྒྱང་གིས་རེག་པར་འགྱུར་བའི་སྐར་ཁུང་དང་ཅིག་
 བའི་བྱ་ག་ཡོད་དམ་མེད་ན་དེ་ལྟར་བྱས་པ་དང་། རས་སྡོན་སོ་རྩ་སོ་
 ཆེའི་མཐེལ་ལྟར་བརྒྱངས་པ་ལ་ནི། ལ་ཀངས་དང་པ་ལ་ཤ་སྡོན་སོ་
 དང་། མིག་སྤྲོན་སྡོན་སོ་སོགས་གང་ཡང་རྩང་བའི་ཆོན་གྱིས་འཕོ་
 བ་དང་མི་འཕོ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་བྱས་ནས་དེའི་མཐའ་ཁ་དོག་མི་
 མཐུན་པས་བཅད་པ་དང་། སེར་སོ་དང་དམར་སོ་དང་དཀར་སོ་ལ་
 སོགས་པ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ།།

བྱམ་ནང་དུ་མར་མེ་སྤར་ཏེ་ཁ་བཅད་ཅིང་བྱ་ག་ཏ་ཅང་མི་ཆེ་བ་
 བཏོད་ནས་དེའི་འོད་གྱིས་ཅིག་ངོས་ལ་སྦྱེད་པའི་སྤང་བའི་དགྲིལ་
 འཁོར་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དང་། ཅིག་པ་རེ་ལྟེ་སྤམ་བྱ་གང་

རུང་གིས་གཡོགས་པའི་གནས་སུ་མཐོ་གང་སོར་བཞི་ཅེས་གྲི་བུ་ག་
 བཏོད་པ་མཐོང་བའི་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་རྣམས་ཟད་པར་ཆུ་ལ་སོགས་
 པའི་དམིགས་ཏེན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེ་ལ་ཡིད་གཏོད་པའི་ཚུལ་ནི།

དམིགས་པ་དེ་དག་མཐོང་བའི་གནས་ཡིད་དང་མཐུན་པར་སྟན་
 བདེ་བ་ལ་འདུག་ནས། ས་ས་ཆུ་ཆུ་ཞེས་སོགས་བཅུ་པོའི་མིང་ཅེས་
 ལ་དམིགས་ནས་ཡང་དང་ཡང་གོམས་པར་བྱེད་པའོ།།

ལྷ་པ་མཚན་མ་ལ་གཉིས། མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་འཛིན་པའི་
 མཚན་མ་དང་། གྲུབ་པའི་རྟགས་སྣང་བའི་མཚན་མ་འཆར་ཚུལ་
 ལོ། །དང་པོ་ནི།

ལྷ་པ་དང་ཆུ་བྱར་འབྲེས་པའི་ཆུ་གཡོ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་།
 མེ་ཆད་ཅིང་ཆད་ཅིང་ལྷུང་བ་དང་མགལ་དུམ་དང་སོལ་བ་དང་ཐལ་
 བ་རྣམས་ལ་ཅུང་ཟད་གནས་པ་དང་། འོ་མ་བསྐྱོལ་བ་ཕོག་མ་ཐག་
 པའི་རྒྱངས་པ་འཕྱལ་བ་ལྟར་གནས་པ་དང་། མེ་ཏོག་གི་སར་དང་

སྒོར་བྱ་མེད་པ་ལྟ་བུ་སྒྲེ་དེ་ཡང་གེ་སར་སྒོར་བྱ་འདབ་མ་རྣམས་མི་
 མཐུན་པ་ལས་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། སེར་པོ་སོགས་གསུམ་ལ་
 ཡང་དེ་ལྟར་དང་། སའམ་ཅིག་པར་སྐྱེས་པའི་འོད་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་
 དང་འབྲ་བར་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་ཁོ་ན་ལ་གསལ་བ་དང་། ཅིག་
 པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་གཞུང་སྒྲུང་བ་ལ་སྒྲོས་བསྐྱེད་ཀྱང་མི་འཕེལ་
 བར་སྒྲུང་བ་རྣམས་ནི་ཆུ་ལ་སོགས་པ་དགྲའི་མ་གྲུབ་པའི་མཚན་
 མའོ། །དེ་དག་ཀྱང་སྒྲུང་སྒྲུང་བ་བྱས་མ་བྱས་གཉིས་ཀ་ལ་འབྱུང་
 ལ། འོན་ཀྱང་གོམས་པར་བྱས་ཟིན་ལ་ནི་སྐྱོན་མིན་པར་ཉི་སྒྲུང་
 ལས་གསུངས་སོ།

གཉིས་པ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ནི།

ནམ་མཁའ་ལ་གནས་པའི་ནོར་བུའི་རྒྱང་གཡབ་དང་ནོར་བུའི་
 རང་བཞིན་གྱི་མེ་ལོང་གི་དགྱིལ་འཁོར་ལྟར་མི་གཡོ་བའི་རྣམ་པ་
 ཅན་དུ་སྒྲུང་བ་དང་། ནམ་མཁའ་ལ་གནས་པའི་ལྷ་བ་དམར་པོ་
 ལྷུ་པོ་དང་། གསེར་གྱི་རྒྱང་གཡབ་དང་། དེའི་ཀ་བ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་

བ་དང་། འདུག་པ་ལྟར་མི་གཡོ་བར་གནས་པར་མཐོང་བ་དང་།
 དམིགས་ཏེན་ཟད་པར་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་ལས་འཕགས་ནས་ནོར་
 བྱའི་རྒྱང་གཡལ་ལྟ་བུ་སྤང་བ་སྟེ་གཞན་གསུམ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་དང་།
 སྤང་བའི་ཚོགས་སྤྱག་པོ་རབ་ཏུ་དྲང་བ་དང་འབྲས་བྱ་མས་ཅད་ལ་
 གསལ་བ་དང་། ཉམ་མཁའི་དགྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུར་གྱུར་ནས་གནས་
 ཤིང་། རྩོས་བསྐྱེད་ན་ནི་འཕེལ་བར་སྤང་བ་རྣམས་ཟད་པར་ཚུ་ལ་
 སོགས་པ་དགྱའི་གྲུབ་པའི་མཆན་མཛོ། །ས་ལ་སྤར་སྤངས་པས་
 འགྲུབ་ཚུལ་དང་། མ་སྤངས་པས་སྤྱོད་བའི་དམིགས་ཏེན་དང་གྲུབ་
 མ་གྲུབ་གྱི་མཆན་མ་མ་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་
 མི་ཤེས་པར་སྤང་ངོ་།

རྒྱག་པ་དེ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་ནི།

ད་ལྟར་མཆན་མ་དེ་དག་བྱང་བའི་ཆ་ཁ་དོག་ལ་སོ་སོར་རྟོག་
 པ་དང་མཆན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྤངས་ཏེ་དེ་དང་དེའི་མིང་ཅམ་ལ་
 གསལ་བར་དམིགས་ནས་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ།

བདུན་པ་བྱེད་ལས་ནི།

གཅིག་ཏུ་གྱུར་ནས་མང་པོར་འགྱུར་བ་དང་། རྣམ་མཁའ་མཁའ་ཆུ་
 ལ་སར་སྐྱལ་ནས་རྒྱུ་ལས་འགྲོ་བ་སོགས་བྱེད་བ་དང་། ས་ལ་བྱེད་
 འཇུ་ལ་བྱེད་ཅིང་སྟེང་དུ་འབྱུང་བ་དང་། ཆུ་འེ་ཆར་འབེབས་བ་དང་
 ས་དང་རི་སོགས་ལ་ཆུ་ཐོ་དང་རྒྱ་མཚོར་སྐྱལ་བ་དང་། དུ་བ་འཕུལ་
 བྱེད་མེ་འབར་བ་དང་། མེ་མདག་གི་ཆར་འབེབས་བ་དང་གང་འདོད་
 བ་དེ་སྟེག་བ་དང་། བྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ན་མེས་ལུས་སྟེག་བ་དང་།
 ལྷ་འེ་མིག་གིས་ལུས་སྦྱང་བར་བྱེད་བ་དང་། རྒྱུང་ལྷར་མགྲོགས་བར་
 འགྲོ་ཞིང་རྒྱུང་གི་ཆར་འབེབས་བ་སོགས་དང་། གཟུགས་སྟོན་པོར་
 སྐྱལ་ཞིང་ཐུན་པར་བྱེད་བ་སོགས་དང་། སེར་པོར་སྐྱལ་ཞིང་གསེར་
 དུ་འགྱུར་བར་བྱེད་བ་སོགས་དང་། གཟུགས་དམར་པོར་སྐྱལ་བ་
 སོགས་དང་། གཟུགས་དཀར་པོར་སྐྱལ་ཞིང་རྒྱགས་གཉིད་རིང་དུ་
 བྱེད་ཐུན་བ་འཛིག་པར་བྱེད། ལྷ་འེ་མིག་གི་ལུས་སྦྱང་བར་བྱེད་བ་
 དང་། གཟུགས་གསལ་བར་སྐྱལ་ཞིང་གཉིད་རྒྱགས་རིང་དུ་བྱེད་

བ་དང་། ལྷའི་མིག་གི་ཡུལ་སྤང་བར་བྱེད་པ་སོགས་དང་། སྒྲིབ་པ་
 རྣམས་འབྱེད་ཅིང་ས་དང་རི་མོ་སོགས་ཀྱི་ནང་ནམ་མཁའ་སྒྲུལ་ནས་
 སྦྱོད་ལམ་བྱེད་པ་དང་། ཅིག་པ་སོགས་ལ་ཐད་ཀར་འཁྲོ་བ་རྣམས་
 ཟད་པར་ཚུ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་ལས་སོ། །སའི་དངོས་གཞི་ལས་
 གསེར་ལ་སོགས་པ་གང་མོས་མོས་སུ་ཟད་པར་གྱིས་བསྐྱར་བ་
 རྣམས་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་འགྱུར་ཞིང་གསེར་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་
 དེའི་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱས་པར་བཤད་དོ།

བརྒྱད་པ་སྐྱེ་མཆེད་གཞན་ལ་ཟད་པར་མ་བཞག་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི།

གལ་ཏེ་གཟུགས་དང་རེག་བྱ་ལ་ཟད་པར་བཞག་ནས་སྐྱེ་མཆེད་
 གཟུགས་ཅན་གཞན་བརྒྱད་ལ་མི་འཛོག་པ་ཅི་ཞེ་ན། གཟུགས་རེག་
 གཉིས་སུ་ནི་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་དང་། གཟུགས་ཅན་གྱི་སེམས་
 ཅན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་དང་། དབང་པོ་ལྷ་ནི་གཞན་
 རྒྱུད་ལ་མེད་པ་དང་། འི་རོ་གཉིས་ཀྱང་གཟུགས་ཁམས་ན་མེད་པས་
 མ་བཞག་གོ། །ཞེས་པ་ནི་སའི་དངོས་གཞིའི་དགོངས་པ་ལོ།

སྒྲིལ་མི་འཛོག་པ་ནི་རྒྱན་མེད་པས་ཟེར་རོ། །གཟུགས་མེད་པ་
 བ་ནི་ནམ་མཁའ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱང་ཡུལ་
 ཟད་པར་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་ཟད་པར་བཞག་ལ། གཟུགས་
 ཅན་བརྒྱད་ཀྱིས་གཟུགས་ཁམས་སྤྱིན་ཆད་ལ་ཟད་པར་བྱེད་པར་
 སའི་དངོས་གཞི་ལས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་མེད་སྤྱི་མ་གཉིས་
 ལ་མི་གཞག་སྟེ་གསུམ་པས་ནི་དམིགས་པ་གཙོད་པ་སྟེ་བཞི་པས་
 བེ་སེམས་ནང་དུ་བསྐྱུས་པས་མི་གསལ་བས་སོ། །གཟུགས་ཅན་
 ཀྱིས་ཟད་པར་ལ་རྒྱ་གཟུགས་ཀྱི་ཟད་པར་བཞི་བཞག་པ་ནི་འབྱུང་
 བ་མེད་པར་འབྱུང་འབྱུང་སྟོན་པོ་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་བྱུང་བར་བྱེད་
 མི་རུས་པས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཀུན་བརྟས་ལས་སོ། །

དགྲ་པ་ངས་ཆོག་ནི།

རྒྱན་མི་འཆད་པར་བྱུང་བར་སྟོབས་ན་ཟད་པར་གྱི་སྤྱི་མ་ཆེད་
 རོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཚུལ་འདི་ལྟར་ཟད་པར་འཆད་པ་ནི་ཉི་ལྔ་
 བོ་དགོངས་པའོ། །

སྡེ་ཆོན་དྲུག་པ་ནི།

ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྡེ་མཆེད་ནི་དབྱེ་གཞིའོ། །དབྱེ་གངས་
 བེ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དེ་དེ་ཡང་དབྱེ་བས་དང་། ཁ་དོག་ཟེལ་གྱིས་
 གཞོན་པ་རྣམ་པ་བཞི་བཞི་སྟེ་དེ་ལྟར་ནའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་བཞི་ནི་
 བད་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ལ་གཟུགས་ཅན་དུ་འདུ་ཤེས་པའི་སྟོན་ནས་
 ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆུང་དུ་ཁ་དོག་བཟང་པོ་དང་དན་པ་རྣམས་ལ་
 ལྟ་ཞིང་དེ་དག་ཟེལ་གྱིས་མནན་ནས་ཤེས་ཟེལ་གྱིས་མནན་ནས་
 མཐོང་དེ་ལྟར་འདུ་ཤེས་པར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དང་པོའོ། །ཆུང་
 དུའི་གནས་སུ་ཆེན་པོ་སྐྱར་ནས་གཞན་དེ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྐྱར་
 བ་ནི་གཉིས་པའོ། །བད་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ལ་གཟུགས་མེད་པར་
 འདུ་ཤེས་པའི་སྟོན་ནས་ཞེས་སྐྱར་ནས་ཆེ་ཆུང་གཉིས་རེ་རེར་བྱས་
 པ་ནི་ཕྱི་མ་གཉིས་སོ།།

དེ་ལ་ཆུང་དུ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཡིན་ལ་དེའི་བཟང་
 དན་ནི་ལྟ་མི་ལ་བྱ་ཞིང་། ཆེན་པོ་ནི་ཁང་པ་གཞལ་མེད་ཁང་རི་ལ་

སོགས་པ་སྟེ་དེའི་ཁ་དོག་མཛེས་མི་མཛེས་ནི་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་
 ལ་བུའོ། །ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབང་བསྐྱར་ནས་
 སོ། །ཤེས་པ་ནི་ཞི་གནས་དང་། མཐོང་བ་ནི་ལྷག་མཐོང་དང་། དེ་
 ལྟར་འདུཤེས་པ་ནི་ཟིལ་གྱིས་ནོན་ནས་མ་ནོན་ཡང་བྱང་མཛོན་
 བའི་ང་རྒྱལ་མེད་པའོ། །གཉིས་ཚན་དེ་གཉིས་ནི་རིམ་བཤུར་རྟེན་
 ཐར་དང་པོ་གཉིས་སྤང་བའི་མཐུ་ལས་བྱུང་བའོ། །སྤྱི་མ་བཞི་ནི་
 སྤར་ལྟར་གཟུགས་ཆེ་ཆུང་ལ་ལྟ་བུ་གཟུགས་ཅན་ཡིན་མིན་
 གཉིས་ཀྱི་འདུཤེས་མི་བྱེད་པར། གཟུགས་མེད་པར་འདུཤེས་པ་
 དག་ཁོ་ནས་སྔོན་པོ་དང་དཀར་པོ་དག་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་ཤེས་
 ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་མཐོང་། དེ་ལྟར་འདུཤེས་པར་གྱུར་པ་ཞེས་
 དེ་དེའི་མཐར་སྤར་བ་བཞིའོ།

འདི་ཡང་མདོ་ལས། རང་གཟུགས་མེད་པར་འདུཤེས་པས་
 སྤྱི་རོལ་གཟུགས་སྔོན་པོ་ཁ་དོག་སྔོན་པོ། སྔོན་པོ་ལྟ་བུར་སྔོན་པ།
 འོད་སྔོན་པོ་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་བལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཟུང་མའི་མེ་ཉོག་

གམ་ཡུལ་ལྷ་ར་རྩ་སིའི་རས་བྱན་སུམ་ཆོགས་པ་སྟོན་པོ་སོགས་
 འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུགེས་པས་སྤྱི་རོལ་
 གྱི་གཟུགས་སྟོན་པོ་སོགས་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་ལྷ་ཁོང་དེ་དག་ཟེལ་
 གྱིས་མནན་ནས་ཤེས་སོགས་སྤར་ལྟར་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་
 དུ་སེར་པོ་དོང་ཁ་དང་། དམར་པོ་བན་རྩུ་རྩི་ཀའི་མེ་ཏྲོག་དང་།
 དཀར་པོ་སྐར་མ་པ་སངས་དང་སྤར་ནས་གསུངས་སོ། །དེ་
 ཡང་ནང་གཟུགས་ནས་བལྟ་སྟེའི་བར་མདོར་བསྟན་དང་ལྷག་མ་
 རྒྱས་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཡན་དཔེ་དང་སྤྱི་ཆད་དོན་
 རོ། །དེ་ལ་སྟོན་པོ་ནི་མདོར་བསྟན་རོ། །ཁ་དོག་སྟོན་པོ་ནི་ལྷན་སྐྱེས་
 སོ། །སྟོན་པོ་ལྷ་བྱར་སྟོན་པ་ནི་སྤར་བྱུང་དོ། །འོད་སྟོན་པོ་འབྱུང་བ་
 བྱི་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་འོད་གསལ་པོ་འབྱུང་བ་སྟེ་ཐུན་མོང་དོ། །མེ་
 ཏྲོག་ནི་ལྷན་སྐྱེས་དང་། རས་ནི་སྤར་བྱུང་གི་དཔེ་ལོ། །དེས་ན་ཆོག་
 བཞིའི་ཐོག་མཐའ་གཉིས་མེ་ཏྲོག་དང་རས་གཉིས་ཀའི་ལོ། །བར་པ་
 གཉིས་ནི་དེ་གཉིས་སོ་སོའི་ལོ། །

གཞན་གསུམ་ལའང་དེ་བཞིན་རིགས་པར་བྱ་སྟེ་འདི་ནི་སྤྱག་
 པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའོ། །གཞོན་འཛེམས་ཆུང་བར་
 གཟུགས་ཅན་དང་དེ་མ་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་ནས་ཆུང་དུ་དང་ཆེན་པོ་
 ལ་བལྟ་བ་སྟེ་གཉིས་དང་། སྡོ་སོགས་ལ་བལྟ་བ་བཞི་སྟེ་སྤྱག་ནས་
 མཁའ་རྣམ་ཤེས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་དུ་བྱེད་པ་ནི་ཁྱི་
 བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་མཐུན་འོ།

བདུན་པ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི།

བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་པ་རོལ་གྱི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་
 ཉོན་མོངས་པའི་དགའི་རྒྱུན་བྱངས་འབྱེན་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་
 ཤེས་རབ་བོ།

བརྒྱད་པ་སྟོན་ནས་མཐུན་པ་ནི།

མཚན་མའི་སྟོ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཞིང་མངོན་ཞེན་གྱི་ཆགས་
 པ་བཅོམ་པ་གདུལ་བྱའི་ཐེ་ཚོམ་སེལ་བར་མངོན་པའི་སྟོན་ལམ་གྲུབ་
 པས་འཁོར་བ་དང་མྱུང་འདས་ངེ་སྟོན་དུ་གནས་པ་དེ་སྟོན་གྱི་གནས་

སྐབས་སུ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་གོ། །སྤྲུལ་དང་འདི་གཉིས་ཀའི་ངོ་མོ་ནི་ལྷ་ག་གོ།

དགྲ་པ་དང་བཅུ་པ་ནི།

སྤར་རྣམ་མཁུན་དང་རྣམ་ཀུན་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ།

བཅུ་གཅིག་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞི་ནི།

བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་འདོར་ལེན་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་རྟེན་དང་། མེད་པ་སྤྲུལ་ཡོད་པ་སྤྲུར་བ་ལ་དབང་ཐོབ་པས་དམིགས་པ་དང་། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་ཉིང་རེ་འཛིན་གྲངས་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཐུགས་དང་། གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་ཡེ་ཤེས་ཏེ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་རེ་རེའི་མཐར་སྤྲུལ་པའི་ངོ་མོ་ནི་ལྷ་ག་གོ།

བཅུ་གཉིས་པ་དབང་ལ་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་ལྟེ།

ཆེའི་འདུ་བྱེད་འདོར་བ་རིལ་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་བྱེད་པས་བསྐྱུས་པའི་ཆེ་ལ་དབང་བ་དང་། རིལ་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་སེམས་

ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇུག་པས་བསྐྱུས་པའི་སེམས་ལ་དབང་བ་དང་།
 བསམ་པ་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོ་བྱད་ཉེ་བར་གནས་པར་བྱེད་པས་
 བསྐྱུས་པའི་ཡོ་བྱད་ལ་དབང་བ་གསུམ་ནི་སྦྱོན་འབྲས་ཏེ། མོངས་
 སྦྱོང་བྱིན་པས་ཆེད་རྒྱུར་གྱུར་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
 སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དང་བསམ་པ་
 བཞིན་དུ་ཡོ་བྱད་བྱིན་པས་སོ།།

ལུས་ངག་གི་ལས་ངེ་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱུར་པས་བསྐྱུས་
 པའི་ལས་ལ་དབང་བ་དང་། འགྲོ་བ་གང་དུ་ངེ་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་
 སྦྱེས་པས་བསྐྱུས་པའི་སྦྱོང་བ་ལ་དབང་བ་ནི་ཚུལ་འབྲས་ཏེ། སེམས་
 ཅན་ནམས་ལུས་ངག་གི་ལས་སྦྱོན་མེད་པ་ལ་བསམ་པ་བཞིན་དུ་
 བསྐྱུལ་བ་དང་ཚུལ་ལྡན་གྱིས་སྦྱོན་ལམ་གྲུབ་པས་སོ། །ས་སོགས་
 གསལ་གྱི་དངོས་པོར་ངེ་ལྟར་མོས་བཞིན་བསྐྱུར་པས་བསྐྱུས་པའི་
 མོས་པ་ལ་དབང་བ་ནི་བཟོད་འབྲས་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་མོས་པའི་རྗེས་
 སུ་ཞུགས་པའི་བྱིར་རོ། །ངེ་ལྟར་མོས་པ་བཞིན་གྲུབ་པས་བསྐྱུས་

པའི་སྟོན་ལམ་ལ་དབང་བ་ནི་བཙུན་འབྲས་ཏེ་སྟོན་སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་དུ་བཙུན་པ་མ་བཏང་བས་སོ།།

མངོན་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་རྩ་འབྲུལ་ལ་དབང་བ་ནི་བསམ་
འབྲས་ཏེ་སྟོན་སེམས་ཅན་གྱི་དགོས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཉམ་པར་
བཞག་པས་སོ། །ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་
པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་དང་། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་
ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་སྟོན་རྣམས་པས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ལ་དབང་
བ་གཉིས་ནི་ཡུམ་འབྲས་ཏེ། སྟོན་སེམས་ཅན་གྱི་འདོད་པ་བཞིན་
དུ་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་མཐུན་པར་མདོ་
སོགས་ལ་སྦྱར་བས་སོ།།

བཅུ་གསུམ་པ་དང་བཅུ་བཞི་པ་ནི།

སྒར་རྣམས་ཀྱན་ཏུ་བཞག་པ་ལྟར་རོ།།

བཙུ་ལྟ་བ་བསྐྱུང་བ་མེད་པ་རྣམས་པ་གསུམ་ནི།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་སྦྱོང་བ་ཉེས་སྦྱོང་

མཐའ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཀུན་སྟོང་ངན་པ་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་ཡོངས་
 སུ་ཤེས་གྱི་དོགས་པས་བསྐྱེདས་པའམ་འཛིགས་པས་གསང་བར་
 བྱའོ་སྟམ་པའི་དགོངས་པ་མི་མངའ་བའོ།

བཅུ་དྲུག་པ་བྲན་ཉི་ལྔ་པ་གསུམ་ནི།

ཆོས་སྟོན་པ་ན་ཁ་ཅིག་གྲུས་པས་ཉན་འདོད་ཅིང་རྣ་བ་གཏོད་ལ་
 ཀུན་ཤེས་པའི་སེམས་ཉི་བར་འཛོག་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་།
 དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་ལ་ཁོང་ཁྱོད་བ་དང་། ཁ་ཅིག་སྤྲ་མ་དང་ཁ་ཅིག་ཕྱི་མ་
 ལྟར་གཉིས་ཀ་ལ་ཆགས་སྤང་གཉིས་ཀས་དབེན་པ་ཁོ་ནར་བཏང་
 སྟེམས་སུ་བྲན་པ་དང་ལྡན་པར་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བའོ།

བཅུ་བདུན་པ་བསྐྱེད་པ་མི་མངའ་བའི་ཆོས་ཉིད་ནི།

སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་དགོས་པ་ན་དེའི་དུས་ལས་མི་འདའ་
 བའི་མཆན་ཉིད་དོ།

བཅོ་བརྒྱད་པ་བག་ཆགས་ཡང་དག་བཅོམ་པ་ནི།

ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ངོ་བོའི་ས་
བོན་སྤངས་པས་ཉོན་མོངས་སྤངས་ཀྱང་མ་སྤངས་པ་ལྟར་ཀུན་ཏུ་
སྦྱོད་པ་ཟད་པའོ།།

བཅུ་དགུ་པ་སྐྱེ་འགྲོ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉིད་ནི།

ཉོན་མཆོན་ལན་བྲལ་ཏུ་སྤྱི་དགེ་ཙམ་སྒྲིབ། སྤྱི་དེ་ལས་བསྐྱེད་
སྤྱི་མངོན་མཐོང་སྦྱོད། སྤྱི་ངེས་ལེགས་ཀྱི་སྦྱོད་ཅེས་སོགས་སོ་
སོར་རྟོགས་པས་སྐྱེ་འགྲོ་མཐའ་དག་ལ་པན་པའི་བསམ་པ་ཉིད་དོ།།

ཉི་ཤུ་པ་ནི། རྣམ་ཀུན་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ལྟར་རོ།

ཉེར་གཅིག་པ་མཁྱེན་པའི་སྡེ་ཆོན་ནི། རྣམ་མཁྱེན་དང་ཙམ་པའི་
དང་ཞེས་པའི་སྐྱས་བསྐྱས་པ་ལམ་ཤེས་དང་གཞི་ཤེས་སྤར་བ་ཤད་
པ་དེ་དག་ཀྱང་འདིའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ལོ།།

གཉིས་པ་བསྐྱོམས་ཏེ་སྐྱར་བཞག་པ་ནི། བྱང་སྤྱོད་ལ་
སོགས་པ་སྦྱོབ་ལམ་གྱི་སེམས་སེམས་བྱང་གནས་ཡོངས་སུ་བྱར་

བས་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་དུ་གྱུར་བ་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྒྲོས་པ་མེད་
 པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱེ་བ་དད་པར་ཡེ་ཤེས་
 ཚེས་གྱི་སྐྱར་མངོན་པར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 སྤང་མཛད་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་གི་ཡིན་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་ཡང་དེའི་
 རྗེས་སུ་འབྲང་ངོ་།།

གཉིས་པ་ཐ་མི་དད་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་
 བརྗོད་པ་དང་དེ་དགག་པ་ལོ། །དང་སོ་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ནི།

སྐྱེ་བཞིར་འདོད་པ་ལས་གཞན་སྐྱེ་བ་སུམ་དུ་འདོད་པ་དག་གིས་
 ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ཟག་པ་མེད་པའི་སེམས་དང་སེམས་
 བྱུང་གི་ཚེས་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེ་ངི་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་
 ཅིང་། དེ་དག་གི་རང་བཞིན་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱར་བཞེད་
 ཏོ། །འོན་ཀྱང་གཞུང་འཆད་པའི་ཆེ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཟག་མེད་གྱི་
 ཚེས་གང་དག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཚེས་དེ་དག་གང་
 ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ལན་བྱང་ཚུབ་སྤྱོད་མཐུན་སོགས་ཀྱིས་འཆད་

ཅིང་དེ་ལྟར་གཞུང་སྤྱི་ཕྱི་གཉིས་སྤྱེལ་ནས་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་སྒྲི་
 བ་མེད་པ་སྤར་བ་ཤད་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྒྲི་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་
 རོ། །ཆོས་ཀྱི་སྒྲི་ཆོས་ཅན་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་
 སྒྲི་ཞེས་བརྗོད་དགོས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲི་ཞེས་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། དེ་
 བེ་དོན་དུ་རྩྭ་ཏུ་ཀླ་ཡ་ཞེས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲི་ཡིན་ཀྱང་། སྤེབ་སྒྲིར་
 ཀྱི་དབང་གིས་ངོ་བོའི་རྒྱུན་སྤྱིས་ནས་རྩྭ་ཏུ་ཀླ་ཡ་ཞེས་ཅ་བར་བསྟན་
 རོ། །ཞེས་བཞེད་དོ།

གཉིས་པ་དེ་དག་གི་པ་ནི།

ཆོས་སྒྲི་དང་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲི་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་གདོན་མི་བ་བར་ཁས་སྦྱང་དགོས་ཤིང་རང་
 ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཁས་སྦྱང་བའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཀུན་རྫོབ་རྗེས་ཐོབ་
 ཏུ་གཟུགས་སྒྲི་གཉིས་སྤྱང་བའི་སྒྲི་ནས་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་སྒྲིན་པ་
 སོགས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཅན། རི་བཅས་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་ནས་རི་
 མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སེམས་

དང་སེམས་བྱུང་དེ་དག་མེད་པར་ཐལ་ཏེ་སྐྱུ་གསུམ་པོ་གང་དུ་ཡང་
མ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གལ་ཏེ་དེ་དག་ནི་ཚེས་ཅན་དང་ཚེས་ཉིད་དབྱེར་མེད་པའི་ཚུལ་
ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་ཉིད་དུ་འདུ་བས་མི་གཞོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་
ལོངས་སྐྱུ་དང་སྐྱུལ་སྐྱུ་ཡང་དེ་ལྟར་གྱུར་པས་སྐྱུ་གཅིག་ཁོ་ནར་ངེས་
པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་གསུང་རབ་རྣམས་ལས་སྐྱུ་གསུམ་
དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ལོངས་སྐྱུལ་དེ་དག་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་
སྐྱུ་ལོགས་པར་བཞག་ཅེ་ན། ལོན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུ་
ཡང་ལོངས་སྐྱུལ་བཞིན་དུ་སྐྱུ་ལོགས་སུ་བཞག་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ་
གསུང་རབ་ལས་སྐྱུ་བཞིར་ཡང་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གལ་ཏེ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་གཟུགས་སྐྱུ་གཉིས་
ཀྱིས་བསྐྱུས་པར་སྐྱུ་ན་ཡང་མི་འཐད་དེ། སེམས་སེམས་བྱུང་དེ་དག་
ནི་ཐུབ་པའི་རང་སྣང་ལ་བཞག་དགོས་ལ་སྐྱུ་དེ་གཉིས་ནི་གཞན་
སྣང་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས་སོ།

གསུམ་པ་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་ལ་ཚིད་སྤྲོད་ནི།

གལ་ཏེ་སྐྱབ་པའི་ཡིན་ན་མདོར་བསྟན་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱའི་མཁུག་
 རོགས་སུ་ཆོས་སྐྱུ་ཞེས་འབྱུང་དགོས་ན་དེ་མི་འབྱུང་བས་སྐྱུ་
 གསུམ་ཉིད་འཐད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་དགོས་པ་བྱུང་བར་ཅན་གསུམ་
 གྱི་ཕྱིར་སྐྱུ་གསུམ་གྱི་མཁུག་རོགས་སུ་ཆོས་སྐྱུ་གསུངས་པ་ཡིན་
 བས་ཉེས་པ་མེད་དོ།

དགོས་པ་གསུམ་ནི། གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་སངས་རྒྱས་
 གྱི་སར་ངེས་པར་ཁས་སྒྲུང་དགོས་པའི་ཟག་མེད་གྱི་སེམས་དང་
 སེམས་བྱུང་ནམས་སྐྱུ་གཞན་གསུམ་དུ་མི་འདུ་ཞིང་ཆོས་སྐྱུར་བསྐྱུ་
 དགོས་སོ་ཞེས་བསྟན་པ་དང་། རྒྱན་གྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལ་སྒྲེབ་
 སྐྱུར་ཉམས་པ་སྤངས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱུ་ཁོ་ན་དང་མཛད་
 པ་གཉིས་བྱ་བ་དང་བྱེད་པོར་སྐྱུར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སྐྱུ་
 བཞེར་བཞེད་པའི་དགག་བཞག་སྤོང་གསུམ་གྱི་བཤད་སྤོང་འདི་
 དག་ནི་སྤོབ་དཔོན་སང་གོ་བཟང་པོའི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་

ལ་ཐེག་པ་མཆོག་གི་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་མོ་དེ་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་
 བ་དང་ཆེས་པ་དང་རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྟོན་པར་མཛད་པར་འགྱུར་
 རོ། །ཞེས་སོ། །མཆོན་དཔེ་དེ་དག་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱི་
 རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་དངོས་ནི་ལོངས་སྤྱོད་ཡོན་ལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་
 དེའི་བདག་འབྲས་ཅམ་སྟེ་འདི་ནི་ལོངས་སྤྱོད་ཡང་གཟུགས་བརྟན་
 དུ་གསུངས་པས་སོ། །

གཞན་ཡང་རིན་ཆེན་སྒྲིབ་བ་ལས།

འཁོར་ལོས་སྤྲུར་བ་ཐམས་ཅད་ལ།

འདི་དག་ཡོད་པར་འདོད་མོད་ཀྱི།

དག་དང་མཛེས་དང་གསལ་བ་ནི།

སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་ཆར་མི་ཤོད། །ཅེས་སོ། །ལོངས་སྤྱོད་
 གང་ལ་སྒྲུབ་བའི་བྱང་སེམས་ནི་གཞུང་ཁ་ཅིག་ལས་ས་བརྩུ་བ་ཁོ་ན་
 ལ་བཞུགས་ཀྱང་། སྟོབ་དཔོན་སང་བཟང་དང་དཔལ་ལྷན་ཆེན་གྲགས་
 སོགས་ཀྱི་བཞེད་བ་ལྟར་ས་བརྩུ་ཀ་ལ་གནས་པའོ།

གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མཚན་དཔེའི་
བྱད་པར་དང་། མཚན་དཔེ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི།

སྒྲིལ་བྱ་ཆེན་པོར་མཚན་པར་བྱེད་པས་མཚན་དང་། གཞན་
རྒྱད་ལ་གོ་བར་བྱེད་པས་དཔེ་བྱད་དེ། དེའི་དོན་ཡང་པ་རོལ་ལ་སྒྲིལ་
མཛེས་པ་སྒྲིལ་བའོ། །གཞན་ཡང་མཚན་རྣམས་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་
རེ་རེ་ཡང་ཕྱིན་བྱུག་གི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བར་བསྟན་ཏེ། སྒྲིལ་མཚམས་
ཀྱི་མཛོད་སྒྲུ་ཁ་དོག་དཀར་བ་དང་། གཡས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་། སྒྲ་
ཞིང་ཟེལ་གྱིས་མི་གཞོན་པ་དང་། རིང་བར་གནས་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་
འབྲེལ་ཞིང་ལེགས་པར་གནས་པ་དང་། འོད་མཐའ་ཡས་པས་བྲབ་
པ་རྣམས་རིམ་པ་ལྟར་དེ་བྱུག་གི་འབྲས་བྱར་གསུངས་ཏེ། རྒྱས་པར་
ནི་བསྐྱལ་པ་བཟང་པོ་ལས་སོ། །དཔེ་བྱད་རྣམས་ནི་འཁོར་ཡིན་པས་
དེ་ལྟར་མ་བསྟན་ཏེ་གཙོ་བོ་བསྟན་པས་སོ། །

གཙོ་འཁོར་དུ་ངི་ལྟར་གནས་ན། སོར་སོ་དང་སེན་མའི་དཔེ་
བྱད་བྱུག་ནི་བྱུག་སོར་རིང་བའི་འཁོར་རོ། །དབུ་རྒྱས་པ་དང་དབུ་
སྒྲ་བྱུག་སྟེ་བདུན་ནི་གཙུག་ཏོར་དང་སྒྲ་གཡས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་

སྤྱི་ཤེས་དུ་སྤྱོད་པ་པའི་ཡིན་ནོ། །དཔལ་པ་གཉིས་དང་ཤངས་ཀྱི་
 གཉིས་ཏེ་བཞི་ནི་མངོན་སྤྱི་ཡིའོ། །སྤྱི་མ་བཞི་དང་སྤྱི་བཞི་
 རྩེ་མ་དང་དགུ་ནི་སྤྱི་མཐོན་མཐོང་དང་རྩེ་མ་བ་ཡི་རྩེ་མ་ལྟ་བུའི་
 འོ། །སྤྱི་ཀྱི་གཉིས་ནི་འགམ་བ་སང་གེ་འབྲ་བའི་ཡིན་ནོ། །ཞལ་ཀྱི་
 གཉིས་དང་ལྷགས་ཀྱི་གསུམ་དང་གསུང་གི་གཉིས་དང་མཆེ་བའི་
 ལྷ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་ནི་ལྷགས་ཡངས་བ་དང་། ཆངས་དབྱངས་དང་།
 ཆོམས་ཀྱི་མཆོན་བཞི་དང་། རོ་བོ་བའི་མཆོག་མཁྱེན་བའི་སྟེ་རྩེ་
 ལྟར་རིགས་པར་སྦྱར་རོ། །

རྩེ་གཉིས་དང་ལོང་བུ་མི་མངོན་བ་སྤྱི་གཞོན་མདོག་ཅན་ཕྱག་
 འངས་བ་ཕྱག་རིས་ཀྱི་གསུམ་སྟེ་བརྒྱད་ནི་ཕྱག་ཞབས་འངས་ཞིང་
 གཞོན་ཤུ་ཆགས་བ་དང་བྱིན་བ་ཨིན་ཡའི་འབྲ་བ་དང་ཞབས་ལོང་
 མི་མངོན་པའི་ཡིན་ནོ། །ཞབས་མཉམ་ནི་རུས་སྤལ་ཀྱི་ཞབས་
 ཀྱིའོ། །གཤེགས་སྟབས་བདུན་དང་གོམ་སྟོམས་དང་བརྒྱད་ནི་
 སོར་མོ་བྲ་བས་འབྲེལ་བ་དང་རྟིང་བ་ཡངས་བ་གཉིས་ཀྱིའོ། །སྤྱི་
 འབྲེལ་བག་ཆགས་བ་ནས་དག་པའི་བར་དུག་དང་ཁོ་ལག་ཡངས་

བ་དང་སྐྱེ་མ་ཞུ་བ་དང་གི་མས་པའི་བར་གསུམ་དང་། ཡན་ལག་
 རྒྱུ་འབྲེས་དང་དགུ་ལྷུ་མ་པ་ནས་ཕྱལ་ཕྱང་དེ་བའི་བར་བཞི་དང་
 ཀྱན་ནས་ལྟ་ན་སྤྱག་པ་དང་སྤྲེ་བ་མེད་པའི་བར་གསུམ་དང་མཚན་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་བཅུ་དགུ་ནི་སྐྱ་ཆེ་ཞིང་བྱང་བ་བདུན་མཐོ་
 བ་བགས་པ་སྤྲེའི་བ་གསེར་མདོག་འབྲ་བ་དབྱང་མགོ་ལྷུ་མ་པ་
 ཐལ་གོང་རྒྱས་པ་རོ་སྟོད་སེང་གོ་འབྲ་བ་ཤིང་ཅུ་གོ་རྩ་ལྟར་ཆུ་ཞེང་
 གཤམ་པའི་ལོ། །ལྟེ་བའི་གཉིས་ནི་གསང་གནས་སྤྱབས་སུ་བྱུང་བའི་
 ལོ། །ཕྱག་རིང་རྒྱས་པ་ནི་ཕྱག་རིང་མཛེས་པའི་ལོ། །དཔལ་བེའུ་
 བཟའི་ས་ཉ་གཡུང་བྱང་འབྲེལ་བ་སོགས་ནི་འཁོར་ལོའི་མཚན་དང་
 བྱ་བས་འབྲེལ་བའི་འཁོར་རོ།

གཉིས་པ་མཚན་དཔེ་དངོས་ལ་གཉིས། མཚན་དང་དཔེ་བྱང་
 ལོ། །དང་པོ་མཚན་ནི།

ལུ་མ་ཅུ་ཙ་གཉིས་ཏེ། ལྷ་མ་སྤྲེལ་བ་དང་བསུ་བ་དང་ཚེས་
 མཉན་པ་ལ་བསྟོད་པ་གཙུག་ལག་ཁང་དང་མཆོད་རྟེན་ལ་མེ་ཏོག་
 སྤེང་བ་དང་བཞོས་འབྲུལ་བ་གཡོག་འཁོར་སྤྱན་བས་ཕྱག་དང་

ཞབས་འཁོར་ལོའི་མཆན་དང་ལྡན་པ་དང་། སྡོམ་པ་ཡང་དག་
 པར་སྤང་བ་བརྟན་པ་སྟེ་ཕྱང་རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་གནས་པའི་དམ་
 བཅའ་བརྟན་པས་རྩས་སྤལ་བཞིན་དུ་ཞབས་མཐིལ་ས་ལ་མཉམ་
 པར་འཛོག་པ་དང་། བསྐྱ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་བརྟན་པའི་ཕྱག་དང་
 ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུར་བར་འབྲེལ་བ་དང་།
 འདི་ལ་སོར་ཆོགས་དང་པོ་ནས་བརྩམས་པའི་སོར་མོའི་བར་ལ་
 སང་སང་པོ་མེད་ལ་སོར་གདུབ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་ཡང་གཞུག་
 རུང་བཞེས་དགོངས་རྒྱན་ལས་སོ།།

བཟའ་བ་དང་བཅའ་བ་དང་བརྟུང་བ་དང་ལྡན་པ་གྲུ་མོམ་པ་བྱིན་
 པས་ཕྱག་དང་ཞབས་འཇམ་ཞིང་གཞོན་ཤེས་ཆགས་པ་དང་། བཟའ་
 བཅའ་ལྡན་པ་སོགས་ཤིན་ཏུ་གྲུ་མོམ་པ་བྱིན་པས་ཕྱག་དང་ཞབས་
 དང་ཐལ་གོང་དང་ལྟན་པའི་ཕྱོགས་མཐོ་བའི་ཕྱིར་བདུན་མཐོ་བ་
 དང་། འདི་ནི་ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་རྒྱབ་བཞི་ཕྱག་གོང་གཉིས་ལྟན་པ་
 རྣམས་ཤས་ཁེངས་པ་ལ་དགོངས་རྒྱན་ལས་སོ།། །གསལ་པར་བྱ་བ་

ལས་ཐར་བར་བྱས་པས་སོར་མོ་རིང་བ་ཉིད་དང་། འཆོ་བ་ལ་པན་
 བཏགས་པ་སྟེ་སེམས་ཅན་གྱི་སྟོག་བསྐྱེད་བ་ལས་རྟེན་པ་ཡངས་
 བ་ཉིད་དང་། རྟེན་པ་ཡངས་པ་ནི་ཞབས་མཐེལ་གྱི་བཞི་ཆ་བྱིར་
 འཕགས་པ་ལ་བྱུང་དགོངས་ལས་སོ། །ཉི་སྤང་དང་རྣམ་འགྲེལ་ལས་
 རྟེན་པ་རིང་བ་ཞེས་སོ། །

སྟོག་གཙོན་པ་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུ་བྱུ་བ་དུན་ཅུ་ལས་ལས་
 བས་ཆེ་ཞིང་བྱང་བ་དང་། དག་བའི་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤངས་པས་
 བྱས་མའི་ལྷ་ང་དང་ཞབས་ལོང་མི་མངོན་པའོ། །དག་བ་ཡང་དག་
 པར་སྤང་བ་སྟེལ་བས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་རེ་རེ་ནས་གཉེན་དུ་སྟོགས་པ་སྟེ་བཅུ་
 ཆེན་དང་པོའོ། །གསོ་བ་རིག་པ་དང་བཟོ་རིག་སོགས་ལ་བྱས་པས་
 གྱིན་པ་རི་དྲགས་ཨེན་ཡའི་ལྷ་བྱུ་དང་། རི་དྲགས་ཤར་ཏ་དང་
 ཨེན་ཡའི་གྱིན་པ་ལྷ་བྱུ་ནི་ཡོངས་སྤྱོད་མ་ཉམས་རིམ་པར་འཆོམ་ལ་
 རྒྱས་ཤིང་རྒྱུ་པའོ། །ཨེན་ཡ་ནི་བསེལ་ཁ་སྟོ་ལ་ཆོག་གསལ་གྱིས་
 སོ། །རང་ལ་བདོག་པའི་ཚོར་སྤྱོད་བ་ན་སྤྱོད་བ་པའི་སྒྲུབ་བྱིར་མ་

སྤངས་པས་བྱག་རིང་ཞིང་མངེས་པ་ཉིད་དང་། བྱག་རིང་བ་ནི་བཟ་
 དང་པོར་བཞག་སྟེ་མ་བརྟུང་གྲང་བྱག་གིས་བྱས་མའི་ལྷ་ངར་སྟེབ་
 པའོ། །སྟེ་པོ་ཐམས་ཅད་ཆངས་པར་སྟོང་པ་ཡང་དག་པར་ལེན་དུ་
 འཇུག་པ་དང་གསང་བའི་གསང་ཆེག་བསྤངས་པས་སྤང་པོ་ཆེ་དང་
 ཉ་ཅང་ཤེས་ལྟར་འདོམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱབས་སུ་བྱུང་པ་དང་། གདིང་
 བ་དང་དག་པ་དང་གོས་གྲུ་ཞོམ་པ་བྱིན་པས་མདོག་གསེར་འབྲ་
 བ་དང་། གསེར་འབྲ་ནི་ཤིན་ཏུ་དག་པའི་གསེར་ལྟར་གསལ་བ་ལ་
 བྱའི་སེར་བ་ལ་མི་བྱའོ།

ཁང་བཟང་ལ་སོགས་པ་དམ་པ་བྱིན་པས་གསེར་དཔུལ་ཤིན་
 ཏུ་སྤྱངས་པ་ལྟར་བགས་པ་འཇམ་ཞིང་སྟོམས་ལ་རྒྱལ་གྱིས་མ་
 གོས་པའོ། །འདྲུ་འཛི་དང་རྣམ་གཡེང་སྤངས་པས་བ་སྤྱའི་ཁྱད་བྱ་རེ་
 རེར་སྤྱོད་གཉིས་གཉིས་མེད་པར་རེ་རེ་བ་གཡས་སྟོགས་སུ་འབྲེལ་
 པའོ། །སྟེ་པོ་མཁན་སྟོབ་པ་མ་སྟོབ་དཔོན་ཟླ་མ་སྟེ་གོང་མ་ཐམས་
 ཅད་བསྟེན་བཀུར་གྱི་གནས་ཅི་ལྟར་བ་བཞིན་དུ་བཀོད་ཅིང་རིམ་གྱོ་

བསྐྱབས་པས་ཞལ་མཛོད་སྤྲུལ་བརྒྱན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤྲིན་མཆོམས་
 བར་ཐིག་ལེའི་གནས་ན་འཇམ་པ་དཀར་བ་མཉེན་པ་བྲང་ན་ཁྱུ་གང་
 དང་གཉིས་དང་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་ཆོད་འབྱུང་བ། བྱང་ན་
 གཡས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅེ་མོ་གྲེན་དུ་སྤྱོད་པས་པ་སྐྱུ་རུ་རའི་འབྱུའི་ཆོད་
 ཅམ་པ་དབྱལ་འབྱུར་གྱི་རྣམ་པའི་ཞེས་དགོངས་རྒྱན་ལས་སོ།།

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁ་བྲག་གི་ཆེག་གིས་ཁྱད་དུ་མ་
 བསད་པས་རོ་སྟོད་སེང་གོ་དང་འབྲ་བ་སྟེ་རོ་སྟོད་འཕེལ་ཀར་ཆེ་
 བའོ། །སྟོན་པར་སྤྲོ་བ་དང་ལེགས་པར་སྤྲོ་བའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་
 ཉེ་རྗེས་སུ་བསྐྱབས་པས་དབྱང་མགོ་ཞིན་དུ་ལྷུམ་པ་དང་། དབྱང་
 མགོ་ལྷུམ་པ་ནི་གསེར་གྱི་བུམ་པའི་མགྲིན་པ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་
 ལྷུམ་ཞིང་མགྲིན་པ་ལེགས་པར་འབྲེལ་བ་ཅའི་བྲ་བ་མི་མཛོན་པ་ལ་
 ཐུབ་དགོངས་ལས་སོ།།

སྟོན་དང་སྟོན་པ་དང་ནད་ལ་པན་པའི་ཟས་ལ་སོགས་པ་གྲེན་
 པས་ཐལ་གོང་རྒྱས་པ་དང་། འདི་ནི་དབྱང་མགོ་པན་ཚུན་གྱི་བར་རྒྱས་

བ་ལ་དགོངས་རྒྱན་དང་ཐལ་གོང་བྲང་ལ་དག་ལྡན་ལས་ཏེ། མདོར་
ན་གསེར་གྱི་གཏན་པ་ཕྱིས་པ་ལྟར་བྲང་མི་མཉམ་པ་མེད་པ་སྟེ་བཅུ་
ཆོན་གཉིས་བཤོ། །སྟེ་པོ་ནད་པའི་གཡོག་བྱས་པས་རོ་བོ་བའི་མཆོག་
མཐུན་པ་སྟེ་རོ་མི་ཞིམ་པ་ལ་ཡང་རོ་མཆོག་བོ་བར་མཐུན་པ་སྟེ་རྒྱང་
མཐིས་བད་ཀན་གྱིས་ལྡགས་མ་ཉམས་པར་རོ་བོ་བ་སོ་སོར་ཐུང་བ་
དང་མཐུན་པའི་རྣམ་ཤེས་སྟེ་བཤོ།

ནགས་ཆོས་དང་ཀུན་དགའ་ར་བ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་ཡང་དག་
པར་ལེན་དུ་བཅུག་པས་ཤིང་བྱ་གྲོ་རྩ་ལྟར་ཆུ་ཞིང་གས་པ་སྟེ། འདོམ་
གྱི་པན་ཚུན་གྱི་ཅེ་མོ་ནས་གཞལ་བ་རི་ཅམ་པ་ཞབས་ནས་སྟེ་བའི་
བར་ལའང་དེ་ཅམ་པའོ། །གཙུག་ལག་ཁང་དང་འདུག་གནས་སོགས་
བྱིན་པས་དབུ་གཙུག་ཏྱིར་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དང་། གཙུག་ཏྱིར་ནི་རྒྱུ་
ཞིང་ཀུན་ནས་མཉམ་པ་གཡས་སུ་འབྲེལ་བའོ། །ཡུན་རིང་པོ་ནས་
འཇམ་པོ་དང་སྟན་ལ་མཉེན་པར་གསུངས་པས་ལྡགས་རིང་བ་དང་།
འདི་སྟན་གྱི་བྱག་པ་དང་དབྱལ་བའི་སྐྱེ་མཆོམས་གྱི་བར་ལྡགས་གྱིས་

རེག་པ་ལ་དགོངས་རྒྱུ་ལས་སོ། །འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་
 ཅད་གྱི་སེམས་ཅན་ལ་དམ་པའི་ཆོས་གོ་བར་བྱས་པས་ཆངས་པའི་
 དབྱངས་དང་། ཆངས་དབྱངས་ནི། དབྱིག་གི་སྙིང་པོ་དང་བྱ་ཀ་ལ་
 བིང་ཀའི་གསུང་མངའ་བས་ན་ཡོངས་སུ་ཤེས་ཤིང་རྣམ་པར་ཤེས་
 པར་འགྱུར་བ་དང་། མཉན་ན་དགའ་ཞིང་མི་མཐུན་པ་མེད་པ་དང་།
 ཟབ་ཅིང་དབྱངས་ཤིན་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། གདངས་མི་སྤྲོ་ཞིང་རྣམ་སྟོན་
 པ་དང་། མ་འཁྲུགས་ཤིང་གསལ་བའི་ཡན་ལག་ལྔ་དང་ལྔན་པའོ།།

ཆོག་བཀྲལ་བ་སྤངས་ཤིང་དུས་སུ་སྤྲོ་བས་འགྲམ་པ་མེ་ལོང་གི་
 དཀྱིལ་འཁོར་ལྟར་མཐའ་རྒྱུ་ལ་རྒྱས་ཤིང་ལྟ་ན་སྤྱག་པས་འགྲམ་
 པ་སེང་གེ་འབྲ་བ་དང་། སྤྱི་པོ་ཐམས་ཅད་མི་བརྟོས་ཤིང་བཀྲར་
 བས་ཆེམས་དཀར་བ་ཉིད་དང་། ལོག་འཆོ་མེད་པའི་འཆོ་བ་རྣམ་
 པར་དག་པས་ཆེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། མཉམ་པ་ནི་མཐོ་དམན་
 མེད་པའོ། །བདེན་པའི་ཆོག་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པས་ཆེམས་བར་མཆམས་
 མེད་པས་ཐགས་བཟང་བ་དང་། སྤྲོ་མའི་ཆོག་སྤངས་པས་མི་པལ་བ་

ལྟར་ཉིར་བརྒྱད་དང་སོ་གཉིས་མ་ཡིན་པར་ཡན་མན་ལ་ཉི་ཤུ་ཉི་ཤུ་
 ཡོད་པས་བཞི་བརྒྱ་མངའ་བ་སྟེ་བརྒྱ་ཆོན་གསུམ་པའོ། །སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་གཅིག་པ་དང་འབྲ་བར་བལྟས་པས་སྤྱན་དཀར་ནག་
 གི་ཆ་མ་འདྲེས་ཤིང་ཤིན་ཏུ་དག་པས་དམར་པོ་ར་རི་དང་མ་འབྲེལ་
 བས་སྤྱན་མཐོན་མཐིང་ངོ་།།

སྤྱན་རྒྱུ་པའི་དབྱས་སྤྱུ་ཞིང་གནག་པ་དང་། ཉག་པོ་རྒྱུ་པའི་
 ལོགས་གཉིས་དཀར་བ་དང་། རྩི་མ་གནས་པའི་གོ་སྐབས་སྤྱུ་ལ་
 མཐིང་གར་འདུག་པ་དང་། མཐའ་གཉིས་ཤིང་བེལ་པའི་ཤུན་པ་ལྟར་
 དམར་བ་དང་། རྩི་མ་དང་སྤྱན་གྱི་བར་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་གོ་ཞེས་པ་
 འདི་ལྟར་ལྷ་ཡོད་ཀྱང་སྤྱན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གཙོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྤྱན་
 མཐོན་མཐིང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ་ཞེས་དགོངས་རྒྱན་ལས་སོ། །ཁོ་བ་
 དང་ཆགས་པ་དང་ཚྭ་ངས་པ་མེད་པར་བལྟས་པས་སྟོང་འོག་གི་རྩི་མ་
 རྣམས་ལེགས་པར་གཞོལ་ཞིང་མ་འདྲེས་པར་གནས་པས་རྩི་མ་པའི་
 རྩི་མ་ལྟ་བུ་ཉིད་དོ། །བ་མཆོག་ནི་བའམ་སྤང་བོ་ཡང་ན་བྱ་མཆོག་ལ་

བྱ་བར་དག་ལྡན་ལས་དང་། བེའུ་གཞོན་བྱུང་ལྟ་བུར་སྦྱང་པོ་མཆོག་
དང་དགོངས་རྒྱན་ལས་སོ།།

གཉིས་པ་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུ་ལ་བཅུ་ཚན་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་ནི།

འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་སེན་མོ་
ཟངས་ཀྱི་མདོག་ལྟ་བུ་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་
པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེན་མོ་མདོག་སྦྱུང་པ་ཉིད་དང་།
རྒྱལ་རིགས་ལ་སོགས་པ་རིགས་ཀྱི་མཆོག་ལས་སྦྱེས་པས་ཤང་ཤོང་
མེད་པའི་སེན་མོ་མཐོ་བ་ཉིད་དང་། རྩལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཉིད་
ཀྱིས་སོར་མོ་རྣམས་སྦྱུང་པ་ཉིད་དང་། དག་བའི་རྩ་བ་བསགས་
པ་ཉིད་ཀྱིས་སོར་མོ་རྣམས་རྒྱས་པ་ཉིད་དང་། དག་རྩ་རིམ་ཀྱིས་
བསགས་པས་ཡང་དག་པར་མཐར་ཀྱིས་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོར་མོ་
རྣམས་བྱིན་ཀྱིས་སྤྲོ་བ་ཉིད་དང་། ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་དང་
འཆོ་བ་རབ་ཏུ་བསྐྱངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྩ་མི་མདོན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་
པའི་མདུད་པ་གྲོལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྩ་མདུད་མེད་པ་ཉིད་དང་། ཤེན་

ཏུ་སྤྲས་པའི་གསང་བའི་གནས་ཟབ་མོ་རྟོགས་པའི་སྒོ་གྲས་ཅན་ཉིད་
 གྱིས་ལོང་བུ་མི་མངོན་པ་དང་། འདིའི་ལོང་བུ་ནི་ཆུང་བུ་དང་མཆོན་
 གྱི་ནི་ཆེ་བའོ། །ཁ་ཅིག་མཆོན་གྱི་ཕྱིའི་དང་འདི་ནི་ནང་གི་ལོང་བུ་འོ་
 ཞེས་འདོད་དོ་ཞེས་ཆོག་གསལ་ལས་སོ། །བསྟོན་དཀར་བའི་གནས་
 ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱེ་བོ་སྐྱོལ་བར་མཛད་པ་ཉིད་གྱིས་ཞབས་རིང་ཐུང་
 མེད་པས་མི་མཉམ་པ་མེད་པའོ།

བརྩ་ཆོན་གཉིས་པ་ནི།

མི་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་ལ་མཁས་པ་ཉིད་གྱིས་སེང་གའི་སྐབས་
 སུ་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་། ལྷ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་ལ་མཁས་པ་ཉིད་
 གྱིས་སྤང་བོ་ཆེའི་སྐབས་སུ་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་མཁའ་ལ་
 གཤེགས་པར་མཁས་པ་ཉིད་གྱིས་ངང་བའི་སྐབས་སུ་གཤེགས་
 པ་ཉིད་དང་། སྐྱེས་བུ་བླ་མཆོག་ཏུ་མཁས་པ་ཉིད་གྱིས་བླ་མཆོག་
 གི་སྐབས་སུ་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་། སྐབས་གཤེགས་འདི་བཞི་ལ་
 མདོ་དང་ཉི་སྣང་རྣམ་འགྲེལ་དུ་ མིའི་སེང་གའ་དང་། མིའི་སྤང་བོ་ཆེ་

དང་། ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་ལྟར་དང་། མིའི་བྱ་མཆོག་ཡིན་པས་དེ་དང་
 དེའི་སྟབས་སུ་གཤེགས་ཞེས་གསུངས་ལ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དང་
 པོ་འདི་གཉིས་མི་དང་སྐྱ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་ལ་མཁས་པ་ཉིད་གྱིས་
 ཞེས་གསུངས་པ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་ལས་ཀྱི་བྱུང་པར་བསམ་གྱིས་
 མི་བྱུང་པས་མདོ་གཞན་ཞིག་ནས་སྟབས་དེ་གཉིས་གྱིས་གཤེགས་
 པས་འགྲོ་བ་དེ་གཉིས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་གསུངས་པ་ཞིག་གི་
 རྗེས་སུ་འབྲང་བར་གསལ་ལོ།

སྟོར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་དང་མཐུན་པར་གཤེགས་པ་ཉིད་གྱིས་
 གཡས་ཕྱོགས་སུ་ལྷོག་ཅིང་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་། མཛེས་པར་
 མཁས་པ་ལྟ་ན་སྟུག་པ་ཉིད་གྱིས་མཛེས་པར་གཤེགས་པ་ཉིད་
 དང་། ཏག་ཏུ་སེམས་བྱ་བྱ་བ་མི་མངའ་བ་ཉིད་གྱིས་མི་གཡོ་བར་
 གཤེགས་པ་ཉིད་དང་། ཡོན་ཏན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པར་མཛད་
 པས་སྐུའི་འགྱུང་ལེགས་པའི་འཁྲེལ་བག་ཆགས་པ་དང་། སྟོག་
 པའི་ཚེས་དང་མ་འབག་པས་སྐུ་བྱེདོར་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཉིད་དང་།

གདུལ་བྱ་དང་འཆ་མས་པའི་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རིང་
མུང་དང་སྟོམ་པ་སོགས་རིམ་པར་འཆ་མས་པའོ།

བཙུ་ཆན་གསུམ་པ་ནི།

སྐྱེ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་གཙང་བའི་ཕྱིར་སྐྱེ་རྣམ་
པར་དག་ཅིང་གཙང་བ་ཉིད་དང་། ཐུགས་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱི་ཕྱིར་སྐྱེ་
འཇམ་པ་དང་། ཐུགས་རྣམ་པ་དག་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་རྣམ་པར་དག་
པ་ཉིད་དང་། ཁྱིམ་འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པས་ཆེམས་རྫོགས་པའི་མཆན་རྫོགས་པ་ཉིད་དང་། ཡངས་
ཤིང་མཛེས་པའི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་སྐྱེའི་ཁྱོན་ཆེ་བས་ཁོ་
ལག་ཡངས་ཤིང་བྱད་པར་བཟང་བ་དང་། བཅས་ཅད་ལ་ཐུགས་
སྟོམས་པའི་ཕྱིར་གོམ་པ་ཆེ་ཆུང་སྟོམས་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་
ཆོས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་གོ་སྤྱོད་བར་
སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྐྱེ་ཤིན་ཏུ་གཞོན་ཤིན་ཅན་ཉིད་དང་། ཐུགས་ཉལ་
ཏུ་མ་ཞུམ་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་ཤིན་ཏུ་མ་ཞུམ་པ་མེད་པ་དང་། དག་པའི་རྩ་བ་ཡང་

དག་པར་འཕགས་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་ལ་རྒྱས་པ་ཉིད་དོ།

བཅུ་ཚན་བཞི་པ་ནི།

ཡང་སྲིད་པ་ཟད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་ལ་མི་སྟོད་པས་ཤིན་ཏུ་
གྲིམས་པ་དང་། ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་སྤྱེ་
བ་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡན་ལག་དང་སོར་ཆོགས་སོགས་
ཀྱི་ཉིང་ལག་རྣམ་པར་འབྲེས་པ་སྟེ་ལྷ་ཆོགས་རིང་ལུང་སོགས་ཀྱི་
ཆ་སྤྱེད་པ་དང་། ཆོག་གི་དོན་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་སྟོན་པས་
གཟིགས་པ་རབ་རིབ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དང་། ཚུལ་
ཁྲིམས་སྤྱན་ཆོགས་ཀྱི་སྟོབ་མ་དང་ལྡན་པས་དགྲ་རྒྱུ་པ་དང་། འདི་
ལ་མདོ་ནས་བྱལ་རྒྱུ་པ་བྱལ་བྱུང་བ་དང་ལྡན་པ། བྱལ་མ་ཞོམ་པ་
ཞེས་གསུངས་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་དང་འབྲེལ་བ་རྣམས་ལས་དགྲ་
ལ་སྦྱར་བས་དགྲ་ནི་རྟེན་སྐབས་མཆོམས་ལ་བྱས་ནས་དེ་རྒྱུ་པ་
སོགས་ལ་བཤད་དོ།

འཁོར་བའི་སྟོན་ཀྱིས་མ་གོས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དགྲ་སྐབས་སྤྱེད་

བ་ཉིད་དང་། ང་རྒྱལ་གྱི་འབྲིང་འབག་བཙམ་བ་ཉིད་ཀྱིས་དགྲ་མ་
 རྟོངས་བ་ཉིད་དང་། ཆོས་སྟོན་པ་ཟད་ཅིང་གཏུགས་པ་མེད་བ་ཉིད་
 ཀྱིས་བྱལ་བྱམ་མེ་བ་སྟེ་ལྟེ་བ་མཐོ་དམན་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཟབ་མོ་
 ཉོགས་བ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟེ་བ་གཏིང་ཟབ་པ་དང་། རང་དང་མཐུན་པར་
 གདམས་ངག་འཛིན་པའི་སྟོབ་མ་མངའ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟེ་བའི་རི་མོ་
 གཡས་སྟོགས་སུ་འབྲིལ་བ་ཉིད་དང་། སྟོད་ལམ་ཀུན་ནས་མཛེས་
 བའི་འཁོར་མངའ་བས་ཀུན་ནས་ལྟ་ན་སྟབས་ཤོད།

བཅུ་ཆོན་ལྷ་པ་ནི།

ཐུགས་གཙང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་སྟོད་པ་གཙང་བ་ཉིད་དང་།
 དུས་མིན་དུ་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའམ་ཡང་ན་ནག་པོའི་ཆོས་སྟོན་
 བ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱུ་ལ་སྟེ་བ་དང་གནག་བག་མེད་བ་ཉིད་
 དང་། ལུས་ལ་སོགས་པ་ཐོ་མདོག་བདེ་བ་འཐོབ་པའི་ཆོས་སྟོན་
 བར་མཛད་བ་ཉིད་ཀྱིས་བྱག་ཤིང་བལ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་འཇམ་བ་ཉིད་
 དང་། རང་གི་སྐྱེ་བོ་དང་གཞན་གྱི་སྐྱེ་བོ་སྟོམས་པར་བྱས་པས་

བྱག་གི་རི་མོ་མདངས་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། ཚོས་ཟབ་མོ་རྟོགས་པ་ལ་
གནས་པས་བྱག་གི་རི་མོ་ཟབ་པ་དང་། ཡང་དང་ཡང་ཚོས་སྟོན་པ་
ཉིད་ཀྱིས་བྱག་གི་རི་མོ་རིང་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྒྱབས་ཆེ་བ་མ་ཡིན་
པའི་བསྐྱབ་པ་མང་པོའི་གཞི་འཆའ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཞལ་ཏུ་ཅང་མི་རིང་
བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་གཟུགས་བརྟན་འབྲས་བར་རྟོགས་
པ་ཉིད་ཀྱིས་མཆུ་བེམ་པ་ལྟར་དམར་བ་ཉིད་དང་། འདི་ལ་མདོ་དང་
ཉི་མྱང་ལས་ཞལ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་སྤང་བ་དང་ཞེས་
བ་དང་མཐུན་པར་དག་ལྡན་ལས་ཞལ་ལ་གཟུགས་བརྟན་སྤང་བ་
དང་ཞེས་འདོན་ནོ། །ཆེ་ག་འཇམ་པོས་འདུལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ལྡགས་
མཉེན་བ་ཉིད་དང་། རིགས་པའམ་འཐད་པའི་ཡོན་ཏན་མང་བ་ཉིད་
ཀྱིས་ལྡགས་སྐབ་བ་ཉིད་དོ།

བཅུ་ཚན་དྲུག་པ་ནི།

བྱིས་པའི་སྤྱེ་བོ་ཆགས་པ་ཅན་གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་ཚོས་
བྱིས་འདུལ་བས་ལྡགས་དམར་བ་ཉིད་དང་། བསྐྱེདས་པ་ཐམས་

ཅད་མི་མངའ་བ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲུག་གི་སྤྱོད་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དང་། ལྷན་
 པ་དང་མཉམ་ལ་འཇམ་པར་སྤྱོད་པའི་སྒྲོལ་མ་མངའ་བས་གསུང་སྟན་
 ཞིང་མཉམ་ལ་འཇམ་པ་དང་། ཆགས་པ་ཁོང་ཁོང་རྒྱལ་མ་རིག་པ་
 ལྟ་བུ་ཐེ་ཆོས་མཆོག་འཛིན་སྤྲལ་དོག་སེར་སྤྱོད་སྟེ་སྟེད་པའི་ཀྱན་སྦྱར་
 དགུ་སྤངས་པས་མཆེ་བ་རྒྱུ་པ་དང་། སྦྱོལ་གདུལ་དཀའ་བ་འདུལ་
 བ་ཉིད་ཀྱིས་མཆེ་བ་རྣོ་བ་དང་། ཆོས་དཀའ་ར་པོས་འདུལ་བས་མཆེ་
 བ་དཀའ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་ཉེ་རིང་དུ་འཛིན་པ་ཟད་པའི་ས་ལ་
 གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཆེ་བ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། མཐར་ཀྱིས་མངོན་
 པར་ཉོགས་པ་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 མཆེ་བ་བྱིན་ཀྱིས་སྤྲ་བ་ཉིད་དང་། ཤེས་རབ་མཆོག་ལ་གནས་
 པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤངས་མཐོ་བ་ཉིད་དང་། གདུལ་བྱ་གཙང་ལ་ཡིད་ཆེས་
 པའི་གནས་ཉིད་ཀྱིས་ཤངས་གཙང་བ་ཉིད་དོ།

བཅུ་ཆོན་བདུན་པ་ནི།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ལྡན་པས་སྦྱོན་ཡངས་

བ་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་དངས་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྩི་མ་སྦྱག་
 བ་ཉིད་དང་། ལྷ་ལྷ་མེན་དང་མེད་འགྲོ་བ་གཞིན་ནུ་མ་མེག་དཀར་
 བཀ་འབྲེས་ཤིང་བད་འདབ་རིང་བ་ལྷ་བུ་དང་ལྷན་བ་མཚོག་རྣམས་
 མཁུ་བ་སྟེ་དེ་དག་གིས་བསྟོད་པས་སྦྱན་དཀར་བཀ་འབྲེས་ཤིང་
 བསྐྱེད་འདབ་མ་རིང་བ་ལྷ་བུ་ཉིད་དང་། མ་འོངས་བ་ན་ཅིར་འགྱུར་ལྷ་
 བའི་རྟག་ཏུ་སྤྲེལ་སྤྲེལ་གཞིགས་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོན་ཚུགས་རིང་བ་ཉིད་
 དང་། འཇམ་པོས་ཚོས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ལ་མཁས་པས་སྦྱོན་མ་འཇམ་
 བ་དང་། ཐུགས་ཀྱི་རྒྱུད་དགོ་བས་བསྐྱན་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོན་མ་སྦྱུང་བ་
 ཉིད་དང་། སྦྱོན་ཀུན་ཏུ་གཞིགས་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོན་མའི་སྤྲེལ་མཉམ་བ་
 ཉིད་དང་། མཚོག་ཏུ་གཞིན་པའི་ཉོན་མོངས་བ་བསྐྱོག་པར་མཛད་བ་
 ཉིད་ཀྱིས་བྱུག་རིང་ཞིང་རྒྱས་བ་དང་། མི་མཉམ་པའི་ཆགས་བ་ལ་
 སོགས་པའི་གཡུལ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོན་མཉམ་བ་
 ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་མ་ཉམས་པར་མཛད་བ་
 ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོན་གྱི་དབང་པོ་མ་ཉམས་བ་ཉིད་དོ།

བཅུ་ཆོན་བརྒྱད་པ་ནི།

ལྷ་བས་བྱས་པ་དུག་ཅུ་ཙ་གཉིས་ཀྱིས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་
 ཉིད་ཀྱིས་དབྱལ་བ་ལེགས་པར་འབྲེས་པ་དང་དབྱལ་བ་འབྲེས་པ་
 བེ་སྐྱ་མཆོམས་ལེགས་པར་འདོད་པའོ། །ཞོལ་བར་སྐྱ་བ་ཐམས་
 ཅད་འཛོམས་པར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དབྱལ་བ་དབྲེས་ཆེ་བ་
 ཉེ་དབྱལ་བའི་སྒྲིན་ཆེ་བ་དང་། སྒྲིན་ལམ་གྱི་མཆོག་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དབྱ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཉིད་དང་། དབྱ་རྒྱས་པ་ནི་
 གདུགས་ལྟར་གྱུར་པའོ།

ཡུལ་ལ་དགའ་བའི་སྲིད་པ་བརྒྲོག་པར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དབྱ་
 སྐྱ་བྱང་བ་ལྟར་གནག་པ་ཉིད་དང་། མཐོང་བ་དང་སྒྲོམ་པས་སྤང་བར་
 བྱ་བའི་བག་ལ་ཉལ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དབྱ་སྐྱ་སྒྱག་པ་ཉིད་དང་། ཆོ་
 འཇམ་པོ་རྟོག་མེད་ཀྱིས་བསྐྱོན་པའི་སྤྱིང་པོ་ཤེས་པས་དབྱ་སྐྱ་འཇམ་
 པ་ཉིད་དང་། ཐུགས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པས་མ་འབྲུགས་པ་
 ཉིད་ཀྱིས་དབྱ་སྐྱ་མ་འཛིངས་པ་ཉིད་དང་། ཉག་ཏུ་ཆོག་མི་རྩལ་བ་

ཉིད་ཀྱིས་དབུ་སྐྱ་མི་བཞོར་བ་སྟེ་གེན་དུ་མ་བརྗེས་པ་དང་། བྱང་ཚུབ་
 གྱི་ཡན་ལག་གིས་མེ་ཉོག་བགམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་དབུ་སྐྱ་ཇི་ཞིམ་པ་དང་།
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཛེས་པར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུག་དང་ཞབས་
 དཔལ་གྱི་བེའུ་དང་བག་ཤིས་དང་གཡུང་བྱང་འབྲེལ་བས་བརྒྱན་པ་
 སྟེ་དེ་དག་གི་རིམ་ཡོད་པའོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པའི་སྔ་མ་པལ་མོ་ཆེ་
 བར་གི་ཡོན་ཏན་དང་བྱི་མ་རྣམས་དེ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བྱིའི་ཡོན་
 ཏན་དང་ཁ་ཅིག་རྒྱ་འབྲས་སུའང་སྦྱར་རོ། །མཚན་དཔེ་དེ་རྣམས་
 གྱི་འབྲུབ་ཚུལ་**རིན་ཆེན་སྤྱོད་བལས། རང་སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱན་**
འབྱུང་དང་། །སྟོབ་དང་མི་སྟོབ་ལས་འབྱུང་དང་། །འཛིག་ཉེན་
མ་ལུས་ཀྱན་བསོད་ནམས། །འཛིག་ཉེན་བཞིན་དུ་དཔག་མེད་
གང་། །དེ་བཅུར་བསྐྱེས་པར་གྱུར་པ་ཡིས། །བ་སྦྱུའི་བྱ་ག་གཅིག་
འབྲུབ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་བ་སྦྱུའི་བྱ་ག་ནི། །ཐམས་ཅད་དེ་དང་འབྲ་
བར་འབྱུང་། །བ་སྦྱུའི་བྱ་ག་ཐམས་ཅད་ནི། །སྦྱེད་པར་བྱེད་པའི་
བསོད་ནམས་གང་། །དེ་དག་བརྒྱར་ནི་བསྦྱར་པ་ཡིས། །དཔེ་

བྱད་བཟང་པོ་གཅིག་ཏུ་བཞེད། །བསོད་ནམས་དེ་སྟེང་དེ་སྟེང་
 གྱིས། །རྒྱལ་པོ་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་ནི། །རེ་རེ་མཐར་ཕྱིན་དེ་ལྟ་
 བྱ། །བརྒྱད་ཅུའི་བར་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་
 བརྒྱད་ཅུ་དག། །འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་ཆོག་པ་གང་ཡིན། །དེ་
 དག་བརྒྱར་ནི་བསྐྱར་བ་ཡིས། །སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཆན་གཅིག་
 གོ། །མཆན་ནི་སུམ་ཅུ་འགྲུབ་པའི་རྒྱ། །བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་གང་
 ཡིན་པ། །དེ་དག་སྟོང་དུ་བསྐྱར་བ་ཡིས། །ཁྲ་བ་ཉ་འདྲའི་མཛོད་སྟེ་
 འོ། །མཛོད་སྟེ་ཡི་ནི་བསོད་ནམས་དེ། །སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་ནི་བསྐྱེམས་
 བ་ཡིས། །སྤྱི་གཙུག་ལྟར་ནི་མི་སྣང་བ། །སྦྱོབ་པའི་གཙུག་ཏྱིར་
 སྦྱེད་པར་བྱེད། །གཙུག་ཏྱིར་བསོད་ནམས་བྱེ་བ་ནི། །གངས་མེད་
 རྒྱ་ཆེན་བཅུ་པོ་དག། །སངས་རྒྱས་གསུང་གི་སྤྱོད་བྱེད་པ་ནི། །ཡན་
 ལག་བྲུག་ཅུ་སྦྱེད་པའི་མཆོག་ །ཅེས་སོ།

བཞི་བ་སྟེ་ལ་པའི་སྟེ་ནི།

མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། བཟོ་དང་སྦྱེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཆེ། །ལྷ་ངན་

འདས་པར་ཉག་སྟོན་པ། །སངས་རྒྱལ་སྤྱལ་པའི་སྤྱི་འདི་ནི། །རྣམ་
 པར་གྲོལ་པའི་ཐབས་ཆེན་པོ། །ཞེས་པ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་
 སྤྱལ་པ་ལྟ་བུ་ཐུབ་པ་དང་། བཟོ་སྤྱལ་པ་རབ་དགའ་འདུལ་པའི་དོན་
 དུ་འཛིན་སྤྱལ་པ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་གཞུགས་གང་གིས་འཁོར་བ་
 རི་སྤྱིད་གནས་ཀྱི་པར་དུ་འཛིན་ཉེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་
 ཅན་དག་མ་དག་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པའི་དོན་མཛོན་པར་མཐོ་བ་དང་
 དེས་པར་ལེགས་པའི་གོ་འཕང་ཉེ་རིང་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་
 མཛད་པའི་སྤྱི་དེ་ནི། སངས་རྒྱལ་བཙུན་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྤྱལ་པའི་
 སྤྱི་ཡིན་ཏེ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཡུམ་འདི་ལ་སྟོབ་པ་ནི། ཚེས་དེ་
 དག་ཉིགས་པར་བྱས་ནས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
 བྱང་ཆུབ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱལ་ནས། རྟོགས་བཅུའི་
 འཛིན་ཉེན་གྱི་ཁམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མཐའ་མེད་པར་དུས་ཐམས་
 ཅད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙུན་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
 པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱལ་པ་སྤྱོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཛད་པ་དེ་ལྟར་བྱང་ཆེན་གྱིས་ཡུམ་ལ་བསྐྱབ་
པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་བྱ་བ་ཐིན་ལས་ལ་གསུམ། ལམ་གྱི་རྟེན་དང་།
ལམ་དང་། ལམ་གྱི་འབྲས་བྱ་ལ་འགོད་པའོ། །དང་པོ་ལམ་གྱི་
རྟེན་ལ་འགོད་པ་ནི།

འགྲོ་རྣམས་ཞི་བའི་ལས་ལ་འགོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ངན་འགྲོ་ལ་
ནི་རྩུ་འཕྱལ་བ་སྟན་ནས་མོས་པའི་ཆེ་ཆོས་བསྟན་པས་སྐྱེ་གནས་དེ་
དག་ལས་ཐར་བར་བྱས་ནས་ལྟ་མིའི་རྟེན་ལ་འགོད་ཅིང་། བདེ་འགྲོ་
ལ་ནི་འདོད་ལྟ་ཡུལ་ལ་སྟེད་པས་སྒྲོས་པ་ལ་གཞལ་ཡས་ཁང་མེ་
འབར་བར་སྒྲུང་བར་བྱས་ནས་འདུ་བྱེད་མི་རྟག་སོགས་སུ་སྟོན་པ་
དང་། ཁམས་གོང་གི་ལྟ་ཆངས་པའི་ལྟ་བས་བཅིངས་པ་རྣམས་ལ་
ཆོས་རྣམས་སྟོང་པར་བསྟན་པས་ལྟ་ངན་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ་དང་།
མི་རྣམས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། བསྐྱབ་གཞི་བཟུང་བ་ལ་སྐྱར་ནས་
རྒྱུད་སྟོན་ཅུང་དུ་བྱེད་པའོ།།

གཉིས་པ་ལམ་ལ་འགོད་པ་ལ་བཞི། ཚོགས་ལམ། སྤྱིར་ལམ།
མཐོང་ལམ། སྒྲོམ་ལམ་ལ་འགོད་པ་ལོ། །དང་པོ་ཚོགས་ལམ་ལ་
འགོད་པ་ལ་ལྔ་ལམ། དང་པོ།

སྤྱིན་དང་སྤྱིན་སྤྱིན་དོན་སྤྱིན་དོན་སྤྱིན་པའི་བསྐྱེད་པ་བཞི་ནི།
སྤྱིན་དཔོན་ཏྲ་དབྱངས་ཀྱིས་ཀྱུན་རྒྱུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱིན་
པའི་རིམ་པ་ལས།

སྤྱིན་པའི་གཡའ་མོས་ལེགས་པོས་ནས།

སྤྱིན་པར་སྤྱིན་པའི་གཏམ་བྱས་ཏེ།

དོན་སྤྱིན་པ་ཡིས་བག་པས་ནས།

དོན་སྤྱིན་གྱིས་ཆེན་དེས་པར་གདབ། །ཅེས་དང་།

མདོ་སྤྱི་རྒྱན་ལས། དང་པོས་སྤྱིན་འགྱུར་དང་པོ་སྤྱི། །གཉིས་པ་
ཡིས་ནི་མོས་པར་བྱེད། །གསུམ་པ་ཡིས་ནི་སྤྱིན་པ་སྤྱི། །བཞི་པས་
ནམ་པར་སྤྱིང་བའོ། །ཞེས་སོ།

གཉིས་པས་ནི།

ཀྱུན་ཉོན་དང་ནམ་བྱང་གི་ཚོས་ལ་ཐོས་བསམ་གྱི་སྤྱི་ནས་བྱང་

དོར་བྱ་རྟོགས་པ་ལ་འགོད་པའོ།

གསུམ་པས་ནི།

སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱམས་སོགས་ཆད་མེད་པ་སྐྱབ་པ་
ལ་འགོད་པའོ།

བཞི་པས་ནི།

གཙུག་པོར་རང་དོན་པ་རོལ་བྱ་བྱེད་པ་བྱུག་ལ་འགོད་པའོ།

ལྔ་པས་ནི།

གཉིས་ཀའི་དོན་སངས་རྒྱས་སུ་བགྲོད་པའི་ལམ་དགེ་བ་བརྩུ་ལ་
འགོད་པའོ།

གཉིས་པ་སྦྱར་ལམ་ལ་འགོད་པ་ནི།

འཛིག་ཉེན་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་གི་གཙུག་པོར་གྱུར་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱང་བ་ཉིད་རྟོགས་ཤིང་གོམས་པ་ལ་འགོད་པའོ།

གསུམ་པ་མཐོང་ལམ་ལ་འགོད་པ་ནི།

གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཟད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་
རྟོགས་པའི་ས་དང་པོ་ལ་འགོད་པའོ།

བཞི་བ་སྒྲོམ་ལམ་ལ་འགོད་པ་ལ་བྱུག་ས་ལྟ་པའི་བར། བྱུག་པ།
 བདུན་པ། བརྒྱད་པ། དགུ་པ། བརྩ་བ་ལ་འགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེ་ཅེས་དུ་རྟོགས་པའི་ས་གཉིས་པ་ནས་ལྟ་
 པའི་བར་ལ་འགོད་པའོ།

གཉིས་པ་ནི།

གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཆོས་རྣམས་དམིགས་སུ་མེད་
 པ་ས་བྱུག་པ་ལ་འགོད་པའོ།

གསུམ་པ་ནི།

ལུས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་སྒྲིབ་པ་སྤང་བྱང་དང་གཉིན་པོ་སྤྱི་བྱང་དུ་
 ཡོངས་སུ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པས་བདུན་པ་ལ་འགོད་པའོ།

བཞི་བ་བརྒྱད་པ་ལ་འགོད་པ་ལ་གཉིས། རྟོགས་པ་དང་། སྤང་
 པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཉན་རང་དུ་མི་ལྟུང་བར་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་མོ།

གཉིས་པ་ནི།

ཆོས་རྣམས་ལ་གཟུང་འཛིན་དུ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་བརྒྱུག་པའོ།

ལྷ་པ་ནི།

བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱང་དེ་ཐོབ་པ་དང་འབྲས་བུ་སྒྲིའི་མཛད་པ་
 ཅུས་པའི་ས་དགུ་པ་ལ་འགོད་པའོ།

དྲུག་པ་ས་བརྩ་པ་ལ་འགོད་པ་ལ་གསུམ། བརྩ་པ་ཐོབ་མ་ཐག་
 པ་དང་། སྒྲིེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་དང་། སྒྲིེད་པ་ཐ་མ་ལ་འགོད་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་ཉིད་འཆང་རྒྱ་བའི་སྣོད་བརྩད་ཀྱི་ཞིང་དག་
 པའོ། །ས་བརྩ་པ་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་དབང་བསྐྱར་བས་ཞིང་དག་པར་
 འགྱུར་བ་ལ་གཉིས། སྣང་བས་ཐོན་ལས་བསྐྱབ་པ་དང་། མཆོད་
 པས་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པའོ། །དང་པོ་སྣང་བས་ཐོན་ལས་སྐྱབ་པ་ལ།
 སྣོད་དང་། བརྩད་དག་པའི་སྣང་བ། ཐོན་ལས་སྐྱབ་པ་གསུམ་ལས།
 དང་པོ་སྣོད་དག་པའི་སྣང་བ་ནི།

ས་བརྩ་པ་ཐོབ་མ་ཐག་གི་ཆེ་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 པའི་ཡེ་ཤེས་དང་བྱུང་མེད་པར་དབང་བསྐྱར་བ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་
 པ་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་སྣོད་གསུམ་འབྲུམ་ཕྱག་བརྩའི་རྒྱ་དང་ལྡན་པའི་

བརྒྱ་རིན་པོ་ཆེ་དུ་མས་སྤྲས་པའི་གདན་དང་། དེའི་འཁོར་དང་སྟོང་
གསུམ་འབྲུམ་སྤག་བཅུའི་རྩལ་གྱི་གངས་དང་མཉམ་པའི་བརྒྱས་
གང་བར་སྤང་བའོ།

གཉིས་པ་བཅུད་དག་པའི་སྤང་བ་ནི།

རང་ཉིད་གདན་དེ་ལ་འཆམ་ཞིང་རྒྱུན་དུ་འབབ་པར་འདུག་ལ་
འཁོར་གྱི་བརྒྱ་ལ་ས་དགྲུ་པ་མན་ཆད་གྱི་བྱང་སེམས་བཞུགས་པས་
བསྐྱོར་ཏེ་གང་བར་སྤང་བའོ།

གསུམ་པ་སྤོན་ལས་སྤྲུབ་པ་ནི།

བྱང་སེམས་དེའི་ཞབས་མཐེལ་གཉིས་དང་། དུས་མའི་ལྷ་ང་
གཉིས་དང་ལྷེ་བ་དང་ཕྱི་བས་ལོགས་གཉིས་ཕྱག་མཐེལ་གཉིས་ལས་
འོད་ཟེར་གངས་མེད་པ་འབྲུམ་སྤག་བཅུ་བཅུ་སྟོས་པས། རིམ་བ་
བཞིན་ཕྱོགས་བཅུའི་ཡི་དྲུགས་དང་དཔྱལ་བ་དང་དུད་འགྲོ་དང་མི་
དང་ལྷ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་གནས་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་བྱས་ནས་
དུལ་ཁ་རྣམས་ཞི་བར་བྱེད་དོ། །སྤག་པ་གཉིས་དང་། རྒྱབ་མགུལ་
གཉིས་དང་། ཞལ་ནས་འོད་ཟེར་གངས་མེད་པ་འབྲུམ་སྤག་བཅུ་བཅུ་

སྒྲོས་པས་རིམ་པ་བཞིན་སྟོགས་བཅུའི་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་དང་
 སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་ས་དགྲ་པའི་བར་གྱི་གནས་གསུམ་
 པོ་རྣམས་སྣང་བར་བྱས་ཤིང་། ཆོས་སྣང་བའི་སྒྲོ་དང་། ཞི་བའི་ཉིང་
 དེ་འཛིན་གྱི་སྒྲིའི་ཚུལ་དང་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་མཁས་པའི་ཚུལ་
 ཡང་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པོ།།

གཉིས་པ་མཆོད་པས་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་གཉིས། མཆོད་པ་
 དང་། དབང་བསྐྱར་བའོ། །དང་པོ་མཆོད་པ་ནི།

བྱང་སེམས་དེའི་མཛོད་སྒྲུ་ནས་འོད་ཟེར་གྲངས་མེད་པ་འབྱུང་
 གྲག་བཅུ་སྒྲོས་པས་སྟོགས་བཅུའི་བདུད་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་
 མནན་ཏེ་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་སྣང་བར་བྱས་
 བས་དེ་དག་གི་ཕྱས་སུ་བྱུང་བར་བྱེད་དོ། །སྒྲི་གཙུག་ནས་འོད་
 ཟེར་གྲངས་མེད་པ་སྒྲོང་ཆེན་འབྱུང་གྲག་བཅུའི་རྩལ་དང་མཉམ་པ་
 འཕྲོས་ནས་སྟོགས་བཅུའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དགྱིལ་འཁོར་
 ཐམས་ཅད་སྣང་བར་བྱས། འཛིག་ཉེན་ལན་བཅུར་བསྐྱོར་ནས་སྟེང་
 གི་ནམ་མཁའ་ལ་འོད་ཟེར་གྱི་བའི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་བྱས་ཏེ། དེ་

བཞིན་གཤེགས་པ་མཆོད། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་ནས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་མཐིལ་དུ་རྒྱབ་པར་བྱེད་དོ།

གཉིས་པ་དབང་བསྐྱར་བ་ནི།

རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བྱང་སེམས་དེ་དབང་
བསྐྱར་བའི་དུས་ལ་བབས་པར་གཟིགས་ནས། རྩོགས་བཅུ་ནས་
ས་དགྲ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་བྱང་སེམས་མཐའ་ཡས་པ་འོངས་ཏེ། བྱང་
སེམས་དེ་ལ་ལྷ་ཞིང་མཆོད་དེ་ཉིང་དེ་འཛིན་སྟོང་ཕྱག་བཅུ་བཅུ་
ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། །བྱང་སེམས་དབང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་པ་
རྣམས་ཀྱིས་དཔལ་བེུ་དང་། རྫོ་རྫོ་དང་། བཟ་ཤིས་ལས་བདུད་
ཀྱི་དགྲ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་འོད་ཟེར་འཁོར་འོད་
ཟེར་གངས་མེད་པ་འབྱམ་ཕྱག་བཅུ་དང་བཅས་པ་བྱུང་སྟེ་རྩོགས་
བཅུ་སྣང་བར་བྱས། ཆོ་འབྲུལ་ལྷ་མེད་པར་བརྟན་ཏེ། བྱང་སེམས་
དེའི་དཔལ་བེུ་དང་རྫོ་རྫོ་དང་བཟ་ཤིས་སུ་རྒྱབ་པས་མཐུ་སྟོབས་
ལྷག་པར་འཕེལ་ལོ།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཛོད་སྤྱི་ནས་ཐམས་ཅད་

མཁུན་པའི་མངོན་ཤེས་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་འོད་ཟེར་གཅིག་
 འཁོར་འོད་ཟེར་གྲངས་མེད་པ་འབྲུམ་སྤྱག་དང་བཅས་པ་སྤྱང་སྟེ་
 རྩོགས་བཅུ་ཐམས་ཅད་སྣང་བར་བྱས། འཛིག་ཏེན་ལན་བཅུ་བརྒྱུད་
 རས་ངན་སོང་ཞི་ཞིང་བདུད་ཟིལ་གྱིས་མཉན་ནས་བྱང་སེམས་དེའི་
 སྤྱི་བོར་རྒྱབ་ལ་འཁོར་གྱི་འོད་ཟེར་རྣམས་ནི་འཁོར་རྣམས་གྱི་སྤྱི་
 བོར་རྒྱབ་པོ། འོད་ཟེར་དེ་དག་གིས་ཕོག་མ་ཐག་ཏུ་བྱང་སེམས་དེ་
 དག་གིས་སྟོན་མ་ཐོབ་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྟོང་སྤྱག་བཅུ་བཅུ་འཐོབ་
 ཅིང་འོད་ཟེར་དེ་དག་ཀྱང་བྱང་སེམས་དེའི་མགོ་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་
 འབབ་པར་འགྱུར་ངོ།

གཉིས་པ་སྦྱིབ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ།
 སྦྱིབ་སྤྱི་མ་དེ་ཉིད་ལ་ཞིང་འདྲིར་དུས་འདྲིའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་འདི་
 ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་བར་ངེས་པའི་རྒྱས་པ་ལ་འགོད་པ་དང་།

གཉིས་པ།

རྩོགས་བཅུ་ཀུན་གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཆད་མེད་པ་སྦྱབ་པ་ལ་
 འགོད་པ་དང་།

གསུམ་པ།

འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱང་དུ་ཉེ་བར་
འགོ་ཞིང་སངས་རྒྱས་བསྟེན་པ་དང་། དེ་ལ་ཚེས་ཉན་པ་དང་བསྟེན་
བཟུང་བའི་ཡོན་ཏན་ལ་འགོད་པའོ།

གསུམ་པ་སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་ལ་བཞི། རུས་པ། རྟོགས་པ། སྤངས་
པ། དག་པའི་རྒྱ་ཚོགས་སོ། །དང་པོ་རུས་པ་ལ་གཉིས།

བྱང་ཚེན་གྱི་ཚོགས་མཐའ་དག་སྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག་
ལ་འགོད་པ་དང་། རྒྱ་ཚོགས་གཉིས་གྱི་ལས་གྱི་འབྲས་བྱ་རྫོགས་
བྱང་དངོས་སུ་འབྱེན་པའི་ལས་འབྲས་གྱི་འབྲེལ་བ་ཆུད་མི་ཟ་བ་
ལ་འགོད་པའོ།

གཉིས་པ་རྟོགས་པའི་གཉིས་ནི།

བདེན་བཞི་མཐོང་བའི་ངེ་སྟོད་པ་རྟོགས་པ་ལ་འགོད་པ་དང་།
འདུས་བྱས་འཁོར་བ་དང་འདུས་མ་བྱས་སྤང་འདས་ལ་སྤང་དོར་ཐ་
དད་དུ་ཡོངས་སུ་མི་འཛིན་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བའི་ངེ་ལྟ་བ་
རྟོགས་པ་ལ་འགོད་པའོ།

གསུམ་པ་སྤངས་པའི་གཉིས་ནི།

གཙང་བདེ་ཉག་བདག་ཏུ་ཞེན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་སྤངས་
 བ་ལ་འགོད་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེའི་གཞི་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཙམ་མ་
 གཏོགས་པར་དོན་ལ་མེད་པའི་ཚུལ་དུ་ཉོགས་པའོ།

བཞི་པ་དག་པའི་རྒྱ་ཆོགས་ཀྱི་གཉིས་ནི།

སྲིད་མཐའི་སྐབས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་ཆོགས་འི་མས་རྣམ་
 བར་བྱང་བ་ལ་འགོད་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱའི་ཆོགས་པར་གནས་པ་ལ་འགོད་པའོ།

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ལ་འགོད་པ་ནི།

མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ལ་འགོད་
 པའོ། །དེ་ལྟར་ཉི་ཤུ་ཙ་བདུན་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་
 སྒྲིབ་མི་འཆད་པ་བཞིན་དུ། ཆོས་སྒྲིབ་འདིའི་ཐོན་ལས་ཉི་ཤུ་ཙ་
 བདུན་ཡང་འཁོར་བ་ངེ་སྲིད་པར་ལྷན་གྲུབ་རྒྱུ་མི་འཆད་དུ་འཇུག་
 པ་ཡིན་ནོ། །ཞེན་མེད་དབྱིངས་ཀྱི་ངང་དུ་ཡོན་ཏན་རྫོགས། །ཞེན་

མེད་གཟུགས་སྒྲིབ་སྒྲུབ་པ་འགྲོ་ལ་འཆར། །ཞེན་མེད་སྤོང་ལས་ནམ་
མཁའ་མཐའ་བྱུང་བ། །རྒྱལ་སྤྱི་ལམ་གྱི་འབྲས་བྱ་འདྲི་བ་འདྲ་
དོ། །ཆོས་གྱི་སྒྲིབ་སྐབས་ཏེ་བརྒྱད་པའི་སྤྱི་དོན་ནོ། །

༥ གཉིས་པ་བར་མ་ལ་དད་པ་ལ་བྱུག་ཏུ་བྱེ་བ་ནི།

མངོན་རྟོགས་བྱུག་གི་དང་པོར་བཤད་པའི་རྣམ་མཁུན་ལ་
སོགས་པ་གསུམ་ནི་མཁུན་གསུམ་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཆོས་
སུམ་ཅུས་མངོན་པར་མཆོན་པར་བྱ་བའི་གནས་ཡིན་པས་
སོ། །འདི་ནི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲས་བྱ་བྱེད་གཉིས་ཀ་འཛིན་པས་བྱ་
བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལོ། །རྣམ་ཀྱན་མངོན་རྟོགས་རྟོགས་པ་ནི་
མཁུན་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་མེད་གསུམ་ཤེས་པའི་མཁུན་
གསུམ་ལ་དབང་དུ་བྱ་བའི་བྱིར་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་གསུམ་
སྒྲོམ་པ་ལ་སྦྱོར་བས་སོ། །

ཅེ་མེད་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་མཁུན་གསུམ་རབ་གྱི་གནས་
སྐབས་ཡིན་ཏེ། མཁུན་གསུམ་ལ་ཤིན་ཏུ་གོམས་པས་ཕུལ་དུ་

བྱང་བས་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མཐར་གྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི།
 མཐུན་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཡིན་ཏེ། མཐུན་གསུམ་
 གྱི་རྟོགས་པའི་དངོས་པོ་ངེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སོ་སོ་བ་དང་མཐུན་
 གསུམ་མཐའ་དག་ཏུ་རྣམ་པར་བསྐྱོམས་པའི་དོན་མ་ཉམས་པར་
 རྒྱན་ལྗན་དུ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པས་སོ།།

འདིའི་སོ་སོ་བ་དང་མཐའ་དག་པའི་དོན་ནི། མཐུན་གསུམ་
 མངོན་རྟོགས་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་པ་ནི། བསྐྱུས་པའམ་མཐའ་དག་པ་
 དང་རྣམ་ཀུན་སོགས་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་རེ་རེའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་
 པར་བཤད་པའི་ལམ་རྣམས་ནི་སོ་སོ་བའོ། །སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་
 གིས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ནི། མཐུན་གསུམ་གྱི་
 མཐར་ཐུག་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་ཏེ། སློབ་པའི་སྐབས་སུ་དེ་ལས་
 བྱེད་པར་དུ་འགྲོར་མེད་པས་སོ།།

ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཇུག་པ་དང་བཅས་པ་ནི། མཐུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་
 སྐྱེན་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ཏེ། མཐུན་གསུམ་དེའི་འབྲས་བུ་མཐར་

ཐུག་ཡིན་པས་སོ། །འདིའི་མཁུན་གསུམ་ནི་སྐྱེ་མེད་གསུམ་མཁུན་
 པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་མཆོད་ཉིད་ནས་
 རྣམ་སྤྲིན་གྱི་བར་རྣམ་པ་བྱུག་སྟེ་ཆོག་དོན་ནི་ལྷ་མ་བརྒྱད་དུ་བྱེ་བའི་
 སྐབས་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་བསྐྱུས་པ་ལ་དད་པ་ལ་མངོན་རྟོགས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ནི།

དང་པོར་བཤད་པའི་རྣམ་མཁུན་སོགས་གསུམ་ནི་བྱང་སེམས་
 ཀྱི་སྦྱོར་བའི་འདུག་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་རྒྱ་གཞི་མཐུན་པ་སྟེ་དེ་
 ཡང་མཁུན་གསུམ་གཏན་ལ་ཤབ་པ་ལས་ཆོས་སྐྱེ་འཐོབ་པ་ཅུམ་
 ལ་བྱའོ། །དག་ལྡན་ལས་ཀྱང་ཡུལ་དང་རྒྱ་གཞི་མཐུན་པར་བཤད་
 རོ། །འོན་ཀྱང་འགྱུར་འདི་མི་ལེགས་པས་རྒྱན་སྒྲིང་གི་འགྱུར་ལྟར་རྒྱ་
 དང་སྦྱོར་བ་གཞི་མཐུན་དུ་མཛད་པ་ལྟར་རིགས་སོ། །

ཡུལ་དེ་ལ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་རབ་ཏུ་སྦྱོར་ཞེ་ན། དེའི་འོག་ཏུ་བཤད་
 པའི་རྣམ་ཀུན་སོགས་བཞིན་སྦྱོར་བའོ། །སྦྱོར་བ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་
 པའི་རྒྱ་མཁུན་གསུམ་དེའི་འབྲས་བྱ་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་འོག་

ཏུ་ཆོས་སྒྲིབ་ལས་དང་བཅས་པ་ནི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པས་རྒྱལ་བའི་
 དུམ་གསུམ་གྱི་དོན་བསྐྱུས་པ་གསུམ་སྟེ་ཆོག་དོན་ནི་སྤྲ་མ་ཁོན་
 བཞིན་དུ་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མངོན་རྟོགས་བསྐྱུ་
 ཚུལ་གསུམ་ཀ་ལ་ཆོག་དོན་བརྒྱད་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་
 བཤད་དགོས་ན་དབང་པོ་གསུམ་གྱི་བྱད་པར་སྟེ་བ་དོན་མེད་ཅེ་ན།
 འདི་གསུམ་གྱི་བྱད་པར་ལ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་བརྒྱད་དུ་བཤད་པ་
 མངོན་རྟོགས་རང་རང་གི་མཆན་ཉིད་དང་། རྒྱག་ཏུ་བཞག་པ་དེ་དག་
 གི་གོ་རིམ་ངེས་པ་དང་། གསུམ་དུ་བཞག་པ་གངས་ངེས་དང་སྒྲོས་
 བའི་སྒྲིབ་སྟོང་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཞེས་གསུངས་པར་
 ཞིང་གཡོ་བ་འཆད་དེ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་པའོ། །

དེས་ན་དངོས་པོ་སོ་སོའི་མཆན་ཉིད་ངེས་པར་འབྲེད་པ་ན་ཆོག་
 ལྟར་ལེན་དགོས་ལ། དེ་དག་གི་གོ་རིམ་ངེས་པ་གཙོ་བོར་བྲེད་པ་
 ན་ཆོག་དེ་ཅུ་དུ་མི་རྒྱས་པ་དང་། དུམ་དང་རྒྱ་འབྲས་གསུམ་དུ་
 བསྐྱུས་ནས་གངས་ངེས་དང་སྒྲོས་སྟོང་གཙོ་བོར་བྲེད་པ་ན་ཆོག་

བསྐྱུས་པ་ཅམ་ཡོད་པ་སྟེ། མདོར་ན་ཆོག་དོན་རེ་རེ་ནས་འཆད་པ་ན་
བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་མདོན་རྟོགས་སྤྱིའི་ངོ་བོ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ལ་རྒྱས་
བསྐྱུས་ཡོད་པའོ།

གསུམ་པ་གང་གིས་བསྐྱར་བའི་འགྱུར་བྱང་བཤད་པ་ནི།

བསྟན་བཅོས་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅ་བ་དང་འགྲེལ་
ཅུང་དོན་གསལ་གཉིས་ཀ་ཡང་སྤྲ་འགྱུར་གྱི་དུས་སུ། རྒྱ་གར་གྱི་
བརྩེ་ཏ་བིཊཱ་ཀ་ར་བླ་བླ་དང་། ལོ་ཙྰ་བ་སྐྱ་བ་དཔལ་བཙེགས་ཀྱིས་
བསྐྱར་ཅིང་། ཕྱིས་སུ་བརྩེ་ཏ་གོ་མྱི་འཆི་མེད་དང་། ལོ་ཙྰ་བ་ལྷོ་
ལྷན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྐྱར་བ་སོགས་ཀྱིས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་
ཕབ་ནས། གངས་ཅན་གྱི་ལྷོངས་སུ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་གྱི་ལམ་
གཅིག་ཏུ་འདི་ཕྱོགས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡར་ངོའི་ལྷ་བ་ལྟར་རྒྱས་
པར་མཛད་དོ། །

པར་བྱང་སྒྲིན་ཆོག

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་དུ། །གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་
ཚུལ་དལ་འབབས་སྤྱང་། །ཆོག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་
གྱི། །དྲི་མ་ཡོངས་འབྱུང་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི། །དཔར་དུ་བསྐྱུན་
བའི་ནམ་དཀར་ཕྱང་པོའི་མཐུས། །ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་མོ་སྤྱང་ཐག་
བརྒྱ། །གདངས་ཏེ་རྒྱད་ལྗེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་པ། །རེས་ལེགས་ནོར་བུའི་
མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག ། ཅེས་བ་འདིའང་དེང་དུས་ཡིད་སྤྲུབ་ཀྱིས་རྒྱུད་བརྒྱུས་པའི་སྐྱོའི་ཐྱིག་སྤྱོད་མི་བཟད་
བས་གངས་ལྗོངས་ཆོས་ལུན་གྱི་ཞིང་དུ་བྱུབ་པའི་བསྐྱུན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉི་མའི་སྤྱང་བ་ལྟར་འབར་བ་དེ་ནི་མིང་གི་ལྷག་མ་ཅས་དུ་ཉམས་ཉེས་པར་
བྱས། རྩོགས་དང་འྩོགས་ནས་རྒྱལ་ལྷན་གྱི་མཚོན་ཆ་སོགས་གདུག་པའི་གཞོད་འཆེ་གྲ་སྤྱའི་སྤྱོར་བ་ནི་ཉན་རེ་བཞེན་དུ་དར་བ་སོགས་སྒྲོ་ཀྱན་
ནས་ལྷ་བདོ་བའི་རྒྱད་ཆོགས་མཚེ་ལྟར་བཞོལ་བ་འདི་དག་ལྷག་མེད་དུ་ཞི་ཞིང་། བྱང་ཕྱོགས་བོད་ཁ་བ་ཅན་དུ་བསྐྱུན་པའི་མེ་རྒྱར་ཡང་སྤར་
བཞེན་གསོས་ཏེ་རྒྱ་གར་འབགས་པའི་ལྗོངས་འདིར་ཡང་བྱུབ་པའི་བཞེད་དགོངས་དྲི་མ་མེད་པ་དར་རྒྱས་སུ་འཕེལ་བ་དང་འཇམ་སྤྱིང་ཡངས་
པའི་ཁྱོད་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལས་སྒྲོན། རྣམ་འཕྲེན་ཤུ་གྲ་སྤྱེད་འཛིན་ལུགས་སྒྲོ་ཀྱན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འབྲལ་ཡུན་ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་
དུ་དམིགས། ཉང་བསྐྱུན་བྱུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་སྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འཁྱར་གང་ལ་འང་རྒྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བཤྲོད་སྒྲོན་ཆོག་
དུ། ཤུ་གྲའི་དགེ་སྤྱོད་ཆོས་སྤྱོད་བ་དག་དབང་སྒྲོ་བཟང་བསྐྱུན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་བཤོ། །

རང་རིག་ཡེ་ཤེས་འཕོ་འགྱུར་མེད་སྤྱོད་ནས། །འགག་མེད་ཐུགས་

བསྐྱལ་བའི་ངོར་ཡད་པལ་སྒྲུལ་བརྒྱུ་ལོར་བུས་སྒྲོན་པའོ།

